

પ્રકાશકના બે બોલ

જેમણે અમારા જીવનમાં અનવરતપણે પુણ્ય સંસ્કારો નેડ્યા છે અને જેની શુભાશિષો અમારા જીવનને છાંયી રહી છે એવા મારા પૂજ્ય માતૃશ્રી ગં. સ્વ. સુભદ્રામહેનની આટલે દૂરથી પણ આ કાવ્યગ્રન્થ પ્રકટ કરીને યતિકંચિત્ સેવા માગતી થાય છે તેને સારૂ હું મને ધન્ય માનુ છું : અને એ રીતે મારા પૂજ્ય વડીલ ભાઈ વિનુભાઈને અનુસરતાં મને આનંદ થાય છે. પૂજ્ય માતૃશ્રીની પહેલી “અંજલિ” સને ૧૯૪૨માં બહાર પડી હતી અને આ “અંજલિ બીજી” હવે ઇશ્વરકૃપાથી પ્રગટ થાય છે. આ બીજી કાવ્યગ્રન્થનું સંપાદન પણ મારા પૂજ્ય મુરબ્બી મામાએ ક્યુ” છે તેને સારૂ તેમનો આભાર માનુ છું. મારા દાદીમા (માતામહી) જસમાનો કનિવનો વારસો અને ભક્તિભાવની પરપરાની આ પ્રસાદી મારા પૂજ્ય માતૃશ્રી દ્વારા ગુજરાતને ચરણે ધરતાં મને અપૂર્વ આનંદ થાય છે એમ કહેવામાં કાંઈ અતિશયોક્તિ નથી. મારા પૂજ્ય પિતાશ્રીની નાનકડી નવલકથા “અપહૃત કુમુદ”નું સ્મરણ પણ અહીં અસ્થાને નથી. હું આશા રાખું છું કે મારા માતૃશ્રીના પ્રણય ભક્તિમય જીવનની આ પ્રસાદી ગુજરાતી સાહિત્યમાં ચોગ્ય સ્થાન લેશે, ને તેને પુણ્ય ભાવનાઓથી સમૃદ્ધ કરશે.

દારેસલામ
આફ્રિકા

જ્યોતિષચન્દ્ર પ્રહ્લાદજી ધુ

પ્રસ્તાવના

ચિ. સુભદ્રા બહેન નો પહેલો કાવ્યસંગ્રહ “અંજલિ” નામથી આશરે બાર વર્ષ ઉપર સને ૧૯૪૨માં બહાર પડ્યો હતો. હવે ઇશ્વરકૃપાથી એમનો બીજો કાવ્યસંગ્રહ “અંજલિ બીજી” એ નામથી પ્રકટ થાય છે. આ સમય દરમિયાન એમનાં કાવ્યોને ને કવિ તરીકે એમને સારો આદર મળ્યો છે; અને આ સંગ્રહ સાથે એમનો કાવ્ય-સમૃદ્ધ પણ ગુજરાતી કવિતા-સાહિત્યમાં ઠીકઠીક અભિવૃદ્ધિ કરે છે. આ આશરે પાંચસો કાવ્યો અંતર્ગમિમાંથી પ્રકટેલા, પ્રસાદમય શૈલીમાં રચાયેલાં, સાત્ત્વિક ભાવોનાં પ્રેરક અને પ્રાચીન પદ્ધતિનાં છેલ્લેલાં ઉદાહરણો જેવાં હોવાથી તેની કાંઇક વિશિષ્ટતા વિવેકી વાંચક ભોંઈ શકશે.

પહેલી “અંજલિ”ની પ્રસ્તાવનામાં મેં આ બહેનનાં કાવ્યોને થોડી ધણી અંજલિઓ આપી છે એટલે એનું પુનરાવર્તન કરવાની જરૂર નથી. માત્ર એનાં વસ્તુ, વાગવિધાન અને વાતાવરણ વિષે બે ચાર વસ્તુઓ વધારે ધ્યાન ખેંચનારી લાગી તેની નોંધ કરું છું. આ કાવ્યોમાં પણ જૂના કવિઓની ચોંટે અનેક વાર એના એ ભાવો — પ્રભુ પ્રત્યે ઉત્તરાઈ જતો પ્રેમ, પ્રભુનો આભાર, પોતાની નિર્બળતા, પ્રભુ પ્રત્યે દાવો કરતી આજીજી — આ ભાવોનું પુનરાવર્તન આવ્યા કરે છે. કેમકે એ ભાવોની તીવ્રતાનાં પૂર હૃદયમાં વહી રહ્યાં છે. યુરોપીય સાહિત્યમાં પણ પ્રખ્યાત ઉપદેશ-સાહિત્યી જોન બનિયન આ ભાવોના ઉદાહરણ રૂપ છે. પ્રભુનો અનન્ય ભક્ત જેમ પોતાની ત્રીઓ જ જીવે અને પ્રભુની અપાર કરૂણા જ જીવે એમ એ, “દોષોના ભરેલાને એની અનહદ કૃપા” એ નામ જ એના અન્યને આપે છે. આપણે સૌ આર્યો પણ પ્રભુના નામના પુનરાવર્તનની માળા ફેરવવામાં જરાયે નાનમ નથી માનતા. કેમકે આ અસાર

સંસારમાં આજે સાથે-સ અને સ્વાર્થના જમાનામાં પણ એજ આપણામાંના ધણાને સાર રૂપ લાગવા માંડ્યું છે. યુવાનો અને યુવતીઓને પણ આ સમુદાયમાંથી હું બાદ કરતો નથી.

ચિ. બહેન મુલદ્રાનો કાવ્યોમાં પ્રાસાનુપ્રાસની વિશેષતા નેવામાં આવશે. કેટલેક તો આખાને આખા કાવ્યોમાં સમાન અનુપ્રાસોની દ્દાણી જ ચાલી આવે છે. વળી આપણી ચાલુ બોલાતી જિંઘ વર્ણોની ભાષામાં એકવચનને સ્થાને બહુવચન લાડકોડમાં વપરાય છે તે પણ આ કાવ્યોમાં પુષ્કળ દૃષ્ટિએ પડે છે અને લગભગ અનુપ્રાસોની પેઠે એમની શૈલિની વિશિષ્ટતા જેવું થઈ પડ્યું છે. ખીજી એમની એક વિશિષ્ટતા એ છે કે એમાં, પ્રભુનિષ્ઠામાં એટલું બધું તરબોળ થયેલું માનસ દેખાય છે કે સાંસારિક કોષ બાબતો બોલ્યે પણ એમાં મળવી મુશ્કેલ થઈ પડે છે. એટલે “સંસાર-રસ” અને “સાર-રસ” એ બેના લોકોમાં પહેલાના ઉપાસકો કરતા ખીજના ઉપાસકોને આ આ કાવ્યો વધારે પ્રિય અને રૂચિ કર થઈ પડશે એ સ્વાભાવિક છે. પણ ભારતભૂમિનો પુણ્ય મદિમા એ છે કે બન્ને પ્રકારના ઉપાસકો જાણ્યે અજાણ્યે પણ સ્વભાવસિદ્ધ ભૂમિકાથી સારને ઉપાસવાજ આકર્ષાય છે. હજી સુધી તો રેડીઓમાં પણ બજનો લોકપ્રિય ગણાય છે આવા કાવ્યોનો વધારે રસસ્વાદ લેવા પહેલી “અંજલિ”ની પ્રસ્તાવના અભ્યાસી વાચકને સવિશેષ ઉપયોગી થશે.

આ કાવ્ય-સંગ્રહમાં જિમિંદારો સ્વાભાવિક રીતે જ વધારે રસપૂર્ણ અને આકર્ષક છે. પ્રકીર્ણ કાવ્યોમાં પ્રભાતિયાં પણ નવી જ ભાત પાડે છે. બહેન મુલદ્રાની શૈલિનો એક મુખ્ય ગુણ વિનોદ છે. પ્રભુ જોડે પણ એ રમુજ વાર્તાલાપ કરે છે. પ્રથમ “અંજલિ” કરતાં આ ખીજી અંજલિમાં વૈવિધ્ય કોઈક ઝોણું છે પણ પ્રવાદનો ઘોષ તીવ્ર છે. કોઈ પણ વિશિષ્ટ સાહિત્યકારની સાહિત્ય સમૃદ્ધિનું

અવલોકન કરતાં ત્રણ વસ્તુઓનું નિરીક્ષણ કરવાનું હોય છે. એણે શું શું કર્યું, એણે શું શું કર્યું અને એણે શું શું ઈચ્છ્યું? એટલે માનવના વર્તન, વિચાર અને વાંછનાની સમાલોચના વડે તેની સાહિત્ય સમૃદ્ધિનું તાર્ત્વિક મૂલ્યાંકન થાય છે અને તેના અન્યોને ઉદ્દેશવાની નવી કૃત્તિ હાય આવે છે. આ સમ્રહોમાં વાચકને શાન્ત રસનો અનુભવ શૃંગાર, વાતસલ્ય, અને હાર્યાદિ સહચારી રસો સાથે થશે. પણ રસાનુભવ એ માનસિક સાહચર્ય તો માત્રશે જ, અને તે પછી તે સહસંગીત પણ સાધી શકશે.

અમારાં પૂ. ગં. રવ. માતૃશ્રી ગયા વર્ષના આવજી શુક્લ ત્રયોદશીએ પ્રભુના ધામમાં પધાર્યા પછી ચિ. સુભદ્રાબહેનના આ કાર્યનો દક્ષનો મને પણ કાર્યવ્યાપ્ત રાખવામાં ઉપકારક થયો છે. અને આ બીજો સંગ્રહ છપાવવામાં ચિ. બાઈ જયોતિયનો ઉત્સાહ વળી વધારે સદાયકર નીવડ્યો છે. પૂજ્ય માતૃશ્રીની પુણ્ય સ્મૃતિમાં તેમની દેહપ્રજાની છબી આ અન્યમાં મૂકી છે. ચિ. સુભદ્રા બહેનનું “શુભરાતનાં સ્ત્રીરત્નો”માં પ્રકાશિત થયેલું સંક્ષિપ્ત જીવન એમના પોતાના ‘સત્યાગ્રહ’ને લીધે આ સંગ્રહમાં છપાયું નથી.

આ સંગ્રહમાંનાં કોઈ કોઈ કાવ્યો સામાયિક પત્રોમાં છપાયાં છે, પણ મોટો ભાગ કેવળ પ્રથમ જ પ્રકટ થાય છે. આ અન્યમાં જોડણી ચાહુ ને સાદી જ રાખી છે. તથાપિ જ્યાં જ્યાં સરતચૂકને લીધે ભૂલ રહી ગઈ હોય ત્યાં ઉદાર વાચક પોતાની મેળે તેનું માન્ય કરી લેશે, એમ આશા છે.

તા. ૨-૯-૫૪
ઝાપિ પંચમી, વિ. સં. ૧૯૧૦
અમદાવાદ.

જયેન્દ્રરાય દૂરદાળ

અનુક્રમણિકા

ક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠ	ક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠ
	મુખપૃષ્ઠ	૧		ભિમિં કાવ્યો ૨૦	
	અવતરણ	૨	૧૯	અમર વેલ	૨૧
	પ્રકાશકના જે ખોલ	૩	૨૦	હીરની આંટીઓ	૨૧
	પ્રગ્તાવના	૪-૬	૨૧	સ્મરણ-મોતૈયા ન ખૂટે	૨૨
	અનુક્રમણિકા	૭-૧૬	૨૨	મંથી છૂટી ગઈ	૨૨
	પૂ. માતૃશ્રીની છાંયી		૨૩	સિન્ધુમાં બિન્દુ	૨૩
	સ્તુતિ કાવ્યો	૩	૨૪	જગ નાનાં પહે	૨૩
૧	મંગળમય	૩	૨૫	સ્વમ સસારથી જાગી	૨૪
૨	કથમકની સ્તવનો કરીએ ?	૪	૨૬	સચ્ચ નિશ્ચય	૨૪
૩	પ્રજુ - સ્તુતિ	૪	૨૭	સર્વેથી સંત વધુ બહાલા	૨૫
૪	વિભુની સ્તુતિ	૫	૨૮	નથી અમે નિર્ગપ	૨૫
૫	ગણેશ - સ્તવન	૭	૨૯	હૃદયકમળ તુ ખોલ	૨૬
૬	વિશ્વ - વંદન	૭	૩૦	ભક્તિએ લાગી લેલ	૨૬
૭	વંદુ' મા વાગીશ્વરી	૯	૩૧	ઝગમગી આંખડી ઉઘાડી	૨૭
૮	દેવી - સ્તવન	૧૦	૩૨	પૃથ્વી પગેરૂ	૨૭
૯	માના પ્રેમ	૧૦	૩૩	રસ - રેલ	૨૮
૧૦	નમુ અભય ચરણને	૧૧	૩૪	સૌ શમણાં ભિજવુ	૨૮
૧૧	શંકર - સ્તવન	૧૨	૩૫	જગજીવને રમકડુ આપ્યું	૨૯
૧૨	આપી મને આપ આપી	૧૩	૩૬	અણમૂંથી આશ	૨૯
૧૩	સૂર્ય - સ્તવન	૧૫	૩૭	વિશ્વ - પૂજન	૩૦
૧૪	શ્રીકૃષ્ણ શરણે	૧૫	૩૮	કલ્પતરૂના છાંયા	૩૦
૧૫	શબ્દ સાંપડતા નથી	૧૬	૩૯	હોડી હોડી આશા અનેક	૩૦
૧૬	અંતરે એક આશાહોડી	૧૭	૪૦	કર્મ - કોશ્કર્મ	૩૧
૧૭	આંખ મીયામણું	૧૮	૪૧	અણહીદાં	૩૧
૧૮	મારી અંજલિ સ્વીકારી	૧૯	૪૨	કેમ માનીએ નિષ્કામ	૩૧

ક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠ	ક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠ
૪૩	દરિ દાયમાં	૩૨	૬૯	રીઝો રસિક ગિરધારી	૪૨
૪૪	અણુમેલ ધડીઓ	૩૨	૭૦	ઉર ટુચ મુણે ભર્મા	૪૩
૪૫	બંસી ન યાય બસૂર	૩૩	૭૧	રહેમનો નજર	૪૩
૪૬	માયાના આજા ઓજાયા	૩૩	૭૨	ધીરો એ ઢાળ બતાવ્યા રે	૪૪
૪૭	મુક્તિના દેશ દૂર દૂર	૩૩	૭૩	મામુલી માઝ્યા	૪૪
૪૮	લક્ષ અભય	૩૪	૭૪	નથી ઝરતો આંસુ	૪૫
૪૯	આવી કેવી ઉપાધિ	૩૪	૭૫	નિશદિન નિરખ્યા કરીએ	૪૫
૫૦	હંસા ને માનસ	૩૫	૭૬	જાયમાં છોડ	૪૬
૫૧	રાહ જગતથી ન્યારા	૩૫	૭૭	માયાની નજ	૪૬
૫૨	તારા જેવો નજી જેવો	૩૬	૭૮	મન દરિમાં રમે	૪૬
૫૩	ભિમિ રેલવનારા	૩૬	૭૯	માઝ્યા આપસો	૪૭
૫૪	નામ-મંગા	૩૭	૮૦	ઈશના અવતંસ	૪૭
૫૫	કાયા માયાના અભ્યાસ	૩૭	૮૧	સાચી આ વાત	૪૮
૫૬	કંઈ કંઈ ભિમિ	૩૭	૮૨	ઝીલાય એટલા ઝીલો	૪૮
૫૭	કાળું વાદળ જામું	૩૮	૮૩	સંતોના સંગ કેમ ખોળું	૪૯
૫૮	આજ પંખાજમાં	૩૮	૮૪	આ ઉપાધિ કેમ નડે	૪૯
૫૯	ભક્તિનો છોડ	૩૮	૮૫	જીવનો જાળ	૫૦
૬૦	માયા સંકેલી લ્યો	૩૯	૮૬	જગજીવ જુડડા	૫૦
૬૧	કેવી ભક્તોની ભક્તિ	૩૯	૮૭	વદારો અમતે આમ	૫૧
૬૨	શાન્તિ સાગર મારા યાવ	૩૯	૮૮	ખાલી આ શા રે ભંગાર	૫૧
૬૩	મોરલી સાંભળે એ	૪૦	૮૯	લગની	૫૧
૬૪	જીવન નથી અજાણ્યું	૪૦	૯૦	આપે પ્રભુ પ્રકાશ	૫૨
૬૫	પ્રેમે અંતર જાગ્યું	૪૦	૯૧	રમતા હો રામ	૫૨
૬૬	ચરણ-આખડી	૪૧	૯૨	મનને અવલંબન	૫૩
૬૭	મંતાશો માં	૪૧	૯૩	મૂકે મર્યાદ	૫૪
૬૮	શુભ પર વારી	૪૨	૯૪	દેદમહી નેહો	૫૪

ક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠ	ક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠ
૯૫	સારે સંસાર	૫૪	૧૨૧	મન પૂતળું કયું	૬૭
૯૬	નંદના નેહ	૫૫	૧૨૨	નામ-નાવ	૬૮
૯૭	આપો એવી નર	૫૫	૧૨૩	માળાપેં માયા શું હાલી?	૬૮
૯૮	શામળાના શણગાર	૫૬	૧૨૪	કહેને કહાન	૬૯
૯૯	ગમતું નથી	૫૬	૧૨૫	કેલે કેલે મળે છે?	૭૦
૧૦૦	વહીએ વધુ શું મુખે ?	૫૭	૧૨૬	મન મિત્ર થયું	૭૦
૧૦૧	અવધિ કીધી	૫૭	૧૨૭	કાણે ધણું મન ઘેલું	૭૧
૧૦૨	હું તો હૈયે વિમાસ	૫૮	૧૨૮	અંતર સમાવ	૭૧
૧૦૩	નામજ દીનખંધુ	૫૮	૧૨૯	અમારા તમારા	૭૨
૧૦૪	આવા શાં પાપ ?	૫૯	૧૩૦	એની ગોડવણુ	૭૩
૧૦૫	હેરા માં	૫૯	૧૩૧	ઉમિને ના અટકાવો	૭૪
૧૦૬	કાવડા કેને પૂછું રે	૬૦	૧૩૨	મોહનની માયા નિરાળી	૭૪
૧૦૭	આ અંતર અવાસ	૬૦	૧૩૩	અભય કરો અભયેસા	૭૪
૧૦૮	ક્યાં છે કહેવા ?	૬૧	૧૩૪	કાવડા ઉકેલ્યા	૭૫
૧૦૯	મૂત તમેને અમન અમે	૬૧	૧૩૫	રામ રતન સાંપણું	૭૬
૧૧૦	ધટમાળ તમારે મળવે	૬૨	૧૩૬	આવી રમત ન રમીએ	૭૬
૧૧૧	આવી રમત કાણે માંડી ?	૬૨	૧૩૭	પ્રભુનાં અવતરણો	૭૭
૧૧૨	મન તું પ્રપચ કળશે ?	૬૩	૧૩૮	શ્યામે સાર સમજાવો	૭૭
૧૧૩	હું ને માઈ	૬૩	૧૩૯	દાસ દિલમાં દીવા	૭૮
૧૧૪	કાં બુને જાન ?	-૬૩	૧૪૦	નિજ રૂપી અંખેથી	૭૮
૧૧૫	અમર યવાના કોડ	૬૪	૧૪૧	નથી રહેલ	૭૯
૧૧૬	નામે વણજ શીઃકરીઆ	૬૫	૧૪૨	શી રીતે જ્ઞાન આપુ	૭૯
૧૧૭	જીવન-ધન જગદીશ	૬૫	૧૪૩	જગે જોરા જીવન	૭૯
૧૧૮	જય સમસ્ત અન્તિ	૬૫	૧૪૪	શુદ્ધિએ ખેડા બળવીર	૮૦
૧૧૯	હું શું રીઝાવું ?	૬૬	૧૪૫	શું અપુ અખિદેશ ?	૮૦
૧૨૦	સ્મરણ મધુર મધુર	૬૬	૧૪૬	કરુણા કરો કરુણાનિધિ	૮૧

ક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠ
૧૪૭	રાખ્યા તન ધન ન રહે	૮૧
૧૪૮	કઈ કપટ કરો છો	૮૨
૧૪૯	માયા મણકા નેતુ સત	૮૨
૧૫૦	મદરાંન પ્રેમ તણા	૮૩
૧૫૧	ઓળખાણુ લાધી	૮૩
૧૫૨	કઈ બાકી નવ રાખ્યુ	૮૩
૧૫૨	કે જીવભાવો	૮૪
„	ખ એના અચંબા	૮૪
„	ગ કોઈ ઉર ઝાખા	૮૫
„	ધ નામતણી શક્તિ	૮૫
૧૫૩	જીવશિવના અંતર કાપો	૮૬
૧૫૪	અનુમદ એના યાય	૮૭
૧૫૫	કાં માનભજનમાં ભંગ	૮૭
૧૫૬	ભાવે બીજ્યા	૮૮
૧૫૭	સૌ સુખ મોળાં લાગે	૮૯
૧૫૮	દયા આ તમારી	૮૯
૧૫૯	મન છે અજીત	૯૦
૧૬૦	માયાએ મન રે જવાયા	૯૦
૧૬૧	અમે તમારાં	૯૧
૧૬૨	ચિત ચિન્તા તળવો	૯૧
૧૬૩	તમારી પરિપૂર્ણ કીર્તિ	૯૨
૧૬૪	જીવ શિવ રૂપ વિસરાયા	૯૩
૧૬૫	મન મારા અધૂરા	૯૩
૧૬૬	હૃદ છે કરી	૯૪
૧૬૭	રામ રામ કહેતાં	૯૪
૧૬૮	શી રીતે રાખ્યા ઘેર	૯૫

ક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠ
૧૬૯	આપ સ્મૃતિ ન ભૂતાય	૯૬
૧૭૦	મુલ દઈ મોહન	૯૬
૧૭૧	હજી ખટકા ન ખટકે	૯૭
૧૭૨	નિર્જાળના કરજી નિભાવ	૯૮
૧૭૩	સંસારી કુંજ	૯૮
૧૭૪	દેહ તણા છો નિવાસી	૯૯
૧૭૫	મરજી વિના	૧૦૦
૧૭૬	એવણા	૧૦૧
૧૭૭	સાંત્વન એનાં શોધું	૧૦૨
૧૭૮	વિસ્તાર આ વૃત્તિના	૧૦૨
૧૭૯	મૂર્તિઓ મધુરી	૧૦૩
૧૮૦	જેતે તેતે શું આમ	૧૦૩
૧૮૧	ધર્મની લગામ	૧૦૪
૧૮૨	દોષોના કોપની કાયરી	૧૦૪
૧૮૩	સુતા આતમ દરબાર	૧૦૫
૧૮૪	કહાપણુ જોઈયાયું	૧૦૬
૧૮૫	જીવન સંસારી	૧૦૭
૧૮૬	લક્ષ્મીનાં રાજ	૧૦૭
૧૮૭	આખર ધડી	૧૦૭
૧૮૮	જે જોવાનું ત્યાં નયને	૧૦૮
૧૮૯	સંસારનો બાર	૧૦૮
૧૯૦	અખૂટ ધન લાધી જતાં	૧૦૯
૧૯૧	માનો માયા છુટી	૧૦૯
૧૯૨	વાતનું ઠેકાણું	૧૧૦
૧૯૩	શું શોધું સામળીઓ	૧૧૦
૧૯૪	ઉરઉમસ	૧૧૧

ક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠ
૧૯૫	આપ્યા ઉર'ગજસન્ને	૧૧૧
૧૯૬	મારા અંતર	૧૧૨
૧૯૭	પોપટિયાં જ્ઞાન	૧૧૩
૧૯૮	કેણ ગતિ ગિરિધારી	૧૧૩
૧૯૯	ઉરઆવાંકણે ધડ્યા	૧૧૪
૨૦૦	અતર તમારા અવાસ	૧૧૫
૨૦૧	અદ્ભુત ઈશુ	૧૧૫
૨૦૨	અકળ રૂપે આપ	૧૧૬
૨૦૩	અનુપમ શાન્તિ	૧૧૭
ખોદાત્મક કાવ્યો ૧૧૮		
૨૦૪	પ્રભુ વિનાનાં જીવન	૧૧૯
૨૦૫	જીવ જાળણી	૧૨૦
૨૦૬	મારી-તારીમાં જીવન	૧૨૧
૨૦૭	સદજ નથી	૧૨૨
૨૦૮	માયિકર્મા મોહ	૧૨૨
૨૦૯	માનમુખ્યો માનવ	૧૨૩
૨૧૦	કર્મા કર્મા જશે	૧૨૪
૨૧૧	કરી લે ઝાળખાણ	૧૨૫
૨૧૨	આર્જા જીવન	૧૨૬
૨૧૩	અગણિતરૂપ અનંતનાં	૧૨૮
૨૧૪	શ્યામ ક્યારે ભાગશે	૧૨૯
૨૧૫	વૃત્તિ આપર્મા	૧૩૦
૨૧૬	માનવ ઉર માનશે	૧૩૧
૨૧૭	જીવ યાત્રી શિવને કહે	૧૩૨
૨૧૮	દેહનો મહેમાન	૧૩૨
૨૧૯	બેહુલ વળી જી શરણમાં	૧૩૪

ક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠ
૨૨૦	અહીં તહીં આયકલું	૧૩૫
૨૨૧	મોહ આધા ન ચામ	૧૩૫
૨૨૨	અમલ	૧૩૭
૨૨૩	વિલાસી રહ્યા છો	૧૩૮
૨૨૪	જીવે ચોરીઓ કરી	૧૩૯
૨૨૫	કર્મ શરમ નવ ગણે	૧૩૯
૨૨૬	સુખદ સ્મરણ એ	૧૪૦
૨૨૭	અતર ઉપરામ તમે	૧૪૧
૨૨૮	જીવન દવે જાગળે રે	૧૪૧
૨૨૯	મન મર્કટ	૧૪૨
૨૩૦	હરિમાંક્યારે અનુરાગે	૧૪૩
૨૩૧	કર્મો કેડો ન મૂકે	૧૪૪
૨૩૨	જૂજ ન જાણી	૧૪૫
૨૩૩	તોજાવર કરજો જીવન	૧૪૫
૨૩૪	વિશ્વાસે જી તું શરણે	૧૪૬
૨૩૫	સ્વાર્થે અમે સાવધાન	૧૪૭
૨૩૬	કહો કોની ચિન્તાઓ	૧૪૭
૨૩૭	જીવુછું તારી નજર પર	૧૪૭
૨૩૮	શાન્તિના રાહ	૧૪૮
૨૩૯	વિશ્વાસ ન આવ્યો ?	૧૪૯
૨૪૦	જરી જરી તો	૧૪૯
૨૪૧	સ્વજનો એ સ્વાર્થી	૧૫૦
૨૪૨	વિશ્વાસે વ્યવ' વખત	૧૫૧
૨૪૩	ખોટાં ન ખોલ	૧૫૧
૨૪૪	આ જગ સિંધુ ખારા	૧૫૨
૨૪૫	મૂલ્યાં તમારાં લાન	૧૫૩

ક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠ
૨૪૬	મુખ્યા લૂખા લોકાચાર	૧૫૩
૨૪૭	આપ બળે ન પમાય	૧૫૪
૨૪૮	કોઇનો કાજ	૧૫૪
૨૪૯	મન તો ભૂખ્યા રે	૧૫૫
૨૫૦	ટાળો દંડ	૧૫૬
૨૫૧	ના ઈચ્છે આ સંસાર	૧૫૭
૨૫૨	મેઘી મઝા	૧૫૮
૨૫૩	છોડવાં આ રૂઢને	૧૫૯
૨૫૪	આવડાં શાં જોર	૧૬૦
૨૫૫	સિંહ વનમાં	૧૬૧
૨૫૬	જગતમાં જગદીશ	૧૬૨
૨૫૭	ન જાણ્યા સાર અસાર	૧૬૨
૨૫૮	જીવનમાં સાર	૧૬૩
૨૫૯	અસાધ્ય માયાદોષ	૧૬૩
૨૬૦	ઘો જ્ઞાન	૧૬૪
૨૬૧	જીવનના ઉદ્દેશ	૧૬૫
૨૬૨	વારે વારે વસવાટ	૧૬૬
૨૬૩	શુદ્ધ સમજાવે જ્ઞાનમાં	૧૬૬
૨૬૪	કેમ કરી પ્રસન્ન થાય	૧૬૭
૨૬૫	હરતાં હરતાં હરિનામ	૧૬૮
૨૬૬	સાચાને હું શોધું	૧૬૮
૨૬૭	દેખાં રહ્યાં છે સતી	૧૬૯
૨૬૮	તમારી કળાઓ ન્યારી	૧૬૯
૨૬૯	ખોળ્યા મેં દેહને દેશ	૧૭૦
૨૭૦	અનંત આશા	૧૭૦
૨૭૧	ગાયા હરિ	૧૭૧

ક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠ
૨૭૨	સંકલ્પો એ સંસાર	૧૭૨
૨૭૩	પરિચાલુ યશી કેવાં	૧૭૨
૨૭૪	આવડાં શાં ઉપાડાં	૧૭૩
૨૭૫	જગત કારભાર	૧૭૪
૨૭૬	સાધન સાધ્ય	૧૭૫
૨૭૭	માનવ માના દાસ	૧૭૬
૨૭૮	જન આ જગત જીવે	૧૭૬
૨૭૯	જીવ આળ્યો જોના	૧૭૭
૨૮૦	મન-મંત્રણા	૧૭૭
૨૮૧	પિંડે પેઠા પાકાચોર	૧૭૯
૨૮૨	કાયા નગરીએ કાગળ	૧૮૦
૨૮૩	મહિમા જાણે સંત	૧૮૦
૨૮૪	એવણા તણે	૧૮૧
૨૮૫	વિત્યે દિવસને રાત	૧૮૨
૨૮૬	પડ ઉપર પડ	૧૮૩
૨૮૭	મૃગજળને નોરે	૧૮૩
૨૮૮	માનવ મન	૧૮૪
૨૮૯	પાણી ને પૂર	૧૮૪
૨૯૦	તારી અનંત કૃપાઓ	૧૮૫
૨૯૧	જીવ શિવ તમે	૧૮૬
૨૯૨	કમ્પર કૂર કર્મની	૧૮૭
૨૯૩	મનસુખા	૧૮૮
૨૯૪	કહેવું પડે તને જ્ઞાને	૧૮૮
૨૯૫	માનવ કામના	૧૮૯
૨૯૬	સમતાઓ દરિદ્રાસની	૧૯૦
૨૯૭	નહીં નીકળે નવનીત	૧૯૦

ક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠ
૨૯૮	માયાનાં પૂર	૧૯૨
૨૯૯	ભવદોગને મટાડો	૧૯૪
૩૦૦	આ વરદાન	૧૯૫
૩૦૧	વિધિએ કરેલ વિધાન	૧૯૬
૩૦૨	જીવને સંબોધન	૧૯૬
૩૦૩	રહો વિશ્વમાં વશી	૧૯૭
૩૦૪	લોકે લક્ષણુ જાણ	૧૯૮
૩૦૫	અંતર ઉગ્રતા ચારી	૧૯૯
૩૦૬	અવિનાશી અંતર્ધાન	૧૯૯
૩૦૭	આત્મજ્યોત જાગતાં	૨૦૦
૩૦૮	ચરણમાં સર્વસ્વ	૨૦૧
૩૦૯	સ્મરણુ મુખા રસપાન	૨૦૨
૩૧૦	ગુજ વિના	૨૦૨
૩૧૧	ગાતી હું ન ધરાતી	૨૦૩
૩૧૨	પ્રભુ કૃપાએ	૨૦૩
૩૧૩	આવવું આપ દ્વારે	૨૦૪
૩૧૪	પ્રભુ કૃપા અમાપ	૨૦૬
૩૧૫	અંતરો નવ ઓળખે	૨૦૭
૩૧૬	દુષ્કર દર્શન આપનાં	૨૦૮
૩૧૭	વિમળ શાન્તિ	૨૦૯
૩૧૮	અદ્વનિંશ હરિમાં મન	૨૧૧
	શરણાગતિનાં કાળ્યો	૨૧૨
૩૧૯	તારે સંજો	૨૧૩
૩૨૦	ક્યારે પધારશે ?	૨૧૩
૩૨૧	આર્જા વ્યવધાન	૨૧૪
૩૨૨	નિરંતર અંતર રહેજે	૨૧૪

ક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠ
૩૨૩	જીવનનાવના સફાની	૨૧૫
૩૨૪	ત્હારે ચરણે	૨૧૫
૩૨૫	હૃદયે નિત્ય રહો	૨૧૫
૩૨૬	ત્રિકમશું તાળી લાગી	૨૧૬
૩૨૭	કેવો પ્રેમ ?	૨૧૬
૩૨૮	સ્નેહે સોણાં ખોવાય	૨૧૭
૩૨૯	મને ક્યારે સંભારશે	૨૧૮
૩૩૦	રાખશે એમ રહીશું	૨૧૮
૩૩૧	હરિનાં દરબારમાં	૨૧૯
૩૩૨	અંતરગુહાએ	૨૨૦
૩૩૩	નથી નથી કોમાં નેહ	૨૨૧
૩૩૪	મારું તારું	૨૨૧
૩૩૫	જીવ શિવ ભાવનું બૂમું	૨૨૨
૩૩૬	કેવી દયા આ તમારી	૨૨૩
૩૩૭	હરિદશો હરતા રમાડી	૨૨૩
૩૩૮	હરિ હસીને કહે	૨૨૪
૩૩૯	આટલી દયા બસ મારે	૨૨૪
૩૪૦	ધણી કરી તે	૨૨૫
૩૪૧	ખિન્દુ એક માગીએ	૨૨૫
૩૪૨	રહીશ અદોઠો ?	૨૨૬
૩૪૩	કેમ દુઃખ માગ્યા ?	૨૨૭
૩૪૪	રાખ હું હું રંધે હું	૨૨૭
૩૪૫	ચરણમાં સદા રહું	૨૨૮
૩૪૬	આટલું તો આપજો	૨૨૯
૩૪૭	આપનું જ પડશે	૨૩૦
૩૪૮	તેં કરી નિદાલ	૨૩૦

ક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠ	ક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠ
૩૪૯	પરોક્ષા ન કરશે	૨૩૧	૩૭૫	રમરણે સિદ્ધિ થાય	૨૪૩
૩૫૦	પૂણું બરોસો તમારો	૨૩૧	૩૭૬	પ્રભુ નાવ તમે	૨૪૪
૩૫૧	મુણુ-સાગર	૨૩૨	૩૭૭	હરિ હસતા મને	૨૪૪
૩૫૨	મન મદિરમાં	૨૩૨	૩૭૮	ક્યાં વસો તમે ?	૨૪૫
૩૫૩	તું સદા ઉગારે	૨૩૨	૩૭૯	જ્યોત જોઈ રહ્યા	૨૪૬
૩૫૪	તારી કૃપાઓ મધુરી	૨૩૩	૩૮૦	અતર અવાસ	૨૪૬
૩૫૫	ગમે એ ક્યાં કરજો	૨૩૩	૩૮૧	અતરનાં દાર	૨૪૭
૩૫૬	આ શી મન્દ્રમળ	૨૩૪	૩૮૨	આદર કેમ માગો ?	૨૪૭
૩૫૭	તારાં બિખારી	૨૩૪	૩૮૩	હાકો કરી હાર્યા	૨૪૮
૩૫૮	તેવી દયા નથી તારી	૨૩૫	૩૮૪	માયાએ ના રંજડો	૨૪૯
૩૫૯	મુજવણમાં મારજ	૨૩૫	૩૮૫	દોષ ન જોશે અમારા	૨૪૯
૩૬૦	અંતરને આસને	૨૩૬	૩૮૬	નથી કોઈ લોકે જાણું	૨૫૦
૩૬૧	હરિ તમે ક્યાં હશે ?	૨૩૬	૩૮૭	બૂધી ન જાશે	૨૫૧
૩૬૨	દયાસિન્ધુ	૨૩૭	૩૮૮	દર્શન દેજો દયામય	૨૫૨
૩૬૩	અમલના નિયંતા	૨૩૮	૩૮૯	અદ્વિત દર્શન	૨૫૨
૩૬૪	ખિરદ તમારાં	૨૩૮	૩૯૦	અનુગ્રહ	૨૫૩
૩૬૫	નયનો મિલાવી	૨૩૯	૩૯૧	આખરના છિપદાર	૨૫૩
૩૬૬	હરિ લેશો નહિસાઓ	૨૩૯	૩૯૨	ભક્તિનો મહિમા	૨૫૪
૩૬૭	પૂજા મહી મદારાજ	૨૪૦	૩૯૩	લીલા લખાય શું	૨૫૬
૩૬૮	મધુથી મીઠાં	૨૪૦	૩૯૪	વિશ્વમાં વેષ	૨૫૭
૩૬૯	મટી ગયા સર્વે મુજારા	૨૪૧	ભગવત્સીલાનાં કાવ્યો		૨૫૮
૩૭૦	વણુમાઝ્યાં આપ્યાં	૨૪૧	૩૯૫	પવિત્ર ચરિત્ર તારાં	૨૫૯
૩૭૧	ઉગતી ઉમિને અમી	૨૪૨	૩૯૬	અમારાં તમારાં	૨૬૦
૩૭૨	પારખાં ન કરશે	૨૪૨	૩૯૭	આવડી અલખત	૨૬૧
૩૭૩	ગમે એ રીઝે	૨૪૨	૩૯૮	એના અનુગ્રહે	૨૬૨
૩૭૪	પૂજતા વિધાનથી	૨૪૩	૩૯૯	પ્રભુના અવતાર	૨૬૨

ક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠ	ક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠ
૪૦૦	નરસિંહ સ્તવન	૨૬૩	૪૨૬	ગોપીઓનો સંદેશ	૨૯૪
૪૦૧	અસુર કુળમાં રાવ	૨૬૪	૪૨૭	કેવાં કેવાં કૌતક	૨૯૫
૪૦૨	અન્નપૂર્ણા આઘ્યા	૨૬૫	૪૨૮	ક્યાં છે કુંવર	૨૯૬
૪૦૩	પ્રજુ ભુવે પિંડમાં	૨૬૬	૪૨૯	જન્મ કર્મોની	૨૯૭
૪૦૪	શરદ પુનમનો ચંદ્ર	૨૬૭	૪૩૦	રૂકિમણિનો સંદેશ	૨૯૭
૪૦૫	કોને કામણુ ક્યાં?	૨૬૯	૪૩૧	જસોદા વાતો કરે	૨૯૮
૪૦૬	વાણી હું પાવન કરું	૨૭૦	૪૩૨	નિસરો નહીં પ્રજરાજ	૨૯૯
૪૦૭	પ્રભુપદ પ્રેમ	૨૭૧	૪૩૩	વિદ્યાય	૩૦૦
૪૦૮	મોગીન્દ્ર મહાદેવ	૨૭૨	૪૩૪	શ્રીનંદજીને	૩૦૧
૪૦૯	સ્તવન શંકરનાં કરું	૨૭૩	૪૩૫	કહાન, ખંમા તને	૩૦૧
૪૧૦	શિવ શંકર ચરણે	૨૭૪	૪૩૬	આઘ્યા છે ગોકુળમાં	૩૦૨
૪૧૧	જય વાયુપુત્ર	૨૭૬	૪૩૭	ગદુના જાણુ	૩૦૨
૪૧૨	મન મંદિર	૨૭૭	૪૩૮	મા, અખિલ વિશ્વ વિષે	૩૦૩
૪૧૩	સીતા સખીને પ્રીતિવે	૨૭૭	૪૩૯	તારા ગીતો ગાવાં	૩૦૪
૪૧૪	અવધપુરીમાં અવતર્યા	૨૭૯	૪૪૦	હિરે અબો પધારી	૩૦૫
૪૧૫	કરું વંદના	૨૮૦	૪૪૧	તમ ખોળે છે બાળ	૩૦૬
૪૧૬	ધ્યાન રામનાં	૨૮૨	૪૪૨	મંગળ માનાં નામ	૩૦૬
૪૧૭	કેવટ ને કિરતાર	૨૮૪	૪૪૩	વસો મા અંતર	૩૦૭
૪૧૮	રામ, ખમ્મા તને	૨૮૫	૪૪૪	મા જમત જનનિ	૩૦૭
૪૧૯	રઘુનંદન હૃદે રહેલો	૨૮૬	૪૪૫	અંબા આશાપુરી	૩૦૮
૪૨૦	અંબાના ધામમાં	૨૮૯	૪૪૬	પદ ધરિયે પંડજ	૩૦૯
૪૨૧	તુલસી વિવાહ	૨૯૦	૪૪૭	અંબા ઇશ્વરી	૩૦૯
૪૨૨	જય વંદા મા તુલસી	૨૯૧	૪૪૮	સવચ્છી ગાય	૩૧૦
૪૨૩	સામળા શાને રીસાવા	૨૯૨	૪૪૯	આપો અંબાબ્ય મને	૩૧૦
૪૨૪	મારે જાવું યમુના તીર	૨૯૨	૪૫૦	કહી શકીએ શુ અમે	૩૧૦
૪૨૫	જય મંજે દેવી દયાળ	૨૯૩	૪૫૧	દેવી દયાળુ	૩૧૧

ક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠ	ક્રમાંક	વિષય	પૃષ્ઠ
૪૫૨	શુદ્ધિને આપના પ્રકાશ ૩૧૧		૪૭૦	શરણુમાર કને રાખને ૩૨૭	
૪૫૩	અખડ આનંદિઅર્થ ૩૧૨		૪૭૧	નાયને ત્યાં બધી નોંધ ૩૨૮	
૪૫૪	નન દિવસ નવરાત ૩૧૨		૪૭૨	જગ્યને જીવ તું ૩૨૮	
૪૫૫	અબાનાં દર્શન ૩૧૩		૪૭૩	સતો તણા સગર્મા ૩૨૯	
૪૫૬	શારદા શબ્દે વસો ૩૧૪		૪૭૫	સ્વર-માળા ૩૩૦	
૪૫૭	ચિદ્રશ્મિતિ ચિતે રજા ૩૧૫		૪૭૬	કક્કો ૩૩૦	
૪૫૮	જગદબાજમ આવીઆ ૩૧૬		૪૭૭	કક્કો ૩૩૨	
૪૫૯	અબાનાં અહ્યુત રૂપ ૩૧૭		૪૭૮	બાર માસ ૩૩૨	
૪૬૦	મા તું જગદંબા દેવી ૩૧૮		૪૭૯	પુરુષોત્તમના આરાધન ૩૩૩	
૪૬૧	માતાની તિથિઓ ૩૨૦		૪૮૦	પ્રેમ થકી જ પ્રસન્ન ૩૩૪	
	પ્રભાતિયાં ને પ્રકીર્ણ ૩૨૧		૪૮૧	સપ્તાહ શ્રવણ ૩૩૫	
૪૬૨	મૃગ-જળો ૩૨૨		૪૮૨	સપ્તાહના દિન ૩૩૮	
૪૬૩	સર ઉગા સાંઝે ૩૨૩		૪૮૩	જીવન-શન્તિ અમૂન ૩૩૮	
૪૬૪	ચોકીઓ ચાર મોની ૩૨૩		૪૮૪	સામનના હારમ ૩૩૯	
૪૬૫	શ્રવણ ૩૨૪		૪૮૫	અમરમા સર્વે રમતા ૩૪૦	
૪૬૬	ભક્તિના ભેદ ૩૨૫		૪૮૬	માયાને આપી પ્રસાદી ૩૪૦	
૪૬૭	શા શા સ્વરૂપે ૩૨૫		૪૮૭	હીવા જેવા દેખાન ૩૪૧	
૪૬૮	પિંડના મોહ ૩૨૬		૪૮૮	અખિલજગના આધાર ૩૪૨	
૪૬૯	જીવનો ઉદય ૩૨૭			શુદ્ધિપત્ર ૩૪૩	

પૂજ્ય ગં. સ્વ. માતુ:શ્રી જસબા દૂરકાળ

જન્મ : વિ. ૧૯૧૭ ભા. શુ. ૮ ચૈત્રંઠવાસ વિ. ૨૦૦૬ આ. શુ. ૧૩

— ❧ ની પ્રણયરમૃતિમાં ❧ —

અંજલિ બીજ

સ્તુતિ-કાવ્યે।

નાન્યઃ પંથા વિદ્યતે ડ યનાય ।

—શુક્તિ

૯

અયનને સાફ બીજો દોષ માર્ગ નથી.

—ઉપનિષદ

રમન્તે યોગિનોઽનન્તે નિત્યાનન્દે ચિદાત્મનિ ।
 इति राम पदेनास्तौ परं ब्रह्माभिगोयते ॥

યોગીઓ અનન્ત, નિત્યાનન્દ, ચિદાત્મામાં રમે છે એટલે પર
 બ્રહ્મને રામ શબ્દથી ગવાય છે.

चिन्मयस्याद्वितीयस्य निष्कलस्याशरीरिणः ।
 उपासकानां कायार्थं ब्रह्मणो रूपकल्पना ॥

ચિન્મય, અદ્વિતીય, નિષ્કલ અને અશરીરી એવા બ્રહ્મની
 ભક્તોના ઉપાસનાકાર્યને સારૂ રૂપકલ્પના કરાય છે.

नमो वेदादिरूपाय ओंकाराय नमो नमः ।
 रमाधराय रामाय श्रीरामायात्ममूर्तये ॥

વેદના આદિરૂપ ઓંકાર રમાધરાય શ્રીરામ આત્મસ્વરૂપ
 ભગવાનને પુન પુન નમસ્કાર હો.

—उपनिषद्

અંજલિ પીઞ

સ્તુતિ - કાવ્યો

યતોઽનન્તશક્તેરનન્તાથ જીવા યતો નિર્ગુણાદપ્રમેયા ગુણાસ્તે ।
યતો માતિસર્વં ત્રિધા ભેદગિન્નં સદા તં ગણેશં નમામો ભજામઃ ॥

મંગળ મય

- જેના મંગળ નામને મુનિજનો, નિત્યે ૨૮ પ્રેમથી,
જેના મંગળ રૂપને ઋષિજનો, ધ્યાને ધરે તેમથી. ૧
જેના મંગળ કર્મને મન રમરી, સતો રહે ક્ષેમથી,
એ પ્રભુ મંગળ રૂપ તે અમ હરે, રહેજો સદા રહેમથી. ૨
જેણે આ રચી સૃષ્ટિને મહીં વળી, પ્રેમે પ્રવેશો કર્યા,
સાક્ષી જે રથગ સુક્રમના બની રહ્યા, એ શું ૫ બેઠો બધ્યાં. ૩
જે આપે સુખ રૂપ છે જન મહીં, માટે જીવો એ ચહે,
માયા નળ વિરાળ આ જીવ પડ્યો, તે એહને કર્યા લહે. ૪
ખોટાં જે સુખ ભોગનાં મન ધરી, એ વ્યર્થ ક'ખ્યા કરે,
સાચાં સુખ જડે ન એહ, પ્રભુ, તું ઉગાર તો ઉગરે. ૫
તેં તો માત્ર લીલા કરી દૂર રહી, પણ જીવ તે ના લહે,
શું જાને પ્રભુ આવડી કઠિનતા, જે દુઃખ જીવો વહે. ૬
ના ના, કાં દઈ દોષ, તમ મહીં એ ભેદ તો છે નહીં,
આપે આપ રમાડીને રમી રહ્યા, કહો કાણુ ભોગે સહી. ૭
તારી દ્રષ્ટિ લીલાતણી પ્રભુ મને, તું લેશ તો આપને,
તું છે અમૃત દ્રવિમાં અમીભર્યો, મારે, હરે વ્યાપને. ૮

કથમ કરી સ્તવનો કરીએ !

હરિ કથમ કરી સ્તવનો કરીએ તારા, હરિ કથમ કરી.
અધુરાં અમ ચાન ઉચરીએ, તારા હરિં ટેક. ૧
પુણ્ય કીર્તિ તું પરાપાર પ્રભુ, પવિત્ર વાણી અમ કરીએ,
મન માયાથી અમ અમ ઈશ્વર, કથમ કરી લક્ષે લક્ષ્યે. ૨
એ ઈશ્વર અપરોક્ષ યત્રા પ્રભુ કહો કહો શું શું કરીએ,
સંત મદંતો જે દરસાવે, એ મારગ અનુસરીએ. ૩
કળિએ કેવળ કીર્તન કરતાં, પ્રભુ પોતાના કરીએ,
સુર મુનિ સરસ્વતી સ્તવી રહ્યાં છે, તોયે આશા ધરીએ. ૪
અમ શક્તિની આશ નહીં એ, આપ અનુમદ રમરીએ,
બિરહ તમારાં રમરતાં શામળ, છેક નિરાશ ન થઈએ. ૫
વનમાળાને વસ કરવા બસ, એક પુષ્પ આ ધરીએ,
પ્રેમ પુષ્પ પ્રભુ પ્રિય છે તમને, અહીં અનુમદ ધરીએ. ૬
તું વનમાળી તું કુલ કાળી, એ એ નિરખી રહીએ,
નિરપેક્ષ પ્રભુ નિર્ગુણ તુજને, શું ધરીએ શું કરીએ. ૭
પ્રગટ થાવ છે પ્રેમ વડે પ્રભુ, પ્રેમે પ્રસન્ન કરીએ,
પ્રગટ પ્રેમ જોનારા પિંડે, ત્યાં સ્તવનો શાં કરીએ. ૮

પ્રભુ-સ્તુતિ

પ્રભુ પાદપંકજ પ્રણમીએ, અદ્યય બીજું શું કરે:
તમ સ્તવનની ઈચ્છા કરે, એ આજ ઉંઘળમાં ભરે. ૧
પ્રભુ નિગમ તો નેતિ કંઠે, તો કથમ કરી સ્તવનો કરે,
પ્રણી સમુદય પણ એ વણેવે, એ સ્વરૂપ દે ઉરમાં રમશે. ૨
વિષ્ણુ વિશ્વમાં વ્યાપક વસી, આનંદ અંશો પાથર્યાં,
સુખ ભોગ જે છવ અનુભવે, ત્યાં આપ આનંદે સર્વા. ૩

વળી દુઃખ વિષે તમને સ્મરી, હિર બાર એ હલકા કરે,
 મુખ દુઃખ તણી અવધા કરી, પરિપૂર્ણ ઉપકારો ખરે. ૪
 જીવ કાળ જન્મેને ધરી, અનુમદ ક્યાં અવિનાશ જે,
 અહો કૃપાઓ એ કેટલી, ન કરી ચકાતી પ્રકાશ એ. ૫
 વળી સમજા સાધન સોખીયાં, જેહના જે અધિકાર તે,
 તમ ભક્ત સાવ સ્વતંત્ર છે, કલ્યાણના અવતાર એ. ૬
 કહીં સંત રૂપે શાસ્ત્ર રૂપે, પ્રભુ પ્રગટ આ જગમહીં
 પરિવ્રજ પારાવાર તું, એ ગુણ ન આવે હિરમહીં ૭
 પ્રભુ પ્રગટ માયામાં રમે, આશ્ચર્ય એ તો અવનવું,
 પરિચિન્ન પૂરણ પેખતાં, અનુસ્મૃત અનુભવીને હવું. ૮
 જમ જીવ એ નવ ઓળખે કે આપ આપે રૂપ છે,
 એ બ્રાહ્મિને નવ ભાગતા, એ ભાવના શું ભૂપ છે. ૯
 એ અક્ષય અદ્ભુત આપનાં, પ્રભુ કલ્યાણ આવે નહીં,
 એ મયનનાં શાં કામ છે, છે પ્રગટ પ્રેમીને સહી. ૧૦
 આ અવિદ્યાના પાર ના, જીવ કેમ એ જાશે તરી,
 પ્રભુ ચરણ સાધન આપિયું, અતીવ અનુકંપા ધરી. ૧૧
 ઉપકાર એ અમ ઉપરે, પરિપૂર્ણ પ્રેમે છે ક્યાં,
 ભરમા જીવન જે જે જીવે, એ પૃથ્વી પાછા ના ર્યા. ૧૨

વિશુની સ્તુતિ

પ્રભુ અનાદિ અવિભક્ત આપ, અચિન્ત્યને અચ્ચય છે અમાપ,
 અનંત વિશ્વો વપુએ રમે છે, વિલાસ જેના તમને ગમે છે. ૧
 વિધિ સદા વિશ્વ સંજ્યા કરે છે, પ્રજાપતિ સર્જનને વહે છે,
 વિષ્ણુ રૂપે વ્યાપક વિશ્વ હો છે, સ્થિતિતથા બાર વિશુ વહો છે. ૨
 સંદાર કાળે શિવ રૂપ ધાર્યાં, અનંત ગ્રાણી સ્વરૂપે સ્ત્રીકાર્યાં,
 ઇંદ્રાદિ દેવો અનુગા ભહે છે, કૃપા પ્રસાદે જ કૃતગ્ર રહે છે. ૩

રવિ ચંદ્રી વિશ્વ પ્રકાશ આપે, અમાપ પથો અનુદિન કાપે
 વાયુ વસુધા વળી વહ્નિ રૂપે, આકાશ અપૂ રૂપ તમે અરૂપે ૪
 ચરાચરે અન્ય રૂપ આપ, જીવો તણા આપ અનાદિ બાપ,
 પ્રભુ તમારી અકલિત લીલા, જાણ્યા વિના જીવ રહે જ બંડીલા ૫
 તથાપિ એ અતર આપ હો છો, આનંદ આપી જ અમગ રહો છો,
 આનંદ અશે સુખમમ પ્રાણી, વૃથા દુઃખી છુ વદતા જ વાણી, ૬
 આત્મા વિષે દુઃખ ન લેશ દીસે, એ કારણે જીવ જગે જ હીસે.
 સુખે દુઃખે મિટ રસો મૂખ્યા શુ આસ્વાદ માટે જીવ ત્યાં ઝુક્યા શુ ? ૭
 વિચિત્ર માયા વિષ્ણુ વિશ્વ વ્યાપી, ઉકેલવા ગુચ્છ ગતિ ન આપી
 આ ઈંદ્રજાળે સુખ દુઃખ શાનાં, સસાર નાલ્યો સહુ છે જ માનાં ૮
 અલિપ્ત રહીને જીવ જો જીવે તો, બાન્તિ મહી બાન નહી ખુવે તો,
 તથાપિ માયા નવ જાય જાણી, અગાનના આવરણે જ પ્રાણી ૯
 એ બેદ હોવા જગ સૌ બમે છે, સતો કંઈ જાણી લણી નમે છે
 અનન્ય પ્રેમે તમને રમરીને, સરનેહ રહેતા રવરૂપે વરીને ૧૦
 અપરોક્ષ, યોગે, તમને કરીને, દુઃસાધ્ય માયા જ જતા તરીને.
 ભક્તિ કરી ભક્ત કંઈ તર્પાં રે, ભવાખ્ષિ પાછા નથી એ રૂપાં રે ૧૧
 ભક્તિ ભવે અમૃત રે ભર્યા છે, શાનીજને જે નિજનાં કર્યા છે
 અનુમહો એ ય સર્વે તમારા, જાણે જીવો બાળક શુ બિચારા ૧૨
 તમે રૂપા દષ્ટિ કરો જ જોતે, સદા નિજનંદ રહે જ તેને.
 મથી સહુ સચચની તૂટે રે, અગાનની ગાંઠ બધી છૂટે રે ૧૩
 અખંડ આનંદ મહી રમે એ, અતે તરજો સરિતે સમે એ
 પ્રસાદીઓ એ ચત્રણે મળે છે, જે પૂર્ણ પ્રેમે તમમાં મળે છે ૧૪
 માયાવી મોહો મૂળ્યા તજતાં, અનન્ય પ્રેમે તમને ભજતાં
 સસાર તાપો સર્વે સમે છે, પ્રેમી હરે એક પ્રભુ રમે છે ૧૫
 એ આત્મ રૂપો મૂળમા હતાં જે, માયા વડે જીવ રૂપે થતાં તે
 તે આત્મ રૂપે જીવ આપ થાતો, બુદ્ધો હતાં કર્યા શિવ જીવ નાતો. ૧૬

એ જ્ઞાન આવે પ્રભુને પ્રસાદે, જ્યારે પોઠારે જીવ આત્મ નાદે
તેવે સમે દાય મદો તરાવો, આત્મા તથા જ્ઞાન હિરે કરાવો ૧૭
વિવેક આપી સદસદ જણાવો, ગુરુ યર્ષ જ્ઞાન તમે બણાવો.
અહો કૃપા કેમ જ જાય માપી, જીવો કદાપિ 'જીવ' દે જ આપી. ૧૮

ગણેશ - સ્તવન

ગણપતિના પૂજન કરી સહુ મંગળોને આદરે,
મહેશનો આદેશ એ, હું પૂજું એને સાદરે. ૧
જેસાય સિદ્ધિ જીદિ રહે, કહો કેણુ પૂજન ના કરે,
જેને સેવતાં વૈભવ વધે ને પરમ ધર્મો પાંગરે. ૨
સાક્ષાત્ શિવના બાળ જો, કહો કેમ મંગળ ના કરે,
કસાયુ કરવા જીવનું, શિવ-પુત્ર માટે પરવરે. ૩
ગૌરી ઉજગે ખેલતાં, અમૃત જીસે જગમાતનું,
તન વદન સિંદુર શોભતાં સુખ શુ કહું એ વાતનું. ૪
જેણે માત આતા કારણે, નિજ શીરે છેદાવા દીધાં,
અમૃત પીધાંતાં માતનાં, તે અમર ને અદ્ભુત કીધાં. ૫
લક્ષ લાભ સમ બાળકો, જે પિતાથી ન્યારા નહિ,
પરિવ્રજનો પરિવાર એ, શિવશક્તિશું પૂજું સદિ. ૬

વિશ્વ - વંદન

વંદું વિનાયક દેવને, સિદ્ધિ જીદિ નાય
આઘ પૂજન જેનાં ચર્તા, લક્ષ લાભ જે સાય, ૧
વંદું જ્ઞાના વિભજીને, સદા સામ્ય સુખ રૂપ,
વંદું માતા સારદા, આપે જેહ અનૂપ. ૨
વંદું વિશ્વ વિશેષને, વંદું વિશ્વ સમસ્ત,
વંદું આત્મ રૂપે રહી, જે જાણે જીવદસ્ત. ૩

- વંદું અંબા ઈશ્વરી, જે જગનાં આધિજ્ઞાન,
 વંદું મા વાગીશ્વરી, જે આપે હિર યાન. ૪
- વંદું સવિતા સૂર્યને, પ્રત્યક્ષ દે દર્શન,
 જે જગને જ્યોતિ બારી, આપે નવ જીવન. ૫
- વંદું માયા માતને, જેના આ સહુ છંદ,
 એ મા જો ના હોત તો, રોના આ આનંદ. ૬
- મૂક કરે વાયાળ જે, પશુ ચકાવે પહાડ,
 એ શક્તિ અદ્વિતીયને, નમીએ ગાળી દાડ. ૭
- વંદું રકુવીરને કરું, અંતે જેનાં કામ,
 જીવ દેહથી જૂદો થતાં, સંગે એક જ રામ. ૮
- વંદું નંદન નંદનાં, કરું જે અંતર જ્યોત,
 અંધારાને આવરે, હિરનાં એ ખલોત. ૯
- વંદું જ્યોતિ એક જે, અંતર જ્ઞાન પ્રકાશ,
 વંદું બાપક આપ એ, અખંડ જે અવિનાશ. ૧૦
- વંદું કરિયે જીવને, જે વંદન અદ્વિતીય,
 જેણે જીજ્ઞાસુ રૂપ આ, થઈને પૂત સપૂત. ૧૧
- વંદું સંત સમસ્તને, જેહ કરે બવપાર,
 ઈશ્વર જેને આપતા, આપ સમા અધિકાર. ૧૨
- વંદું શાસ્ત્ર સમસ્તને, જે આપે અપવર્ગ,
 અમૃત બારિયા જે મહોં, જોતાં સર્ગે સર્ગ. ૧૩
- વંદું શાસ્ત્રો સરજતા, ઈશ્વરના અવતાર,
 અવનિએ જે અવતર્યા, આપે તારણદાર. ૧૪
- વંદું પ્રજુના નામને, જે આપે હિર ધ્યાન,
 વંદું પ્રજુના ધામને, જે હરિકીશ સ્થાન. ૧૫
- વંદું સાધન સર્વને, જેહ ચકાવે રાહ,
 અંતરથી જો થાય તો, જીવ દેહના દાહ. ૧૬

વંદું મંદિર મૂર્તિ જે, આપ રહે અખિલેશ,
જેના વંદન માત્રથી જાય જીવેના કલેશ. ૧૭
વદે કાને કાણુ એ, નવ જાણું હું નાથ,
વંદન કરવા વિચના, કયમ કરિયે જે હાથ. ૧૮
વંદું વંદન જે ગ્રીલે, અંતર રહો અખિલેશ,
વંદન હો અકુરસર્મા, જે રીઝવે હૃદયિકેશ. ૧૯

વંદું મા વાગીશરી

કહું વંદન વાગીશરી, અર્ચન સ્તવને આપ,
વિમળ વાણી મા શારદા, તુંથી તું આલાપ. ૧
અખલક્ષ્મી મા સદૃશી, પૂરી રલાં હો વાસ,
અણુ અણુએ મા આપ હો વિજ્ઞાને ચોપાસ. ૨
સદૃશ સદૃશ મા તું વડે, દુજ વિષુ જગ જડરૂપ,
મા અપંગ પંખાળાં કરો, અદ્ભુત શક્તિ સ્વરૂપ. ૩
મહાલક્ષ્મી મહાકાળી એ, હો મા તારાં રૂપ,
જ્ઞાન જ્ઞાન મા સર્વનાં, આપે હો જ અનૂપ. ૪
દુજ વાહન મા હંસલો, વીણા પુસ્તક હાથ,
અમર કુંવારાં આપ હો, તમારા નહિં કે નાથ. ૫
અનાથ નાથ મા તુંજ હો, દુજ સત્તામાં જીવ,
દુજ ઉપર મા કે નહિ, પરાપાર તું શિવ. ૬
મા વેદે બેઠે લલા નથી, જાણે શું જીવ અજણુ,
સમા કરો મા અમ્મ હું, તમશું જોણું વાણુ. ૭
તું જમદગ્ધા માવડી, જગ જીવો દુજ બાળ,
કાલા ધલા જોલતા, તુંજ કરે પ્રતિપાળ. ૮
દુજ શક્તિ અદ્ભુત મા, જડ ચૈતન તું રૂપ,
એ રૂપો અવલોકતાં, મન થાયે તદ્દુપ. ૯

દેવી - સ્તવન

મા તુ મારી માત ને મા બાળક હું, મા આજ કઈં તો દયા રાખજે મા તુ;
 મા તારે બરોસે સદા નિર્ભય હું, મા શું કરવું શું નહીં એ બાણું ન હું. ૧
 મા તારૂં રમાડ્યું આ વિશ્વ રે રમે, મા તુજને નમે એને જગ ના દમે,
 મા ધ્રુવ બહાદિ તારે શરણે રહે, મા નિમગ નારદ તારા તત્વને લહે. ૨
 મા વિશ્વ સકળમાં વ્યાપી રહ્યાં, મા ભક્તોને કાળ વશ સ્થાપી રહ્યાં,
 મા તારાં રે ધ્યાન જેને હૃદયે રહ્યાં, મા આવાગમન એનાં રહેજે ગયાં. ૩
 મા કરજે કૃપા હું તને દિલે ધરું, મા એને માટે કહે હું શું રે કરું?
 મા રાજરાજેશ્વરી તું હૃદયે રહે, મા આશાનો એક બોલ મુખે કહે. ૪
 મા તારાં ભમાબ્યાં તારા બાળક ભમે, મા તારાં રૂવે એ તને કેમજ ગમે!
 મા બાળકનું જેર ખીણું આલે કશું, મા છોડો છોડો તો અમે ક્યારે જશું. ૫
 મા તારે ખોળે તારાં બાળક રમે, મા એને તો મા વિના ના રે ગમે
 મા બાળકના દોષ મા ન મનમાં ધરે, મા દીન જણીને હસ્ત શીરે ધરે. ૬
 મા એવી કૃપા તે કહો કોને કરો, મા બાળક અર્ધાય કોને આર્ધા કરો,
 મા છોડે કછોડે તો યાતાં કરો, મા માતા કુમાતા ન યાતાં કરો.
 મા તું સરખી માત મને ચિન્તા કરી, મા ખોળે છે સૌર રમે જતાં ખશી. ૭

માના પ્રેમ

મા જ્ઞેયા જન્મતમાં પ્રેમ, માના તો મળતા નથી,
 મા કરતાં રે કોટિ ઉપાય, આભાર એ વળતા નથી. ૧
 મા અણુજણુ યાવ ઉત્પાત, દોષ દિલ ધરતાં નથી,
 મા કોટી કરું અપરાધ, ઉપેક્ષા કરતાં નથી. ૨
 મા હિતમાં રહો હાજરાહજુર, ચેતવણી આપતાં રે,
 મા જાલીને બાળના હાથ, મારમ જતાવતાં રે. ૩
 મા તારા અનંત ઉપકાર, બાળ નવ જણે ધરા,
 મા તોયે તમારા પ્રેમ ન ઓછા માતા જરા. ૪

મા વધુ માગ્યે આપો જે ચોગ્ય, અમારા હિતનું રે,
 મા વંદને યાવ પ્રસન્ન, કામ ના નિષ્ફળું રે. ૫
 મા આપીને રાજ યાવ, દૈયાના હેતથી રે,
 મા તુજ વિષુ ખીજું એ કાણુ, કરે સકેતથી રે. ૬
 મા કરવાને પુત્ર પવિત્ર, શિક્ષા કરતા હશે,
 મા દર્શને શિક્ષાઓ જરૂર, દિલમાં દ્રવતા હશે. ૭
 મા સકેલતા રે શિક્ષાય, સમા હર ધરતા હશે,
 મા દાળીને હર અરાન, પ્રકાશે ભરતા હશે. ૮
 મા આપ પ્રતીક શો માત, આપી જગે બાળકને,
 મા આધ્યા તેં શુણો સમસ્ત, ચિન્તા તું પાળકને. ૯
 મા જોવાને બાળના પ્રતાપ, હૈયે એક હોશે તને,
 મા દર્શને વિદ્યાનાં ઘન, આનંદ માણો છો મને ૧૦

નમું અભય ચરણને

મા નમું નમું અભય ચરણને, મા નમું નમું સુખદ સ્મરણને,
 મા નમું નમું વરદ હસ્તને, મા નમું નમું તવ સમસ્તને. ૧
 મા નમું નમું નિર્ગુણ એ તમે, મા નમું નમું સચ્ચુ એ તમે,
 મા નમું નમું ભક્તિ એ તમે, મા નમું નમું શક્તિ એ તમે. ૨
 મા નમું નમું સપ્તિ એ તમે, મા નમું નમું તૃપ્તિ એ તમે,
 મા નમું નમું ઈશ્વરી એ તમે, મા નમું નમું મહેશ્વરી તમે. ૩
 મા નમું નમું લક્ષ્મી એ તમે, મા નમું નમું રશ્મિ એ તમે,
 મા નમું નમું છો રમા તમે, મા નમું નમું છો હિમા તમે. ૪
 મા નમું નમું શાન્તિ એ તમે, મા નમું નમું કાન્તિ એ તમે,
 મા નમું નમું સુકિત એ તમે, મા નમું નમું શુકિત એ તમે. ૫
 મા નમું નમું છો દયા તમે, મા નમું નમું છો મયા તમે,
 મા નમું નમું સિદ્ધિ એ તમે, મા નમું નમું શુદ્ધિ એ તમે. ૬

મા નમું નમું શિદ્ધિ એ તમે, મા નમું નમું કીર્તિ એ તમે,
 મા નમું નમું મૂર્તિ એ તમે, મા નમું નમું કીર્તિ એ તમે. ૭
 મા નમું નમું હો ક્ષમા તમે, મા નમું નમું હો ભૂમા તમે,
 મા નમું નમું દાન હો તમે, મા નમું નમું ખ્યાન હો તમે. ૮
 મા નમું નમું જ્ઞાન હો તમે, મા નમું નમું ખ્યાન હો તમે,
 મા નમું નમું સ્થાવરે તમે, મા નમું નમું જંગમે તમે. ૯
 મા નમું નમું નિગમ હો તમે, મા નમું નમું સુગમ હો તમે,
 મા નમું નમું ગ્રાણી એ તમે, મા નમું નમું વાણી એ તમે. ૧૦
 મા નમું નમું ઉરમાં તમે, મા નમું નમું સ્પર્શમાં તમે,
 મા નમું નમું શરણુ લ્યો તમે, મા નમું નમું રમરણુ લ્યો તમે. ૧૧

શંકર-સ્તવન

હે ઈશ કૃષ્ણાધીશ શિવ, તમ પારને પ્રભુ કેા સહે,
 મુનિ જન મને પામે કદી, તો મુજ મતિ તો શું કહે.
 શિવ, સ્તુતિ કરવા આપની, સમર્થ કેાઈ થયા નથી,
 કહે નિગમ બિહનંતા પ્રભુ, નેતિ વિધાને સર્વથી.
 શિવ સગુણુ રૂપે હો થયા, તે બક્ષતને મુલ્લભ થવા,
 ભવ રોમને સંહારવા, તમ નામ વિષુ નહિ કેા દવા.
 દેલાસ શિખરે વિરાજી ભવ, બક્ષતને પાવન કરો,
 ગૌરી સહિત એ રૂપનાં, પ્રભુ ખ્યાન મારાં મન દરો.
 શિવ શિર વિષે મંગા રહે, જે પતિત પાવન ભક્તી,
 દર્શન થતાં એ મન મદો, પાવન બને જી માનવી.
 ભવભાસનો જે ચંદ્રમા, તે સર્વે અમૃત સર્વદા,
 જે શરણુ આવે આપને, કરે અમર એને સર્વદા.
 ઈશ અંકમાં ઉભીઆ રહ્યાં, જેને ગણપતિ ઉછંગમાં,
 એ ખ્યાન મગજ ધારવા, ઉમંગ મારા અંગમાં.

- નીલકંઠે કંઠે વિષ ધર્મા, એ ઇંદ્રે ઉતર્ધા નહોં,
આશ્વર્થ મોહું એ થયું જે, બ્રહ્મ સમ શોભ્યા તહોં. ૮
- વિષધર વિષુ વીટી વળ્યા, એ શાન્તિએ આરામવા,
તમ અંગના સંગે કરી, લાગ્યા પૂજને પામવા. ૯
- ત્રણ ગુણ નથી પ્રભુ તમ મહોં, તો ત્રિશુળ શાર્ના ધારીઆં,
ઘટપટી લીલા આપની, પ્રભુ મન મારાં દારીઆં. ૧૦
- પરિવ્રજ પૂરણ રામ જે, તે તમારા પૂજન કરે,
વળી તમે પૂજે તેહને, આશ્વર્થ એ મુજ મન હરે. ૧૧
- પોડપ કળા જે કૃષ્ણજી, તે તપ તપે તમ કારણે,
પ્રભુ મન મુંજાએ માહરોં, ક્યમ પ્હોંચીશું તમ બારણે. ૧૨
- પણુ રમડું બિરદો સાઝનાં, જે નાથ છે મોળા ખરે,
તમ ચરણ શરણે આવતાં, ગુણદોષથી યદ્યથું પરે. ૧૩
- તમ પાસ લાજું ન માયતાં, પ્રભુ બાળને લલળ કહી,
મા બાપ જે આપે નહોં, તો બાળ કર્યા જાએ ધમી. ૧૪
- પ્રભુ બાળ જાણી આપજો, તમ ખ્યાન મારે અંતરે,
વળી મંત્ર એ તમ નામના, જે જપે લકત નિરંતરે. ૧૫
- નંદું વિનાયક તોતને, જે હૃદયમાં રાજી રથા,
દેખી દંદમાં, હર હસીને રાજી થયા. ૧૬

મા નમું નમું રિદ્ધિ એ તમે, મા નમું નમું કીર્તિ એ તમે,
 મા નમું નમું મૂર્તિ એ તમે, મા નમું નમું કીર્તિ એ તમે. ૭
 મા નમું નમું છો ક્ષમા તમે, મા નમું નમું છો ભૂમા તમે,
 મા નમું નમું દાન છો તમે, મા નમું નમું ખાન છો તમે. ૮
 મા નમું નમું જ્ઞાન છો તમે, મા નમું નમું ધ્યાન છો તમે,
 મા નમું નમું સ્થાવરે તમે, મા નમું નમું જંગમે તમે. ૯
 મા નમું નમું નિગમ છો તમે, મા નમું નમું સુગમ છો તમે,
 મા નમું નમું પ્રાણી એ તમે, મા નમું નમું વાણી એ તમે. ૧૦
 મા નમું નમું ઉરમાં તમે, મા નમું નમું સ્પર્શમાં તમે,
 મા નમું નમું શરણુ છો તમે, મા નમું નમું સ્પર્શ છો તમે. ૧૧

શંકર-સ્તવન

હે ઈશ કૃષ્ણાધીશ શિવ, તમ પારને પ્રભુ કેા લહે,
 મુનિ જન મને પામે કદી, તો મુજ મતિ તો મું કહે. ૧
 શિવ, સ્તુતિ કરવા આપની, સમર્થ કેાઈ થયા નથી,
 કહે નિગમ બિહનંતા પ્રભુ, નેતિ વિધાને સર્વથી. ૨
 શિવ સગુણ રૂપે છો થયા, તે ભક્તને સુલભ થવા,
 ભવ રોગને સંહારવા, તમ નામ વિષ્ણુ નહિ કેા દવા. ૩
 કૈલાસ શિખરે વિરાજી ભવ, ભક્તને પાવન કરો,
 ગૌરી સદિત એ રૂપનાં, પ્રભુ ધ્યાન મારાં મન દરો. ૪
 શિવ શિર વિષે મંગા રહે, જે પતિત પાવન જાલેરી,
 દર્શન થતાં એ મન મદી, પાવન બને છે માનરી. ૫
 ભવજાલનો જે ચંદ્રમા, તે સવે અમૃત સર્વદા,
 જે શરણુ આવે આપને, કરે અમર એને સર્વદા. ૬
 ઈશ અંકમાં ઉભીઆ રહ્યાં, જેને મજુપતિ ઉત્તમમાં,
 એ ધ્યાન મંગળ પારવા, ઉમંગે મારા અંગમાં. ૭

નીલકંઠ કંઠે વિષ ધર્મા, એ છદ્દે ઉતર્ધા નહોં,
 આશ્વર્ મોહું એ ચયું જે, જૂણુ સમ શોભ્યા તહોં. ૮
 વિષધર વિભુ વીંટી વળ્યા, એ શાન્તિએ આરામવા,
 તમ અંગના સંગે કરી, લાગ્યા પૂજાને પામવા. ૯
 તથુ ગુણ નથી પ્રભુ તમ મહોં, તો ત્રિશુળ શાનાં ધારીઆં,
 અટપટી લીલા આપની, પ્રભુ મન મારાં દારીઆં. ૧૦
 પરિધ્વજ પૂરણુ રામ જે, તે તમારાં પૂજન કરે,
 વળી તમે પૂજે તેહને, આશ્વર્ એ મુજ મન હરે. ૧૧
 ધોડપ કળા જે કૃષ્ણજી, તે તપ તપે તમ કારણે,
 પ્રભુ મન મુંઝાએ માદરાં, કપમ પ્હોંચીયું તમ બારણે. ૧૨
 પથુ રમણં બિરહો સામ્યનાં, જે નાથ છે ભોળા ખરે,
 તમ ચરણુ શરણે આવતાં, ગુણદોષથી યદ્યથું પરે. ૧૩
 તમ પાસ લાજી નં યાચતાં, પ્રભુ બાળને લલગ કશી,
 મા આપ જે આપે નહોં, તો બાળ કયાં જાએ ધશી. ૧૪
 પ્રભુ બાળ જાણી આપજો, તમ ધ્યાન મારે અંતરે,
 વળી મંત્ર એ તમ નામના, જે જપે ભક્ત નિરંતરે. ૧૫
 વંદું વિનાયક વાતને, જે હૃદયમાં સજી રહ્યા,
 નિર્દંદ દેખી દંદમાં, હર હસીને રાજી થયા. ૧૬

આપી મને આપ ઝાંખી

ઉમાનાથ આપી મને આપ ઝાંખી, ન રહેશે હવે નાથ અતાન સાંખી.
 જળે શા બળે પૂજ્યે સામ્ય હાય, હિરે પ્રેમ પૂરે નહાળેજી નાય, ૧
 કરું ધૂપ ને દીપ નૈવેદ્ય શેનાં, સત નામ ને રૂપ અવ્યક્ત જેનાં.
 કરું કર્મ જે તે સમણું તમોને, નિરાલંબ યાવું ગમે ના અમોને. ૨
 બીલી ફૂલને ચંદને ચિત ચયું, ઉમાનાથ આધા નથી હિર અયું.
 રૂજે ફેરૂજે એ પ્રભુ પાપ પૂજું, એને યોગ્ય શું હોય એ હું ન જાણું. ૩

પ્રભુ પૂજવા પંચથી બહાર જનવું, પ્રભુ પૂજવા મોહથી પાર થાવું.
 પ્રભુ પૂજવાના અધિકાર ક્યાં છે, પ્રભુ પૂજવાના સદાચાર ક્યાં છે ? ૪
 તરુ ગુણથી પાર ક્યાં છે ચવાણુ, આવે વેશ સ્વર્ગે ન કોથી જવાણું.
 ઉમાનાથ ન્યારે ઉરે રે પૂજશે, ત્યારે જીવ જૂદા રહી ક્યાં સમાશે. ૫
 ઘટે ન્યાં લગી ઘેર અગ્નિ જાણ, પરિબલના વાસ કે ત્યાં ન પાયા.
 પ્રભુ પૂજવા પામવા યોગ્ય થાણું, ત્યારે ઉર ઉપહારથી ચરણુ જનશું, ૬
 પરિપૂર્ણ ને યોગ્ય પૂજ કરીશું, બોળા બાવ બેળા જીવને ધરીશું.
 હટે રૂપ દાખી મને ધ્યાન આપ્યા, અસલાવના રૂપ અગ્નિ કાપ્યા. ૭
 પૂરા જ્ઞાન આપ્યાં ન ત્યાં તો સમાયા, પ્રસાદો પ્રભુ શે ન પૂરા પમાયા,
 અધિરાં ઉરોએ ફરી રૂપ જોવા, અધિરાં મનો આપને રૂપ મહોવા. ૮
 હટે મૂર્તિરૂપે તમે જો રહ્યા છો, દયા દાખવી દીનજંદુ થયા છો:
 હવે એ યકી કામના હોય કેવી ! પરિપૂર્ણ આરાધના હોય કેવી ! ૯
 પ્રભુ ચરણમાં સર્વ કર્મો સમ્યાં છે, પ્રભુ ચરણમાં ચિત્તને જો મમ્યાં છે;
 ઉમાનાથને યોગ્ય ઉપહાર એ છે, ધર્મ દીનને જીવ ચરણે રહે છે. ૧૦
 ઉરે વાસ સ્થાપ્યા નથી દૂર રહેવા, ઉરે વાસ સ્થાપ્યા નથી નૂર હેવા.
 ઉરે જીવને શિવનાં કામ ક્યાં છે, ક્યાં શિવ ત્યાં જીવનાં નામ ક્યાં છે. ૧૧
 ધડીમાં પ્રભુ શિવ રૂપે રહો છો, ધડીમાં પ્રભુ જીવ રૂપે વહો છો.
 તમારી કળા માનવી કે ન પામે, તમારી કૃપા કર્મના બાર વામે. ૧૨
 તમારી કૃપા જે જીવોએ કળા છે, એને અંતરે આત્મ જ્યોતિ મળી છે.
 સદા સામ્ય રહેજે દયાળુ જ દીસે, દયા દેખતાં દાસનાં મન હીસે. ૧૩
 શિવે સાર લીધી તેને શોક કેવા ! શિવ સાર લીધી તેને લોક કેવા !
 સદા સામ્યના ચણરમાં વાસ એના, ગયા સામ્ય ચરણે જીવાસાસ જેના. ૧૪
 ઉમા એ અધિકારને યોગ્ય થાવું, કહો મા ક્રિયા રૂપથી ત્યાં જ જાવું.
 ધરો હાથ માં હું તમે સાથ આણું, હરો મોહ મા ચોર પાદે નમાણું. ૧૫
 ઉમા અર્ધ અંગે રહ્યાં શિવ દાખે, નથી કૈતના બાવ ન્યાં સામ્ય પાખે.
 ઉમા વિશ્વ આખેજ વ્યાપી રહ્યાં છે, હરે અંગધારી સ્વરૂપે વહ્યાં છે. ૧૬
 વિલાસો વિષ્ણુ વિશ્વ આ છે તમારા, અવિભક્ત જીવો નથી શિવ ન્યારા.
 અર્વાચીન રૂપો ઉમા એ જતાવે, તો તો જીવજાવો ન કેને સતાવે. ૧૭

પરંતુ હિમા બાળ રૂપે રમાડે, લઈ અંકમાં બોગ એને જમાડે,
 જોને યોગમાયા ઉછગે રમાડે, એને ભીતિઓ કહો પછી કે પમાડે. ૧૮
 સદા અંબના અંકમાં રોકે હું, નિજનંદમાં બાળ મા મા કહે હું.
 હિમા સાચવે અંગથીએ અધિકું, મારે મા વિના સુખ છે સર્વ શીકું. ૧૯
 મને માત-માયા કહી ના તમશે, માના અંકમાં વંક જીવે સમાશે.
 સદા સામ્યને ચરણુ હું શીર ઢાળું, રાખું અંતરે રૂપ એનું રસાળું. ૨૦

સૂર્ય-સ્તવન

નમુ સવિતા આદિત્યને વ્યાપી રજા જે જક્તમાં,
 નિજ તેજ પૃથ્વી પાયર્થા, ધરી પ્રેમ વ્યક્તાવ્યક્તમાં. ૧
 પ્રત્યક્ષ દેવા અવનિએ, સાક્ષી અમારા કર્મના,
 ત્યમ હૃદયમાં રાજી રહી, છો મર્મ ધર્માધર્મના. ૨
 હો પ્રાણુદાતા વિધના, તમ વિના જન તે શું કરે,
 તમ તેજ જો ના હોય તો, અધાર જગમાં પ્રગટે. ૩
 પ્રભુ પ્રખર તાપે તાપતા, પશુ જગતને જીવન ભરે,
 એ પરમ ધર્મે પરવરી, આ સૃષ્ટિને શાન્તિ કરો. ૪
 હોરૂ કહોરૂ થાય પશુ હો બાપ કિલ્મિષ કાપજો,
 દર્ષ સુસુદ્ધિ જગ જીવને, વિદ્યે સુશાન્તિ સ્થાપજો. ૫
 રવિરાજ નિશદિન આપને, હું કરું વિનતિ ચરણમાં,
 આ અર્ધ્ય અંજલિ અર્પવા, હું આજ આવી ચરણમાં. ૬

શ્રીકૃષ્ણ શરણે

શ્રી કૃષ્ણ શરણે રહું શિર નામી, જેની કૃપાએ પ્રભુ પ્રેમ પામી.
 અનાયના નાય જરૂર એ છે, પતિતને પાવન જે કરે છે. ૧
 પ્રભુ પદોમાં જવ પ્રેમ બ્યાપ્યા, જરૂર ભણું જહુનાય આપ્યા,
 સંસાર ઘેરો મન ત્યાં વિરામ્યા, જે શાન્તિઓ લેશ બીજે ન પામ્યા. ૨

ન સાધને સાધ્ય કદાપિ એ છે, સરણે જતાં એ સર્વસ્વ દે છે,
 તથાપિ સુસાધ્ય નથીજ સ્વામી, રખે ગણો મન ગયાંજ પામી. ૩
 પૂરી કૃપાઓ પ્રભુનીજ ત્યારે, છૂટી જતા બંધ સમસ્ત જ્યારે,
 નથી દલ બંધન એ વિરામ્યા, અખંડ શાન્તિ નથી મન પામ્યા. ૪
 દેહાત્મ બુદ્ધિ દલ્યે ન છૂટી, અધ્યાસની જાળ નથીજ છૂટી,
 નિચે અધૂરાં સહુ જ્ઞાન એ છે, અગમ્ય જેને નિગમો કહે છે. ૫
 એ જ્ઞાનનાં કામ નથી અમારે, ચિન્તા બધી એ ચરણે તમારે,
 સોપી અમે નાથ સમીપ આવ્યાં, તમે તમારાં ખિરદો નિભાવ્યાં. ૬
 બલે કદી જન્મ અનંત ચાતા, નહીં ટળે નાથ કદાપિ નાતા,
 પૂરી પ્રતીતિ અમને તમારી, સાધન વિના સ્થાય થવા મુરારી. ૭
 જે જીવની શક્તિની બંધાર વાતો, કરો કૃપા ત્યાં નિભવીજ નાતો,
 ન દોષ જોતા નવ ભાવ જોતા, દાતા દયાળુ નવ નામ ખોતા. ૮
 અદ્વૈત ભાવે અનુરાગું હું શું ! સ્મરણો મધુરાં પ્રભુ ત્યાગું શું હું !
 પ્રીતિ તમારા પ્રભુ ચરણ મારી, હિંદાર છો રે હરિ આપજો હો. ૯
 પ્રેમીની પાસે પ્રભુ માગવું શું ? ન દૂર રહેશે ખીમ્લું ધન્યજનું શું !
 પૂર્ણ સ્વરૂપે પરિત્યાગવું શું ! પ્રસન્ન રૂપે અનુરાગવું શું ! ?

શબ્દ સાંપડતા નથી

પરિબલ તમને પામવાના મંત્ર આવડતા નથી,
 કહું મુખે હું હરિ ક્યમ કરી, કંઈ શબ્દ સાંપડતા નથી. ૧
 વિષ્ણુ, વિશેષણ જે આપનાં, તે સઘ સાચાં હું લઈ,
 એ અમર સત્યો આપનાં, હું કુદ્ર સાચાં શું કહું. ૨
 વિષ્ણુ વેદ શાસ્ત્ર સરસ્વતી, સ્તવતાં તમોને દૂરથી,
 હું બાળચેષ્ટા શું કરું, ડરું, બાપ, આપ કસૂરથી. ૩
 પ્રભુ બાળ બુદ્ધિ અમારી, જોડવા વિના રહેવાય ના,
 જોડ્યે તમે રીઝો હરિ, એ પ્રેમ મુખ કહેવાય ના. ૪

પ્રભુ નિયંતા આ વિચિત્રા, પણ કાઠ અમ પૂરા કરો,
મા વિનાતું બાળક ફરે, તો નજર આવી ના ધરો. ૫
મને જ્ઞાન નહીં તમ કામનાં, હસતાં મુખો દેખું વળી,
નવ થાઈ ઝોશીગણ પિતા, જીવતાં સુધી આપે રળી. ૬
તમ પિતાને અર્થો નથી, મુજ કાજ સર્વે શ્રમ કરો,
મુજ કાજ હીરો હૃદયનાં ખરચી અખૂટ કાષો ભરો. ૭
હો સુહૃદ સુખ દુઃખ છે નહીં, અમ સુખ સદા ભોતા રહો,
હો બાપ માટે બાળના, એ બારને પ્રેમે વહો. ૮
હે બાપ, આપો ખિરદયો, અમ બાળ બળ ખીલું નહીં,
મા બાપ ને આપે નહીં તો બાળ ક્યાં જાએ સહી. ૯
પ્રભુ આપ જાણો અંતરે, અભિલાષ મારા મન તણી,
નથી બાપ બાકી રાખિયું, અઢળક ઢળ્યા હો અમ ભણી. ૧૦
જગજીવનને જીવ શું સ્તવે, આ જીવ એ તે શિવ હશે,
શિવ શિવને સ્તવતા હશે, ને શિવ સાબળતા હશે ? ૧૧

અંતરે એક આશ જાંડી

મારે અંતરે આશ છે એક જાંડી, હરિ હળકશો માં ન એ હાર, હુંડી,
નથી નીર કે ચીર ભરાવવાનાં, નથી કામ કુંભાર કરાવવાનાં. ૧
નથી હાપરાં હાજવાં આર દેહે, નથી હાંકવાં નીર મારેજ મેહે.
નથી નાથ પાવા વળી ઝેર ખાલા, નથી આપવા દામ દરઆર બહાલા. ૨
તમે કામ એવાં ધણાંએ કર્યાં છે, ન કે શરણુ આવ્યાં નિરાશી કર્યાં છે.
ન હું ભક્તના ચરણને ઘોલ આવું, એની પાદરેણુ હું માથે ચઢાવું. ૩
જેના ગુણુ ગાતાં અધિકાર આવે, એવા ભક્તને હું બળું પૂણું ભાવે.
પ્રભુ એમનાં મહાત્મ્ય વધારવાને, કહું આપને ઉર પધારવાને. ૪
બહાલાં છે જહુ આપને આપ બહાનાં, આપી અંતરે આખર હે શું છાનાં,
નથી આશ મારી તમારી અભણી, લખું શું લહું ને રલા હો જ અણી. ૫

ન બુદ્ધિજળે આપને ઠાઈ પામ્યું, વિધિનું સજ્યું સર્વ જેમાં વિરામ્યું.
 નક્કી નાય દુઃસાધ્ય હો દેવને ચે, નથી આશ એવી કરી મન મેં એ. ૬
 નથી નાય બાકી રહ્યાં માગવાનાં, નથી મન બીજે અનુરાગવાનાં.
 નથી નાય છેટાં હવે કાપવાનાં, નથી નાય બાકી હવે આપવાનાં. ૭
 અમારું તમારું હવે ક્યાં રહ્યું છે, કહો શું વધારે લહો જે યશું છે.
 તમારી કૃપાના કિનારા નથી રે, તમે બાપ, બાબો બહીનારાં નથી રે. ૮
 પ્રભુ પ્રેમ છે ત્યાં લગી લેવું દેવું, ઘટે આત્મરૂપે કશું ના કહેવું.
 રહો આમ આનંદમાં અંતરે રે, કરો એવું બહુ ન જન્માતરે રે.
 પરાપૂર્વની આશ ભારી હરિ આ, પૂરીને નક્કી પૂરશે, આખરી આ. ૯

આંખ મીયામણું

જોજો જોજો જીવન રૂપે જાય, જોજો લાજ, જોજો જોજો જીવન
 ધર્મા બિરહો તો બંધનો ય થાય, જોજો લાજ ટેક. ૧
 સ્વારથિયા માનવી મૂકશે મુશ્કેલીએ, તો ચે નહિ જ ચસકાય.
 લેશે લેશે ને દેશે દોષ કરામણા, તો ચે દયા ન વિસરાય. ૨
 ધર્મોના મિથથી તમને ધમકાવશે, દેવા પડશે રે દીક્ષાસાય.
 આવી આંદીએ એ બાધાએ બાધશે, લેવા લાલચ આવરદાય. ૩
 વિસારી આપ એ વરશે વિષયને, તો ચે તમે ન વીસરાય.
 આશાઓ પૂરવા પબ્બી પેાકારશે, તોચે ના નહિ રે પડાય. ૪
 મૂઢી એ આપને માનોને ઈચ્છશે, તો ચે તમે ન રિસાવાય.
 સુખમાં એ આપને સ્મરણે ન લાવશે, તોચે નહિ જ છેતરાય. ૫
 ભક્તિ જૂઠીને એ માયાઓ માગશે, તો ચે તમે ના તળાય.
 દુઃખમાં એ આપને દુઃખવશે દિલમાં, દર નહિ તોચે થવાય. ૬
 ઘટતાં અઘટતાં કામો આઢાડશે, સુખે નહિ રે સુવાય.
 શુ શું કહુંરે સ્યામ શું શું સંતાપશે, જે ના જીવેથી રહેવાય. ૭
 અત્યારે વાત શી કરવી વેદાન્તની, જૂઠીને મોહન માયા ય.
 આંખ મીયામણાં કરતા હશે રે હરિ, જાણી જીવેને બાળાય. ૮

આપે નિરમીયા, આપે વિરમીયા, છેવડાં ન આપે છગામ. '
 વારી વારી રે હું તો તારા આ બહાલને, વારી તુજ ન્યારી કળાય. ૯

મારી મામુલી અંજલિ સ્વીકારી

મારી મામુલી અંજલિ સ્વીકારી, કન્હૈયે, મારી મામુલી૦
એની કશ્ચાને ક્યા છે કિનારી. કન્હૈયે૦ રેક. ૧
નિગમે ગવાય જે, સતે સ્તવાય જે, કાતિં જેની જીવ યજી ન્યારી.
ચોગી ઉપાસતા, તકાં તપાસતા, બાબ્યા એને ન બહાર્યારી. ૨
રમાએ રીઝવાયલા, પ્રમાએ પમાયલા, રાની મપેલ વારી વારી.
નારદ શારદ જેને સ્તેહે રમરે સદા, મુમુક્ષુ જપે માયા ઉતારી. ૩
એવા અગમ્ય આ અંજલિ સ્વીકારતા, ગિરદોની એ જ બલિદારી.
અંતર જ્યાં રીઝ્યું, તવ પ્રભુએ પૂછ્યું, ક્યારે મળી પહોંચ એ અમારી. ૪
મિથ્યા મલકાટ શું, નિર્ગુણ નિષ્કામ હું, નિગમે ગાયેલ નિર્વિકારી.
સાચું બોલોને ક્યામ મન રે મુંઝાય છે, કૃતિ આ તમારી કે મારી. ૫
પોતાની પ્રેરણા કોને ન પ્રિય એ, જાણુમા ન આવતું અમારી.
મેં તો જાણ્યું કે નથી નાથ વિના અન્ય કો, આપે શુ દૈતતા સ્વીકારી? ૬
અંજલિ મેં આપ છે, ઉમિં મેં આપ છે, નાખો નિર્ગુણતા ઉતારી.
દાસોની પાસ ના પડદા પોસાય એ, આસપાસની વાત ન્યારી. ૭
નિજનાંની પાસ શી ખોટી ખરાખરી, શોખ હરો જોવા લાચારી. ૮
મેં તો લાચારી હવે નાખી ઉતારી હરિ, આપપરે અન્યતા ઓવારી. ૯
પ્રેમીનાં પત્ર પુબ્ધ પ્રેમે સ્વીકારવા, નાથ છે પ્રતિજ્ઞા તમારી.
જતાં, જીવન, ખશી, ચિંતા ન શું કરી, ગિરદો તો લેજો ઉગારી. ૧૦
જોઈ નીર નેણુમાં, વેદનાઓ વેણુમાં, બોલો ઉઠવા, અંજલિ સ્વીકારી.
મધુરું હસીને હરિ હજવેથી પૂછતા, ક્યાં લગી અમારી તમારી. ૧૦

અંજલિ બીજ

ઉર્મિ - કાવ્યે।

મિથો રતિમિથસ્તુષ્ટિર્નિવૃત્તિર્મિથ આત્મનઃ ।

મક્ત્યા સંજાત્યામક્ત્યા વિશ્રત્પુત્પુલકાં તનુમ્ ॥

ભક્ત ભગવાનના પાવન યજ્ઞને માતો માતો પોતાનામાં
આનંદને, દુષ્ટિને અને મુખશાન્તિને અનુભવે છે.

અને પરાભક્તિથી ઉત્પન્ન થયેલા પ્રેમ વડે તેના શરીરમાં
શેમાંય ભેદ મર્યાદા નથી.

કચિદ્વદન્ત્યચ્યુતચિન્તયા કચિદ્

હસન્તિ નન્દન્તિ વદન્ત્યલૌકિકાઃ ।

નૃત્યન્તિ ગાયન્ત્યન્નુશીલયન્ત્યજં

ભવન્તિ તૂષ્ણીં પરમેત્ય નિવૃતાઃ ॥

—શ્રીમદ્ ભાગવતે ૧૧-૩

વળી આવા અસામાન્ય ભક્તો કોઈવાર ભગવત્સમરણ કરતાં
પે છે, કોઈવાર હસે છે, કોઈવાર અગ્નિનંદન કરે છે, કોઈવાર
જીતે કંથે છે, કોઈવાર મનથી કે તનથી નાચે છે, કોઈવાર ગાય
કે, કોઈવાર લીલાનું અનુકરણ કરે છે અને કોઈવાર તદાકાર થઈને
મૃત થઈ જાય છે.

—શ્રીમદ્ ભાગવત : ૨૩૬ ૧૧-૭

અંજલિ ખીજ

ભિમ્ - કાવ્યો

અમર વેલ

મેં તો અમર વેલ વવરાવી, આ અંતરે અમર વેલ.
 મેંધા વનમાળી પાસ ઉછરાવી; આ અંતરે ટેક ૧
 પૃથ્વીએ પ્રેમનાં ખાતર પૂરાવિયા, શાન્તિની સાતિ ફેરવાવી.
 યોગા ભોગા ભાવના ક્યારા કરાવિયા, બિરહની મૃત્તિકા ખીજાવી. ૨
 રોપતાં ઉછેરતાં અમર ન આવડે, લીધા વનમાળીને ભોલાવી.
 ભેદુ એ ભોમનો, ભેદુ એ પ્રેમનો, દીધાં મેં બીજને ઓરાવી. ૩
 એ કહે અનુમહે: 'નિર્ભય હવે રહે, હું જ એને હરિ પયરાવી.'
 પાણી પે એ વહે, પાંગરતી એ લહે, લીલાએ વેલ લહેરાવી.
 ભક્તિ અમર વેલ, કાળે દરમાય ના, રહે રોપણુદારને રીઝાવી. ૪

હીરની આંટીઓ

આ દેવાને હાટ હતી હીરની રે આંટીઓ, ગડિા ગણાય ના ગણાણી હો જી
 તોડી ન ટૂટતી, છોડી ન છૂટતી, ઉત્સવે ઉત્તરી ધુન્ધાણી હો જી. ૧
 મરણુધરાક આંખ મીંચીશું આવીઆ, અડધી અધારે વેચાણી હો જી.
 નગી રહવાર મેં નાણું સંજાણિયું, નોટો બનાવડી જણાણી હો જી. ૨
 જેવી એ આંટીઓ, એવા લેનાર એ, લોભીયા ધૂતારાની કહાણી હો જી.
 ઉંચી મૂકી રે મેં આંટી એ વેચવી, શાખ જશે શું શરમાણી હો જી. ૩
 હરિનાં રે નામ હવે રાખ્યાં એ હાટમાં, કીંમત અમૂલ અંકાણી હો જી
 એ માલોનાં મૂલ કાઈ બણે ઝવેરીઓ, કાઝી ધરાકી ના જણાણી હો જી. ૪

એક જ ધરાક મારે એવો ઉદાર ને, જાણે આ ઉરની અગણી હો. ૭.
માઝ્યા વિના રે ને જોઈએ એ આપતો, કરવી પડે ન ઊધરાણી હો. ૫

સ્મરણ - સૌનેયા ન ખૂટે

સ્વામ સ્મરણ સૌનેયા ન ખૂટે, સંસારે સ્વામ સ્મરણ.
પ્રભુ-પ્રેમની તીજેરી ન દૂટે, સંસાર. ૧
નામોનાં નાણાં નેહ્યે વાવરા, રહો ચેતન એ ચોરા ન છૂટે,
ને રે નાણેથી નામી કરશે નિહાલએ, ધનનાં તે પ્યાન કેમ છૂટે. ૨
એ રે નાણેથી જીવ નિર્ગુણને પામવા, કાયા કમાન જવ વટે.

અંધી છટી ગઈ

જેને આત્મ સમૃતિ ઉર ધઈ, જીવનમાં જેને આત્મ.
એની ઘટ - અંધી છટી ગઈ, જીવનમાં. ૧
જળ સ્થળ જીવન જોયા એણે, પ્રભુ વિશ્વ બીજું નહિ.
સુખ દુઃખ મનની માની પ્રાન્તિ, ધરી આવી ધરી ગઈ. ૨
રામ દ્રેવના ન રથા રંગો, ચટકી ફટકી ગઈ.
કર્તા લોકતા કલ્પિત બાસ્યા, જોમની જીતિ ગઈ. ૩
અધિક્કાન પર જગ આરોપો, મૂળમાં માયા નહિ.
દીસતું જૂઠું સત્ય અદીકું, એક પ્રતીતિ યઈ.
લક્ષો એનાં પરાપાર છે, જીવન જનર્યા વદી. ૪

સિન્ધુમાં બિન્દુ

- દરિ સિન્ધુમાં બિન્દુ સમાન, સાધન મારા સિન્ધુમાં
તમે તરણ તારણ ભગવાન, સાધન૦ ટેક ૧
- એ એકલ બિન્દુ નભમાં દર્તા ત્યારે, એનાં દર્તા મેધે સ્થાન.
અતે એ બિન્દુ સિન્ધુ સમાતાં, વિરહીનાં એ જ વિધાન. ૨
- મેધે મહેરામણ હિજળે આનંદી, અંશી કરીને સમાન.
એક જ નાદે નિર્બળ જીવના, પાણિ મહો ભગવાન. ૩
- એ કરસ્પર્શ આનંદનાં બિન્દુ, જીવ કરે જવ પાન.
અહોનિશ ઇચ્છે એ રસ અંતર, નેહનાં એ જ નિદાન ૪
- ચુપ્પક આપ અને લોહ દેહી, આકર્ષણ શું સંધાન
અનુમદ કહું કે એ આપ સ્વભાવ જ, સ્નેહી કરો સ્વસમાન. ૫
- સાધન બિન્દુ સ્નેહ સીપલીએ, મુક્તા રૂપે મૂલવાન.
એહ મોતી ચરે સોહં દસા, જીવનમુક્ત નિધાન. ૬

જગ નાનાં પડે

- નાનાં પડે રે, જેને નાનાં પડે, આ વિશ્વ વિરાટ જેને નાનાં પડે
અહો એવાં કે તરવ મારે ઉરે અડે, જેને સામી સીમાઓ કે ના રે નડે. ૧
- ઝાંખાં પડે રે તેજ ઝાંખાં પડે, સોમ સરજનાં તેજ ન્યાં ઝાંખાં પડે.
અહો એવાં એ તેજનાં જોળા પડે, જેને નયનોનાં બધ કાઢ નારે નડે. ૨
- ઝોળાં પડે રે જેને ઝોળાં પડે, આ આખાં આકાશ જેને ઝોળાં પડે.
અહો એવાં અવકાશ જડે જેના વડે, મારે અંતર એ પ્રેમને પારી પડે. ૩
- ઝોળાં પડે નીર ઝોળાં પડે, સર સાગરનાં નીર જેને ઝોળાં પડે.
અહો એવાં કે નીર મારી નજરે ચડે, જેને પેટે અનંત જળ જોતાં જડે. ૪

મેળા પડે રે મધ મેળા પડે, સહુ માયાનાં સુખ મધ મેળા પડે
 અહો એથી મીઠાં તે સુખ એની વડે, જેની ભિમિએ આમ ઉર હેયે ચડે ૫
 ચેતન જડે રે જડે ચેતન જડે, અહો એવાં ચેતન મારે ઉરે અડે
 જીવશિવનાં રે સત્વ જડે જેની વડે, અહો એવાં કે તત્વ મારાં અતર મઢે ૬

સ્વપ્ન સંસારથી જાગી

હું તો સ્વપ્ન સંસારથી જાગી રે, આજ હું તો સ્વપ્ન સંસારથી
 જોયા, દીનનાથ નિદ્રાને ત્યાગી રે, આજ હું તો ટેક ૧
 તો ય ભીતિ ચિત્તેથી નવ લાગી, હતાં મન માયા અનુરાગી રે ૨
 નક્કી સ્વપ્ન એ લાવ લખવશે, લાવ લખવીને મુજને પજવશે રે ૩
 સ્વપ્ન સંસાર જન્મ રખે દેતા, એ લાલુકાર તો હલે જ રહેતા રે ૪
 હું તો એનાં વારણુ આજ શોધુ, દાન દર્ષ કાંઈ મનને હું મોધુ રે ૫
 પ્રુણ સ્વપ્ન મેળુનાં કરીશુ, સ્વપ્ન સંસાર લખને હરીશુ રે ૬
 સ્વપ્ન સંસાર માયાના છાયા, જોયા જાગતાં જગે જમરાયા રે ૭

સગુણ નિર્ગુણ

નિર્ગુણે તેહ લાગ્યા રે નિરજન, સગુણે મારાં ચિત્તને હયાં રે,
 નિર્ગુણ તો પ્રજાડે લયાં છે, સગુણે મારાં મનને લયાં રે ૧
 નિર્ગુણને નહિ કહેવું સામગ્રી, સગુણને સૌ સુખાવીએ રે,
 નિર્ગુણે નામ રૂપે નર રહેના, સગુણને પશુથી પગાવીએ રે ૨
 નિર્ગુણે વાસના વારી અતરની, સગુણે અવનબન આપિયાં રે,
 નિર્ગુણે જળકમળવત્ રહેવું, સગુણે ગુણનાં જગ આપિયાં રે ૩

નિર્ગુણ રહીને સગુણને વધાવ્યા, સગુણે નિર્ગુણ જ્ઞાન આપિયા રે,
અકળ કળા એ તમારી મુરારી, એ પણ માયામાં કહાવીયા રે. ૪
સગુણ નિર્ગુણ એ મનને વિસામે, એક તત્વે તમે શ્રી હરિ રે,
એ તત્વનાં જ્ઞાન થવાને રે જીવને, સગુણ નિર્ગુણ માયા વિરતરી રે. ૫

સર્વેથી સંત વધુ બહાલા

સર્વેથી સંત વધુ બહાલા, ભગવાનને સર્વેથી ૦
ન્યાં તેહે રીઝેજ નંદલાલા. ભગવાનને ૦ ટેક ૧
જાત જુવે ના પ્રભુ, જાત જુવે ન વિભુ, જુવે ન વૃદ્ધ યુવા ખાલા,
વિદ્યા જુવે ન વિભુ, વૈભવ જુવે ન પ્રભુ, જુવે ન ઠાઠમાઠ ઠાલા. ૨
ધર્મ જુવે ન હરિ કર્મ જુવે ન વળી, દાસ પાસ ના કરે કબાલા,
નિજપણા વિસરે, નામ લેતાં નિસરે, એ પ્રેમીને જોલ, પગપાળા. ૩
લજાથી પ્રિય ભક્ત, પદ્માથી પ્રિય ભક્ત, ઉદ્ધવને કહે પદુલાલા,
ભક્ત પ્રભુ રીઝવે, ભક્ત પ્રભુ ખીજવે, ભક્ત જાણક બનાવી ગાય દાલા. ૪
દેહી બનાવે દાસ, કરવા વિદ્યા વિદ્યાસ, એ નેહીના નિયમે નિરાજા,
પ્રેમ આધીન એ, ભક્તથી અભિન્ન એ, હિર એને ભક્તની જ માળા.
ધન્ય એવા ભક્તને, વશ કરે અબ્ધક્તને, નીર ક્ષીર તારવે મરાલા. ૫

નથી અમે નિર્દોષ

નથી નામ અમે નિર્દોષ, દયામય ધરશે ન અંતર રોપ
તમે તો આખર આશુતોષ, દયામય ૦ ટેક. ૧
પરનાં ભરાવ્યાં પગલાં ભરિયે, કાને કાને દમ્ભએ દોષ
કાપાનો ઘેર્યો, માયાનો પ્રેર્યો, જીવ પડ્યો પંચ કોશ. ૨

સુદ્ધિને સુઝાવી, મન રહું મુંઝાવી, હરી લીધા અહંકારે હોશ
 જીવ પરાધીન પડીએ પિંજર, હરે ધરે અસંતોષ. ૩
 જનક ખતાવો, બધ પતાવો, શુકને કરો સંતોષ,
 આપ ઈશારે, આગરણ દૂટશે, ઝાળખશે આશુતોષ
 પિંજર દૂટશે, પખી છૂટશે, નિરવ યશે નિર્દોષ. ૪

હૃદય કમળ તું ખોલ

મન હૃદય કમળ તું ખોલ, હવે મન હૃદય કમળ
 ત્યાં વરણ વસે અણખોલ, હવે મન ટેક ૧
 પણ એક મીટ તું માંડીને રે એ શુ કંઈ એક ખોલ.
 ભૂખ્યા જીવને કંઈક હવે તું નિદ્રાથી ઢંઢોલ. ૨
 વિષય સુખો તો શીકા રે મન, નવ હોય એને તોલ.
 એ સુખ છોડી ખઠાર ફરે તો, ખાશે જગતી ધોલ. ૩
 યમ રાજને લેખા દેવા, ત્યાં નહીં ચાલે પોલ.
 સંત મહંત કહેતા વ્રજને, બજવી બજવી ઢોલ. ૪
 મન મોહનને મ્હોષ્ટશ તો તો, તરીશ એ એના કોલ.
 હૃદય કમળ ખોલી જો જ્યોતિ, જાપ ન જન્મ અખોલ. ૫

ભક્તિએ લાગી લેહ

રાનની દાંષ્ટ ગમે નહીં રે મને ભક્તિએ લાગી લેહ,
 રાની એકાકી એકલા રે, પ્રણુ પ્રેમે રહે મારે દેહ. ૧
 રાનીને કમ્મ નડે નહીં રે, મારાં હર્મો હરિને કાજ,
 રાની અવર કો બાળે નહીં રે, મારે અંતરે રાજના રાજ. ૨

રાની તો મસ્ત થઈ દૂર રે, મારે રોમે રોમે રમે રામ,
 રાની દુઝ માયા ભુવે રે, મારી માયા એ સુંદર સ્યામ. ૩
 કોઈ ધડી તાપ વિયોગના રે, કો ધડી મિલનના યોગ,
 પૂછુ પ્રેમ વધી જતા રે, ચાપ હરિ શુ અખંડ સયોગ. ૪

અખડી મેં આંખડી ઉઘાડી

આજ અખડી રાતે મેં ઉઘાડી, મા, તુજને આજ. ૧
 મા પૂછે નીંદર કાં બગાડી, મા તુજને. ૨
 સ્વપ્ન આવ્યું તું મા, મુજને બીહામલુ, અખડી મેં આંખડી ઉઘાડી,
 બીતિના ભેદ મા જણો છો અંતરે, એ રાયે વધારે શું માડી. ૨
 મા વિના રિશાસથી, જય શિશુ કો કને, ઉર ઉઘાડે કોની અગાડી.
 એક વાર અમૃતની દ્રષ્ટિએ ન્યાળી મા, ચાપી રે ઉરમાં રાગાડી. ૩
 તારા ઉઠંગમાં, શાન્તિ અઠંગમાં, પોદળે મા મુજને પોદાડી,
 આગક હું રંકે મા, નિર્જાય તુજ અંકમાં, મા સ્વમમય શા તુજ અગાડી. ૪

પૃથ્વી પગે રૂં

તેં તો ચોરી લીધા મારા ચિત્ત, કનેયા તેં તો. ૧
 નાવે નજર એ ચોરની રીત, કનેયા. ૨
 પૃથ્વી પગે રૂં સોધી વળી હું, હોઠો નહીં અઠસિત,
 દોટે પડું તો નાખે એ કેડે, એવી હરી તને ભીત. ૨
 અણુદોડો રહેતો હોઈશ તે મારે, બંધનની બંદી અગીત.
 ન્યાયી નિયંતા આપે અંતર, જીવન જોઈ અગિત. ૩

પાછા આપું ચોર્યાં ચિત્ત? પૂછે, નટવર વદન દસીત.
 ક્યમ કરી પાછાં હર્ષય ચોર્યાં ચિત્ત, જૂત ચોટ્યાં ઘુગ્ગ ચિત્ત ૪
 દેતાં એ મારાં તારંગ્યે જાશે, આખર તો એક ખગીત.
 ખંદી રહે અમ અંતર જીવન, આજ જતાયો અજીત. ૫
 તેં ચિત્ત ચોર્યાં મેં તને ચોર્યોં, યવું યાવ એવાં, એરીત.
 તેં રીત શીખવી, તેં જીત શીખવી, તું ગુરુ, સિષ્ય, સંવિત. ૬

રસ - રેલ

રસ તરસ્યાં હૃદય કરી દીધાં, રસિક રસ રેલી હૃદય બરી દીધાં
 તારાં સરજ્યાં મુખાં અમે પીધાં, રસિક રસને ટેક. ૧
 એ અમી અરણ્યે અંતઃકરણે, પ્લાવિત પંકજ કીધાં.
 રસમય હૃદયે રમીને રસીસે, કૃતાર્થ પ્રિયને કીધાં. ૨
 યુગ યુગ માદ રહે એવાં કેા, અદ્યુત દર્શન દીધાં.
 અનુમદ નજરે નિરખી નટવર, શરણુ સ્વીકારી લીધાં. ૩
 એપી અધિક શું ધમ્મજે અંતર, અખિસે અમી બરી દીધાં.
 રસરાજ વસે ત્યાં તો રસ વરસે, મન એ અચરણ કાં કીધાં! ૪

સૌ શમણાં ગિગ્ગું

કહે ક્યાં લગી પ્રિયતમ પશ્ચું, ઘુબને કહે ક્યાં
 કહે ક્યાં લગી વેશે લગ્નું. ઘુબને ટેક. ૧
 કંઈ કંઈ આશા હિરમ્માં ધારી, નિર્ગંજીને ગુણ સગ્નું?
 અઠળક આપું તદપિ અધુરું, એ લક્ષણું શું સમજવું? ૨
 જીવ લલાટે લખી લાચારી, શીખી ન શ્રેય સરજવું.
 ઘુબ કૃપાની પૂર્ણ પ્રતીતિ, તદપિ અનુમદ લખવું. ૩

નાથ ન જાણું આવરણુ ઓઢ્યાં, શું સજવું શું તજવું ?
માયા નાટક માંડ્યાં નાટક, રહેલ ન ખેલ સમજવું.
એવી ઓળખ દે અલખેલા, આ સૌ શમણાં ઉજવું ૪

જગ જીવને રમકડું આપ્યું

જગ જીવને રમકડું આપ્યું વિરાટ, જગજીવને
પાસ આવી પજવે ન દુઃખ કાપ્યું. વિરાટ૦ ટેક. ૧
ખેલ્યાની ખાત છે, હોશીએ તાત છે, છે અટળક ધન વણુ માપ્યું.
લાડીલું બાળ છે, બાપ ધીંગાપાળ છે, હશે હરિને અપાર હેત આપ્યું. ૨
મેળાતા દહાકા, ને દિકરાના આકા, અપાવ્યું એણે બે આલાપ્યું.
માયાએ બાળને બહુ રે બગાડ્યું, ખરે, ખમતા હશે રે સંતાપ્યું ૩
રમતાં ધરાય ના, બાપે મરાય ના, એ ચાક્યું ન તડોચી તાપ્યું.
બાપે બોલાવિયું, પાસે ન આવીયું, એને પ્રેમે ચવચણું આપ્યું. ૪
ભાગી ન જૂખ, ને લાગી રે લૂખ ત્યાં, તાપે તવાઈ તન કાપ્યું.
મૂક્યાં રમકડાં, પગલાં ઠમકલાં, અંગણીએ આબ્યું ઉતાપ્યું. ૫
દેખીને બાપમુખ, દેખાડે આપ જૂખ, લાખે બોબન કેમ નાપ્યું.
જાણીને બાળ ટાળ, દીધી ન આળગાળ, વિશદું ઉચડીને હિર ચાપ્યું. ૬
પિરદો છે બાપનાં, પાયાં અમી આપનાં, હિર આનંદ અંકમાં સ્થાપ્યું.

અણમૂલી આશ

અણમૂલી આશા દુભાતી, હરિ અણમૂલી૦
નથી અંજલિ થે જો લેવાતી. હરિ અણમૂલી૦ ટેક. ૧
માંડી પરખ પણુ નીર અનામત, કોઈને તૃષા ન જણાતી. ૨
આપ અમીની આ શો ઉપેક્ષા, સમસ્યા ના સમભતી. ૩
અણપૂરી ને અધૂરી રહેવા, આશ હશે શું સુખતી ! ૪

વિશ્વ - પૂજન

મેં વિશ્વપૂજન કરી લીધાં, પ્રભુ મેં વિશ્વં	
તારે ચરણુ જગત જોઈ લીધાં. પ્રભુ મેં	૧
તારં આપ્તુ' દુજને ધરીને, નૈવેદ્યો ંહે'ચી દીધાં.	૨
શિવને ધરીઆં જીવમાં સરીઆં, મેં મન માની લીધાં.	૩
પત્રે પુષ્પે નિશ્ચે પહોંચે, જે જળ મૂલે પીધાં.	૪
રાજ રીઝયે ચરની શી ચિન્તા, નજરાણાં કીધાં ન કીધાં.	૫
વિશ્વ-પ્રેમ એ વિશ્વપૂજન ફળ, અનુમદનાં અમી પીધાં.	૬

કલ્પતરુના છાંયા

તું કલ્પતરુના મારે છાંયા, ગોપાલ તું	
તારા પ્રેમ પાન પાન પયરાયા, ગોપાલં ટેક	૧
અણુદીઠ ઝાઝ તણે આપ્યાં અનુમહે, તાપ ત્રિવિધ ના કળાયા,	૨
શાન્તિ વળી ને શીર આપે ઢળી પડ્યાં, પરમાર્થી' પ્રેમ પરખાયા.	૩
પંથી પ્રભાતમાં પ્રભુમી પળી જશે, અવિચળ તરુવર રોપાયા.	૪

જાડી જાડી આશા અનેક

જાડી જાડી આશા અનેક, જીવન આ અંતરે.	
દેહ લગી છૂટતી ન છેક. જીવન આ અંતરેં ટેક	૧
દેહપાશ, સ્નેહપાશ નિર્મૂળ શું ના યશે, સરી સરી જાય કાં વિવેક.	૨
ચરણે યતું રે આ સ્વપ્નું સમજવા, આશા અમૂલી એ એક.	૩
સુવર્ણે ધાટ અને ધાટે સુવર્ણુ એમ, જોવા અનેકે તું એક.	૪

કર્મ - કોકડામાં

કર્મ-કોકડામાં માનવી ધુયાયા, જીવન કર્મ કોકડામાં
 દોર વિષયના વારિએ ભીંજાયા. જીવન ટેક. ૧
 ઉકેલે તાર ત્યાં ઉઘટા ધુયાય છે, જે વાસનાને વાણે વણાયા.
 સુએ સતસંગના સાચામાં નાંખીયુ, તાર સ્મૃતિ-સૂત્રના ખેચાયા. ૨
 વૃત્તિના વાણા ને બકિતના તાણા, પ્રેમપદ પૂર્ણ એ વણાયા.
 હરિને આરોપીઆ અંતર ઉપહાર એ, ત્યારે અપૂર્વ એ જણાયા. ૩

અણુદીઠાં

અણુદીઠાં તો યે ન અગવ્યા, ઉરે અણુદીઠાં
 એવાં અદ્ભુત તત્ત્વ જણાયાં. ઉરે અણુદીઠાં ટેક. ૧
 આંખે દીઠાં એ અનિત્ય જણાયાં, એનાં અધિષ્ઠાન સાચાં કળાયાં. ૨
 આંખે દીઠાં એ મીઠાં મનોહર, એ મીઠાં અજ્ઞાં જણાયાં. ૩
 એ અણુદીઠાંની લેહ અનેરી, દીઠાં અણુદીઠાં હોંકે વણાયાં. ૪

કેમ માનીએ નિષ્કામ ?

નાથ કેમ માનીએ નિષ્કામ ? અમે આપને નાથ કેમ
 જ્યારે ઈચ્છી રહ્યા છો પ્રેમ આમ, અમે આપને ટેક. ૧
 બકતોને ખારણે જાવ કીયે કારણે, સ્વામ તમે તજીને સ્વધામ
 સંકટ વિહારવા આશાઓ પૂરવા, ધાતા હશે શુ અકામ. ૨
 યોગક્ષેમ પાળવા વિશ્વાસે વાળવા, અંતર વસો શુ નિષ્કામ. ૩
 અનુગ્રહના આગ્રહી મિરદોના સગ્રહી, એ યે હરી શું અકામ. ૪
 લકતહાર બહેવા શુકામ જમ સહેતા, આપો ઉકેલ અભિરામ.
 માનું નિષ્કામ કે માનું પૂર્ણકામ એ, સમજવી જાવ ધનસ્વામ. ૫

હરિ હાથમાં

હરિ હાથમાં હરિયાં આધિન જીવન, મેં હરિ હાથમાં
 થયા જગત નિયંતા મમીન, મેં તો હરિ ૦ ૨૬૦ ૧
 રક્ષા કરે શ્રેય પ્રેમની પરાતપર, જેને વિધિ એ આધીન. ૨
 અમીમય નજરો અમપર એની, માઝ્યાં આપે એ માધિન. ૩
 શાન્તિએ સ્મરવાના વાંચિત પૂરવા, વિદ્યન વિદ્યારે નિશ્ચિન. ૪
 એ હરજી એની હસમે ન આવે, મહેરામણ માપે શું મીન. ૫
 હતું એનું હતું, ત્યાં દાણે શું આપ્યું, પૂછે શું પ્રીતવો અભિન. ૬

અણુમોલ ધડીઓ

પ્રભુ સ્મરણ કરતાં તાહરે, આનંદ જે હું અનુભવું
 એ નિરંતર અંતર રહે, હું એમ ચિતે ચિન્તાવું, ૧
 અણુમોલ ધડીઓ આયુની, એ જીવન રસ રેહી રહે,
 વીતે છતાં વિસરે નહિ, વિવર્ત શું એથી રહે. ૨
 પ્રભુ પ્રેમ અમૃત તાહરાં, કે અમર શાન્તિ આપતાં,
 શ્રેય પ્રેમને પૂરી રહી, શ્રદ્ધા અનેરી સ્થાપતાં. ૩
 પ્રભુ પૂછશે કે શા બળે, ઇચ્છી રજાં છે આટલું,
 હીધા હીધાનું અવનવું, કિયું કયું એ કાટલું. ૪
 સર્વશ ધર્મ શું પૂછશે, કે પ્રશંસાઓ માગશે
 ના ના હવે એ નહિ બને, નિમ્નેપણે અનુરાગશે. ૫
 તેં યોગ્યતા એવા વિના, મેં ઇચ્છ્યું એ આપિયું,
 હું આશ એ બળથી મરું, હિર અનુમહે અનુરાગિયું. ૬
 આ અકથ સુખને પામવા, જન્મોત્તરો ય કળ્યા છે,
 દુઃખ સ્મરણ સુખની આગળે, વધુ મુક્તિનાં શાં મૂલ છે. ૭

બંસી ન ચાય બસૂર

તારી બંસી ન ચાય બસૂર, મોહન તારી બંસી
 તારી એની માયા મથદૂર, મોહન૦ ટેક૦ ૧
 હું તારી બંસી, તું બજવેજો, મધુર સ્નેહવ તારા સૂર.
 તું કર ધરતો, તું રસ જરતો, પ્રેમ પિયૂષ પોલે ઉર. ૨
 તને બંસી પ્યારી, કરીશ નહીં ન્યારી, નીકર એ બનશે બસૂર,
 વિસરીશ તો એ વિરહે વીધારો, અનુમદની એ તો આગુર.
 અધધડી અગગી ન કરતો કન્દેશ, માગ્યાં એ કરજો મંજૂર. ૩

માયાના આછા ઝોછાયા

તારી માયાના આછા ઝોછાયા, મોહન તારી
 એ ક્ષમાદિએ ના ભૂસાયા, મોહન૦ ટેક. ૧
 કાયા ઝસાય પણ છાયા ઝસાય ના, એ જૂવેલા ભેદ પરખાયા,
 એ માયાનાં માન મારે સ્નેહે સાચવવાં, એણે જાણ્યા તમે ના રિસાયા. ૨
 જાણે જાણે ને છુપ બનતો અજાણ્ય એ, એના વિસ્તાર વરતાયા,
 આજ અમે જાણ્યુ અનોખું એ માણખું, આપના એ માયા પડજાયા. ૩

મુકિતના દેશ દૂર દૂર

પ્રભુ મુકિતના દેશ દૂર દૂર, એટલે જવાની વાર છે જરૂર,
 હું તો જોવા તને છું આગુર, એટલે૦ ટેક. ૧
 માયા એ મૂળના જન્મે અપાવીઆ, સાધનના જોદ જરૂર.
 સર્વસ્વ આપી બળી પેડા પાતાળમાં, યાવાના ઈંદ્ર એ જરૂર. ૨
 કર્મોના મમં નવ જાણું, જીવન હું, છે માયાવી સાવ અમ ઉર,
 પ્રેમતણા પૂર દજી હિતયાં ન આપિયાં, નથી ભક્તિ રે નાય જરૂર. ૩

ભક્તિની બૃખ દજી ભાગી ભગવાન ના, લેવાના જી જન્મ તો જરૂર.
 માગો એ આપ ને આપો એ આપ તો, રોના કરું રે દરિ સર. ૪
 માગ્યા વિનાએ તમે માયાએ આપિયું, એ માયાએ રહેજોજી ઉર.
 જાણી જોઈને જન્મ લેતા હશે શું સંત, રહેવાને હાજરાહજુર. ૫
 આપો સંસાર તો રોહો યે આપજો, નાથ નથી બીજી જરૂર,
 શંકા કરીને નાથ તમને સતાવિયે, જીવનના દહાવ એ જરૂર. ૬
 સારે સંસાર સ્થામ સભર બરેલા, યાવાં જાવાં છે કર્યા દૂર,
 મુક્તિયે આપ ને ભક્તિયે આપ તો, ઉર સર એય તુજ નૂર.
 મુક્તિના મહેલ અવિનાશીને આશરે, દૂર નથી એહ બરપૂર. ૭

લક્ષ અજાણુ

મારા જીવનનું લક્ષ અજાણુ, હજી મારાં
 અણુદીકું તોયે જાણે પ્રાણુ. હજી મારાં ટેક ૧
 કાળ ક્યાં થોડા ને જન્મે ક્યાં થોડા, શોધીશું આખે એ ધાણુ
 જગત બુઝાશે, ને જતે બુઝાશે, બુઝાશે ન એ નિર્વાણુ. ૨
 પ્રેમીને પહોડો પાડવા રહેલા, કરો ન શકે હો રોકાણુ,
 રામના નામનાં બાણુને એ ક્યારે, લક્ષ રહ્યાં છે અજાણુ ? ૩

આવી ઠેવી ન્હોતરી ઉપાધિ :

આવી ઠેવી ન્હોતરી ઉપાધિ, તમે તે દરિ, આવી ઠેવી
 હવે વળગી ન જાય એ વ્યાધિ. તમે તે દરિં ટેક ૧
 નિષ્ક્રીય નાથ શું થાક્યા નિરૂત્તિયે, એ શક્તિ કઈ આગવી આરાધી,
 આવડી આવડ રહે કેમ અણુઆળખી, રહે ક્યાં લગી ચડેલી સમાધિ. ૨
 જડને બનાવી જંપ ના વળ્યા શું અંતરે, આ ચેતનની શોધ શોણે લાધી.
 લેતાં આનંદ આ અજંપ, કેમ આવીઆ, ખૂલ્યાં સાધન કે શુભ ખાધી । ૩

અખંડાનંદ અમારે રસ્તે, દયામય દોરવનારા.
 પદે પ્રિયતમ પ્રિયવે અમને, અતર ઓળખનારા. ૫
 આપું આખો, જુવો અનોખા, વિશ્વે વિસ્તરનારા.
 નહી જગ-ન્યારા સરજનદારા, રજ રજમાં રમનારા.
 અંતઃકરણે આવરણુ આડાં, એ ઉંખર ઓળંગ્યે આરા. ૬

તારા જેવો ન જગે જોયો

મેં તો તારા જેવો ન જગે જોયો, દયાળ કે તારા જેવો.
 હશે અનુમદ રચી હાથ ધોયો, દયાળ કે. ૧
 જોતો તું દોષ ના, ખોતો ખામોશ ના, ત્યારે તે કેમ જીવે ખોયો. ૨
 બાળકને દોષ શા, પાળકને રોષ શા, હશે તારી માયા એ મ્હોયો. ૩
 છૂપો છવાયલો, પ્રેમે પમાયલો, તું તો સંસાર સ્થામ સોલો. ૪

ભિર્મિ રેલવનારા

હર ભિર્મિ રેલવનારા, નટવર કર્યા લગી રહેશે ન્યારા
 યુગ યુગના ઓળખનારા, નટવર કર્યા લગી. ૧
 ન હરો નટવર યોગ્ય થયા વિશુ. સુવર્ણ પાત્ર વિશુ પારા,
 યોગ્ય થયે અળગા નથી રહેતા, ગોરા-ઘેર ખૂંદા ઘારા. ૨
 જણો છો જે જીવન મારે, આપ નયનના તારા.
 કંઈ કંઈ કહે કૃષ્ણ મજા છો, આજ અમારા વારા. ૩
 જીવજુદિ એ નથી જણાતા, છો બાવનથી બદારા.
 ન્યારા રહો છો રમવા પુરતા, રસીઆ કામણુમારા. ૪
 છો પ્રજા મારા કયમ કહું ન્યારા, અંતરમાં રમનારા.
 રમરણે સ્નેહ આપ્યા છે આવા, એટલા એ છો સારા. ૫
 કૃપાતણી કીંમત નવ જણે, જણો છો જીવ ધારા.
 એ ધારા જો મ્યારા હોય તો, ગણી લેજો નોધારા. ૬

નોધારાને નિચે મળતા, આપ અધમ જોધારા.
 શરણે જાણી શ્યામ સમાનો, સ્વરૂપે સરજનહારા.
 નેહે નદવર નથી નથી નારા, અનુમદથી જોનારા. ૭

નામ - ગંગા

નામ-ગંગામાં નિત્ય અમે ન્હાતાં, ગોવિંદ, નામ-ગંગાં
 શુ કરીએ પ્રયાગ ના જવાતાં ગોવિંદં ટેક ૧
 સ્તોત્રે લખેલ સ્નાન સ્મરતાં નામે વળે, જીજ્ઞવે મા ઉર સરમાતાં.
 ત્રિવેણી તીર્થ મારા તનમાં નિહાળીએ, સદા સામ્ય શરિગંગા સ્હોહાતાં. ૨
 અંબા અરૂપ મા ગંગા સ્વરૂપ મા, પ્રકૃતિને રૂપ પથરાતાં.
 દૂર દૂરથી એ મા સ્નાનો સ્વીકારજો, જુનશો ન બકતે સ્તવાતાં
 પિંડ આ પ્રયાગરાજ, ગંગાના ધાટમાં, મુકુ ગોવિંદ નામ ગાતાં. ૩

કાયા માયાના અધ્યાસ

મન કાયા માયાના અધ્યાસ, મૂંઝી છો મન, કાયાં ૧
 જોજો જોગવવા ગર્જવાસ, મૂંઝી છો મનં ટેક
 એને આ જાગે અનેક અજંબા, એ મુગજો નવ છીપે આસ
 અમર આત્માને મરવા જનમવા, સ્હેવા સંચિત કેરા તાસ. ૨
 એ કલ્પિત કલ્પના કરીને બમાવે, એ તો આત્માના રક્ષાસ
 સઠેલી હ્યો જો એ સ્વર્ગની જાણ, તો તો એ ષડ્ઙ્ગ-વિલાસ. ૩

કંઈ કંઈ ભિમિ

કંઈ કંઈ ભિમિ ઉર બરે, કન્દેયો કંઈ કંઈં
 એ ભાવ બાધાથી પરે. કન્દેયો. ટેક ૧

યા માટે સર કરે શાન્તિમાં, પૂછતાં હાસ્ય જ કરે.
રસ સાગરમાં ઝોટો આગ્યે, ભરતી તરંગો ધરે.
એ અનુભૂતિ નહીં અદ્વિતે, માટે એ રૂપ ધરે. ૨

કાળું વાદળ છાયું

કોઈ કાળું વાદળ છાયું, કન્દેયા કોઈ કાળું
માર્ગે ચાલે રહ્યું ઠકાયું, કન્દેયા ટેક ૧
એ ઝડીએ વરસ્યું, દિલને સ્પર્શ્યું, નયને નીર છવાયું.
રાહ ને મૂએ, મન અમૂએ, જીવન ના જીવવાયું. ૨
એ કેમ વિખરશે કેમ નિખરશે ચાંદરણું અવરાયું.
એ ભાગ્યે વરસ્યું ભોગ્યે સ્પર્શ્યું, સ્મૃતિ-સમીરે વિખરાયું. ૩

આજ પંપાળમાં

નથી રે સંસાર બણી જોવું, મારે આજ પછી, નથી રે સંસાર
મૂડી મોહન માયાને નથી મ્હોલું. મારે આજ પછી ટેક ૧
મમતાની જાળમાં. આજ પંપાળમાં, ખાલી જીવન નથી જોવું.
ધસતાં આ જાતને, રહેતાં આધાતને, આખર રહ્યું રે એક રોવું. ૨
આત્મ અભાનથી, ઊરના અગ્નિનથી, આવે એ આંસુ નથી લ્હોવું.
સ્વપ્ન લાગ્યું રે મને આ તો સંસારનું, જાગી જાગીશ રૂપ જોવું ૩

ભક્તિનો છોડ

હરિ શાન્તિએ સ્મરવાના કોડ, જીવન મને શાન્તિએ
મારે ઉર ઉગ્યો ભક્તિનો છોડ, જીવન ટેક ૧
અનુમદના અગીએ ઉછેરને એને આપીને ભિમિ અનોડ. ૨
અનિષ્ટની આધીએ આપીને ઓથો, રક્ષણે તું રણુછોડ. ૩
યુગ યુગ અમર રહે એમ કરજે, એ ભક્તિનો અણમૂનો છોડ, ૪

માયા સંઢેલી હતો

માયા સંઢેલી હતો મહારાજ, તમારી માયા ૧
 એના વંચન વિદારો મહારાજ, તમારી ૦ ટેક
 આત્મરમૂતિને જે અવરોધે, એથી ઉગારો અધિરાજ, ૨
 સ્નેહપાશે મન જ્યાં જ્યાં સરે ત્યાં, રમતા દેખું રધુરાજ,
 અવર દેખું એ એના વિડંબન, રોકો એ એના રીવાજ, ૩
 તમને લગે એને એ નવ પગલે, અન્ય ન એના ઇલાજ,
 આ ઈંદ્રાળે અદ્ભુત લીલા, નવલ રૂપે નદરાજ. ૪

કેવી ભક્તોની ભક્તિ

કેવી ભક્તોની ભક્તિ, ગોપાળ, દશે એ કેવી ૦
 જેના તાર વૂટે ના ત્રિકાળ, દશે એ કેવી ૦ ટેક. ૧
 એવું તે શું દીકું એણે તત્ત્વ અનેક, જેને આથે મોઢ ઈંદ્રાળ.
 એવી કેવી શ્રદ્ધા અનુભવી એણે, જેણે શાંતિ રહી સદાકાળ. ૨
 એવી કેવી આથો મળી મર્ધ એને, જેણે એ અભય ત્રણકાળ,
 એવી કેવી વસ્તુ મળી અણમૂલી, ચર્ધ ગયા એ ન્યાલ ન્યાલ.
 નમુ નમું નેહે એ અમર ભક્તોને, કરને કૃપા, હો દયાળ. ૩

શાન્તિ સાગર મારા થાવ

કૃપાસિન્ધુ તો નાથ કહેવાવ, તમે કૃપા સિન્ધુ તો ૦
 મારા શાન્તિ-સાગર ચર્ધ જાવ, તમે કૃપા ૦ ટેક ૧
 કાપીને કછો કૃપામય બનિયા, પણ એ પરોણ પ્રભાવ,
 એથી અધિક આજેઊર મારું ઈચ્છે, સમણું નહીં એ સ્વભાવ. ૨
 અનન્ય તિષ્ઠા ત્યાં નહીં અભિલાષા, અણમૂલા ઈચ્છું એ ભાવ,
 સતીના જીવન જેવાં પતિમય યાતાં, સમી જતા સ્વત્વના ભાવ.
 એમ મારા સર્વસ્વ આપે સમાવી, શાંતિ સાગર મારા થાવ, ૩

મોરલી સાંભળે એ સર્વસ્વ બૂલે

મોરલી સાંભળે એ સર્વસ્વ બૂલે, હો મોરલી૦

એને ઉર એક ષઙનાદ બૂલે, હો મોરલી૦ ૧
બૂલે સંસાર એ બૂલે ધરનાર એ, છૂટે માયાના બંધન અતૂલે; ૨
મોરલીમાં મત્ર મીઠા મુક્તિના સાંભળ્યા, એ કૃષ્ણ વિના અન્ય ના કબૂલે; ૩
શાંતિનું સ્થાન અમર તત્વ એણે ઝાળખ્યું, રમે રાસ શક્તિ ષઙ વણ્ણે ૪

જીવન નથી તારું અગણ્યું

નથી નાથ અમે નિષ્કામ, જીવન નથી તારું અગણ્યું એ શ્યામ
હામા કરતો તું ક્ષતિઓ સમામ, જીવન નથી૦ ટેક ૧
પુજ વિષુ કોને કહીએ અંતરની, કશું કયા અવિરામ,
કંઈ કંઈ બપથી ભક્તિ રે કરીએ, યવાને અભય અભિરામ. ૨
અનુભવતા પ્રભુ અનુમદ તારા, પ્રિય થયો તું સકામ,
અદૈવક ભક્તિ દે તું દયાએ, રમડું રનેહે સદૈવ અકામ. ૩

પ્રેમે અંતર જાગ્યું

હરિ મેં હરધડી કંઈ કંઈ જાગ્યું, હરિ મેં હરધડી૦
પુજને કશું કશું નવ લાગ્યું, હરિ મેં હરધડી૦ ટેક૦ ૧
ધટતું જાગ્યું અધટતું યે જાગ્યું, તેં પુજ બિરદ ન ત્યાગ્યું,
અનિષ્ટો કાપી ઝાળખા આપી, સુહૃદ સંકટ જાગ્યું. ૨
વચન બાણ આરતનું મારું, કેમળ હૃદયે વાગ્યું,
યોગ્યાયોગ્ય ન જોયું જીવન, એણે ઉર અનુરાગ્યું.
અપૂર્વ અનુમદ અનુભવતા પ્રભુ, પ્રેમે અંતર જાગ્યું, ૩

ચરણ - ચાખડી

કહો કેટલી ઘડીમાં આવ્યા ! ગિરધર કહો
 કેવે વેગે વિદગ ચલાવ્યા, ગિરધર ટેક ૧
 એટએટલા ચીર કે ચાકરના, શિર પર લાદી લાવ્યા,
 કે કારણ દુપદ તનયાને, સુહૃદ સાદ પડાવ્યા. ૨
 કેટલે વરસે ચડી વીરપસલી, સંભારી લ્હેણી લાવ્યા,
 ચીંદડી તંતુ ગણીને ક્યારે, ઉર ઉધાર ચડાવ્યા. ૩
 પ્રિય પાંડવને આપી પ્રતીતિ, શત્રુને શરમાવ્યા,
 અભય કોલ આપીને એના, રણમાં રથ શું ચલાવ્યા. ૪
 હું ચીર ન ફાડું, અશ્રુ ન પાડું તદ્દપિ તેડપા આવ્યા,
 હું દ્રૌપદીની ચરણ-ચાખડી, નિત્ય નમતી જોતી આવ્યા. ૫

સંતા શો માં

સંતાશો માં સતમિત, અંતર સંતાશો માં
 ધટે ના અવરણ કરી જો પ્રીત, સંતાશોમાં ટેક ૧
 પડી ઘડીમાં પ્રણ પડે છપો, એ શું તમારી રીત,
 કે પછી તમને ટેવ પડી છે, સાંજળવાની ગીત. ૨
 જગ નાટ્યે આ જીવ જ આવ્યો, પડદાની તો રીત,
 પણ એ પડે આપ ન જુએ, જણે વેષ જ ચિત. ૩
 આ ખેલ ખલકના સુતધાર છો, ખેલો ખેલ અજીત,
 પણ એ નાટક પુરું યાત્રી, જો જો અમૃત મીઠ. ૪
 ખેલ ખેલ્યાના મૂલ જ આપો, એ તો અનાદિ રીત,
 જેમ નચાવ્યા તેમ જ નાચ્યા, કેમ ન લાવો રીઝ. ૫
 રીઝો તો તો મળી ગયા મૂલ, નદી'તર ફાડો 'ખીલ',
 સુતધાર આ જગના માટે, સુણજો સ્વામ 'અપીલ'. ૬

શુભ પર વારી

તારા શુભ પર વારી ગોપાલ, હું તો તારા શુભ.
 મારા માનસ કેરો તું મરાલ, હું તો તારાં ટેક. ૧
 શુભ તારા મણતાં વિધિએ વિરામ્યા, હું તો માયામાનું બાળ,
 જેટલા જાણ્યા એમાં જે જે જાણ્યું એ, અનુભવતાં યજ્ઞ ન્યાલ. ૨
 એ ભીમ! જાણ તો કવિએ આલેખે, જાણ-મુખ્યે નથી તું ગોપાલ,
 આ જવ અટવિમાં પંથ બૃહ્માનો, ભોમિયો તુંજ ભુપાળ. ૩
 આ જવ રણમાં મીડી વીરડીએ, તરસ્યતે પાન રસાલ,
 જીવન સંપ્રામે આવતા ધાને, ઝીલે જરૂર એ દાલ. ૪
 માયા ગદેરામણમાં અણુમૂલ્યો મોતી, મરજીવા પામે એ માલ,
 માનવ-જીવને સર્વ સ્મૃત્તિ, સતોની તો તું ગોપાલ. ૫

રીઝો રસિક ગિરધારી

રીઝો રીઝો રસિક ગિરધારી રે, રીઝો રીઝો રસિક
 નવ રીઝો તો ખીજે મોરારી રે, રીઝો રીઝો ટેક. ૧
 તમે ખીજો એ મુજને પ્યારી, કમ ખીજોથી ખીજ એ ન્યારી રે. ૨
 ખીજે મુરને નાખ્યો રે તમે મારી, એ ખીજો તો સ્વર્ગ દેનારી રે, ૩
 સ્વર્ગ આપીને કીર્તિએ વધારી, પુન્યકારી ધર્મ નામ મુરારી રે. ૪
 મુર આપ સંગ અમર મોરારી, આપ ખીજોની એ બલિદારી રે, ૫
 કેમ ખીજવીને દુઃખ દલિં જારી, દેખી શ્યામ સુકુમારી મેં તમારી રે. ૬
 કેરો કશું નજર એકવારી, મન જાણે જે રીઝ્યા મોરારી રે, ૭
 જોણે સમવાય સુકુમારી તમારી, આરે ધન્ય માત્ર નજરે, પિદારી રે. ૮

ઉર તુજ ગુણે લખ્યાં

ગુણે લખ્યાં રે હરિ, ગુણે લખ્યાં, આજ મુજ ઉર તુજ ગુણે લખ્યાં
 એ ગુણુ રે દેખીને ચિત્ત તુજને વર્ષા, આજ મુજ ઉર ૦ ટેક ૧
 અધિકારનાં વિધાન તમે આધાં કર્યાં, દીનાનાથની દયાનાં એ ઝરણાં અર્પાં
 અસારેથી સારનાં જાન રે લખ્યાં, એ સારે સંસાર શ્યામ રૂપે સર્પાં. ૨
 માયાએથી મોહન મન પાછાં કર્યાં, દીઠા દિલે દ્યાજ દિલ ત્યાં રે ઠપાં,
 હરિ કાળ અને કર્મ તણાં બધન દર્પાં, સતચિત્ત આનંદે મારાં ઉર રે લખ્યાં. ૩
 પાપ તાપેના પુંજ પ્રેમે લસ્મ રે કર્યાં, દિવ્ય દર્શન દીનાનાથ દિલે ધર્પાં,
 વરી વિભુએ વિરાટ રૂપ વિસ્તરી રહ્યાં, એ રૂપે રસિક મારા મનને દર્પાં
 આ તારે પ્રતાપ મારાં કામ રે સર્પાં, માટે મારાં રે મન હરિ તુજને વર્ષા ૪

રહેમની નજર

રહેમની રહેમની રહેમની રે, મને થઈ છે નજર નાથ રહેમની રે. ટેક
 બહેમની બહેમની બહેમની રે, હવે ગઈ છે નજર નાથ બહેમની રે. ૧
 મુજ રંકને એ તો થઈ પડી છે, નજરે તમારી હેમની રે,
 પૂર્ણ કામીની એ પૂર્ણ કૃપાઓ, કેને ખજર એના નેમની રે. ૨
 દીનમંદુ તારાં બિરહો બૂલું તો, દ્રષ્ટિઓ એ હશે કેમની રે,
 અખડ વિશ્વાસ આવા અંતર રહેતા, જીવ દ્રષ્ટિ ગઈ જેમની રે. ૩
 અમર ભક્તો એ યઈ મયા રે એણે, અમૃત પાર્યુ ઝાણી એમની રે,
 ભક્ત ભગવાનમાં ભેદ નથી, મને ઝાંખી થઈ છે એના પ્રેમની રે.
 ભક્તોએ આખા પ્રસાદ ભગવાનના, એણે નજર નાથ રહેમની રે. ૪

ધીરા એ ઢાળ બતાવ્યા રે

- ધીરા એ ઢાળ બતાવ્યા રે. ત્યારે મન મોહનમાં ઠર્યાં. ટેક.
 અસારે સારજ લાખ્યા રે, બકતોએ મનને બાવે બધાં. ૧
 ધીરા રે વીરા રઘુપતિના, જેણે ધીરજે ધાર્યાં ધર્મ,
 ધીરા વીરા પાંડવ વંશે, જેણે બક્ષિતના ભણ્યા મર્મ,
 અમર યજ્ઞ એના ગાર્તા રે, સજ્જતાં તો સર્વે રહેજે તર્યાં. ૨
 ધીરા સુધન્વા તેલ તર્યાં ને, જગમાં ચર્યાં જેનાં નામ,
 ધીરા અમરીષે ધીર ધરીને, દળવાનાં કરિયાં કામ,
 ધરણી તો ધન્ય થઈ છે રે, એવા ધીરાએ તન તો ધર્યાં. ૩
 ધન્ય ધીરા રેવંત રાજને, ધન્ય શીબી રાજન,
 પ્રભુમય જગ જેણે દેખીયાં ને, આત્માએ જેનાં મન,
 પરમાર્થે પ્રભુ દેખાડ્યા રે, જીવનને જેણે ધન કર્યાં. ૪
 ધીરા રાજ ધન્ય બળી જે, દેહ દર્શ દે દાન,
 ધન્ય ધીરા પ્રપિતામહ એના, એક પ્રભુ શું ધ્યાન,
 ધન્ય ધન્ય એ ધીરાઓ રે, જીવ કાળે જેણે દુઃખ રે વર્યાં. ૫
 એ ધીરાના ધર્મ મારે મને રહેજો, કરજો કૃપા મોરાર,
 જેનાં ચરિત્રો હૃદય ધરી હું. નિરખું નંદ કુમાર,
 એ પ્રભુ ને બકતો એકજ રે, જેણે મારા અંતર ઠર્યાં. ૬

મામુલી માઝ્યાં

- મારાં મામુલી માઝ્યાં એ દેવા, જીવન, મારાં-
 તારે પડતાં હરિ। શ્રમ રહેવા, જીવન ટેક ૧
 ધણું ચે ભણું દેવે નથી કશું કહેવું, પણ પડી ગયા એ હેવા ૨
 મળ્યે અમળ્યે દહેવાઈ નય છે, આપદમાં આશ્રય લેવા.

પણ હું તો જીવ અને તું તો સદાશિવ, શરમ શેની તને કહેવા,
યાચકને અભિમાનો થે શેના, દાતા મળે જ્યાં તારા જેવા. ૩
અંતરયામી બળ્યા છતાં કહેવું, એ જીવ અધિરા કેવા !
તોય મારે કહેવું, તારે આચું દેવું, એ અનુમદ નથી જેવા તેવા,
તોય હવે તો આ સ્વપ્ન સંકેતવા, બાકી છે શ્રમ તને દેવા. ૪

નથી ઝરતાં આંસુ

નથી ઝરતાં આંસુ કે ગદગદ વાણ, જીવન, નથી ઝરતાં
નથી તન્મય થયા એવા પ્રાણ. જીવન ૧
એવી પ્રીતિ વિના સર્વે અધુરું, નિયતિનું એ નિર્માણ,
અનન્ય ભક્તિ વિના અંતર ભીંજવવા, ઇચ્છુ હું નાથ અમણ. ૨
અનુમદ વિણ પણ એમ થવાના, પ્રયત્ન બધા નિર્માણ,
હું તો જાણું કે તારા પૂર્ણ અનુમદ, તો આવ્યાં ન કાં એ એધાણ. ૩
નથી મને નાથ હવે એની ચિન્તા, તમે નહે કરજો એ નિર્માણ,
તમે આપો આપો ને પડે આધું આધું, તો શરમાશો માં પ્રાણ. ૪

નિશ્ચિન નિરખ્યા કરીએ

જાણે નિશ્ચિન નિરખ્યા કરીએ, નટવર જાણે
જાણે જુગ જુગ જોયા કરીએ, નટવર ૦ ટેક ૧
સીધા વિમદ અદ્ભુત રૂપે, અંતર મદિર ભરીએ,
અવનવી ઇચ્છા વરી ફરી ઉપજી, નાથ નિવેદન કરીએ. ૨
તમને જોતાં જન્મ ન આવે, ત્યાં સંકા સીદ ધરીએ,
તદપિ કદી જો એમ થાય તો, પૂજારી અવતરીએ. ૩
એ પદ જો કદી મોઢું પડે તો, તન ગાગરીઆનું ધરીએ,
જે તે રૂપે નિજ મંદિરમાં, નટવર નિરખ્યા કરીએ.
રણુછાડ તમારા ચરણ કમળમાં, તન મન નોજાવર કરીએ. ૪

છાયામાં છોડ

તારી છાયામાં છોડ રમે છે, જીવન તારી
જેનાં ગુલતાન તુજને ગમે છે, જીવન ૦ ટેક ૧
અદીક અમી પ્રભુ તું વરસાવે, જોણે તૃષાઓ સર્વ સમે છે,
જોને જો પથ્ય તે તેને તું પીરસે, એ લડતાં ઝગડતાં જમે છે. ૨
એ પજવે તથાપિ તું પાલન કાળે, અનેક ખલેલ ખમે છે,
આપ એ બદલા કઈ રીતે દેશે, ઝોળખ વિના આયુ વમે છે,
અદ્ભુત વાતસલ્ય દેખી તારાં, મારાં સરમાતાં શિર નમે છે. ૩

માયાની જાળ

નાનો શો ચંદ્રમા ને ચાંદની વિશાળ, એવી મોહન તારી માયાની જાળ
નાની શી રાતડી ને સ્વપ્નાં ને કાળ, જોયાં જોયાં રે મેં તે બાળો ને બાળ. ૧
ટુંકા જીવન અને વાસના વિશાળ, બળતાં બદન જોને લાગે ન જાળ,
દેખું ન બીજ એના વડલા વિશાળ, ફાટ્યાં ફુટ્યાં રે બીજ ડાળે રે કાળ. ૨
ત્રિકમ તું તાત જીવ તારું રે બાળ, અમર કથું શું પડે જોવા ન કાળ,
કે રે બનાવ્યા શું માટીના બાળ, રમવા રમત તમે એણે ગોપાળ. ૩
ટૂટ્યે કૂટ્યે ન તને એતી રે કાળ, કસઓ છે હાથ અને ઝોછા કયાં કાળ,
મોઢા થયા રે હવે મૂકે એ આળ, બારણીએ બાપ થયા આપના રે બાળ. ૪

મન હરિમાં રમે

સંસારે સરીએ ને મન હરિમાં રમે, એવા લક્ષે સંસૃતિ જીવની નય જો,
જન્મ જન્મની જાગે જ્યારે ઝંખના, ત્યારે પ્રભુમાં એવા પ્રેમો થાય જો, ટેક ૧
માયાતીત એ માયાવીનાં મન લહે, અધુરાં સાધન માને પુરાં નાય જો,
પ્રેમીનાં મન કરી નાંખે પ્રભુ પાતળાં, અલ્યા હરિનાં એ નવ મુકે હાથ જો. ૨

અંતરયાત્રી ભેતા અમૃત સાંપડે, મૂકી એનાં મન બીજે નવ જાય જો,
 એ લક્ષે લાલન પણ આધા નવ રહે, પ્રેમાતુર એ પ્રેમે તૃપ્તજ થાય જો. ૩
 પશુએ બળ તો એક હરિના હાથમાં, નિર્બળ માનવ મનમાં નહોં એ જોર જો,
 કૃપા કરે કરુણાકર રહેજો શોધતાં, હાથ મહીને તારે નંદ કિશોર જો. ૪
 પછી એ પેઠાં હરિમાં મન ઊઠે નહોં, સંસારેથી દિલ એનાં સરી જાય જો,
 મનમોહન મૂકી એ અન્યે નવ રમે, શ્યામમહો શમીને એ સુખીઆં ધાવજો. ૫

માઝ્યાં આપશો

પ્રભુ નેમીને માઝ્યાં આપશો, અનાયનાય, નેમીને માઝ્યાં ટેક
 પ્રભુ પ્રેમીને પાડ શું ચક્રવર્ણ અનાયનાય. ૧
 નેમી તો સાધન સાધે અનેકને, પ્રેમી ન જાણે એ ટેક શો, ૨
 નેમીના હાથ નાય નેહથી ઝાલશો, પ્રેમી પોતાના જાળશો. ૩
 નેમીનાં ધ્યાન નાય આપ ચરણમાં, પ્રેમી ધ્યાન ધ્યેય એક કરશો. ૪

ઈશના અવતંત્ર

છે મહદ્દ્ર ઇવો જમતના, જે ઈશના અવતંત્ર છે,
 વેદો વદે વિધિએ કરી, વિશ્વેશના એ અંશ છે. ૧
 ખેલું બલે આ ખલકમાં, અખિલેશના આદેશ છે,
 પણ મન મહોં જાણું નહીં, કે આ લીધેલા વેપ છે. ૨
 પરિવ્રજ પૂરણ પાત્રના, સતો મિશે મંદેશ છે,
 તું માહરો હું તાહરો, એમાં નહોં અદેશ છે. ૩
 આદેશ લહી એ ઈશના, સુરો મને સતોષ છે,
 રીઝે રીઝાવે રાજ એ, અતે તો આશુતોષ છે. ૪

સાચી આ વાત

સુણો સાચી આ વાત કહી દઈએ, કરી કૃપા કૃપાળ કહી કષ્ટએ ૨, ૧૬૦
 લજન લક્ષિતા ભાવ હરો કરીઆ, પુરા પ્રેમે પ્રભુને ન સ્મરીઆ ૨. ૧
 એણે અધુરા ને પૂરા પ્રમાણ્યા, ત્યારે સહદ એ આજ હિરે જાણ્યા ૨,
 નથી સાધન સંધાર્યા જરીકે, માવ માને છે નિજનાં તરીકે ૨. ૨
 સર્વજે શુ જાણવા જરીકે, કરી લક્ષિતા જોટી ખરી કે,
 દિવ્ય દ્રષ્ટે દયાળ જાણુ જોતા, દયા દાખવી ને દોષપણું જોતારે. ૩
 હરિ અંતર રહીને જ્ઞાન દે છે, મહારાજ મારા દાન દીધાં લે છે ૨,
 નથી નાચતી કૃપા એ જોવી તેવી, રહુ શરણે એ પાદ એના સેવી ૨. ૪
 પાદપદ્મે અનેરા આસ્વાદો, જીવ સિવના નિષ્કામ આ નિનાદો ૨,
 યર્ષ દૂટી અજ્ઞાનની આંટી, ગર્ષ દૂટી સંસારની ધાંટી ૨,
 નવ જાપ એના ગુણુ ૨ વખાણ્યા, અનુભવીએ એ આપે પ્રમાણ્યા ૨. ૫

ઝીલાય એટલાં ઝીલો

શ્યામ સુંદર સર અમૃત ભર્યાં હિર, ઝીલાય એટલાં ઝીલો,
 સોહાગી મનઃ ઝીલાયઃ ટેક
 તૃષ્ણાની તરશો ટાળવા સદૈવની, પીવાય એટલાં પી લો. ૧
 હૃદય કમળ વિલાસ વારિ વિના, એ નિર્મળ નીરે ભરી લો,
 જળતા સંસારના જળતા આ જીવને, ઠરવાનો એકએ વિડો. ૨
 એ અમૃત અમૃતનાં મૂલો ન જોસતાં, પીઅમર જીવનને કરો લો,
 શ્યામ સુંદર આજ રહેજે મળે છે, એને લક્ષિ ભાવેથી વરી લો. ૩
 આનંદો આ અવસર એણે ન જાયે, મનહરિના એ હાથો ધરી લો,
 શ્યામ સુંદર શું સ્નેહો સાધીને, એ રૂપે રહી એમાં ઝીલો. ૪

સંતોના સંગ કેમ ખોળું

હું સંતોના સંગ કેમ ખોળું, સામળીઆ, હું સંતોના સંગઠ
એ નિતયાં તે નિર કેમ ડહોળું, સામળીઆં ૧
સાચા એ સંત સસારે સંતાતા, બેઈ તોફાનીનું ટોળું,
સાચા તે સંત એમ રહેજે મળે ના, આ માનસ અમારું સાવ મોળું. ૨
સ્ત્રી વિના નવ સ્નેહ સંધાય, હું રાખે રતન કેમ રોળું!
સંતોના શોચમાં શ્યામ રહોહાય, હું એને રાસણ શિર ઢોળું. ૩
સંતોની સાધના સાધ્યા વિના મન, માને છે આમ આ બોળું,
યઈને ગોપાળ શુદ્ધ અંતરમાં આવજો, જ્યોતિમાં એવ જળકોળું. ૪

આ ઉપાધિયો કેમ નડે ?

કૃપાનાથ, આ ઉપાધિયો કેમ રે નડે, પ્રભુ લાગ્યોની ભુખ કેમ નારે જડે.

કૃપાનાથં ટેક

નાથ નિજનાનાં સુખ દુઃખ જોવાં પડે, એની કરતાં ઉપેક્ષા કેમ રે રડે. ૧
જીવજાવે જીવનમાં જગતું પડે, શિવ આપે સ્વભક્તને આપવું પડે,
અમ આશાની વેલ બહાલા, આપ શું ચડે, તમે આધા ખસો તો એ દૂટી પડે. ૨
પ્રભુ પૂરા વિશ્વાસ એક આપના પડે, જીવન જોયું ન દુઃખ દીનાનાથના વડે,
નાથ ધરીરે દિવસ હવે બાકી રહ્યા, મનમોહન શું મુજથી યાકી ગયા ! ૩
એવા અવગુણ આપમાં ન જોવા જડે, આવાં અધિર અંતર ઈશ શારે વડે,
પ્રભુ પળના વિયોગ હિરે આપના પડે, એ તો વેઠ્યા વેઢાપ નહીં દેયા રડે. ૪
જાણો, જાણો, જાણીશ શું કહેતું પડે, આપ સરખા સ્વામી શું આમ રહેતું પડે,
નાથ નજરે કરો રે અમી આજો વડે, મારા યાવ જીવન ધન્ય જેની વડે. ૫

જીવની જાળ

ન જાણું હરિ જીવની જાળ કેવી, ન જાણું હરિ અંતની ફાળ કેવી,
 ન જાણું હરિ મોહની માળ કેવી, ન જાણું હરિ કર્મની ચાળ કેવી. ૧
 ન જાણું હરિ જન્મની ઝાળ કેવી, ન જાણું હરિ મૃત્યુની પાળ કેવી,
 ન જાણું હરિ શર્મની ગાળ કેવી, ન જાણું હરિ ધર્મની ડાળ કેવી. ૨
 ન જાણું હરિ વાવવી શાળ કેવી, ન જાણું હરિ લોભની લાળ કેવી,
 ન જાણું હરિ શક્તિઓ કાળ કેવી, ન જાણું હરિ ભાવની થાળ કેવી,
 ન જાણું હરિ શુદ્ધિઓ બાળ કેવી, જાણું એક ભૂધ્યા નથી ભાળ લેવી. ૩

જગજીવ જૂઠડાં

જગનાથ જગ જીવ જૂઠડાં, પણ જોર એનાં જગર છે,
 પરતત્ર પ્રાણી પિંડમાં, પ્રણુ આપને એ ખખર છે. જગ ૨૬ ૧
 છે સાધનો સૌ જૂઠડાં, ને સત્ય શોધી કહાડવાં,
 અવિભક્ત આત્મ અખંડ છે, પણ ઉપર માયા 'કવર' છે. ૨
 મન મત્સ્ય ક્ષાર સમુદ્રનું, મીઠા જળે જાતું નથી,
 શુદ્ધિ ભૂધ્યા સમૂળી જીવો, ત્રણ તાપ જગના પ્રખર છે. ૩
 દુઃખ કૃપા વિશુ કીરતાર એ. અપરોક્ષ આપ જીવે નહીં,
 બળવંત ખંડિયો કાલજો, ક્યાં આપથી જીવ અવર છે. ૪
 મન, શુદ્ધિ ને માયા વળી, તમ તત્ત્વમાં જાતાં ગળી,
 અદ્વિત આપ અનંતમાં, અનુરૂપ જીવો અમર છે. ૫
 જગ જીવ જીવન જૂઠડાં, પણ જાણુતો જૂઠો નથી,
 અનુભવ યત્તાં એ આત્મનો, કો પર અને કો અપર છે. ૬

બહાશેા અમને આમ

- ટુંદાવનના વાંશી બહાલા, બહાશેા અમને આમ,
 એતો મેં આગળથી જાણ્યું, અકલિત દરિયા કામ. ૧
 બોળાં નંદ જસોદા ને વળી, બોળી રાધા લામ,
 બોળી વૃજ વનિતાઓ સર્વે, બોળા ગોપ તમામ. ૨
 મથુરામાં એ આવી વસતે, જાત તમારી મામ,
 માતપિતા જે મમતે ચડતે, રાખત ગોકુળ ગામ ૩
 અમે એવાં સાવજ નહીં બોળાં, જે તજી જાઓ શ્યામ,
 નંદકુંવરની નમણી મૂર્તિ, રાખુ હૃદય દિન જામ. ૪

ખાલી આ શા રે ભંડાર

- આવડી જ્યોતો ને ઉરે આ શા રે અધાર
 આવડી માયા ને ખાલી આ શા રે ભંડાર. ૧
 અજ્ઞાને જ્યોતોને ઢાંકી, આવ્યા રે અધાર,
 અહઠારે લૂટ્યા એ ધન ખાલી રે ભંડાર. ૨
 હાસો તો દરબારે આવ્યા આવાં શા અધેર,
 ચિન્તવન ચોપદાર આપી વાળ્યા એને ઘેર. ૩
 સ્મરણ સદાયો આવી નામો ને પોષાર,
 શત્રુ સર્વે સમી ગયા, જ્યોતિએ અધાર. ૪
 ઝગ દળ જ્યોતો યાને રાગ દીધા ઘેર,
 પ્રેમે પૂજ્યે પાસ રહ્યા, ને ચર્ષ લીલા લહેર. ૫

લગની

- લગની લાલન તારી અમને, લગની
 એ લગન તણી ગત ન્યારી, અમને ૨૬ ૧

એ લગને રત રૂપે રહીએ, અતર નામ ઉતારી,
 દરતા ફરતા કામ કરતા, ચિન્તવન ચિત્તેઝરી ૨
 બધદારો સૌ વસમા લાગે રહેવા સાચિત ધારી,
 અવગણના કયમ કરીએ એની અનુરૂપ આપ વિચારી ૩
 નેજે ફરીએ નેજે કહીએ, ગણી પ્રભુ આગા પ્યારી,
 લાલે એક જ લાલ ગહે છે, મળવા ઇન્તેઝરી
 આવી લગની લાલ અમારી, લેજો સ્યામ સ્વીકારી. ૪

આપે પ્રભુ પ્રકાશ

નેજે હૃદય વિષુ વિશ્વાસ, એને આપે પ્રભુ આપ પ્રકાશ
 ને વિષુ જગમા નહી અવકાશ, એને આપે ૦ ટેક ૦ ૧
 સારાસાર જણાવે જીવન, નેજો વિશ્વ વિમલ
 અનૃત જાતો એ અટકાવે, યાવા નવ દે પ્રાસ ૨
 આદર્શો હિન્નત પ્રગટાવે, પ્રેરક એ અવિનાશ,
 ધૈર્યો આપે ધિ સમાયે, થાય કદી ન નિરાશ
 અતર જ્યોતે આપ રહીએ, આપે નિત્ય પ્રકાશ. ૩

રમતા હો રામ

રમતા હો રામ આજ મારે મુકામ,
 તમે ભાવે આવ્યા કે શુ ભુત્યા રે ધામ ૧
 રહેજો રે રાજ અમે ભરશુ સનામ,
 દેશો ન દૂર હવે જવાનુ નામ ૨
 કરશુ રે કામ અમે કરીને પ્રણામ,
 હાજર રહીશુ અમે દિવસને જામ ૩

તન મન ને ધન જમે સોપયું તમામ,

સહીયું રે રાજ તારા દોર ને હમામ ૪

રીઝ્યા રે રાજ સદુ શોખેથી આમ,

સ્થાપ્યા રે રાજ હવે માટે મુકામ ૫

દેના નથી રે હવે જીવાનાં નામ,

જાણે છે સ્થામ હવે નિજનું રે ધામ ૬

મનને અવસંખવ

મનને અવસંખન આપવા, મૂર્ત મહિર મદાવ,
આપ અમૂર્ત બાપી રણા, જગે જોઈએ ત્યાં ત્યાંય. ૧

અબુઅબુએ આપ ઓપતા, જેવા સૂર્યે પ્રકાશ
સાક્ષી રહી એમ શોભતા, અક્ષતિત અવિનાશ. ૨

અદ્ભુત રૂપ એ દેખવા નથી કોઈ સમર્થ,
સુદ્ધિએ મન એને પામવા, એ તો વાતો છે બ્યર્થ. ૩

ઓગખતાં એને અંતરે, જેને આપ્યા ઉગત,
અનુભવમાં આપે આવતા, સાક્ષી સ્વયં પ્રકાશ. ૪

જેનાથી મન સુદ્ધિ જન્યતા, અનુભવના પ્રકાર,
એને એ દયમ કરી ઓગખે, આપે નહીં જે આકાર. ૫

અનુભવ એ તો અગમ્ય છે, માટે ગાવા ગોપાળ,
ઓગખશે તારી આરતો, હીનજંઘુ દયાળ. ૬

અધ ક્ષણમાં ઉર બાપશે, નથી એક પરોક્ષ,
અનુભવશે એ અંતરે, આપે એ અપરોક્ષ. ૭

મૂઠે મર્યાદ

માનવનાં તન મન મૂઠે મર્યાદ, ઢાને કદાન એની કરીએ ફરિયાદ,
આવે છે હર એક આપનીજ યાદ, પાડે પોઘાર એને આપો છો દાદ. ૧
ધીરો કરે તે તો ય સાબળતા સાદ, જોતા નથી તે નાથ ભક્તોના વાદ,
પૂત્યા વિનાએ પ્રભુ આપો પ્રસાદ, એવું જોઈને મન મૂઠે પ્રમાદ. ૨
પાકે પસ્તાય ત્યારે પૂજે એ પાદ, દુઃખે ધેરાય ત્યારે કરવું તે નાદ,
તોયે દયાળ તમે મુણુતા એ સાદ, નિગનાથી નાથ નથી કરતા તે બાદ. ૩

દેહમહીં નેહો

દેહ મહીં નેહો રાખીને પાછળથી પસ્તાવું,
તે કરતાં આગળથી ચેતી અવિનાશીને ચ્હાવું. ૧
મારાં માન્યાં ધારી ન્યારાં પુરૂં થયેથી દેવું,
તું નહીં એનો એ નહીં તારાં અંતે જાંધન લેવું. ૨
માઈ માની કરિયાં કરે, ફરી ફરી ન મટે ચાવું,
માટે મિથ્યા મમતા મુકી અમર પદને ધાવું. ૩
આપે માન્યાં અળગાં કરતાં છે અમર શું ચાવું,
નામ રૂપના પડદા ચીરી અખંડ તત્ત્વને ચ્હાવું. ૪
અનિત્યે નિત્યજ નિરખી લેતાં પાછળ ના પસ્તાવું,
પિંડ પામી આવ્યો એ કરવા કરીને નિર્ભય ચાવું. ૫

સારે સંસાર

આ સારે સંસાર તમે ચમીઆ છો સ્વામ,
આ અન્ય દેખાય એ તો માયાનાં કામ, ૧
જગ જન્મી મહેમાન જીવ તારે મુકામ,
એ ઝુરે એકલ તારાં જડીઆં ન ધામ. ૨

સ્વામે શોધું સંસાર તને જગતને જામ,

એને એવે શે ઝાટણે ન જડીઆ રે આમ. ૩

દયા દાખવે દયાળ દેખું રમતા એ રામ,

ઈશ અંતર આવીને એને આપો આરામ ૪

પ્રભુ તારે પ્રસ્તાવ સુખ સાચાં તમામ,

વિષુ વિશ્વે વસોને રવર્ગે શોધું શુ કામ, ૫

હરિ હૈ હરીને હવે આવી છે હામ,

તોય ત્રિકમ તું તાત, સુત જીવે તમામ. ૬

નંદના નેહ

જેણે નંદના નંદના નેહ ચાખ્યા, એને દેવકીનંદને દાસ દાખ્યા,
શોખ્યા સાર સંસારનાં સત્વ કહાડ્યા, એણે મોહ મમત્વનાં મૂળ વાઢ્યા ૧
ભેદી નામ ને રૂપનાં તત્વ જોયાં, એણે જન્મ ને મરણનાં બીજ ખોયાં
પરિષ્કા વિષુ પાશ એ ઢાણુ તોડે, છલે છેતર્યાં છોકરાં ઢાણુ છોડે. ૨
દયા દાખવી દીનદયાળ દોડે, રીઝી જાય એ રાજવી બાવ થોડે,
નહી જીવનાં જોર જે બધે છૂટે, તને જોડી આ રામ એ નાજ તૂટે. ૩
માટે સર્વ છોડી એને શરણુ જાણું, નેહ નાથનું નામ નિશદિન ગાણું,
હૃદે રાજધિરાજને નિત્ય રાખી, તરી જાય સંસાર કહે સંત બાખી. ૪

આપો એવાં તુર

નટવર આપો એવાં તુર, મારાં મન બાળે વારપૂર
જોવા જગ પ્રભુ એ આપુર, મારાં મન ટેક. ૧
હૃદયે રમતા રાજવસોચન, જેને એવે સુર,
રમતા દીદા રાજવી રાજ્યે, જીવ જોતાં ચક્રસુર. ૨

શબ્દ માત્ર સંસારે જેને, એ સામળના સુર,
 જગતે જૂઠું ક્યમ કરી કહીએ, લુધરથી ભરપૂર. ૩
 ભરપૂરમાં જે લાલ્યો બાસે, એ નારાયણ નર,
 જળબુદ્ધિ નહીં ન્યારાજરીએ, જીવ શિવ એક જરૂર. ૪
 મોજ મજાઓ માની લે જીવ, કરી માયા મંજુર,
 આપની સાથે આપ રમે ત્યાં, કેને કરીએ દૂર. ૫
 સહુ સંસારે સ્થામ સમાયા, ભાગી બીતિ ઉર,
 દ્રષ્ટિ દસ્યો દ્રષ્ટા સર્વે, ધ્વજ જીવે ભરપૂર. ૬

શામળના શણગાર

શું કહું સામળના શણગાર, જેને પારણીએ સંસાર,
 ઝુલાવે જગદંબા નિરધાર, જેને પારણીએ ટેક. ૧
 શણગારે ક્યમ કરીને ગાધએ, વિરહે નંદકુમાર.
 નથી હજી નટવર નિરખ્યા નયને, ક્યમ બાણું શણગાર. ૨
 શણગારે જે મોહજ પામું, તો લહે લોભી મોરાર,
 વિષુ શણગારે શોભે શામળ, શોભાવે સંસાર. ૩
 વળી શામળ શૃંગારો ગાવા, જીવશક્તિની બહાર,
 એ શૃંગારો શિવ એક જાણે, નહીં સુરને અધિકાર. ૪
 શૃંગારોની આ સહુ સૃષ્ટિ, વિશ્વ તથા વિસ્તાર,
 પ્રભુ શણગારો પ્રભુ શૃંગારો, ગાર્તા ન આવે પાર. ૫
 શણગારો શૃંગારો ગાવા, હિતરવા ભવ પાર,
 રસીક નિરંતર હૃદયે રમતા, નિરખું નિત્ય શણગાર. ૬

ગમતું નથી

ગમતું નથી રે હવે ગમતું નથી, મને ગિરધર વિના હવે ગમતું નથી. ટેક
 શમતું નથી રે હવે શમતું નથી, મન મોહન વિના બીજે શમતું નથી. ૧

માયાઓ ઉતારી મેં માયિકમાંથી, મન પાછું એમાં રમતું નથી,
 બેસુંને રહેવું રે એ તો સચિત હાથે, વિધિનું લખ્યું એ વિચ્છે વમતું નથી. ૨
 તૃપ્તિ ત્રિકમ એકે મનને તમારી, ખીજું તો ભોજન હવે એ જમતું નથી,
 અવશ્ય એકે આબે અલગેલા, નાથ વિના એ ખીજે નમતું નથી,
 અલકે તો ખેલે ખેલણહારે, તોય માયા સાથ એ ખમતું નથી. ૩

વદીએ વધુ શું મુખે ?

અવિનાશ અંતર જાણતા, વદીએ વિશુ વધુ શું મુખે,
 અવરોધ આશા પૂરજો, નવ આવીએ માતા કુખે. અવિ. ૧
 પ્રભુ છવન ભરની કંખના, કાંખી છતાં જાણી તમે,
 કેવળ કૃપા કરણાનિધિ, રીઝી મયા ભાવે લૂખે. ૨
 મનમોહના મન જાણતાં, જે મૂર્ત આપ મળો નહીં,
 અણુજાજતી ઈચ્છા રહે, ઉર ઉદાસી રહેતાં દુઃખે. ૩
 સહુ આપિયું તો આટલું, અધૂરું દરિ નવ રાખશો,
 અવિનાશ આશા એ પૂરી, આનંદરૂપ રહો મુખે. ૪
 અપરોક્ષ કરવા યોગ્ય છો, પરિચિન્ન ભાવ તમવળે,
 અવિનાશ અંતરમાં રહ્યા, વદીએ વિશુ વધુ શું મુખે. ૪

અવધિ દીધી

અવધિ દીધી અલગેલા તેં તો, અસત્યે સત્ય જાણ્યા રે,
 નીર વલોધી માખણ કહાડ્યા, તેનાં થી મેં તાળ્યા રે. ૧
 પ્રપંચો પર્વત પત્થર મોટા, અંદર અમૃત ઝરણાં રે,
 એ અગ્રજ કળાકો પામે તારી, દત્તે ધરે તોય તરણાં રે. ૨
 આદિ નહીં ને અતે નહીં પણ, મધ્યે જેહ પ્રકાશે રે,
 એણે પરાના પારજ લીધા, અદ્ભુત એ અનાયાસે રે. ૩

મદાન મુઝાયા કદાન ગુંથાયા, ગુંથણ કેમજ છટે રે,
 અવધિ નહી અલખેલા જેની, કાળ ચકી કવમ ખૂટે રે ૪
 કોયડા એના કૃષ્ણને હાથે. ઉકલે નહી અગ્નિને રે,
 એ સમસ્યાઓ સંતને રહેલી, માયા દીધી જેણે દાને રે. ૫

હું તો હૈયે વિમાસું

હું તો હૈયે વિમાસું હરિ એમ, આવડી માયા કશી,
 નવ જાણું જે આવડા કોણ, ગુણો ગયા રે વશી. ૧
 મંમાયા મદા બળવાન, બાંધી રાખે રશી,
 મનમોહન મૂકી મરિયાદ, મીઠું મીઠું હશી. ૨
 ત્યારે આવી તમારી યાદ, રહાયા જતા ખશી,
 મન માયારાં જોતાં માવ, આપદા ના રે કશી. ૩
 જે તે રૂપે જણાય જગદીશ, જ્યારે માયા હશી,
 લાલ આપજ કરો એ લલકાર, હૈયે હોંશે વશી. ૪

નામજ દીનખંધુ

દીનખંધુ બૂતી શુ જાશે, નામજ દીનખંધુ
 દૂર કેમ કૃપાકર યાશે, નામજો રેક ૧
 માનવતાં મન જૂએ નામો, આપે એવા શું યાશે,
 જગતી જેવી જૂડી માયા, એવો નામ તમારો. ૨
 અદ્ભુત દીર્ઘ નામ તમારું, નામે લાગ્યા તમ પાશે,
 આપ જ્યોતિ અવિનાશી આવ્યા, નામ મહીંજ પ્રકાશે. ૩
 નાય તમારું નામે અમર, નહીં કદી જેના નાશે,
 માટે નામી નામ ન જૂવશે, યાશે એવા ગવાશે. ૪

આવાં શાં પાપ ?

- આવાં શાં પાપ પ્રભુ આવાં શાં પાપ,
આ પૃથ્વીને પાટલે આવાં શાં પાપ. ૧
- અંતરયાત્રી એ કેમ સાંજો છો આપ,
મન મેઘાં મહીં ને બહાર જુદા આલાપ. ૨
- કહાન ક્યેવે કયાળ કેમ મારી ન છાપ,
જીવે જીવે જીવન એનાં જુદાં શાં માપ, ૩
- ધંસ ઉરમાં રહો ને કેમ લાગે ન તાપ,
અરે આવે ઝોસાણુ બિરહ ધરિયાં છે બાપ, ૪
- સદચિત્તે સંસાર એ શુ એના રે શાપ,
વિષુ એનાં વારણુ એક હાથે રે આપ. ૫

હે રો માં

- હેરોમાં રે હેરોમાં દેયાને માયા હેરો માં,
ધેરોમાં રે ધેરોમાં, સેયાને કાયા ધેરો માં. ૧
- અખંડ આનંદ આપ, એને આપે આપ્યા તાપ,
જાણી જોઈને એને જગે ફેરોમાં રે ફેરો માં. ૨
- અનેક જીવન ગર્ભા, સુખદુઃખ બહુ સર્જા,
કાલ્યે જીવુ કેમ રહ્યાં દહેરોમાં રે દહેરો માં. ૩
- જેની સંગે રંગ આવે, એના અંગ સગ આવે,
માયા મોહી જગે જીવન વેરોમાં રે વેરો માં. ૪
- એ તો માયા તારાં કામ, ભૂવાવ્યાં તેં રામનામ,
હવે તો અજ્ઞાને જીવે ધેરોમાં રે ધેરો માં. ૫

કાવડા કાને પૂછુ રે

નિત્યને અનિત્યે ઘેર્યા, ચિતને જડાએ હેર્યા,
 એના કાવડા કાને પૂછુ રે કાને પૂછુ રે ? ૧
 જોઈ જીવ રહી જાણ્યા, જૂઠા નહિ કેમ રૂડ્યા,
 એનાં આસુ કેમ લૂછુ રે કેમ લૂછુ રે. ૨
 ત્યાં તો માયા ખોલી જાણ્યા, એ તો અમે આપે રૂંધ્યા,
 ખીજી નહીં એ તો હું છુ રે એ તો હું છુ રે. ૩
 ત્યાં તો આત્મા જાગી જાણ્યા, જીવે એ તો જાણ્યા નુટ્યા,
 જાગી જોતે હું એ તું છુ રે હું એ તું છુ રે ૪
 માયાએ અસાન એ તો, હેતે થયાં વિલા એ તો,
 ત્યારે આપે આપ પ્રીત્યુ રે આપ પ્રીત્યુ રે. ૫

આ અંતર અવાસ

આ અંતર અવાસ કહું કો કો રમે, કો કહેશે માં એમ બધાં ક્યાંથી સમે,
 આ હાટકના નાથ મારે દૈયે રમે, જેને જીવમાં સદાશિવ જોવા ગમે ૧
 આ લક્ષ્મીના નાથ મારે લક્ષ્મી રમે, જેને દાસોને કાજ દેહ લેવા ગમે,
 આ શારદના તાત મારા તનમાં રમે, જેને નિત્યે નવાં વિશ્વ રચવા ગમે ૨
 આ અબ્બા કવાની મારે અગે રમે, જેને જાળોની ખ્યાલ સદા રહાવી ગમે,
 આ સીતાને રામ મારે રામે રમે, જેને દાસો જે માગે એ દેવા ગમે ૩
 આ ગોકુળના કહાન મારે કહે રમે, હિર રાગે રમે ને વળી પ્યાને સમે,
 આ વામનના રૂપ મારે હૃદયે રમે, જેને જાતોની સજ સદા રહેવાં ગમે ૪
 આ નરસિંહના રૂપ મારે નેણે રમે, જેના ક્રોધ એક જાતને પ્રેમે સમે,
 હરિ મત્રોને રૂપ મારે હરે રમે, જેને જોતાં માયાનાં રૂપોએ શમે ૫
 આ આદિ અનાદિ ઈશ અગે રમે, જે માયાની મ્હાલ અસગે શમે,
 આ પુરૂષ પુરાણ મારા પુરમાં રમે, જેને અંતે અજ્ઞાત આ આખાં શમે ૬

પ્રભુ એક આ અનેક રૂપ રંગે રમે, આપ આપે અનંત અખંડ એ ક્ષમે,
પ્રભુ પિંડ અર્ધાડમાં પોતે રમે, જેને જોતાં રે જીવ જન્મોને વમે. ૭

ક્યાં છે કંઈયા ?

ક્યાં છે ક્યાં ॥ ક્યાં છે કંઈયા, કહેને મને તું ક્યાં છે,
કયમ કરી આપું, તું જ્યાં છે, કંઈયાં ૦ ટેક ૧
પ્રજને જોવા તલસું ત્યારે, દેખું જ્યાં જ્યાં ત્યાં છે,
પ્રજને જુલો ભવભાણું ત્યાં, નવ દેખું જ્યાં જ્યાં છે. ૨
એ અંતર ખૂંચતાં અલભેલા, ખટકે પ્રજને જ્યાં છે,
અખંડ એવી યાદો દેજે, નવ પૂછું તું ક્યાં છે,
ક્યાં ક્યાં છે શું ક્યાં ક્યાં નથી તું, જોનારો જીવજ ક્યાં છે। ૩

મૂર્તિ તમે ને અમૂર્તિ અમે

પ્રભુ મૂર્તિ તમે ને અમૂર્તિ અમે, આજ એના ઉકેલ મને આપ્યા તમે;
મૂર્તિએ મૂર્તિ આપ નિત્યે રહ્યા, અમરે ધરેલ દેહ અમર રહ્યા. ૧
જોતાં ન જીવ આ શરીરે જડયા, ચાર દી પછી દેહ એકે ચડયા,
લાખોના લક્ષ રાખ્યા મૂર્તિએ રહી, અમને અમારાની જાણે। નહીં ૨
આત્મા વિનાએ તમે ચલવો સંસાર, જીવ જતાં દેહ નહીં કગલું દેનાર,
સાચો સોનાર ઘાટ જુઠા નકી, ધડી ધડી નામ રૂપે જુડે યત્રી. ૩
સોના રૂપે જીવ જોતાં જણાય, સોની રચે એ એના રૂપો રચાય,
હાલકે કે હારમાં ન ચેતન લગાર, મનમાન્યા રૂપ એને આપે સોનાર. ૪
મૂર્તિ અમૂર્તિ સહુ વાણી વિલાસ, આપ વડે એ સહુ માયામાં ભાસ,
માયાના જીવ માયામાં રમે, આપને વિલાસ એના જોવા ગમે. ૫
જોવા ગમે શું આપ મહિ સમે, જાણે એ આપ ને અનળ્યા અમે,
મૂર્તિ અખંડ એમ આપે રમે, જીવ અમૂર્તિ ભલે આપે સમે ૬

ઘટમાળ તમારે ગળવે

ઘટમાળ તમારે ગળવે, હરિ, ઘટમાળ તમારે
 દાખો રૂપે જીજવે જીજવે. હરિ. ટેક ૧
 આપદ્ રૂપ પ્રકારો ત્યારે, તન મનને એ મુઝવે,
 વેષ ધર્મ વિવેકી જીવે, ભાવધરી જે જાગવે. ૨
 જૂડા જગ પણ જાખમો જીડા, તમવિણ કે નવ રૂઝવે,
 આપ મને તો ઈદ્રજાળ પણ, જીવ તણાં તન ધ્રુજવે. ૩
 જાદુગર થઈ માંડી એ મોહન, હવે જરી હ્યો ગળવે,
 અથવા એના ભેદ જાતાવો, જ્યમ નવ અમને મુઝવે. ૪

આવી રમત કાણે માંડી ?

આવી રમત કાણે માંડી, મોહન હશે આવી રમત.
 રાગ રમવાના ન રાકાય હાંડી. મોહન. ટેક ૧
 જીવ્યાં રવરૂપ રાજ, જીવ્યાં અસંગ આજ, આખ્યાં અચાન તોલ ખાંડી.
 એક અખાંડ પણ હીસે અનંત જેમ, દીપક તો એક ધણી હાંડી. ૨
 લાલ લીલીને પીળી હાંડીને રૂપદીપ, કાળા હાંડીએ કળા હાંડી.
 રામ રંક પશુ પતંગ ધારે અનેક અંગ, સાક્ષી રૂપે રે દીવાદાંડી. ૩
 માયાને માળખે જણાયા ન મર્મ એ, દીસે અગમ્ય એની દાંડી.
 એના એ મુણ જીવ જાણે જે અંતરે, તો તો ગણેજ એને ગાંડી. ૪
 જાણે એ ભેદ ત્યારે જાણે આ ખેદ ને, પરખે રમત કાણે માંડી.
 માયાએ માંડી કરી જીવ જાત ગાંડી, જ્ઞાન આખ્યાં ગોપાળ એણે હાંડી. ૫

મન તું ત્યારે પ્રપંચ કળશે ?

મન તું ક્યારે પ્રપંચ કળશે, જગમાં સ્નેહ કરે શું વળશે
 હેલે હેલે હઈ માયા જળશે, જગમાં. ટેક. ૧

સ્વારથ સુધી સ્વજનો, તારી ભેગા બાવે બળશે
ખાલી ખજાના ચાર્તા તારા, સામા એ નહી મળશે ૨
આમળના ઉપકાર શૂની એ, સરપથુને ય ન કળશે
વિશ્વામોના ધાત કરી એ, અતર જળીય ન બળશે ૩
આચારો એવા દેખીને, તારા અતર જળશે
અણુસમણુ અકળામણુ કરશે, સમણુ સાથે વળશે ૪
અતરનાં અઘાન વિદારી, સાચા સ્નેહીને કળશે
ધ્વિર વિણુ કો આત્મ નથી એ, લહીને ચરણે ઢગશે ૫
શ્યામ સ્નેહો ન્હી સાથ ન છોડે, સુખ દુખ ભેગા બળશે
સતાપો સહુ સમશે ત્યારે, આપે આત્મ જ મળશે ૬

હું ને માફ

હરિ હું જે માફ આ તો વધિયુ રે, હરિ હું જે માફ
એની આંટી છકેલે કો બળિયુ રે હરિ હું જે ૦ ટેક ૧
હું તો એક જ ને અનેક એ મારા, મમતાનું ધર અંતિ વધિયુ રે
અંધન બાધ્યા એ મારાને માટે, વેડી ઉપાધિ આ બધિયુ રે ૨
ધડી ધડી ક્ષેષ કરાવી એણે કરી નાખ્યો છુપ અધિયુ રે
માફ માન્યુ એણે વાટ દેખાડી, જન્મ મરણની સીધિયુ રે ૩
અંદર એર બારેલાં ન જોયાં, માયાનું મુખ ક્યું મધિયુ રે,
પરમાર્થ જોયો ને એ ગર્ભ આધો, એકે કારણ નવ સીધિયુ રે ૪
હું ટાળુ પણ માફ ન મટતું, ઝઘ્ઘ અતુરાઈઓ બધિયુ રે,
બનેબાળક એ તો વજ્રના ના વિલસ્યા, મોહયેથી નિજરૂપ લાધિયુ રે ૫

કાં જુને ભાન ?

ધડી ધડી કાં જુને ભાન, અરે મન ધડી ધડી કાં
બને કાં બાળક સમ નાદન અરે મન ૦ ટેક ૧

સાક્ષી તને સદેશ આપે, કાં નવ ધરતું જાન.
 બુદ્ધિ દ્વારા એ સમજાવે, કાં નવ આણે જ્ઞાન. ૨
 ઇન્દ્રિય વિષયના સગે કીધા, તેં તણુ ગુણુ પરિધાન.
 વિકૃતિ થાતાં થયા અજ પા, ગર્વા સ્વરૂપનાં જ્ઞાન ૩
 અતર આવરણુ આધારીને, કરી લે આપ પિછાપ.
 જ્ઞાન મૂલ્યે મન નામજ પડીઆ, મૂળ તુજ મોટાં સ્થાન. ૪
 તું નહીં કર્તા તું નહીં ભોક્તા, નિર્ગુણુ તુજ નિદાન
 અસંગને કથમ અવગુણુ અડશે, કયાં રહેશે અભિમાન. ૫
 અન્ય જ નહીં ત્યાં શા અપકારો, કયાં છે તું ગુણુવાન.
 આપ નહીં તો શા અપમાનો, કાં ઈચ્છે સન્માન. ૬
 મન બુદ્ધિ જીવ આદિ સર્વે, આત્માનાં વ્યવધાન.
 સ્વરૂપે રિયત સદાએ થઈને, અખંડ રહે રમમાન. ૭

અમર થવાના કોડ

અમને અમર થવાના કોડ કન્દેયા. અમને અમર
 અવિદ્યા-મથી થટની તોડ કન્દેયા. ૦ ટેક
 જીવને જન્મવું મરવું અજ પે, એ કર્મ ઉપાધિ અજોડ.
 માયા મથી રહી મહાત્મ્ય જણુવવા, માંડી ખેડી હોડ.
 અસંગ નવ થાવા દે અમને. વળગી જ્યમ વળગે જોડ,
 અહંકારે હીર હરીઆ જીવનાં, નહીંતર જૂનવે ખોડ.
 જાદૂગર તું જગનો જીવન, અમને એથી છોડ.
 જીવનાં જીવપણુ સકેલી, બતાવ્ય આપ આપ અજોડ
 મૂલમાં માધિક સર્વે લઈને, જીવ તણુ રથ છોડ.
 ઈલમી આવ અમારી જ્ઞારે, તો પ્હેચે એ કોડ.
 મૃતનાં મૃત્યુ એ જે ન મરે, વિદ્યા એહ અજોડ.

નામે વણજ શીદ કરીઆ ?

ત્યજ મન સ્નેહ શરીરે ધરીઆ, ત્યજ મનઃ
 જોણે જીવ જગતમાં ફરીઆ, ત્યજ મનઃ ટેક ૧
 સ્નેહ કર્યા તો કર્યા પણ તે, એ નામે વણજ શીદ કરીઆ.
 અશરીર કર્મો તદ્દપિ લેજે, દહેણા શાધી ધરીઆ. ૨
 શરીર જશે પણ સ્નેહ ન છૂટશે, જોગ દશે લાયકરીઆ.
 દેહના સુખ દુઃખ તે જ સ્વીકારી, ડોળ્યા દુઃખના દરિયા. ૩
 ધર્મ શરીરના ધારી લઈને, હંસા હેડે પૂરીઆ.
 સ્વતંત્ર જીવ સ્નેહ સાંકળ બાંધી, નયવીને છેતરીઆ. ૪
 સ્નેહ કર્યાનાં સ્થાનો બુઝી, નશ્વરને નોતરીઆ.
 અસંખ્ય તું એનાથી ન્યાડ, એક વિવેક ન કરીઆ. ૫
 તું નહીં તેનું તે નહીં તારાં, વધા સ્નેહો આચરીઆ.
 અખંડાનદિ રહેવાને સ્નેહ સ્વામે શેં નવ કરીઆ ! ૬

જીવન-ધન જગદીશ

જીવન-ધન જગદીશ, અમારાં જીવન-ધન
 એને સરણે શીલ ધરીશ, અમારાં જીવન ટેક ૧
 પાઠ ન જાણું, ઠાઠ ન જાણું રસીએ ન કરી રીસ.
 સ્મરણ તમારાં સો સો જન્મે, સાચવી હું રાખીશ. ૨
 અચળ તમારા ઉર વિશ્વાસો, મરતાં એ ન મૂકીશ.
 અંતર છો ને શા આલાપો, જપું જીવન આ મિષ ૩

જન્ય સમસ્ત બ્રાન્તિ

પ્રભુ તમારા સ્મરણે જ શાંતિ, પ્રભુ અર્થે જન્ય સમસ્ત બ્રાન્તિ
 પ્રભુ સ્મરે એ મને મોહ શેના, પ્રભુ સ્મરે એ કરે દ્રોહ કેના ? ૧

પ્રભુ સ્મરે એ ઉરે રાગ શેના, પ્રભુ સ્મરે એ ઉરે દાગ શેના
 પ્રભુ સ્મરે એ ઉરે લોભ શેના, પ્રભુ સ્મરે એ ઉરે હોભ શેના ? ૨
 પ્રભુ સ્મરે એ ઉરે બીત શેની, પ્રભુ સ્મરે યાય ન જીત શેની.
 પ્રભુ સ્મરે એ ઉરે ભાર કેવા, પ્રભુ સ્મરે એ ઉરે માર કેવા ? ૩
 પ્રભુ સ્મરે એ ઉરે દુઃખ શેનું, પ્રભુ સ્મરે એ ન લે સુખ શેનું
 પ્રભુ સ્મરે સિદ્ધિ ન યાય શેની, પ્રભુ સ્મરે ભુદ્ધિ વવાય શેની । ૪
 પ્રભુ સ્મરે ભોગની પ્રીત શેની, પ્રભુ સ્મરે રોગની બીત શેની.
 પ્રભુ સ્મરે નિત્ય પ્રસન્ન કાન્તિ, પ્રભુ પ્રસાદે પરિપૂર્ણ શાન્તિ ૫

હું શું રીઝાવું ?

મા વુજને હું શું રીઝાવું, મુજને વુંજ સદૈવ રીઝાવું.
 મા અનુપમ એ તારું આધારું, મુજને ટેક ૧
 શું શું સરજવું શીશુ કાળે તે, એ કયમ કરીજ મથાવું
 અમ રંજનનાં અનેક સાધન, સદૈવ તું મા સરજવું. ૨
 મુજ આનંદે તું આનંદે, વાતસલ્યે નવરાવું
 અણુમૂક્તા વુજ અંક તજી હું, જગમાં રમવા આવું. ૩
 રમતાં રમતાં રાત પડે તો, સાદ કરી બોલાવું
 શ્રેયસાધનની શિક્ષા આપી, યાન દીપક પ્રગટાવું. ૪
 ડગલે પગલે દોષ કડું હું, તું મનમાં નવ લાવું.
 વુજ ભાવોની નથી જગ જોડી, ટા સાથે સરખાવું.
 અનંત મા તારા ઉપકારો, શરણે ચીર નમાવું. ૫

સ્મરણ મધુરું મધુરું

પ્રભુનું સ્મરણ મધુરું મધુરું, મુજને લાગે અધુરું અધુરું.
 જાણે જીવન જરૂર, ઝરૂર ઝરૂર; મુજને ટેક ૧

નિરંતર અંતર તલસે જોવા, મુખ મધુરં મધુરં.
 હૃદય રહે તદપિ દર્શન નિષ્ણ, લાગે અધુરં અધુરં. ૧
 દંડ લાવ તો યે જીવશિવનું, મિલન મધુરં મધુરં.
 અવિરત અન્વય આત્મે ન રહે, ત્યારે અધુરં અધુરં. ૩
 અમૃતં મૃતં કરે અંતરમાં, રૂપ મધુરં મધુરં.
 અનુગ્રહ આવા તદપિ મન દા, માતે અધુરં અધુરં.
 એવું જાઠરે દેયે દસ્તા, મોહન મધુરં મધુરં. ૪

મન પૂતળું રૂપું

શેતું ધડેલ મન શેતું ધડેલ, કદાન કોને પૂછું જે મન કોતું ધડેલ.
 પૂછવા મયા એ એની કદે પડેલ, જેના ન પાર જગે કોને જડેલ. ૧
 વાળ્યું વળાય ના ન માયું મરાય, જેની ગતિ ન જગે કોથી રોકાય.
 શાની મુનિ ન એણે કોને મૂકેલ, કોએ ક્યાં ન એના જાણું ઉકેલ. ૨
 આત્માને જીવરૂપ એણે કરેલ, જેણે અનેક રૂપ ધાર્યાં ધરેલ.
 પાસે પ્રભુને એ પ્રીતિ ન કેમ, દુઃખમાં સવાદ એને સુખના શું નેમ. ૩
 એ તો અશુધ પ્રજા આપ કૃપાળ, શરણે રાખીને જાળ દ્યોને જૂપાળ.
 જાળકશા સ્વામ એના જાણી સ્વભાવ, દીન દયાળ તમે તાત એના યાવ. ૪
 બાપ તમે તો પૂછું પ્રેમે જરેલ, દીનોના કોપ દિસે નારે ધરેલ.
 જગમાં જણાય નહીં એનાં માઆપ, જોયાં અજાણ્ય અમે જાણોએ આપ. ૫
 ધડીમાં અજ્ઞાન ધરે ધડીમાં વિજ્ઞાન, કરીએ રે કેમ એનાં કહોરે નિદાન.
 કહી વધ્યાના સુત સમ જૂઠું દશે, તોય અમથી ન દેહ લગી રૂઢું યશે. ૬
 કમળે કરોને એનાં કરવા કલ્પાણ, કરવા નિરહ વળી બાપનાં પ્રમાણ.
 આપ જોયે એ જગે જાણે નહીં, મગતાં અમૃત વિષ ખાશે નહીં. ૭
 જીવન જવાબદાર જગના તમે, માટે ઈ-સાફ એના માયું અમે.
 જેને દરબાર કો ન પાછું રૂપું, માયિક મયું ને તત્ત્વ તત્ત્વે વધું. ૮

રમવાના રાગ રાજ તમને હશે, સરખા સ્વભાવ ઠીક મેળા થશે.
જાણું જે મન તમે રમવા ધડેલ, પામે કે પાર જેણે આપે રસેલ. ૯
ચિતના ચક્રોર તમે પામે ન હોજ, મન અજાણુ એના કરતુ રે ભોગ.
ચાવી આપીને મન પૂતણુ ક્યું, જીવે જાણ્યું જે એ તો આપે ક્યું.
મરજી મુજબ પ્રજા રમશે તમે, રમતો સકેલતાં એ આપે સમે. ૧૦

નામ-નાવ

પ્રજા પ્રેમ વિનાનાં જીવન જેનાં, અંક વિનાનાં શન્ય.
એક વિવેકો ત્યારે આવે, પ્રગટે જ્યારે પૂન્ય. ૧
સ્વામ સમજવા રહેલ હશે. પશુ મહામાયા મુશ્કેલ,
જ્ઞાની, ધ્યાની, દાની, ભક્તો, માયાએ મુંઝવેલ. ૨
અટપટી એવી એ માયા કે, ક્ષણમાં જાન બુઝાવે,
વિંડખન કરતી વિવેકીનાં એ, જીવપણું કબૂલાવે. ૩
અજીત એ અલગેલી માયા, લીલા પ્રજાની હેવી,
એ જેને આધારે રહેતી, એને રાવો કહેવી. ૪
એ મૃગજળ મહેરામણ મોટા, મનથી કેમ તરાય,
પ્રજા નામને નાવે જોડે, એ જળ પાર જવાય. ૫
કેક ગયા ને કેક જતા વળી, કેક જવાના આગે,
વિશ્વાસે એ બહાણે ચક્રતાં, તરતાં વાર ન લાગે. ૬
અકળ કળા એ નામ-નાવની, ભવજળ મારગ જાણે,
અદા ભરિયા સંત સિધાવે, લેશ ન શંકા આણે. ૭

માળાપે માયા શું બહાલી ?

મન, માળાપે માયા શું બહાલી, આવી તે તને મન માળાપે.
કર માળા ને જાણ ચાલી ચાલી. આવી તે તને. ૨૬ ૧

ધ્યાન ધરું તો તું ધધામાં દોડતું, ખોટી ધમાલમાં ખાલી.
 લીલા સંભારું તો જપને બૂઝાવતું, સંધ્યાના ટેક જલ્પ ચાલી. ૨
 એ દિસામ બનેરાખે તું માળના, મણુમ ફરે છે ખાલી ખાલી.
 આપ જેતરવાની ટેવ તને છેકથી, જેતરજે સામગ સમાલી. ૩
 માળા ફરવતાં જો ફરશે સંસાર તો, રહેશે સંસાર રેંટ ચાલી.
 કેવાં છે ધ્યાન અને કેવાં છે જ્ઞાન એ, અંતરમાં જોજો નિદાળી. ૪
 માળાને માલામાં મોદનને માનજો, વ્યાપકતા કરજો વદાલી.
 મોદનની માલા ને માનવના મનની, લીલા નિરંતર નિરાલી. ૫

કહોને કહાન

ક્યારે સુકૃત કો કરાવ્યા, કહોને કહાન, ક્યારે
 હિર આવે ઉપરામ કેમ આવ્યા, કહોને કહાન. ૧
 આજ તો અજણું હું વિધિ ને વિધાનથી, ક્યારેક તો દરો કરાવ્યા.
 સૌમાંથી મન મારાં શ્રેમાં સમાવીઆ, હરતાં ન કોઈનાં હરાવ્યા. ૨
 જમના કે જન્મના બધ નથી લાગતા, અમરપણા શું ધરાવ્યા,
 નિર્ભય અને છેનાથ શાની કે મુદ્દને એ બેમાં કાણુ છે ઠરાવ્યા. ૩
 એ એકેની ઉપમા હિર ન કબૂલતાં, જન્મેથી બાધ શું કરાવ્યા.
 શાન્તિ આવી એ ફળ શોનાં સમજવાં, આપ સ્વરૂપ સમરાવ્યા. ૪
 કંઈક વિના એ ફળ આજે આરોગીએ, ત્રણે ક્યારેક વવરાવ્યા.
 કેવળ કૃપાળ આ અનુમદ છે આપના, ભક્તિએ હિર જે બરાવ્યા ૫
 ધર્મ કર્મ સર્વ તમે સ્મરજો સમાવીઆ, એણે સૌ સાધનો દરાવ્યા.
 વિશ્વ વિધાન સૌ વિભુમાં વિશેષીને, એને જ હિર આ વરાવ્યા.
 નિત્યના અનિત્ય શાય અનિત્યનિત્ય શાયના, આપે એ સત્ય સ્વીકરાવ્યા. ૬

કેને કેને મળો છો ?

- કેને કેને કહોને મળો છો કન્દૈયા કેને કેને૦
 કેને કેને કહો ને છજો છો, કન્દૈયા૦ ટેક ૧
- દાન પુન્યે જે પરવાના માગે, એને એ આપી વળો છો ?
 ચાની ગણાવે ને જાંઠા બણાવે, એને તો નક્કી છજો છો. ૨
- આશ ખરી પણ ખાશ ન દૂટે, એને ધીરે ધીરે ફજો છો,
 મુક્તિ માગે અને માયા ન ત્યાગે, તેને શું આપી વળો છો. ૩
- સમજે છતાં સ્વપણું નવ ત્યાગે, તેનાથી શું જ રજો છો,
 દંદોના દોષો દિલ નવ ત્યાગે, તો તમે ત્યાંથી પળો છો. ૪
- મિથ્યાઆલાપીને મન ક્યાં રહો છો, રહીને ચે ક્યારે હજો છો,
 પરપીડનને માની પરાઘાણ, એ જીરમાં શું જળો છો. ૫
- કેવાં છે કહેણ ને કેવાં છે વહેણ એ, કદાન તમે તો કજો છો,
 સમતા સરવમાં ને પ્રીતિ પ્રભુમાં, અનન્ય બાવે મળો છો. ૬
- સર્વ તણ જ્યારે શરણજ દાંડે, એને અંતરમાં મળો છો,
 જગમાં ને જીવમાં જીવે જ્યારે તમને, ત્યારે તેનામાં બજો છો,
 સંવરી આ સહુ સમવા વિનવીએ, સામળ શું સાંબજો છો. ૭

મન મિત્ર થયું

- મન મિત્ર થયું તું મારું, હવે મન મિત્ર૦
 એ દરિ કૃપા અવધારું, હવે મન૦ ટેક ૧
- રાઝ્યું ટોઝ્યું મેં બહુ વ્રજને, જોઈ જગર કારભારું,
 અનુપણું તો તેં નથી દાખ્યું, કે જ્યેથી હું દારું. ૨
- રહું કલામાં દરિ લલપટમાં, એ ઉપકાર વિચારું,
 ચકિત તારી સૌ જાણે છે, તું દેવાને ડારું. ૩

શરીર લગી સાચવજે મૈત્રી, રહી પ્રભુમાં રમનારૂં,
અંતે વિરમી જાજે વિભુમાં, જે પદ ટુજને પ્યારૂં.
શાન્તિ જીવનમાં જેણે આપી, એથી ચર્ચશ ન ન્યારૂં. ૪

ઢાણે ધડયું મન ઘેલું

આ ઢાણે ધડયું મન ઘેલું, ઘટમાં ઢાણે ધડયું
નવ નિર્મળ યાત્રું મેલું; ઘટમાં ટેક ૧
જીવિ બહીતી બહીતી જોલે, નવ માને માતેલું,
સમજે તદપિ એ સંતાપે, પર ચક્રે ચડેલું ૨
કર્મે ધડીયું કાચે જડીયું, અગ્નિને ઘેરેલું,
આવરણ એ નવ કરતું અળગું, મમત્વનું ઓઢેલું. ૩
કંઈ કંઈ કારણ કનડે જીવને, બંધનથી ન બંદીનેલું,
ભોગ ભલે ભોગવતું ન્યારૂં, આત્મે કાં અડોલું. ૪
સાક્ષી રહી સરતો નવ રાખી, રાક્યું નહીં રખડેલું,
ના ના કરતે મનસ્વી વર્તે, એને કાં પોખ્યું પહેલું ? ૫
આજ અમે ઝાળખીયું એને, માયામય અલખેલું,
આવું પ્રીછી પ્રભુપદ પૂરું, ઘેલું ધયું જરી રહેલું. ૬
ધડીમાં રહેલું. ધડીમાં ઘેલું, નહીં વિશ્વાસ ભરેલું,
નદવર એને નિરંતર આપો રમરણ શરણ આવેલું. ૭

અંતર સમાવ

મારે અંતર સમાવ એવા થાવ લગવાન, મારે અંતર
તમે લીલાના પ્રેમી લેખાવ, ભગવાન, મારે અંતર ટેક ૬
આપ તો અવ્યક્ત વ્યક્ત સારા સંસારમાં, સદચિદ્ સ્વરૂપે સમાવ,
તોય દાસ ઇચ્છે એ રૂપમાં વસિક તમે, પ્રેમે પ્રગટ ચર્ચ જાવ. ૨

પુરમાં ને પોળમાં, ઉરમાં અનેકના, આજે પુરુષોત્તમ પૂજવ,
 મોઢિ ઉપહાર આપ માનીતાં પૂજતાં. મારે એ ઉર એવા ભાવ. ૩
 સ્થાપન ઉદ્ધાપનના ઉર કરે જોરતા, કર્માં લેશે દેશે એ લાવ,
 શેલેથી પૂજાએ ને શેલેથી જીજાએ, પૂર્ણ રૂપ જેના પકાવ. ૪
 આસનમાં ઉર આજ સાધનમાં સર રાજ, ખીજ બધાના અભાવ,
 શું શું નોંધાએ તે હું જાણું ન જાણવા, જે જે નોંધાએ એ રૂપ યાવ. ૫
 પુષ્પ ચંદન અને તુલસીને પાંદડે, રસીઆ તમે તો રીઝાવ,
 અર્પું હું એ પશુ ઉર ના કળદતા, જેવા ભાવેથી ભીંજાવ. ૬
 અનન્ય ભાવે એ અર્પી ઉપાસતા, એના પદ સુજથી પૂજવ,
 પૂજતા ન જુજતા. સ્નેહીને સૂઝતા, જોતા નથી રે રંકે રાવ. ૭
 ભકતોના ભાવ કહાન કાંટે ન તોળતા, અધમ ઉદ્ધારણુ ગણાવ,
 પૂજન પ્રકાર મારા આપથી અજાણુ ના, સાધનમાં એક સ્નેહ સાવ. ૮
 ભકતોની બીડમાં મુજને ન મુલશે, નિર્જાળના કરજો નિભાવ,
 રાધાની સાથ નાથ ઉરના ઉપહારથી, પુરુષોત્તમ પ્રેમે પૂજવ. ૯

અમારા તમારા એક સ્વભાવ

આવી તમારી શી રીત રસીલા, આવી તમારી૦
 જગ રચવાની આવી શી પ્રીત, રસીલા૦ ટેક ૧
 પ્રીતે પરીક્ષિત તદપિ શું પૂછે, જાણી અમારાં ચિત,
 અર્પું આનંદ આશા ઉમંગકા, જ્યારે હતાં માયાતીત. ૨
 આવી લીલા નવ હોયજો આપે, તો તો તમારાં શું વિત,
 નિત્ય આનંદમાં આપ રહેતા, દુઃખ પરાણે પ્રીત. ૩
 અમે એ આત્માના આનંદ તજીને, જાણીએ માયા અનિત્ય,
 અમારા તમારા એક સ્વભાવો, માટે છો એક ખચીત. ૪
 સુખ રૂપ મૂળે સ્વરૂપ તમારાં, તેથી દુઃખે શું પ્રીત,
 દુઃખીને રૂપે જગે આર્જું રમતા, પરાક્ષ પ્રતિની રીત. ૫

વાંક હવે રખે કહાડો અમારા, સરખી છે આપણી રીત,
 અણુઅમર્તા અમે એને ભોગવીએ, દીનખંધુ વહો પ્રીત ૬
 આપ અસંગ રહી લહો લીલા, જીવ ન જાણે એ રીત,
 માયાનાં સગપણુ જેની સંગાથે, એ સહુ અતિ અનિત્ય, ૭
 જીવન માયું તમારા જવાબો, ગણુશો નહીં વિધરીત.
 માગો જવાબો તમે એ અમારા, પાડી તમે એવી રીત, ૮
 ખીજ્યા હો તો છોડાવો આવી, મૂળથી અમારી આ રીત,
 રીજાયા હો તો એજ અપેક્ષા, જે છે તમોને વીદિત. ૯

એની ગોઠવણ

ગોઠવ્યાં શુ ગિરધરલાલ, તમે જ મારાં ગોઠવ્યાં શુ ૧
 ધણી ધણીએ કરી રે ગોપાલ, તમેજ મારાં ટેક ૨
 વાળ્યા વળાય નહીં એક ઉપકારે, મોજડી ધડાવતાં એ ખાલ,
 કમેંએ ગોઠવ્યાં ને કમેંએ ગોઠવ્યા, ઉરે ગોઠવાઈ ને કરી કમાલ. ૩
 અણુદીઠ જ્યોત એક જીવનમાં ગોઠવી, આવે ન જેમ મને આલ,
 નાટકે શુ ખેલવાં નટવરની આગળે, જાણે જે હૈયાના હાલ. ૪
 અંતરતા ભાવ અમે દેમ આલેખીએ, ઓછા પડે રે સહુ કાળ,
 આપી ઉપમાએ મને ઓછી રે લાગતી, કેને ખરા ન એના ખ્યાલ. ૫
 જીવન જીવદાઈ તમે રાખી જરાય ના, એ રે કહેવામાં શુ માલ,
 આપને અદેય શુ, એક મુખ કહેય શુ, કરતા કંઈકને નિહાલ ૬
 જાણી અનાય નાથ આલ્યા તમેજ હાથ, અવધિ કરી એ કૃપાલ,
 ગોઠવીએ કંઈક અને ગોઠવવા કંઈક, ઉર વચ્ચે વચ્ચે શુ મજલાલ,
 સારે સસાર વળી સ્વરૂપે એ ગોઠવ્યાં, ઘટમઠમાં હો મિરિધરલાલ. ૭

ભિમિને ના અટકાવો

- ભિમિને ના અટકાવો, કે અમ ભિમિને નાં
 માયામાં નવ કે પટકાવો, કે અમ ભિમિં ટેક ૧
 ભિમિના આનંદ અમોલા, નંધરમાં ન ટકાવો,
 માયાવીનાં મન નહીં જાણે, અમૃતના ધુંડાઓ. ૨
 અહીંના સુખના નથી હોસાળો, લૂખે ના લટકાવો,
 અમીમય સુખ ભિમિમાં ભરીઆ, જગ સુકા કટકાઓ. ૩
 અવિરત એમાં રમવા દેજો, હેડી ના છટકાવો,
 હસો ભલે પણ દસવા દેજો, જોઈને અમ લટકાઓ. ૪
 એ આનંદ લઈ જાણો તો, જય જનમ અટકાઓ,
 પ્રભુ ભરો સૌ ઉર આ ભિમિ, પ્રેમ દીપક પ્રગટાવો. ૫

મોહનની માયા નિરાળી

- નંદલાલાને લીલા બહાલી, અમારા એ મોહનની માયા નિરાલી
 આવે શામળ સંસારે ચાલી ચાલી, અમારાં ટેક ૧
 માટી ખાવી ને વળી આપ ખંધાવી, ખોલી ખોલે એ કાલી કાલી,
 મહીમાં શું માગવું, ત્યાં શું પગે લાગવું, જાણું ગોપી ઘેર ચાલી ચાલી. ૨
 જાગી જોડાઈ રહેવાં. માગીને અજ લેવાં, એ તે શું એક હતા ખાલી,
 ઈંદ્ર કર જોળવે, હાહાદિ જોળવે, એણે પ્રેમેથી રાગ જાલી. ૩
 દાળીઆની દાઝે દરીદ્ર દીધાં દાસને, ચપટી ચોખાએ થી ચાલી,
 કપાક રમે રંક ઘઈ કપાક રમે રાગ ઘઈ, વ્યાપક રૂપ વનમાલી.
 આપ અસંગ રહો, એલે ખલક મહી, એણે માયાઓ જાણી મ્હાલી. ૪

અભય કરો અલખેલા

- અભય કરો અલખેલા, અમને અભય કરો
 ચાવ બહાલા બહેલા બહેલા, અમને અભય ટેકો ૧

અત્ય સમય ને અકલિત પંથો, જાણો જીવ યાકેલા,
 સંસારે સંચિત ભોગવર્તા, આવે નાથ ન હેલા. ૨
 દોષ ન જોશો દીનજીવ છો, જીવ માયા મોહેલા,
 પાક તમે ક્યમ જોશો જીવન, પ્રેરક રૂપ રહેલા. ૩
 તદ્દપિ નથી અમ બળની આશા, અપરાધ અનંત થયેલા,
 અધમ ઉધારજી છો અવિનાશી, નિગમ ગીતે ગાયેલા. ૪
 અતી નજરો અમ ઉપર નિરંતર, નટવર રાખી રહેલા,
 ન ધટે શંકા સુહૃદ તમે છો, છો વિશ્વાસ પડેલા. ૫
 નથી અભય આંતરયાત્રી, ઊર આશ્રિત રહેલા,
 ભય નથી ભવના ભય નથી દવના, તદ્દપિ કાં લાખેલા. ૬
 એ જાણો છો જીવનભેદુ, શેના ભય ભાસેલા,
 અન્વય આત્મેથી સરી જતા, લાસે ભય ઉપજેલા. ૭
 અવિરત સ્મૃતિઓ આપો સામળ, સદસદ્મા વ્યાપેલા,
 જમ ન જીવે જીવ જીવે નિયંતા, રજ રજ મહાય રમેલા. ૮

કોયડા ઉકેલ્યા

કહાન કંઈક કોયડા ઉકેલ્યા, અગમ્ય ઊર, કહાન કંઈક
 એ આનંદ અંગ અંગ રેલ્યા, અગમ્ય ટેક ૧
 માયાને ઢાંકણે, અંતરને આગણે, આપે અનંત ખેલ ખેલ્યા.
 સંસારો પાળવા કાળોને ગાળવા, જીવમાં અહંકાર મેલ્યા. ૨
 આદિએ આપ ને અંતે એ આપ તે, મધ્યે સંસાર રંજ રેલ્યા,
 આપ જ્યારે સાંભરે ત્યારે દાસ અંતરે, આવીને કોયડા ઉકેલ્યા,
 શકેલો યાકેલ ને આપી ઉકેલ એ, રહેજે સંસાર સહેલ્યા. ૩

રામ રતન સાંપડ્યું

રામ રતન જો સાંપડીયું, હો મન મારા, રામ રતન
 એને ખોઈ નાખીશ ના જે જડીયું, હો મન મારાં ટેક ૧
 પાસે હતું અને તેં પ્રીત્યું નહીં કાં, રાંક રહીને કાઢી હડિયું
 કેા પુન્ય પળે તેં એને ઝાળખિયું, નાથ કૃપાએ નજરે ચડિયું ૨
 મુલવીશમાં તું એને માયાને હાટે, લૂંટી લેશે એ લટકે જડિયું,
 જળે ઝવેરી કને કાંમત અંકાવવા, જેની પાસે તો દશે પડિયું. ૩
 કેા પ્રેમી પૂછે તો એને પ્રીતે દેખાડજે, ખેંચી આવરણ એનું નડિયું,
 ક્યાંથી એ જડિયું ને કેણે એ ધડિયું, એતો અચરજ રહેશે અડિયું. ૪
 એ કેા ન જાણતું તું એ અજાણ છું, જાણે જીવને જેણે ધડિયું,
 જે જે જોઈશે તે તને એમાંથી જડશે, વિચે નથી કેા એના વડિયું. ૫

આવી રમત ન રમીએ

આવી રમત ન રમીએ, રસીલા આવી રમત ન
 રેનેહી સરખા સખા ન દમીએ. રસીલાં ટેક. ૧
 મરતી જરી માયા મશકરી કરતી, બેઠું તમે અમે ભમીએ.
 માયાવી રમતો જાણો તમે પણ, અમથી ન જાતી ખમી એ. ૨
 અસંગ વલાની કળાઓ તમારી, અમમાં મૂકી કાં કમી એ ।
 દુઃખીઆરી દુનિયા દખી દયાળુ, કેમ શોકે હો ખમી એ. ૩
 શોકે ભરેલાં અમે તો સદાએ, તેથી તમોને ન ગમી એ.
 આપ આનંદીને જીવ અભાગી વિષમતા એ ના રે વિરમીએ. ૪
 રમવા તમારે ને રોવા અમારે, અમને ન રમતો ગમી એ.
 અનૃત છોડી ઝડતમાં રમીએ, તો તો વિષમતા વિરમી એ. ૫
 રમત ગણું તો રસ નવ વૂટે, દાવ શકે ન દમી એ.
 એથી બેઠ ન કરીએ કન્દેશ, બેટા, ભાવેથી શમી એ. ૬

ખેલ ખલાસ કરેને કૃપા એ, અમે નથી સક્તા ખમી એ,
 ચાકચા ના ચાક ઉતારો, અમોઘા, પાઈ આંખોનાં અમી એ. ૫
 આપ આનંદે અમારે આનંદો, રમીએ જે તમને ગમી એ.
 ચતુર તમે તમે ચાલ ખતાવો, ચરણ તમારે નમી એ. ૮

પ્રભુનાં અમોઘ અવતરણો

એવાં કેવાં દરો એ અવતરણો, અપૂર્વ એવાં કેવાં
 જેનાં મુગ મુગ અચ્ચાંચાં ચરણો, અપૂર્વં તેક ૧
 બકને બૂવાય ના, બગતે બેવાય ના, એવા અદ્ભુત સ્થામ વણો.
 કુસુમેથી કુમળાં ચરણોનાં અંગળાં, બેઠે અબેલ આવરણો. ૨
 મામા ઘટાડતાં જતુ મટાડતાં, મોઘાં મધુર સ્થામ રમરણો.
 સંકલ્પો કાપતાં ચાન્તિઓ આપતાં, સતે શોધાયલાં ચરણો. ૩
 ચરિત્રો એ આપનાં, અમૃત અમાપનાં, બહોળે હિર વહે અરણો.
 અમને ઉદ્ધારવા, સ્મૃતિએ સંસ્કારવા, પ્રભુનાં અમોઘ અવતરણો. ૪

સ્થામે એ સાર સમજાવ્યો હોજી

પૂછે પૂછે રે પ્રભુ જીવને પટંતરે, કેવા આનંદજો આળ્યા હો જી,
 શું છે શું છે રે હવે દૈયે સંતાપ તમે, શુદ્ધિને સંગમાં લાખ્યા હો જી. ૧
 માયાના કલેષમાં માનવના વેષમાં, તાપે તપેલ જીવ બોલ્યા હો જી,
 વૈરી ના સંગમાં, વસતાં હિમંગમાં, આ અંગોના રંગ અમે રાખ્યા હો જી. ૨
 મોતી લેવાને અમે પડીઆ મહેરામણે, સંખધીએ દાય જરાયા હો જી,
 આશા એ જુડડી ન છોડી મેં મૂડી, તેણે સંસાર ના તરાયા હો જી. ૩
 ખડ્ગો ખચાવજો આરા ખતાવજો, બળવંત બદાવ હવે ઝલો હો જી,
 દરિ કૃપાળ કર ઝાલીને લાવીઆ, જોતાં એ જીવને નમાલો હો જી. ૪
 બોલ્યા રે શ્યામ મોતી લેવાને આમ, સાધન વિના શું પમી દાલો હો જી,
 મુડીમાં મોત લઈ મોતીને ગોત્ય તો, આવે આનંદ કેા નિરાલો હો જી. ૫

મરણવા સત અધ્યા જોતા ન અત, તું અમર અનંત છે કહાવ્યો હો ૭,
મૂકતાના ભોગી તો મુક્ત સ્વાસ્થી, સ્વામે એ સાર સમજાવ્યો હો ૮ ૬

દાસ દિલમાં દીવા ધરો છો

જે જે કહ્યાં એ કરો છો, કૃપામય જે જે કહ્યાં એ
દાસ દિલમાં દીવા ધરો છો, કૃપામય ૦ ટેક ૧
શરણુ આબ્યાને શક્તિ આપો, રનેહે ઉગ બરો છો
આપ સ્વરૂપ રમરાવી એને, અવિચળ શાન્તિ કરો છો ૨
અનિત્ય થકી ઉપરામ કરીને, હા ના એની હરો છો
સર્વાતીત હરિ સગુણ સ્વરૂપે, અતર આપ વરો છો ૩
નિરદ નથી વિસરતા બહાલા, પ્રેમી પ્રિય કરો છો
યોગ ક્ષેમ એનાં નિભાવવા, પદવી પણ વિસરો છો
સર્વસ્વ એના સ્વામ બનો છો, જેના હાથ ધરો છો ૪

નિજ રૂપી બંગવેથી

બગલેથી બગલે ને બગવેથી બગલે, આવે એ કાવડા અનોરા, હો ૭
નિજ રૂપ બગવેથી જગરૂપ બગલે, આવે આ જીવો મોઢિરા હો ૭ ૧
મુનિઓની જેમ પ્રભુ મનન કરી કરી, આવે કેા નિજ રૂપ બગલે હો ૭,
કેા તો આવેલ વળી કેાળીને બીન રૂપ, રખડી રહેલ જગ બગલે હો ૭ ૨
બગલેથી બગલે જાતા જિયાસુઓ, બગલેથી બગલે મુઝકતો હો ૭
બગલેથી બગલે જાય વટેમાર્ગુ, રાગ દ્વેષે જે અનુરક્ત હો ૭ ૩
બગલે કે બગલે અતર આનંદમાં, નિત્યે જીવન મુકત ગહેતા હો ૭,
બગલે એ બગલે ને બગલે એ જગલે, રમતા રહેન ને સહેતા હો ૭ ૪

નથી રહેલ

નથી રહેલ સંસારના ધાવ રહેવા, નથી રહેલ સૌ ઊરના ભાવ કહેવા.
 નથી ભક્તને રહેલ સંસાર રહેવા, નથી રહેલ સંસારીને સ્થામ રહેવા. ૧
 નથી રહેલ સંસારનાં સુખ લેવાં, નથી રહેલ સંસારના દુઃખ રહેવાં.
 નથી રહેલ નિર્ધનને દાન દેવાં, નથી રહેલ સંસારીને માન લેવાં. ૨
 નથી રહેલ શરીરના મોહ ખોવા, નથી રહેલ વિષય ને વેરી જોવા.
 નથી રહેલ અહંકાર સમૂળ ખોવા, નથી રહેલ જીવે ઉરે શિવ જોવા. ૩
 નથી રહેલ વિદ્યા અવિદ્યા વિવેક, નથી રહેલ સુઘાત સંત પ્રતીક.
 નથી રહેલ જગાવવાના અનોકા, નથી રહેલ રહેવા દરિ કહે બને કા. ૪

શી રીતે જ્ઞાન આપું

શી રીતે જ્ઞાન હું તે આપું, ગુરુ કહે શી રીતે.
 જીવ જગના તું જાપ સદા જાપું, ગુરુ કહે તે, ૧
 અંધનકારી જગ બોધું હું તુજને, તો ય દોડે જાણે ત્યાં દાપું.
 અવજ્ઞ કરાવું એ સોસરવું કાઢવું, મનન માયાનાં મને સ્થાપું. ૨
 સાધન સધાવું તો સાધ્યોને જૂનતું, હિંદો જ્ઞાન તું ન આપું.
 અહોનિશ મન તારૂં માયામાં દોડવું, કર્મનાં ન કહાડ્યાં તેં માપું. ૩
 ઉપરા ઉપરી જગ અધ્યાસો ગોઠવ્યા, કિયે દયિયાર એ કાપું.
 આપ જાણા વિના સ્વર્ગનું આ ના સમે, તરીજ જો સ્થામને આધાપું. ૪

જગે જોવા જીવન

જગે જોવા જીવન મને મન, તને જ જગે જોવા.
 હું જે દીનજીવું દિવ્ય દર્શન. તને જ તેક ૧
 માયાવી અંચળે નટવર નર નારમાં, ખેતી રણા રે ત્રિજીવન.
 જન જન આનંદ રૂપ આત્મા અનુષ જો, એ તો છે કૌયડા ગદન. - ૨

બાસે જે ભયમાં એ જણાય પ્રાન્તિમાં, તજવાં ન ઇચ્છે કેા તન,
 દુઃખ મુખે ભાખતાં, સુખ દિલે દાખતાં, નાટક કરે એ નવીન. ૩
 જૂઠાં રે બોલવાં ને જૂઠાં રે તોલવાં, એ તો વૃત્તિનાં વહન.
 પડદાની પાછળે દસ્તા એ હોશયો, લજવે રે વેષ ભગવન. ૪
 આનંદ અંશ ઉર ઉરમાં પથરાયલા, માયામાં માનવી મગન.
 રાખી છૂપાવી એ ઉરના આનંદ જન, જગને દેખાડે રૂદન.
 જૂઠાં એ રાણુ અને જૂઠાં એ જોણુ તને, નડતાં નથી રે મોહન. ૫

બુદ્ધિએ બેઠા બળવીર

બુદ્ધિમાં બેઠા શું બળવીર, પ્રજા તમે બુદ્ધિમાં બેઠા શું
 એણે તેને ઝીલ્યાં શું ધરી ધર, પ્રજા તમે ટેક ૧
 તમને દેખીને એ તો ઉછળી રે ઉડી, બોલે બોલાવ્યા બળવીર.
 બોલી બેલીને એ તો તમને રીઝાવતો, અનુમદને કારણુ એ અધીર. ૨
 પ્રીતો પેખીને એની આપ બીજામાં, ત્યારે યર્ષ રે એ તો સ્થિર.
 બળ રે આબ્યાં ને એ તો બોલી રહી છે, આપે આપ્યાં રે એને હીર. ૩
 બોલે ચાલે રે એ તો ચિત રાખી આપમાં, ધેલી ધડી ધડી મંભીર.
 ખાળી જાણીને એને નિયમે રે રાખજો, ખહેંડી ન જાય બળવીર. ૪
 લાક લડાવો તો લક્ષ્યે આપજો, હહેરી ન યાય એ લખીર.
 નાની જાણીને એને નટવર ન મૂકશો, સની સુભદ્રા કેરા વીર. ૫.

શું અપુર્વ અખિલેશ ?

શું અપુર્વ હું અખિલેશ વ્રજને, શું અપુર્વ હું અખિલેશ
 વ્રજ વિષુ દેખું ન કંઈ અવશેષ. વ્રજને ૧
 તું લેનારો તું દેનારો, તું વસ્ત્ર ને વેષ
 આપી લઈ શું જીવ જણાવું, જ્યાં નહીં દંડો લેય. ૨

તારો નહીં એવી કેા વસ્તુ, નહીં નશ્વરને દેશ,
અનૃતથી તું અસંગ રહે છે, એ જાણ્યા આદેશ. ૩
પૂર્ણ રૂપે તું છે પરમેશ્વર, સંતોના એ સદેશ
પૂર્ણ મદો જે પ્રથમજા બાસે, એક જ જીવને વેષ. ૪
એ અજસાવી એક જ રાખો, યાચું એ અખિલેશ
અપુર્ણું શું હું યાચું ઉગ્રહું, દાતા તું જ દીનેશ. ૫

કરુણા કરો કરુણાનિધિ

કરુણા કરો કરુણાનિધિ, મેં કર્મ મર્મ કબ્યા નથી,
કેદારી અમે વાળ્યા વિભુ, થઈ આમ્ર એ જ કબ્યા નહીં ૧
હરિ, બાળભાવે વિશ્વમા, વિષયો વિષે વળગી રહ્યા,
ધડી બે ધડી બાકી રહી, વિશ્વ બ્યર્થ આયુ વહી ગયા, ૨
તેં જગાડ્યા જીવ બંધતા, એ બિરદ બદનાં પાળવા,
તું ના જૂલ્યો વ્રજ જૂઝકાં, નિજ પદો માહે વાળવા. ૩
અધિકાર હર જોવા નહીં, જોયા નહીં જીવ દોષ કેા,
સર્વજ્ઞ રનેહે રીઝિયા, લાબ્યા નહીં કદી રાષ કેા. ૪
શું હોંશ હરિ તમને હશે, કે વધે મહિમા માહરો,
અમ સમા જીવો તારવા, ઉદેશ શું એ તાહરો. ૫
પ્રભુ પૂર્ણકામી તું સદા, તો આ તને શી કામના,
વળી મૃષા માયા સર્વદા, તો સત્ય શેની નામના. ૬
અવિનાશ એ અદ્ભુત લીલા, શું જીવથી જાણી જશે,
જીવ ભાવ તો જગમા વહે, શું પરાની વાણી હશે. ૭

રાખ્યાં તન ધન ન રહે

તારાં રાખ્યાં તન ધન ન રહે, સંસારે તારાં રાખ્યાં
જીવ જૂઝાં જીવન શું ન લહે, સંસારેં ટેકે ૧

તું જાણું હું માયા માણું, કિસ્મત ભુલ કહી રહે,
 સુખ સારું તું આ સંસારે, આશાએ દુઃખ વહી રહે. ૨
 મમતા તું રાખે છે જેની, મૃત્યુ યતાં એ મદિ રહે,
 રાગો રાખ્યે ફરી સંસારે, જન્મ મૃત્યુ દુઃખ સહી રહે. ૩
 એક વિવેક તું કરી લે આજે, થીર થીંદ બાર વહો રહે,
 રમરણ વિના કંઈ સાથે તારી, અંત સમયમાં નહિ રહે. ૪
 તું અવિનાશી અખંડ આપે, અજ્ઞાનંદ મહો રહે.
 અમૃતા અવસર આજ મળ્યા છે, અમર આત્મા લહી લે, ૫

કંઈ કપટ કરો છો

હજી કંઈ કપટ કરો છો, કન્દેયા, હજી કંઈ કપટ.
 હજી કંઈ બેદ ધરો છો કન્દેયાં ટેક ૧
 સુદ્ધિ સાથે બઝાડી અમને, દેવ શું દૂર કરો છો !
 ગાનો ગાતાં જ્ઞાનો જાતાં, એમાં શુંજ સરો છો ! ૨
 કે પછી એ સૌ એક જ જાણી, બહાલે વાત કરો છો.
 વાતોનાં વ્યવધાન મૂકવી, ક્યારે એક કરો છો ! ૩
 કે પછી જૂથો બેદ જ માને, એ ઉર બાન બરો છો !
 કહાન તમારાં કપટે ક્યાં છે, કરજો જેમ કરો છો. ૪

માયા મણકાને તું સૂત

પ્રભુ તું તાત અમે તવ સૂત, માયા મણકા ને તું સૂત.
 સાચા ઉપર આર્હા તૂત, માયા મણકાં ટેક ૧
 તુજ આધારે સમી સમષ્ટિ, કારણ તું અદ્ભુત,
 જીવ જીવ જીવન જ્યોતિ ફેરે, અહંકારે જ અદ્ભુત. ૨

જૂવા રૂપે તું જીવન ધુણાવે, માનવ તારાં જીત,
તદપિ યાયા તું નવ છોડે, સૌમાં તું અનુસ્મૃત

૩

પ્રદર્શન પ્રેમ તણાં નવ હોય

પ્રદર્શન પ્રેમ તણાં નવ હોય, પ્રદર્શન પ્રેમ

ચાલી ઘટ ઘટ ગિરધર જોય, પ્રદર્શન ટેક.

૧

સ્વ પરના બેટા જ્યાં લગી જાસે, ત્યાં લગી બધન સોય,

સ્વરૂપેથી લક્ષો સરી જાતાં, માયા એ જીવ મ્હોય.

૨

દંદ દીઠાં કે અમેદ જાગ્યા, એ નવ જીનો દોય,

બહુ સત્ય ને જાજ આ મિથ્યા, ન એય વિષમતા હોય.

પ્રેમી ને પ્રિયમય પરમાત્મ, અવર ન એ વિશ્વ દોય.

૩

ઝાળખાણુ લાધી

ઝાળ આત્માની ઝાળખાણુ લાધી, અમૂલ્ય ઝાળ આત્માની

હતી ઝાળ લગણુ જીવ ખાધી, અમૂલ્ય ઝાળ ટેક

૧

જીવ જગત ને જન્મ મરણની, લાગી અનાદિ ઉપાધિ.

દીનતાને દેવળે દીઠા દયાળ મેં, લક્ષોએ લાગી સમાધિ.

૨

સ્નેહ સરોજ પર દીઠા સત્કારતા, સુહૃદ જોઈને પ્રીત વાધી,

પ્રેમ તણાં પુણ્ય એના પદમાં ધરીને મેં, શમતાએ સાધના સાધી.

સૌમાં સમાવલા દીઠા દેહ દેવળે, આનંદ રહો છુ આરાધી.

૩

કંઈ બાકી નવ રાખ્યું

હરિ, કંઈ બાકી નવ રાખ્યું, કૃપાએ કંઈ બાકી

અમ અંતર પુરે સાખ્યું. કૃપાએ ટેક

૧

સરલ ચલાવ્યા તેં સંસારો, મન એમાં નવ નાખ્યું,
 સુખ દુઃખની કંઈ દહેરો આવી, ત્યાં કહાપણુ તેં દાખ્યું. ૨
 અર દશાએ પુજા દયાએ, મેં પ્રેમામૃત ચાખ્યું,
 જીવ જગત જાજીવન જોયા, અંતર આપી આખ્યું. ૩
 અપમ અમને દીનજાંધુ તેં, પ્રેમે આપી પાખ્યું,
 માયા એથી મન દરવા તે, અમીની આંખે ઝાખ્યું. ૪
 અમ અપરાધો હિર નવ આણી, તેં મોટું મન રાખ્યું,
 હું તું મેઢ ન ભાળ્યા ભાવે, એ આખ્યું જાય ન ભાખ્યું,
 સર્વ કરી વરી દસ્તાં રાખ્યાં, જે નવ જાએ દાખ્યું. ૫

જીવ ભાવો મનગમતા

કૃષ્ણ આત્મ રૂપે હિર રમતા, અમને જીવ ભાવો મન ગમતા.
 દ્વેટે ભાવ અનેરા સમતા, અમને જીવં ૨૬ ૧
 આત્મ રૂપે કશું કહેવું સુણવું, જીવ ભાવે સહુ ખમતા,
 દોષ કરીને માગું દયાઓ, દીન લહીને ક્ષમતા. ૨
 માયામય હું ધડી ધડી માગું, આપે વર મન ગમતા,
 દુઃખ દર્ષ હું સુખ માગું પણ, નાથ ધરે ન વિષમતા. ૩
 જ્યાં લગી દેહો ત્યાં લગી દોષો, સદી ધરે હરિ મમતા,
 એકજ ભાવ અમારો મોટો, શિવને જીવ જ નમતા.
 નમતા જીવ આત્માને ગમતા, ગમતામાં આપે સમતા. ૪

એના અચંબા વિશાળ

ધન્ય જણું દાસ કે દયાળ, મારે અંતરે એના અચંબા વિશાળ,
 જેણે ધટમાં રાખ્યા રે, ગોપાળ, મારે અંતરે ૦ ૨૬

અણુમણુ જગત જેની ઈચ્છાએ ઉપજે, દાસ બનાવે એને બાળ,
પ્રજાદિ દેવ જેની બ્રહ્મીએ ભૂતતા, ભક્ત કરાવે પ્રતિપાળ. ૨
શાસન સંભાળે જે સારા સંસારના, દાસો કરાવે રખવાળ,
આનંદ રૂપ સદા સદગ સ્વભાવથી, ભક્તોને કાજ ભર્યા ફાળ. ૩
ભક્તો ન હોત ને હોત ભગવાન તો, કાણુ બતાવતે કૃપાળ.
આપ નિષ્કામ એ ન અમને જણાવતે, ભક્તોએ આપી મને જાળ.
નામ રૂપ ધારી ધરા ધરીયા અવતાર એ, દાસોના દેહથી દયાળ. ૪

કાઈ ઉર ઝાંખા

કાઈ કાઈ ઉર પૂર્ણ પ્રકાશ, તમારા કાઈ કાઈં
કાઈ ઉર ઝાંખા અજવાસ, તમારાં ટેક ૧
કાઈ મન ઘેર્યા કાળા બોમે, કવચિત્ વિદ્યુત અવકાશ,
કાઈ કાઈ ઉરમાં આવન ભવન, નિશ્ચય નહિજ નિવાસ. ૨
કાઈ કાઈ ઉરમાં ધાતા દાતા, અર્ધાધિ વિશ્વાસ,
કાઈ કાઈ ઉરમાં શાસક રૂપે, દૂર દીપક અજવાસ. ૩
કાઈ કાઈ ઉરથી અથાગ છેડા, જ્યાં અનિ દેહાધ્યાસ,
કાઈ કાઈ ઉર અદગજ અંધારાં, ઘાડા પ્રપંચ પાસ ૪
કાઈ ઉર આ આશરો ભેતી, જ્યોતિ અખંડ પ્રકાશ,
આપ જ્યોતિ તો સોમાં સરખી, તદ્દપિ ત્રિગુણના ત્રાસ.
ઉરે ઉર જ્યોતિ જણાવો જીવન, ચીંધી ચિદ્ અવિનાશ. ૫

નામ તણી શક્તિ કાઈ ન્યારી

તારા નામ તણી શક્તિ કાઈ ન્યારી, હો નાય, તારા નામં
નામે નામીની જ્યોત અવધારી, હો નાયં ટેક

જ્ઞાને અજ્ઞાને એ ગાયેલાં નામને, સ્નેહે લીધાં તેં સ્વીકારી.
 સ્મરતીતી નામ ને કરતીતી કામ એ, ઓછું લાવ્યા ન અવિકારી. ૨
 લૂખા એ નામથી લુખ જાગી શ્યામની, ભિર્મિએ સ્વાદ ભર્યા ભારી,
 મૂક્યા મધુર રસ નામોમાં નેહથી, પીતા પીયૂષ તૃપ્તિ ન્યારી. ૩
 નામે નિ શેષ કર્યાં નશ્વરના નેહને, અક્ષરને અંતર ઉતારી,
 નામે સમાયલા પરખ્યા પમાયલા, આત્માને રૂપ અવતારી. ૪
 આજે મેં ઓળખ્યા આશુતોષ અંતરે, લીધાં શુ ગિરદો ઉગારી,
 આપે તું એકને નામો અનંત મુલ્ય, અણુગણ ના શકું ઉતારી;
 અનુમદ આલેખતા પૂકે રે પ્રેમથી, પાછી શું દ્રઢતા સ્વીકારી. ૫

જીવશિવનાં અંતર કાપો

જીવશિવના અંતર કાપો, જીવન, જીવશિવનાં
 મનને આપ સરણમાં સ્થાપો, જીવનં ટેકનં ૧
 મન કાંઈ કહેતું, મન કાંઈ કરતું, જુઠા કરી આલાપો,
 અહંકારે એ ઉન્મત આતું, કરતું ક્ષણ ક્ષણ પાપો. ૨
 ઉપર ઉપર ઈશ્વર ભજતું, અંતર જૂઠા જાપો.
 હેતરતું એ જીવપતિને કેમ ખમે નહિ તાપો. ૩
 દિવ્ય જ્યોતિ તું દેહ છનાં આ, એને શો અધાપો,
 શિવને જીવ રૂપે એ જોતું તેના આ સંતાપો. ૪
 અકળ કળા અલબેલા આપો, ખાપ જીવે એ આપો,
 ચિદાભાસમાં પડીયું પોતે, ન્યાણા છેકે જાપો. ૫
 આત્મ મહીં એ જાપો જાપે, એનાં માપ શું માપો,
 મનરૂપે મહાલો મનમોહન, તોય ન લાગે તાપો;
 એહ કળા સમજાવી એનાં, આપે લક્ષ જ સ્થાપો. ૬

અનુમદ એના થાય

પ્રભુમાં પ્રીતિ રહે જ સદાય, ત્યારે અનુમદ એના થાય૦
 અંતર જોતિ જગી જાય, ત્યારે અનુમદ૦ ટેક. ૧
 નશ્વર ભાસે આ સંસારો, દશ્યે દષ્ટિ ન જાય.
 અથવા વિશ્વ વિભુમય ભાસે, અણુ અણુ ઈશ જણાય. ૨
 નામ રૂપના પડદા પાછળ, પ્રભુ એ નિશ્ચય થાય.
 સ્થાન સુખો વિષયોનાં ભાસે, નિત્ય સુખ જ ચિત્ત રહાય. ૩
 અદ્ય સુખે આનંદ જ જોના, એ આત્મા એળખાય.
 સાધન સાધ્યે વિવેક આવે, અંતર ઉન્નત થાય ૪
 વિરદ દયા અનુભવતી વૃત્તિ, હરિ હરિ રટે સદાય.
 સિદ્ધિ સુખ નવ ઈચ્છે અંતર, અનૃત ના લય થાય. ૫
 અનુરાગો ઈશ્વરની સાથે, અવર ન ઈચ્છે કાંઈ.
 ધીર રહે નહીં ધરણીધરને જોતાં એક દયાય. ૬
 કૃપા કરે ઠણ્ઠા કર વેગે, રાય તણા એ રાય.
 અનુમદ માટે રહે ઉજગર, ઉર આવી કર રહાય.
 પ્રભુપદ પ્રીતિ પૂરી વ્યાધ્યે, પૂણે આણુ સામાય. ૮

હાં માન લજનમાં લંગ

મન હાં માન લજનમાં લંગ, સાર્યા સુખ તો છે તુજ અંગ.
 જાતે તજવા છે સૌ અંગ, સાર્યા સુખ તો૦ ૧
 આપ્યા લીધાં કર્યા લગી ચાલે, કાયા એ તો રંગ
 અમર સુખો આત્મે નવ જોતાં, શાને બનવું અપંગ. ૨
 વિદ્યેયો વૃત્તિને આવે, એ માયા વ્યાસંગ
 શાન્તિ વળે સતસંગે પણ એ, સાધન છે બહિરંગ. ૩
 નિદમ્યાસનમાં રહેવું રંગે, એ સાચા સતસંગ.
 સત-સંગોનાં સ્વરૂપો સમજી, સૌથી ચાલું અસંગ. ૪

સત સ્વરૂપના અખંડ સંગ એ, સાચા છે સત સંગ
 અનંત તૃપ્તિ આત્મ મહી છે, લઈ લે રાખી ઉમંગ. ૫
 હૃદય કમળમાં રમવા તારે, આત્મ સુખે મન ભંગ
 મરતા લગી નવ નીકળીશ ત્યાંથી, હોય જો સાચા રંગ. ૬
 નશ્વર રૂપે મરશે તારા, જગથી ચર્ષ્ય અસંગ
 પુણ્યે પુણ્યે ભમવા મટશે, મટશે દેહના સમ. ૭
 સંગો ત્યાં લગી પરાણ રંગો, તજી મન થાતું અસંગ
 નિર્ભય આત્મા ભવ-ભય પડીઓ, જૂડે જીવન જંગ. ૮
 બ્યવધાનો વૃત્તિનાં છોડો, રાખ્ય સદા સત સંગ
 સંગ રંગ ભંગોને ભૂતી, મળી જ આત્મ અસંગ
 અભય ખની જ સતત સ્મૃતિએ, નથી લજનમાં ભંગ. ૯

ભાવે ભીંન્ધા

શું અમ ભાવે ભીંન્ધા સ્વામી, તમારી પૂર્ણ દયા ક્યમ પામી.
 નજરો નવ રાખી કૃતિ રદામી, તમારી પૂર્ણ ટેક ૧
 વિભુ વિશ્વેશ્વર નિગમે ગાયા, શરણ રહું શિર નામી.
 સહજ મુખેથી શેષ સ્તવે છે, સરસ્વતી સાર ન પામી. ૨
 સ્નેહે સામજી સ્મરણ કર્યા પણ, સાધનની અર્પિત ખામી.
 દઈ દર્તા પણ ઓળખ ન કર્યા, તો ય બિમારી વામી. ૩
 આઈ તમારા અંતર ઈશ્વર, આર્તિ ના વિશ્રામી.
 દીનજંધુનાં ગિરદ તમારાં, પૂર્ણ જ પુરણકામી. ૪
 અધૂરી આશા પૂરી કરજો, અજાણ ન અંતરયામી.
 આપ બળે જગમ આ સદુ નિપજ્યું, નિઝાવશે મજગામી. ૫
 કાંઈ જ નહોતું આજ નથી કંઈ, સમર્થ સદાય જ પામી.
 હવે નથી દેવામાં હેલા, દરિ યથા ધનધામી. ૬

સૌ સુખ મોળાં લાગે

સ્યામ તમારા રમરણની આગે, સૌ સુખ મોળાં લાગે રે,
 અધ ક્ષણ દૂર ન યાવ દયાળુ, એ દાનો દિલ માગે રે. ૧
 કોણ જન્મનાં સુકૃત જાગ્યાં, સાર તમે એ લીધી રે,
 આ જન્મે તો સાધન સિદ્ધિ, કંઈ નથી મેં કીધી રે. ૨
 મન શુદ્ધિ એ સાધન સાધ્યે, તમે ન મળતા આવા રે,
 સદજ કૃપાળુ ગિરદ તમારાં, ખરા કરો શું દાવા રે. ૩
 ભક્તિને વશ છો રે બૂંધર, પણ ક્યાં ભક્તિ અમારી રે,
 કવું મકવું સમર્થ સામળ, એક જ એ બલિદારી રે. ૪
 અથવા સર્વે કલ્પિત જાણી, સત્ય યદી દૂર રાખ્યું રે,
 અજાધ તત્ત્વ જે નિત્ય રહ્યું એ, ભરપૂર પૂરે દાખ્યું રે. ૫
 અવિદિત ધટના નાથ તમારી, અમથી ના સમજાતી રે,
 જેમ જેમ જોઈએ ગુણ તમારા, તેમ તેમ પ્રીતિ યાતી રે. ૬
 જ્યાં લગી દેહો ત્યાં લગી નેહો, અખંડ આવા રાખો રે,
 પછી તો સ્વપ્નાં સર્વે, સરતાં, ક્યાં જુદાં દાખો રે! ૭

દયા આ તમારી

દીન બંધુ દયા આ તમારી, એને જોઈ મોહી શુદ્ધિ અમારી રે,
 દીનબંધુન ટેક
 તમે સાધનની વિધિઓ વિસારી, કૃપાનાથ કૃપા ગ્રહેમથી પસારી રે. ૧
 જેવી તેવી આ ભક્તિ અમારી, મહારાજ તમે સ્નેહથી રતીકારી રે.
 જન્મ કર્મ તણા દોષને નિવારી, જીવ શુદ્ધિની ભાવના વિચારી રે. ૨
 ધન્ય ક્ષણમાં ગાયા શું ગિરધારી, તેણે લીધાં શું સ્યામ આ ઉમારી રે.
 મહા મયને યે ના મળો મુસારી, નક્કી નાથ દયા દષ્ટિ એક ધારી રે. ૩

મન ભુદ્ધિએ ન પેહોવિતી અમારી, એને લક્ષ આપી લગનીઓ તમારી રે
આવી બાળો લે કોણુ રે અમારી, કૃપા એ જ કૃપાનાથ બલિદારી રે
દરિદ્રાથ એમ લાજ આ અમારી, મૃપા જીવ ભાવ લાજ એ તમારી. ૪

મન છે અજીત

મનમોહન આ મન છે અજીત, એને જીત્યાની જથ્થો રીત રે.

મનમોહન૦ ટેક

હારે છે ભુદ્ધિ ને વારે છે દેહ તોય, ધાર્યાં કરે એ ખચીત રે. ૧
પામે છ દુઃખ તો ય પાછું ન વળતું, નિર્જળ તો યે છે અલીત રે.
સારામાર એ નથી સમજતું, સમજે ન નિજનું હિત રે. ૨
રજનું કારણુ એ રાગો ન છોડતું, જોતું ન સત્ત્વ લક્ષ્ય ચિત રે.
ફરવાની ગલ્લ એને સભો શીખવતાં, પ્રેમ લક્ષિતની રૂડી રીત રે. ૩
સચિત ને યોગ એ એમાં ન જોડતું, હટકી જતું એ અદીઠ રે.
જૂઠું જૂઠામાં મારે બાથોડીઓ, જૂઠાં રે ગાતું એ ગીત રે. ૪
જૂઠાંનાં જોર સહુ જૂઠાં જણીને આપ, એનાથી અળગા શું નિત્ય રે.
મનનું એ કામ ના ભુદ્ધિનું કામ ના, આત્મા તો નિત્ય સદ્ચિત રે.
આપો એ જ્ઞાનબળ હારે અજીત એ, શરણે આવે રે એ રીત રે ૫

માયાએ મન રે છવાયાં

મનોદર માયાએ મન રે છવાયાં, ખરોડી જીવે ન જૂઠાં યવાયાં,
પરાત્પર પાસે ન પ્રેમે જવાયાં.

મનોદર૦ ટેક ૧

પરાધિન પોતે યથો એ પ્રતાપી, અધ્ધાસે અંતર આવરણુ સ્થાપી,
જડી નહીં તેથી જ્યોતિ કદાપિ.

૨

ભમી જવ બૂઝેથી જ્ઞાન્તિ વધારી, યડયો ના અચાને જૂવ સુધારી,
નચાવ્યો વાનર માયા-મદારી.

૩

સંસારી તણે તાપે દાઝયો, વિચારે હું જાણી અનિત્યે બાઝયો,
પરતાર્થ પ્રભુને જોલાવે, લાગ્યો. ૪

દયામય દૂર નહતા એ દેદાએ, પરિધલ પૂરમાં દતા રે સદાએ,
હિંદાગ્યા આવરણ અંશી અદા એ. ૫

મનોહર માયા મિથ્યા જણાતા, જમે જીવ ક્ષાન્તિ એ નામ લણાતા,
અનુરૂપ આપ રૂપે એ વણાતા. ૬

અનિત્યે નિત્ય હતા જ નિરાળા, માયાએ છાઈ દીધાતા જળા,
વિખેરે આત્મ રૂપો મરમાળા. મનોહર ૭

અમે તમારાં તમે અમારા

અમે તમારાં તમે અમારા, એમ જણાં તો ય દેહો
એમ તમે નવ રીઝો રસીઆ, અધૂરા એ આનદો. ૧

તમે અસંગી અમે સસંગી, મન માયા ને દેહો
રખ્યે રસીઆ એથી રીસાતા, રખે વળી જીવ નિદો. ૨

મન માયા કાયા સસારો, એ માયાનો ધધો
અસંગ શણે કરી નિગળા, લઈ લક્ષિતનો રદો. ૩

નમ્બર રૂપો કરી નિરાળા, નિરખું આનંદદેહો
રમા રમણ હૃદયે જ રહેમા, રાખું એથી છદો. ૪

એ અધિકારો જીવના આજે, શું ચણીએ એ દેહો
એથી અદકું ને ધંડો તો, દઈ ઘો નિજ આનદો. ૫

ચિત્ત ચિન્તા તળવો

ચિત્ત ચિન્તા તળવો ચિદ્રૂપ, ચિન્તન ચૂકું નહી,
રસ રૂપ રહો હૃદયની મ્હાંવ, સ્મરણે સૂકું નહી.

શ્યામ સંચિત લખાયેલ લેખ, સઘ સમેટજો રે,
 ક્રિયમાણો એ રહીએ અતસંગ, એમ હરે બેટજો રે. ૨
 નામ રૂપોના રાગ યાવ નાશ, નશ્વર નાણું સહી,
 અનુરૂપ આપ રૂપ અવિનાશ, અંતર માણું સહી. ૩
 મારા પંતરની આરતો એ જ, તાત તમે જાણુતા રે,
 માત્ર માયાએ જોયેલ મન, એ એ પ્રમાણુતા રે. ૪
 જગ જીવ માત્ર માયા આલાસ, અલિપ્ત આપ છો રે સદા,
 ચિત્ત વૃત્તિને વાસ ચિદાલાસ, બલ્લ રૂપ જાણુ સદા. ૫

તમારી પરિપૂર્ણ કીર્તિ

પ્રભુ તમારી પરિપૂર્ણ કીર્તિ, સૌંદર્ય સર્વ ભરી આપ મૂર્તિ,
 આપો સદા એ રમરણે જ સુરતિ, સંસારની જે સ્મૃતિઓ જ હરતી. ૧
 અનંત શાસ્ત્રો અવિભક્ત કહે છે, વિશ્વે વિભુ વ્યાપક રૂપ રહે છે,
 સુઘાત સંતો રવરૂપે લહે છે, પ્રણા પ્રસાદે પરિપૂર્ણ કહે છે. ૨
 તથાપિ માયા વશ માનવી છે, જીવે નિવૃત્તિ ન પિછાનવી છે,
 અરે લીલા એ નકી દાનવી છે, એ મેલ છાયા, નભમાં રવિ છે. ૩
 દુઃખ શોક હેતુ તજીને વિકલ્પો, જાણી શકે ના જગ જીવ અલ્પો,
 મિથ્યા મહીં મદા સુખ કેમ કલ્પો, હરે રહ્યો આત્મ ન કેમ તલ્પો. ૪
 નકી નથી એ જીવ હાથ બાજી, ઘેરી રહેલા વિષયો જ પાજી,
 ત્રિતાપથી એક રહ્યો જ દાઝી, છૂટે ન માયા વળગી જ બાઝી. ૫
 ઉપાય એના હરિ હાથ તારે, દયાળુ તું કેમ ન ધાય વ્હારે,
 અપંગના હાથ હરિ સદારે, અખંડના ખંડ ઘટે શું ત્હારે. ૬
 હરિ દયાળુ દિલમાં દસે છે, મૂંઝી મને માનવ ક્યાં ધસે છે,
 અલિપ્ત અપે તલ્પિ કસે છે, અંતે રસેન્દુ હલ્લે લસે છે. ૭

જીવ શિવ રૂપ વિસરાયાં

જીવ શિવ રૂપ વિસરાયાં, શું આજ તમે જીવ શિવ
 જેવે આમ જગે ફેર્યા કરાયાં, શું આજ તમે ૦ ટેકો ૧
 દેહ ઇન્દ્રિય મન આદિ અનિત્યને, અધ્યાસે દૂર ના કરાયાં,
 આપ્યા આધારને આપ્યા પ્રકાશ તો, આવી એ આપમાં બરાયાં. ૨
 આવી અજ્ઞાનને બોલ્યા અહંકાર તે, રાગેથી રૂપ વિસરાયાં,
 અંગોના સંગ તને વિષયો શું ખેંચતા, વાસનાએ એને વરાયાં, ૩
 સંચિતને ભોગ તને સંસારે સાંપડ્યા, શોધી એ સુખ શું સરાયાં,
 તું તો અસંગ આત્મ રૂપે અખંડ છે, જીવ નાગ મિથ્યા ધરાયાં. ૪
 તું તો નિષ્ક્રિય, નિર્ગુણ, નિષ્કામ છે, અનૃતને કેમ ના તરાયાં.
 સાક્ષી તું શુદ્ધ આપ અમર અસંગ છે, જણી લે રૂપ વિસરાયાં. ૫
 તોડી અનાત્મ સંગ, જોડીને આત્મરંગ, છોડી દે સર્વ એ પરાયાં,
 જાયે અનંત દુઃખ, આવે અખંડ સુખ, જાળખી લે આપ છેતરાયાં. ૬

મન મારા અધૂરાં

મહારાજ મુખો તમારાં મધુરાં, ક્યારે દેખશે મન મારાં અધૂરાં.
 કળિકાળમાં નાથ એ વ્યર્થ આશા, તોયે કેમ રહેતી દશે એ પિપાસા. ૧
 વિભુ વાસના તો બધી છે વિરામી, તોયે ત્રિકા આપને શેં ન પામી,
 પ્રભુ ભાગ્યશાળી દશે ભક્ત કેવા, મને કોડ કદાના થવા એહ જેવા. ૨
 દરિ રંદને રાજની જૂષ જાગી, ન જાણું કિયું મુખ રહે એજ માગી,
 પ્રભુ આપમાં સર્વ શક્તિ લરી છે, તેણે ચાચના આજ આ મેં કરી છે. ૩
 નથી નાથ શંકા તમારી જરાયે, પ્રતીતિ યર્ષ છે પ્રભુ આજ કાયે,
 પ્રભુ આ પળે ભાવ જેવા મધુરા, સદાકાળ રહેતા નથી આમ પૂરા. ૪
 માટે મન મારા અધૂરાં રહે છે, સદાકાળ ભાવો મધુરા ચહે છે,
 પ્રભુ હું ન જાણું મને શુંજ યાતું, હિરે જે યતું એ, જણું ના લખાતું. ૫

તમે અંતરે છો છતાં શુંજ કહેવું, તમે અંતરે છો છતાં શુંજ લેવું,
 પ્રભુ દેત ભાવે મુખો આમ લેવા, નથી નાચ અદૈતમાં મુખ એવા.
 સદાકાળ રમરણે રહેજો અધુરા, સદા મન ઝખો મુખો એ મધુરા. ૬

હૃદ છે કરી

હરિ તમે તો હૃદ છે કરી, મારો હરીને રે મન,
 તૃપ્તિ આવી ત્રણે દેહને, અન્ય જમવાં ન અન્ન. ૧
 જૂઠ હરીને સત્ય આપીમાં, પ્રભુ માનુંં ચા પાક,
 કયાંથી આ રણુ રે વાળ્યાં વણે, ગાળી નાખ્યે ચે હાક. ૨
 આજે તો પ્રીતિ પાંગળી, આ તો પુરાણી પ્રીત,
 મન હરીને માઆ આપવાં, એ તો રાગીની રીત. ૩
 આદિ અતે રહેવુંં એક એ, પ્રભુ પ્રેમીના રાહ.
 વચમાં અમે રમ્યાં રાસ એ, માયા રૂપે શું આ. ૪
 રસિયા રસિક તમે રાસના, રીઝો જોતાં રે રંગ.
 અગે ઉમંગી આવી જતાં, તમે રમતા એ સંગ. ૫
 શ્રુતિઓએ એ કૃતિ ના કળી, કેમ જાણે રે મન.
 હિરમાં આનંદ એ અનુભવે, જોતે થાવ પ્રસન્ન. ૬
 અનુભવ એ આનંદના, લખ્યા જાણ્યા ન કયાંય.
 વૃત્તિઓ જ્યાં વિરમી જતી, કહો વણે કે ત્યાંય. ૭
 આટલે લગી અમ હૃદ હરિ, તમ હૃદ એથી પાર.
 હાય ધરી, હરિ, મન હરી, હરી હૃદ પારાવાર. ૮

રામ રામ કહેતાં

રામ રામ કહેતાં રામ રમી જાય, જીવન રામ રામ કહેતાં.
 રામ રામ કહેતાં સ્વાસ્થ સમી જાય. જીવન રામ. ૧

આપ્યું અપાર વળી યાચું આ આટલું, પાડી નથી રે નાચ ના ય.
 એ વસમી વેળાએ બહાલા ના રે વિસારશે, મન માધાર્મી જીવ રખે જોયે. ૨
 સદ્ગુણ સંચિતે રહે રખે એ જીવતાં, સચિતની સાથ ક્ષય થાય.
 લિંગો ને અંગ સંગ ભગ કરીને, આપે અસંગ ચર્ચ જાય. ૩
 ભાગ્ય યોગે કદી થાય બેમાન તો, ભક્તોને ધેર ભક્તે જામ.
 ભક્તિના ભંગ ના થાય ભગવાન એ, યાચું હું વિશ્વના પિતા ય. ૪
 અંતે તમારે અમ સંગે રે આવતાં, તેના પેં આમ ભયે થાય.
 તમને એ હોય હરિ આવા વ્યાસંગ તો, ધરતાં એ દેહ ધન્ય થાય. ૫
 આપ અસંગ કર્યા રહેવું અમ સંગર્ભા, જન્મો જુદારા ન થાય.
 વેપોના લેપ નથી અમતમર્ભા અંતર્ભા, રામ રામ રામ જો જપાય. ૬

શી રીતે રાખ્યા ઘેર

ગિરધર શી રીતે રાખ્યા ઘેર, મીરાં તે કહે ગિરધર૦
 જરી શીખવી દે અમને એની પેર. મીરાં તે૦ ટેક. ૧
 વિધવ વિધનાં વ્યસન વિના તેં, શી રીતે જીવ્યાં, મીરાં, એર.
 સ્તેહ સુધાનાં પાન કરી છું, અમ્મર થયેલી ખરે ખેર. ૨
 એર પચાવવા ને નટવર નચાવવા, અમ મન નથી રે માહેર.
 પ્રભુને પ્રગટાવવાના પ્રેમ નથી જે મીરાં. અવબેવા આવે ભાવનેર. ૩
 છું તો કહીશ જે ત્યાગો આ સર્વે, હું હરિને દેખુંરે ચોરે મેર.
 છું તો બોલે ને બોલાવે પ્રભુને, મુજ મન કરે એ ટોકા ટેર. ૪
 તેં ઘેર રાખ્યા મેં ઘટે રાખ્યા, પ્રીછતી પ્રભુ એ તારી પેર.
 તારા આદેશો મેં અંતર ઉતારીઆ, કરી કન્હીયે મીરાં મહેર.
 ગુરુ ગણી મેં તને ગિરધરની લાડીવી, આજે અમોલી હરે લહેર. ૫

આપ સ્મૃતિ ન ભૂલાય

ઊર આપ સ્મૃતિ ન ભૂલાય, જીવન, ઊર આપનું	
ન્યાં લગી છેલ્લો આંખ મીચાય જીવન ઊરનું ટેક.	૧
એટલું દુઃખ યાત્રુ યદુનદન, દીનઅંધુ કરોને દયાય.	
અતુમલ જોતાં એમજ કરો, મિથ્યા મન મુઝાય.	૨
દુગ્ધર માયા માટે મોહન, અમ અતર અકળાય.	
અજ અદિક આપરણે ધેર્યાં, અમ ગણુ ઠાણુ ગણાય,	૩
રસિક તમારી રંગભૂમિ એ, પાત્ર રૂપે જીવ જાય.	
હજી એવા વેળા આવે, એ માયા મહિમાય.	૪
પરવશ જીવ પ્રારબ્ધ ધેર્યો, છૂટા ક્યાંથી ચાય.	
ધણી ધારે ત્યાં ધોખા શેના, જાણુ દોરે ન્યાય.	૫
એ સંકલના સ્વામ તમારી, અસગ કરો કિડાય.	
તદપિ શરણ તમારાં રહાતાં, બાપધરો છો બહાય.	૬
શાંતિ આપો સ્મૃતિએ આપો, આપો આપ કળાય.	
અમ અધિકારો અહીંયાં સુધી, ન્યાંલગી જીવ છે કાય.	
પિંજર છોડ્યે પ્રભુ ન છોડે, એટલી કરજો કૃપાય.	૭

- અધ્યાસે સંસારના પડી ગયા સંસ્કાર
નિર્ગુણ નિષ્ક્રિય જે હતા યદ્ય પડ્યા સાકાર. ૫
- અવની આકાશ શા અંતર એ આવીઆ
ત્યારે મેં એહના મૂળે મનાવીઆ. ૬
- અણુમુક્તા એ તત્વના કરવા જીવને મૂલ.
એ અતાનો કેટલાં આત્મ સરીખી બૂલ. ૭
- અમકીને ચિત્ત એક શરણો રે શોધતા
શરણે સ્વીકાર કરે શાઓ એ બોધતા. ૮
- મૂલ પ્રજા માગે નહીં, તોય ધરીયા માયા ફૂલ
ફૂલે હરિ રીઝી ગયા, કરી લોધાજી કબૂલ. ૯
- માયિક હતાં એ માવ ચરણે ધરાવીઆ
બાકી રહ્યાં રે એણે ખીજાં ન દેખીઆ. ૧૦
- નિત્ય હતાં એ નિખરીઆ નામ રૂપને નાશ
બ્યઙ્ગિ સમઙ્ગિ વીંટીઆ અખંડ જે અવિનાશ. ૧૧
- હીઠા સંસાર એક ભરિયા સાકારથી
હીઠા એ દેવ દ્વિત એવા આકારથી. ૧૨
- અદ્વિત આ અખિલેશના ખેલ ખલકની મહાય
વાંકે કશાં વિરહી તણા, બૂલે જહા ન્યાય. ૧૩
- નીરખી હરખીને શિર હરિને નમાવીઆ
પરખીને પ્રેમ નિત્ય નાથે સમાવીઆ. ૧૪

૨૬

હજી ખટકા મન ખટકે

- હજી ખટકા, હરિ, મન ખટકે, ખલકના હજી ખટકાં
અણી વેળા અવિદ્યા પટકે. ખલકનાં ટેકે ૧
- વિષય ઈન્દ્રિય તો નવ પળવે ને, મન પણ જાહું ન ભટકે.
તદપિ આપ્તોને આપદ આબે, એહ આચિંતું વટકે. ૨

સમતા ખૂટે ને લક્ષ્યે તૂટે, પ્રભુ કેમ પામીય આ લટકે.
 મમત્વ ન મૂકે મન અમારાં, તત્વ તમારાં ત્યાં ન ટકે. ૩
 તમે તો ધણીએ રાખી છે ગિરિધર, ખબર મારી ખરે ખટકે.
 આટલું નિભવળે નાથ અમારાં શાન્તિ સ્મરણ ના અટકે. ૪

નિર્જળના કરળે નિલાવ

પ્રભુ નિર્જળના કરળે નિલાવ, હો અનાથ નાથ, નિર્જળનાં
 મારા સરસ્વ સ્થામ તમે ચાવ, હો અનાથ નાથ૦ ટેક ૧
 જાણું ન પ્રીત'રીત, જાણું હું આપ ચિત્ત, છે કામળ દયા બરેલ સાવ.
 જીવન જવાળ તમે આપી દીધેલ છે, હવે કહેવું નથી કે આવા ધાવ. ૨
 સ્થામ કહે કહેવા માથે 'શું હશે' ચોમડાં, બાકી તો કરવાતાં ઠરાવ.
 સમજો હો સ્થામ એ 'શેનાં' સ્વભાવ છે, અથવા છે શેમાં ઉડાવ. ૩
 સારા સંસાર જો આપે સમ્રામ તો, કેમ ના સમાય જીવ બાવ.
 આજ બાવ આ ઘટે, જીવ શિવને રટે, પ્રભુ પ્રેમથી ઘટે ના પ્રભાવ.
 માયાની રીત આ, પ્રીત નવીનિત્ય આ, અહો બૂનવે એ સ્વભાવ. ૪

સંસારી કુંજ શું બહેલાવું

શુદ્ધ સંસારી કુંજ શું બહેલાવું, ગોપાલ શુદ્ધ સંસારી૦
 મેળે ફાલે એને શું ફેલાવું. ગોપાલ૦ ટેક ૧
 વિધ વિધ વિષયને બહેલાવે માનવી, એ ભોગોની મ્હાંય શું બેલાવું.
 તેજ તોખાર મન દોઢી રહેલ ને, ટેવ મસ્તીની ચારીને મેલાવું. ૨
 મૃગજળને માપવા કાઢ કયેં શું વળે, એ તૃષ્ણાને તીર શું ટેલાવું!
 માયાવિ રંગરાગ શીખી જીવ જન્મીએ, એ નશ્વરને નાદ શું બેલાવું. ૩
 મર્કટ મૂળે ને શીદ મદિરાઓ પાઈયે, પાણીનાં પૂર શું રેલાવું.
 મૂંઝવે પકડતાં શું શીખવું મંઝારને, એ સદજ સ્વભાવ શું ફેલાવું. ૪

ઝાકજનાં બિન્દુને મોતી મનાવીને, લોભીને શીદ લલચાવું !
 ભાગ્ય આધિન ભોગ જીવે ભોગવતા, એ લેખ શું બહેલાવું મેલાવું. ૫
 એ તો અક્ષર પડી ચુકેલા ચોપડે, સંચિતે સર્વને ઠેલાવું.
 નશ્વર જગ નાટકે મ્હોથેલા મનના, મોદ વારી, મારી, મેલાવું. ૬
 સ્મરણ સુધાનાં સરોવર સંસારમાં કે જલાસુ જવ શું રેલાવું.
 સારે સંસાર સાર, સ્યામ વિના અન્ય ના, એ જ મારી માન્યતા બહેલાવું.
 સ્મરતાં એ સ્યામને સાચી સમૃદ્ધિઓ, ખટકા કદાહીને ખેલાવું. ૭

દેહ તણા છે નિવાસી

દયામય દેહ તણા છે નિવાસી, છર્તા ઉર છાની આવી શી ઉઠાસી. દયા ૦
 અધૂરી આવી આપ કૃપા શી ! તુટિયો ટાળો નાથ તપાશી. ૧
 પરિપૂર્ણ પ્રેમે રહોને પ્રકાસી. દયામય ૨
 મનોહર મૂર્તિ તમારી બતાવો, શરણના જીવને ન નાથ સતાવો,
 રહીને પરોક્ષ હવે ના પતાવો. દયામય ૩
 દેહીને દર્શનની અભિલાષા, સાક્ષીવત્ શાને જીવે છે તમાશા,
 ધટે નહીં નાથ નેહીને નિરાશા. દયામય ૪
 જીવત્વે આપ કદાપિ ન જોયા, મમત્વે આત્મ અનુભવ જોયા,
 શું જાણું કાણુ આ કેને મ્હોયા. દયામય ૫
 અહંકાર વિષયને હશે મ્હોયા, ત્રિશુણે તત્વ અનુભવ જોયા,
 આવરણે આપ જ્યોતિ ના જોયા. દયામય ૬
 દેહી જવ દ્રષ્ટા મહિ સમાશે, દૈતોના ભાવ ઉરેથી તગશે,
 ત્યારે ઉર આત્મ રસેથી ન્દાશે. દયામય ૭
 પ્રભુ આ પ્રેમ તણા છે પ્રલાપો, જણાયા આમ જાણેથી જાપો,
 કરોને આપે આપ આલાપો. દયામય ૮
 અનુપમ આપ કૃપાએ પ્રકાસો, હૃદયમાં સ્થાઈ કર્યા છે નિવાસો,
 તથાપિ દેહે ધટે આ વિલાસો. દયામય ૯

હિદાસી આવે અનિત્યે જવાતાં, સ્મરણ મૂઢી માયામય જે યવાતાં,
જીવન છો જાણુ મુખે ન કવાતાં. દયામય ૧૦
અખંડાનદિ ધટે ના હિદાસી, સદાનંદ રૂપે રજા છે ઉલ્લાસી,
પરાએ પ્રિય રજા છો પ્રકાશી. દયામય ૧૧

મરણ વિના !

તમે મરણ વિના શું હશે સરણ ? આ સૃષ્ટિ તમે મરણ
પ્રભુ સર્જન વિસર્જનથી પર છો આ સૃષ્ટિ ૦ ટેક ૧
એકલું લાગ્યું ને યર્ષ ઇચ્છા અનંતની, કેમ ગમે વસ્તી વગર છ. ૨
મોટાને કામ કર્યા કરવાતાં કર વડે, આરા આધીન અનુચર છ. ૨
એવણાએ રૂપ ધર્મો વિદ્યા વિચિત્ર એ, સરળતા સૃષ્ટા ને હરિહર છ.
ધટ ધટમાં ધંટડી એવી ધડેલ જે, વણુ બોધ્યે પડતી ખખર છ. ૩
ઇચ્છે જે જીવ તો અનુષમ ખનાવતો, તો શું ન થાય ! આપ મર છ.
બહા કહે કે હવે કરવાનું કેમ છે, અમને ન પડતી ખખર છ. ૪
આપે કહ્યું કે રહો અંતર આનંદમાં, નિષ્કામાં આપ નિરંતર છ.
હિલ્લશે શાન એનાં આપેથી અંગમાં, કમળજૂ ન કરીશ ફીકર છ. ૫
સૃષ્ટા કહે કે થાય સર્જનમેં તોજ કે, આપ જ રહોજો ચરાચર છ.
કહેણુ કખૂલ એ કરવા પડે જ ને, કાં કે ગમતી હતી એ અરણ. ૬
સમર્થને રહેલ છે સર્વે સરજણું, જે કરી ન શકતું અવર છ.
ભલે કહીને પડ્યા બહા વિચારમાં, આખ મીઝી જોયાં અંતર છ. ૭
લાગ્યાં છે ધ્યાન અને કાળ કંઈ વિતીયા, પ્રમટ્ટી ગયાં જૂનો અફર છ.
ખૂલતાંમાં આખ એ જોયાં આશ્ચર્યને, રચિયાં નરનાર ને નગર છ, ૮
રાખી સંકલના એવી સરવની, કાને પડે ન ખરી ખખર છ.
ઇચ્છા યષ કે રમે ઇચ્છા યર્ષ કે રમે, ચલવે એ ચક્ર ચરાચર છ. ૯
આપ ઇચ્છાએ સૌ થાય ને થાય છે, આખખર ધવાનું આપ મરણ.
એ ય કરે મરણ ને હું ય કરું મરણ, માનીશ માં, જીવ, તું નોકર છ. ૧૦

એની ઇચ્છાએ થાય આખા બહાદુર ને, તું કીડીએ સફતો નસર છ.
 માયાએ રંગ એ, કરતા અસંગ એ, સાક્ષી રહીને અંતર છ. ૧૧
 નિર્ગુણ નિષ્કામ એ રમતા રે રામને, સંત જીવે સર્વેથી પર છ.
 મરણએ સરજતા મરણએ વરજતા, એ જ આપ આખર અમર છ. ૧૨

એવણા

એવણા તું અંતરે ક્યાં હિ ધૂપાયથી, એની પરખ નથી પડતી હો છ.
 ગર્વિંદ્ર મન એમ માને છે મુજને, ઈવણા એકે ય નથી અડતી હો છ. ૧
 પક્ષીને વેષ એને ઉરે પેઠેલ તું, યાની દાનીનાં નામ ધરતી હો છ.
 પરને ઉપદેશ વણ પૂછ્યે તું આપતી, આપે ન હોય આચરતી હો છ. ૨
 ધનની રે ધંખનાને કર્તવ્યો કહાવતી, ફરજે ફરજ ફની ખતાવે હો છ.
 સર્વેને રૂપ પરમાર્થોનાં આપતી, પતરાળ તારી ના પતાવે હો છ. ૩
 ચાકે નહીં રે તું ચકવીને જીવને, માગ્યાં મળે ન હૈવ હાથે હો છ.
 ધક્કા ખાઈને ધત્તી ઢીઢી મુતવિતથી, તો ય દસઝાય કાચ સાથે હો છ. ૪
 ઉદ્ધે વખાણની ઇચ્છા ન એસરે, સર્વેનાં સ્થાન એ લેતી હો છ.
 કેમ કરે ને મારી થાય જો નામના, તેલ કાજ પોલે તું રેતી હો છ. ૫
 દ્રવ્યો પે વેરતી ને હઠાપણ દેખાડતી, રહેણી કહેણીનાં જાન જૂએ હો છ.
 મૃત્યુ પથારીએ પોઢ્યે ન મૂકતી, જન્મોના કલેવને કબૂત્રે હો છ. ૬
 વાસનાને રૂપ નવા દેહો વસાવતી, ધન્ય તારી ધીર દેહ ધર્માની હો છ.
 સરવાળે સાર શો આગ્યો ન જાણતી, મારે પ્રલાસ સી ફર્યાની હો છ. ૭
 આપે સાખાચી એને ચાણા સમજતી, ખીછે તને તો ગણે પાછ હો છ.
 તારા તલસાટ ત્યાં તત્વો ન પાંગરે, ગર્વિની કીર્તિ મૂળાલાળ હો છ. ૮
 એવણાઓ તણુ છે આગે ગવાયલી, એથી લખવાને કેમ ચૂક્યા હો છ.
 દેહ તણી ઈવણા જાય ટપી સર્વને, રાગ ભોગ રહેતા બચુક્યા હો છ. ૯
 મૂકી દે મમતા એ મૃગજળની માનવી, મૂકી દે એવણા દિવાની હો છ.
 સર્વે સમાવ્ય એક સામગ્રના સ્મરણમાં, નિષ્કામી દાસ બની જાની હો છ. ૧૦

સાંતવન એનાં શોધું

પ્રભુ કંઈ કંઈ પ્રેમીને નજરે ન્યાળતા, મન મારાં સુઝાતાં અપરંપાર જો.
 અંતરમાં રહેતાજ હશેજી જાણતા, સાંતવન એના શોધું નંદ કુમાર જો. ૧
 ત્રિકમને દરબારે નવ હો ત્રાજવા, તોળે જોછો અદકા અમ અધિકાર જો.
 ત્યાંસ્મૃતિઓ આવે અંતર અલખેલકા, અધમ ઉધારોઆપ સદાઅવિકાર જો. ૨
 રીઝવા નવ હો તો દેયે ક્યાંથી રહો, અમૂલ્યતમારાં સ્મરણે ક્યાંથી થાય જો.
 દીનખંધુ બિરદનાં પડિયાં પારખ્યાં, મન એ મદિમા જોતાં રીઝી જાય જો. ૩
 પ્રિયતમ તે પ્રેમેથી અંતર પૂરીઆ, નથી ત્યાં સાધનને રહેવા અવકાશ જો.
 અક્ષરમાં આલેખું શાને એ કયા, તમને યે ક્યાં છે એના અભિક્ષાષ જો. ૪

વિસ્તાર આ વૃત્તિના

વિસ્તાર વિશુ આ વૃત્તિના, સુવિચારથી જ સમી જતા.
 ઉર આપ ઝાંખી થઈ જતાં, આનંદ એજ મમી જતા. ૧
 મન દેખતાં સુખ દ્રવ્યમાં, એ દ્રષ્ટિઓ નરવી થઈ,
 સદેશ સૂણવા આપના, વરી વૃત્તિઓ સરવી થઈ. ૨
 જે વહી રહીતી વિષયમાં, એ બહેણુ વિશુમાં વાળીઆં.
 અનુરાગ થાતાં આપમાં, અમૂલ્ય સુખો ત્યાં ન્યાળીઆં. ૩
 સ્મૃતિએ જરીક સરી જતાં, વિશુ વિરહ બાણો વાગતાં.
 મન મનાવું મન મોહના, ત્યાં તુજ રૂપે એ લાગતાં. ૪
 વિશુ વિરતયાં છો વિશ્વમાં, ત્યાં કોણુ કો આધુ કંરે,
 વિધવિધ રૂપે વેષો દોસે, એ વંચના માયા ખરે. ૫
 માયા તણા એ તંત્રને, કો તોડવા જ સમર્થ ના.
 અગમ્ય છો મન શુદ્ધિને, એ વેદ વાક્ય જ બ્યર્થ ના. ૬
 વળી કંઈક જન્મની વાસના, વૃત્તિ રૂપે અહીં અવતરી,
 અભ્યાસ એના અનૃતે, અનુરાગથી એને વરી. ૭

જગ સ્નેહનાં સુખ ચાખીઆ, ત્યાં તરત એ ચેતી ગઇ.
પસ્તાઈને પાછી વળી, એ આપમાં વહેતી થઈ. ૮
હાંડાર દીઠા શુવનમાં, ને લટક્યાં છોડી દીધાં.
સ્વસ્વરૂપ મ્હાંય સમી જઈ, એકત્વને ભેડી લીધાં. ૯

મૂર્તિઓ મધુરી

હરિ આખરે આશ રાખી અધૂરી, અને મૂર્તિઓ ના ખતાવી મધુરી.
પ્રભુ સૃષ્ટિને સર્જતાં આશ નાંબ્યા, ત્યારે આમ સ્નેહી તમે શું સતાવ્યા. ૧
ન્યારે જીવ એ શિવ આપે થયા છે, ત્યારે આ અભિલાષ સાથી રહ્યા છે.
માયા મન એ આપથી છે અભિન્ન, ભને થાય ઇચ્છા નિરંતે નવીન. ૨
માટે મુખ જેવા અમે આશ રાખી, તમે એ મુખો ઉપરે આંખ નાંખી.
જેવાયાં નહિ નિજનાં મુખ નિજે, હરિ આરથીઓ પડી દ્વાય ખીજે. ૩
હરિ મનને મુખ-માયા પછી રે, જતાં બહાર જીવે અરીસા લણીરે.
યરે એ પરે જામીઆ મોહમાયા, જણાતી નથી ઝાંખી એ ત્યાંય છાયા. ૪
નકી મુખ તો આપનાં છે મધુર, જીવે કેમ એ પૂન્ય જેનાં અધૂરાં.
તથાપિ ઉરે જો હવે આશ જાગી, લઉં નિર્મળાં દર્પણે કાઢ માગી. ૫
અરીસા ઠડું ઉજળા નામ નીરે, જડાવું મ્હડાવું એને હેત હીરે.
જુએ માનિયાં આપનાં મુખ ખીજાં, એણે મન શું આપના નાથ ખીજ્યાં. ૬
નકી નિજ મુખો જેવાતાં નથી એ, પડી દર્પણે છાંય જેવી નકી એ.
અમે એમ મુખો તમારાં ન જોયા, નકી આપ છે એ નથી જાન ખોયાં.
અમે અમ, સુઠ તમે તો રહ્યા છ, ખતાવી મુખો દ્વૈત દાખ્યે ન રાજ. ૭

જને તેને શું આમ વરતી ?

આજ જને તેને શું આમ વરતી, એ કીર્તિ તું તે જને તેને.
જરી જીવી ન જીવી ત્યાં મરતી. એ કીર્તિને ટેક

અણસમભુ હવ બને કરતા એ ઝોરતા, અણિ તું ના એ ચોરડાએ સરતી.
 આગે વડીલ ન્યાં વરાવે ત્યાં દું જતી, આજ આપે આપ સ્હોર કરતી. ૨
 થા માં અધીર અધી આવી ઉનાવણી, પાછળ પરતાર્થ પાછી ફરતી.
 સુખદુઃખના ભોગ મળે ભાગ્યે લખાવિયા, એ વિશ્વાસે કાં ન વિચરતી. ૩
 સતીઓની પુત્રી દું તો કીર્તિ છે આમવી, એ આર્યોના ધર્મ ન વિસરતી.
 ઉંચા આદર્શ તારા રખે ઝોસરતી, એ કીર્તિ દું સ્થાનધી ન સરતી. ૪

ધર્મની લગામ

મન વાણને ધર્મની લગામ, માનવ મન વાણને
 નીકર તેજી તોખાર એ નકામં માનવં ટેક ૧
 આજ એ લગામ સાવ છટી રે રાખવા, સ્હોર કરે કાપર તમામ.
 મન માન્યું દોડતાં રાજમાર્ગ છોડતાં, ખાસે ઠોકર દામ ઠામ. ૨
 છટી લગામ ખાડ બેખડ ન બાળશે, પાડશે એ પંથે બેકામ.
 ધાયલ ધોડાનું ને ધાયલ સવાર એ, તરફડતાં જાય રમી રામ. ૩
 છટી શું એ જરી લીધી ન રાખતો, જવા આરામે મુકામ.
 પશુ પક્ષીએ એ નિયમન સ્વીકારતાં, કરીએ ના શુદ્ધિ ના લીલામ. ૪
 શિબેટાએ શાસ્ત્રમાં ક્રિયાને ગુંથીયાં, તાર એક દૂટથે દૂટશે તમામ.
 તોફાની અશ્વ મન કાણુમાં રાખશે, માનવીને ધર્મની લગામ. ૫

દોષોના કોપની કાયરી

મારા દોષોના કોપની કાયરી રે
 તમે રાખી હશેજી હજુર રે નાથ એ હવે ના ઉઘાડશે તમે.
 મારી કસરો કેશવ કંઈકંઈ હશેરે, તમે દેખીને દિલના બગાડશે રે
 નાથં ટેકં ૧
 વિષુ વિષયે ચિંતરી હશે ઈંદ્રિયો રે, એનો વાપરનાર ગુ-હેગાર રે. નાથં
 હરિ જાણ્યે અજાણ્યે જે આચર્યાં રે, એને માફ કરોને મોરાર રે નાથ. ૨

પ્રભુ પરવશ પડ્યો પ્રાણી શું કરે રે, એને દોરવનાર ચાલ્યાજ રે નાય. ૩
 ઈંદ્ર બ્રહ્માદિ એથી હારીઆ રે, વિષ્ણુઓની આપણા સહુ વાજ રે નાય. ૩
 પ્રભુ જ્ઞાની મુનિને જોજો હેતર્યા રે, એના કેમ પમાય અમે પાર રે.
 અગણિત અપરાધી તમે છોડિયારે, કૃપાસિધુ તમે પારાવાર રે નાય. ૪
 શરણ આબાને વિશ્વમાં હિંગારવારે, પ્રભુ તમે કર્યા છે પ્રતિબોધેનાય.
 પ્રભુ પૂરા વિશ્વાસ મને અંતરે રે, મારે હૃદયે રહી છે એની નોંધ રે નાય. ૫
 હરિ દોષોના કોષની ચોપડીમાં, નાય નોંધજો આ એકરાર રે નાય.
 તમે દિલ દરિયાવ દરબાર છોરે, હો સાક્ષીએ સાચ રહેનાર રે નાય. ૬
 વિષુવૈરીયે વશ અમને કર્યા રે, આજ હેઠા પડ્યા છો દવે હાથ રે નાય.
 અધ્યાસે રમત એ શું રમ્યા રે, આજ આપ શરણોએ સનાય રે નાય. ૭

સૂના આતમ દરબાર

આજ સૂના આતમ દરબાર, રાજની જડતા નથી.
 કીધા દિવાને કારભાર હાથ, કાયદા નડતા નથી. ૧
 એને આબ્યા અમલ અભિમાન, કુક્રમે હાંક્યા નવા.
 માંડ્યા મરજી મુજબના રાજ, જુના લાગ્યા જવા. ૨
 એને શત્રુએ આપીને લાંચ, અંકુશમાં લઈ રે કીધો.
 બન્યો દુરમનના હાથની દોર, વિચાર તો ના રે કીધો. ૩
 લાગી વેરીની વાગવા હાક, ધાયું કાઈ યાતું નથી.
 ગઈ સત્તા સ્વતંત્રતા સાથ, એને કાઈ પૂછતું નથી. ૪
 જ્યારે શત્રુએ ધેર્યા દરબાર, ત્યારે જાન આવિયું રે.
 મને રાજની છે પૂછનાર, અધેર મેં પ્રસાગિયું રે. ૫
 એણે શોધી કહાડ્યા દરબાર, અંદર એકાન્તે હતા,
 સહુ કળલ કરી અપરાધ, ગુનેગાર કરીઆ છતા. ૬
 એ તો રાજનો રાજ મહારાજ, દરિઆવ દિલે હતો.
 ધડી એકમાં ગુન્હા કરી માફ, શિક્ષાથી કરીયો જતો. ૭

લીધા રાજવીએ હાથ અધિકાર, શત્રુ સૌ નાશી ગયા.
 પાછા આવ્યા જુના કામદાર, દિવાને ડાહ્યા થયા. ૮
 ફરી કરવા માંડ્યા કારભાર, રાજ ભય માથે ધરી.
 રાજ હુકમે કરીને કામ, નિવેદન કરતા વરી. ૯
 મુક્યા અધિકારના અભિમાન, રાજ રાજ થયા.
 આપ્યા આપના આપે આસન, બેઠકાવ ભાગી ગયા. ૧૦

ડહાપણુ બહેંચાયું અંધારે

ડહાપણુ બહેંચાયું અંધારે, કહેવાય છે, ડહાપણુ બહેંચાયું
 બધાં માને મળ્યું મદને વધારે; કહેવાય છે ૦ ટેક ૧
 કેવી કળા એ હશે કામ દીધું કાલની, જે સંકા ન આવતી લગારે.
 રતેહી સ્વમન અને પાડાપાડોશીને, આપે ઉદાર ચર્ચવધારે. ૨
 કહાડે કસર એની ખીજને આપતાં, કોઈનું તો રાખતા ઉધારે.
 બીડી બંડાર હશે સૂતા સેવક ત્યાં, આવી અધીર કો પોકારે. ૩
 બહાર પડ્યું બારદાન દેખાડી બોલીઆ, જે હોય તે તું લઈ જ કરારે
 નજરે દોઢલ ના કાને સુણેલ ના, બારદાન લઈ લીધું બિચારે. ૪
 એણે જાણ્યું કે હશે અવા આકારનું, લઈ જઈ દેખાડ્યું બજારે.
 બોલ્યા બહેપારીયો આ કોણે આપિયું, બોળા રે ભાઈ તું તો ભારે. ૫
 અકલનું બારદાન ત્યાં તો દેખાય છે, સાન ગીરો લાભ્યો કે ઉધારે.
 લગીરે ન લાવિયો એમ કેવો આવિયો, લાજે વેરાઈ ગયું અંધારે. ૬
 નારે વેરાય શું લાભ્યો છું સાચવી, જે તે જાણી રહવારે.
 પાછો પૂછે કે ત્યારે હોયએ તે કેવડું, ત્યારે તો દેખાડ ભાઈ ત્યારે. ૭
 બોલ્યો ઈજરદાર મહેં તો બધે આપિયું, વખાર છે કોઈની બજારે.
 ત્યાં તો ત્રીજો આવિયો, ચાર ખીજ લાવિયો, માને જે મહેં જાયું બંડારે ૮
 એ કહે કે આપતો તો એ તે શું કાઠને, એને અણું નથી લગારે
 એમ ડોળાડોળમાં ચર્ચ ગયું રહવાર ત્યાં, પોતાને ઘેર સૌ પધારે. ૯

બાણું વાયું ને હિડ્યા સેવક લંકારના, ખારદાન ના દીકું ખિચારે.
 બોલ્યા પરપરે ડાકુ દેહધારીઓ, દેવું ન કોઈને લગારે. ૧૦
 ધીરજવાળા તો ગયા ચ્હડતારે ખેદારમાં, આવો હિમા રાજ દારે.
 દેખી દરબાર કરી દર્શન આનંદીઆ, નાચ નજરેથી ધન્ય થયા ધારે.
 સદજ હિદાર સ્વામી સેવકને પાઠવે, ડહાપણુ લઈ જાવ એને દારે ૧૧

જીવન સંસારી અમારું

હો સ્યામ, જીવન સંસારી, અમારું હો સ્યામ
 તદપિ ન મૂકે તું વિસારી, અમારું ટેક ૧
 સકામે ચે સ્મરતાં સંકટ કાપી, દીનજનુ પ્રીત વધારી.
 સ્વાર્થાં અમે માયા મય તદપિ, ઘુજ નજરો પ્રજુ ન્યારી ૨
 શિવ તે શિવ ને જીવ તે જીવ જ, અસરણુ શરણુ અધિકારી.
 ઘાની ઘટ હો અભેદ હો પણુ, આ પ્રીત તણી ગત ન્યારી ૩

લક્ષ્મીનાં રાજ

તારા જીવનમાં લક્ષ્મીનાં રાજ, જીવન તારા
 તને આપવું શું આવે લાજ, જીવન ટેક. ૧
 લક્ષ્મીને ફુલંબ નહીં કંઈ વસ્તુ, કેમ કસર રાખે સ્વામી કાજ ૨
 બાળવિના તારા સુતાં આંગણીઆં, હું શિશુ થઈને આવું આજ ૩
 મા ખેલો લેજો પ્રજુને રીઝવજો, માવું માડણુ બાળક મા જ. ૪

આખર ધડી

મારી આખર ધડી વતીં વેળાસર આવજો રે.
 મારા કર ધરવા પાર્ષદને સાથે લાવજો રે ૧
 ગુણવશ મન કર્યા કર્યા પરવરશે, વધુ જીવવા જીવ વલખાં કરશે,
 આત્મે આવરણુ ધરશે, આડ હિંકાવજો રે મારી.

એનેમ્હોયે સુખનવ આવે, એ મમતા અશ્રુ વહાવે, ફેગટપથુફેરા લાવે રે. ૪
મન રહેજે એથી નિરાળું, ઉધાડી અંતર તાળું, જે પ્રભુનુ રૂપ રસાળું રે. ૫
જેણે માયા રહેતી મૂડી, જગનાથ જણાવે જૂડી, સંતોને સહેજે તૂડી રે. ૬

વાતનું ઠેકાણું

કહેવા અંતર વાત ઠેકાણું, જીવન, મને જગમાં ન કંઈ ચે જણાણું.
મન વ્યર્થ શા માટે મુંઝાણું. જીવન મને ઠેક ૧
સ્વાર્થ વિના નહિ વરણ સંસારે, પરમાર્થ લક્ષ જૂનાણું.
નિજ સુખ સાર મથતાં માનવીઓ, પર દિવ ન જીવે દુલાણું. ૨
પરમ પ્રેમારૂપ આત્મા જરૂર એ, સાચા પુરાણે લખાણું.
તદપિ એ ઉપર અહંકાર આવરણ, આવું જાકું કાં ઓઢાણું. ૩
આત્મા તો વ્યાપક સરખો સદુર્મા, એ તત્ત્વ કાં ન કળાણું.
મારું ને તારું એ જૂન બેઠોનું, માની લીધે બાઢાણું. ૪
હું ને મારું એ ચિત્ર માયાવી, અતાન પટે અળખાણું.
અવર નહી ત્યાં શા અપવાદો, કસ્પિત ચિત્ર જણાણું. ૫

શું શોધું સામળીઓ !

શું શોધું સામળીઓ સંસારે રાખ્યા, એકાદ જાહ સ્થાસ રૂપે સદુર્મા રખ્યા.
શું શોધું ઠેક.

સ્વામ વિના સચરાચરબીજુનંવદીસે, માયા મોહનઅભિજ જોતાં મન હીસે.
ત્રિગુણાતીત એ તરણાનો મેરૂ કરે, એ વિશ્વાસે બકતોએ મેરૂ કરે.
રમત રમે ત્યાં ભેરના બાવો ધણા, સાચા સંત સખાએ સામળીઆ તણા.
વિધ વિધ રૂપે વિલસે વિશ્વે વાલમો, એ ભેદોની બકતોને ઉર માલમો.

આપ્યા ઉર ઉજસ જો

સ્વામ અમે સદેહો સર્વ સમેટિયા,
અણ છતાં જન આપ્યા ઉર ઊજસ જો,
દીનખંધુનાં મિરદ અંતર અનુભવ્યાં,
ખાણાઅંતર દીડા તારા વાસ જો. ૧
સાધનના સદેહો ઉરથી ઝોસ્યાં,
તમે તમારા મદિમામાં મદારાજ જો.
અપંગને હાથે આપી ઉડાડતા,
દીડા મેં આશ્ચર્યો સાથે આજ જો. ૨

આપ્યા ઉર ઊજસ જો

સ્વામ અમે સદેહો સર્વ સમેટિયા. અણ છતાં જન આપ્યા ઉર ઊજસ જો,
દીનખંધુનાં મિરદ અંતર અનુભવ્યાં, ખાણાઅંતર દીડા તારા વાસ જો. ૧
સાધનના સદેહો ઉરથી ઝોસ્યાં, તમે તમારા મદિમામાં મદારાજ જો,
અપંગને હાથે આપી ઉડાડતા, દીડા મેં આશ્ચર્યો સાથે આજ જો, ૨
સકિતજો મનની મોહન જણો તમે, થોડે ઝાઝાં ગણી લીધાં પનસ્વામ જો,
જીવને રે જેવી પ્રીતો આ જગતની, એવી તો નહીં તુજમાં મુદર સ્વામ જો. ૩
તોય તમે તરવાનાં તત્રા શીખવ્યાં, ગુણુ ઝોસિંગણુ કેમ ચથું મોખાજ જો.
૫જ ૫જ પાસે રહીને પ્રીતો શીખવી, લ્યમ માતા શીખવાડે નાનું બાજ જો. ૪

રાગતણા રાગો રમતો એ કહાડીઓ, પ્રીત પડીકી પાઈ તમે પરમેશ ને,
 માયામૃગજળ જલુઓ જીકિતએ કરી, નિત્યાનિત્ય તણા આપ્યા ઉપદેશ ને. ૫
 એ આપ્યું તોય અધૂર લાગ્યું આપને, રાજરીઝયે કમમ રંક રહે રથુછાડ ને.
 દુતુના ભેદે ભાવથી ભાગિયા, જણાવ્યા જીવ શિવ રૂપ અનોડ ને. ૬
 એ ઉપકારે નાય તને શું આપીએ, આપ્યા જેવી ક્યાં અમ પાસે વસત ને,
 મુંઝાયા જીવ આંખા શરણે આપને, અશરણુશરણુ ઉઠાડો ઝાલી હસ્ત ને. ૭
 હાય ધરી હશે હૈયે હરિએ ચાપીયા, મુકયા વળી અલમકરે અમ શિર ને,
 આનંદે જીવ શુદ્ધિ ભૂત્યા આપની, કરવા તાં તે કરી લીધા રથુધીર ને. ૮

મારાં અંતર શાન્તિ ધરતાં

પ્રભુ તેં અમીની દ્રષ્ટિ કરતાં, મારાં અંતર શાન્તિ ધરતાં. મારાં અંતર૦
 નમું નમું નેહે ગુજને રમરતાં, મારાં અંતર૦ ટેક ૧
 ચિત્તે રહી છું ચાલ બતાવે, એને ઉર અનુસરતાં.
 ચિન્તા તેં ચિદમન હરી લીધી, અમને નિજનાં કરતાં. ૨
 સર્વ સમપૂર્ણ ચરણે તારે, અહંકારોને હરતાં.
 નિર્ભય નાય અમે ભવસિન્ધુ, ગુજ તરણીએ તરતાં. ૩
 રમણ ત્યાં લગી તો સદગનદો, વિમુખ થતાં મન ધરતાં.
 જીવન જ્યોતિ ઝાંખી કરીને, જવ મન માયા સરતાં. ૪
 ત્યાં રમૂતિઓ છું આપે સામળ, ઝટ એ પાછાં ફરતાં.
 એ અનુમદ કહો ક્યાં ઉચરીએ, એ અનુતાપો ધરતાં. ૫
 છું પ્રેરક પ્રભુ છું હેરક હરિ, કાં અભિમાનો ધરતાં !
 એહ વિદંબન વિષુ નવ જાણું, આમ જ કેા છેતરતાં. ૬
 અનુભવ આ સૌ દૈત દયાના, ગુજ ચરણોર્ગા ધરતાં.
 અખિલેશ્વરમાં અન્ય નથી કેા, જોયાં ગુજને વરતાં. ૭

પોપટિયાં જ્ઞાન

૧. પોપટિયાં જ્ઞાન નથી ગમતાં, ગોપાલ મને પોપટિયાં
એવા ઉપલક્ષિયાં હિર નથી સમતાં ગોપાલ૦ ટેક. ૧
૨. દેખાડે જ્ઞાન એ જ આપે અજ્ઞાન, એનાં ભેદોએ મન સદા ભમતાં,
બ્યાખ્યા વિવેકની જૂડી છે જેમની, એને સદાય દુઃખ દમતાં ૨
૩. ખોલ્યો ચતુર અને ચાલ્યો શીતુર, અમે એવા તે ખેલ નથી ખમતાં.
આક'અરોએ જેણે માન્યા આનંદ, એનાં આત્માએ મન નથી રમતાં. ૩
૪. ભાગે ન જૂખ અને જાયે ન દુઃખ, એવાં નિર્જળ અનાજ નથી જમતાં.
ભીતરના ભેખ વિના ભેદુ ન ભીજતા, રાગે જીવે જો હિર રમતાં. ૪
૫. અનુભવનાં જ્ઞાન મને આપે આનંદ જે, અજ્ઞાને ના રે આશમતાં.
અનુભવનાં જ્ઞાન નવ રહેતાં અજાણુ જે, વૃત્તિને ના રે વિષમતાં. ૫
૬. જ્ઞાન અજ્ઞાન એ તો વૃત્તિ વિલાસ છે, વિજ્ઞાને એ રે વિરમતાં.
વર્તાનનાં જ્ઞાન એનાં નોખાં નિજાન, જેને આપેથી હિર મારાં નમતાં. ૬

કાણુ ગતિ ગિરિધારી ?

- કાણુ ગતિ ગિરિધારી, અમારી કાણુ ગતિ૦
ન સ્વભાવ શકાય સુધારી. અમારી૦ ટેક. ૧
૨. જ્ઞાન ધણું પણ પ્રકૃતિ પજવે, નાથ સકું ન નિવારી.
વૈરી વિષયને જાણ્યા જદષિ, જાય ન પ્રીત પસારી. ૨
૩. સમતા નવ રહેવા દે સંગે, વૃત્તિ વિકળ દુઃખીયારી.
સત્ય સુણ્યાં પણ ના સચવાયાં, ઉતરી નહીં અધારી. ૩
૪. પણ પણ પલટે રંગ હૃદય આ, શાન્તિ શકે ન સ્વીકારી.
આમ છતાં અભિમાન અમોને, જે ચર્ષ જણુ તમારી. ૪
૫. આ અજ્ઞાનો કો અટકાવે, એ મુંઝવણ મન ભારી.
સાધન સાધ્ય નથી આ આંત્રી, દાય ધરો દરિ દારી. ૫
૬. દીન ઘણો દીનખંધુ અમોને, એ જ વિનંત અમારી.
અજ્ઞાની અપનાવો છો પ્રભુ, તમારી એ જલિધારી. ૬

દેત જૂલું તો આ ન કળું, નય અમારી તમારી,
એહ કૃપાને ચોચ થવા હું, ગાઈ રહી ગિરિધારી. ૭

હર આવાં કાણે ધડયાં ?

કાણે ધડયાં રે આવાં કાણે ધડયાં,

ઓ સ્યામ અમ હર આવાંકાણે ધડયાં ?

એનાં કારણ શોધ્યાં તે મને ના રે જડયાં. ઓ સ્યામ૦ ટેક. ૧

એ તે ક્યાં આવરણ દશે એને નડયાં,

જીવ જાણે જીવનધન જૂડાં ધડયાં.

તોય મમતા ને પાશ મનં સાથી પડયાં,

જેણે જન્મ મરણને ચક્કર ચડયાં. ૨

વળા વાતો વખત જ્ઞાન ઘોડે ચડયાં,

ત્યારે દુઃખો ને દંડ કેમ પોક રહ્યાં.

કૃત ક્રમેનિ ભોગ ભવે જીવન જડયાં,

ત્યારે તમ સંગ કેમ ધડી ધડીએ લડયાં. ૩

જરી આબે વિદ્યેષ ચિત્ત આકે ચડયાં,

અરે જ્ઞાન ભાન એમ દૂર સાથી દડયાં.

જગે જાણું જરૂર હર ભૂત પડયાં,

એ તો ઘેલાની જેમ આપે આપને નડયાં. ૪

મૂડી સાક્ષીની શોધ એ તે ક્યાં રે ચડયાં,

આજ એ રે વિચારે મારાં ચિત્ત રે ચડયાં.

આત્મ જ્યોત્યો છતાંએ અધાર કાં પડયાં,

જેણે જીવન લગી જીવ સાથે વઢયાં. ૫

જેનાં વારણ શોધ્યાં તે કેને ના રે જડયાં,

જડે ક્યાંથી જે ઘોર અગાને ધડયાં.

મૃષા માયાને જોર એ તો પ્રાન્તિમાં પડયાં,

સ્યામ તમમાં સમતાં એ જોયાં ના રે જડયાં. ૬

અંતર તમારા અવાસ

- હરિ અંતર તમારા આવાસ, ચોર કોણુ પેડા તહોં,
એને રાખશે નહીં રે હજુર, તમારા મ્હેલો મહી. ૧
- આપ નજરો ચૂકાવી એ નાથ, પોટલાં બાંધી જરો,
પણુ અંતે એ આપનો ચોર છૂપાઈને જરો કરો. ૨
- એને દેવા રે દેવને જવાબ, આકરા ત્યારે ચરો,
ભલે હમણું ન એને જાન, તમારા ન્યાયનાં દગે. ૩
- માટે કાંકી કઢાડોને હંદ બહાર, ગુન્હાઓ કરતો દગે,
કાં તો દેખી દયાની ટેવ, શરણુમાં આવી મળે. ૪

અદ્ભુત ઈશ્વર

- અદ્ભુત ઈશ્વર સૃષ્ટિ સરજી, નાથ રજા નિલેપ,
ચિત્તચિત્ત ચિત્તિ રૂપ રજા પણુ, અતુર ન લાભા એપ. ૧
- નથી શિવ જીવ થયો ન થવાનો, સોને ચામ ન હોય,
અતુરપૂત રહી આપ્યા આધારો, એણે સૃષ્ટિ રહોય. ૨
- પાળ વિના પાણી સ્થંભાબ્ધ, સર સાગર સમુદાય,
ગ્રહ શશિ નવ આલો ચુકે, પર્વત ના પથરાય. ૩
- અવનિ ઉદરે અનંત જીવો, સજીવ રહેજ સદાય,
આપે આપ રૂપે વર્ષોને, અનંત રૂપે થાય. ૪
- તરૂં ફળ ફૂલે ફાળા આપે, ધર્મ ન ચુકે ધાન,
જડ ચેતનમાં જ્યોતિ જોયા, કાલું નહીં કાં સ્થાન. ૫
- વર્ણન કરતાં વેદો ચાકે, ચાકે સરસ્વતી આપ,
અચિન્ત્ય રચના રસિક તમારી, નાવે મનને માપ. ૬
- અમર જીવો જગ અમર અમારાં, જ્યાં જગજીવન આપ,
સૃષ્ટિ સરજન ફરજન પ્યારું, લાડ લગાવો આપ. ૭

અકળ રૂપે આપ રમો છો

અખિલ જગત અવિનાશ, અકળરૂપે આપ રમો છો,
 પ્રભુ પ્રેમીને છો રે પ્રકાશ, સંસારીમાં સુખ સમોહો. ૧

સુંદર સાગર શોભતા, સહીને સરિતા સાર,
 શૃંગે શૃંગે શ્યામ છો અવનિયે ઝીલ્યા ભાર અકળ ૦ ૨

શેર રવરૂપે સહી રહ્યા, વળી ભોંય ભર્ષા બંડાર,
 પડ પડ પૃથ્વી પાથર્ષા, જીવન જનનાં સાર. અકળ ૦ ૩

અનંત યાતાં એકનાં, કણ કણ કારણરૂપ,
 વનસ્પતિ ભાર અઠારમાં, અમૃત આપ અનૂપઃ અકળ ૦ ૪

વાયુ વિષુ પદ વિચરે, વળી વસતા શ્વાસોશ્વાસ,
 વણુ દિહાં વિધો દરે, વર્તે ને વિલુત્રાસ. અકળ ૦ ૫

જગજીવન જાણ્યા જદા, વાયુ વહન ચોપાસ,
 પળ પણુ પ્રાણી ના ટકે, ભોતાં એ જાદુ ખાસ. અકળ ૦ ૬

તે જ ભર્ષાં બહાડમાં, વળી આખે અવિધાર
 એ એક તરવ ભો ના ફતે, તો શું કરતે સંસાર. અકળ ૦ ૭

અગ્નિરૂપે આપ છો, યજ્ઞે રૂપ પ્રકાશ,
 શાક પાક પકળ્યા વિના, જીવનની શી આશ ? અકળ ૦ ૮

રસ રૂપે જીવ યર્ષ જમો, જીવન જગદાધાર,
 પ્રસાદ પ્રભુ પ્રીતે ભરો, પ્રાણીઓને સંસાર. અકળ ૦ ૯

એટલું કરી અટક્યા નથી, આપ ક્યાં જ પ્રવેસ,
 રથાવર જંગમ પૂરીઆં, લઈને સુંદર વેષ. અકળ ૦ ૧૦

મન વાણી વળી ઇંદ્રિયો, કરી રહ્યા જ પ્રકાશ,
 યાન જાન આપી વળી, અરધિ કરી અવિનાશ. અકળ ૦ ૧૧

શે માં તમે શોભો નહીં, પૂરણુ ધ્વજ પવિત્ર,
 તમ વિષુ તરણુ ના ટકે, અદ્ભુત એહ ચરિત્ર. અકળ ૦ ૧૨

શસ્ત્રે સન્મતિ આપીને, બોધી રહ્યા સંસાર,
 અનુભવિયા અધિકારીએ, લીલાના વ્યવહાર. અકળ ૦ ૧૩

આપ તાપ ટાળો સદા, સુખ આપો સંસાર,
 લોકામાં લક્ષે રહો, એહ સંસારે સાર. અકળ૦ ૧૪
 સદ્વિદ્યા આનંદ શોભતા, જગત જુવે શું જીવ,
 જગજીવન રમતા બહી, જીવ ન એ તો શિવ. અકળ૦ ૧૫
 અખિલ જગતને આપીઆ, આપે આ અવકાશ,
 પ્રકૃતિ રૂપે ખેલતા, આપ જ પુરુષ પ્રકાશ. અકળ૦ ૧૬
 અજુત સૃષ્ટિ આ રચી, બહા રૂપે સાર,
 શિવ રૂપે સંહારતા, વિષ્ણુ વહનના ભાર. અકળ૦ ૧૭
 પ્રભુ તમારા પારને, કો પામે નરનાર,
 અંતરપામી આપને, વંદન વારંવાર. અકળ૦ ૧૮

અનુપમ શાન્તિ

અનુપમ શાન્તિ આપી અંતર, કૃપા કરી અવિનાશ,
 પહારવિદે પ્રીતિ આપી, પૂર્ણ ભર્થાજ પ્રકાશ. ૧
 શબ્દ પ્રકા બળે બાપામાં, અંતર તંત્રી વગાડી,
 વિરમે ભ્રમિ અનંતમાહે, એવી જ્યોત જગાડી. ૨
 કલમ જલાવી કંટાળ્યા ના, કેવી કૃતિ એ કહાન,
 અદૈય શું અલભેલા તમને, આપો અમુલા દાન. ૩
 જે જે ઈચ્છ્યું એ એ આપ્યું, એ અનુમદને સ્મરતા,
 કેમ કરી ઓશીંગણ યાશું એમ અજંપા કરતા. ૪
 મેં જાણ્યું જે લેવું દેવું એ જગના વ્યવહાર,
 પણ એ પોષ્યું પ્રભુ સુધી, મેં એના ન લલા પાર. ૫
 એહ અજંપા અમર કરે એ અદ્ભુત જોગા જાત,
 વિયોગે જતિ વિરમે વ્હાલે, વિરહી જાણે વાત. ૬
 રોહી સમજે સમસ્થામાંહે, અમેદ અંતર ન્યાય
 એ વેશોમાં શુદ્ધિ વિરમે, વિમળ વિભુની મ્હાય. ૭

અંજલિ ખીજી

બોધાત્મક કાવ્યો

કર્માકર્મવિકર્મેતિ વેદવાદો ન લૌકિકઃ ।
વેદસ્ય ચેશ્વરાત્મત્વાદ તત્ર મુર્યન્તિ સૂર્યઃ ॥
કર્મ, વિકર્મ, અકર્મ, સમસ્થા વેદવાદીઃ
વેદે તે વિભુની શાસા, ત્યાં સુરે મોહ પામતા. ૧
નાચરેણસ્તુ વેદોક્તં સ્વયમશ્વોઽજિતેન્દ્રિયઃ ।
વિકર્મણા દ્યુધર્મેણ મૃત્યોર્મૃત્યુમુપૈતિ સઃ ॥
અશાની ઈન્દ્રિય-પ્રેમી કર્મ વેદોક્ત ના કરે
વાણો વિકર્મે વિધર્મે, મૃત્યુથી મૃત્યુમાં સરે. ૨
યત્કર્મ કુર્વતોઽસ્થ સ્યાત્પરિતોપોન્તરાત્મનઃ ।
તત્પ્રયત્નેન કુર્ષીત વિપરીતં તુ ચર્જયેત્ ॥
જે કર્મો કરતાં થાયે સંતોષ નિજ આત્મને
તે તે પ્રયત્ને કરવા, વળેવા વિપરીત જે. ૩
નાનારૂપાત્મનો બુદ્ધિ-સ્વૈરિણીય ગુણાન્વિતા ।
તન્નિ ષ્ઠા મ ગ ત સ્યે હ કિમસત્કર્મભિર્ભવેત્ ॥
જુઝવાં ધરતી રૂપે બુદ્ધિ છે સ્વૈરિણી સમી
તેની નિષ્ઠા વિના જાણ્યે અસત્ કર્મોથી શું વળે ? ૪
સાત્વિકાન્યેવ સેવેત પુમાન્સત્ત્વવિવૃદ્ધયે ।
તત્તો ધર્મસ્તતો જ્ઞાનં યાવત્સ્મૃતિ ર પો હ ન મ્ ॥-ભાગવતમ્
મનુષ્યે સત્ત્વ વૃદ્ધયર્થે સત્ત્વે સાત્ત્વિક સેવવાં
તેણે ધર્મ તથા જ્ઞાન તથા સ્મૃતિ પ્રકાશતાં. ૫

બોધાત્મક કાવ્યો

પ્રભુ વિનાનાં જીવન

પ્રભુને ભવ્યા વિષુ એવા જીવન, જેવાં લુપ્ત વિનાનાં અન્ન;
 ભાગે ન જુખ અને જાએ ન દુઃખ, એવાં ભોગોનાં રે ભોજન, ૧
 વિજ્ઞાન વિનાનાં વધુએ એવાં, જેવાં દોષ વિનાનાં સદન,
 અંતરે જ્ઞાન આચારે ન ઉતરે, એ જેવાં સોજીનાં ધન. ૨
 પ્રેમ વિનાનાં પૂજન એવાં, જેવાં ખેલોનાં રે વહન;
 જીવ જીવ જીવન જોયા વિનાતો, પ્રભુ નવ યાપ પ્રસન્ન. ૩
 સમત્વ ગયા વિષુ દાને એવાં, જેવાં વેપારીનાં ધન,
 ધૈર્ય વિનાનાં ધ્યાને એવાં, જેવી વીજળી અમકે ગગન. ૪
 સમત્વ વિનાનાં જ્ઞાને એવાં, જેવાં કાગળી કાટે રતન,
 રનેહ વિનાનાં રમરણે એવાં, જેવાં સ્વાર્પણ વિનાનાં લગન. ૫
 અભિમાન ભરેલી દક્ષતા એવી, જેવાં પાખંડી વચન,
 અહંત્વ ભરેલી પડિતાઈ એવી, રાગીને મિષ્ટ ભોજન. ૬
 જોજો રે જીવ તને માયાઓ કરશે, મનને છળીને વિધન,
 જ્ઞાની મુનિ જેણે મૂક્યા નથી એવી, અતિઓ ■ એની ગદન. ૭
 પૂજન ન કર્યે તો પરવા નહીં પણ, પાપ ન કરવું વહન,
 દાન ન કર્યે તો દોષ નથી પણ, દુહાવીશ નહીં કો જન. ૮
 પ્રાણી દુહાતાં પ્રભુએ દુહારો, ભોગ એ કરશે દહન,
 આત્મ યકી અન્ય અવર ગળીને, કરવું ન ઠો વર્તન. ૯
 કરી કરી કમલાં ધરજો તું ધરણી, વસમાં વૈતરણી વહન;
 દુર્ગુણ તારા તું દેખીશ નહીં તો, નિએ ચવાનાં પતન. ૧૦
 મોટા મોટા રે માયામાં મુંઝાયા, પહોંચ્યા નહીં રે વતન,
 માની લીધે નથી મુક્ત ચવાતું, નિઃપાપ જોઈએ જીવન. ૧૧
 અખિલ જગે જે અતુરથૂત રહે છે, એ અંતરમાં ચેતન,
 માયામાંથી મન વાળી લઈને, એનાં રે કરવાં મનન. ૧૨

વિશ્વે બ્યાપક જોણે વિભુને જોયા, એનાં જીવન માતૃં ધન,
 જડ ચૈતન જોણે જગદીશ જોયા, એની અધ્યાત્મે લગન. ૧૩
 જગ નાટક જોણે માયા જાણ્યાં એ ન રીએ કે ન કરે રૂદન
 અલિપ્ત રહી એના આનંદ લે દે, વિવેકે કરીને વદન. ૧૪
 અખડ આનંદે એ આયુ વિતાવે, કરી રાગ દ્વેષ દહન,
 જેને જોતાં જનને આનંદ આવે, એને પ્રભુ છે પ્રસન્ન. ૧૫
 જેને જોતાં મનને કલેષ વધે; એનાં દોષ ભરેલાં જીવન,
 દિલ દિલ રહ્યા દેવ એકે દુઃખાર્તા, દુઃખાય જગના જીવન. ૧૬
 જગ બધનથી ભૂક્ત થવા જીવ, જ્ઞાનનાં કરવાં મનન,
 વર્તન કરવાં એવાં વિવેકે, જેમ ન યાય પતન. ૧૭
 આત્મ રતી એને અવિરત શાન્તિ, વિકિત એનાં વદન,
 સમતા સરવર્મા ને અન્વય આત્મે, એનાં જીવન ધનધન. ૧૮
 અસ્પૃશ્ય સુદિનાં માનવ મનને, જ્ઞાન દરિનાં ગહન,
 અનુગ્રહ માટે તું એને વિનવજો, કરીને પ્રેમેથી પ્રસન્ન. ૧૯

જીવ જંજળી

જીવ જંજળી આવાં શાં અધારાં તારી આંખમાં
 ઉડ્ય ઉડ્યે માં આકાશે નહીં આવે તારી પાંખમાં. ૧
 અતિ અસ્પૃશ્ય તું અભિમાની, મતિમદ તણી એ નિશાની,
 કૃતિ કર્તાથી કે નથી છાની. જીવ જંજળી ૨
 પદી પડિતાર્ધ પૂં બહુ કરતો, નથી એહ પ્રમાણે અનુસરતો,
 સુખ સમતાનાં પૂં નથી વરતો. જીવ જંજળી ૩
 હિર ઉડી ધમ્મિયા માનોની, વધી ગઈ અહંતા સાનોની,
 વળી એજ દશા તુજ દાનોની. જીવ જંજળી ૪
 પૂં વક્રવચન વદતો મુખથી, પરઆત્મ દુઃખારો જો દુઃખથી,
 પૂં વચિત રહીશ ખરા સુખથી. જીવ જંજળી ૫

જાણી જોઈ પર તું સંતાપે, ક્યમ નવ જાણે એ તું આપે,
 હર શાન્તિ જતી જીવ એ પાપે. જીવ જન્મજીં ૬
 પર દોષ તને ધડી ધડી જડતા, નિજ દોષ નજરમાં ના ચડતા,
 એ અવગુણ તુજમાં હડહડતા. જીવ જન્મજીં ૭
 સાક્ષી હર સૌસરવાં જોતો, જુદી ભાન તું એ ચાને ખોતો,
 તુજ તરકટથી એ નથી ગ્હોતો. જીવ જન્મજીં ૮
 જવ ચાન ખરાં તુજને યાશે, તવ ઈચ્છા શર્વા શમી જશે.
 ઘટ ઘટમાં મિરઘર દેખાશે. જીવ જન્મજીં ૯
 કોઈ અંત નહીં લાગે ચાને, એ સહુ માયા છે વિચાને,
 અભિમાન જશે પ્રભુ પિછાને. જીવ જન્મજીં ૧૦
 હરિ કીર્તિ નિત્ય નવી ભાસે, ત્રણ ગુણથી તું પછી નહીં ત્રાસે,
 વિભુ વિષ રૂપે ચાને વાસે. જીવ જન્મજીં ૧૧
 અથવા કરજે સહુ ઉપેક્ષા, ગુણ દોષ બધું માયિક કક્ષા,
 કરી લેજે આત્માની રક્ષા. જીવ જન્મજીં ૧૨

મારી-તારીમાં જીવન

મારી તારીમાં જીવન ખોયાં, મોંઘાં મારી તારીમાં
 મહામોહના મૂળાચ્છા ટોયાં. મોંઘાં મારી
 એના એ ભોગો ને એના એ યોગો, એમાં શું મન તમે મ્હોયાં.
 અવનવી આશા આપે નિરાશા, તદપિ પાછાં ના જોયાં.
 નશ્વર કાયા ને નશ્વર માયા, કાળ કરી જશે ઝોહીયાં.
 સુતવિત રોહે આ રે સંસારે, કોણ જોવાં જે ન રોયાં.
 માનવ જન્મ આપો જન્મદોશે, શુદ્ધિ તણાં ખી ખોયાં.
 રાગ દોષે એને રંગદોળી નાખ્યાં, અમર રૂપે નવ જોયાં.
 સત્વર શોધો હવે હરિ અંતર, શુદ્ધ સ્વરૂપ જે રહોયાં.

સહજ નથી પ્રભુને પ્રિય થાવું

પ્રિય જનની બચા ન ખમાતી, પ્રભુથી પ્રિય જનનીં	
એની આદિ અનાદિ એ ખ્યાતિ. પ્રભુથીં	૧
ભવમાં એ ભક્ત સભારે પ્રભુને, જેની દયા ઉભરાતી.	
આર્તને અંતર દુઃખ દેખે ત્યાં, પોગજે પ્રભુની છાતી.	૨
ચિન્તવન કરતાંમાં ચમકીને ઉઠે, ધાય પ્રભુ ત્યાં પદાતિ.	
ત્યાં તો ત્રિભુવન ડોલી ઉઠે જ્યાં, આંખ કરે દરિ રાતી.	૩
અવનવાં રૂપ ધરે અલબેસી, દ્રવ્ય બને એ દેહાતી.	
અણુમણુ આગે દ્રષ્ટાન્તો એનાં, યુગ યુગ કીર્તિ ગવાતી.	૪
એ અનુબ્રહ્મ નવ અવર પિછાને. જાણે જેની દાસમાં ખ્યાતિ.	
અંતર ચક્ષુ ઉધાડે એનાં જેને સમતા અંતરમાં સમાતી,	૫
પ્રેમીને પૂર્ણ પ્રતીતિ પ્રભુની, અંતર અનુભવાતી,	
પર દુઃખે દિલ જેનાં દ્રવતાં નથી, એણે એહ કૃપા ન ખમાતી,	૬
સહજ નથી પ્રભુને પ્રિય થાવું, ભૂલવી પડે જીવ જાતિ.	
અનન્ય પ્રેમીને અનુભવ એના, અન્યે નથી એ હેલાતી.	
અમર એ કીર્તિ ને કૃતિઓ પ્રભુની, લેખીનીએ ન લવાતી.	૭

માયિકમાં મોહ

માયિકમાં મન મોહ કહી કરશે નહિ.

મૃગજળથી મુખ બીનાંએ નદી થાય જો,
તૃષાઓ ટળવાનાં ટાકા ધેર છે,

આત્માનંદે ઉર તૃષાઓ જાય જો. માયિકમાં. ૧
વિષય સુખો પહેલાં તો મીઠાં લાગતાં,

પણ એ પચવ્યે રાગ રોગનાં મૂળ જો,
ભટકારા કરશે જીવ ભોજો પામવા,

હાથે કરીને પેદા કરશે સૂળ જો. ૨

સુતવિતના સ્નેહો થે સ્વાસ્થ્ય પૂરતા,
 સંધ્યાના રંગો સમ એ સરી જાય જો
 મૃતીને જવા એ મન ન કળવતા,
 નવશર્મા સુખ માન્યાં, મિથ્યા યાય જો. ૩
 શાશ્વતો સંસારે સ્નેહ કરે નહીં,
 પરિણામો પેષે, પહેલેથી સદાય જો,
 બંધન તે દુઃખના મુળ માયિક માનતા,
 વિવેક રાખી હસતા નહીં જ કદાચ જો. ૪
 પ્રેમ વિના તો ચેતનને ચાલે નહીં,
 પણ એ ચોખ્ખોએ જુઓ ખાય જો,
 પરતાવાને પાયે પ્રેમો આદરે,
 સ્વરૂપમાં બધે તો શાન્તિ યાય જો. ૫
 સ્નેહ સદા કરજો મન સત્વર શ્યામમાં,
 જેના સ્નેહે સમૃદ્ધિઓ જળી જાય જો,
 દુઃખના લેશ નથીરે જેના દેશમાં,
 અખંડ સુખ જેના ઓર્ણ નવ યાય જો. ૬
 નિત્યાનિત્ય વિવેકો મન સમજી જજો,
 મિથ્યામાં મોહેથી સ્નેહ બંધાય જો,
 એ સ્નેહે સંસારે શરીરો ધારવાં,
 મુક્ત થવા સ્નેહ સામગ્રીમાં સધાય જો, ૭

માન ભૂખ્યો માનવ

માન ભૂખ્યો તું માનવ જારે, શુ રાજ્ય કે રીક જો,
 સુર સિદ્ધો પણ માનજ ઈચ્છે, શું માનવના વાંક જો. ૧
 કંઈક કરી દું કરું નામના, પૈસે પણ જો યાય જો.
 યુધ્ધ વિના એ યુધ્ધી ગણાવું, એ તે કર્પાના ન્યાય જો. ૨

- દંભ કરે દાતા હોવાના, હિરમાં લોભ અપાર નો.
 માન મળે ને પરલવ પામું, એના એ આચાર નો. ૩
- આપ્યું મુક્યું એ નવ સ્થાયી, એ ઈશ્વરના ન્યાય નો.
 ધર્મ ગણી નો ધર્મ કરે તો, કોઈ દુઃખી ન જણાય નો. ૪
- ખરી દયા ગઈ જગથી બહુધા, સંતોષી નહીં કોઈ નો.
 કોઈ એક કરતા નોઈએ જગમાં, એ એ માને મોહી નો. ૫
- બાળક વૃદ્ધ સુવા પરુ પક્ષી, મનમાં ઈચ્છે માન નો.
 એ અવગુણ ક્યમ ગુણ ગણાયો, સમજવો ભગવાન નો. ૬
- માન યોગ્ય છે દેનારો કે લેનારો, જય મહાય નો.
 એ સમજે તો કોઈક જ સુએ, જય ન એની છાય નો. ૭
- રાજ્યો તજતા જોયા જગમાં, કંઈ કંઈ પૃથ્વીપાલ નો.
 એ પણ માનો માટે નિશ્ચે, યઈ ગયા કંઠાલ નો. ૮
- માન યોગ્ય નવ માગે માનો, અલિપ્ત રહે સંસાર નો.
 હરિ મળે તો કેટલાં માનો, પામે એ નિરધાર નો. ૯
- માટે એ નવ મળતા કોઈને, નોઈ જનના આચાર નો.
 માનો લેતાં મન મુક્તતા, જણે જગદાધાર નો. ૧૦
- અભિમાનનાં લક્ષણ એ છે, તજવા યોગ્ય જ સાવ નો.
 એ અભિમાને આ સંસારો, સમજી શાણા જવ નો. ૧૧
- એ અહંકાર ગયા વિષુ કેને, યાવ ન નિજનાં જ્ઞાન નો.
 તું મિથ્યા તો માનો શાનાં, તજ દે માનવ માન નો. ૧૨

ક્યાં ક્યાં જશે

જગ-રાગે રંગાઈ જીવરાજ, કહોને તમે ક્યાં ક્યાં જશે.
 એના કરને વિવેકથી વિચાર, નીકર દુઃખ જ્યાંજ્યાં જશે. કહોને ટેકર
 વણ માગી વાસના બ્યાપી રહેલ છે, એતીને ચાલજો ચતુર,
 માયાઓ મારગે કરશે મેળાપ એ તો, નાણી લેવાને તમ નૂર. ૨

જાણ અજાણ હશે હજી એ કામના, નક્કી એ દુઃખ દેનાર,
 રાખી ઉપરામ, ભોગ કરજો અકામ, જેમ, જળમાં કમળ રહેનાર. ૩
 ભોળા ભાવે એ તમે લજશે ભગવાન તો, તમને ન એ બુદ્ધનાર,
 સાથે છે શ્યામ એ મારગ ખતાવશે, દાકે દેશે રે હોંકાર ૪
 મનના વિશ્વાસ માં કરશે કદીવ એ, દોરી જશે જગમ્દાય
 ઝાઝા જનમ જેની જાણે થયેલ એ, દેશે ન જંપવા કયાય ૫
 આખર તો જીવ તમે શિવ છો જરૂર એ, નિશ્ચય ન છોડશો લગીર,
 થાશે નિષ્કામ ત્યારે દેશે આરામ એ, ચાંકી ગયા અમીર. ૬
 નિત્ય અનિત્યના આણી વિવેકને, વળજો વિબુની મ્દાય,
 વાટ જીવે છે વડવા એ આપની, જોલા પધારજો ત્યાં. ૭
 આજે ઉતાવળા ન થાશે જવાને, ચોખ્ખતા એ જ્યારે જવાય,
 હો તો અધિર આજ યાવ અસંગ એ, અમર થવાના ઉપાય. ૮
 બાળક છો જીવ જોરજરીએ ન આપમાં, મૂકી દેજો અભિમાન,
 અનુગ્રહ માગો તો એ આપે આગ્રહ છે, દેવા સ્વરૂપનાં દાન. ૯

કરી લે આત્માની ઝોળખાણુ

જીવ તું રખ્યે રહે જ અજાણ, કરી લે આત્માની ઝોળખાણુ. ૧
 પળમાં પોઠી જશે પ્રાણુ. કરી લે ૨૬
 સાવધ રહેજો આરે આબ્યા, હો નહીં જ્યમ જ્ઞાણુ,
 ઘેલા ધર્મ રખ્યે ધર બુદ્ધે, મૂળ તારાં રહેકાણુ. ૨
 માનવ બુદ્ધે મોહે ફસતાં, હસતાં અતે હાણુ,
 ખાઈ ખેલોને જગથી જર્તા, ખરેખર પડવું ખાણુ. ૩
 વાળ્યા લણીને ધરમાં ધાલ્યે, નિથે ભરવા દાણુ,
 દાણુ દાન દીનોને દધીને, પછી તું પૂરજો પ્રાણુ. ૪
 સંસારોનાં સગપણુ તારાં, કરતાં સુધી છે દાણુ,
 જીવનમાં જો જંપ નથી તો, નિથે ધર્મ છે દાણુ. ૫

શોધી જો સુખ શાં શાં લીધાં, શી શી લીધી લાણુ.
 યમ દરબારે મૂછશે ઘુજનો, જન્મ કર્યા શું પ્રમાણુ ? ૬
 કાંઈ ન કરતો મૃત્યુ પહેલાં, હરિ નામ લે વાણુ.
 શિવ શિવ જપતાં જીવ શિવ જોશે, શિવ નામે કલ્યાણુ. ૭
 નામે નિર્મળ ચર્તા પ્રગટશે, અધારે ઊર બાણુ,
 બગડી બાજુ હજી સુધરશે, શિવ કરશે કલ્યાણુ. ૮
 પળમાં આરે પેહોંચી જવાશે, પરમ પદે નિર્વાણુ.
 પ્રાણુ જશે પશુ તું પરમાત્મા, કરી લે એ ઝોળખાણુ. ૯

આછાં જીવન અને ઝોછા આનંદ

આછાં જીવન અને ઝોછા આનંદ,
 એના શુ જીવ તને આવા રે જ'ંદ.
 સાચે સ્વરૂપ આ ખોટા શા ઢોળ,
 નાખો ઊતારી મન માયાની ઝોળ. ૧
 જૂડાં જીવન-ધન જોતામાં જાય,
 તેમથી તો ય રાગ કેમ ના તજાય.
 અંતે એ દુઃખ અને બંધનનાં કામ,
 જાણી વીણીને એમાં ધસવું શું કામ ! ૨
 સુખ દુઃખના યોગ એ તો સચિતને હાથ,
 રાખ્યાં રહે ન એ તો બરતાં એ બાથ.
 આવે ને જાય એ સાચું શું હોય,
 જોડાંથી સુખ નથી પામ્યાં રે કોય. ૩
 પડતાં રે પિંડ જીવ ચાતા અલોપ,
 પરખી લે કોણુ તને આપે છે ઝોપ.
 દુઃખમાંએ સુખ જે માણે જરૂર,
 કતો ઘેલો ને કતો માની બરપૂર. ૪

ગાંડાને સુખ જીવ જમતે તમામ,
 તોયે ન જાય એની ડાહ્યાની મામ.
 જેવા રે જીવ અને જેવા જમવ,
 એવી વળી રે આ સુખ દુઃખની ગત. ૫
 જેના લેશે થી આવા આવ્યા આનંદ,
 કેવા હશે રે એ તે આનંદકંદ.
 જૂઠું અને દુઃખ રૂપ જે જરૂર,
 એમાં એ સુખ જે માન્યું છે પૂર. ૬
 એ રે દેનાર કોઈ જૂઠો જરૂર,
 જાણી જોઈને એથી રહેવું શુ દૂર.
 જૂઠા આભાસ જીવ શુદ્ધિ ને મન,
 જૂઠા સંસાર અને જૂઠા આ તન. ૭
 એમાં અમર તરવ વ્યાપ્યું જે એક,
 એને અન્યથા આના થાય વ્યતિરેક.
 નિત્ય અનિત્યના આણી વિવેક,
 જીવ જમત ના મૂળી દે ટેક. ૮
 માનવને દેહ પશુ-શુદ્ધિ શું હોય ।
 સુગો તો નિત્ય એક આત્માને જોય.
 અખંડ આનંદ જેને લાખ્યાં રે ધન,
 દુઃખ સુખે ન એનાં માને રે મન. ૯
 મનના આપાર બગી જૂઠું રે સર્વ,
 સત્ય જોવાય ત્યારે જાએ એ મર્વ.
 જીવના ઉપાય સૌ જોવું અનિત્ય,
 તજવા સૌ રાગ એ લકતોની રીત્ય. ૧૦
 તજતાં અનિત્ય નિત્ય આપે પ્રકાશ,
 આત્મ ઉજાસ જીવ લાસે આભાસ.
 જેને આધારે જૂઠું સત્ય જણાય,
 એના રે શુણ્ણ કેમ મણ્ણતા મણાય. ૧૧

જીવ-જગતના જેમાં આભાસ,
 એ તો અવિદ્યાના જાણે અધ્યાસ.
 એમાં આવ્યા રે જે ચેતનના ધર્મ,
 એ તો અખંડ આત્મ વિદ્યાનો મર્મ. ૧૨
 સદ્ ચિદ્ આનંદ રૂપ આપ એ જરૂર,
 પર ધર્મ વાળા ને જોવા રે દૂર.
 એ આત્માનાં જ્ઞાન નવ આપ્યા અપાય,
 કોના વિષય એ કદીયે ન થાય.
 જોનાર જાણનાર જુદો લહે,
 ત્યારે એ આપ કહો કાને કહે! ૧૩

અગણીત રૂપ અનંતનાં

પરિપૂર્ણ છે પ્રભુ સૃષ્ટિમાં, અણુ આપ વિણુ દીકું નહીં
 અગણિત રૂપ અનંતનાં, આશ્વર્ય એ જ દીકું અહીં. ૧
 જડને જીવન આપી રહ્યા, વળી આપ તોય અસંગ છે.
 જન્મે મરે જડ રૂપ એ, અવિનાશ આપ અભંગ છે. ૨
 એક ભાવ અધૂરો ના રહે, એમ છે કળાઓ પાયરી,
 અદ્રશ્ય આપ દિસો નહિ, એમ દ્રષ્ટિઓ વળી આવરી. ૩
 હિર જ્ઞાન બાને આવરી, રમતે રમાડ્યા રંગમાં.
 પરિપૂર્ણ પ્રેમે ન્યાજતાં, આનંદ ઈશ્વર અંગમાં. ૪
 અવિચ્છિન્ન અંશે અનુસરી, જીવ આત્મભાવ જૂઝ્યો નહીં,
 વચમાં વળી જીવ વચ્ચે, પણ અંતમાં ડૂહ્યો નહીં. ૫
 જડ ચેતને અનુસૂત છે, નવનવાં નામ ભલે ધરો,
 આસક્તિ નહીં જો અંતરે, માયા વરીને શું કરો. ૬
 તમ સાથ પામી નાથ એ, મસ્તીભરી મોહો કરે,
 નિર્ણય તમે ન સ્વીકારતા, નવ જાણુતી દ્રોહો કરે. ૭

તોય ચકિત એ તો આપની, જીવે ઠણી તો ના જતી,
 મહત્તત્ત્વની એ માત છે, સત્તાભરી એ તો અતિ. ૮
 તમ ચરણ શરણે આવતાં, એ જોર જણાવી ના શકે,
 દીનજન્ધુ દાસ પટાવતા, વિભુ વંશ અંશ તણે હકે. ૯
 જ્યાં લગી જગે જીવભાવમાં, ત્યાં લગી ડરવું એ થકી,
 તમ ચરણ શરણે આવતાં, વિદ્યા વિભુ જણવે નકી. ૧૦
 એ માય છાયા આપની, આશ્ચર્ય રૂપ અનંત રે,
 પ્રભુ આપમાં લાગી ગઈ, એ તરી ગયા સૌ સંત રે. ૧૧

શ્યામ ક્યારે લખશે ।

સદા સર્વદા શ્યામ ક્યારે લખશે । પ્રપંચે થતા પ્રેમ ક્યારે તમશે ।
 મહારાજ મેળાપ થારો જ ક્યારે, અનિત્યે જતા જીવ કારીજ ક્યારે.
 ન નીરો વલોવ્યે નવનીત લાખ્યાં, ન જાણું જીવે જેટલાં કમ ખાખ્યાં,
 જોતાં આ દશા માહરાં મન ધુજે, પડ્યા પાશ એ જીવ ક્યાં આપ ધુજે.
 ઉરે આપ જોવા અભિલાષ જાગી, તમારી દયાએ નથી આશ લાગી,
 નથી નાથ જોતા અધિકાર આપ, પ્રીતિના પ્રભુ પારખો છો પ્રદાપ.
 અદીઠા હજી આપ શાને રહો છો, હરિ અંતરે આપ લાવો લહો છો.
 જીવે નિજ જોરે પ્રભુ ના પમાયા, કરે શું બિચારા વિંટયા જોગમાયા,
 હજી સાવ સસારને ના જ ખોયા, પરિષ્કમ્ભમાં ગ્રાણુ પુરા ન પ્રેયા.
 તોયે આપની આશ ઉરે જરી છે, તમે સર્વની આશ પૂરી કરી છે,
 પરિત્રાણ માટે પ્રભુ આપ થેલા, જરા આપતાં હાથ રહાતા જ બહેલા.
 પ્રભુ બાળ જાણી બળે પાર લેતા, નથી દાસથી દૂર લગીર રહેતા,
 પરિષ્કમ્ભ છે પૂણ્યપ્રેમી તમે તો, તમારી દયા ઝોળખી ના અમે તો.
 તથાપિ તમે મનનાં માપ જણો, ભર્યો હાડલે ચાંપતા એક દાણો.
 જગે ત્રિગુણના તાવથી જીવ પાકે, આવે આપની પાસ અંતે જ થાકે.
 પરિતૃપ્ત એ જીવને આપ છોટા, નથી આપ માહે અભિમાન કટિ,
 દયા દ્રષ્ટિ જોના પરે થઈ પ્રભુની, એને અંતરે ઝોળખ્યો છે વિભુની.

દયાદર્શને દાસ વેચાર્ધ જાતા, તજી તક એ તૂપના સાર રહાતા,
 પ્રભુ ધન્ય જેને કૃપા એ તમારી, એવા ભક્ત જોવાની ઈચ્છા અમારી.
 પ્રભુભક્ત રૂપે ભાવે આપ રહેતા, ભર્યા જીવ માયા નથી એહ દહેતા,
 તમે તો જગે જ્યોત રૂપે રહો છો, હું છું સંત રૂપે સ્વમુખે કહો છો.
 હૃદે ભગીઆ તો હવે રોધ જાગે, રવિ રૂપ આપે ઉરે બોધ યાશે.
 પરિપૂર્ણ પિંડે પ્રભુ તો પ્રકાશે, અણુએ અણુએ અવિનાશ વાસો.
 પરિચિન્ન હો તોહું મેળાપ માગુ, અવિચિન્ન હોતો દ્વિધા ભાવ ત્યાગું.

વૃત્તિ આપમાં

અપિસેશ વૃત્તિ આપમાં, અવિચિન્ન તો રહેતી નથી,
 અનુરક્ત એહ અનિત્યમાં, અવિનાશને દહેતી નથી. ૧
 મન જાણતી માયા મૃષા, તોય છેક છાંય ન છોડતી,
 પ્રારબ્ધ પાસા છે પડ્યા, તે અણુમયે એ જોડતી. ૨
 જે જીવન મુક્ત થઈ ગયા, એ જળકમળવત રહી શક્યા,
 ઉર આવરણો આધારી, નિર્લેપ આત્મ લહી શક્યા. ૩
 અધુરો અમારો જ્ઞાન આ, અપરોક્ષતા નવ અનુભવે,
 આર્છા છતાં અજ્ઞાન આ, જાણું ન જાય કિયે ભવે. ૪
 તોય તત્ત્વ એ તો તારબ્યા, કે ત્રિકમા તમને ભણું,
 અધ્યાસ છોડી અનિત્યનાં, અમરત્વ ભાવેને સણું. ૫
 વૃત્તિ વિમુખ વિભુથી ચર્તા, માયા કદી લટકા કરે,
 મેં જોજખી એ ના ખરી, ગિધ્યા ભલે મટકા કરે. ૬
 અનુબંધ એ સૌ આપમાં, માટે જ એ સાંખી જતાં,
 અમૃત હવે અમ દાંધમાં, ઉર આત્મની જાંખી ચર્તા. ૭
 પ્રભુ ભાવ આ સૌ બેઢમાં, અદ્વૈતમાં આદી નથી,
 એ કળા આપો આપ તો, આ દેનની ધાંદી નથી. ૮

તમ ચરણ શરણે આવતાં, હિર દાસ એ તો અનુભવે,
અનરમૃત લાવે આવતાં, અનુરૂપ આપ રૂપે નવે. ૯

માનવ હિર માનશે

મન મત થયે મોક્ષ થયા મારા માનવ મન માનશે
લહી કૃતિઆને અન્યજનો અંતર એનાં પિછાનશે. ૧

મનમાન્યે મોક્ષ નથી મળતા, હરિ સાક્ષી સદાએ હિર કળતા,
ભક્તિ વિશુ વિશુ તો નથી કળતા. મનમત ૨

અન માયાને મિથ્યા રહેજે, સસારે રાગ ન રહે રહેજે,
એમ અસગ થઈ પ્રભુમાં રહેજે. મનમત ૩

દીનતાથી તું શરણે રહેશે, તો હિર આદરશે એ દેશે,
પરિતાપ પછી નહીં રહે લેશે. મનમત ૪

બરતે હઠધારના દેહ લીધા, રહુગણ રાયે રખવાળ કીધા,
જેણે રાજ તણ વનવાસ લીધા. મનમત ૫

મન માયા પાર ન કે પામ્યું, દુઃખ આપ બળે કે ના પામ્યું,
મનુષ્ય શિર જેણે ના નામ્યું. મનમત ૬

સંસારે રનેહ રહેજે રહેશે, તો નિશ્ચે દેહો એ દેશે
હરિ ભજતાં કલેશ ન રહે લેશે. મનમત ૭

મન માવ પડ્યે તું નથી મરતું બલ ભમતાં થાકી નથી ઠરતું
મન દર્શા કદાપિ ના કરતું. મનમત ૮

અતરને ઊર્મિ જ્યાં લગી છે, ત્યાં લગી તો હરિથી હટા છે.
નથી મોક્ષ થતા જ્યાં લગી બે છે. મનમત ૯

મન મેલ મહિમા મૂળ દેને, સૌ સંપ્તિમાં સાતમળ રહેજે.
પ્રભુમય યા મોક્ષ થશે રહેજે. મનમત ૧૦

જીવ યાત્રી શિવને કહે

જીવ યાત્રી શિવને કહે, નિરંતર અનુગ્રહ આવા રહે.
 જદપિ જન્મુ જે જે ગૃહે, નિરંતર અનુગ્રહ૦ ટેક. ૧
 પિડે પિડે પૂર્ણ તમે ત્યાં, જીવ જૂદા કર્યા રહે.
 ભય દેખાડે ભાગ્ય કદી તો, ના એને કેા કહે. ૨
 કર્મ ગતિ છિ ગહન કન્દૈયા, એના તો ભય રહે,
 અમલ કરે એના ચમરાગ, શરીરી એને સહે. ૩
 એ તરખકમાં તને ન નાખું, એમજ અંતર ચહે,
 તદપિ જ્યાં જાઉં ત્યાં જોઉં તુજને, એવા લક્ષો રહે. ૪
 શંકાનો આ પ્રશ્ન નથી પણ, માયાના ભય રહે,
 અભિમાનોએ કંઈ અટવાયા, સંસૃતિઓને સહે. ૫
 માટે માયું મનમોહન હું, અખંડ રતેહ તમ રહે.
 અનેક જન્મે તમ પદ પ્રીતિ, આપ અનુગ્રહ રહે. ૬
 ઘેરો ગણુને આજે જીવને, આપે આપને કહે,
 અમે ઘેલાં તમ પાછળ ગિરધર, રહીએ એ જીવ ચહે. ૭
 જીવભાવે આ અહોભાગ્ય છે, એમ અમરોપે કહે,
 યાચું માટે અન્ય ન ગણુશો, પ્રેરો એ જીવ વહે. ૮
 તુજ અનુમહે ધટ મંથી તૂટે, સતો એમજ કહે,
 અનુગ્રહ જોતાં ન ધટે કહેવું, લાભું એ તું લહે. ૯

દેહનો મહેમાન

માનવ દેહનો મહેમાન, જગે જીવ માનવ દેહનો
 અસાવધ કાળ પકડશે કાન; જગે જીવ૦ ટેક.
 દેહ ઉદ્વિગ્ન મન મારા માની, પ્રપંચ કર્યા પરિધાન.
 ભોગાસક્ત કરીને એણે, દરી લીધાં સદ્ બાન.

વિષય રસોમાં વધી વાસના, લટક્યો અતિ બેલાન.
 રાગદેષ ને મોહ મમત્વે, ચર્ષ રહ્યો હેરાન.
 સ્વજનો સર્વે સ્વારથ સુધી, નીકર ગણે નાદાન.
 મુતવિત રોહ બંધનની બેડી, તૂટે નહીં જળવાન.
 લેવા દેવા પતતાં પળતું, બાળક વૃદ્ધ યુવાન.
 માઈ તાઈ કરતાં કરતાં, આવી જશે અવસાન.
 વિદાય થતાં સવળું સોંપીને, જળવું જઈ શમશાન.
 તન ધન સ્વજનો સાથ ન આવે કર્મ ભૂરે ન પિછાન.
 અન્ય શરીરે ન રહે શુદ્ધિ, ભજવાની ભજવાન.
 પતંગ પશુ પક્ષીને દેહે, એક ખાન પાનનાં બાન.
 કર્મ ભોગ ભોગવવા એમાં, વિપતો વેડી મહાન.
 સારાસાર સમજવા શુદ્ધિ, આપી આજ નિદાન.
 નશ્વર ઈશ્વર ઝોળખ્ય આજે, ઝોળખ્ય તારાં સ્થાન.
 અક્ષરધામ તણે તું નિવાસી, જીવ બન્યો અચાન.
 દેહ ઈન્દ્રિય મન માયા સર્વે, આત્માનાં બ્યવધાન.
 અળગાં ગણી દરિ વરી લે આજે, તો તું ખરે શુશુવાન.
 શ્વાસોશ્વાસે શ્યામ સ્મરી લે, કાયા પીપળ પાન.
 પરા ભક્તિએ પ્રજુ પદ જડશે, પડશે એની પિછાન.
 જીવ તું હું એ શિવ હું માની, કરીશ કદી ન ગુમાન.
 એ અભિમાને માયા દરખી, દરી લેશે સદૃશાન.
 જીવ તું પામર પ્રજુ પરાતપર, એ નવ ભૂમીશ બાન.
 અધિભારી તું એને ભજવા, સ્મરી લે રહી સાવધાન.
 સ્વરથ ચઈ જા સત્તર એને, એ છે અનુયદવાન.
 રીઝશે તો નહીં અંતર રાખે, કરશે આપ સમાન.
 એના રમેહે જીવ જગતનાં, યાશે સાચાં રાન.
 ઇદ જળ આ અળખી યાશે, જડી જશે અધિષ્ઠાન.
 કલ્પિત કાયા કલ્પિત માયા, કલ્પિત જીવ અભિમાન.

એ સર્વેથી અસંખ આત્મા, એ જ વિષુ વિદ્યાન.
 શુદ્ધ ગાને નહીં શાન્તિ આવે, ન રહે અનુસંધાન.
 પરમ પ્રેમે પ્રભુના ગુણ ગાળે, રહી એમાં રમમાન.
 આળે તારા એ અધિકારો, લલે હો ગાન નિધાન.

ઝેલું વળી જ શરણમાં

- મન સ્થામને સમર્પા વિના, શાન્તિ નથી સંસારમાં
 જાણ્યું નથી સુખ આવિયું, કે અમીરને ય અસારમાં. ૧
- જન જીવન જરજર છે જગે, જોતાં જણાશે એ તને,
 પ્રભુમિય પાડવ પરવરે, એ વિષમ મતિ એથી વને. ૨
- ધરી ગાનથી ગુણ ધર્મ એ, મન માન્ય એ કલ્પિત છે,
 પણ ખરી વેળાએ ખસે, એ સૂઝન જૂની તું રીત છે. ૩
- અભ્યાસ કાળ અનંતના, દેહાત્મશુદ્ધિ યઈ ગર્ભ,
 પરિણામને પ્રીત્યા નહિ, એથી દશા આવી યઈ. ૪
- નિશ્ચિન તને નજરે પડે, કે કર્મ આધીન સર્વ છે,
 તદ્દપિ વિવેક સરી જતા, એ અવિદ્યાનાં પર્વ છે. ૫
- સુખ દુઃખ વિષે હું ના ડરું, એ માન્યતા ટુકાં હંજ છે,
 છે અકળ બળ ભાવા તણું, અહંકાર જેના રથંજ છે. ૬
- બલભલા જેણે જીવન્મા ને મુંઝા મહાચાનીને,
 તેા તાદરૂ મન શું મળું, તું જાણી લે દિતહાનિને. ૭
- અમર શાન્તિ સ્મરણમાં, ને માત્ર પ્રભુના ચરણમાં,
 સહુ વિષમ ભાવો વિરમવા, ઝેલું વળી જ શરણમાં. ૮
- ઉપાય એકજ એક છે, એ વિષુ શાન્તિ નથી બીજે,
 પ્રભુને નથી કેા પારકું, જરી ભાવ જોતાં એ બીજે. ૯
- આ સવેજાની શીખ તું, માની સ્મરણ મૂકીશ માં,
 અંતર ભર્ષા અમી આત્મનાં, અવસોકર્ષા ચૂકીશ માં. ૧૦

અહીં તહીં અમથું આયડતું

- કથમ કરી રોકે રખડતું, માનવ મન કથમ કરી૦
એને રોકવાનું રાચ ન જડતું, માનવ મન. ટેક ૧
- ખારા સ્વાદો એ ખાતું રે આબ્યું, ભોમમાં રાગે રવડતું,
લેવા આનંદ એ ઈચ્છે વિષયમાં, અહીં તહીં અમથું આયડતું. ૨
- શોધે એ શાન્તિ ન આવે તથાપિ, પાગલ પાછું ન પડતું,
દીશા જુલેલું એ લટકે આ લવમાં, લાવી એ કર્મ કનડતું. ૩
- સુત વિત સાર એ ફાળેથી ફરતું, હારી ગયે હરખડતું,
મૃત્યુ સધી એ મમતા ન છટે, ફરી ફરી ઘટને ઘડતું. ૪
- મૃગજળ સાચાં માનીને દોડે, તૃપિત રહે તરડતું.
નશ્વરમાં એ શોધી રહ્યું સુખ, જે ન જીવનજર જડતું. ૫
- શેમાં થું સુખ આબ્યું ન આબ્યું, એ નજરે નવ ચડતું.
લાગ્ય ભોગે એ અધિર જનીને, દેહીને જ કરડતું. ૬
- માનવ જન્મે થું મેળવવું, એ અનુમાને ન અડતું.
મુગ મુગના અભ્યાસજ એવા, તેથી ન શાન્તિ પકડતું. ૭
- સંચિત ધેયું શમતા ન શીખ્યું, સમજ્યું ન સુધયું જગડતું.
જેને હાથે છે દોર જીવનની, એના આશ્રય ના ધરડતું. ૮
- કર્તાઅકર્તા સામળ સમજ, શરણ ન એવું પકડતું.
પ્રજુ અનુગ્રહ વિણ આખ ન ઉઘડે, માયાતું જળ એને નડતું. ૯
- તે સાર શાસ્ત્રો રમરણ બતાવે, જે રાચે મટે એ રખડતું
પછી તો પ્રજુ સૌ સંભાળી લેતા, એને ન કરવું પડતું. ૧૦

મોહ આધા ન યાય

જેવાં ન જાય દુઃખ જેવાં ન જાય, આ જીવનાં રે દુઃખ જગે જેવાં ન જાય,
મોટા મોટા મુંઝાવ મોહ આધા ન યાય, હરિ હાય ધરે તો એના બેદો કળાય.

માયા ધેરાઈ જીવ તારે તવાય, આ આત્માનાં જ્ઞાન એને કયાથી રે યાય,
 ઊંડા અધ્યાસ એના જગના ન જાય, માયાનાં જોર નવ રોક્યા રોકાય.
 સચિતની દોર એને ખેંચી રે જાય, રાગે કરેલ ભોગ મિથ્યા ન યાય,
 દેખે રે દુઃખ તો ય ડાહ્યા વહવાય, વૃત્તિનાં વહેણ નવ ખાળ્યા ખજાણ.
 લેવાં છુ સુખ એને દુઃખનારે દેવ, ભાગ્યો ને ભોગ એને થાતા રે કલેષ,
 બુદ્ધિ આપી રે તોય ન કર્યો વિવેક, મનનો ગુનામ જીવ ખનિયો રે છેક.
 પાણી વલોવ્યે નવ માખણ પમાય, માખણનાં રૂપ એણે જાણ્યાં ન જાય,
 શોધે છે સુખ અને આવે છે દુઃખ, ભાગે નહીં રે એની અંતરની ભૂખ.
 વિષયોને દેહ દશ્ય જુઠાં જરૂર, આવે ને જાય જેમ પાણીનાં પૂર,
 એમાંથી સુખ એને કયાથી મળે, એ ખોટે વેપાર ધન કયાથી રળે,
 એને જુઠાં જાણીને જો શોધે રે સત, મૂંઝી દે મન જો માયાની લત,
 તો તો સંતાપ એના સર્વે રે જાય, મનના માનેલ ભ્રમ સર્વે વિકામ.
 જેના ઊપર આ જગના આરોપ, એને જોતાં રે યાય માયાના લોપ,
 આદિને અંતે જે આત્મા અખંડ, એજ એક સત્ય ખીખાં માયાનાં ખંડ.
 ધણાડે ધણ વિશ્વ જોતાં વિવર્ત, થાતાં વિવેક ધણ ભાસે રે તર્ત,
 એવે વિવેક જપારે વરતું જણાય, ત્યારે તે જીવ તારી જાણે રે જાય.
 અમ્મર આનંદ જવ આત્મે જણાય, ત્યારે તું અન્ય સુખે ના રે લોભાય,
 મળતાં અમૃત નવ વિષ બણી જાય, સાચાં સ્વરૂપ જપારે એનાં જણાય.
 થાવા એ જ્ઞાન જીવ તારાં ન જોર, શરણે જગે રે જેને હાથે છે દોર,
 વિશ્વ વિલાસ જેના આવા અનુષ, કેનાં હશે રે એનાં ખોતાનાં રૂપ.
 મૂળ મૂકીને જળ ડાળે રેડાય, ત્યારે એ ઝાડ કેમ મોટાં રે યાય,
 મોહન મૂકીને તું માયા ને મ્હાય, તો તો કલ્યાણ તારાં કયાથીરે યાય.
 અંતર રહીને જે આપે પ્રકાશ, એને છોડીને તું આધો ન ન્હાશ,
 નિત્ય આનંદ નથી જગમાં વિચાર્ય, મિથ્યાના મોહ તું મનથી નિવાર્ય.
 કરજો આ જીવ તારી જુઓ કબૂત, સોપી દે સર્વ એના દડોને મૂત,

પ્રીતિ કરે તો નવ ચાપ પ્રતિકૂળ, માગી લે માવ આપ માયાનાં ફલ.
ચાર્તા એ રૂપ જગ ચારે રે ફલ, નાનો નથી જે હવે ઝોળીએ મુલ.

અમલો

હરિ અમલ માયાઓ તણા, તુજ ઝોળખ્યે ઉતરી ગયા
વળી બસન વિષયોનાં તળ્યે, ભૂધ્યા જીવે સુધરી ગયા. ૧
ખેદાલ ખેલાને હતો, એ આજ લગભગ આવતી,
જીવ જોત્ય ભૂધ્યો શું કરે, મન મોહ માયા લાવતી, ૨
નખીરો અમીર માખાપનો, પિંડે હવે પસ્તાય છે,
મહાનાર તેં ચેતાવિયો, ચાકર થવા એ ચ્હાય છે. ૩
સંગી મળ્યાતા યક ધણા, એણે દશા એવી કરી,
અઘાનમાં જાણ્યું નહી, જે એ રહ્યા છે ઉતરી. ૪
એ દિવાની માયા યુવા, પરિણામને પેખે નહોં,
સુદ્ધિ બિચારી શું કરે, પ્રારબ્ધ ઉવેખે નહોં. ૫
સદૈશ તેં શાઓ વિધે, અબ્યક્ત રૂપે આપીઆ,
સુવિચારથી શરણે રહ્યા, રનેહી જનોને માપીઆ, ૬
બાજી ઉધાડી તાહરી, પણ અઘ જીવ સમઝે નહી,
અદ્ભુત માયા તાહરી, મહાગાનીઓ મુઝે મહોં. ૭
હરિ તેં કૃપા જેને કરી, એ આવરણો બેડી ગયા,
અતુરધુત જોઈ જગતમાં, અઘાનને છેડી ગયા. ૮
હરિ એ કૃપાને પામર્તા કંઈ વખત તો વિતી જશે,
પણ આખરે જીવ આપનો, પ્રેમી યત્નાં જીતી જશે. ૯
પ્રભુ પ્રેમ એ પ્રગટાવજો, હું પાઘડી ભૂધુ નહોં,
ઉર આત્મ જ્યોતિ અખંડ છે, માયા મહોં મૂધુ નહોં. ૧૦
રહીસહી અસરો એહની, અંતર રહી જ ઉખેડજો,
ઉમતા અમારા પ્રેમને, પ્રભુ યાન વારી રેડજો. ૧૧

અદૈત માની અનુભવે, પરિવ્રજ વિષુ ખીલું નથી,
 પ્રભુ પ્રેમીના એ રાહમાં, પ્રિયતમ વિના ત્રીલું નથી. ૧૨
 ધટમાં રજા ને એ ઘટે, આપે કલું છે છેવટે,
 છેા સાગરે દહેરી ચલી, 'ઉછળ્યા ચકી કહેવી ઘટે. ૧૩
 પશુ જળ ચકી જુદી ન એ, એમ આખરે તું તેજ છે,
 વળી વ્યક્ત વીંધી વિચાર્યું તું, દરિ વિના ખીલું શુંજ છે. ૧૪
 જીવ જીવન મુક્તિ ભોગવે, એ કારણે આ જગ ક્યાં,
 સહુ જન્મના કુખ્મ ફલ છે, જવ એ રૂપે ઉર ઉતાર્યા, ૧૫

વિલાસી રક્ષા છે

વિલાસી રક્ષા છે વિભુ વિશ્વ આપે, તથાપિ ન આનંદ એ જીવ આપે,
 પ્રભુ, જીવ તો વ્યક્તમાં રક્ત રહેશે, એને આપના મર્મ તે કાશુ કહેશે.
 તમે મોક્ષ્યો વિશ્વ લીલા જ દહેવા, ભૂત્યો લાન એ દોષ કોનેજ દેવા,
 જગે અંશ આનંદના પાઘર્યા છે, એણે આપ આનંદ એ વિસર્યા છે.
 દરિ, સુર તો સાર એના લહે છે, વળી અર માયામહીં મસ્ત રહે છે.
 તથાપિ મુમુક્ષુ મને ત્રાસ રહે છે, પરિત્રાણ માટે તમોને કહે છે.
 એના દોષ જોશી નહીં દીન જાણી, પરાધીન પ્રાણી શકે ના પિછાની,
 તમે ભાવ જૂખ્યા સદા એ જ જાણે, રીઝ્યા રંકને પ્રીતિ એ એ પ્રમાણે.
 માટે દાસ તું પાસ એ આશ આવે, પૂરા પ્રેમથી તું પ્રભુ એ વધાવે.
 આખ્યા શરણુ એ ધરણુ તેં ના જ નાંખ્યા, કરી માતને ઉદરે નાજ રાખ્યા.
 ભૂત્યા બાળને રાહ રસ્તા બતાવી, લીધા બાપ તેં આપ હાથે બચાવી.
 વળી છેક અદૈતમાં યે ન રાખ્યા, કરી વાદ સંવાદના રવાદ, ચાખ્યા.
 દરિ એ દયા દાસનાં ઉર જાણે, લખું કેમ હું જો ન આવે જ વાણે.
 કહું એ કૃપા કેમ હું કાગળે રે, જો જો ઉર જે જો તમે આગળે રે.

જીવે ચોરીઓ કરી

હરિ કંઈ કંઈ ચોરિયો કરી, જીવે હરિં
 શુદ્ધિ અવિઘ્નાએ આવરી, જીવે હરિ કંઈ કંઈં ૧
 મનમાં કંઈ ને મુખે કંઈ કહી, રહો જીવજીવ છેતરી,
 પોતે પોતાને છેતરતો, સાક્ષીને સાવ વિસરી. ૨
 માયા માટે મનથી મારી, કંઈને જાની જરી,
 ભોગવવાના ભય નવ ધરિયા, પરભવ ભીતિ હરી. ૩
 આસુર સંપત્તિના ચોગે, નવ રહો નજરો નરી,
 અતુર હતો પણ ચોર થયો તો, એકે આશ ન સરી. ૪
 આવે દેગે જાય જીવન તો, નિશ્ચે જન્મવુ ફરી,
 અવિઘ્ના આવરણુ ઝોટ્યાં ભૂથી, કાં અત્તાને સરી. ૫
 ચોર્યાં માટ્યાં ચિત્તાને સોપી, સોપી દે નીઝરી,
 શુન્હા કબૂત્રી જા શિવશરણુ, તો તો જા તું તરી. ૬
 વરી અવિઘ્ના પરી કરીને, તરી જા માયા સરી,
 જીવ જાવો તું જીજીવે માટે, શિવ કરે મરકરી,
 વિઘ્ના વરે તો આત્મ રૂપે તું, કરો લે નજરો નરી. ૭

કર્મ શરમ નવ રાખે

કર્મ શરમ નવ રાખે, કોઈની કર્મ શરમ.
 જીવ વાળ્યાં એ ફળ આખે, કોઈની કર્મ. કોઈની. ૧
 દશરથ રહાય કરે દેવોને, રામ સરોખા સુત,
 શ્રાપ શ્રવણના શિર પર ધારો, દેવ ગતિઓ દાખે. કોઈની. ૨
 પૂણું પ્રભુએ પૂણું રત્નરૂપે, જુમિ જાર દિતાર્થ,
 વાળીના ઝણમાં છે માટે, બાણે મૃત્યુ સાંખે. કોઈની. ૩
 પતિ આત્મા લોપીને સતીએ, રામ પરીક્ષા કીધી,
 એજ રીતે વળી પિયર જતાં, દેડે દેહ ન રાખે. કોઈની. ૪

કર્તુમકર્તુ સમર્થ તે પશુ. કર્મ ગતિ નવ લોપે,
 વિવિધ દશા ભોગવતા જન આ, નજર પડે જગ આખે. કોઈનીં ૫
 કોઈ રાજા કોઈ રંક દીસે છે, કોઈ સુખી કોઈ દુઃખી,
 એ અકરમાત રખે કોઈ જાણે, કર્મગતિ જ એ નાખે. કોઈનીં ૬
 આત્મલક્ષી તો અસંગ છે પશુ, અહંકારે જીવ લોગે,
 પ્રથમ વિષુ એ દશા ન કોની, રખે જીવ જ્ઞાતિ રાખે. કોઈનીં ૭
 જરૂર જરૂર ભોગવવાં પડશે, સારાં ખોટાં કરિયાં,
 માટે ડરીને કમલાં બરજે, એ સતો સાચું બાખે. કોઈનીં ૮

સુખદ સ્મરણુ એ

પ્રભુ સ્મરણુ સમું સુખ કો નથી, એહ જાણુતાં દુઃખ કો નથી.
 સુખદ સ્મરણુ એ આપને પ્રભુ, શરણુમાં મને સ્થાપને વિષુ. ૧
 અલય ચરણુ એ આપનાં સ્મરી, ભવં સમુદ્રને જઈશ હું તરી.
 અતુલ તેં હરિ આપીશું ખરે, તદપિ પારખી ના શક્યાં અરે. ૨
 કર્મ સુત્રથી શરીર સાધીયાં, મોહ પાશથી સજ્જ બાધીયાં.
 મહન મંથી એ સમૂહ કાપને, વાસના ઉરે ન કોઈ વ્યાપને. ૩
 વિષય ના કદી વૃત્તિ માગને, લક્ષ આપને ચરણુ લાગને.
 તમ વિના હરિ કુંલ ના ફરે, તદપિ જીવ હું હું ક્યાં ફરે. ૪
 તમ કૃપા વિના કોઈ ના તરે, એ કૃપા કરો પ્રભુ અમેા પરે.
 અટલ આવરણો નાથ ખોલને, દીન જીવના ન દોષ તોલને. ૫
 સખલન સૌ તમે નાથ સાંખીયાં, સ્નેહનાં સદા સ્મરણુ રાખીયાં.
 જન્મ જન્મ એ સ્મૃતિ મને રહે, અયળ પ્રેમ આ આપના લહે. ૬
 એટલી હરિ યાચના કરે, તમ અનુમટે આશ એ ધરે.
 તમ વિના જગે ન કોઈ જોઈએ, તમ વિના જગે ન ક્યાંય મોહિયે. ૭
 આત્મ-જ્યોતિને સતત જોઈએ, દ્વૈત-ભાવના નાથ ખોઈએ.
 અસદ્ ભાવમાં ન રમીએ હરિ, સતત આપમાં વિરમીએ વરી. ૮

પર અવર નથી આપમાં પ્રભુ, ચર અચર સહુ આપમાં વિષ્ટ.
અખંડ શાન્તિ છે રમરણમાં હરિ, ચરણમાં રહું એ સદા રમરી. ૯

અંતર ઉપરામ તમે મૂળથી ક્યાં

હરિ અંતર ઉપરામ તમે મૂળથી ક્યાં, મ્હારાં મૂળીનાં ત્રિદ સહુ સેવથી સર્વાં.
હરો અંતર રહીને આરા આપી તમે, કૃપા એવી કરી જે અનુસરીયાં અમે.
ભ્યોત એવી રાખી જે માયા વિદ્યા રહ્યાં, પરા અપરાનાં મૂળ ના ઊંડાં ગયાં.
પાસા અવળા હરો એ તમે સવળા ક્યાં, પ્રેમે પતિતપાવન શું સાથે ક્યાં ?
ઉપકાર એ અમાપ કેમ વાળાયે અમે, રહે ભાનો એ ચાન પ્રભુ આપો તમે.
અહો નાથ આપાભાવ સદા કાળરે પહો, હરિ જેમ રે રહ્યા છે એમ ભવભવ રહો.
ઈશ અદૈતે એક આપ બીજું નહિ, તત્વ ભક્તિએ એક મેં તો ભ્રમું સદિ.
જીવન ધન્ય થયાં જો કૃપા ઉતરી હરિ, એને અભય મળ્યાં ને ગયા માયા તરી.
હરિ સંસારી જીવમાં શક્તિ નથી, એ તો અમૃત મૂકીને વિષ રહે છે મધી.
પ્રભુ અમૃતની અંજલિ ભક્તિ ખરી, તમે કષ્ટ કરીને એને પાળે ધરી.
આપ આપે બોલો તો નથી દરકત કથી, જીવભાવે બોલે તો એને ટાળજો દથી.

જીવન હવે જાગજો રે

પ્રિય પહોડયા છે પહોરના પહોર, જીવન હવે જાગજો રે
અરે અંતરને આપના વિયોગ, એ હવે જાગજો રે. ૧
સ્થામ સંસાર સાસરા મ્હાંય, અમે તો કામમાં રે,
નથી વેળાં ધડીનાં નાથ, નથી આરામમાં રે. ૨
સહુ સમિત સાસરીયાં સવાર, લાજ લોપાતી નથી,
અધ્યાસો અમારાં બાળ, માયા મૂકાતી નથી. ૩
પ્રિય પ્રીતેથી લેજો સંભાળ, સખા સતી દેડના રે,
મારે શમવું તમારી મ્હાંય, આ કારભાર વેડના રે. ૪

જરા જાગી જીવેને જગનાથ, અમીની આખથી રે,
ચિત્ત ચાતક નજર ચંદ્ર મહાય, ઉડે બહે પાંખથી રે. ૫
સ્થામ સોજ કળાના ચંદ્ર, અમી વરસાવ જો રે,
સત્ત ચિદ્દ આનંદ અખંડ ઉરે દરસાવજો રે. ૬
જગ્યા જગ્યા જશોદાનંદ, ફંદ જીવ ભૂતી ગયા,
યયા એક સ્વરૂપ અવિનાશ, દેત ભાવ હૃદી ગયા. ૭

મન મર્કટ

જામત જીવે જગ બધી જોવું ધરીયે ના ધટે રે,
વૃત્તિ અંતઃક્રમ રાખ્યા વિષ્ણુ વિકૃતિ ના મટે રે. ૮૬

મન મર્કટ માયા મહીં ભમતું વિષ્ણુ વિરામ
અરિધર સુખમાં આચડે, કયમ આવે આરામ.
મૃગજળ માયાનાં જાણ્યાં કાણે ભરિયાં ધટે રે. ૧

મહા ચતુર ચૂકી ગયા, કે સુખ સાચું ક્યાંય
ધ્રુવમાં તો આવે નહિં, તદપિ મૃગે ત્યાંય
ઇદ્રિય આધીન મન વાર્યા હાર્યા એ ના હડે રે, ૨

અવિદ્યા આવરણુઓદીઆં માન્યાં દુઃખ ને સુખ,
પરિણામે પરિતાપ ત્યાં પામ્યે, બદલે રૂપ,
જગનાં જોખમ જોતાં અંતે એ હરિને રટે રે. ૩

શાન્તિ મળે સમરવા ચક્રી, તદપિ ટેવ ન જાય,
બહેણુ વિષય બાણી વૃત્તિનાં, રોક્યાં નવ રોકાય.
મનને માયાથી વાળી લે તવ મમતા મટે રે. ૪

લેવા દેવા આપવા આબ્યાં આજ જીવન,
કર્મ કાળ પૂરો ચર્તા ચલું અંતક આધીન,
સાધ્યા શાન્તિએ સંચિત રહેતા, પ્રજુન રટે રે. ૫

- આપ બળે ત્યાં નવ વળે એ દોરી હરિ હાથ,
અનુમદ એના થાય તો, મૂકે માયા બાથ,
ત્યારે જાગીને જીવ અવિસ્ત આત્માને રટે રે. ૬
- અણુમલા આનંદ એ અનુભવતા હરિદાસ,
જીવન મુક્ત યઈ રહ્યા, મયા જગત અધ્યાસ,
અખંડ આત્માના અવય એ યાત્રીને ધટે રે. ૭
- મજુ પદ પ્રીતિ મગદતી, આત્મ કળા ઝોળખાય,
શાશ્વત સુખ સંસારમાં, કયાં છે એ સમગ્રાય,
જાગ્યા જીવે જીવન જોયા જગમાં ને ધટે રે. ૮
- ભવ સિન્ધુ ક્ષમાએ ભર્મા, માયા શુદ્ધ શુદ્ધ જીવ,
અનિલ અવકાશી એ દેવા, પશુ એ અતે શિવ,
સંતો આ અનુમદ કારણ અવિસ્ત એને રટે રે. ૯
- તત્ત્વ પદ ત્વં પદ ત્યાગતા, અસીપદમાં અવિનાશ,
નિમગ્ન પરમાનંદમાં રહેતા હૃદયાકાશ
જાગત જીવે એવા યાત્રી શુદ્ધ કરવા ધટે રે. ૧૦

હરિમાં ક્યારે અનુરાગે ?

- મન જેવી રે મીઠી વાતો લાગે જગતની, મન જેવી રે
એવું હરિમાં ક્યારે અનુરાગે ? જગતની ૦ ટેક ૧
- કેમનાં રે સુખ દુઃખ કહેતાં સાંજળતાં, જૂળ તરસ તું તો ત્યાગે
ધરની ને પરની શું સારા જગતની, વાતે ન જૂળ તારી લાગે. ૨
- ચાવેલું ચાવે ને ભવમાં ભભાવે, હવે ચાક તને ક્યારે લાગે ?
રાત દિવસ તું શેમાં રસળતું, એના તો પાર ન લાગે. ૩
- કર્મ બંધન જન્મ હેતુ એ જાણે, તદ્દપિ એ ટેવ ન ત્યાગે.
આખી આવસદા તેં શેમાં વીતાવી, એના જવાબ જન્મ માગે. ૪

કંટક વેરલાને વેરે જે આજે, એ વાગે આજે ને વાગે આગે.
 ધડી હરિ બજીને તો કેમ જાણે એને, ન્યાય કરી મુક્તિ માગે. ૫
 આપે તું અદ્ય ને અધ્યમણુ માગે, નિત્યે નવાં તૂનો જાગે,
 વિષવેલી શોધે જામી બવ અટવી, આમ દુજોને તજી જાગે. ૬
 ધ્રિના ધોડાના વેગ તું આગે, ચાકેલા હારેલા લાગે.
 મન-મૃગ નિર્માયુ મૃગજાળે ભમવા, જૂની કરુણી ઉર આગે. ૭
 આ તો લક્ષણ તારાં આયુષે ઉવાડાં, અતરના ચાહ ન લાગે,
 સરજ્યું, તું ધ્રુજને સત્વ સમજવા, તત્વ જે અતર આગે.
 શહ જૂએલું તું આવી જા રસ્તે, જો પ્રભુમાં અનુરાગે. ૮

કર્મો કેડો ન મૂકશે

હરિ હું શુ જાણું જે કર્મો કેડો ન મૂકશે,
 આ કર્તવ્યો આવી તારા મારગ રૂચશે. ટેક ૧
 આશાઓ છોડી રે મેં તો સ્વર્ગે જવાની,
 પૂજાઓ છોડી રે મેં તો પૂનીત થવાની. ૨
 માયાઓ ઉતારી મેં તો સ્નેહી સ્વજનની,
 મીઠી દીઠી અટવીએ કેડી બજનની. ૩
 તારે રે વરસે મેં તો વિશ્વ વિસાર્યા,
 તેં એ મારાં તર્પણુ નથી ક્યાં સ્વીકાર્યા. ૪
 ઉર અભિલાષા ન તારી અજાણી,
 જાણે તું જીવન હું શેનાથી મુંઝાણી. ૫
 હરિ તેં તો હજાર્યાં ક્યાં મારાં સર્વે

શીખવો કળાઓ હરિ અધિષ્ઠ રસાની,
શીખવો કળાઓ વરી દ્વંદ્વો સલાની. ૯

બૂજ ન જાણી

તારા અનુમદની બૂજ ન જાણી, જીવન તારાં
તારી માયા પૂરી ન મૂવાણી, જીવન તારાં ટેકાં ૧
અનેક અનિષ્ટો તે અટકાવ્યાં, અનુકંપા અતર આણી,
પગલે પગલે રક્ષણ કરિયાં, દેખી શક્યા ન દૂભાણી. ૨
તારાં તો દાનો સુપ્ત બધાં એ, જીવ ન શકે જેને જાણી,
તારી દયાની દ્રષ્ટિ વિના પ્રભુ, ઉતરે નહિ ગળે પાણી. ૩
કરવા કૃપાર્માં તેં કસર ન રાખી, અમથી ન એ આજખાણી,
સમસ્ત જગતના જીવના જીવનની, ક્ષણ નહિ તારો અજાણી. ૪
તાગી એ સક્તિના પાર કે પામે, વેદાયે વિરમ્યા વખાણી,
મમં વચન મારાં અદ્ય મતિનાં સુહૃદ સર્વા ક્ષમા આણી. ૫
કેણે કોને કેવે બાવે કલાં એ, શું જાણે હું તો અજાણી.
સર્વે ક્ષતિની આપી ક્ષમા એ, અનુમદ ન ચકી પિછાણી. ૬
એ અનુતાપના ઊપાય પૂછું, ઉતર ઘો મજદાણી.
અનુતર પ્રશ્ન રહ્યા નથી એકે, એણે આ કીર્તિ મવાણી.
અદૈતે સર્વે ન દેશા ઉરાડી, આવે ન કે ઉધરાણી. ૭

નોંધાવર કરજો જીવન

હજીયે હરિ ન જો લાગ્ય, સદૈવ મન હજીયે
તો તો નિચે કૃતજ્ઞી શું મળ્યાય, સદૈવ મન હજીયે. ટેક.
શાંતિ એ રમરવા વિષદ વિદારવા, ચિનવ્યા તે વિચિના પિતાય.
એણે અમોલ એ આશા પૂરી કરી, દાખવી અનુપમ દયાય. ૨

એ આશાઓ પૂરવા કર્યા કર્યા શુશું કયું, એ નહિ તારાથી કળાય.
 સંચિતની કેડીઓના કાંટા વળાવીઆ, હોય હૈયું તો કેમ જીરવાય. ૩
 એણે તો બિરદો બદલ્યાં ન બળ્યોઆ, કલ્પવૃક્ષ એ તો કહેવાય.
 સતત રમરણુ તેં કરવા કળુઝીયું, પણ એ પૂરું શું પળાય. ૪
 એના ઉપકાર કેા વાળ્યા ન વળશે, રમરણુ તો રાખજે સદાય.
 નોછાવર કરજે તું જીવન એના ધરે, માગજે ક્ષતિની ક્ષમાય.
 ભૂતો એ ભુક્ષશે બકિત કળુક્ષશે, રનેહે સદૈવ જો રમરાય. ૫

વિશ્વાસે જા તું શરણે

મન તેં હરિનાં યે વચને વિશ્વાસ ધર્યો નહિ રે,
 તેણે ભવ સાગર તરવાનો અર્થ સર્વો નહિ રે. મન તેં ૦ ૧
 એહ કહે હું અધમ ઉધારણુ, તેં ન મણ્યું તુજ પાપ નિવારણુ,
 યજ્ઞને શરણે તારણુ હાય ધર્યો નહિ રે. મન તેં ૦ ૨
 હરિ કહે હું રમરણુ રીઝું, તે એ રમરણુ માગ્યું ખીણું,
 એ ખૂટતાં અંતર ખીણ્યું, લેખ કર્યો નહિ રે. મન તેં ૦ ૩
 શાસ્ત્ર કહે જગ જુડી બાણ, તારી પ્રીતિ એમાં ઝાઝી,
 એ જન્મ મરણુ જડ બાણી, કલેશ હર્યો નહિ રે. મન તેં ૦ ૪
 જરી દુઃખે તેં શંકા કીધી, અસંભાવના ઝોઢી લોધી,
 પ્રભુએ સાર ન લોધી, વિવેક કર્યો નહિ રે. મન તેં ૦ ૫
 વિશ્વાસે પ્રભુ રથે પ્રમટયા, નરસિંહના અવસર નવ અટકયા,
 વિશ્વાસ વિનાના બટકયા. પ્રેમ કર્યો નહિ રે. મન તેં ૦ ૬
 સંચિત સુખ દુઃખ આત્મે ઝોઢ્યા, ચિદ્ર શક્તિ આવરણે પોઢ્યા.
 સૈન્ય વિષયનાં સોઢ્યાં, મોહ મર્યો નહિ રે. મન તેં ૦ ૭
 પૂજ્યાં વિશ્વાસે જા તું શરણે. ચિર શાંતિ છે એને ચરણે,
 તપ્યાં સંત કષ્ટ રમરણુ રનેહ સર્વો નહિ રે. મન તેં ૦ ૮
 અનુરૂપ ઈશ્વર જોતાં જીવમાં, સકળ સૃષ્ટિજેવાતી શિવમાં,
 હરિબક્તે જીવ ને શિવમાં બેઠ ધર્યો નહિ રે. મન તેં ૦ ૯

સ્વાર્થે અમે સાવધાન

- નથી નાથ તારા પૂરા ધાન, મને નથી૦
 નથી ધાન પૂજન અનુષ્ઠાન, મને નથી૦   ૧
 નથી એવું સાધન જે ચરમાવી, પાડ ચડાવું ભગવાન.
 થયું હશે એ મ સકામ થયેલું સ્વાર્થે અમે સાવધાન.   ૨
 તદપિ અનુમદ શેના આવા, એના નાથ નથી સમાધાન.
 બિરદ બચાવવા અનુમદ આવા, મેઘા પડશે મહાન.   ૩
 અમે અર્થાધી ધડી ધડી પ્રાર્થો, આપીયું મમ ભૂતી ભાન.
 તદપિ તું તારા જત નહી છોડે, ચરણવત્સલના નિઠાન.   ૪

કહો કોની કોની ચિન્તાઓ

- કહો કોની કોની ચિન્તાઓ કરીએ, કૃપાળુ, કહો૦
 કહો કોના કોના કુખ ઉર ધરીએ, કૃપાળુ૦   ૧
 ભગ કુખ દેખી માફ દિલ રે કુભારું, એ એકલ કેમ વિસરીએ.
 આપે રમો ને આ શાંદન રેલાયાં, એ મૃગજળને કપમ તરીએ.   ૨
 નરી રે નજરે તો તારી લીલાઓ લાગે, પણ પ્રકૃતિને શું કરીએ.
 ઈષ્ટ અનિષ્ટ એ બોધો વિકલ્પો, જોડ્યા અંચળને ક્યાં ધરીએ.
 આછા એ બચાવો વહાલા સોને કિતારી, સતચિદ આનંદે સરીએ.   ૩

જવું છું તારી નજર પર

- હું તો જવું છું તારી નજર પર, સીયાવર, હું તો૦
 નથી કહેવા એ ભાષા ભગતપર. સીયાવર૦   ૧
 એ કહીને શું કરવું કોની કને કહેવું, જવ પામર ને તું પરાતપર.
 ઠીકા અઠીકા ગુણ તારા ગિરધર, આભેખાયા છે અંતર પર.   ૨

ક્યાં મારી ભક્તિ ને ક્યાં તારી ચક્તિ, ક્યાં બિન્દુ ને ક્યાં સરવર.
માયાવી આશા ને માયાવી ભાષા, નાટક કરવાં નશ્વર પર.
સંભ્રમ નાટક અમારાં અનોખાં, અમી આંખે જોજો જીવનમર. ૩

શાન્તિના રાહ

ઓ શાન્તિ સંસારમાં ક્યાં છે છૂપાઈ તું, અથવા શું વિશ્વથી રિસાણી હો જી
શોધી રહ્યા છે તને આજે ત્રસારીઓ, તારી એધાણી ના કળાણી હો જી.
શોધે છે રાય અને શોધે છે રંક તને, શોધે માલીક ને મનુરો હો જી
શોધે છે સાક્ષરો શોધે નિઃક્ષરો, શોધે ચિન્તાએ ચતુરો હો જી
શોધે છે દેશમાં શોધે વિદેશમાં, શોધે વિદ્વાન વિદ્યાને હો જી
શોધે છે ભોગમાં શોધે સહયોગમાં. શોધે છે ખાન પાન માને હો જી
વિધ વિધ પ્રકારથી પોકારે તુજને, સંભ્રમથી શોધ કરે તારી હો જી
ચાથી તું આવતી, ક્યાંથી તું આવતી, એથી અગળ્યુ નર નારી હો જી
શાન્તિ કહે કે તમે બોલો છે બૃજતાં, આજે ન કોઈ મને ધમ્મ છે હો જી
આજે તો માનવી માયાને ધમ્મતાં. મુજને ન આજ કોઈ પ્રીતિ હો જી
મારે ઓથાર સૌ અશાન્તિને નહોતરે, આવી લઈ એ એની ટોળા હો જી
બ્યાપી રહી રે એ વિશ્વે નરનારમાં, પાપ ધીરો એર ઘોળા ઘોળા હો જી
હું એ બ્યા વિશ્વમાં વસવાનું શોધતી, જ્યાં ત્યાંથી મળતો જાકારો હો જી
હું મારી મંડળાની સાથે રે આવતી, એના ન થાતા સ્વીકારો હો જી
સંયમ સંતોષ ને ધર્મ સદાચાર વળી, પ્રેમ પરમાર્થ ત્યાગ સગે હો જી
સમતા ક્ષમા ને દયા નીતિ ભક્તિ વળી, શ્રદ્ધા તિતીક્ષા ઉમગે હો જી
એ સૌ સહોદરોની સગે રહું સદા, એ વિષ્ણુ હું ક્યાં ય નથી જાતી રો જી
આજે તો સંતોને ઉરે આનદમાં, રનેહે સદૈવ હું સમાતી હો જી
મારાં સહોદરને આદરે હું આવતી, વિખૂટાં અમે ન કદી પડતાં હો જી
શાસ્ત્રે સંતોઈ મને શોધે ન ઓળખે, તેને ન ધામ મારાં જડતાં હો જી

વિશ્વાસ શું ન આપ્યો ?

- ૬૭એ વિશ્વાસ શું ન આપ્યો, ગોપાલનો ૬૭એ
ખૂટી શ્રદ્ધા કે ભાવીએ ભૂનાખ્યો. ગોપાલનો ૦ ૨૬. ૧
- સૂળીનાં વિદન જોણે સોયે સરાવીને, પળ પળ પકડો જતાવ્યો
કોરે કાગળ એણે સહીઓ કરી દીધી, વંચાવાનો લેખ તે લખાવ્યો. ૨
- શોધને તવારીખ તું તારા જીવનની, અનુગ્રહ શેણે તે લખાવ્યો.
દુઃખ દાખે તો હવે દોષ કોનો માનવો, નિએ વિશ્વાસ તે શુમાવ્યો. ૩
- સાચા વિશ્વાસીને ચિન્તા ન સંભવે, એ સંતાએ શેરો કરાવ્યો
જેવો વિશ્વાસ જોણે રાખ્યો એના પર, એવો એણે ભાવ લખાવ્યો. ૪

જરી જરી તો

- જરી જરી તો તું નવરો ધાળે, માનવ, જરી જરી
ધડી ધડી તો તું ગિરિધર ગાળે. માનવ ૦ ૨૬ ૧
- અદનિંશ તું અર્થોને શોધી, જરી ધીરો ધીરો ધાળે
જામત રવખે છે ધનનાં રે ખ્યાનો, નવ મળે લાખ વિના જો ૨
- મારાં મારાં માને છે તું એ, તજતાં તને નહિ લાળે.
સ્વારથ સરતાં રતેહીએ સરશે, ખટકા ખમે તું જો કાળે. ૩
- અતિકુળ યાર્તા સૌ પર હરશે, અર્થે અનુકુળ આળે
આયુ વિતાવે અજંપમાહિ તું. ચિર પર મૃત્યુ ગાળે ૪
- વિશ્વ વિશ્વટો નહિં વિષદ્ વિદારે, કશું ન કરે જેને ટાળે.
સર્વસ્વ સોંપી દે તું શરણુમાં, એ ઉગારશે એની લાળે. ૫

સ્વજનો એ સ્વાર્થી જણાયાં

સ્વજનો એ સ્વારથી જણાયાં, જીવન, જગે સ્વજનોએ
 વૃથા મમતા એ ત્યાં અમે તણાયાં. જીવન એક
 જાતો ધર્મને અમે જીવનને વેરીયાં, તોયે ન કરતાં ગણાયાં.
 માલિક આપીને એ માગે અમોલ ભોગ, ન્યાય ન કાઢ્યે નણાયાં.
 આપીને અરૂપ એ અપાર ઉર ઇચ્છતાં, જાલનાં બેલી સૌ જણાયાં.
 જીવનભર જાગ્યાં સાંખે ન રહેજ શૂન, વેળાએ ન ગુણી ગણાયાં.
 ચડતી વેળાએ રોહ મગપણુ જનાવતાં, પડતીયે પારકા બણાયાં.
 ભૂમ્યા ઉપકાર ને ભાવેને ભરીયાં, છાનાં એ દુઃખ ના છણાયાં.
 સ્નેહ તણી સાંકળ એ તોડી રે નાખતાં, પાડતાં શી વાર ને ચણાયાં.
 આપ આનંદ ભોગ આપ્યા ને કારણે, આપતાં અજંપ એ જણાયાં.
 તનના એ તાપ કોની આગે હું ઠાલવું, ભેદુ તું આગળે લણાયાં.
 ઘેરે છે કાણુ મને કહોને એ કમ' તે, જણુ છતાં જ્ઞાન ના અણાયાં.
 અંતર આશ્વાસને સામળ સંબોધતા, એ માયાનાં મૂળ ના ખણાયાં.
 લેણુ દેણુ લેવા એ રણુ સખંધ સાંપડ્યાં, લક્ષ ભૂમ્યે સુખના લણાયાં.
 ભાગ્યના ભોગ નકી ભોગવવા આ ભવે, જણી સંચિતથી વણાયાં.
 વેપાર સ્વાર્થના અપાર અહીં વિશ્વમાં, રળતાં કહો કાણુ રે જણાયાં.
 વાંક નથી રે એના જોતાં વિવેકથી, વાળ્યાં દુરો એ જ' રે લણાયાં.
 જીવન જ જળ જીવ સાથે સમેટી સ્યો, ગુણીમાં હો જો ગણાયાં.
 સુણી એ સંદેશ મદારાં અંતર આનંદીયાં, એ સ્નેહિનાં વચનો સુણાયાં.
 નકી એ નાય તમે ગોઠવ્યાં વિરાગ કાજ, ભેદુ એ કારણો જણાયાં.
 સંસારી સ્નેહ આમ ઉતર્યા સમૂળ શ્યામ, માલિકમાં સુખ ના મણાયાં.
 માયાવી મન અને માયાવી માનવી, એથી અસંગ એ જણાયાં.
 પરવા નહિં રે હવે પરની પંપાળની, મોહનમાં મન રે વણાયાં.

વિલાસે વ્યર્થ વખત

વ્યર્થ વખત નવ ગાળો, વિલાસે, વ્યર્થ વખત	૦
આ વિખરાશે વહાલો માળો, વિલાસે	૨૬
જન્મ મરણના નિત્ય નિયમને, નજર કરીને ન્યાળો.	૨
યમ રાખના અગ્નિ આવન, બીતર લયને બાળો.	૩
કંઈ કંઈ ચૂકે ચકકર ચડવું, એ ચોરાસીની જાળો.	૪
સારાસાર વિવેક વિના શું વાસના વ્યર્થ વીંઢાળો.	૫
વિષયો વૈરી વિષમ દયાઓ કરતા એને ખાળો.	૬
ગાફલ રહી ના ગજબ ગુનરો, એ મુ-હેમાર ન પાળો.	૭
એ ચોરાને ચણર ચઢને, ચિદ્ધી નોખા ન્યાળો.	૮
ઉત્તમ કર્મે ઉત્તમ ધર્મે, ઉર અધાર ઉગાળો.	૯
સાધન સાધી સુખ હવે તો, સત-સંગે મન વાળો.	૧૦
કરણી તેવી પાર ઉતરણી, ઉર અભિમાનો ટાળો.	૧૧
બુદ્ધિ આપી રિદ્ધિ આપી, એ એણે ના માળો.	૧૨
મદહર માયા મન નચાવે, ત્યાંથી પાછા વાળો.	૧૩
અમૃતસરનો વિલાસી આત્મા, આવરણે ના ઢાળો.	૧૪
માનવ દેહના મર્મ વિચારી, દિવ્ય દેહીને બાળો.	૧૫
તન ધન યૌવન નશ્વર ગણી, ઝોળખો આત્મ નિરાળો.	૧૬

ખોટાં ન બોલ

ખોટાં ન બોલ જીવ ખોટાં ન બોલ. ત્હારાં સ્વરૂપ તું મનમાં રે તોલ,
 સંકેતે ગાંઠે તું ગાંધી થયો, હળવો હતો તે તું તો બારે થયો.
 જાણે જરા ને તું તો જાની જણે, આર્ષા અભિમાનને જાડાં વણે.
 જાણે જે જાણ એ અજણવા સહી, જાનીને મન એની રકુરણા નહિ.
 સારાં ખોટાં એ તો મનના રે ભેદ, આપે માન્યાં એ તો આપે રે ખેદ.
 તારો આત્મા તે તો સાચો લલો, ખીન્ને સંસાર તેં તો ખોટો કલો.

જગમાં જોવા જગદીશને સહી, મોકલીયો જીવ આ ઈશ્વરે અહીં.
 એ રે કસોટીયે તું કાચો પડે, તો આત્માનાં ધામ તને ક્યાંથી જડે.
 કર રે એ જીવ તું તો નજરો નરી, ઘણાંડે ઘણ જો ભ્રાન્તિ દરી.
 આપ સમાન તું સૌને લહે, ત્યારે સતો તે તને સાચો કહે.

આ જગ સિન્ધુ ખારા

- આ જગ સિન્ધુ ખારા કહેવાતા આ જગ સિન્ધુ
 દેખાય નદિ એના આરા, કહેવાતાં ટેક ૧
 સાગર તો સખ રસથી ભરિયા અવિવેક કે લાગ્યા ખારા.
 એ રે સાગરમાં મંથન માંડ્યા, દોરી સંચાર તમારા. ૨
 મથતાં મથતાં વિષ પ્રખટિયા, ઉડ્યા એર કુવારા.
 શિવ નહીં ને જીવે પ્રીતે પીધા, જીરવવાનાં ઉધારા. ૩
 વિષ વ્યાપ્યા ને વિકળ થયા તોય, મથન કરે એકધારા.
 રતને રીઝ્યા એ રાજી થયા કંઈ, પામ્યા નથી એના પારા. ૪
 આશા ભરેલા તો યે ઉલેચે, ખેલાડીના ખેલ ન્યારા.
 મીઠા મ્હેરામણ ક્યાંથી માણે જો જાણે ન નંદ દુહારા. ૫
 કોઈ દેવાંથી અમૃત ઝંખે, સફળ થવા જન્મારા,
 એ રે સાગરમાં મીઠી વિરડીઓ, ભક્તિની અમીધારા. ૬
 યતન કરે તો અમૃત મળતાં, રહાય જો સરજનહારા.
 એ રે મુલાગી શોધો રે કહાડે, જણવે જો જીવદાધારા. ૭
 અમૃત મળતાં અમર થતાં એ, કહીયે નહીં મરનારા.
 અમીમય સિન્ધુ એને ચાતા, જીરે જગ સરજનહારા. ૮
 મીઠા મ્હેરામણ એરે માણે, કરે કૃપા જો કરૂણામારા.
 ખારા મીઠા મનના ધર્મો. સતો સાક્ષીવત્ ન્યારા. ૯

શૂદ્ધ્યાં તમારાં જ્ઞાન

શૂદ્ધ્યાં શૂદ્ધ્યાં તમારાં જ્ઞાન, પ્રભુ રે, અમે શૂદ્ધ્યાં	
શૂદ્ધ્યાં શૂદ્ધ્યાં તમારાં એજાન, પ્રભુ રે અમે	૧
સાચા મારગ તો નારે સચરા ને, અંતરમાં આવી અજાન.	૨
કળિયુગના જીવ અમે માયામાં મડોયા, કરિયાં કાધાનાં ગુમાન.	૩
ધર્મ ધ્યાન શૂદ્ધ્યાં ને દેવ દાન શૂદ્ધ્યાં, શૂદ્ધ્યાં કથામૃત પાન.	૪
સંયમ શૂદ્ધ્યાં ને નિયમે શૂદ્ધ્યાં, શૂદ્ધ્યાં વૃતોનાં વિધાન.	૫
સત્ય સંતોષ ને શાન્તિ રે શૂદ્ધ્યાં, શૂદ્ધ્યાં શૂદ્ધ્યાં મોટાંનાં માન	૬
આચાર શૂદ્ધ્યાં ને વિચાર શૂદ્ધ્યાં, શૂદ્ધ્યાં વૈરાગ્યનાં જ્ઞાન.	૭
લોકલાજ શૂદ્ધ્યાં ને દેશદાજ શૂદ્ધ્યાં, શૂદ્ધ્યાં સ્વધર્મનાં જ્ઞાન,	૮
આપ જ્ઞાન શૂદ્ધ્યાં ને તાપજ્ઞાન શૂદ્ધ્યાં, શૂદ્ધ્યાં આવી અભિમાન.	૯
શાસ્ત્ર જ્ઞાન શૂદ્ધ્યાં ને સતસંગ શૂદ્ધ્યાં, શૂદ્ધ્યાં જીવ શિવનાં જ્ઞાન.	૧૦
સ્વારથે શૂદ્ધ્યાં ને પરમાર્થે શૂદ્ધ્યાં, શૂદ્ધ્યાં સારાસાર જ્ઞાન.	૧૧
નળી જોઈને જ્ઞાન જન્યાર્ય રે હોય તો, દુઃખ કરે ભગવાન.	૧૨
કલિપત કર્તા ને કલિપત કર્મો, એવાં વેદોનાં વિધાન	૧૩
જ્ઞાન અજ્ઞાનનાં જોગી આ જીવનાં, ટાળે હરિ અજ્ઞાન	૧૪
દયા રે નિધાન તમે દયા કરીને, આપો એને જ્ઞાનનાં દાન.	૧૫

શૂદ્ધ્યા લૂખા લોકાચાર

મેં તો મૂક્યા લૂખા લોકાચાર, જીવન, મેં તો મૂક્યા
જેમાં પાખાંડી કઈ કઈ પ્રચાર, જીવન રેક
અંતર જૂઠું ને ઉપર જૂઠું, જીવ વર્તનના પ્રકાર
કાચો એ પાચો અધરો જીવવો, કર્મ ફળે પુટનાર
મનથી કે મુખથી કહેતાં સાંભળતા, મન ધોડા ધડતું અપાર.
આંહી કે બીડી જાપ પડે એ, લેવરાવે અવતાર.

સ્વજનોનાં સુખદુઃખ દિલને ડોલાવે, ભરતાં હૃદયમાં ભાર
 એ રે અબ્યાસે અધ્યાસો વધતા, અગ્નિએ વધે ખાર પ્યાર
 ઉર માંડે એને માને ઉપાધિ, સરતાં સ્મૃતિનાં તાર.
 એવી સાળાશી હું થું રે કરું જો, ભક્તિને બૂલવનાર.
 એથી બહુ મારે જુઠાં લેખાવું, કોણે જીત્યા છે સંસાર.
 આજ લગી યથાશક્તિ આચારીઆં, પૂજી લીધા થું સાકાર.
 માયું ક્ષમા હવે સર્વે સ્વજનની, દેખે યદ્યપિ દાતાર.
 આત્મ તૃપ્તિ તો અનેરી એકાન્તે, નિકટમાં નંદકુમાર.
 સ્મરણ સુધાએ ઉર સર ભરિયાં, ડૂબી ગયા લોકો ચાર.

આપ બળે ન પમાય

પ્રભુ આપ બળે ન પમાય, કદિ પ્રભુ આપ.
 કરે કરુણા તો આપે કળાય, કદિ પ્રભુ ટેક ૧
 જે ઉર ઓળખ આપવીધારે, એ પર અનુગ્રહ થાય,
 હાથે ધડે હરિ હૈયાં રે એનાં આગવી કરી રચનાય. ૨
 એ ઉરે અહંતામમતા કે માયા, પ્રભુ વિષ્ણુના પયરાય.
 એક ટોકારે રાગો વિરામે, મૃત અમૃત ઓળખાય. ૩
 સાત્ત્વિક શ્રદ્ધા બીજ પ્રથમથી, એ અંતરમાં ઓરાય.
 નવ યશો અંતર કોઇ ઉદાસો, અનુપમ એની દયાય.
 એકજ નાદે કરે એ કળણે, રનેહે જો સરણે જવાય. ૪

કોઈનો કાજ

કોઈના મનની તું ન કહોય, કોઈનો કાજ બની ન જઈય.
 ડગલાં ડરી ડરી સર્વ ભરીય, કોઈનો કાજ ટેક ૧
 હું તારી તુટીઓ નવ દેખે, પરની ક્યાંથી લલ્લીય
 પહેલાં થીજી તું તારું જોતાં, જ્યાં કંઈ લોચા લલ્લીય. ૨

પરના તારે નથી પાલવવા, નિજના નક્કી સહીશ,
 તું અવગુણ તારા નહિ પ્રીછે, ત્યાં લગી પાછ રહીશ. ૩
 મન છેતરતું જન છેતરતાં, જવાબ જઈ સો દઈશ,
 ચિત્રગુપ્તને અનંત આખો, ત્યાં કયા દાંકયો રહીશ. ૪
 પળપળનાં લેખાંએ લેરો, એક જુની ન જઈશ.
 ન્યાયો નિયામક નક્કી છે કે, એથી સાવધ રહીશ. ૫
 સૌમાં સમતા રાખીશ ત્યારે, સત્ય સમજતો થઈશ
 નિરંતર પ્રભુને પાસે પેખી. સ્વપરમાં એક લહીશ. ૬
 ત્યારે અનુચ્છેદપાત્ર થઈને, પરમ પદે તું જઈશ,
 અખિલ જગે જગદીશ્વર જોતાં, તું એ રૂપ હઈશ. ૭

મન તો બૂલ્યાં રે

મનમોહન મન તો બૂલ્યાં રે, ફૂલ્યાં રે એ તો દેહ ધરી
 તરવાનાં નાન હમે છે રે, ચતુરાઈઓ એવી એણે કરી. મન ૧
 છુદ્ધિ રૂપી લમે બારણાં આપ્યાં, વિષયો ન પેસે મ્હાંય.
 મને છુદ્ધિને આધી કરીને, પેસાડ્યા વિષયો ત્યાંય,
 છદ્ધિ થે આદર આપ્યા રે, સંતોષ્યા એને મમત ધરી. ૨
 એ આખે મ્હરેણે આદર દેખો, મનને નાંખ્યા ફંદ,
 જ્ઞાન બૂલ્યાં મન કરવા લાગ્યાં, વિષયો શું આનંદ.
 જુઠામાં જીવના જાપ્યા રે, તૃપ્તિ તો એને નહોરે જરી. ૩
 સુખ દેખાડે ને દુઃખ પમાડે, મિત્રો મે મારી યાપ,
 જ્ઞાન નથી એને સાચા જોટાનાં, મોહે જુઠાયાં આપ.
 ચરવણ સાવ ચડિયાં રે, ત્યારે તો જોશ ચાછાં ફરી. ૪
 છુદ્ધિની એણે સહાયો લીધી ને, વિષયોને કહાડ્યા ખદાર,
 છદ્ધિયો અંતરગુપ્તી કરી ત્યારે, દીર્ઘ આનંદ અનંત,
 સત વસ્તુ સોધી કહાડી રે, નજરો તો એની થઈ છે નરી. ૫

અખંડાનદે શાન્તિ ચર્ધ ને, વિષયના ભાગ્યા ફંદ,
 ઇંદ્રિયોને અમર ફળ લાખ્યા, આગ્યા સાચા આનંદ,
 આત્માએ પ્રીતો બાંધી રે, ત્યારે તો ગયા તાપો તરી. ૬
 બુદ્ધિએ મનને આપી શોખામણ, યત્ન વિષય નિરધાર,
 એ શુ પ્રીતો રે ત્વમે રાખો રખે, એ લઈ જાય દુઃખ બજાર,
 અખિલાનંદ વરીનેરે, અખંડ પ્રીતિએ રહેજો દરી. ૭
 એ મન બુદ્ધિનો પ્રેરક તું પ્રભુ તુંજ પહોંચાડે પાર
 તુંજ વિષ્ણુ એને કાણુ બચાવે, અજીત રીપુથી આ વાર,
 નાવિકે નજરો દારી રે, હવે તો હોડી જશે તરી. ૮

દાળો દંદ

રધુનંદ, દાળો દંદ, માયા ફંદ, જીવ બંધે જડપા,
 નવ ઝોળખ્યા સુખકંદ, દસરથનંદ આવરણે પડપા. ૧
 અટપટી ધાંટી અંબની, એ વટી કાએ ના સકપા,
 કરી આણુ વેદ અજાણુ, મુની મન જાણુ પણુ જોતા ચક્રવા. ૨
 સહુ લીલા બીલા ભાળતા, લીલા શીલા એ ચર્ધ રસા,
 જ્યાં મતિ ગતિ રતી નહીં, ત્યાં મનનસીલ મુંઝાર્ધ ગયા. ૩
 અધટિત મીઠું શું માંડીએ, અદીક દ્રષ્ટ પડતા નથી,
 આવરણુ ઊર અજીત એ, અનંત અંત જડતા નથી. ૪
 ભરપૂર ષડ્ઝાડે ભર્યા તો, બેદ લાય કયમ ભાસતા,
 અદ્વૈત આપે એક છો, તો કયમ જગે જીવ ત્રાસતા. ૫
 સુખ રૂપ છો દુઃખ રૂપ છો, અરૂપ ને યદ્ય રૂપ છો,
 એ વિંડમન ષડ્ઝાડર્મા, આપે જ એક અનુપ છો. ૬
 ને દ્રષ્ટ પડતાં દ્રષ્ટ તે, કષ્ટે ય દ્રષ્ટે જો પડે,
 તો જીવ માયાવિષ્ટ, માયાતીત મર્મે કયા જડે. ૭

૭ ધૃતે દૂધ કે દૂધે ધૃત, એ કશું કશું ના જાય રે,
 પણ પ્રુષ્ઠ યાવા પુરુષ એ, પ્રયત્નપૂર્વક ખાય રે. ૮
 અધિકારી રાગી દૂધનો, એ બંને દૂધ તો ખાય રે,
 પણ ધૃત જઠર પાચન કરે, બલિષ્ઠ તે તો યાય રે. ૯
 એમ બેઠાં બેઠાં બધાં, પણ બધા તો બરપૂર છે,
 એ બેઠાં એ પણ બધા છે તો ક્યાં જવાનું દૂર છે. ૧૦
 અદ્ભુત અધરા આપ એ, સૌ અતરેજ અખંડ છે,
 અવસોકવા ઇચ્છા થતાં, પ્રભુ, પ્રગટ પિંડે પિંડ છે. ૧૧
 તસરેણુ તમ વિષુ ના ટકે, એમ જોતગોત વસંત છે,
 જીવ ના જીવે એ જીવના ચે, ભોગી આપે બધા છે. ૧૨
 સમ રૂપ જૂપ અરૂપ છે, અનુપ આપ જ છેક છે,
 બલિરેક અ-વય આવઠે તો, આપ આપે છેક છે. ૧૩

ના ઇચ્છો આ સંસાર

જીવ ના ઇચ્છો આ સંસાર, પણ ક્યાં જાવું એથી બહાર
 જ્યાં જશે ત્યાં વ્યાપક તત્ત્વે, બધે સમર સંસાર. ૧
 જીવ રૂપે તો સાક્ષી થોતે, અસંગ એ અવિકાર,
 અલંકાર ઉન્મત્ત થાયે તો શિક્ષાના બ્યવહાર. ૨
 રાજ હોય ને રાંક બને તો એમાં કોના વાંક,
 રાજરાગ રાગોના લાગ્યા, મને જ માન્યા રાંક. ૩
 ભાગ્યયોગ એ જીવ જ રાગે, પણ એ નિમે રાય,
 સંત શાસ્ત્ર ઔષધીઓ આપે, ભરબીણુ ભય જાય. ૪
 નથી રાંક જીવ રાજ નિમે, ધડી એક ઘેસો થાય,
 પણ ઔષધીઓ શેઠા વિણ, એ રાગ ન નિમે જાય. ૫
 અમર ઔષધીઓ કરી કિરતારે મૂડી માનવ કાજ,
 ખરી ખાતરી ખાવી એને, જોશતાં હોય ને રાજ. ૬

રાગ્ય ચર્ધને રાજ કરે તો, રૈયતના ચા ભાર,
નિર્ભય રાગ્ય નિજ રૂપે એ, લહે પ્રગ્ન પરિવાર. ૭

મોંધી મઝા

પ્રભુ પ્રેમની આ જગતમાં, મેં ધી મઝાઓ માણવા
જન્મો ધર્માં જે જે જીવે, એ ધન્ય જન્મો જાણવા ૧
બાકી બધા ખીજા જીવો, હે વ્યર્થ વેડ જ તાણતા,
સુખ સત્યના એ લેશને, જીવન સુધી નવ જાણતા ૨
વૈભવ મળ્યા કીર્તિ મળી, વાડી મળી, ગાડી મળી,
માડી મળી, લાડી મળી, ચાડી મળી, લાગી ગળી ૩
જીવ જીવન આપ્યાં એમ રખે, રમતમાં તું ગાળતો,
ચિન્તામણિ બાળ્યો અરે, જાશે વૃથા, શું ન જાગતો ? ૪
રનેહી સગાઓ શું, અરે, આ દેહ પણ તારો નથી,
એ માત્ર બધન આપશે, જે કાજ તું રહેતો મથી. ૫
લાખોપતિ ચાલ્યા ગયા, ધન ધામ અહીંયાં રહી મયાં,
અણુ માત્ર સાથે ના ગયું, કોઈ રનેહી સાથે ના થયાં. ૬
પર કાજ એહ વિટમણા, જીવ અર્થ એમાં શું સર્થો
હુ ખૂ માત્ર એમાંથી મળ્યું કલ્યાણને રે વિસર્થો ૭
સુખ માનિયું જે વિષમાં, એ વિષય તો ય-

- સંસારનાં સુખ દુઃખ વિનાનાં, કહીયે શું બાળીઆં,
એ ઝીઝનાં જળ ના મળે ને, વૃથા શું મન વાળીઆં. ૧૨
- એ મૃષા મૃગજળ જાણીને, અંતર ચક્રા અજાણું થવું,
ના હુબ્ધ થાવું રે ધટે, દિન એક સૌ છોડી જવું. ૧૩
- સત્ ચિત્તું સુખ રૂપ છે, આ વિષય સંગો છોડીને,
સુખ રૂપ સહુ દુઃ લે કરી, રઘુનાયકા મન જોડીને. ૧૪
- ભવ રોગને સંહારવા, છે અમરવેલી નામ રે,
કરી પાન અમૃત નામનાં, તું જોળખી લે રામ રે. ૧૫
- એ અખિલ નાયક નિરખતાં, તૃપ્તિ થશે સૌ અંગમાં,
અજગો પછી નહિં થા અણુ, ચિત્ત જોડશે એ રંગમાં. ૧૬
- હરિ વિષ્ણુ અવર કંઈ નજરમાં, સંસારમાં ચડશે નહિ,
પ્રભુ પ્રેમની દ્રષ્ટિ થતાં, માયા નજર પડશે નહિ. ૧૭
- સંસારસુખદુઃખત્યાં ભગો, હરિવિમુખમન રહે જ્યાં સુધી,
પ્રભુમય જીવન જીવી જતાં, નવ આવડે રે ત્યાં સુધી. ૧૮
- એ અમર જીવન જીવવા, ઉપાય પ્રભુનાં નામ છે,
એ નામ નામી નિરખતાં, તું આપ આત્મારામે છે. ૧૯
- પ્રભુપદ વિષે કરી પ્રેમને, સાર્થક કરી લે જીવનનું,
ચૈતન્ય દીપો ચેતવી, તું પદ મહી લે પ્રવિણનું. ૨૦
- એ જીવન જ્યોતિ ભગતાં, જીવ એકમાં લય થઈ જશે,
પ્રતિજિત પૂર્ણ જ પેખતાં, અવશેષ એ વિષ્ણુ નહિં હશે. ૨૧

છોડવાં આ રૂઢને

- જીવ જાણુજે એક દિન તારે છેડવાં આ રૂઢને,
માટે ચન્દ્ર ચરણ ચર્ષ જજે, જે મળી મર્વાનાં ગૂઢને. ૧
- સાંપ્રત સમયમાં રેહને જીવ લડાવે બહુ લાડને,
પરતાંત્ર એ છોડી જશે, જેમ પક્ષી છોડે ઝાડને. ૨

- જે કાજ તું મિથ્યા મથે, ને સ્વાર્થને સમજે નહીં,
 હોંકાર એ પુરશે નહીં, તું જાણજે, જમને તહીં. ૩
- તને સ્વપ્નથી સમજવીઓ, જે સ્વપ્ન આ સસાર છે,
 પ્રત્યક્ષ તું સહુ પેખતો, પણ ક્યાં તને જ વિચાર છે. ૪
- તું છેક છોડ ના થતો, તને બુદ્ધિના અધિકાર છે,
 જગનાથ લેખાં પૂછશે, તુજ પૂછજા એના ચાર છે. ૫
- કંઈ દૂકમસર તું ચાલશે, તો બંધનોએ નહીં પડે,
 પણ કાયદા જો તોડશે, તો શંખલાએ એ જડે. ૬
- જો બંધનેથી તું બંદીએ, ને બચ ધરે જો દંડના,
 તો નિયમ એના પાળજે, કરતો કદીએ બંધ ના. ૭
- નથી દંડજી એના કાયદા, પણ માત્ર એના માન છે,
 તું ચરજી શરજી થઈ જજે, એ દયાનો જ નિધાન છે. ૮
- સમર્થ પાસે છે જતું, અધિકાર કંઈ તું આણજે,
 છે દિલનો દરિયાવ એ, શરણે જઈ સુખ માણજે. ૯
- એણે શરજી આપ્યાં શત્રુને, અધિરાજ એ નિર્દય નથી,
 જો અંતરે આધી નથી, એ પૂર્ણ જે પરમારથી. ૧૦

આવડાં શાં જોર

આવાં શાં જોરતારાં આવાં શાં જોર, કહે રે અહંકાર તારા આવાં શાં જોર.
 આદર વિનાયે તારા આવા શા શોર, દેખું નહીં ને તારા આવા શા દોર,
 મનને મુકામ તેં તો અકુશ કર્યો, ગુણો બંદો બંદીને ત્યાંથી પાછા કર્યો.
 બુદ્ધિની આણુ તું તો માને નહીં, તારી સત્તાઓ તેં તો માની તહીં,
 કહાડું કહાડુંને તું તો પાછો ફરે, કિયે રે ઉપાય તું તે જડથી મરે.
 જીવતી સંગે શું તારે લખતો થયાં, બધાયો જીવ તારા માને કહ્યાં,
 બાધી રૂંધીને તેં તો દુઃખીઓ કર્યો, એમાં અરથ તારો શું રે સર્વો.
 બુદ્ધિ એ જીવનાં જોયાં એ દુઃખ, તને દયાવવાની પારી રે રૂખ,

મુખને હાકીને એ તો ચેકી કરે, જે રહે એ ચોર હવે પાછો ફરે.
અખંડ પેરા તો એણે ચાતા નથી, બાલ્યા તે વેષ એ ઝાળખતી નથી.
પલટીને રૂપ તે તો શુદ્ધિ જીતી, એ રે હંકાર તે તો અવધિ કીધી.
તારે સંગે રે એની શુદ્ધિ મર્ષ, જોર મથું ને એ તો ઝાંખી યર્ષ,
દુઃખીઆ રે જીવ શુદ્ધિ ઝાંખી યર્ષ, એની ખળરો રે એ તો ચિત્તાને મર્ષ.
ચિત રે જાગ્યા જગ્યા એતન દીપ, કળજે લઈને તને મારી રે દીપ,
શુશ્રુને કહું જે એની ચેકી કરે, અખંડ પેરા તે એની ઉપર ભરે.
કેદે પડ્યો રે તોય હેરા કરે, લાંબા જીવન એના ક્યાંથી મરે,
શુભે તે શાન્તિના સ્થાપ્યા રે રાજ, જીવશુદ્ધિને જંપ આપ્યા રે આજ.
શુદ્ધિએ શાન્તિ શું બાધી રે પ્રીત, આપ્યા રે તેજ એની ભાગી રે ભીત.
શાન્તિ ને શુદ્ધિની જ્યોતો યર્ષ, એ જ્યોતિમાં જ્યોતિસમાઈ મર્ષ.

સિંહ વનમાં

એક સિંહ વનમાં વશી રહ્યો રે, એ તો મૂંગા શિયાળની સાથ,
સંગ એવા રંગ લાગીઆ રે, બુલ્લો જાતિ એ વનનો નાથ.
ઝાઝા જનાવરે ઘેરીઓ રે, એ તો બુલ્લો પોતાના નર,
પરવશ પડ્યો એ તો પ્રાણીને રે, ભગે સાથે નજીક ને દૂર.
શિકારી શિકારને વશ થયો રે, એ તો ખાવાને લાગ્યો ખડ,
પશુઓ લાગ્યા પછી તો પીડવા રે, દીન દુઃખી થયો એ ભડ.
કોઈ સદ્ગુણ સિંહ મળી ગયા રે, એણે જાણી પોતાની જાત,
પાસે તેડીને રૂપ એતવ્યા રે, ભાઈ સાંભળ મારી વાત.
આપણુ તો જાતના એક જ રે, આપણુ રાજ, એ આપણા ખાજ,
જાતભાત ભાઈ તું જુદી ગયો રે, આ તો ખોટો લીધો તે સાજ.
રૂપ ઝાળખ્યા ને આપ સાંભળ્યા રે, મર્ષ પહીંક ને જાગ્યા છે ચર,
તાર પાડી પશુ નાશી ગયા રે, આપ ઝાળખ્યેથી વાધ્યા છે નર.

જગતમાં જગદીશ

જીવતું જગતમાં જગદીશ જો જો, યથા ઈશ માયા રૂપે એ તો મોજો
એના વિષુ ઉત્પત્તિ સ્થિતિ ક્યાંથી, સમાવું એમાં યશું જો જોમાંથી.
અચેતન ચેતન થાતું જોનાથી...જીવ તું ૦ ટેક. ૧

જીવનમાં ભોગ ભોગવવા એવા, લખાવ્યા જો ને લખાવાય જોવા,
એમાં નહીં દ્વારિને લેવા કે દેવા. જીવ તું ૦ ૨

કર્મોનાં ફળ તો તું નજરે ધરે છે, શાઓ પણ સાક્ષી એની પુરે છે,
રહેજો સાવધ તું શું શું કરે છે, જીવ તું ૦ ૩

હૃદયમાં રામ રમે છે અમૂલ્યો, પિંડે પિંડે ઓહજ એ નવ ભૂલો,
ભાસે જો અવર એ અનુભવ લૂલો. જીવ તું ૦ ૪

સર્વમાં પ્રગટ પ્રભુ તો વસે છે, માયાનાં આવરણ રાગે રસે છે,
લીલાઓ લેખી એ અંતર હસે છે. જીવ તું ૦ ૫

ન જાણ્યા સાર અસાર

જીવન ગાળ્યું મેં બાળાપણે, ન જાણ્યા સાર અસાર,
ધડપણ આવી ઉભું રહ્યું, ત્વારે પડ્યા રે વિચાર.
દીઠો સ્વારથીઓ સંસારને, મન બાળ્યું લગાર,
અખ્યાસ તો ચે છૂટે નહીં, વળી વળી કરે રે લાચાર.
સુખ શોધું ને દુઃખ આવતું, ત્વારે ચમક્યું રે ચિત્ત,
અજાણ્યા કારણ એ ઉકેલતાં, ચાક્યું મન અજીત.
રહી થોડી વેળા ને ધણું ગોતવું, પડી પેટમાં ફાળ,
તરસ લાગ્યે ફોવા ખોલવો, એ તો ભુદ્ધિ રે બાળ.
અંતે બાળક જીવ શિવનો ક્યમ છોડ્યો રે જન્ય,
બાપ મહે નહીં બાળને, તો તો કાયદા બુસાય

નગી દયા ને કયા પાંચરી, સંઝે આઘો રે યોગ.
તાતે આધકાર આપીઆ, લાગ્યા લવના રે રોગ,
અકથ આનંદ એ આગવા, નહીં સુખ દુઃખ યોગ,
અતુભવતી નહીં આપદા, ગયા અસાનના રોગ.

જીવનમાં સાર

જીવ જીવનમાંહે સાર શું, એ અંતરે જ વિચારજે,
ભવ બધનોમાં નાખતો, શિર તેં ઉપાડ્યો ભાર જે. ૧
કર્તવ્ય એને માનતો, પણ સમજ એ તુજ મોહ છે,
એ વંચના માયાતણી, ને નિજ સ્વરૂપનો દ્રોહ છે. ૨
એ બંધનો પુજને ગણે, જે માનતો તું માદરસ,
સુખ દુઃખ વિષે તું એકલો, એ ભોગવે નહીં તાદરસ. ૩
તું એકલો અહીં આવીઓ ને એકલા જાવું ખરે,
એ દૂર રહેશે તાદરસ, કેઈ સાથ તારી ના મરે. ૪
યમરાજ લેખા પૂછશે, તું સાચ શું શું લાવીઓ,
અપુરાઈ ત્યાં ચાલે નહીં, જે જહર-કોલ ન પાળીઓ. ૫
અહીં સ્વરૂપ જેવા આવીઓ, એ રખે તું જાણી જતો,
સાવધ થઈ જો શોધશે, તો અંતરે જ થશે છતો. ૬

અસાધ્ય માયા રોગ

કામ કરી સાધન સાધે જીવ, હરિ અસાધ્ય માયા રોગ,
સાથી વિષયે વીંટી લીધો, સાથી જગ્યા ભોગ. ૧
આવડાં બંધન ન ઘટે નટવર, એ તો છે તમ ભોગ,
વિકૃત રૂપો સાથી થયાં એ, કોની લાગી ચોટ. ૨

પંચ વિષય ના પારો પડીઓ, ક્યારે પારો છૂટશે,
 અમર આસા તારે બાંધે, કેમ કરી એ ટૂટશે. ૩
 કેવાં સુખને શોધે છે, ને કેવાં સુખથી રાચે,
 અધાર પછેડા ચા એ પડીઆ, ખોલોને, જીવ જાચે. ૪
 શુ દેખુ ને શું ચ દશે એ અમમ્ય લીલા તારી,
 અણુઉકેલ્યાં આજ લગી એ, મતિ ક્યમ પ્હેંચે મારી. ૫
 અવિદ્યા બાને વિદ્યાજ્ઞાને, બાસે જીવ ચિત્ર બેઠો.
 મમતા આવરણુ અળખાં કરતાં, છૂટી ગઈ એ કેદો. ૬

ગિરિરાજધરણુ ઘો જ્ઞાન

ગિરિરાજધરણુ ઘો જ્ઞાન મને, ગિરિરાજધરણુ
 પ્રભુ પ્રેમ કૃપામૃત પાન, મને ગિરિરાજધરણુ ટેક ૧
 સંસારે સરીએ ને સુખ દુઃખ તરીએ, ઉર રહે તમ ધ્યાન,
 તનધનમાં મન રચી પચી રહેતાં, તજીએ એ ઉર અજ્ઞાન ૨
 કામક્રોધાદિ મારા મોટા, રહીએ એથી સાવધાન,
 શત્રુ મિત્ર અમારે નવ હો, સૌમાં રહે વૃત્તિ સમાન ૩
 અવિદ્યા વિદ્યા માયા છાયા, જીવ ચિત્તના જ વિધાન,
 વિધિએ વળીએ નિષેધો તજીએ, વિવેક તણાં ઘો જ્ઞાન ૪
 સંસૃતિઓ દેનારાં જે જે, એ રોડનાં બૂધવો બાન,
 મારું તારું પ્રમથા બાગે, ભાગે ઉરનાં અભિમાન. ૫
 અખંડ હરિ આ વિશ્વે વિલસે, એહ કરાવો જ્ઞાન,
 પ્રભુમય જીવન જીવી રહીએ, હો સુખ દુઃખ સર્વ સમાન ૬
 સત ચિત્ત આનંદ સમર ધરેલા, દરસાવો ભગવાન.
 અખંડ શાન્તિ રહે જેમ અતર, ઘો એ અધ્યાત્મ જ્ઞાન ૭
 ગુરૂ ગોવિંદ અમારે આપજ, આપે મન રમમાન,
 એ કરવાના આજ ઉપાયો, ભગવાન તમારાં જ્ઞાન. ૮

જીવનના ઉદ્દેશ

જીવ જીવનના સા રે ઉદ્દેશ, એ તું આજ જાણી જ દે
કરી આત્માની ઈર ઝાળખાણ, એની સંગ માણી જ લે. ૧

સદેશા ઈર સ્થામના જે સકલેા જ તમામ,
આજ કાલ તેડા આવશે, જીવાને જ મુકામ. ૨

પરદેશે રે આ તો વિશ્રામ, સ્નેહ અહીં કરશેા નહીં,
મન માયા તણી મોહ જળમહીં તમે ફરશેા નહીં. ૩

દલકારા એ આવશે પડી પોટી નહીં થાય,
પણ વિપજનો વાયદો, એને નહીં જ કરાય. ૪

જીવ જીવું જો હોય નિશ દેશ, સંગ કાંઈ લેશેા નહીં,
આ છોડી માયાના વેશ, અસંગ થઈ રહેશેા સદી. ૫

આ દેશે જે આદર્શો એ કહી પૂરા નહીં થાય,
અધૂરી આશા એ જશે, તો ફેરે ફાગદ થાય. ૬

જીવ શોધી બોધી લે સ્થામ, અમર અંશ મરવું નહીં,
જામ આજની આપદા તમામ, અવર કાંઈ કરવું નહીં. ૭

આ ભવસિન્ધુ કૂતારા, તરણે ના જ તરાય,
તરણી કે તારા વિના, નિમે કૂપી મરાય. ૮

તરણીને તારાના વિવેક, સદગુરુ શોધી જ દે,
તને પ્હોચાડે તારે દેશ, એ ચરણું શોધી જ લે. ૯

જે આપે અમર રજા તે ન કુપ્યા માયામાંય
એવા સમરથ શોધીને, પકડી લેજો પ્હોચ. ૧૦

દરિ ને દરિનાં જન, વિશ્વાસ એમાં ફરજો સદી,
જે આપે કુજે એવા હોય, સંગ એના કરશેા નહીં. ૧૧

નિજ દેશોને નિરખવા, તત્પર રહોજ સદાય,
દલકારા આવે જલ, ઉમંગ અંતર થાય. ૧૨

એ વિમળ હરિને ધામ જવા શ્યામ સ્નેહે સ્મરો,
જે ધ્યાનો એ કાળ કાળ જાય, નિર્ભય આપે કરો. ૧૩

વારે વારે વસવાટ

મારે વારે વારે ધામ દામ, હરિ, બદલવાં પડે,
એતે કાણે કરણીના લેખ કારણુ એનાં ના રે જડે,
હરિ તારાને કરવું શું હોય, ગિરદ બદાનાં ઉરે ધરો,
આપો અચળ વસ્યાના દામ ઉપેક્ષા નારે કરો. ૧
હરિ આવાગમનનાં દુઃખ ઉપાધિ બહુ રે કરે,
જીવને રે કર્મની ટેવ, અનુતાપ નારે ધરે
એ લઈને લખાયા સંગ આનંદે કરતો કરે,
પુન્ય પાપનાં પોટલાં સાથ પડરાણે રહેતો કરે ૨
એને નવનવા વેશે ઉમંગ, પાછળ પસ્તાવા રે કરે,
તોય વળી વળી વિસરી એ દુઃખ, નવાની ધ્રુમ્મકા કરે.
એમ વિચર્યો વારંવાર, હવે તો હલ રે ચર્ધ,
જોઈ જ્યાં ત્યાં ઉપાધિ એજ ઉત્કંઠા શમી રે મર્ધ ૩
હવે અચળ થવાને કાજ, હરિ તમને રે સ્મરે,
તમ વિષુ ત્રિજીવન નાથ, એ કાચને કોણુ રે હરે
દીનજંઘુ આવે તારે દાર, પાછું એ ના રે કરે,
એવાં અચળ અનુપમ ધામ, હરિ મારાં મન રે સ્મરે ૪

સદગુરુ સમજાવે શાનમાં

ચાણુને સદગુરુ સમજાવે શાનમાં, માયાની મહિમા પીધી અશાનમાં. ચાણુને.
જાદુગરની જાલો જાળ આ જાણુને, બેલણુદારાની કરી લ્યો ઝોળખાણુને

અધિષ્ઠાનમાં આ સૌ અદ્ભુત બાસતું, દિવ્ય દ્રષ્ટિ વિનાના તત્વ પ્રકાશવું.
એક સુવર્ણ તણા આ સૌ કણગાર જો, ધાટે મોઢ ન પામે સુવર્ણકારજો,
નામ રૂપ એ મિથ્યા માયા ધાટ જો, સત્યિત્ આનંદે સમશે ઉચાટ જો.
જળમાં રે મૂકીઓ મન બરસો નહી, માયા જળ નહીં રહે મૂકી જશે વહી.
જગત અને જન્મો જુક્તિએ જાણવા, દેહ દીધા છે પૂરણ બહા પ્રમાણવા.
લેવાને આવ્યો છે લાભ અમૃત વું, લાન જુધ્યો એ ઉરની જૂન કખૂલ વું.
નિરમળ નયને નારાયણ નિરખો ઉરે, એ બોધી ગુર પૂરી પારાયણ કરે.

કથમ કરી પ્રસન્ન થાય

- કથમ કરી પ્રસન્ન જ થાય, પ્રભુ તે કથમ કરી૦
જીવ જન્મ ત્વમ જોવા જાય. પ્રભુ તે૦ ૧
- એ હું હંકારની સાથ સિધાવે, ક્યાંથી દર્શન થાય,
છે રાજરાજેશ્વર પાસ જવું ત્યાં એકાકી જ જવાય. ૨
- રાજસભાની રીત જ જાણી, પછી બલે વું જાય,
નજરાણાં કંઈ એ નવ માગે, બક્તિ બાવની બેટ ધરાય. ૩
- અકિંચન જો વું આપ હશે તો, સજર બરે એ રાય,
અધિકારીને ચોઅ જ આપે, જેના રાજ્યે ન્યાય. ૪
- લોક લાલચ જો કરીને જાતો, તારો ભાર જ જાય,
આપ્યું એ અતુમલ માને તો, રાજ્ય રમાપતિ થાય. ૫
- ભક્ત ગયા ત્વમ જો વું જાતો, પ્રસન્ન પ્રભુ યર્ષ જાય.
સદ્ગુર શોધી પૂછી જાણે, અકળ ફેરા નવ થાય.
પૂર્ણ પ્રેમ ધરી જો જાતો, પ્રગટ દીનબંધુ જણાય. ૬

એ સાચા શોધ્યા કર્યા જડે, જે ચાલે જમની ચાલ.
 આદેશ આપ્યા છધરે, એ બોમવતા ધરી બહાલ.
 હીરા ધુળે ઢાકાયા રે, પ્રગટ એ તો પડતા નથી. સાચાને ૩
 સત મત જેણે આચર્યા, એને સત વસ્તુ રહેલ.
 જૂઠાની જાંજળ ન રાખે, વસતા છૂપે રહેલ.
 સતમાં જેહ સમાયા રે, એ જૂઠી દ્રષ્ટે જડતા નથી. સાચાને ૪
 સાચે જૂઠું ને જૂઠું સાચ, મેં અદ્ભુત બાબતો એહ.
 એહ જૂઠા જે કરી બતાવે, સાચા સતો તેહ.
 સાચાને શાને શોધું રે, વસ્ત્રો મેહ ગજડતા નથી. સાચાને ૫

હેયાં રહ્યાં છે સૂતાં

હરિ, હેયાં રહ્યાં છે સાવ સૂતાં રે શ્યામ, કોણ મને કૃષ્ણ ત્યાં બતાવે.
 પ્રાણ પિંજર થયાં છે સાવ જૂનાં રે શ્યામ કોણ મને ૦ ટેક ૧
 સર્ગ રનેહી ન કોઈ સદાય આવે, પ્રિય વેસાએ એ ન પરખાએ રે
 મન મૃત્યુના બધ રે સતાવે, કર્મ બંધન કોણ બા પતાવે રે. ૨
 ભક્તિ કરતાં એ કોણ મને તાવે, રક્ષનાય વિના કોઈ ન બચાવે રે
 કિયા સાધનથી કૃષ્ણ હિર આવે, હાહ આત્મ એજ કૃષ્ણને બતાવે રે. ૩

તમારી કળાઓ ન્યારી

તમારી કળાઓ ન્યારી રે, જીવન, હીસે તમારી કળાઓ ૦ ટેક.
 જીવે જીવે જૂની માયા, જીવે જીવે જૂની કાયા, જીવે જીવે જૂની જાયા રે.
 જીવે જીવે જૂના રંગો, જીવે જીવે જુદા સંગો, માર્હિ રમી વાળ્યા ખગો રે.
 રનેહપાસ કેવા બાંધ્યા, દૂટે નહીં એમ સાંધ્યા, સુખે દુઃખે જીવ રાંધ્યા રે.

ચિન્તા એની રાખી ખરી, કુળકુલે વાડી બરી, ખાખી નથી રાખી જરી રે.
 સામગ્રીઓ સજ કરી, જીવની આગળ ધરી, છોડો એમ કહે તા વળી રે.
 ક્યાંથી છૂટે જીવો દરિ, વાસનાઓ એને વરી, છૂટે છોડો કૃપા કરી રે.
 રમો તમે જીવ સંગે, દાખો દયા દેખે અંગે, રહો નહીં દરિ બંગે રે.
 તમે પ્રભુ ક્યાં રે રહોડયા, માયામહિ જીવ જોડયા, ક્યાં લગી એ જગે દોડયા રે.
 તમે તો નિર્ગુણ દરિ, પ્રકૃતિ શું આવી વરી, એણે આવી લીલા કરી રે.
 લહી લીલા બહાસે વહી, એને તમે દૂર નહીં, દ્રષ્ટિ ઘો એ દિલે રહી રે.

ખોળ્યા મેં દેહને દેશ

દરિ ખોળ્યા મેં દેહને દેશ રે, જોયતાં જડીઆ નથી. ૧
 એ તે ક્યાંથી જડે જે વણુવેષ રે, જોયતાં જડીઆ નથી. ૨
 જગે જે જે જોયું તે જોયું જુડું રે, એને જોનાર જુડું જણાય રે. ૩
 દરિ ક્યાંથી શોધું ને ક્યારે મળે રે, જોતાં જોનાર આપ ના જણાય રે.
 દરિ થાક્યાં હાથો ને દેવા આશરા રે, તમે પ્રગટી ધર્મો શું અવતાર રે. ૪
 દરિ એ રે અવલંબને થોભીઆ રે, એની પાર ના નથી અધિકાર રે.
 દરિ એ રે વિસામે વાસા રાખજો રે, રખે દેતા, જીવન, જાકાર રે. ૫
 દરિ અવ્યક્ત દેખવા દોણલાં રે, જીવનાતો વિશ્રામ સાકાર રે.
 અપરોક્ષ અનુભવ જે કલા રે, એનાં મૂળીઆં પરોક્ષે જણાય રે.
 એ આણે લગી જીવની ગતિ રે, એ આરપાર જોયતાં જણાય રે. ૬

અનંત આશા

અનંત આશા ઊર્મા બરી રે, જવું જીવોને ક્ષણમાં મરી રે,
 અજણ સુખ દુઃખ જશે સરી રે, દેહી જશે દેહ પડે કરી રે. ૧
 ઘટમાળ એ નિત્ય વજા કરે છે, તથાપિ જીવ ત્યાં પડદા ધરે છે.
 રે વંચના આત્મ તણી કરે છે, બવાટવીમાં પછીથી ફરે છે. ૨

સંકલ્પ જાણે જીવને જડીને, મમત્વના ખાણ વડે મઢીને.
 માને સુખો એ દુઃખમાં પડીને, ન છોડતા કર્મ કડી વડીને. ૩
 મીઠા ગરુ એ દુઃખ પાન શાથી, જો કે ન આવે સુખ એ કશાથી,
 પરત્રાજી જીવને સહુ બાળ એ તો, બાણાં વિધિની જ હશે સહેતો ? ૪
 માયા મુઝાવે લઢી કંઈ ન કહેતો, અસંગ આત્મા લઢી મસ્ત રહેતો.
 વિધિ દીધા વેશ ભણે ધરીને, સંસાર આવે જ ભણે ફરીને.
 તથાપિ હ્યો નિશ્ચય આ કરીને, આ વેશમાં જોળાખીને હરિને. ૫

ગાથા હરિ

જેણે જીવન ધરીને ગાથા ગાયા હરિ, એણે બ્યઠિ સમઠિ મુગધે બારી.

જેણે જીવન ૦ ટેક

એને માયાવી મોહ નથી નડતા જરી, એ તો જનની જહર નથી પડતા ફરી.
 એની સૃષ્ટિ આખી સ્વામરૂપે બરી, એ તો એક અખડ દેવ દેખે વરી.
 એને વિષયો વિકાર નથી શક્તા કરી, જેની વૃત્તિને વાસ એક વિલસે હરિ.
 એને મારા તારાની નહીં જાનિત જરી, એણે દેહ ધરી એ પરમજો ધરી.
 એણે શત્રુ ને મિત્રની ક્ષેપણા કરી, એનાં સમતામાં ચિત્ત સદા રહેતાં કરી.
 એને માન અપમાન નવ લાગે જરી, એની દિવ્ય દ્રષ્ટિએ યથા દ્રશ્યથી પરી.
 એનાં લક્ષ્મીએ મન નવ લોભે જરી, કેમ નાથ દુભે એ જેને પોતે વરી.
 એનાં જીવન વહાવે હરિ હાથે ધરી, ધન્ય પાળ્યા એ કાલ તમે કરીઆ હરિ.
 જેણે ગાથા હરિ એની પાસે હરિ, એને મૂંઝીને નાથ નથી જતા જરી.
 એવા ભક્તોની ભવ બલિહારી ખરી, એ ભક્તો રમરીને ભવ જાવા તરી.
 ભક્ત ભક્તિનાં જ્ઞાન હશે જેને જરી, એને યથા છે કૃપાઓ હરિની રે ખરી,
 ધન્ય એવા ભક્તોની જેણે પૂજા કરી, એના પામ્યા પ્રસાદ એણે પ્રીત્યા હરિ.
 ધન્ય ગાથા હરિ ને ગયા માયા તરો, ધન્ય અમર કીર્તિ તો એ ભક્તની ખરી.

સંકલ્પો એ સંસાર

સંકલ્પો એ સંસાર, જીવને સંકલ્પો એ	
એના પ્રીછી કરેા પરિહાર, જીવને ટેક	૧
સંકલ્પોએ શું શું સરતું, એના કરેા વિચાર,	
અગમ્ય સંચિત એ બંધાર્તા, ફળ કર્મો અનુસાર.	૨
સંકલ્પોએ ચરોરેા ધરવા, અનુરાગો અનુસાર,	
સંકલ્પોનાં ઊંડા મૂળ, વળી શાખાના વિસ્તાર.	૩
સંકલ્પોએ સુખ દુઃખ જીવને, માનેલાં નિરધાર,	
નિર્વિકલ્પ આત્માને, આ છે સંકલ્પે સંસાર.	૪
સંકલ્પોના મોટા મોટો, ચણીઆ મુંદર સાર,	
પણ પાપામાં રેતી એ તો, ધણમાં છે પડતાર.	૫
માટે મિથ્યા કરી સંકલ્પો, નવ વીઢો જીવ જાર,	
સત્ સંકલ્પો આત્માના કરી, ઉતરવું બવ પાર.	૬
સંકલ્પો સરભભા સામે, કરવા સ્વરૂપ વિચાર,	
અનૃતમાં જઈને એ અડીઆ, ભૂખી સારાસાર.	૭
જીવ શિવના નિઘયમાં વાળો, એ સંકલ્પે સાર,	
એ સંકલ્પો તજી સ્વરૂપો, આત્મ રૂપે નિરધાર.	૮

પરિચાલુ થશે કેવાં

નવ જાણું પરિચાલુ થશે કેવાં અનુમાન કરું કર્મ હોય જેવાં રે.
 નવ જાણું. ટેક
 રેહ લખીઆ રે લેખ ભોગવશે, જીવ અધ્યાસે એને જોગવશે રે.
 તન તગતાં આ જીવ દુઃખી થાશે, દૈવ તેડાં આભ્યાં ન પાછાં જાશે રે.
 ખૂત મૂતોની મહિ સમાશે, હશે વાસના તો જીવ ખીજે જાશે રે.

પ્રખળ ધ્રુવ તો ઈશ રૂપ થાવા, કર્યાં કર્યાં ઉપર ચાલશે ન દાવા રે.
 કૃત કર્મ રૂળ જીવ નક્કી ભોગે, ધરે જન્મ કાં તો ભોગવે એ રોગે રે.
 ભીષ્મ જેવાએ લાજ નથી લોપી, એણે કર્મની ગતિની રીત રોપી રે.
 કરે વાસના તો જીવ કેમ છૂટે, અતિનાશ એ પ્રજા કેમ દટે રે.
 નકી આત્માના એક રે વિલાસો, રહીને અલિપ્ત એ જીવે તમારો રે.
 મારા એકઠાં અનંત એ વિલાસો, તત્વ એક નથી બિન્ન એ તપાસો રે.
 કોનાં કોનાં રે દુઃખ એમ ધરીએ, પ્રભુ બક્ષિતએ મોહને ઉતરીએ રે.
 અતુરથૂત એ તો સર્વમાં રહે છે, આપે આપ જીવ ભાવને વહે છે રે.
 સુખ દુઃખ એ તો માયા આભારો, જેવો જળમાં સુદસુદનો તમારો રે.
 દ્રવ્ય દ્રષ્ટા ને દ્રવ્ય ના નિરાળાં, અખંડિત એ તો એક રહેવાવાળાં રે.
 સત્યરાયરે એ નીર રે બર્ષો છે, એમાં ફળનાર એને તપાં છે રે.
 રમે જ્ઞાન્તિ કરો રે જીવ મારા, તમે વલ્લભાં જરૂર સમાનારા રે.
 જગ જીવ વલ્લ એક રૂપ જાણો, હરિ ખેલવે એ ખેલ તમે માણો રે.
 એણે રમવાને કાજ બાજી માંડો, એ તો રમતોની રીત કરે ગાંડો રે.
 એને રીઝવો તો રમતે જીતાડે, ખેમણુદાર એ ધાર્યા પોખાર પાડે રે.
 કહી હારીએ રે તોય શોક શાના, હરિ સાથે છે ખેલ ખેલનારા રે.
 માટે મૃત્યુના બધ પરહરીએ, પરિવલ્લભાં સદાય પરવરીએ રે.

આવડા શા તારા ઉપાડા ?

અસુખ આવડા શા તારા ઉપાડા, કરે તું આપ અન્યાયો ઉવાડા,
 દોષોએ શું વળતા તુજ દહાડા, પ્રતાપો ધટશે નહીં જેના ધાડા,
 પછી તું માર ભલેને પજાડા અસુખાં ૧
 કાઈની કીર્તિ ન તુંથી ખમાતી, કહે તું એમાં શું રે કમાતી,
 રોષે શું રાતી પાઈ પમાતી ? અસુખાં ૨
 શુભોને દોષ રૂપે તું જોતી, પરાયાં પાપ પગણે ઘોતી,
 જ્ઞાન્તિ તું હાથે કરીને ખોતી અસુખાં ૩

વિવેકી તુજને વરીને ચૂક્યા, બુદ્ધિના બોધ આધા એણે મૂક્યા,	
પાણીદાર તુજ નીસાસે ન સૂક્યા,	અમુકા૦ ૪
માનીનાં જ્ઞાન ક્ષણે બોવરાવે, એને પશુ આવરણ તુ પહેરાવે,	
ડાઘાનાં કદાપણ તુ વેરાવે,	અમુકા૦ ૫
તારે બળાપે ન કોનું બગડતું, સમજદાર તુથી ન કોઢી ઝંઘડતું,	
તથાપિ મૂકે ન એના સગડ તું.	અમુકા૦ ૬
અલિ તું આપે આપ પ્રજાળે, વૃથા ઉર દાવે કરીને ઉકાળે,	
ભોગવતું જેનું લખ્યું જે કપાળે	અમુકા૦ ૭
અમુકા અશાંતિ સદા તુજ ભાલે, મળીન મન માહે બલે તું મ્હાલે,	
અતુરાર્થ તારી બજે નહીં ચાલે	અમુકા૦ ૮
પ્રસાદો પ્રભુની કૃપાએ મળતા, વિવેકી અન્ય દીશાએ ન વળતા,	
કીર્તિ ને લીલા પ્રભુની કળતા.	અમુકા૦ ૯

જગત કારભાર

પ્રભુ ભાગ્યે બંધાયા આ પ્રેમ, જગતમાં જીવને રે, ૧
 કે શું બહેવા જગત કારભાર, કર્તવ્ય એ શિવને રે. ૧
 હરિ આજો છર્તા એ જીવ, અધ તે સાથી રહ્યો,
 એવી કેવી લાલચની મ્હાય, સ્વરૂપ એ ભૂધી મયો. ૨
 એના મોટા મોહન અધિકાર, અમીના અદારના રે,
 થઈ વારણીએ સાથી આ પ્રીત, બેઠાલીના પારના રે. ૩
 શ્યામ સ્નેહી સંબંધિ એને મારે ચપાટો જગવા રે,
 દુઃખ રૂપી દવા દીનાનાય, આપી ભૂત ભાગવા રે. ૪
 તોય બ્યસનો બ્યવહારનાં એ, કાં કંપી નથી હોડતો રે,
 આવા ખર્તા સંસારના માર, મોહ નથી મોડતો રે. ૫
 અરે સ્વાર્થીઆ વિષયો સંગ, બાન એ ,જુવીઓ રે.
 અરે બાળક સમાન જળવાન, દુલાબો દુલીઓ રે, ૬

એને સાચા સખાઓ સંત, ધડી ધડી રોકતા રે.
 આવા વિષમ બચનથી દૂર થવાને ટોકતા રે. ૭
 પશુ પરવશ પડ્યો એ પિંડ, નિશાના જોરથી રે,
 કે કચે થયો શું કિરતાર, સચિતના દોરથી રે. ૮
 હરિ આ રે દશાના દોષ, કાને કાને સિરે હશે,
 એને ક્યારે રે આવશે જ્ઞાન, ક્યારે એ સ્વસ્થ રે થશે, ૯
 એને ઉગારવાના ઉપાય, હરિ આપ હાયમાં રે,
 એને જાણીને દીન દીનાનાય, રાખો હવે સાચખા રે. ૧૦
 આ મંભાયા નારે વિલાસ, પ્રભુ એમાં પોતે રમો,
 લેવાયા લીલાએ જે વેશ. તે તો પ્રભુ પોતે ખમો. ૧૧
 એ લીલામાં આ રે આલાપ, હરિ દોષ દેશો નહીં,
 જો આપે એ આપના અંશ, જુદા એને જોશો નહીં. ૧૨
 જીવ લાવો જુનાઈને જોર, આપ હરે લહેતા હશે,
 હરિ લેવાને આ રે આનંદ, દૈતશાવ બહેતા હશે. ૧૩

સાધન સાધ્ય

સાધન સાધ્ય શું છો રે શામળીઆ, કહો કહો શાં શાં એ સાધીએ રે,
 તન મન ત્રિકમ વશ નવ દેખું, થી રીતે તમને આરાધીએ રે. ૧
 જુદા સંસારે શાં સાધન સાચાં, જુદે મને સાચાં કર્યાં મળે રે,
 સાધને મોહા જે જીવ અમારા, સાધનથી જુદા ના કળે રે. ૨
 સાધન સાધ્ય અજિન્ન જણાતાં, સાધન આપ સ્વરૂપ છે રે,
 સંત શાસ્ત્રો એના બેઠને જાણે, પરમ પદે તદ્દરૂપ જે રે. ૩
 અત મને અલખેલા સ્વીકારી, સરજો જે સાધન આપીઆં રે,
 એક એ સાધન સત્ય મારે મન, અનન્ય ભક્તિનાં માપ માપીઆં રે. ૪

અખંડ એ ભક્તિ રહો મારે ઉરે, સહેજે શામળીઓ ભેટીઆ રે,
સાધન સર્વ કૃપ્યા મેં તો માન્યાં, ભેદ બાવોને સમેટીઆ રે. ૫

માનવ તો માના દાસ

માનવ તો માના દાસ, માધવ, માનવ તો માના
રહો છો તેથી શું જ ઉદાસ, માધવ૦ ટેક૦ ૧
માથી જન્મ્યા, માએ પાળ્યા, એ મામાં છેજ નિવાસ
માએ ક્રોધિ, માએ શાંતિ, મામાં રહે મન ઉદાસ. ૨
એ માથી ક્યમ ન્યારા રહે એ, યજ્ઞને રહેતા દાસ,
એ માએ તમ તત્વ જતાઓ, જે ઉરમાંહે વાસ,
એ મામાં પ્રજુ અભિન્ન ભાણી, ભજતા મા-માધવદાસ. ૩

જન આ જગત જુવે

જન આ જગત જુવે ને, સંત જુવે જગના ધણી રે,
નશ્વર માયા ને માયિક સમજવે એ ભણી રે. ટેક. ૧
પગ પગ વેશે પાલટે એ સાચું ક્યમ હોય,
આજ દશે એ કાલ ના. વસ્ત્ર વિનાશી સોય. ૨
એને જોનારો એ સાક્ષી છે સાચો સદા રે,
વિનાશી દ્રવ્યોથી એ લેપાતો જ નહીં કદા રે. ૩
અમર આધારો આપીઆ, જે મૃતક જીવતાં હોય,
ધન એ વિધાના ધણી, જોવા જીવને સોય. ૪
જેસે ખેલજીદારો ભુક્તિથી જૂદા રહી રે,
અન્વય એથી રાખી અધ્યાસેજ જુવો સહી રે. ૫

આ અદ્ભુત રચના એકની, જીવ જ્યાં સ્થંભી જાય,
 એ પરા પાર દ્રષ્ટિ નહીં, ત્યાં જીવ યાદી જાય. ૬
 એટલી અવધે ત્યાં અવિનાશી આપે આપ છે રે,
 દહ નહીં ફગવે એ તો જીવના ન્યાયી બાપ છે રે. ૭
 બાળ રૂપે જગ નિરખતાં, નહીં અંતર અતુરાગ,
 રાગ જતાં સંસારના, દે સાચા યે માગ. ૮
 સંતો એ શીખવે જે જગમાં જો જગના ધણી રે,
 જ્ઞાન્તિ બેઠીને ઘું જોજે આ ભવના લાણી રે. ૯

જીવ આવ્યો જોવા જગ ગામો

કરી પ્રીતમને સો સો પ્રણામો, જીવ આવ્યો જોવા જગ ગામો રે,
 અહીં આવી છે આપે અંધારી, મન મોહનની માયા ઉતારી રે. ૧
 ઉરે વસતાની યાદો વિસારી, મૃગજળમાં માયાઓ પસારી રે,
 કુર કર્મોનાં બંધન બાંધ્યાં, એને સ્નેહ સાંકળ વડે સાંધ્યા રે. ૨
 સદયાં દુઃખ સહુ જૂઠાં જણાયાં, ઉરે ધંધળાં એ સુખ ના લણ્યાં રે,
 સુખ સાદું સખાને સંભાર્યાં, જેણે પ્રીતિના ધર્મ ના વિસાર્યાં રે, ૩
 તારી ખમરો રાખીતી જેણે પૂરી, એની જાણે ઘું માયા મંધુરી રે,
 જીવ રાજહંસ કાગે ન રીઝ્યો, જગ બગના સંગોએ એ સીઝ્યો રે.
 ખસ્તાઈ કરે પ્રિયને પ્રણામો, સ્થામ રાખો તમ સરણે વિસામો રે. ૪

મન-મંત્રણા

મથુરાપતિ મુખ શું કહું મન મંત્રણા જાણે તમે,
 કંઈ કંઈ વિકલ્પો ઉઠતા, કરણા કરો તો એ સમે. ૧
 મન! મોહ માયા નવ તમે, અવિનાશ ઉરથી નવ બાળે,
 જીવ શિવથી પાઘા સળે, ત્રિભુવનપતિ તું કમલ તમે. ૨

- પરિચ્છાદ વઘો પ્રેમના, પરિધાન પ્રીતે છે કર્યા,
અવગુણ ન જોશે આશુનાં અમ અંતરે હરિ છે લર્યા. ૩
- પ્રભુ પ્રતિષ્ઠાઓ આપની, જે શરણુ આપો સામળા,
સાધન વિના સંતોષતા, નથી નાચને મન આંગળા. ૪
- જમજીવન તમને કંખતાં, કંઈ વખત તો વીતી ગયા,
સંસાર રનેહો છૂટીઆ ને પ્રેમ તમ ચગ્ધે ચયા. ૫
- વિશુ વ્યસન પડીયું રમરણુનું, ને વિલાસો વિસરી ગયા,
સામળ તમારા રનેહથી, નિઃશેષ સૌ નિસરી ગયા. ૬
- જમજીવન જ્યાં લગી રાખીએ, ત્યાં લગી તાર ન તોડશે,
પરિમાણ થાતાં પ્રાણનાં, પરિચ્છાદ-પદ્મા જોડશે. ૭
- અધિકાર વિશુ આશા ધરું, છે બિરદ મારા બાપનાં,
કંઈ કંઈ કૃપાઓ છે કરી, દર્શન મને એ આપનાં. ૮
- લવ લેશ શંકા છે નહીં, જે સ્થામ મુખ સંતાડશે,
વિશ્વાસ બહાલા આપના, જે જીવને જ જીતાડશે. ૯
- વિશુ વિલાસો આ બહાલના, એ આપથી જાના નથી,
તોય તમારા એ તંત્રને, જોવા મદાન રહ્યા મથી. ૧૦
- અસ્પૃશ્ય હું ક્યમ ઓળખું; જે ઋષિ હૃદય શોધી રહ્યા,
પણ પ્રેમ પરવશ આપ છો, એ જાણી જીવ રીઝી રહ્યા. ૧૧
- કંઈ આટલું બસ અમારે, પરિપૂર્ણ પ્રેમ નિલાવળે,
મહિમા વધારો આપના, તો આપમાં જ સમાવળે. ૧૨
- નહીંતર તમારા નામના, મંત્રો જ મોલા આપળે,
અધિકાર એ અમ જીવના, આદિ અનાદિ બાપ છો. ૧૩
- પ્રભુ બાળ કોડો પુરવા, એ તો તમારા ધર્મ છે,
છે અમય બાળક આપનાં, વિશ્વાસ એને પર્મ છે. ૧૪
- પ્રભુ આપીયું ને આપશે, પણ જીવ ભાવ જતા નથી,
જમજીવન જીવને જાણતા, જુદાઈ એ જોતા નથી. ૧૫

અતે ઠઠું હરિ એટલું, જે જાળ-ખળ જોશે નહીં,
 સર્વં સ્વામી સર્વંનાં પાળકપણું ખોશે નહીં. ૧૬
 અગાન કાપી ઉરનાં, અપરોક્ષ દર્શન આપજો,
 અવિચળ તમારા તત્વનાં, રૂપો હૃદયમાં સ્થાપજો. ૧૭

પિંડે પેઠા છે પાકા ચોર

પ્રજા! પિંડે પેઠા છે પાકા ચોર, એને જાણે કે શુભ ને ચોર,
 વાસના બરેલ કાંઈ વિષયો પેખ્યા છે, રૂતિને વાસ વડા ચોર. ૧
 શીલ સતોષ ને સત્ય સદાયક, દાણા છાંટીને પાડરા ધોર,
 શાન્તિ, પ્રીતિ ને ભક્તિ દયા એ, ગર્ભ છે દમાઈ એને દોર. ૨
 સાચા ભંડાર તો બીતર ભયાં છે, જડીયા નથીર ક્યેં જોર,
 જલ્દે છે શુભ પણુ દીરો ગયાં છે, સદાયક નથી કોઈ ઠોર. ૩
 નિર્ગળ જોઈ એને નિર્વા ખાવાનાં, ચોરો છે જાતે ચકોર,
 પરવશ પડ્યો શુભ વેઠે વિટંબણા, ચાલે છે ચોરની દોર. ૪
 શોષી સંતાપી એને કરીઓ બેદાલ જેમ ખાટ્યોને ઘેર હોય દોર,
 માથે ભમ્યા મોત દેખ્યાં રે, ત્યારે, કરીઆ સદાયકને ફોર. ૫
 પડદાની પેલીમેર પાઠા રખવાળાં, ચિતનાં તો જોર છે ચોર,
 શુભનાં એ દુ.ખ જોઈ જાણા જમાદાર, ચોરોનાં ભાગ્યાં છે જોર. ૬
 નામોનાં નીર છાંટી સદાયક બિપડીઆ, મુક્યા ચોરોએ એ દોર
 શાન્તિભક્તિએ અમી સીંચીઆં રે, ત્યારે દીડા તે નંદકિયોર. ૭
 શુભે અભિમાન ત્યાગીઆને કાંઈ, ભક્તિને સોંપી સૌ દોર,
 ભક્તિએ વિદ્યા આવી અમોલ ને, આખ્યાં છે યાન કાંઈ ચોર. ૮
 સ્વપ્ન થયુ રે આતો સાચે સંસારનું, જુડા રે શુભ જુડા ચોર,
 આત્મ ભંડાર તો છે રે અનામત, આનંદ રૂપ આપ ચોર. ૯

કાયા નગરીએ કાગળ

કાયાને નગરીએ કાગળ આવીઆ, ગવા જીવને રે મહેલ,
 ચેતી લેખે રે તમે ચિત્તમાં, આવે દાળની ઝહેલ કાયા નગરીએ ટેક.
 પહેલો સદેશો મોતે મોકલ્યો, કરી ઉજ્જવળ ફેસ,
 મમતા મુકો મહિ મહેમાન છો, કાલે જાવું રે દેશ. ૨
 ખીલે રે સદેશો મોતે મોકલ્યો, પડ્યા દસ વીસ દાંત,
 રાગ છોડો રે વિષય ભોગના, છોડો ખાવાની ખાંત. ૩
 ત્રીજો રે સદેશો આંખો ધુધળી, ધાર્યાં કાંઈ નવ થાય,
 હવે તો જીવાની વેળા જાગજો, હરિ હજી ચે ગવાય. ૪
 કંઈ કંઈ સદેશો કાળે મોકલ્યા, જીવ ચેત્યા ન ચિત,
 નજરે જીવે ને નવ જાણતા અંતે દેહ અનિત્ય. ૫
 છેલ્લા સદેશો આવ્યા રાગના, હવે તત્પર થાવ,
 વાસે રે આવે છે ઝહેલો માજતી, અંત ધડી એતો માવ. ૬
 ઝાઝા રે જનમની જીવને પ્રીતડી, આ સંસારની સાય,
 ધડીમાં તોડી રે એ તે ક્યમ દૂટે, ભરી છૂટે ન બાય. ૭
 પહેલે રે સદેશો જીવ જો ચેતતે, માતે રોહે ગોપાળ,
 તો તો અમર, કાળે નવ મરે, આપે ત્રિજીવનપાળ. ૮

મહિમા જાણે સંત

નિર્ગુણ પ્રજુના નામના, મહિમા જાણે સંત,
 હું શું જાણું ચંદ્રપતિ, જેના ગુણ અનંત. ૧
 પારસના ગુણ જાણીએ, જે સ્પર્શે સોનાં યાય,
 નિર્ગુણ તારા નામથી, માયાનાં મૃગ જાય. ૨
 જે જે માહાત્મ્યો જાણીઆ, ઓછાં એક જરૂર,
 અધુરું શું પુરું કરો, આપ થવા ભરપૂર. ૩

અનજી નામે આપતાં, હિર યાનેા અણમૂલ,
 એનાં માપેા માપવાં, એ માનવની ભૂલ. ૪
 જગમાં નામેા જાણતાં, અદીઠ રહેતાં રૂપ,
 પ્રજાનાં નામેા જાપતાં, પ્રત્યક્ષ આપ અનુપ. ૫
 હિર જાણ્યાં જીવો જાપે, પણ છે અચરજ આપ,
 જીભ જાપે હિર આધિજાં નામે જોતાં યાપ. ૬
 નિર્મળ હરિના નામના, મદિમા ના જ લખાય,
 મન જીલ્લિની પાર એ, જીવ ત્યાં યાકી જાય. ૭
 પ્રભુ સર્વે સંકેસજો, મા સંકેલો નામ,
 નામ વિના કયમ પામીએ, નાથ તમારાં ધામ. ૮
 મેં તો મનમાં માણીઆં, નામ તમારાં રૂપ,
 અરૂપ નામે ના રહ્યા, ચિદ્ધન ચિત્ત ચિદ્દરૂપ. ૯

એષણા ત્રણે

એષણા ત્રણે સુંદર સ્વામ, મનને મુઝવી રહે ધનસ્વામ.
 લેતાં અટકાવે તવ નામ, મનને મુઝવીઠ ટેક ૧
 ધેસે પ્રીત ન છૂટે કદીએ, લાભ ન થાય લીલામ.
 ખરચેથી દેવાં ખટકે છે, રાખ્યા ન રહે દામ. ૨
 તૃષ્ણા એની ન છૂટે ત્રિકમ, બંધે બધાં હોય ધામ.
 મેળવતાં દુઃખ વાવરતાં દુઃખ, સંધરતાં દુઃખ સ્વામ. ૩
 એના રાગ નથી જ તજતા, નવ દે લેવા આરામ.
 સંતતિનાં સુખ દુઃખને દેખી, મન નથી રહેતાં દામ. ૪
 સારાં ખોટાં બોલે તદપિ, મન નવ મૂકે મામ.
 સુખે સુખીઆં દુઃખે દુઃખીઆં, સ્વતાંત્ર નહીં મન નામ ૫
 સરજાવ્યાની શું એ શિક્ષા, સાચે સુખ દુઃખ પામ.
 એનાથી વળી વિકટ વધારે, હું પદની હરિ દામ. ૬

હું પદ્મી સૌ હેકું બાસે, છે દુષ્કર દોર દમામ.	
હું પદ્મી નવ હારે દેવા, જડીઆં ચિતને ચામ.	૭
એ ત્રણેથી હાર્યાં દરજી, પગલે એ કાં આમ.	
એ અભિમાનો અળગાં કરવા, ચિન્તા દિનને જામ.	૮
અહંકારે શું અમર એના, જાશે જીવન આમ.	
આપ સ્મરણથી એ અટકાવે, જથ્થે જોરે શું આમ.	૯
એમાં રાગો આપી રસીઆ, છટકો છે શું કામ.	
સમજવો છે છોડી આવો, શરણે એ રનેદ તમામ.	૧૦
એ દેવામાં હોય દરિ ત્યાં, તમને શા આરામ.	
જેદ હૃદયમાં ખીજ રાગો, ત્યાં નવ રહેતા રામ.	૧૧
રહેલાં નામ એ લેતાં સામજી, સરશે એદ તમામ.	
રામ હૃદયમાં રાખું રાગે, છોડી જાશે કામ.	
તમને લજતાં એ સૌ બાગે, નામજા, ધનસ્થામ.	૧૨

વિત્તે દિવસ ને રાત

જગમાં જીવન, જીવ, વિતર્તા, વિત્તે દિવસ ને રાત,	
જે રે જોવા અહીં આવીઓ, જોઈ નહીં રે એ જાત.	જગમાં ૦ ૨૬ ૧
અમર સુખો સાર આવીઓ, અહીં બૂધ્યો એ વાત.	
પડછાયે પ્રીત પાડી કરી, ભીડી ગઈ જાતાં રાત.	૨
મન મુગલો દોડી રહ્યો, બૂધ્યો પોતાની જાત,	
વાસના વાસે નહાસે અતિ, ખરે લાગી ન ખ્યાત.	૩
કસ્તુરી કૂંજે ભરી નરી, જોઈ નહીં એણે જાત,	
ઝાળખી લે જીવ અંતરે, ખીજે નથી તારી નાત.	૪
અસુરે થયે યશે આપદા, જાગી જા, ગઈ રાત,	
હિંદુ યશે આત્મ જ્ઞાનનો, સાક્ષી આપ સાક્ષાત,	૫

૫૩ ઉપર ૫૩

- ૫૩ ઉપર ૫૩ને ધારી, દીધી જીવન જ્યોતિ ભારી,
એ આવરણ નાખી છતારી, જળતી રાખી લ્યો ચિનગારી. ૧
- જ્યોત જતાં અંતર અધારાં, જીવ જીવિ જ રવીકારી.
વિવેક વિલાતાં વિષયો વિકાર્યાં, વધી ગઈ મારીતારી. ૨
- વિષયો ઘેરી જીવિ નિસરી, બહાર ચલા સુખીઆરી.
મોઝ ચક્રને ભરમાં બટકી, તો ૫ રહી દુઃખીઆરી. ૩
- અમૃત સુખની એ અધિકારી, રૂચી ન વાતો ન્યારી.
અધારે અયડાતાં એને, ચર્ચ ચર્ચ દુનિયા ખારી. ૪
- પસ્તાવે એ પાછી વળતાં, અંતર જ્યોતિ ભારી.
ચિનગારી એ ચેતન-દીપો, કરવા કરી તૈયારી. ૫
- વિવેક વાયુ વાયા એણે, જળા બીડી જ્યોતિ ભારી.
ચાન દીપક જીતરનાં પ્રગટ્યે, ન રહો આરે ન્યારી. ૬

મૃગજળને નીરે

- મૃગજળનાં નીરે રે, મૃગહું મન દોડી રહું,
દોડી દોડીને થાક્યું રે, તો રે એ તો તરસ્યું રહું.
જુએ ને તરશે બટકે વનમાં, શોધે સુખરૂપ નીર ૧
- અમૃત આહાર કે નિર્મળ નીરે, નમળ્યાં સૂક્યાં શરીર
તજી તાપેથી તો દાઝ્યું રે, દુઃખી એ તો દીન રે મયું. મૃગજળનાં ૦ ૨
- માન સરોવર પાસે હતાં ને, નામના અમૃત આહાર
એરે મારગ એ ના રે વળ્યું, વળ્યું અરણ્ય મોઝાર.
વિષયોના વનમાં વેગે રે, અનણ્યે એ તો ધુમી રહું. મૃગજળનાં ૦ ૩

કાઈ સંત દયાળુ દોરો લાબ્યા, મૂક્યું માનસ તીર,
આપીને અમર નામે પાયા, રમરણ શીતળ નીર,
સત સંગે શોધ્યો લાગી રે, તૃપ્તિએ એ તો અમર થયું. મૃગજળનાં ૪

માનવ મન

માનવ મન, મોહન, મેલા રે, હૃદયે તો રંગો ચડતા નથી,
અભિમાનો આવરણ આડે રે, પ્રીતિના પડવા પડતા નથી.
મલીન મને કાંઈ ચાંચણ માંકણ રૂપી અવિદ્યા ધોર
વાધતાં એને વાર નહીં ને, આલાકી જાણે ચોર.
આધનથી શુદ્ધ ન થાતાં રે, સ્વીકારે એ તો સડતાં નથી. માનવ
ચાનામિ શુભજાઈ ગયા ને, પડતા નથી જ પ્રકાશ
પામર મન પડેથી રમતું, છટે નહીં અધ્યાસ
સદ્વિદ્યા ત્યાં ના સમતી રે, મેલે મોહન જડતા નથી. માનવ
રાગ દ્વેષે જે વૃત્તિ રમે એ, ન રમે રામની મહાય
અચાને અવિદ્યાથી રમે, વળી મોજે માને ત્યાંય
મન માને હું છું યાની રે, અવિનાશી એને અડતા નથી. માનવ
આ અવિદ્યા જાણો અટપટી, નવ તોડી તુટે, સ્થામ,
મન મેલો મૂકે નહીં, નવ આવે યાનો કામ
હરિ રંગે અંતર રંગે રે, તો તો મેલો ચડતા નથી. માનવ

પાણી ને પૂર

પાણી ને પૂર જવ જીવન ઉતાવળાં, પેળી પરિઆણ પછી ચાવું રે આકળાં
કરીઆ પ્રપંચ પાપ પાયેથી પાંગળાં, દેવા હોસાજ મન થાતાં બેબાકળાં

દેહ મૂલે તારાં નયો, જાણી લે જીવ જાજ,
 એણે શાં સુખ આપ્યો, એહ લહી તું લાજ.
 પર ધર રહીને ઝટ કામજ આટાપવાં, વસ્તુ બહેરીને બહેલાં પાપયાં સમેટવાં
 જાડાંનાં પણુ છે ભર્યાં, લઈ લે લક્ષ્મી હાય,
 ખાલી હાથે જો જરો, તો લેખાં લેશે નાય.
 આબ્યો લેવાને ધન ધૂળ જો લઈ જરો, ગાફલ રહે તો તારા હાલ પછી શું થશે ?
 કંઈ કંઈ કચરા કઢાડ તો સુઝે વસ્તુ અમૂલ.
 ધન ધૂળે ઢંકાયલાં, શોધે નહીં એ જુલ.
 કમં કચરાના જીવ જીના દગલા ન વાળીઆ, પેટેલ પાપ ચોર ખાતે ન ખાળીઆ
 વિષય ચોર ચોરે નહીં, એ ચેતીને ચાલ્ય,
 જે લેવા અહીં આવીઓ, એ લઈને તું મ્હાલ્ય.
 કરીને વેપાર નાય નામનો અમૂલ તું, ભરી લે કાંડાર ભેટ કરવા અમૂલ તું
 રામ રતન હૃદયે ધરી, જાવું સ્વામ સમીપ,
 જીવ જ્યોતિમાં જઈ જળો, જે છે ચેતન હોપ.
 જાવું રહેવું રે એ તો જીવની વિડંબના, જોળખતાં શિવ જીવ જાશે રે અંખના.

તારી અનંત કૃપાઓ

૧. કૃપાકર તારી અનંત કૃપાઓ, દેખી હૃદય દ્રવી જાતું,
 બાપ હું બલ્લા કૃષ્ણ પેર વાળું, થોડે ચાકી જવાતું.
૨. પૂર્ણ કામીને શું હું સમજું, એહ નથી સમજાતું,
 કષ્ટ કરણીની આવી કૃપા એ, કારણ કંઈ ન જાણાતું.
૩. આપ કૃપાની તોલે આવે, એવું ન કંઈ જ જાણાતું,
 ઉપકારો ઉચરીએ ક્યાં પ્રભુ, નાય નથી જ મંજાતું.
૪. ઘર ઇચ્છા પુરો છે મોહન, હૃદય રહ્યા એમ ચાતું,
 પરસ્પર તારો કાણુ જ સંધિ, બાપક છે સમજાતું.

આજે ઉર ચિન્તા અવસરની, જ્યાં નવ ચાલે જાને.
 નિશ્ચય નહીં નરસૈયા સરખા, મુઝવું ખાલી ખજાને. ૩
 તદપિ દુઃખ સામર્થ્ય પિછાનું, નિભાવે તું નિજનાને.
 ઓઠાકું દુઃખને હિપાધિ, ઉર ઉકળે એ બાને. ૪
 ક્યાં સગી દુઃખને પજવું પ્રિયતમ, માયાને તોફાને.
 ચિન્તા કરું ત્યાં ચોજી હોં તું, ગડોજો ગોઠવવાને. ૫
 અદ્ભુતો અડધેથી વાળે, વિધિએ તું રૂપ જાને.
 પાન ન હાલે પરવશ જીવથી, તદપિ મન નવ માને. ૬
 મમત્વ અમતે મુઝવું રહ્યાં છે, વેડી રહ્યાં અજાને.
 વૃથા વિડંબન કરે કન્દેશ, વૃત્તિ આ બવધાને.
 માટે દુઃખને કહેવું પડે છે, અખંડ સ્મૃતિ દે દાને. ૭

માનવ કામના

મનમોહન માનવનાં માગ્યાં આપતાં, માયાવી મન માગે જગ સહચાર જો;
 તે માટે તત્વેનાં જ્ઞાનન આપિયાં, ફરી ફરી લેવા અવનીએ અવતાર જો.
 મુગધુમ જગ ચાલેએ ઈચ્છા આપની, અંશી જીવ કયમ નવ જાણે નિરંધાર જો,
 તે માટે દુઃખમયે સુખો માનતા, મુક્ત થવા નવ કરતા મન વિચાર જો.
 પાપ જાને તાપો પોતાને નવ અડે, એમ અસંજ રહ્યાની જાણો રીત જો,
 સિદ્ધ શક્તિ માયા વશ રહેલી આપને, માનવને વશ વર્તવે જે નિત્ય જો.
 અદ્ભુત આ અખિતેશ્વર બાજુ આપની, આજ્ઞાએથી આધા જીવ ના જાય જો,
 આપ સમા થાતાં આ સૃષ્ટિ કયમ નજે, માટે માનવ માયાઓને આધાય જો.
 નિત્ય નવા સજવા શક્તિ માયામહીં, પણ એ શક્તિ ખરે દશે સકુમાર જો,
 કર્મોના અઢોગ રચી આધે રહી, મહા પ્રલયમાં પણ નવ દૂટે તાર જો.
 કહો કન્દેશ ક્યાં જન્મએ આ જગ થકી, તમને એ આવા છે ન્યારે કોડ જો,
 ભલે ફરી ભલ્લાડે જુધર આવીએ, તમ સંગે અંગે ધરશું રચુછોડ જો.

જીવશિવના સંબંધ કેમ આધા યશે, પડ્યા પડદા પ્રપચના દૂરી જશે.
જાનમમથાના જાય એના લાગી જશે, જાવતારણુ શું લાવ એના લાગી જશે.

મનસુખા

મનસુખા કરવું વિરામ, હવે, મન, મનસુખાં
ક્ષણે કાં કરવું નથી વિશ્રામં હવે મનં ટેક. ૧
રાત્રિદિવસ રણવાની ચિન્તા, ક્યારેક ચર્ષય નકામ,
સુતવિત સતત રહે એમ ઇચ્છે, દૈવાધીન લગામ. ૨
આમ કરીશુ તેમ કરીશું, પાછળનનિ કામ,
શરીર સુકાર્યા રમરણ મુકાર્યા, તોય ગર્ભ ના હામ. ૩
જેને માટે મથી મરે વું, તે પરદાય તમામ,
ઈચ્છા વૃજને ઈંદ્ર થવાની કમ' તથું વું શુભામ. ૪
મનસુખે આ શરીરજ આખ્યાં, ફરી આવીશ વું આમ,
વિષય પિપાસા મૃગજળ આસા આકર્શે અવિરામ. ૫
જેને સમયે જાય અજ'પા, આવચળ પદને પામ,
કર્પ વું એના આજ ઉપાયો, હરિ રમરી થા નિષ્કામ. ૬
અવલખન તો જોઈએ તારે, પળપળ લે પ્રભુનામ,
નશ્વરમાથી નીકળી જઈને, અમરમાં કર આરામ. ૭

કહેવું પડે તને શાને ?

કહેવું પડે તને શાને, કન્હૈયા, કહેવું પડેં
રહી અંતર શુ ન પિછાને. કન્હૈયાં ટેક. ૧
કહીએ એટલું કાસું જાણી, સરકીશ માં એ બદાને
એ ચતુરાર્ધઆ અહીંઆ શાને, નિત રહેવું જે સ્થાને. ૨

આજે હર ચિન્તા અવસરની, જ્યાં નવ ચાલે જ્ઞાને.
 નિશ્ચય નહીં નરસેંયા સરખા, મુઝવું ખાલી ખમને. ૩
 તદપિ તુજ સામર્થ્ય પિછાતું, નિભાવે તું નિભનાને.
 ઓઢાકું તુજને હિપાધિ, હર હકજે એ જાને. ૪
 ક્યા લગી તુજને પજવું પ્રિયતમ, માયાને તોફાને.
 ચિન્તા કરે ત્યાં ચોઈ હોં તું, ગડીઓ ગોઠવવાને. ૫
 અદ્રષ્ટો અડધેથી વાળે, વિધિએ તું રૂપ જાને.
 પાન ન હાલે પરવશ જીવથી, તદપિ મન નવ માને. ૬
 મમત્વ અમને મુઝવી રહ્યાં છે, વેઠી રહ્યાં અજાને.
 વૃથા વિડંબન કરે કન્દેયા, વૃત્તિ આ બ્યવધાને.
 માટે તુજને કહેવું પડે છે, અખંડ રમુતિ દે દાને. ૭

માનવ કામના

મનમોહન માનવનાં માગ્યાં આપતાં, માયાવી મનમાગે જગ સહચાર જો,
 તે માટે તત્વોનાં જ્ઞાનન આપિયાં, ફરી ફરી લેવા અવનીએ અવતાર જો.
 યુગયુગ જગ ચાલેએ ઈચ્છા આપની, અંશી જીવ કમમ નવ જાણે નિરમાર જો,
 તે માટે દુઃખમાયે મુખો માનતા, મુક્ત થવા નવ કરતા મન વિચાર જો.
 પાપ અને તાપો પોતાને નવ અડે, એમ અસંગ રહ્યાની જાણો રીત જો,
 મિદ્ શક્તિ માયા વશ રહેતી આપને, માનવને વશ વતવે જો નિત્ય જો.
 અદ્વિત આ અખિતેશ્વર બાજી આપની, આસાએથી આધા જીવ ના જાય જો,
 આપ સમા ચાર્તાં આ સૃષ્ટિ કયમ નજો, માટે માનવ માયાઓને વ્દાય જો.
 નિત્ય નવા સજવા શક્તિ માળામહીં, પશુ એ શક્તિ ખરે દરે સકુમાર જો,
 કર્મોના અડેડા રમી આયે રહી, મહા પ્રત્યર્થાં પશુ નવ દૂટે તાર જો.
 કહો કન્દેયા ક્યાં જાઈએ આ જગ યકી, તમને એ આવા છે જ્યારે કોડ જો,
 ભલે ફરી ભ્રષ્ટાડિ જીવર આવીએ, તમ સંગે અગો ધરશુ રણુકોડ જો.

તન મન શુદ્ધિ પ્રાપ્ત સૌ, પર સત્તાને હાથ,
 મારાં માન્યે આ દશા, હોડ્ય બરેલી બાથ. ૧૫
 અસંગ થા તું એ ચક્રી, એ વિશ્વે વિચાર,
 નહીં જન્મ મૃત્યુ નહીં, જો જાએ અભિમાન. ૧૬
 અચળ અમર તું અહોંજ છે, જગત નથી કે બુન,
 બંધન બંધીક બધું વૃથા, તેં માનેલાં તૂત. ૧૭
 અખિલ જગે આપે રમે, અવિનાશી અદ્ભુત,
 જગ મધુકો માયા તણા, સત સામળ અનુરધ્ત. ૧૮
 રાય રંકના રૂપથી, રમે રસિક નિરધાર,
 નટવર નાટક ખેલતા. આપ રહી અવિકાર. ૧૯
 એ નવનોત જ નિપજે, મથતાં મનને સાર,
 મહી વિષ્ણુ માખણ ના મળે, એના એ ઉપકાર. ૨૦
 મન, એ તત્ત્વ તરાવજે, માનીય તારા પાક,
 મિથ્યાનાં ય મનામણ્યાં, કરવાં એ હિર આક. ૨૧

માયાનાં પૂર

શોધે શ્યામ ન સાંપડ્યા, જોધે ન રણા હિર,
 જોધે બંધન ના છૂટ્યા, એ માયાનાં પૂર. ૧
 પૂજન ફળ ના પામ્યાં, પ્રતિમાને જ પૂજ્ય,
 જીવતા જીવના ક્રોધથી, હિર વૃણુ કેમ રૂઝાય. ૨
 દાને દયા ન પામી, સકામના મહિમાય,
 જાને ઘટ ઘટ ના હોહા, કયમ કરી રહે એ કાય. ૩
 પાકે પ્રેમ ન પ્રીછીઆ, શાન્તિ ન આવી હિર,
 સમતા વિષ્ણુ વિષ્ણુ વેગળા, દ્રષ્ટિએથી દૂર. ૪
 જપ તપ વ્રત વિધિએ કર્યાં, કર્યાં તીરથની મહાય,
 અંતર આવરણ ના છૂટ્યા, એ માયાની છાય. ૫

- શરીર રનેહ ન છૂટ્યા, પર પીડન ન પ્રીજાય,
ત્યા લગી સાધન સાધવાં, કે અધિકારી થવાય. ૬
- કામ ક્રોધ ને લોભ એ, શત્રુ તણા સમુદાય,
એને છૂતી વશ કરે, યાની એ જ ગણાય. ૭
- મન જાણે હું દરિ લહું, એ મિથ્યા બલવસાય,
અહ કારે જામણી નડે, એ માયાનો ન્યાય. ૮
- એ માયા કુબ્જર નક્કી, દેવે નવ છૂતાય,
વશ વતવે જીવને, એ એની ઇચ્છાય. ૯
- સાધન-સાધ્ય પ્રભુ નથી, તદ્દપિ મળ ધોવાય,
સાધન કરતાં આવડે, તો મન નિર્મળ થાય. ૧૦
- એક એક સાધન સાધતાં, તરી મયા કંઈ ભક્ત,
એવાં સાધન સાધતા, વિરલ જણાતા જક્ત. ૧૧
- એ માર્ગે મન છૂતવા, તમવા ઉરના રાગ,
શાસ્ત્રે છે સજોધીઆ, જોવાને મદાભાગ. ૧૨
- કંઈ કાળોથી જીવને, આ જળના અધ્યાસ,
એક જન્મના સાધને, ક્યાંથી થાય ઉગ્મસ. ૧૩
- જોવા રનેહ સંસારમાં, એવા પ્રભુમાં થાય,
તો તો અંતરમાંજ એ આત્માયે જોળખાય. ૧૪
- કંઈજ નથી પ્રભુ પામવા, પણ અધરા અધિકાર,
યોગ્ય નહીં ઉર ન્યાં લગી, ત્યાં લગી દૂર મોરાર. ૧૫
- નિર્મળ થા મન પ્રથમ તું, પછી પ્રભુને જોળ,
ગયાં જીવન આવે નહી, રાખે રત્ન ન રોળ. ૧૬
- પ્રભુ તો પ્રેમે પૂર્ણ છે, કરતા જીવ નીસ્તાર,
અનુમદ એની આખમાં, જો આવે અધિકાર. ૧૭
- અસંગ નિષ્કલ્પ ચાંદ એ, સદ્ગિહ આનંદ સાર,
વિકૃતિ લેશ નમે નહી, કે માયા સદચાર. ૧૮

મન મૂકીશ નિશ્વાસ ના, હરિ જાણે જીવ જોર,
 વળી વિશ્વંભર જાણતા, નિજ માયાના દોર. ૧૯
 કેા સુકૃતના ઉદ્ધતી, પ્રભુ પામ્યાના નેમ,
 હોય તને જો અંતરે, તો ધર શ્રદ્ધા પ્રેમ. ૨૦
 પ્રેમ થકી વિશુ પિનવજે, જે આવી લ્યો હાથ,
 યોગ્ય થવા ઉર ચાન લો, દીન જનોના નાથ ! ૨૧
 સર્વ તજી જા ચરણુમાં, એક જ એક ઉપાય,
 પ્રભુ છે પરવશ પ્રેમને, પ્રેમી ન એથી તબાય. ૨૨
 અનન્ય ભાવ ઉરમાં હશે, તો નથી નટવર દર,
 અનુમદ થાશે એકના, સાંભળશે ઉર સૂર. ૨૩
 માયા મોહનની ચાર્તા, બદ્ધે રૂપ ને પૂર,
 કૃપાસિન્ધુમાં જર્ઘ મળે, એ વિષા જરપૂર. ૨૪

ભવરોગને મટાડો

ભવ ! ભીષણ રોગને મટાડો ભગવાન, ભવ ભીષણ
 હરિ મારા દર્દોના ઔષધ દેખાડો, ભગવાન૦ દેહ ૧
 વિશુ વૈરાગ્યે વિષ પાઈ દીધા, પ્રભુ પ્રોજ્યા વિના એ અમે પીધા.
 જોયાં મૃત્યુને ઔષધીઓ માગી, આપ નામની પડીકી હાથ લાગી. ૨
 વધુ વ્યાપ્યાં ન વિષ ને કિમરીઆં, તો મ પુરાં તો ઝેર ન ઉતરીઆં.
 રહી અસરો એ રોજ દુઃખ દેતી, જીવે વેદના જરાય ન વેડાતી. ૩
 તમે રમરણનાં સેવન બતાવ્યાં, સતત ચાર્તા ન સંચિતે સતાવ્યાં.
 રહો રોગ રાગ દેષ દુઃખ આપે, ભૂમ ભોગોની જેણે વધુ વ્યાપે. ૪
 કરો નટવર નિદાન એનાં આપે, દવા લો જે જનન રોગ કાપે.
 પ્રભુ માત્રા કેા આપો અમૂઝી, મારી લક્ષિત ટટાર ચાપ લૂઝી. ૫
 કહે મોહન માત્રા ન જીરવાશે, કરો રમરણ સતત રોગ જાશે.
 અમે શ્રદ્ધાએ રમરણ આચરીઆં, ખરે દર્દો ધણાં તો ઝાસરીઆં. ૬

ગુણુ ગિરધરના જાણ્યા અનેરા, હરિ લાગ્યા હશે શું લગ ફેરા.
 મને એ જ ઔષધ હવે પ્યારા, જેણે આપ્યા જીવનસુખ ન્યારા. ૭
 મને ઔષધ એ આપ્યા કૃપાળે, જેણે અમર મરું ન કાઢ કાળે.
 કરો રમરણુ સેવન સૌ સુખાગી, લવ બીજણુ રોગ જવા ત્યાગી. ૮
 નાડ જોવા હરિને હાથ આપો, કર આને કૃપાળ જાય તાપો.
 જીંદવૈદ્યએ રોગ નવ જાતા, વણુસમજ્યે જે જીવ કંઈક ખાતા. ૯
 ખરા આતિને થાય એના યોગો, વિવેકે જે ન બાપવા દે રોગો.
 હરિ ઔષધ આપે રે વિના દામે, જગ નથી રે અજણુ જેના નામે. ૧૦
 લવ રોગોના વૈદ એક એ છે, દવા અમર થવાય એવી દે છે.
 આતિ હરને નામે એ પંકાયા, જણે રોગ જવા જેને અંકાયા. ૧૧

આ વરદાન

કોણે આપ્યા આ વરદાન, જીવને કોણે આપ્યાં
 કે નવ જાશે જમનાં શાન. જીવને કે ૧
 કાયા જાશે માયા જાશે, રહેશે એનાં જાન.
 ધન જાશે ને ધામે જાશે, જાશે આપ્તોનાં જાન. ૨
 નિત્યાનિત્ય વિવેકે જાશે, વિષયનાં રહેશે જાન,
 વળી રમૂતિએ। સંસારની રહેશે, વળી વળી ધરવા વાન. ૩
 જેણે આપ્યું જેહજ આપ્યું, એનાં નહીં રહે શાન.
 શાને આપ્યું શું આ કરિયે, નહીં રહે એનાં જાન. ૪
 લાગ્યે ભૂતો જેહ કરાવી, ભોગવવી લાગવાન.
 આ વરદાનો કોણે આપ્યા, કહો કહો કૃપાનિધાન. ૫
 અહંકારે વરદાનો માગ્યા, યદ્ય મોહે મસ્તાન.
 અગાને માગેલાં એ તો, ક્ષમા કરો લાગવાન. ૬
 સાક્ષી છે સધળાના સામળ, ન ધટે એકલ શાન
 કંઈક કળા સમજવો અમને, રહીએ સાક્ષી સમાન. ૭

આપ વિના એ કેા સમજાવે, નિત્ય તણા જ નિદાન.
 સર્વ સમર્પિ શરણે આવી, ઘો વિદ્યાના દાન. ૮
 અખંડ સ્મૃતિ રહે આપ તણી એ, વિશુ દેખે વરદાન.
 અમે તમારા તમે અમારા, કરી કરણા કરો સમાન. ૯

વિધિએ વિવિધ કરેલ વિધાન

દૂટવા અંતરનાં વ્યવધાન, વિધિએ વિવિધ કરેલ વિધાન.
 ભક્તિ યાન કર્માનુષ્ઠાન, વિધિએ ૦ ટેક ૧
 અંચળ મનને કેદિત કરવા, સાધનનાં જ વિધાન.
 પ્રયત્ને પાણી પવન જ સ્થંભે, મન-મતિ એથી મહાન. ૨
 માયા શક્તિ મન નચાવે, જેથી જીવે અજ્ઞાન.
 અસ સુસ જેને વસ વર્તે, એ માયા ભગવાન. ૩
 જેણે ભક્ષાદિકને ભૂથબ્યા, ભૂથબ્યા પ્રતાવાન.
 જીવ જાણે હું માયા જીતું, એ મિથ્યા અભિમાન. ૪
 ધૃશ્વરની એ ધૃમ્જા-શક્તિ, જીવે રહેવાં ફરમાન.
 અખિલ તત્ત્વનું અધિષ્ઠાન તું, અકલિત એા ભગવાન. ૫
 અદ્ય જીવ શું કરે ઉપાયો, જ્યાં મુંઝાયા મહાન.
 તદપિ ત્રિકમ તું નથી ભૂથ્યો, દેવાં વિદ્યાદાન.
 શરણે રહેતાં સર્વે સહે, દૂટે ઊરનાં વ્યવધાન.

જીવને સંબોધન

શું આ જગ જોવા આવ્યો? જીવ તું શું આ જગ ૦
 અરે માયાએ તુજને બનાવ્યો! જીવ તું શું ૦ ટેક ૧
 મન ઇન્દ્રિય દેહ મારા માની, પ્રીત ધર્યે જીવ દહાવ્યો.
 એ મિથ્યાએ માયા દાખી, જ્ઞાન દરી ભરમાવ્યો. ૨

એ ઝળમરીઆ છોડી જશે, તું ક્યા ફરીય ફમાવ્યે.
 પશુ પંખી પામરની પેઠે, ફરવા તું શું આવ્યો ! ૩
 ખાતું પીતું પરવસ પડતું, ઝેમાં જન્મ શુમાવ્યે.
 આ માટે નથી અહીંઆ આવ્યા, એહ વિચાર શું નાવ્યો ? ૪
 કલ્પિત સુખને કડવા કહેવો, એ રસ શું ઉર ફાવ્યો !
 વિશ્વ અતિથિ ધરી ત્યાં પ્રીતિ, જઈશ જામે જોલાવ્યો. ૫
 સત્ય સમજવા બુદ્ધિ આપી, આપે તો બિરહાવ્યો.
 શાન બુઝી તું સ્વરૂપ વિસરતાં, સહીય હંડ ફરમાવ્યો.
 તે કરતાં ઝોળખી લે આત્મા, જે કરવા અહીં આવ્યો. ૬

રહો વિશ્વમાં વશી

વિધિ તમે રહ્યા વિશ્વમાં વશી, તદ્વિ જાણ ના જીવને કશી.
 અહંમત્વનાં મૂળીઆં ભાંડાં, ફરી ફરી ઉગે ઉરમાં બૂંડાં. ૧
 વિષમ ફળ ફળ્યાં ઉભય આંસુમાં, વાળીઆં દશે જે રૂંડાં કુડાં.
 રાજ દેવની અટૂટ કો રશી, ચતુર વિષ્ણુ કો ના શકે ચશી. ૨
 મમત્વ મોહધી મન રહ્યું મધી, વિષય વાસના છેડતું નથી.
 સ્વજન સ્નેહમાં સુખ જોળતું, આખરે ખરે રાખ જોળતું. ૩
 સત્ય તત્વની સમજ ના પડી, ઉર આત્મની જ્યોત ના જડી.
 સુમન સાચ છે વારણો ક્યાં, કોઈક વિરલે અંતરે ધર્મો. ૪
 દુઃખ ક્યાં દશે રાજ વામવા, વિષયમાં જતી વૃત્તિ થામવા.
 ધસમસ્યાં જતાં મન જગત મહી, સાધનો ક્યાં છે કંઈ કંઈ. ૫
 જીવ અણા તમે ચરણ આણવા, ભાગ્યશાળી કો એહ આણવા.
 બુદ્ધિ યે ઠીધી સત્ય જાણવા, આપના અનુગ્રહો પ્રમાણવા. ૬
 વ્યાપ્ત આપ તો સર્વમાં રહ્યા, સુકૃતિ જીવો ઝોળખી ગયા.
 પરમ પ્રેમથી શરણ એ થયા, લક્ષ આપને અંતરે લગ્યા. ૭

દુઃખગ્રસ્ત કેા નથી જગે હરિ, સર્વને રહ્યા બહાલથી વરી.
અકળ આ લીલા છો રહ્યા કરી, અંસ આપના ઉર પાથરી. ૮

લોભે લક્ષણુ જાય

લોભે લક્ષણુ જાય કહેવત છે લોભે લક્ષણુ જાય.
વળી એ કહ્યો ન કોઈથી જાય કહેવત છે લોભે ટેક
એ વેરી તો બ્યાપક સૌમાં, દૂર કર્યો નવ જાય
માફ તાફ એહ કરાવે, સ્નેહ સંબંધ બૂઝાય.
પરોપકારે પ્રીત ન લાગે, પ્રપંચ ત્યાં જ જણાય.
પર પોડા પિંડે નવ પ્રીછે, પરભવ ભય બૂઝાય.
પિંડ ન પોસે પર શું પોસે, ધનથી ના જ ધરાય.
ઋષિ રાજ પશુ રૂપિયે રાગે, રાગી રાગ ન જાય.
ક્યાથી મળશે, ક્યારે મળશે, એમ ધંધે મન ધાય.
પ્રપંચ પાપે પ્રેમ કરાવે, પેખે નહીં અન્યાય.
અનેક અનૃત એમાં ભરિયાં, અનર્થનો એ રાય.
તે માટે તજવા ગીતામાં, કરે કેશવ આરાય.
કુબર શત્રુ એ મોટો, રહેજે ના જ છતાય.
પરિણામોમાં પાપ પ્રીછતાં, કંઈક જ ઓછો થાય.
તન મન તપતાં રહે સદાયે, સુખે નાજ સુરાય.
પરિતાપો અતિ લોભ કરાવે, જંપ રહે ન જરાય.
ખરેખર તન ધન નથી તમારાં, એના મોહ મિથ્યાય.
શાણ સાથ ન રાખે એને, તે અહીંયા પૂન્યાય.
વિવેકી એમાં રાગ ન રાખે, બંધન-હેતુ જણાય.
સુખ તો સાચું છે સંતોષે, જોથી એય સંધાય.
લક્ષ્મીવરની લેહ લાગે તો, લોભ તણે લય યાય.

કામ ક્રોધ એ એના સંગી એની સાથે જાય,
એક જ એને અળગો કરતાં, પ્રગટે ગુણ સમુદાય.
દેહધારીનો દુષ્કર દુષ્મન, દીનબંધુથી જ દયાય.

અંતર ઉન્નત થાશે

ન્યારે અંતર ઉન્નત થાશે, ત્યારે દીનબંધુ દિલે દેખાશે
તારા પાણીએ પરખાશે, ત્યારે દીનબંધુ ટેક ૧
હોહોહલ દેખાં કામે ભરીઆં, ત્યાં કર્યા મોહન માશે.
નિરખવા નહીં મન ને નવરા, તો શીદ આવે પાસે. ૨
હૃદયે ને ખીજાં રમનારાં, ત્યાં શું કામ સમાશે,
અંતરનાં એ આવરણ અતે, તજતાં તત્ત્વ જથ્થાશે. ૩
અધાર પછેડા આ ઝોટવા, જીવ ન્યારે જાણી જાશે,
દુઃખ દેખાશે આ દુનિયામાં, ત્યારે હરિને ધાશે. ૪
અંતરથી એકવાર પોકાર્યે, સાચળ હાથો રહાશે.
દીનબંધુ નહીં દોષ જ દેખે, કહી તું આશે ગાશે. ૫
આસા પૂરી પ્રેમ કરાવી, પરાણે પડશે પાશે.
દીનબંધુનાં દિલ જ એવાં ને જીવ જાણી જાશે. ૬
હળવાં દેખાં કરીને હરિ ત્યાં, સદૈવ સાડ સમાશે.
અજાણ્ય હતાં અંતર એનાથી, એ પ્રીતે પરખાશે. ૭

અવિનાશી અંતર્ધાન

અવિનાશી અંતર્ધાન, ભલે મનમોહન જુથ્યા બાન.
નટવર તારે હાથ નિદાન, ભલે મન ટેક ૧
જુથ્યા બાનો તન ધન જનનાં, કાંઈ લેવાં દેવાં માન.
કુળ અભિમાનો રમ્યા અભિમાનો, નહીં એનાં સન્માન. ૨

ચિંતવન ચિત્તે એક જ રહેતાં, કેમ મળે ભગવાન.
 સ્વર્ગ જવાના સાધન બુદ્ધિ, કર્મ તથા જ વિધાન. ૩
 તપ તીરથ પ્રતર્થ રાગ રહ્યા ના, હરિમાં મન રમમાન.
 મનના ધર્મો તનના ધર્મો, વહીએ સાક્ષી સમાન. ૪
 સાક્ષી રહીએ જ્યાં સુધી ત્યાં સુધી, આપ શું અંતર્ધાન.
 એ ભાનો પશુ બુધવા છે, મન, થઈ જાજે સાવધાન. ૫
 અથવા તું મૂળયું મરી જઈને, થઈ જા હરિને દાન.
 કમળ પૂજાઓ માની મોહન, દઈ દેશે નિજ ઘાન.
 મરી શવ તું થઈ મોહનમાં મન, થઈ જા અંતર્ધાન. ૬

આત્મ જ્યોતિ જગતાં

હિર આત્મ જ્યોતિ જગતાં, સહુ આવરણો આધાં જશે
 નિજ સ્વરૂપને સમજ્યા થકી, અવિહાર તું આપે યશે હિરં ૧
 અણુમૂલ માનવ જન્મ આ, જાવા વૃથા આબો નથી.
 આયુ વિતાવે અર્ધમાં, પરમાર્થ કહે ક્યારે યશે ૨
 તુજ ઉત્પત્તિ આનંદથી, ને અંશ તું આનંદનો.
 તું જાત જુધી જગ કરે, આનંદ ત્યાં કયાંથી હશે. ૩
 સંસાર સુખ સહુ સાન્ત છે, એ વિહંગ્યન તારાં કરે,
 લગભગ ધરી પાછો ફરી, તું વિવેકી ક્યારે યશે ૪
 આનંદ લેવા જાય તું ત્યાં આખરે દુઃખ દેખવું.
 તું ચતુર શેં નવ ચેતતો, ચિર સુખ શું જોતો કરે; ૫
 ધડીમાં સુખી ધડીમાં દુઃખી, એ અવદશાએ શેં ફરે.
 નશ્વરમહીં નેહો ધર્યે, પરિણામ પરતાવે હશે ૬
 સુખ અમર આત્મામાં જ, તો તું કેમ ત્યાં જોતો નથી.
 સહુ અવર રાગો આવરી, અંતર્મુખી ક્યારે થશે. ૭

તું સમજ સારાસારને, અતાર આ ફરી નહીં મળે.
ધરી આવી જશે આકરી, અવસાન એ કેવાં દશે. ૮
તું આત્મ રૂપ અસંગ છે, નવ ઘટે નેહ અનિત્યના,
એ અનુભવી લે આજ તો, આનંદ આજા ના થશે. ૯
મન ભુદિ દેહ સંસાર સો, તું જાણુ નશ્વર છે નહી,
પરિવ્રત ઉપર પાથયાં, સકલતાં સ્વરૂપે થશે. ૧૦

ચરણમાં સર્વસ્વ .

પ્રભુનાં ચરણકમળમાં, સર્વસ્વ મેં તો સોંપીઆ રે
સર્વે સાધન ક્યામ રમરણમાંહે આરોપીઆ રે પ્રભુ ઠેક ૧
આજ લગી હુંલાવથી, કરીઆ જે જે કર્મ
એ એ સોંપું આપને, મન ભુદિ ના ધર્મ ૨
જે મન ભુદિમાં બળવીર તમે, વિલસી રલા રે
એના પ્રેરક હેરક હરિ હવે, આપ જ ક્યા રે ૩
શુભ દુઃખ સમિત આવશે એના નહીં દઉ દોષ
શુ દહુ લાગ્ય સુધારવા, જ્યાં છે આશુતોષ. ૪
સાચી શાન્તિનું સાધન રમરણે પ્રભુ આપિયું રે.
ન જાણું કેા કારણ આ હેત હરિને વ્યાપિયું રે. ૫
હિર અદેશા કાં કરે, દીનજાણુ એનાં નામ.
અનંત કરે એ અલપને, નિર્ગુણ ગુણના ધામ. ૬
એના અનુગ્રહને અનુભવતાં હિર નમી પડે રે.
એને આલેખ્યાના શબ્દ, જગતમાં ના જડે રે. ૭
ચરણે આવ્યું સ્વીકારતા, એમાં નહિ સદેહ.
ભક્ત અનુગ્રહ કારણે, અવતરતા ધરી દેહ. ૮
અમારા અવલંબન અર્થે મનમોહન વ્યક્ત છે રે.
અસંગ અવ્યય તદ્દપિ, ભક્તિએ અનુરક્ત છે રે. ૯

સ્મરણ સુધા રસપાન

જેણે સતત રનેહે મૂકી માન, કર્યા પ્રભુ સ્મરણ સુધા રસપાન.
 એનાં સર્વે સફળ વિધાન. કર્યા પ્રભુ ૦ ટેક—૧
 એહ જ જ્ઞાતા એહ જ દાતા, એહ જ પ્રદાવાન.
 એહ જ ખ્યાની એહ જ ધર્મી એહ જ નિગમ નિદાન ૨
 એહ જ જીવન મુક્ત કદાવે, એહ જ મહિમાવાન.
 એહ જ પંડિત રમરે અખંડિત, એહ જ વિદ્યાવાન. ૩
 એણે પ્રભુ પૂજ્યા એણે પ્રભુ જૂજ્યા, એહ જ સુકૃતવાન.
 અવિચળ શાન્તિ જેને અંતર, એજ ખરા મુખવાન. ૪
 એહ જ વિશ્વ વિભુમય દેખે, જીવમાં શિવ રમમાન
 એણે જીવન જીવી જવ્યાં, સદૈવ રહી સાવધાન. ૫
 પ્રભુ પ્રીતે એ માયા જીતે, જીતે માનાપમાન.
 એના કર કર્ણા કર કંજીસે, કંજીસે ભક્તિ જ્ઞાન. ૬
 એ જગ યોગી હરિરસ ભોગી, પામે પ્રભુનાં સ્થાન.
 પ્રભુ આસક્તિ એહ જ મુક્તિ, એજ અમૂલ વરદાન. ૭
 પ્રભુ ભજે ભવ એહ જ માનવ, એહ જ ભાગ્યનિધાન.
 એહ જ પ્રભુના ઋણુમદ પામે, સતત રમરે જે કદાન. ૮

તુજ વિના

મને તુજ વિના કળ નથી પડતી કન્દેયા મને તુજ ૦
 તારી જોડ જગે નથી જડતી કન્દેયા ૦ ટેક ૧
 સંસારે સંસારી રહાગાં રે આવી, લે છે જીવન મારી જડતી.
 સંગ રહું પણ રંગ ન આવે, વૃત્તિ રહે લડયડતી. ૨
 તુજ સંગ સ્વામી સિર ઉપર હું, સુસ્ત જતાપું છું રડતી.
 વિશ્વ વિભુમય જાણું તથાપિ, કલ્પિત વસ્તુઓ નડતી. ૩

શોખ જીવે નહીં સોનું ટેવું, ધાટે નજર જઈ ચડતી.
 મન મતિ માયિક તરફ દળતી, ચિદાકાશ ન ચડતી. ૪
 દુજમય ધર્મો દુજમય કર્મો, દુજમય મનને ધડતી.
 તું દ્રષ્ટા દેહી બળ જાણે, વાર્ધ જે વસ્તુઓ નહતી. ૫
 તેં અનુમદ નથી રાખ્યા અધૂરા, માનીશ માં હું કનડતી.
 એટલું કર અલખેલા વૃત્તિ, અખંડ રહે તને ચડતી. ૬

ગાતી હું ન ધરાતી

તારા ગુણ ગાતી હું ન ધરાતી ગોપાલ તારા-
 કેને પીતા પીધૂષ તૃપ્તિ યાતી; ગોપાલ૦ ટેક. ૧
 દુજને સંભારતા આવે આનંદની ભિમિ એ નથી વધુ વાતી.
 જન જણે એકલી, હું તો તુંથી દળી, નવરી જરીય નથી યાતી. ૨
 એકાન્તે એ મઝા, તું ન જરી દૂર જા, જણે તું ચિત્ત એ હું ચઢાતી.
 તારી લગન જેને લાગી ગોપાલ એ, છવન બર નવ જતી. ૩
 તારી મીઠાશ નથી માયામાં, મોહના, બલે એ તારી કહેવાતી.
 મુજને તો તું ગમે, માયા એ જ્યાં સમે, અન્ય અભિલાષ નથી યાતી. ૪
 એવા સયોગમાં રાખજે રસિક તું, શાન્તિ એ ગુણ રહું ગાતી.
 જ્યાં જ્યાં નજર હું નાખું આ વિશ્વમાં, દેખું તારી જાંય પથરાતી. ૫

પ્રભુ કૃપાઓ

પ્રભુ કૃપાઓ જે આપની, એ મુખે કહેવાતી નથી,
 પણ અંતરે એ જણતા, તો ય પૂરી સ્હેવાતી નથી. ૧
 કંઈ કષ્ટ પડતાં કમંથી, મેં અધિર મધને યાચિયા,
 હરિ યાન બાન રહ્યાં નહીં, હવ મોહ વશ થઈ નાચિયા. ૨

પરિણત પદવી આપની, મેં વિચારી નહીં અંતરે, જીવ ભાવ ઘેરમાં જન્મતા, મેં માગિયા કરી તંત રે.	૩
પ્રભુ આપ સરજનદારને, સુર સિદ્ધ સ્નેહે જાપતા, અમ અદ્ય જીવનું શું ગળું, જે શેષ શુક કો માપતા.	૪
ગુણ વશ થઈ ગોપાળ મેં, સુખ અદ્ય માટે યાચિયા, પ્રભુ આપ માટે આપ એ, ભેષ બાળ ભાવો રાચિયા.	૫
હરિ બાળમાં શુદ્ધિ કરી, નવ માગતાં ચે આવહ્યા, પણ તોત તારી કૃપા થકી, સહુ સુખ રહેજે સાંપઝ્યા.	૬
કાંટિ પ્રવત્તે જે પ્રભુ, પરતંત્ર જીવને ના મળે, એ પ્રેમ પ્રભુપદ આપીઆ, એ કારણો મન ના કળે.	૭.
અનુમદ વિના એ નહીં બીજું, તમ કૃપા માપ મપાય ના, ઓ આપ બદલા વાળવા, સમર્થ મેં જ થવાય ના.	૮
આવી દયાઓ દેખતાં, હું ક્ષમા એ માગું કરી, પળ પળ પૂરે ઈચ્છા પ્રભુ, માગ્યાં મુખે આપો દશી.	૯
તમ કૃપાઓ હું ઝીણખું, એ શુદ્ધિ રાખો જન્મતી, અનુમદ કરો વળી એટલા, હું અવર કંઈ ન માગતી.	૧૦
હરિ વૃત્તિઓ છે વેવલી, કંઈ કંઈ ફરી વળી માગશે, અધ્યાસ આ સંસારના, જીવત્વ ભાવે જન્મશે.	૧૧
પ્રભુ એ સમે અમ અંતરે, અણમૂલ ભાવ જગાડજે, હરિ આત્મભાન બહુ નહીં, એ અમર ભાવ ઉગાડજે.	૧૨
પ્રભુ આપવાને યોગ્ય છો, હું યાચવાને યોગ્ય છું. પરિપૂર્ણ ભાવે આપ છું, પણ આજ ભોકતા ભોગ્ય છું.	૧૩

આવવું આપ દ્વારે

પ્રભુ જીવને આવવું આપ દ્વારે, ન જાણું અધિકાર આવેજ ક્યારે.
સ્વધર્મો પૂરા કાળ આ ના પળાતા, કરે કોણુ ઇપાય એ ના કળાતા.

નહીં દોષ સંસર્ગના અગ લાગે, વિશુદ્ધિ વિના સત્વનાં જોર લાગે.
 ન નિષ્કામ ભાવે થતાં કર્મ સર્વે, અભિમાન મૂળે તન્મતાં ન ગવે,
 સદ્ પ્રાણીમાં એક દષ્ટિ ન રહેતી, જીવે પદ્મની ભાવના ના વહેતી.
 ન જ્ઞતાં હરિ રાગનાં મૂળ જોડાં, લક્ષ જીવ જાશે નહીં એજ મૂડાં,
 ન તુષ્ટ્યા બધી તો હજીયે તન્મતી, નથી રાગના રગથી એ દુઃખતી.
 ન રહેતા વળી નિયમના ટેક નેહ, વિનાથી છતાં રાગ આ દાજ દેહે,
 ન શક્તિ સર્મા દાન દેવાની વૃત્તિ, ક્યારે લક્ષ્મીએ મન લેશે નિવૃત્તિ.
 નથી આપ પ્રેમે ગયાં તીર્થ ધામે, પૂરા પ્રેમથી ના લોધાં નાથ નામે.
 વિધિએ થકી પ્રત એકે ન ચાતાં, નથી દેહને દુઃખ લેશે ખમાતાં.
 હરિ સાધનો આમ સર્વે અધુરાં, તો યે મન્ન આ શે' જણે સર્વ પૂરાં.
 હરિ માનવી મન તો બાળ જોવાં, એને યાન ને બાન તે હોય કેવાં,
 હરિ ખેવમાં એહની સર્વ સૃષ્ટિ, નહીં નાથ એવીજ આ જીવ દષ્ટિ.
 પ્રભુ બારણે એક ક્યારેજ ખેલે, સુતો પારણે એ જરાયે ન શોએ,
 જીવે બાળ તોયે તમે તાત એના, હરિ કયમ કરી દોષ જોશો જ તેના.
 વળી દીનબધુ પદો છે ધરાબ્યાં, દયા દાખવી કષ્ટકને છે તરાબ્યાં,
 કયેં ભક્તિને સાધનો સર્વ પામે, સ્વયત્ને કરી આપમાં એ વિરામે.
 હરિ એહમાં કીર્તિઓ થી તમારી, વડી થાય બહારો કરો જો અમારી,
 તમે શરણુ આબ્યાં લોધાં છે સ્વીકારી, ખરી એજ કીર્તિ પ્રભુ છે તમારી.
 હરિ એહ વિશ્વાસ શું હું ન રાખું, મને શરણુને યોગ્ય શું હું ન દાખું?
 નહીં શરણુને યોગ્ય સર્વે જીવે છે, અમો આગળે સાચનો એ દીવો છે.
 હરિ જીવને માનિયા મેં જ મારા, તમે એ પ્રભુ કયાં મળ્યા છે જ ન્યારા,
 તમે જે કરાવ્યું અમે એ કયું છે, એમાં કદાન અત્તાન તે કયાં કયું છે.
 ન લેશે હરિ દોષ કોના કયાએ, નથી આપ એ યોગ્ય જવા દશાએ,
 તમારી દયાની પ્રભુ છે પ્રીતિ, આવે બાળ દારે ન જણો અતિથિ.
 હરિ અંતમાં એટલી છે વિનંતી, રહું જન્મ જન્મે તમે ને સ્મરંતી,
 ન માગું હરિ સિદ્ધિ કે મુક્તિ કાંઈ, માગું એક ભક્તિ રહે આપ માંહી.
 હરિ માનશો કે સર્વસ્વ માગ્યું, મને આપને યોગ્ય તો એજ લાગ્યું,

જઈ રાજની પાસ શું રાજ માગું! લઈ રાજ તો જાજ હું શે' ન લાગું.
 પ્રભુ આપ ને યોગ્ય જે આપ મોલા, થશું આપ જેવાં એમાં આપ શોભા,
 તમારાં તણી લાજ તમને ઘટે છે, તમારાં અમે એ લખાવ્યા પટે છે.
 હરિ બાળ માટે અમે આમ બોલું, તમે ત ત વિશ્વ વેદના કર્યા જ બોલું,
 અધિકાર જોશો નહીં નાથ મારા, હરિ દાસ તો ॥ સદ્ નિયમ બદારા.
 તમારી કૃપાએ પળે શુદ્ધ થાશું, તમારી કૃપાએ પળે શુદ્ધ થાશું,
 તમારી કૃપા સર્વ વાંચિત પૂરે, તમારી કૃપા કેમ માનું ન ઉરે.
 તમારી કૃપાની પ્રતાપિત થઈ છે, તમારી કૃપા માગવી ક્યાં રહી છે?
 તમારી કૃપા સર્વ સુષ્ટે બરી છે, તમારી કૃપા એજ દ્રષ્ટે નરી છે.
 તમારી કૃપા એજ આ જીવ લાસે, તમારી કૃપાએ વળી શિવ પાસે,
 પરિચિન્ન લાવે ભવે આમ રહેવું. અવિચિન્ન આપે કહો ક્યાં કહેવું.
 તથાપિ ઘટે આજ તો આજ લાવો, અખંડિત માગું હરિ આજ લ્હાવો.

પ્રભુ કૃપા અમાપ

- પ્રભુ કૃપા અમાપ આપ, અત્ર જીવ શું લહે,
 અયોગ્ય તોય આશના કર્યા દિને દયા ચહે. ૧
- દયાળ નામ તેં ધરી, દયા પરી કરી નથી,
 ન યોગ્ય કે અયોગ્યની, તલાસ તેં કરી નથી. ૨
- ન દોષથી દિને દુબ્યા, ક્ષમાકરા તમે ખરા,
 પ્રતાપ પ્રેમ પેખતાં, કહો દરે જ કે પરા. ૩
- કૃપા-કટાક્ષ કર્મના સમસ્ત દોષને હરે,
 સુયોગ્ય સાધનો કૃપાલપ્યાં જીવો નહીં વરે. ૪
- અપાર પ્રેમ આપના. ઉવેખી જીવ ના શકે,
 દયા કરી દયા કરો, જીવો પડે ખરા હકે. ૫
- અનુમતે લહે નહીં, તથાપિ પ્રેમ મસ્ત એ,
 અખંડ આત્મ જ્યોત એ, નથી થતી જ અસ્ત રે. ૬

અસીમ એ ઉદારતા, અગમ્ય ઉચી, સદા,
 પ્રવીણ પાર ના લહે, પરોક્ષભાવથી કદા. ૭
 પ્રસાદ આપના યત્ના, સુમત્ત એ અનુભવે,
 કૃપા કરો પ્રભુ મને, જરૂર, જન્મ આ હવે. ૮
 અલભ્ય લાભ આપીઆ, તથાપિ ઉર થું ચહે,
 હું અર્થ એ લઈ નહીં, તું સુઘ એ થું ના લહે. ૯
 ભીતિ તણું ભવાન્ધિની, જરૂર છવ સાથ છે,
 અનુમહેા અનુભવું, ઉદાર આપ નાથ છે. ૧૦

અમ અંતરો નવ ઝોળખે

હે શ્યામ સ્તવનો આપનાં, શુક સનકને સારદ કરે,
 અમ અંતરો નવ ઝોળખે, તો કવન એ ક્યાથી કરે. ૧
 તો ય દીનખંધુ દાસના દક્ષિણને ભોતા નથી,
 પ્રભુ પ્રેમની ગત પારખો, પાખંડથી મ્હોતા નથી. ૨
 હરિ દીનલાલે આવીઆ જે સંત શરણે આપને,
 એ દૈતલાવી હો છર્તા, તરી મથા હિ જ ત્રિનાપને. ૩
 હરિ ઉર અમારાં ઉલૂક છે, એ આપ તેજ અંધારાં,
 અચાન રાત્રિ દેખતાં, પ્રભુ પદ જવામાં પામીનાં, ૪
 પ્રભુ યાન બાન જ એહને, અવતાર એક યથે નહીં,
 અધ્યાસ આ અચાનના, કદી અસ્થ વલ્લ જથે નહીં. ૫
 કેશવ તમારાં કારમાં, આ તજ કેણુ ઉદ્દેશ્યે,
 અલ્પત છવ ઈચ્છા કરે, તો જરૂર જાણું બુદ્ધ્યે. ૬
 ચણુ પંડિતો ના પામીઆ, એ પ્રેમીનો યામી મથા,
 દોને કરો કેશવ કૃપા, અનુગ્રહ છવ પામી મથા. ૭
 છે એક આત્માસન ઉર, કલિત ધરી હરિ ભેટ્યું.
 કલાણુ કર્યો કીર્તનો, સદુ અવર લાવ અમેયું.

નથી દુર્ગતિ મમ દાસની, એ વચન બહારાં આપનાં,
 ભક્તિ ભવે મૂકી તમે, નથી કારણો સંતાપનાં. ૯
 ઉરભાવ આપ અનન્ય એ, એકત્વ જાણી આપજો,
 અધિકારથી અદકું પડે, તો પ્રેમ તમ પદ સ્થાપજો. ૧૦
 પ્રભુ આપને ક્યમ પ્રાર્થિયે, ઉર અમારાં શરમાય છે,
 દરિ મંત્ર સ્તોત્રે મધુ ભર્યાં, અમ કાવ્ય મોળાં આય છે. ૧૧
 પણ ઉર અમારાં સાંકડાં, તે ભિમિંએ ઉમરાય છે,
 પ્રભુ પ્રેરનારા હેરનારા, બોળતાં બોલાય છે. ૧૨
 આશ્ચર્ય મેં ઉર અનુભવ્યું, જે રામ શબ્દે રીઝતા,
 અમ બાળભાવો જોઈને, જીંજો કદી નવ ખીજતાં. ૧૩
 નાતા પિતા-પુત્રો તથા, પણ અંશ આખર આપના,
 એ રિદ્ધિ સિદ્ધિ ભોગવે, પ્રતાપ એ તો બાપના. ૧૪
 દરિ બાળભાવો દાખીને, મર્યાદ મેં રાખી નથી,
 છે જીવ અનપ્પયા આપથી, તમ પ્રજ્ઞતા બાખી નથી. ૧૫
 આ બેદભાવો બાખવા, એ જીવને અનુરૂપ છે,
 ઉર આત્મ ભાવો આવતાં, બોલાય નહીં ત્યાં ચૂપ છે. ૧૬

દુષ્કર છે દર્શન આપનાં

મનમોહન મધુરાં મુખ જોવા કારણે, સદૈવ રહેતાં અમ અંતર આતુર જો,
 કહો કન્દૈયા ક્યારે કર્ણા આણુશે, ક્યારે કરશે અમ અરજ મંજુર જો. મન
 લક્ષ્મીના લાડીલા પ્રિયતમ છે તમે, રોષતણે સિંહાસન સૂતા સ્થામ જો,
 જગદંબા આંધે ચરણો ચિંતા ધરી, રખે જીવન જાયે દાસોને ધામ જો.
 પીતામ્બર પરિધાન કર્યાં કસબે ભર્યાં, કનક કદોરા એ પર પહેરે આપ જો,
 કોત્સુખ મણીની માળા કંઠે રાજતી, વળી વૈજયંતિ વનમાળા નિષ્પાપ જો.
 મકરાકૃત કુંડળ કળેં લટકી રહ્યાં, નયવેશરૂપા મોતી પાણીદાર જો,
 હડપચીએ હીરા સોહે મદામુલનો, જેની જોડ જડે નહીં જગ મોજાર જો.

વાંકડીઆ વાળોમાં અતર વેરીઆ, કેસર ચંદન ચર્ચાં કાલ વિશાલ જો.
 અનીભર્યાં અલખેલા તારી આંખમાં, જે નજરે કે દાસ ચયેલા ન્યાલ જો.
 કર કમળે મુદ્રિકા મોંઘા મૂલની, વગી વિરાજે આયુધો અગિરામ જો,
 શંખ ચક્ર મદા ને પદ્મો રાજતાં, મૂઢી મનોજે સૌંદર્યોની મામ જો,
 નાદ તુપૂરના સુશુવા સતો સેવતા, જેના હૃદયી રાખે નિત્ય તપાસ જો,
 ગરૂડતણી પરવા ગિરધર કરતા નથી, સ્મરતામાં પ્હેચો છે એની પાસ જો,
 મનમોહનનાં મંદિર મણીમય રાજતાં, સૂર્ય શશિની જ્યોતિ ઝાંખી જ્યાંય જો,
 ખારે માસ વસંત તમારા ધામમાં, સમિર સુગંધી વહન કરે છે ત્યાંય જો.
 અશ્વિમાદિ સિદ્ધિ એ સામળ દ્વારમાં, નિમગ્ન નિરૂપે નિયુંજુ ને સાકાર જો,
 શિવ સનકાદિ નારદ બ્રહ્માનંદમાં, અનંત રૂપે નાથ તમે નિરધાર જો.
 સૌ સૌંદર્યો સ્વામ તમારા ધામમાં, જેનાં દર્શન મંડે છે સુર મુનિ નિત્ય જો,
 પૃથ્વીએ પશુ પૂજે માનવ પામવા, જપ તપ તીરથ કરતા રાખી પ્રીત જો.
 કંઈક તપસ્વી પંચાશીએ તાપતા, કરવા મૂત અમૂત ઉરે અપિલેશ જો,
 માયાના વ્યવધાને આપ દીસો નહીં, નિયુંજુના ઠા કરી શકે નિર્દેશ જો.
 હીનજંઘુ દુષ્કર છે દર્શન આપનાં, અમ અંતર અચાન ભર્યાં મનધાર જો,
 વસવાને વિનવતાં લજ્જા આવતી, આવી જાગે અલખેલા અધપ્હોર જો.
 સ્વામ તમારે મંદિર મોટી સ્લાખળી, રંક અમારા હૃદય રક્ત રણુછોડ જો,
 તદપિ ત્યાં વસવાને કાલ કર્યાં તમે, ના કહેતાં ગિરદોને ભાગે ખોડ જો.
 અંતરયામી આ તો ઉભરા પ્રેમના, નટવર ન્યારા નથી જરી નિરધાર જો,
 મલકાતાં મન મદિમા માર્તા બૃજતાં રીઝે કે રીઝવે એ નંદકુમાર જો.
 માલમ એની મોહન એક જ આપને, અમ ભુદ્ધિએ એથી સાવ અમણુ જો,
 તદપિ આ આનંદ અમવા એકને, કમમ કરી વદીએ જેહ સદા નિર્વાણુ જો ।

વિમળ શાન્તિ

વિમળ શાન્તિ વિભુ વિશ્વે, ભરે સ્મરણુ તમારાં એ,

વધુ લીધાં વિધાને શાં, લહે અંતર અમારાં ના. ૧

- અજન્માએ જનમ લધને, કર્યા ઉપકાર કર્મ કદને,
કરે ના કાજ એ દાએ, દયામય નામ ક્યમ જાને. ૨
- લહી એ મર્ગ મહારાજે, પુનીત પગલાં કર્યા આજે
અનાદિ ધણ છે આપે, તથા મળતા ઉરે જાપે. ૩
- કીડાનાં કૌતકો એ જે, લહે જીવ કેમ પામર એ
સનાતન સત્યની દષ્ટિ, દીધી જેને અમીટુષ્ટિ, ૪
- પ્રભુ અદ્વિત છે જરીઆ, પ્રતાપી નામ જે ધરીઆ,
દધને દુષ્ટને દડો, જરી શાન્તિ નવે ખડો. ૫
- સુસંતોને સ્મરણ સ્થાપ્યા, સુભક્તોને જરણ આપ્યા
અમર કીર્તિ તમારીએ, અમર કરતી અમોને એ. ૬
- અભય કરવા સુસંતોને, મને રહેવા મહંતોને
વિષ્ણુ વેડો વડા કષ્ટ, કરે સંતાપ અમ નષ્ટ. ૭
- મહા મોર્ખા ચરિત્રો એ, મનુજ કાજે વિચિત્રો એ
કૃપાકરની કૃપાઓ એ, અમર ઝરણે ઝરે છે એ. ૮
- અમર કરતી અમર રહેતી, અમર શાન્તિ મને દેતી.
મનુજ અંશે તમારા એ, ધટે કરવું કરો એ જે. ૯
- સુહૃદ છે સર્વના સાક્ષી, લહો માયા મધુરાક્ષિ.
કરો અંજન કમળ લોચન, સ્મરણ રંજન ગરવ ગંજન ૧૦
- તરે ભક્તો અધ ક્ષણમા, વિલક્ષણતા પ્રભુપણમા.
અહો ભાગ્યો અમારાં એ, ધરે ધ્યાનો તમારાં એ. ૧૧
- વિશ્વ કીર્તિ વડે જાણ્યા, પરમ પુન્યે મને માણ્યા.
નકરે એ નાચનાં જળ છે, નિરંજન, જીવ નિર્જળ છે ૧૨
- કૃપાભાજન કરી કર્ણા, ન રહેશે અંતરે પરણા
ઉરે અવિચળ સદા રહેશે, ક્ષમા દળે જીવે જોશે
દયાસિન્ધુ ગિરદ વહેશે, વધુ માગ્યું ન મુખ કહેશે. ૧૩

અહર્નિશ હરિમાં મન

- જેનાં અહર્નિશ હરિમાં મન, જેનાં અહર્નિશઃ
એને પુરુષુ ભક્ત પ્રસન્ન. જેનાં ંટેક. ૧
- નશ્વર જથુવી દે જમજીવન, ધન યૌવન ને તન,
આસક્તિ આછી સંસારે, આછાં રનેહ બધેન. ૨
- કર્મ મતિ નવ છોડે કેને, આવે કહી દુઃખ દિન,
આતેં ઇશ્વર એ પોકારે, વિશુ ટાણે સર્વ વિધન. ૩
- પ્રમળ બને કહી દુઃખર દડો, વાળાં લે વિશુ મન,
સમતાએ મન રહેતાં નિર્મળ, થાય કૃપા દર્શન. ૪
- જીતાસા જાગે પછી પૂરી, મળવા મધુસૂત્ર,
મનમોહન પથુ એમજ ઝંખે, બ્દાલાં વિરહી વદન. ૫
- પછી તો પદપળ પડે પારખાં, પ્રેમીનાં નિશ્ચિન્ન,
શાશ્વત સુખ તો સામળમાં છે, નિએ થાતા મન. ૬
- માપિક સંગે સહેજે સરતા, જે આત્માથી ભિન્ન,
જીવ સૂધી સૌ જુદું ભાસે, સદ્ગિહ આપ અભિન્ન. ૭
- સાક્ષીવત્ વહે એ સંસારો, અંતર આત્મ લગન,
મન માને સ્વમાં સંસારો, લીલાવત્ નહીં લીન. ૮
- તદપિ જીવન જ્યાં લગી રહેતાં, સ્મરે હરિ રહીને દીન,
જીવ ભાવે વળી વિયોગ ભાસે, ક્યારે થાઉં અભિન્ન. ૯
- ભક્તિ ભાવ પ્રિય પ્રભુને જાણી, જાણે જીવન ધન,
ઇશ્વરમાં સદુ સમીઆં એનાં, તન મન ધન જીવન. ૧૦
- પરોક્ષ રહે પ્રભુ કથમ પોતાથી, આપે જેહ અભિન્ન.
પુરુષુ ભક્ત પ્રસાદો પામી, પ્રભુમય થાતાં મન. ૧૧
- એ અનુભવવા આ અવતારો, ધરિયા થાતા ધન,
અમર તત્વમાં અભિન્ન આપે, વિશુમાં થાય વિલીન. ૧૨

અંજલિ ખીજ

શરણુગતિનાં કાવ્યો

તાવદ્ ભવતિ મે દુઃખં
ચિન્તાસસારસાગરે ।

યાવત્ કમલપદ્માક્ષં
ન સ્મરમિ જનાર્દનમ્ ॥

—ગજેન્દ્રમોક્ષઃ

ત્યાં લગી દુઃખ હું લાળું
ચિન્તા સંસાર સાગરે,

જ્યાં સુધી પદપદ્માક્ષ

ન સમઝું હું જનાર્દન. —ગજેન્દ્ર મોક્ષ

શરણાગતિનાં કાવ્યો

તારે શરણે

તારે ચરણ શરણ હું આવી, કહેયા તારે
હરિ તેં ગિરદે વાટ બતાવી, કહેયાં ટેક ૧
માન ન જોયાં ગુણ ન જોયા, અનુગ્રહથી અપનાવી.
કેવાં જીવન ગુણો ગિરધર, કઈકે બહાકિયો બતાવી. ૨
મૃગજળ પાછળ મન લમતાર્તા, ખટકે ખોડ જુલાવી,
બેસી બગવી રાહ બદલાવી, પ્રેમ જ્યોત પ્રગટાવી. ૩
પૂરણકામી આત્મારામી, શું લેવા લલચાવી !
આજ મને આવે આસાણો, તહે બધી બાજી બીજાવી. ૪
યુગ યુગ અનુગ્રહ કરજે અંતર, આવી કરુણા લાવી,
મલકતે મુખ શું સાંભળતો, રમતો આવી રમાવી. ૫
આગે શોખ ન ધરતો આવા, શરીર ફરી ચરનવી,
આત્મ ઉવેખી, માયા દેખી, દસી સ્થામે ચરમાવી. ૬
જીવન જીવને આમ જ ધટતા, લેખ લીધેલ લખાતી,
અધુરા અનુગ્રહ ન રહે નટવર, લેજે ગિરદ બતાવી,
આ પૂર્ણ મહો જે પલટા બાસે, એ દેજે પલટાવી. ૭

ક્યારે પધારશો ?

નાથ લેવાને બાળેની બાળ ક્યારે પધારશો ?
રક્ષવાને ધર્મેની પાળ, ક્યારે પધારશો ? ટેક ૧
આજે અનર્થની આલી પરંપરા, આ માનવી ગરે છે અકાલ.
ધર્મે અધર્મ ને અધર્મે ધર્મ આજ, માની રહ્યાં માનવી મવાલ. ૨

નારિતકના ન્યાયથી સતો સીદાય છે, લેવા એ બકતોની બાળ,
સતીઓના રાહ આજ લોપ્યા સમષ્ટિએ, વનિતા બની છે વિકાળ. ૩
તોળાયાં અન્ન અર્ધ શૂખ્યા માનવીઓ, કરવા કન્દેલા સુકાળ,
છોડ્યાં ધન ધામ, નિરાધાર સમા માનવી, કરવાને એની પ્રતિપાળ. ૪
માનવના ધર્મ આજ ભૂલ્યો ■ માનવી, દેવા સુષુદ્ધિ દયાળ,
દોષોના કોષ નાય ના રે ઉપાડશે, દીનબધુ બિરદે દયાળ. ૫

આર્ષાં વ્યવધાન

નાથ મારાં આર્ષાં વ્યવધાન, ક્યારે ઉતારશે.
નાથ આર્ષાં દૈતોનાં બાન ક્યારે ઉતારશે. ટેક ૧
અંતર રહીને નાથ આદેશે આપતા, આવરતાં એને અસાન.
માયાના પાશ હજી પૂરા ન હિતાર્યા, એ નશ્વરના રંગો નિદાન. ૨
સુખદુઃખ ને યોગ હજી સમતા ન સાંપડી, આર્ષાં આર્ષાંએ અભિમાન
અનન્ય પ્રેમની ઉણપ અનુભવું, બદાલા એ વૃત્તિ-વ્યવધાન. ૩

નિરંતર અંતર રહેજો

નિરંતર અંતર રહેજો, દયામય નિરંતર
આવે આવરણ એ હરી લેજો, દયામય. ટેક ૧
અનુકૂળ પ્રતિકૂળ સર્વ સમયમાં, સમ્યક્ દષ્ટિ દેજો
દીનબધુ શરણાગતવત્સલ, ધર્મી બિરદ એ બહેજો ૨
અવિરત અનુગ્રહ દષ્ટિ રાખી, એની યાદો દેજો
જેવા જાણ્યા એવા રહેજો, ભવ ભવમાં બાળો લેજો ૩
અંતરયાત્રી શું આલેખું, અભિલાષા ઊરની ટહેજો.
પ્રતિક્ષણ પ્રિયતમ અનુભવું અંતર, એમ અનોખા રહેજો ૪

જીવન નાવના સૂકાની

મારા જીવન નાવના સૂકાની, હો નાથ મારાં
 છાજ આવે અંતેક છાની માની, હો નાથ મારાં ટેક ૧
 ડાલે છે નેયા ને ડાલે છે હૈમાં, પ્રિય લેજે તું અંતે પિછાની.
 ઊંચે છે આજ અને નીચે છે નીર આ, મ્હેરામણુ માયાનો તોફાની, ૨
 વમળો દેખીને માફ અંતર મંજાયછે, રાખજે તું નજરો નૌકાની.
 તારે આધાર મારે તરના બવાબિધ આ, હરી લેજે તું જીવન હેરાની ૩
 તારણુદાર તારી કીર્તિ છે આગવી, નથી લેતો તું દીનની દુકાની,
 જીવન, ઉદ્ધાર તું માલીક આ જીવનો, નથી કીંમત કે તારી કૃપાની. ૪

ત્હારે ચરણે

મારાં સર્વસ્વ શ્યામ તારે ચરણે, સદૈવ મારાં સર્વસ્વ
 મને લક્ષો આપીને લેજે ચરણે, સદૈવ મારાં ટેક ૧
 કલ્પનાની સૃષ્ટિએ ને માયાની દષ્ટિએ, રહેજે સદૈવ તું રમરણે.
 કર્તા બોક્તાની ઘટ-અંથી વિદારજે, જીવન વદાય સદાયચરણે, ૨
 તારા ઉપકાર નાથ આલેખ્યા બાંધ ના, વેદ નેત્રિ નેત્રિએ તને વરણે.
 સર્વસ્વ સેધિયાં તો સાધી શું આપીએ, આ તો આજાયા આવરણે ૩
 માયાવી માનવી ને માયાવી માગવા, આ માયાવી ઘાટ સૌ મુવણે,
 તત્વે તું એક તોય આજ અધિકાર આ, શ્યામ સુષુન્નું તું સર મારાં શ્રવણે. ૪

હૃદયે નિત્ય રહો

હૃદયે નિત્ય રહો હૃષીકેશ જેથી બાંધ જીવનના કલેશ, હૃદયે ટેક.
 સદૈવ સુખ નદિ ત્યાં જ રાગો, હરિમાં સુખ હંમેશ ૨
 દેત નદિ ત્યાં કે શુ દેધો, વિશ્વ વિવર્તે વેશ ૩
 જન્મને જૂઠું કયમ કરી કહિએ, જ્યાં રમતા અખિલેશ. ૪

નહિં સંસારો નહિં અવતારો, હરિમય હરિના દેશ. ૫
 અખંડ સુખ આવે જીવને જવ, આત્મે અભિનિવેશ. ૬
 એ કરવાના એક ઉપાયો, હૃદય રમે હૃદયે. ૭

ત્રિકમ શું તાળી લાગી

ત્રિકમ શું તાળી લાગી રે, બીજું તો મુજને ગમતું નથી,
 મોહન શું માયા ભગી રે, બીજો તો મનહું રમતું નથી. ૧
 સનાં ઉતારાં ને બેસતારાં, કરતારાં કરતારાં વળી કામ,
 મન મ્હારું હરિમા રમે ને મુખ લે મોહન નામ
 નંદનંદનમાં નેહ લાગ્યો રે, દિલે તો દીઠા દાસરથી. ૨
 જગમાં હરિને હરિમા જગ મેં, હરિ વિષ્ણુ હીકું ન કાંઈ,
 એક હરિ જ અનંત તો કહો, કોણ કોને દે સાંઈ,
 બ્રહ્માડે બ્રહ્મ જ બાસે રે, મહીમા માખણ ભેતાં મથી. ૩
 આ માયાના મંડાણથી, કંઈ બાસે બેઠે અનંત,
 જો બેસે બેસે હરિ રે, આપ જ રહીને અસંગ,
 મિથ્યા એ મન મુઝાયું રે, મિથ્યાએ એ તો મરતું મથી. ૪
 મોહન મનમાં આવીયા, તવ મન માયા એ રૂપ,
 સૌમા અતુરચૂત બાળતારાં, એ જનતારાં રૂપ અતુપ,
 ત્રિકમને તાળી એક જ રે, ભેતાં તો એ જુદાં નથી. ૫
 એ બેઠે અમેદે ટાળવા, એને તો છે હજી વાર,
 ત્યાં લગી ત્રિકમને બાળું હું નિર્ગુણ નંદકુમાર,
 લાલને લગતી લગાડું રે; એ બેઠે તો ભય રે નથી. ૬

કેવો પ્રેમ ?

કહો કેવો પ્રેમ કળ્યો ? કન્હૈયા, કહો કેવો
 ક્યારે અંતર જીવન મૂલો. કન્હૈયા ૦ ૧

અનન્ય પ્રેમની શી એધાણી, અધિકાર કેને એ અમૂલો,
 અણુછતી આશા સુખ સાન્તિનો, નવ જતી જ્યાં લગી સ્થળો. ૨
 પ્રેમ નહીં નિષ્કામ અમારો, ઉરે લક્ષ તમારો એ લૂતો,
 આપદ સમયે જિમિં અનેરી, જાયમાં યે એ જાવ અટૂલો. ૩
 ઓચિન્તી ઓળખાણો કરવાં, જ્યારે જીવ લાગે અટૂલો,
 જગ-અધ્યાસો અંતર જોડા, પાથરી બેઠા મળો. ૪
 આત્મા આપની પૂરી ન પળતી, અણુમણુ યમ જતી મૂલો.
 અનુમદ આશા કયમ કરી રાખું, ક્યાંથી દાસ સંગાયે મૂલો. ૫
 નાથ દયા આ લેજો નિકાવી, નિગૂંથું નયનો ખૂલો,
 જિમિંની અવધિ સ્મરિયે તમને, કશ્યાએ પ્રેમ કખૂલો. ૬
 અમને તો અનુભવ એવો, જેવો તેવો યે પ્રેમ કખૂલો,
 નિર્જળ જીવને નિજમળ તારો, નજર રાખવો નવ મૂલો. ૭
 કશ્યાસિન્ધુમાં જિમિંમોલ્ન, જાણું બેઠ એ બુદ્ધને મૂલો,
 અકામ તથાપિ અનુપમ ગિરદો, અનુમદનાં નવ મૂલો. ૮
 ભૂલવું કખૂલવું કેને કહેવું, એ કહેવાનું કખૂલો,
 એટલો તો અધિકાર અમારો, કખૂલો કે ન કખૂલો. ૯

સ્નેહે સોણાંઆ ખોવાયરે

અમે અજણમાં તમે જાણતા રે, મારાં સ્નેહ સખલનને પિંજાનતા રે
 તમે હીનખંધુ અવિનાશ રે, જગતના નાથ હાય ન મૂકશે રે. ૧
 અમે અજણે અર્ધપર્ધ સાલતાં રે, આજે ઉરે સંકટ અતિ સાલતાં રે
 તમે પાડજો પ્રેમ પ્રકાશ રે જગતના. ૨
 મને સ્વપ્નામાં સ્વપ્ના આવતાં રે, એને જોતી જ્યોતિને જુઠાવતાં રે
 એવી સંચિતે સોણાં વણાય રે, જગતના. ૩
 મને જગતયિજોલાં આવતાં રે, એ તો નયનોમાં નિદ્રા એ લાવતાં રે,
 એણે અનુમદનાં ઝણુ રહી જાય રે, જગતના. ૪

તમે અનુમદની આશુ રાખી નથી રે, મારા હિરની અશાન્તિ સાંખી નથી રે
 મારી પ્રીતિના પાલનદાર રે, જગતના. ૫
 હું તો તારી જ્યોતે જગ ઝાંખતી રે, મને જોતો જાણું અમી આખતી રે
 મારા ઝીલતો જીવનના બાર રે, જગતના. ૬
 મારા હિરની અભિલાષો પૂરતો રે, રહેતો દેવા આદેશો આપુર તો રે
 માતું પાડ તો આડ ગણાય રે, જગતના. ૭
 મારી તારી વાતો નથી ખુટતી રે, બહે લત આપણી આ ન છૂટતી રે,
 છોને જન્મ આવા સો સો જાય રે, જગતના. ૮
 ના ના જન્મ હવે નથી આવવા રે, જોવા અનિત્ય અદિશા શા લાવવા રે,
 તારે રનેહે સોણાં સૌ જોવાય રે, જગતના. ૯

મને ક્યારે સંસારશે

કહો કહો શ્રી કૃષ્ણ મને ક્યારે સંસારશે,
 દેવ, દાસોનાં ઝડપ કહો ક્યારે ઉતારશે. ૧
 હરિ બકતોની બીડથી ક્યારે પરવારશે,
 વાર કરવાની દેવ બદાલા ક્યારે વિસારશે. ૨
 પ્રભુ પ્રેમી પોષાર કહો ક્યારે વિચારશે;
 બદાલા વસમા વિયોગથી ક્યારે ઉમારશે. ૩
 દીઠા અંતરમાં દેવ બદાર પાડું પોષાર શો,
 છ દિલમાં જે દેવ એને શોધું સંસાર શો. ૪

રાખશે એમ રહીશું

તમે રાખશે એમ અમે રહીશું, દયાળ તમે રાખશે ૦ ૧
 તમે રીઝો રૂઠો તો કોને કહીશું દયાળ ૦ ૧
 રૂઠ્યાની રીત નહીં આપની વિશ્વાસ એ,
 ભોગ સંચિત ના જેમ તેમ સહીશું. ૨

આખે રે દુઃખ વાત અંતરના કચ્છની,
 આપ વિના તે કોને લહીશું. ૩
 મમતા એ સ્નેહ પાશ બાંધ્યાં સંસાર એ.
 આપ દયા ચે છૂટી જઈશું. ૪
 દાસો ને દેહ નેહ નજરો રે રાખજો,
 અની નજરો એ નાય તરી જઈશું. ૫
 આખર તો અમ તમ એ ચે અચાનખા,
 એ અનુમદ કરીશો તો અમે લહીશું. ૬

હરિના દરબારમાં

હરિ, દાસના દરબારમાં, મારી જાણે રાખજો,
 કહું આપને કે એમને, એ સુદિત અંતર દાખજો. ૧
 બંસા મને હરિ બકતના, આપા ખરી આગે ધરે,
 પરમાર્થે એ પક્ષો કરે, તો ના તમે નવ લાખજો. ૨
 નથી યોગ્યતા એ સ્થાનની, તદપિ કરે ઉર ઓરતા,
 દીનંધુ બિરદો આપનાં, એ માદ અંતર રાખજો. ૩
 નવ પૂછીશો યમરાજને, એ કર્મ કોણ ઉપાડશે,
 જેમાં હશે લખિયા, હરિ, અમ દોષ કોટી લાખજો. ૪
 નથી દુર્ગતિ મુજ દાસની, એ વેળુને ક્યમ વિસરું.
 અમૃત તમારી આખનાં, એ અમ પદે પ્રભુ નાખજો. ૫
 વિશ્વાસ છે વિશુ આપના, પણ પ્રજાગ માયામાં અમે:
 એ મા મને કશ્ચા કરે, એવી દયાઓ દાખજો. ૬
 અખિલેશ દર્શન આપજો, સતો અને સ્વરથાનનાં
 નહીંતર જીવન જન્માતરે, આ જીવ અંતર રાખજો. ૭
 મારે મને મનમોહના, કે આપ વિશુ સષ્ટિ નથી
 છે સુદદ અંતર સામળા, દેજો દયામય સાખ જો ૮
 આ તો હરિ જીવ કંબના, અમ તમ વિષે વાડયો નથી
 અનુમદ કરીને આખરે, આ આડ કદાહી નાખજો. ૯

અંતર ગુહાએ અવિનાશ

- અંતર ગુહાએ અવિનાશ રાગે, વળી વિષુ વિશ્વ વિષે વિરાગે,
 બવાબિધ તરવા તુજ નામ જહાગે, હરિ અમારી તુજ હાથ લાગે. ૧
- પવિત્ર કીર્તિ પરિપૂર્ણ કામી, પદારવિદે પ્રથમુ વિરામી,
 મૂર્છેન્દુ પદ્મા પ્રિયપ્રાણ સ્વામી, પરાત્મ પ્રેમી પ્રિય ભક્તગામી. ૨
- લીલા વિલાસે વિષુ વિશ્વ વ્યાપ્યા, વિધિ સુરાદિ મુનિ સિદ્ધ જાપ્યા,
 પ્રભુ તમે એ અધિકાર વ્યાપ્યા, સ્વર્ગાદિ લોકે સહુને જ સ્થાપ્યા. ૩
- અનંત આનંદ અખંડરૂપ, અલિપ્ત છે અબ્યય ને અનૂપ,
 અવ્યાકૃતે કારણ રૂપ શૂન્ય, વિદ્યા વિલાસે વિલસે અરૂપ. ૪
- ભક્તો તથા જીવન પ્રાણુઆપ, અર્થાર્થિના અર્થ પૂરેજા આપ.
 જીતાસુના એ હરતા જ તાપ, યાની ઉરે છે સ્વયમેવ આપ. ૫
- અપાર મહિમા તમ કોણ માપે, દીનાત કુઃખે પ્રભુ તું જ કાપે.
 અનુગ્રહોએ વળી તું જ શાપે, પરંમપદોએ વળી તું જ સ્થાપે. ૬
- ગોપાળ ગોપેશ મરૂડગામી, ગોપાંગના અચ તનેજ પ્રામી,
 સ્વભક્તની ના નિરખોજ ખામી, શરણ સ્વામી હરિ આત્મકામી. ૭
- વિયોગ ભક્તો પ્રજ્ઞનાજ રહેતા, કૃપા કરી ત્યાં પ્રભુ પાસ રહેતા,
 સર્વસ્વ જેના સહુ બાર બહેતા, આભારી ભક્તો સહુ ઉર લહેતા. ૮
- દયા જીવોની હરિ મન આણી અવતાર લીધા પ્રભુ ચક્રપાણી,
 અસાનધેયા ન શકે જ જાણી, બહારે ચડો હો વૃજરાજ દાણી. ૯
- રમાપતિ હો, રઘુવંશ આવી, સુનીતિની રીતિ જમે બતાવી,
 લકેશ તાર્યા દિલ દાઝ લાવી, એ રામ નામો પરલોક આવી. ૧૦
- ચાક્યા વિધિ વેદ સરસ્વતી જે, અપાર મહિમા ન શક્યા લહી એ,
 અખંડ ખ્યાને હર એક રહે છે, એ રૂપ તારા શિવ સુર કહે છે. ૧૧
- એ તત્ત્વ શિવનાં નવ કોષ જાણે, અબેદ ભક્તો ઉરમાં પ્રમાણે,
 કહી કવિ કે ન શકે જ વાણે, કરો કૃપા એ ઉરમાં જ આણે. ૧૨
- શ્રીકૃષ્ણ શરણ મમ મુખ કહેતાં, વિશ્વાસથી શણું સદૈવ રહેતાં.
 બલે કદિ સાધત રહે અધૂરાં, જન્માંતરે રમણ મળે મધૂરાં,
 એ શણું રમણો ચહું અંતરે હું, કહું મુખે શું લહું છું ઉરે તું. ૧૩

નથી નથી કોમાં નેહ

નટવર નથી નથી કોમાં નેહ મ્હારા, નટવર નયો નથી
 મારું ટુજ સ્મરણમાં સ્નેહ મારા ટેક ૧
 દ્રષ્ટા તું એ સર્વે દેખે, પૂર્ણ અમારે દેહ,
 સૌ સૃષ્ટિવળી ટુજ સ્વરૂપે સમજા કયમ તણું સ્નેહ ૨
 પણ એ સૌ સંસૃતિ દેનારા, વળી નશ્વરના શા નેહ
 સુત વિત તન ધન ભરતી ઓટા, એમાં શા સદેહ ૩
 એના નેહો આપ લુધાવે, ફરી ફરી આપે દેહ;
 ત્રણ તાપે જીવ જીવતાં બાળે, અતે કરતા ખેહ ૪
 સ્પૂળ જળે ને સુક્ષ્મ જીવે, એ સંચિત વહેતા દેહ,
 અમે અજાણ્યાં આ સદુ બેદે, નયો મન બોવા એહ ૫
 ખેહ બેહ સૌ ત્યાં લગીનિકમ, જીવ માને ટુજ નેહ
 માયાનાં મંડાણો અંદર, તું તો તેનો તેહ ૬
 અન્વય એમાં અખંડ રાખી, સાધું સાચા સ્નેહ.
 નથી કો દેહો નયો કો નેહો, લાગ્યે ત્હારી લેહ ૭

મારૂં તારૂં

હો મન મારૂં તારૂં મૂકો, હો મન મારૂં તારૂં
 જીવન લક્ષ ન એમાં ચૂકો, હો મન ૦ ટેક ૧
 મ્હારા ત્હારા આનો છો પણ, ક્યાંથી લાગ્યાં રૂકો,
 ખટરસ ભોજન ખાવાં છે, પણ ભાગ્યે લખિયો ભૂકો ૨
 દાણે દાણે નામ લખેલાં, ચતુર ચર્ષ કાં ચૂકો,
 જેહ તમારૂં તે નથી પરનું, પરના પર નવ ચૂકો ૩
 અન્ધારે લીધાં દીધાં એ, ભોગવતાં ભવ સૂકો
 લેવા દેવા ભાગ્ય ન ભૂલે, અધિર ચર્ષ કાં ચૂકો
 અહીં આબ્યાનો એક જ હેતુ હરિ નામ નવ ચૂકો ૪

જીવ શિવ ભાવનું બૃહું

પ્રતિષ્ઠા પાળી રહ્યા નરહરિ, પ્રતિષ્ઠા પાળી
 ધરી ખિરદો બધાયા વરી, પ્રતિષ્ઠાં ટેક ૧
 પળપળ પ્રાણી પોકારે તમને, નિજ દુઃખ આગે ધરી,
 અધક્ષણ એવી નહીં જે તમને વિસામો આવે જરી. ૨
 એક કાળે કેટકેટલા દાવા, ચૂકવતા ચિન્તા ધરી,
 અધિભૂતાદિ તથા તાપેથી, કાણુ ઉગારે, હરિ ૩
 તમને કો ક્યમ ભૂલી શકે, પ્રભુ, દુનિયા દહોં જરી,
 ભૂતતા ભવભવ ભગી દુઃખ ખમતા, ભજતા જતા તરી. ૪
 તદપિ નાથ ન ભૂલ્યા કેને, અનુકંપા અંતર ધરી.
 કેટકેટલા શ્રમ સહન કરો છો, અમ દુઃખ અંતર ધરી. ૫
 શું જાણું જે આપે કેવી અદ્ભુત શક્તિ જરી,
 મન મોહન મુઝાતા અંતર, આપ કૃતિ સાંભરી. ૬
 અશક્ય શું અલખેલા તમને, લીલાએ સૃષ્ટિ કરી,
 શ્રમ પણ તમને રોના માનું, વિશ્વ રહ્યા વિસ્તરી. ૭
 સમર્થ ન નિગમ સમજવા શક્તિ, નમું નમું નેહો જરી,
 ખરૂં કહું તો ખાર ન કરશો, જે શી નવાઈ કરી. ૮
 આપ જ રમતા આપ જ ખમતા, આપજ ગમતા ફરી,
 અનુકંપાયે કેમ ન આણો, જીવજીવ જીવન ધરી. ૯
 પ્રેરો એ એ પાને લખોએ, હકીકત આ છે ખરી,
 જીવ શિવ ભાવનું ભેળ્યું બૃહું, જગી જાગે નરહરિ. ૧૦
 ચોકપ્રુ જ ચિન્તા નવ કરશો, નથી બળરૂ જરી,
 અન્ય નહીં ત્યાં શી અશક્યથા મૃગજળ ગાગર જરી.
 તદપિ મન મૃગ નિએ દોડે, તૃષા તુજ અંતર ધરી. ૧૧

ઢેવી દયા આ તમારી

- દયામય ઢેવી દયા આ તમારી, ક્ષતિઓ કોઈ ન જોઈ અમારી.
શરણમાં રનેહેથી લીધાં સ્વીકારી. દયામય૦ ટેક ૧
- કન્દેયા કોટયાવધિ ઉપકારો, જીવશે કેમ આ જીવ બિચારો,
મૃતુ દૈત ખટોકેથી એને ઉગારો. ૨
- જીવનમાં કંઈકઈ અવગ્રહ આવે, તમારા વિશદ વિશ્વાસ ભુલાવે,
તો થે તું અનુગ્રહ ના ઝામરાવે. ૩
- અમારાં પાર્થિવ પ્રેમ પૂરીને, પંપાળ્યા પ્રેમે તૃષ્ણાના તુરીને,
વિશ્વંજર વહી રસા ધર્મ હુરીને. ૪
- અમારે આ જવસાગર તરવા, અધૂરી આસા એ પૂરી કરવા,
તમારા બિરદો બરોસા ધરવા. ૫
- મૃતુ તું પ્રેમે પરોક્ષ હીસે છે, તથાપિ હિર અપરોક્ષ હીસે છે,
તને ક્યાં એવા રાજોની રીસે છે? દયામય૦ ૬

હરિ હશે હસ્તા રમાડી

- નવ ખસી જશે એલે લગાડી, જીવન, નવ ખસી૦
બાપ અલમ હું આપ અગાડી. જીવન નવ૦ ટેક ૧
- અગાની ખાજ હું અવર ન બાણું. આ બાજી તું આગે ઉધાડી.
મેં કર ઝાલ્યો એ નથી ખડનારો, કહ્યું તમે પાર્યં અગાડી. ૨
- રમતે જો જુલું હું તાત તમોને, આ અંતર માયા જગાડી,
તોય તમે એમાં લાગજો રમવા, મીઠી મીઠી મોરલો વગાડી.
જીવ સિદ્ધ નાંતા યુગ ચિતાબા, હરિ હશે હસ્તા રમાડી. ૩

હરિ હસીને કહે

હરિ હસીને કહે એકવાર, મને હરિ હસીને
 જોતો રહી ગયો છે રણકાર. મને હરિં ટેક ૧
 હું ધન ધામ તો આપું સહજર્મા, આપુ બાપુ પરિવાર.
 કીર્તિ એ આપું ને સ્ફુરતી એ આપું, દાન કાળે કલદાર. ૨
 ભાષણ કરવા ભાષાએ આપું, જન મન રંજનકાર,
 ઈચ્છિત આપું ને સુકિતએ આપું, બાપુ ઉંચા અધિકાર. ૩
 પણ પ્રકૃતિ નવ બદલી શકું હું, ચાકયો કરી ઉપચાર.
 સ્વભાવ ન ફેરવી શકેતો પ્રયત્ને, શેના ધરું અહંકાર. ૪
 સ્વભાવે સ્વયંબુએ મુજને એ મુંઝવ્યો, જોષ હરિ નિરધાર.
 માટે હવે તો હું હારીને જોડો, કરી દ્યો ગમ્યા કારભાર. ૫

આટલી દયા બસ મારે

પ્રભુ આટલી દયા બસ મારે, તમારી આટલી દયા
 નવ પાચું હું નાથ વધારે, તમારી આટલી ટેક. ૧
 માપાભર્મા મન મુક્તિયે માગે, લાગે નહીં એ લગારે.
 હસ્તા હસી હરિ એની એ હકને, કરજો ધટે એ કરા રે. ૨
 જોણું દેતાં નહીં આવડે તમને, એ અનુભવ ઉર મારે.
 રાજા રીએ એને રંક ન રાખે, કર ગ્રહી કીર્તિ વધારે. ૩
 દીનબધુ પદ હજી ત્યાગ્યું નથી તમે, દેવ ન રાખ્યું ઉધારે.
 ચાકરને વળી ચિંતાયે શેની, સુહદ સ્વામી શીર જ્યારે. ૪
 દાખો દયા એને શું નથી દેતા, દયાથી શી વસ્તુ વધારે.
 અક્ષર આગે ચાને હું ઉચ્ચ, નિર્વાણે જાણુ ન ક્યારે. ૫

ધણી સ્ત્રી તેં

રાખી ક્ષણ ક્ષણ ખજર મારી, એ ઘણી ઘણી કરી તેં ગિરિધારી.
 ક્ષતિઓ ક્ષણ ક્ષણ ચતી વિસારી. એ ઘણી ઘણી ટેક ૧
 વિશ્વ નિયંતા તું જગત્રાતા, હું ભવ ભવની ભિખારી.
 કંઈ કંઈ હેમ હોડી સાધી, ખમોડતી ખાજી મુધારી. ૨
 અપરાધોની કરી ઉપેક્ષા, સ્નેહની જ જિમિ સ્વીકારી.
 ઉર અખપયા કંઈ ઉપકારો, ન લહે શુદ્ધિ અમારી. ૩
 ચિન્તા મારી તેં ઉર ધારી, ખમા ખમા ગિરિધારી.
 અધુરી કીર્તિ ક્યાં હતી તારી, કે મુજ વેદ સ્વીકારી ? ૪
 અનુમદ સ્મરતાં ઝણી જ રહીશું, નયી કોઈ બદલા ખારી.
 તુજ શુભ શ્રવન જામ ન લખીઆ, હંસવાદિનીએ હારી. ૫
 અંતરયાત્રી શું આલેખું, કળી ન ચકું કૃતિ તારી.
 પ્રેરક હેરક તું સહુનો પથ, અમ પર નજરો ન્યારી. ૬
 નચિંત નાથ હવે હું તું પર, તુજ કર દોરી મારી,
 આમ જ મદિમા તેં શું વધાર્યો, વિમળ કૃપા વિસ્તારી. ૭
 અનુમદીને અધિકારો શા શા, એ નવ જાણું મુરારી.
 અવધિ કરી અલખેલા અંતર. નાદો નિકટ પધારી. ૮
 એક કથા નવ કલમે આવે, લીધી ઉર બિતારી.
 અંતર અક્ષર અવલોકું ત્યાં અંતર્ધાન આભારી. ૯

ખિન્દુ એક માગીએ અમે

હરિ રાખીને તન ધનમાં મન, બંધન બાંધવા નથી.
 કરી લેવા ને દેવાની નોંધ, જન્મમાતર સાંધવાં નથી. ૧
 હરિ કરેલું એ આપને હાથ, કારણો જણો તમો.
 ઉરે માયાનાં જોર અચાગ, વારણ જણો તમો. ૨

આપ બાળના પુર્વા વિષુ કોડ, આપના છૂટકા નથી.	
ધર્મા બિરદો અપૂર્વ અખિલેશ, એ કાંઈ દુયકા નથી.	૩
અમે મામુલી માનવી નાથ, બાળ કોડ પુરીએ છીએ.	
ભોગ આપી જીવનમાં અનેક, એને કામ જુરીએ છીએ.	૪
એના અણુમણુ દોષ પર રોષ, અંતરમાં રાખતાં નથી.	
એનાં અલ્પ દુઃખોએ દયાળ, અમ હિર સર્ખતાં નથી.	૫
એને જોવાને સુખમાં સદૈવ, આતુર અમ અંતર રહે.	
એના આછાએ પ્રેમ પ્રતિકાર, નિરંતર અંતર રહે.	૬
આ સ્નેહોના પાશ અવિનાશ, આપના આપ્યા લહું.	
તમે માથે ન હ્યો તો મહારાજ, હું માત માયાને કહું.	૭
મને આગવા અનુભવ હિર, તાત પ્રેમ પાળી રહ્યા.	
મારા પૂરીને પણ પળના કોડ, નેહથી ન્યાળી રહ્યા.	૮
તોય માગ્યા તાઆની આ ટેવ, નાથ કેમ જાતી નથી.	
તમે જાણો છો જીવન જરૂર, માયા વશ યાતી નથી.	૯
અખિલેશ આજ આપની પાસ, બીજુ લલે લાગીએ અમે.	
કૃપા સિંધુની પાસ અવિનાશ, બિંદુ એક માગીએ અમે.	૧૦

રહીશ અદીઠો ?

કયા લગી રહીશ અદીઠો ? કન્દેયા કયા લગી.	
કરતો કયા રહી ને સર મીઠો, કન્દેયાં ટેક.	૧
શોધ્યાં સ્વજનો શોધી સમષ્ટિ, શોધ્યાં સ્નેહ અજીઠો.	
પ્રકૃતિ શોધી, સંસ્કૃતિ શોધી, શોધી રહી પ્રભુપીઠો.	૨
અર્ધ અક્ષુએ રહ્યો અદીઠો, હિર-અક્ષુ ચરાચર દીઠો.	
ઘટમાં ગુંજન કરતો ગિરિધર, મોરલો તણો સર મીઠો.	

કેમ દુઃખ માંગ્યાં ?

- મા કુંતાએ કેમ દુઃખ માંગ્યાં હશે રે, મા કુંતાએ
એને એવાં કેા તત્ત્વ હાય લાગ્યાં, હશે રે. ૧
સુખના સંયોગ રંગ સંધ્યાના લાગતાં અંતર હશે રે વૈરાગ્યાં.
દુઃખે દુખ્યાં રે દિલ પ્રજુમાં પરાવર્તા, અંતર હશે રે અનુરાગ્યાં. ૨
અનુપમ આનંદ એ લક્ષે લાગ્યા હશે, હશે આત્મસ્મૃતિએ સોદાગ્યાં.
સ્મરણ સંવેદનની ઊર્મિ અનુભવી, એ અન્ય રસે ન અનુરાગ્યાં. ૩

રાય તું હું રંક છું

- પ્રભુ રાય તું. હું રંક છું, હાતા દ્યાણુ તું સદા
અલખત અમેને આપતાં, અવનત મુખે ન ક્યાં કદા. ૧
માટેજ ચાચું યાદવા, હું દીન લાવે ટુજને,
પરિપૂર્ણ કામી તું સદા, એ લરોંસો છે મુજને. ૨
પ્રભુ રિદ્ધિ દે વળી સિદ્ધિ દે, સ્મરણે તણી હો સામળા,
મુકાવ મોહ મમત્વના, અંતર ક્યાં અમ આમળા. ૩
વિષયો વિષે વૈરાગ્ય દે અનુરાગ હો અવિનાશમાં,
વળી વાસના વળગે નહીં, જે નાખતી દેહ-પાશમાં. ૪
પ્રભુ ભક્તિ દે વળી મુક્તિ દે, મુક્તિ ખતાવી દે બધી,
હું નિત્ય સત્યજ ઓળખું, તણું અનૃતે વૃત્તિ વધી. ૫
રાગો તણું કાધો તણું, જાગો હિરે એક લાવના,
સ્વાત્મલાવ સદા સભું, દરેન વિના કાણે જાવ નાં. ૬
સચિત સહુ સહુ જ્ઞાન્તિથી. જ્ઞાન્તિ ન થાએ આપમાં,
વિષ્ણુ વિકળ વૃત્તિ ના બને, ટુજને ન જુલું તાપમાં. ૭
ક્ષતિઓ બધીય ક્ષમા કરી, અંતર દયા અવધારજો,
નવ યોગ્ય એને હોઉ તો, હરિ આપ આપે મારજો. ૮
તેં મારીઆ મોક્ષે ગમા, મહિમા મને એ ખખર છે,
સહુ પાપ તાપ સમેટવા, ટુજ બાહુમાં બળ જખર છે. ૯

આખર હું યાત્રુ' એટલું, સહુ સખલનથી જ બચાવજે,
અનુરાગ એક જ પુજાર્માં, અમ અંતરે જ જગાવજે. ૧૦
મેં માગિયું તે આપિયું, નવ ના કહી તેં નાથ રે,
પરિયાણ લગી તો સાચવુ, સામગ તમારા સાથ રે. ૧૧
પણ પછી પ્રીત નભાવવી, એ નાથ મહા મુશ્કેલ છે,
આ જીવનું ચારો કશું, એ ના મને જ ઉકેલ છે. ૧૨
જીવ શિવ સૌ તારે વિષે, એકત્વમાંહીં સમાવજે,
વિભુ વિવર્તોના વેષ સૌ, દર્ષ આત્મચાન બળવજે. ૧૩

શરણુમાં સદા રહું

પ્રભુ સખલન થયાં છે ખરે ધણાં, તદપિ વિશદ છે ગિરદ તમ તણાં.
વિધિ થકી દરિ અમે ન આલીયાં, વિષમ માર્ગમાં મન ધાલીયાં.
પૂજન પ્રેમથી નવ કર્યાં પ્રભુ, સ્મરણ સ્નેહથી ના કર્યાં વિભુ.
સ્તોત્ર પાઠમાં લક્ષ ના પૂરા, જદપિ જગતણા બોગમાં શરા
દાન ના કર્યાં ઉદાર મન વડે, દોષ એ પ્રભુ કોણુ પર ચડે !
પ્રભુ પદે વળી પાઈ મુકીને, મસ્કરી કરી નાથ ચૂકીને.
કહિન નિયમનાં પ્રત નથી કર્યાં, મનને વૃથા છે જ ઉતર્યાં
રાગ દેવની શ્રુતિ ના મર્ષ, સર્વમાં પ્રભુ ઝાંખી ના ચર્ષ
કંઈક દોષની જાણ ના હશે, પણ લખાઈએ નહીં ગયા હશે
તદપિ આશ છે એકરે હજી, પાપીઓ કંઈ તરી ગયા બજી
શરણુથી થયા શુદ્ધ કંઈ જીવો, પ્રગટ એ પ્રભુ સાચનો દીવો.
સંચિતે કર્યાં પ્રેરિયાં હશે, અદકૃતિ ગયે એ વૃથા થશે.
વિષય ધેરિયાં વિવશ મન હરિ, બોગની જરી ખઢોઢ ના ધરી.
ધર્મ આ સહુ જીવના ખરે, આત્મ જો લહે તો ન એ ઢરે.
પ્રથમથી દતો પૂર્ણ એ પ્રભુ, વિકળ કાં થયો વૈરીથી વિભુ.
કામના વળી એકને કરી ! કોણુ સંગથી વિકૃતિ વશો.

એ બધા વિભુ વિશ્વ કોપકા, પાર જોડના નથી હજી જડ્યા.
 શુદ્ધિએ પ્રભુ કોતું ના વળ્યું, પરમ તંત્ર એ જાપ ના કળ્યું.
 અગમ્ય એ હરિ આપની કૃતિ, ક્ષમ કરી કળે અલ્પ અમ મતિ
 તદપિ આશ છે હજી મને જરી, પતિત પાવના છે તમે હરિ.
 અમ સમા કંઈ જીવ તારીઆ, નિજ કૃપા વાડે અર્થ સારીયા.
 પ્રભુ તમે રહ્યા તમ સ્વભાવમાં, તરી જશું અમે એ પ્રભાવમાં.
 પળપળે કૃપાદષ્ટિઓ પડી, કરી રહ્યા ક્યાદષ્ટિઓ વડી
 પરમ પ્રેમથી પિંડમાં રહી, પ્રેરણા કરી એ અમે વહી.
 વિષમ બંધને જીવ જઈ પડે, એથી રોડીયાં અનુગ્રહો વડે.
 તમ કૃપા તણા પાર ના લઈ. જીવનજર કદી જો મધી ગઈ.
 પ્રણતપાલને શું વધુ કહું, વિભુ વિરહ બધા નાણતા લઈ.
 અંતરે રહો આમ રે સદા, છોડી ના જશો નાથ રે કદા.
 સનત સ્મરણમાં આપ રે રહો, અવર લાવ કે જીવ ના વહો
 દૈત લાવની આ વિગમના, આપમાં દોસે આજ બેજના.
 અંતમાં પ્રભુ એય પરહરં, ઘડા—લાવના જીવમાં કરં
 એટલું કરો પ્રભુ કૃપા કરી, અપૂર્ણને હરિ પૂર્ણમાં ધરી
 પૂર્ણમાં બધું વિશ્વ આ વિભુ, અલગ કોઈ ક્યાં છે જ હો પ્રભુ.
 લવણ પૂતળી પાણીએ સમે, એમ જીવ આ ઘડામાં રમે.
 તદપિ આજ તો જીવ હું પ્રભુ, શરણમાં સદા સદા રહું વિભુ,

આટલું તો આપજો

આટલું તો આપજો જરૂર, જીવન, મને આટલું તો
 રહું અનુગ્રહને કાજ હું આપર. જીવન મને ટેક ૧
 બહુ હું અંતરે તુજને જન્માંતરે, તો ય નવ યાતો તું દર.
 બહુ તું શુણને બહુ તું ઝાણને, તો ય નવ બુઝતો તું ઉર ૨
 સુખમાં કે દુઃખમાં લાયમાં કે કલેષમાં, સંગ રહી આપજો સખર,
 કપરા સંયોગનાં સંચિત સમારવા, આવતાં ન કરતો અસર.

સંસારી રોહ કદી સમૂળા ન જાય તો, ભાસજે ભાવે તું બરપૂર
 વ્યથિત સમઘિટમાં વ્યાપી રહેલની, માયા લગાડજે મધુર. ૪
 અવસાને આત્મ લક્ષ બુદ્ધ વ્યથા વડે, તો ય મને તેડજે હજુર
 જન્મો આપે તો વરી જોતપ્રોત આ રીતે, રહેજે ન દહેજે કસુર. ૫
 દૈત કેરા દોષ દાસ ભાવોમાં ના નડે, એને તારી માયા મંજુર
 દેહ ધર્મે આ યાચના ન ધટતી ગોપાલશું, બેઠ બેઠે તો ભાગજે જરૂર. ૬

આપવું જ પડશે.

આટલું તો આપવું જ પડશે ગોપાલ મને.

નીકર ખર્દાનાં ધર્મા ન પરવડશે, ગોપાલ, મને. ૮૬

આજે છે પ્રીત એથી ઓછી ન ચાલશે, હશે ઝાંઝી તો દીપ જુદી ચડશે.
 કુન્તિ કુમાર કને કોલો ક્યાં તમે, મારે શરણે આવ્યો ન રડવડશે. ૨
 રહેલીએ રીત તમે શીખવી સંસારીને, નવ જલયુ' જીવવવી પડશે.
 પારસથી લોહ નવ બદલે સ્વરૂપ તો, દોષ કેને શીર એના ચડશે. ૩
 આપ્યા લીધાની આ માયાવી દ્રષ્ટિઓ, એ કલ્પિત તથાપિ કનડશે,
 દેહીની દીનતા ને દાતાની બીજતા, જીવ યિત એ લગી ખખડશે
 માટે ઉપાધિ એ કદાહી રે નાંખજો, આ એટલું યે ભારે શું પડશે ૪

તેં કરી નિહાલ

મારે જે રે ગણું એ ગોપાલ, તું એક મારે જે રે.

મારા સર્વસ્વનો તું પ્રતિપાલ, તું એક મારે. ૮૭

સેવા માગ્યા વિના સ્વામી રહે સદા, કાંઈ દોષોની બેઠીને દીવાલ.
 બક્ષિ વિનાએ બીડ ભાગે સજીવજી, એ બૂલ્યા બૂલાય કેમ ખ્યાલ.
 સ્વમ્વનો સંસારનાં નિરવાર્ય કાંઈ ના, એ વેપારી સોદા મવાલ.

જુનો વિશ્વાસ મે આઝ્યા એ આપતા, મુહદ તે ના પૂછ્યા સવાલ.
 કરતો ઉપકાર પ્રતિકાર વિષુ પ્રેમથી, એ કશ્યાઓ તારી કમાલ.
 અધર નથીરે એ ભિમિ આલેખવા, લખી પડે ભાષા રસાલ.
 અનુમદની નજરો એ નિરખી રહો સદા, નાથ મને તે કરી નિહાલ.

પરીક્ષા ન કરશો

મારા પ્રેમની પરીક્ષા ન કરશો, ગોપાલ, મારાં

મારા ઉરના વિશ્વાસ ને ન ઢરશો, ગોપાલ૦ ટેક ૧

જામિત આધીન પરાધીન અમે માનવી, હરિ એના ઉકેન હાથ ધરશો
 મનનું શુ જોર જે માયાને એ જીતે, એને દિલમાં રહીને દોરવશો ૨
 અનન્ય પ્રેમની આશા ન રાખશો, મને લકતોને ભાવે ન ભરશો
 જોશો ન અક્ષર નિરક્ષરની જાનને, મને પાસ કરી આપજિરદ ધરશો ૩

પૂર્ણ ભરેસો તમારો

પ્રભુ પૂર્ણ ભરેસો તમારો, અંતર પ્રભુ પૂર્ણ૦

એમાં કરી રહ્યા નાથ વધારો, અતર પ્રભુ૦ ટેક ૧

પૂર્ણની વ્યાખ્યા અજાણુ અમોથી, તદપિ તમે તો સ્વીકારો,
 કેત નિશ્ચય લકતોનો ન્યારો, મુખ કુ ખર્માં નહી ડમનારો. ૨
 આપદ સમયે એના જેવો, અટલ નિશ્ચય ન અમારો,
 એ ક્ષતિ નાથ ન આપ અજાણી, તદપી તમે ન વિસારો ૩
 અલ્પ ભરેસો એ આપ ઉપરનો, અલ્પ અતર કરનારો.
 અપૂર્ણ ભરેસો અપૂર્ણ માનવનો, તું પૂર્ણ પૂર્ણ થનારો. ૪

ગુણુ-સાગર

ગુણુ સાગર નટવર ન્યારા, અમારા ગુણુ.

ભવ સિન્ધુએ બંદર આરા, અમારા. ટેક ૧

મધથીએ મીઠા મહેરામણુ મોહન, આ જળ સિન્ધુ તો ખારા ૨

ભરતી ને ઝોટ આ વિશ્વ સમુદ્રે, પ્રભુએ ન વધધટ ધારા. ૩

તરંગે ને મોજે ઉછળે ભવાબ્ધિ, ગુણુગઝીર નાથ અમારા. ૪

મન મંદિરમાં

મન મંદિરમાં મોરલી વગાડો, મોહન, મનં

શ્યામ સતેલા જીવને જગાડો, મોહનં ટેક ૧

કૃષ્ણને કાજ રાજ પ્રગટયા પલકમાં, આજ આમ વાર કા લગાડો ૨

આલમ વેચીને અમે વાલમ વસાવીઆ, મૂઢ્ય બિરદોનાં બાપ કા બગાડો ૩

સ્નેહીની રાત સદા શરદ સોહામણી, શૃણ્ણિયંદ્ર ચિત્તમાં ઉગાડો. ૪

તું સદા ઉગારે

મને આપદથી તું સદા ઉગારે. ગોપાલ, મનેં

કૃપા કેણુ કરે એવી વારેવારે ગોપાલં ટેક ૧

તારા ઉપકારથી અગળુ જીવ આખરે, તું એથી અગળુ વળી ક્યારે

ધૃત્તિ કરેં એ તું બણી લે અંતરે, એ પૂરવા પર પિંડમાં પધારે. ૨

આટલા તો નેહ નિભાવજે અનુગ્રહે, પછી એથી વરદાન શું વધારે,

વાણી નવજ ગુણુ વણુવાની વિશ્વમાં, એ કૃતિની ક્યાં પડી છે તારે. ૩

કાયાએ પ્રેમને તારે બધાઈ તું, અમ અંતર વિશ્વાસને વધારે

બાપ યઈ બાળને બચાવે એ શું નવું, હો અમર એ જીવડા અમારે. ૪

તારી કૃપાઓ માધુરી

પ્રભુ તું કરજીસિન્ધુ તો કહાવે, બિરહ શું નિત્યે નવીન સજાવે,
 કરી કરી ઉપકાર અમને લખાવે. પ્રભુ તું ટેક
 ઉપમા સવે જણાતી અધૂરી, એવી પ્રભુ તારી કૃપાઓ મધુરી.
 જીવન જે પ્રીતી શકું નહીં પૂરી. પ્રભુ તું
 અમારા દોષોના કોષો ભરેલા, તમારા ચોગે એ ઠાલા ઠરેલા,
 માયાએ જાણું અનુગ્રહ કરેલા
 કરીને અપરાધોની ઉપેક્ષા, અમારા પ્રિયની કરી રક્ષા રક્ષા,
 રાખી નહીં પ્રતિકારની જે અપેક્ષા.
 અનવધિ ઉપકારે કેમ આલેખું, કિનારે નાય ન જોતો હું દેખું
 આશીર્વાદ થાવા ઉપાય ન પેખું.
 અંતરના જાણુને શું હું જણાવું, અજણ્યા અનુગ્રહ કેમ ગણાવું !
 જાણું તને ખટકે આ જાણું જણાવું.
 આભારે લઘુતા તું લેઈ જુલાવે, જુલો જે તુજ વિજીતો કખજાવે,
 ન જાણું કોણ આ કોને જણાવે.
 દેહી ને રતેહી થવા અનુગ્રહો, પરોક્ષે પણ જ્યારે આવા આનંદો,
 ત્યારે હશે અંપરોક્ષે કેવા સ્વાનંદો.

ગમે એ કર્યા કરજો

મારા પ્રપણની ગોઠવણ કરજો, ગોપાલ મારાં
 મારા તનમનના ચાકને વરતજો. ગોપાલં ટેક ૧
 રોની છે આશ અને રોના છે પાશ એ, ભીતરના ભેદને પરખજો.
 પજવે ૩ લાગણીને લખવે છે માગણી, હરિ એના ઉદ્ધેલ દાય ધરજો. ૨
 મૂક્યા વિશ્વાસ એમ મુજને ન પૂછ્યો, પ્રભુ પ્રકૃતિનાં પૂરને પરખજો,
 ચાની મુનિને મદામાયાએ મુંઝ્યા, એને કહેજો મનેના ઉતરજો. ૩

અંતરના જાણુને ઝાઝી શી વારતા, તમે બિરહની લાજ રાજ ધરજો,
મુઝથી માકો તો હરિ દેશે ન દારશે, હવે તેડાં તરત મને કરજો.
સર્વે સમાર મેં તો સોખ્યા છે ચરણુમાં, હવે ઘટતાં મને એ કર્યાં કરજો. ૪

અદ્વૈતે આ શી ઇંદ્રજાળ

યોગક્ષેમની પ્રતિજ્ઞા ગોપાલ, તમારી યોગ ક્ષેમનીં
એના ઉરે વિસરાય નહીં ખ્યાલ, તમારીં ટેક ૧
આખી ગોતા તો એક અર્જુનને અંતરે, અમને તો બોલ બે રસાલ,
મામુલી માનવીએ વચનોને પાળતો, આપ તો સમર્થ પ્રતિપાળ. ૨
શૂંશે ન બક્ત એ કીર્તિ કહેવાય ના, એ તો સોદાના સવાલ,
અધૂરાં અમે સર્મા જ્યારે અપનાવશે, ત્યારે એ કીર્તિની કમાલ. ૩
અમને ઉવેખતાં વરશે અ કીર્તિ તો, નહીં ખમાય શ્યામ એનાં સાલ,
ખૂટયા નથી રે પ્રભુ ખટકેથી પાળતા, પ્રતિજ્ઞાને આવી નથી આલ. ૪
પાળી રહ્યા છે પ્રભુ પ્રેમે કરાર સૌ, હરિ ! એરે કહેવામાં શું માલ.
આવા ઓળંગ્યા આ કોણ કોને આપતું, હશે અદ્વૈતે આ શી ! ઇંદ્રજાળ ! ૫

ભવ ભવ તારાં લિખારી

પ્રભુ ભવ ભવ તારાં લિખારી અમે પ્રભુ ભવ ભવં
જોજો શવન મરીખી અમારી, અમે પ્રભું ટેક ૧
દીનતા ધરીયું દારે ફરીયું, અવર ન જોય અમારી.
બોગોનાં જુખ્યાં તૃષ્ણા એ તરખ્યાં, દેજો દયાનિધિ વારી. ૨
વચને ખૂટેલાં નિધિએ લૂટેલાં, નિર્માં દયાઓ નોધારી,
બાળે ધરેલાં આળે બરેલાં, દહેજે લાચારી અમારી, ૩
માળે મરેલાં, ફાળે ફરેલાં, પળવીયું તુજને પોકારી.
આશા બરેલાં, નિરાશા વરેલાં, નહીં ક્ષિપ્રમાણ કિનારી ૪

ક્ષતિઓ ન જોતો, ખ્યાતી ન જોતો, દાર ન દેતો ભંડારી,
 દયામય દાતા તું જગદીશ્વર, નિરાશ ન જાય બિખારી. ૫
 કહેતો બલે ના, દેતો બલે ના, દયાએ જો સ્વામી અમારી,
 મહીએ અલખત માતુ અનેરી, મામુલી માંગ અમારી. ૬
 આવે દયા ને હૃદય દેવે તો, માયા કે તારો ભંડારી,
 પૃથ્વી એ પાપ નથી એવું કે, જે ન શકે તું નિવારી. ૭
 કરડી નજર ના કરતો કન્દૈયા, બળી-દારે કરીયે લાચારી,
 જીવ-ભાવે પ્રજા દાતા દીનતા, દૈત રૂપે અવધારી. ૮
 અદૈત લિક્ષા ધટે તને દેવી, ભાગે બીખ જીખ અમારી,
 ભાળી બિખારી ભરી ઓળો મારી, લેવા મિરદ ચુ ઉગારી? ૯

જેવી તેવી દયા નથી તારી

જેવી તેવી દયા નથી તારી પ્રજા જેવી તેવી.
 જેવી તેવી ક્ષતિ નથી મારી, પ્રજા જેવી તેવી. ૧
 તારી કૃપાને કહેવા કે લહેવા, નાય ન શક્તિ અમારી,
 તું ગુણમામી હું ગરીબ દુરામી, એ ય વિપત્તતા વિમારી
 એ ગુણ ગુણમાં જોતા, જીવન, વારી હું અવધવિહારી. ૨

મુંઝવણમાં મારગ

મારી મુંઝવણમાં મારગ તેં કહાડ્યા, ગોપાલ મારી.
 મિત્રગુપ્તને સંદેશ પોંચાડ્યા, ગોપાલ. ૧
 એણે શું લેખ તારી શરમે સુધારીયા, કેપ દોષોના નારે ઉઘાડ્યા.
 જે રે અંતરમાં તું રે વિરાજતો, એ અંતરને આલ ના પોંચાડ્યા. ૨
 એ રે ઉપકારના એઢસાનો વાળવા, અમને ઉપાય ના સૂઝાડ્યા,
 ખમ્મા એ ભાર તને ખટક્યા શું અંતરે, માટે અપરોક્ષને દેખાડ્યા,
 મારે કહેવું નહીં, તારે કરવું સહી, એ અનુમદના કેળા ઉઘાડ્યા. ૩

અંતરને આસને

મારા અંતરને આસને પધારો રે, નાથ, મારા અંતરને
 મારા સંસ્કૃતિના માર્ગને નિવારો રે, નાથ મારાં ટેક. ૧
 જીવ જુલો પડેલ જીવ આરે, એને આપ વિષુ પાર કે ઉતારે,
 અમે આપ્યું થોડું ને ઘણું લીધું, નવ જાણું હશે એ કાણે કીધું રે. ૨
 મતિ ભર અઝરમાં લૂંટાણી, ત્યારે વાટયો વિષમ એ જાણીથી રે.
 હરિ તારા વિશ્વાસ તો વિસાપા, ચોરડાકુના સાથને પસારી રે.
 એ વિષયોના વૃદ્ધે તો લૂંટ્યા, બળ ભુલિ અજાણતા ખૂટ્યા રે,
 હવે ખાલી યદને તને ખોળું, દુઃખ એવું આવ્યું કે વિષ ધોળું રે. ૪
 મને પાછા ફરીને પગ દીધા, તારા હાસોના સંગ એણે કીધા રે,
 ત્યારે એણે બતાવી ખરી વાટ, હરિ આવી ઉભી હું તારે માટ રે. ૫
 હરિ તારા રે દ્વાર અખડાવું. માંહી પેઠાનું પુન્ય કયાથી લાવું રે,
 ત્યાં તો હુકમ થયો રે હજુરનો, હાથ ઝાલે જે રાય મજુરનો રે. ૬
 દીવ્ય દર્શન થયાં ને દુઃખ ભાગ્યાં, એ તે કોણુ જનમ પ્રપ્ત્ય જાગ્યાં રે,
 એ તો સુકૃત નહીં હોય નાનું, ના ના નાથ નિભાવ્યું તેં બહાનું રે. ૭
 તોય દર્શનનાં ફળ હોય જેવાં, તે તો નિએ મારે હવે લેવાં રે,
 પછી બીજું રહ્યું રે કશું બાકી ! હરી લીધી હરિ તેં હાલકી રે. ૮

હરિ તમે ક્યાં હશે ?

મારા મારગના દોરનાર, હરિ તમે ક્યાં હશે રે ?
 સદા અંધારને હરનાર, પ્રગટ તે ક્યારે થશે રે. ૧
 હરિ જોઈ જનોનાં સાધન, મન તો પાછાં પડે રે,
 પ્રભુ જાણું છતાં ન સધાય, આવરણુ એ ક્યાં નડે રે. ૨
 નથી સાધનથી ચે જે સાધ્ય, સાધન વિષુ કયાથી મળે,
 જો તન મન હોય ન સાધ્ય, સાધન પછી કયાથી ફળે. ૩

તમે પતિત પાવન કર્યા નાથ, પતિત એ કેવા હશે,
 જેના ઝાલ્યા હશે તમે હાથ, પતિન એ ક્યાથી હશે। ૪
 હરિ કંઈ કંઈ સરેહો થાય, તમે તે કાને મળો રે,
 આવા ડગમગતા દેખી દિલ, રખે પાછા વળો રે। ૫
 તમે નિષ્કામી બિરદ બેનાર, પાછા તો નહીં ફરો રે,
 પ્રભુ પડી ગયા છે રે વિશ્વાસ, શંકાની ક્ષમા કરો રે। ૬
 હરિ તમથી વિમુખ મન થાય, એ તો રહેવાતું નથી રે,
 આ તો એરે અજંપે બોલાય, બસો તોય કહું કમી રે, ૭
 પ્રભુ સર્વસ્વના દેનાર, પીતાના બાળકને
 હરિ, શેની ચિન્તાઓ હોય, ખોલે એ પ્રતિપાળકને। ૮
 પ્રભુ જીવના એક સ્વભાવ, જે તમને બૂઝી બગે રે,
 તમે તાતના એક સ્વભાવ, ન જીવો ન્યારા થશે રે। ૯
 એ જીવ શિવ માયાના બેદ, તમે તો અલિપ્ત હરી,
 એ વિદ્યા અવિદ્યાનાં યાન, એ યે સાક્ષીએ કરી। ૧૦
 યાતા જેય ને યાનનો હિર, અનુભવ આવતા રે,
 તારા પૂરા થશે વર્ણન, શાન્તિએને લાવતા રે। ૧૧

દયાસિન્ધુ

હે દીનબંધુ ! દયાસિન્ધુ, અમ કર્મને જોશે નહિ
 પ્રભુ પતિત પાવન નામનાં ધાર્યા બિરદ બોશે નહીં ૧
 જો સાધનો વિષ્ણુ ના મળો, તો કૃપાઓ યે કર્યા રહી,
 વિષ્ણુ સાધને કૈને મળ્યા, એ વાત શું ખોટી થઈ. ૨
 જો સાધને જ તમે મળો, તો જીવથીએ નહીં બને
 કરેણા કરો દ્રષ્ટિ કરો, નિજ દયાથી જ વચો મને ૩
 તમ ધ્યાન યોગી મન ધરે, અવિષ્ટ આપો ભક્તને
 પ્રભુ પ્રેમ જ્યોતિ જગાડતા, અનન્ય એ આસરતને, ૪

જે ચરણ સુર મુનિ શોધતા, એ ચરણ મૃગ પુલ્કણ કર્યા
 જે ચરણ વનમાં અનુસર્યાં એ મુજ હૃદય ક્યમ ના ધર્યાં. ૫
 પ્રભુ કહ્યું હૃદય જ માહરું, તમ ચરણ હું ત્યાં ક્યમ ધરું.
 પહું પદ વિશે ઘો ચરણુરજ, કશ્ચા કરો હું કરગરું. ૬

જગતના નિયંતા

પ્રભુ તમે જગત નિયંતા કહાવો, માટે કરે દાસ સદાએ દાવો ૦ પ્રભુ.
 લીધી છે બાળો પળે પળ બાવે, છતાં હરે કેમ વિશ્વાસ ન આવે
 કહો દરિ કાણુ એ મુજને સનાવે. પ્રભુ તમે. ૧
 ગોવિંદ તમે ગરીબ નવાજ કહાવો, છતાં અમ અંતર કેમ ન આવો,
 કે શું ખોટો પ્રભુ અમ દાવો ? પ્રભુ તમે. ૨
 રખે તમે નામનાં ખંડાનાં ખોતા, ચરણમાં આવે એ રખે રોતા,
 પ્રભુ પર પોતાનું રહેને ભોતા, પ્રભુ તમે. ૩
 માધવ મધ દરિયેથી જાણ્યા હાથ, કિનારા સુધી તો રહેને સાથ
 મૂરે નહીં મનુજ તમે તો નાથ. પ્રભુ તમે. ૪

ખિરદ તમારાં

સ્વામ રમરો ને ખિરદ તમારાં, શાની કરો છો વાર,
 કશ્ચા સિન્ધુ નામ તમારાં, હિતારો જવ પાર. ૧
 અંતરયામી છો તો, અંતર રહો સદાએ નાથ,
 દીનદયાળુ ચર્ધને રખજે, છોડી દેતા હાથ. ૨
 વિશ્વ નિયંતા તાત સરવના, કર્યા જાએ તમ બાળ,
 શિવ રૂપે જો સુખ ન કરો તો, કાણુજ લે સંભાળ. ૩
 'શામ' અમારાં કર્યાથી રહેશે, 'દરિ' તમારાં નામ,
 'પૂજુ' કામ પ્રભુ જ તમે તો, ક્યમ અધુરો રહે કામ. ૪

સત્ત્વિદ્ આનંદ રૂપ તમારાં, અંતરમાં દરસાવો,
હે ધનશ્યામ, હવે તો સત્ત્વર, કચ્છા બળ વરસાવો. ૫
તું સુખસિન્ધુ હું બળ મિન્દુ, રોહું સમાવો સાથ,
અનુગ્રહ કરતા ભવ ભય હરતા, આજ નથી હું અનાથ. ૬

નયનો મિલાવી

નયનો મિલાવી શું આપ્યા હો નાથ તમે નયનો
મેં તો અંતરમાં આપ હાથ આપ્યા. હો નાથ તમે ૦ ટેક ૧
બિરહોને બાગ ચર્ચ જોળખાણુ આપણે, નેહ નજરે લરેલ આપ ન્યાપ્યા.
આપેથી હાથ તમે આપ્યા અમોલ્ય, બોલે ભાવેથી અમે આપ્યા. ૨
માયા સખીનો સાથ દેખી શું આવતો, નજર ચૂકાવી નાથ આપ્યા,
જાઉં સખી સાથ પધુ મન મારું વિહવળ, પ્રેમ પાસેથી પર આપ્યા. ૩
મૃતિ તો પરવશ છે રે સદાયની, પુરૂષ જાણ કેમ આપ્યા.
એકવાર નજર કરી છે તમે નેહથી, ભવ તરવવાને બસ બને આપ્યા,
અખંડ સંયોગે રહેવાને અમે આવશું, નિજ ધેર નાથ હવે આપ્યા. ૪

હરિ લેશો ન દાસના હિસાબો

સ્થામ તમે શેના રાખો છો હિસાબો, જુએ ભાવ ને કે કર્મનો કિતાબો ર,
મારાં નિયમોમાં મન નવ લાગે, વ્યવધાન વિના એ ધ્યાન માગે ર.
તો ૫ હિસામાં રહે એક ખટકો, મૃત્યુ થાતાં પડશે શું એનો ફટકો ર,
શાસ્ત્રમાં ૫ અપરોક્ષ જ્ઞાન પહેલાં, જાણ સંસ્કૃતિ ન એમ કહેલાં ર.
જ્ઞાન મળવાનાં સાધન છે કર્મો, વિવિધ સાધનના જુગલ છે ધર્મો ર,
પ્રભુ આપે કલા એ કેમ જૂઠું. શ્રેષ્ઠ સાધન છે ભક્તિનું અમૂલ્ય ર.
નથી કરણી જોતા રે પ્રભુ પ્રેમે, અધમ ઉદારી લોભાં એ નેમે ર,
માટે જોશો ન કર્મની કિતાબો, હરિ લેશો ન દાસના હિસાબો ર.

પૂજા ગ્રહી મહારાજ

મન પૂજા ગ્રહી મહારાજ તમે મન પૂજા ગ્રહી.
 રાખી શરણાગતની લાજ, તમે મન ટેક ૧
 શબ્દ ન જોયા સાજ ન જોયા, એક મન જોયા મહારાજ,
 નિર્મળ મન ગંગોદક માન્યા, જ્યાં નહીં વિષય સમાજ. ૨
 ચિન્તવન ચિત્તે રહે જ તમારા, માન્યા ચંદન સાજ,
 કમળ ગ્રહી હૃદ કમળો ખોલ્યા, જળહળ જ્યોતિ આજ. ૩
 ખીલી ગ્રહી શિર છત્ર રહ્યા હો, અખિલ ભુવન શિરતાજ,
 તુલસી ગ્રહી ત્રણ તાપ નિવાર્યો, આપ કૃપા નહીં પાજ. ૪
 ભાવ નૈવેદ્ય તૃપ્ત તમે હો, પ્રસાદ સુખના સાજ.
 મન ઉપદાર ગ્રહી મહારાજ, સ્વાર્થ યથા હિરણ. ૫
 સૌ સામગ્રી રમરણે માની, અંતરના અધિરાજ. ૬

મધુથી મીઠાં

મીઠાં મીઠાં રે મોહન તારાં નામ, મધુથી મીઠાં મીઠાં રે મોહન તારાં નામ
 દીઠાં દીઠાં રે મેં એણે તારાં ધામ. મધુથી ૦ ટેક ૧

મોળાં મોળાં જળ સુખો, ભાગે નહીં ભવ ભુખો,
 એણે મારાં હિર ઉપરામ. મધુથી ૦ ૨

ખારા ખારા ભવસિન્ધુ, ઉતારે તું દીનખંધુ,
 નાવે મારે નાવી તું અકામ. મધુથી ૦ ૩

તીખા તીખા ત્રણ તાપે વિષ વિષ વ્યાધી વ્યાપે,
 એનાં રે ઔષધ ને આરામ. મધુથી ૦ ૪

ખાટા ખાટા ખટ રાગે, સાધે સાધે શજા જાગે,
 એનાં રે વારણ ને વિરામ. મધુથી ૦ ૫

કડુ કડુ કાયા કુખો, વારે વારે નયન દૂખો,
 કરાવે નશ્વરથી નિષ્કામ. મધુથી ૦ ૬

મન મથી મધુ કહાડ્યાં, નામ તારાં મુખે મહિપા,
 એણે જીવ અમર અકામ. મધુથીં ૦ ૭
 ખાટી મીઠી શીથ ખાતાં, બકતોનાં તે જુદાં ભાતાં,
 એતો મધુ મીઠાં તારા નામ. મધુથીં ૦

મટી ગયા સર્વે મુંઝારા

જેના ઉપર અનુમદ તારા જીવન, જેના ઉપર ૦
 એના મટી ગયા સર્વે મુંઝારા, જીવન ૦ ટેક ૧
 અવિચળ શાન્તિ અંતર એને, દ્રઢતા જીવે દૃઢ દારા.
 તૃષ્ણાઓ તૂટી ને મમતાઓ છૂટી, પરમ પદે વરનારા ૨
 સર્વસ્વ એનાં સ્વામ સંભાળે, વિશ્વાસે વિચરનારા.
 ભાગ્ય વિધાતા તું સર્વેશ્વર કર અધિકાર એ મારા.
 દૈત દેખું ત્યારે દોષ વિસરજે, અંતર જોળખનારા. ૩

વણુમાઝ્યાં આપ્યાં

નથી ઘુજ સમ કોઈએ દયાળ, જીવન નથી ઘુજ ૦
 નથી ઘુજ સમ કો પ્રતિપાળ, જીવન. ટેક ૧
 નિરંતર અંતર દ્રવી રહ્યાં તારાં, કષ્ટ કિર્મિએ કૃપાળ.
 વારી વારી તારા સ્મરી ઉપકારે, હારી લેતાં એની ભાળ. ૨
 વેળા કવેળા ઘટતાં અઘટતાં, માઝ્યાં આપ્યાં તેં ગોપાળ
 વણુ માઝ્યાં આપ્યાં વર્ત્યાં નહીં મેં, એના ન ઉર આપ્યાં આળ ૩
 નચિન્ત નિરંતર નાચ હું તુથી, ત્રાતા તું ત્રિજીવનપાળ,
 એહ અનુમદ કેટલા આલેખું, ઓછાં પડે આણુ કાળ.
 શબ્દ વિનાએ તું ક્યાં નથી સંજીવે, મુંઝાં ગાયેલાં ગોપાળ, ૪

ઉગતી ભિંને અમી પાયાં

ઉગતી ભિંને અમી પાયાં, પ્રભુ રે તમે ઉગતીં.

પ્રેમ પાન ઉર ઉર પથરાયાં પ્રભુ તમેં ટેક ૧

અનૃત ઉમેચીયાં, સ્નેહવારી સીંચીંયા, સૂરે વખ્યાં ન કરમાયાં
વનમાળી ડાળીડાળી ન્યાળી અદ્ભુતતા, આનદે ઉર ભિંનરાયાં. ૨

ઉછેરી અનુમહે, વારી એ તું વહે, મધુરાં રે પુષ્પ પમરાયાં.
જો જે વિલાપ ના, ખીલી એ વેલીઓ, નહીં રે સુકાય અમી પાયાં. ૩

પારખાં ન કરશે

પ્રેમીના પારખાં ન કરશે, દયાળ, તમે પ્રેમીનાં

દીનજંધુનાં ચિરદો ન કરશે. દયાળ, તમેં ટેક

પડતો આખડતો એ આવ્યો છે આંગણે, બારણાં તો બંધ નવ કરશે.

મોહેબાંધીને એનેમાયાઓ ખેંચતી, સજળ સ્થામ તમે હાથ એના ધરશે.

માયામાં જોર નાથ ભારે ઘણાંડનાં, જીવ શક્તિ ના તોલ તમે કરશે.

આપ દાસ પાસ જરા ઢીલાએ રાખતી, દયા દાખવી દયાળ છૂટા કરશે.

લખીઆ રે લેખ એના લેખે સુધારી, એનાં બહેવારે બહાણો તરાવશે.

આપ જોમ પ્રેમ પ્રભુ પુરા પળાવવા, સાધન એનાં સંવરશે

ઝાળા મોનારે પ્રભુ લાવે આ જીવના, થોડે ઝાઝા બધીને દિમે ધરશે.

જીવેના ભાવ જે કાળે જગાડીઆ, એના ઉદ્દેશ ના વિસરશે.

સાધન તમારાંને સાસન તમારાં, આપે આપનાં એ પારખાં શું કરશે !

પ્રેમે એ રીઝે

પુરુષોત્તમ પ્રણયું રે તમને પ્રેમથી, પ્રેમથી રીઝો કે રીઝો નેમથી.

નિર્જળ આ જીવેનાં જોરો કેટલાં, સાધન ને સાગર ઉભાં રહે એટલાં.

નિયમની નૌકાઓ દીઠી ડાલતી, નાપુદા વિષ્ણુ હું નકામી એ ખેલતી.

નિરવાધ નીરો ને નૌકા હાલતી, કેમ જવાશે પાર ન જાતી ચાલતી.

પુરુષોત્તમ દીકા મેં પેલે કાઠડે. તાલાવેલી કમર એ પળમાં સાંધડે.
 હોડીને દલકારા મન તો વિસર્પા, પ્રેમ બળે એ જળમાં ચાલી નિસર્પા.
 તરવા કે ફૂલવાનાં લાનો ના રહ્યાં, પુરુષોત્તમ પ્રેમે એ બહેતાં થઈ ગયાં.
 પાણીમાં પુરુષોત્તમ દીકા પાસમાં, હાથ ગ્રહી એ લપટાલ્યા નિજવાસમાં.
 પ્રતાપ દીકા પુરુષોત્તમના પ્રેમના, પ્રેમે એ રીડે ર નેતા નેમ ના.

પૂજતા વિવિધ વિધાનથી

પુરુષોત્તમ પૂજતા વિવિધ વિધાનથી, મુજથી કંઈ નથી બનતું નિયમ નિદાનથી.
 સ્નેહોની સારો શું પ્રજુ લેતા નથી, સદૈવ સમર્પે એહ સમય દેતા નથી.
 બાકતોએ છુપર શુ છુપને ધેરીઆ, કે શું ચાની ધ્યાની જને મન હેરીઆ.
 નિયમી ને સંયમીઆ સર્વે સેવતા, માનવ શુ પુરુષોત્તમ સેવે દેવતા.
 અલુભૂવા ઉપહારે આપ પૂજાઈ રહ્યા, નિર્જળને પ્રજુ સાવ ભૂધી તો ના ગયા.
 પુરુષોત્તમ પૂજાઓ લેજો પ્રેમની, સમદર્શિ છે રાખી નજરો રહેમની.
 પુરુષોત્તમ પ્રીછો છો હર આદેશને, હું તો સર્વે સોણે શરમ અખિયેશને.
 માયાતીત માયાથી કરજો મોકળાં, પુરુષોત્તમનાં ચાનો દેજો નિર્મળાં.
 કાળ કમં કતો પ્રજુ રૂપે પેખતાં, પુરુષોત્તમથી અવર ન મન કે દેખતાં.

સ્મરણે સિદ્ધિ થાય

શુકન સીતા રામના, સ્મરણે સિદ્ધિ યાવ.
 શુકન રાધા શ્યામના, સ્મરીને સુગો ભાવ.
 વિષ્ણુવામન ને ચપા, ત્રિવિક્રમ ધરીયાં નામ.
 એ સ્મરણે જો ચાલીએ, તો સિદ્ધ સદા સૌ કામ.
 સયાવર જંગમ ને રહ્યા, પૂરી જન્મતમાં વાસ.
 મંગળ રૂપ મોરાર એ, જોવા ચારે પાસ.
 એ સ્મરણે અંતર ધરી, કરવા પછી પ્રવાહ.

મનમોહન મંજળ કરે, વિજય વધે ચોપાસ.
 સવચ્છી ગાય વિપ્રો વળી, વર કન્યાની જોડ.
 સમસ્ત શુકન શ્રી શ્યામમાં, રાજ જે રણુછોડ.
 શાન્તિ દુષ્ટિ પુષ્ટિના, જેહ સદા દાતાર,
 આશુતોશ સ્મરી ચાલતાં, વતે જયજયકાર.

પ્રભુ નાવ તમે

પ્રભુ પ્રેમી તમે પ્રભુ રહેમી તમે, પ્રભુ દોમી તમે પ્રભુ નેમી તમે.
 સર સાગરમાં પ્રભુ નાવ તમે, તરીએ હરિ એહજ બાવ અમે.
 અજ એક અનાદિ અખંડ તમે, તમ રામ વિષે કંઈ વિશ્વ રમે.
 વિશ્વ વિશ્વ રચી અદ્વિત કયાં, અનુસૂત રહી સહુ પૂત કયાં.
 તમ શક્તિ તથા પ્રભુ માપ નથી, ક્યાંય દેખું નહીં જેમાં આપ નથી.
 એમ ઓળખતાં પરિતાપ નથી, જેમ રણુ વિષે જરી સાપ નથી.
 અવિકારી અનંત તમે જ રહ્યા, સવિકારી ને સાન્ત અમે જ થયા.
 સતચિત તથા બીજ લાંબ રહ્યાં, સુખરૂપ માયા મહીં રીઝી રહ્યાં.
 શિવ શક્તિ તથા સુસયોગ થયા, તેણે જીવ બહાડે કરાઈ ગયા.
 ઇંદ્ર આપ તથા પ્રતિકો સહુએ, તોય અત રહે કેમ એ બહુએ.
 તમ બાળક એ નિત્ય બાળક છે, બહે અમ તોયે પ્રભુ પાળક છે.
 હરિ હાઈ લહો રહી ચિત વિષે, બાપ બાળ બોલે નિત્ય દાસ્ય મિશે.
 હોય દોષ બધું અતિ બાળક છે, આપ, બાપ, સદા પ્રતિપાળક છે.

હરિ હસતા મને

હા, શું હરિ હસતા મને, આ જીવ શુદ્ધિ જમાડીને.
 કે શું જીવે જીવની દસા, હાથે દરી જ બગાડી જે. ૧
 તમ દાસને એ ચાલતો, એના ગુન્દા ગણવા કયા,
 હરિ હાથ દોરી રાખીને, નયવી તમે તે શું દરયા. ૨

કંઈ દેહ દીધ ને દિલ દીધાં, વળી દિશાવર દબ્યો દીધાં.
 જઈ ભોગવો એ ભવ મહીં, ફરમાન તે અમને કીધાં. ૩
 અધિકાર એહ ન આપીઓ, જે હજુર માહે આવીએ.
 કંઈ રાવ ફરિયાદો અમે, તમ હુકમ વિણ કયાં લાવીએ. ૪
 તમ કાયદાનાં જ્ઞાનનાં, અણુઅણુ અપરાધો ચતા,
 અધિકારી તે બહુ આકરા, એકે ગુન્હા ન કરે જતા. ૫
 તમ પાસ નવ દે આવવા, કે નવ દયાઓ દિલ ધરે.
 શિક્ષા વિના સિદ્ધિ નહોં, તમ શાસનો, એ શું કરે. ૬
 આ આકરા તમ રાજ્યની, અવધિ કરી અરજી લગી.
 એ ખખર થઈ જવ જીવને, તવ જ્યોત અંધારે ઝગી. ૭
 અરજી કરે જે આપને, એ કેસ હ્યો છે હાથમાં
 પળમાં હમાઓ બક્ષતા, ને રાખતા દરિ સાથમાં. ૮
 અધિકાર ઉત્તમ આપી એ, બહલા દીધાં એ જીવને,
 શાસન બધાં સંકેલવાં, એ એક સત્તા સિંચને. ૯
 હુકમો કરી દસરો નહોં, દરિયાવ દિલને રાખજો.
 તે અગ પણુ જીવ આપનો, બાળક દયા એ દાખજો. ૧૦

કયાં વસો તમે !

વિશ્વનાથ રે કયાં વસો તમે, શરણુ આવવા શોધીએ અમે.
 શું દરિ મળો વનમાં વસ્યે, શું દરિ મળો કાયને કસ્યે. ૧
 શું દરિ મળો ત્રિષય છોડતાં, શું દરિ મળો મોહ મોડતાં.
 શું દરિ મળો સ્નેહ તોડતાં, શું દરિ મળો મૃત્યુ પ્હોડતાં. ૨
 પાસ છે છતાં દૂર દોડોએ, પ્રેમી છે છતાં ન પ્રીત જોડોએ.
 મહન એ કળા કવણુની દશે, સ્વતંત્ર જીવ તે ક્યાંદરે ધશે. ૩
 મન વિના દરિ સરીર આણુવાં, ધન વિના પ્રજા સુખ માણુવાં.
 સંચિતે લખ્યાં ભોગવી છૂટ્યે, કામવું કશું તંત્ર આ દૂટ્યે. ૪

ત્રિકમા તમે તેવડે હશે, જીવ નવ લહે મોહનો રશ્યો.
 એ મોહરાત્રિનાં વારણો કહો, અધિર હું હવે ગુપ્ત ના રહો. ૫
 આપ કામોનાં ગિરદને વહો, જીવ સકિતનાં ભણુ રે અહો.
 અખંડ અંતરે આપ રે રહો, વિસ્મૃતિ વિબુ વિપળની ન હો. ૬

જ્યોત જોઈ રહ્યા

મારા જગેજ જીવ જ્યોત જોઈ રહ્યા, જ્યોત જોઈ રહ્યા, એને મોહો રહ્યા.
 એ જ્યોતે અગ્નિ અધાર રે ગયાં, જે જડ રે હતાં એ ચેતન રે થયાં.
 એ અણુએ અણુએ તેજ આપી રહ્યાં, નામરૂપનાં નિશાન વિદ્યાએ વહ્યાં.
 હું કર્તા અકર્તા ઉઠી ગયા, એક જ્યોત જ જગે જીવ જોઈ રહ્યા.
 સહુ વિધિ ને નિષેધ જ્યાં વિલાપ રહ્યા, અધિષ્ઠાને આધિપતિ લય રે ગયા.
 પૂરે પાંદડાં વહે એમ પિંડજ વહે, પરત્રેયાં વહે એને દોષ ના દહે.
 એક બ્રહ્મ અખંડ બ્રહ્માંડે લહ્યા, જ્યોત જોનાર જીવ ત્યાં સમાઈ ગયા.

અંતર અવાસ

અંતર અવાસ શ્યામ રનેહે શશુમારીએ, જોશો ન સાજ રાજ પ્રીતે પધારીએ,
 બદનાની લાજ આજ સેવા સ્વીકારીએ, મોંઘા ન યાવ માવ માયા વિચારીએ.
 સગુણે પ્રગટે સામળા, જીવનાં એ અધિકાર,
 પ્રેમે પૂજી પ્રિય પછી, કરું શિવને સાકાર.
 રોકેના રાજ આજ આવો ઉતાવળા, દીનોને ધામ શામ શોધો શું આકળા,
 દેખી દરીદ્ર દેવ યાશો ન આકળા, સંતો સોદાગ રનેહ-સ્મરણો છ સામળા.
 નિમમ કહે નિર્ઝુલ તમે, શાસ્ત્ર સગુણ ને ગાય,
 પ્રેમ નિયમ છે દૈતના, દાસો દૈત જ ચ્હાપ.
 આપક છો નાય અવિનાશી વૈકુંઠના, વેદે સ્તવે જી ત્રણિ મુનિઓ સુકંઠના,
 સંતોની સાથ નાય આશી વિડંબના, પ્રગટે પરિપક્વ વાશી બ્રહ્માંડના.

લક્ષ્મી સાથે પધારીએ, પૂરણકામ પ્રકાશ,
દીનવત્સલ છે દેવે, પડી ગયા વિશ્વાસ.

લાવો રમાને રંગ રાગો રેલાવવા, સ્નેહ-સિંહાસનો સગેડે શોભાવવા,
સતોના નાથ નામ નેહો નિભાવવા, સૂતાં સદન સ્થામ આવો વસાવવા.

મન વાણી ને શુદ્ધિના, વિષય થકી વિશુ બહાર,
શું સામગ્રિ સમિયે, ધરવાને ઉપહાર.

જીવે તમારાં એ રૂપો રે શોધીઆ, પ્રકૃતિએ આપી આવરણો આરંભીઆ,
દૈતોનાં તત્ત્વ તાત જીવરમાં સ્થંભિયા, આત્માનાં તત્ત્વ એ અગણાં ઉદ્ધંધીઆ.

અંતરનાં દ્વાર

ખોલો ખોલો રે હરિ અંતરનાં દ્વાર, ચાક્યા હાર્યા રે જીવ ઉમા છે બહાર
અંદર રહીને એવું કેવું કયું, માયાતું બારણે તાળું ધડું
બક્તિને હાથ એની કુંચી ધરી, જાણે ન જીવ જેના બેદા જરી
જેઈ જેઈને જીવ પાછા ફરે, એ બાંડી શોધ્યો તે કાઢ સંતો કરે.
પ્રેમેથી બક્તિને પોતાની કરે, તો તાર્ણાં ઉધાડી એ આધાં ધરે
ખોલ્યાના તો નથી હાથ અધિકાર, આધા રહીને એ તો પાડે પોકાર
શાસ્ત્રો એ સાખ એને આપી છે એમ, પ્રેમી ઉપર પ્રભુ રાખે છે પ્રેમ,
તન્મય થઈને જીવ શુદ્ધિ જૂએ, ત્યારે એ બારણાં આપે ખૂંદે
હસ્ત ધરીને જાય બક્તિ લઈ, બેટયેથી પાછલી પીછાનો યઈ.

આદર કેમ માગો ?

આવડા આદર કેમ માગો, મોહન તમે આવડાં

મને કહેતા ને મોહ માન ત્યાગો, મોહન૦ ૨૬ ૧

સાથે રહેવાં ને સ્થામ આવી સી રહાવજી, મારાં તારાં રે હવે ત્યાગો,
ખોલીને ખોલ તમે છો રે બંધાયલા, લાય રે નથી ને હવે ભાગો. ૨

તમને એ જાંપ ના અમને એ જાંપ ના, આવે અંજપ અનુરાગો ?
 સ્નેહીના ખોલ સ્વામ સુણવાના શોખ શું, વિરહીને વેદના અયાગો. ૩
 ધટમાં ધેરાયલા છોડી ઘો છંદ એ, જોઈએ તો જીવ અમ માગો,
 આદરને જોગ શિવ આધ્યાને જોગ જીવ, માટે જઈને માફ માગો,
 દોષો ને દંડ જીવ એને આપી દઈ, ધરીઆ આ નામ રૂપ ત્યાગો. ૪

હાકો કરી હાર્યાં

હાકો કરી હાર્યાં હરિ, હોંકાર શેં દેતા નથી,
 દૈયા મહીં જો હો નહીં, તો ના જ શેં કેહતા નથી. ૧
 જો પ્રીત પૂરી પેટમાં, તો પ્રગટ શેં ચાતા નથી,
 પ્રભુ પ્રેમીથી તો પ્રેમીના, દિલ દાહ જોવાતા નથી. ૨
 વિરહ વિષ્ણુ વસમા વળી, શું આપને નડતા નથી,
 કે છે દિવાની આ દસા, હો પ્રગટ પણ જડતા નથી. ૩
 નિયમન ન જાણું નાથ હું, આ તો પ્રથમની પ્રીત છે,
 લગનો વિના તો નહીં મળો, એ સ્મરન જૂની રીત છે. ૪
 ઠહી અંત થાએ આમ તો, પરબાવે બાવ ન ભૂલશો,
 સર્વં સ્વામી સામળા, કરી કૃપા હાથ કળુસશો. ૫
 નિશુંણુ તમે હો નાથ એ, મેં પ્રથમથી જાણ્યું નહીં,
 નવ આવતે આ રૂપથી, અદ્વૈત સુખ માણ્યું નહીં. ૬
 આ અમર દુઃખ શું સ્નેહનાં, સંસાર જેનાં રૂપ છે,
 આપે જ ભોડતા ભોગ્ય એ, અવિનાશ સુત્ર અનુપ છે. ૭
 તમ ચોગ્ય ચાવા હે હરિ, ગુણ દોષ ને જ તમવળે,
 જડમાં જડો જઈ હો મળે, પણ અમર ને અપનાવળે. ૮

માયાએ ના રે રંબડો

દાસો ને દુઃખ ના પમાડો દયાળ, તમે દાસોને
 એને માયાએ નારે રંબડો દયાળ તમે ટેક
 એનાં તન મન તમ પાસ રાત દહાડો, એને ગગ કરીને બહાર કેમ કહાડો,
 નાથ જેને નિષ્ટમાં રમાડો, એનો ભવમાં શું આવો ભવાડો,
 ભક્તિભ્ય ભક્તિનાં આમ શું દેખાડો! બહુ ખીન્દા કે આવશે શું ધાડો,
 સંત શિર નાંખી દુઃખનાં રે ઝાડો, તમે તાવીને સાર શું કહાડો,
 એવી કઈ કળા તે દાસને દેખાડો, જેણે મદા મળે ન કોઈ દહાડો,
 પરા પાર એના લક્ષ ક્યાં લગાડો, દ્રવ્ય દ્રષ્ટાથી બિન્ન ક્યાં રમાડો,
 જેણે મૂક્યો સંસારનો સીમાડો, એને આપમાં જ શાન્તિઓ પમાડો,
 દયા દાખવી એ દર્શિઓ દેખાડો, હિર ઉત્તવળ એ જ્યોતિને જગાડો.

દોષ ન જોશો અમારા

વિશ્વંકર એક વિશ્વાસ તમારા, દયામય દોષ ન જોશો અમારા,
 પરાપર ! પિંડે પ્રપંચો ભર્યા છે, વિષમ ત્યાં વૈરીએ વાસ ક્યાં છે.
 મમત્ત્વે મનને એક વર્ષા છે. વિશ્વંકર૦ ટેક. ૧
 નિહાળ્યા નશ્વર સર્વ સખધો, તથાપિ બંધનના એ પ્રખધો,
 શુભાબ્યા એણે આપ આનંદો, વિશ્વંકર૦ ૨
 પ્રભુ તું પૂર્ણ અમે પડછાવા, અગ્નાને આવરણુ આ છે કાપા,
 કરો ને વહાર હવે વજરામા, વિશ્વંકર૦ ૩
 સામળ આ સાધન સાવ જ સુતા, તમારા વિષુ મારાં મનરે અટૂલા,
 ઉરે છો દર્શન આપ અમૂલા. વિશ્વંકર૦ ૪
 દયામય દીનબધુ નામ તમારાં, વિશ્વાસે હિર ભર્યા છો અમારાં,
 પ્રભુ એ પાલો બિરદ તમારાં, વિશ્વંકર૦ ૫
 અમારે આશરા એક તમારા, તમે તો નોધારાના આધારા,
 જીવન જન્મે જન્મ અમે તો તમારા, વિશ્વંકર૦ ૬

તમે તો વ્યષ્ટિ સમષ્ટિ સમાયા, પ્રસાદો પામ્યા વિના ન પમાયા,
ધરો દરિ હાય આ જીવ નમાયા, વિશ્વંભરં ૭

વિશ્વંભર વિશ્વે વસો છો વહાલો, તમારે દસવાં, રાવાં અમ ભાલો,
હવે દરિ આમ દશ્યે નવ ચાલો. વિશ્વંભરં ૮

વિશ્વાસે સ્તંભ થકી છો પ્રગટીઆ, અમે એ એજ વિશ્વાસે છે રટીઆ
પ્રભુ નથી આજે પ્રતાપો ધટીઆ, વિશ્વંભરં ૯

અપેક્ષા જોવા રૂપ રસાણું, બતાવો મુખ મોરલીવાણું,
ફેખાડો ચરણ ચરણ સિર ઢાણું, વિશ્વંભરં ૧૦

જીવત્વે વહવા આવા વિનોદો, અધ્યાત્મે નિત્ય નવા આનંદો,
પરાત્પર આ તો પરાના પ્રમંદો, વિશ્વંભરં ૧૧

પ્રેમે પણ દીન એદીન જ થાવું, અતે તો એ ય થકી પર જાવું,
ધટે નહીં ગાવું કે એ આવું. વિશ્વંભરં ૧૨

નથી કોઈ લોકે જાવું

નથી કોઈ લોકે જાવું, કન્દેયા, નથી કોઈ
એ મિથ્યા સ્વર્ગ શીઠ લાવું. કન્દેયાં ૧

પ્રલય પછી મે પાછું વળવું, એ લોકે શું જાવું !
વર્ણન કંઈ સુણીઆ વૈકુંઠના, જમમ ત્યમ મન મનાવું. ૨

અક્ષર ધામ ન અજને મળીયું. ત્યાં હું કર્યાથી ફાવું.
કંઈ કાળે તપ તપતાં જોયું, એ બળ કર્યાથી લાવું. ૩

જોયું પણ ત્યાં નવ રહેવાયું, આવી રચ્યું જમ આવું
રચળ જોયું તો ઘણા બહુ. વચ્ચે દરી તું તાવું. ૪

એ કરતાં આ જમ શું ખોટાં, ત્યાં તું ઉરમાં આવું.
એ કરતાં શું કાળી ખોટો, જે પર પાદ નચાવું. ૫

કંસારિક શું એથી ખોટા, જે માટે તું આવું,
 એ કરતાં શું કુળ્મ ખોટી, તું ચંદન ચર્યાવું. ૬
 વૃત્તિએ વૈકુંઠ વસાવું, ત્રિય પ્રભુને પધરાવું.
 અચળ રહો આવા આનંદો, અચળ અમારૂં માવું. ૭
 અક્ષર ધામ અમારાં અહીંયા, નથી કંઈ જાવું ચાવું.
 તું જ કેમળજૂ તું તણ મેરૂ, શીઠ રાંઝવો લાવું. ૮
 જડ ચૈતનમાં એક જ જ્યોતિ, પ્રેમ વડે પ્રગટાવું
 માયાના મહિમામાં આ સૌ, ચાવું જાવું રૂઢાવું.
 આત્મ વિષે નથી એક ઉપાધિ, સોદંશ્યામ સમાવું ૯

ભૂદી ન જાશે

તમે આપ્યા છે કોણ, અમે સ્થાપ્યા છે ખોણ, એ ભૂદી ન જાશે જીવન.
 હૃદયું કેવે સ્વયોગ, સ્થામ વસમે વિયોગ, તમે શોધી રે કહાડખે સદન.
 હરિ કરીને અક્ષર, કોઈ કહાડી કસર, નવ કરશે અકારાં જીવન
 પ્રજુ તજતાં તમય ના, ભજતાં ભગય ના, એવાં માયાનાં વદન.
 અમે ભૂલકણુ જીવ, તમે જાણો છો શિવ, હિર આવી ઉધાડો દોચન
 પ્રજુ પાછલી પિછાન આ, આપીને ઠહાન આ, અંતરમાં કરજો આસન
 નહીં મોઠે સંસાર સ્થામ, ચાતાં વિયોગ આમ, બહેવાં બહેલાં દેખાડખે વદન
 અમે માયા ભરેલ, તમે માફા કરેલ, એ વિસરી ન જાશે વચન.
 હિર કોમળ મોહન, અમે કરતાં રૂદન, તમે કેમ કરી ચક્રો સદન.
 તમે માયાળુ, માટ, હિર આવા ઉચાટ, દૂર ચાતા ન જીવથી જીવન.
 બધી ભૂમીને ભૂવ, ભાવ કરજો કળુવ, છો અંતરયાત્રી ભગવન.

દર્શન દેજો દયામય !

- એકવાર દર્શન દેજો દયામય, એકવાર દર્શન૦
જેવાં કહેવાં હોય એવાં કહેજો. દયામય૦ ટેક ૧
- બળીને બળીઆ ધ્રુવને મળીઆ એવાં કેા રૂપ લેજો.
રમા રીસાશે થુ થુ કહેશે, સુતી પડતાં સેજો. ૨
- નાના નટવર એમ ન કરશો, શ્રીને સાથે લેજો
એમ દર્શન કેટલાને દઈએ, એમ ન અમને કળો. ૩
- શખરી મદિર શોધી કહાડ્યાં, અમ સાડુ શ્રમ રહેજો
હૃદય રમેલા જેણે રૂંધ્યા, એ આવરણ ખેંચી લેજો. ૪
- અથવા વિશ્વ વિભુમય દેખું, એવી દષ્ટિ દેજો,
કર્તુમકર્તુ સમર્થ હો પ્રભુ, હસવાં છોડી દેજો. ૫
- માયાવીનાં મન હોય આવાં, એ અંતરમાં રહેજો.
અમને દ્વિતે શરમ જ રોની, અનંત થયા આપે નો. ૬
- દાસ થયા વિશ્વ દ્રષ્ટા ક્યાંથી, એ પદ પહેલાં દેજો.
એકવાર દર્શન દઈ ગમે તો, ઊર અપરોક્ષ રહેજો. ૭

અદ્ભુત દર્શન

- અદ્ભુત દર્શન કરાવ્યાં દયાળ તમે અદ્ભુત૦
આપ, ખિરદોનાં બદાનાં ધરાવ્યાં. દયાળ તમે૦ ટેક. ૧
- વિધવિધ વિધાન એ વિભુમાં વિશેષીઆં, અનુપમ આરાધન કરાવ્યાં,
પૂજી ન પાવડી ઉપાસના ન આવડી, તો ય તેનાં તત્ત્વ દરસાવ્યાં, ૨
- માયાની મ્હાં ય મને મોહન દેખાડીઆ, મિથ્યાનાં માન ઉતારાવ્યાં.
બૃહતીતી આખ અને ભુવર્તાતાં ઊર એને, જ્યોતિનાં રૂપ જોવરાવ્યાં. ૩
- કાપે પ્રથમુ લાવ આપે અમોલ લાવ, એવાં સ્વરૂપ સમગ્ન્યાં.
વૃત્તિએ વિખરી ને નેણુ ગયાં નિખરી, એવાં કેા દર્શન કરાવ્યાં
દર્શન થું સ્પર્શન કરીને અનુગ્રહે, દષ્ટ્ય દ્રષ્ટાનાં દૈત ઓસરાવ્યાં. ૪

અનુબંધ

હરિ સાધન વધનાં જોઈ જોશો નહીં, કદી કદી મારાં નિર્બળ મન મુંઝાય જો,
 બીજો એવા ભાવ નથી હોયે ભર્યા, જ્યાં તપ વૃત્ત વિધાન ન વિધિવત્ થાય જો.
 અરુસમાં બાસે એ અતિ જાને ભર્યા, કરે તમારાં નિયમે કંઈ કંઈ ત્રન જો.
 અમને કાં એમાં નટવર નથી પ્રેરતા, શું સ્મરણમાં સમતાં સર્વ સુત્રત જો.
 સંસારે સચરાચર શ્યામ રમી રહ્યા, એથી પર ક્યાં હોય અમારા વાસ જો,
 સુકૃત વિણ કંઈ સુખદુઃખ સહીશું શામળા, તદ્દપિંત્યાએ રહેજો આવા પાસ જો.
 મનમોહન આ એકજ મારાં આગણી, આવા નેહ નિભવજો નંદ કુમાર જો.
 કો બોલે એમાં જોઈશું કરશે નહીં, અમૂલ્ય માથું પશુ પ્રભુ હો દાતાર જો.
 મુક્ત કરો તો આ જીવન લંબાવજો, સ્મરણ સુધા પીતાં કથમ તૃપ્તિ થાયજો,
 હરી પડ્યા હળધર પીર સુણતાં વિનતી, સ્વણ એકમાં પાછાં એ મુખ બદલાયજો.
 અંતર એ મુખ જોતાં અશ્રુ સરી પડ્યાં, જલે જીવન ઠપકા આપે એમ જો.
 પૂર્ણ સુખાગી પામે એ મેં આપીયું, તદ્દપિં આવી સંકા આવે કેમ જો,
 હસો હરિ હરી આ મુખ જોયાં જાણ ના, અખિયેશ્વરને શ્રમ આપું અસાન જો.
 હસ્તાહરિ હરી જોઈ એ જીવના બાવને, સદ્ગુણ ગણ્યાં મેં સહુ સાધન ભગવાન જો.
 નટવર નક્કી અદર્શ જોઈ જોતા નથી, પ્રેમીને કાંઈ કાળ ન જુલે નાથ જો.
 ભવ ભવમાં એ ભેડ રહેરો ભવપતિ, સદૈવ રહીશું આપ રહીએ સાથ જો.
 વધુ જોઈ જોનારાં મન નશ્વર નક્કી, કરુણાસિન્ધુસાગર મ્હાંય તરંગ જો,
 રમી સમે એ સૌ માયાએ બાસતા, પૂરણબલ રમે જીવ રૂપે રંગ જો.

આખખરના ઉપહાર

મારા આખખરના ઉપહાર, જીવન આ આખખરનાં
 સ્વીકારો સમસ્ત સરગનદાર, જીવન આં ટેક ૧
 તન મન ધનના સ્નેહ સ્વીકારો, સ્વીકારો સ્વજન સંસાર.
 ધર્મ સ્વીકારો, કર્મ સ્વીકારો, સ્વીકારો એ કરનાર. ૨

માયા છાયા સંગ સ્વીકારો, સ્વીકારો ઓઢણુદાર.
 આજ તમારૂં તમ ચરણોમાં, કરી સ્ત્રી અંગીકાર. ૩
 તમારૂં મેં મન મારૂં માન્યું, પિતૃ-બાળકને અધિકાર.
 તાત તને શિશુ તે શું સમર્પે, ન્યાં અનુગ્રહ અધિકાર. ૪
 અભીષિત પૂર્યા તે અનુરાગે, અહૈતુક તારા પ્યાર.
 પ્રણીત પાળ હું પ્રેમે પ્રણયુ, યવા અભય અવિધાર. ૫
 આજ અભેદ ન હોર કબૂલે, સ્મરી અવિરત ઉપકાર.
 તું પૂર્ણ પ્રેમ પારાવારે કર, આ અંગ તરંગ સ્વીકાર. ૬

ભક્તિનો મહિમા

વિભુ તમે રહ્યા વ્યાપી સૃષ્ટિમાં, પણ ન આવતા અવર દ્રષ્ટિમાં
 એ બધા વિભુ હોરમાં ધરી, અવતરો તમે દેહને ધરી.
 વિપદ કીર્તિઓ વિસ્તરી હરિ, જે સ્મરી જીવો કે ગયા તરી
 પ્રભુ સદાજ અમે કેમ પામીએ, કોણ ચિન્તવને વિપદ વામીએ,
 શક્તિ એક એ ભક્તિમાં ભરી, અનુગ્રહો વડે અમ પડે હરિ.
 શ્રીમુખે કહ્યું હજ સ્વામીએ, નવ મળું અમો ભક્તિ ખામીએ.
 પ્રતાપ ભક્તિના કયમ કરી લહું, ભક્ત ભાગ્યને કયમ કરી કહું.
 અધીર યર્ષ જતા ભક્ત કારણે, પરિણત પોઢતા ભક્ત પારણે.
 ચરિત્ર ભક્તનાં મન મહીં સ્મરે, પણ સુધા પીધે હૃદયમાં કરે.
 અમર એ કરે અમર યર્ષ રહ્યા, અમરમાં સદા અમર એ વહ્યા.
 ભક્ત કારણે અવતરે પ્રભુ, ઉદરયાતના શું ખમે વિભુ ।
 પરુ થયા તમે પક્ષીએ થયા, વળી તમે પ્રભુ પત્થરે રહ્યા.
 સ્થાવરે રહ્યા જંગમે રહ્યા, એ ભક્ત કાજ શું આવડી દયા.
 શ્રમ પડે પ્રભુ ભક્ત કાજરે, ભક્તને શિરે એહ લાજરે ।
 સુર સ્વર્ગમાં ભક્તિને બળે, અરિષ્ટ એમનાં ભક્તિએ ટળે.
 વિધિ રચે તપે સૃષ્ટિને નવી, એ સ્વલ્પ કમને કયમ કવે કવિ.

શિવ સમાધિ એ ખ્યાનમાં રહે, ભૂકુટી માત્રથી વિશ્વ સંહરે.
 વિષ્ણુ વદન કરે સૃષ્ટિ સર્વદા, નિજ રૂપે લહી છવ સર્વથા.
 ચક્રપાણીએ ચક્ર છ ધર્યાં, ભક્ત ભય હરી અમલથી ભર્યાં.
 વળી ત્રિશુળ ધર્યાં ભક્ત કારણે, અસુર કેઈ હણ્યા રમતમાં રણે,
 વિધિ વદન સદા વેદ શોભતા, પરમ પ્રેમી એ ધડી ન થોભતા.
 કીર્તિ ભક્તિની વિશ્વમાં વડી, અભક્ત ના પ્રીછે પ્રેમીને ખડી.
 ભક્તિએ પ્રભુ નાય નાચિયા, ભક્તિએ વદુનાથ યાચિયા.
 ભક્તિ એ રીઝે પુષ્પ પત્રથી, ભક્તિનાં વધુ મહાત્મ્ય સત્રથી.
 ભક્ત દુઃખને હરિ હરે ધર્યું, ભક્ત કાળ શું નથી તમે કપ્યું !
 ભક્તથી જનો ભક્તિને વરે, અગમ્ય ઈક્ષને આપના કરે.
 ભક્ત જો થયા નવ હને જગે, કોણ પડોચતે પ્રભુ પદો લાગે.
 ભક્તનું ઝગણી વિશ્વ આ બધું, એ ભક્તને નમું શું કરે વધુ !
 ધન્ય ધન્યરે મુવજી બાળને, પ્રિય કર્યાં પ્રભુ પ્રણતપાળને
 ધન્ય છે બળી દૈત્યમાં દીવો, પવિત્ર કીર્તિએ વખાણુતા છવો.
 ભક્ત પૌત્ર તો ભક્તિને વરે, આશ્રય એહમાં નહીં જરી ખરે.
 ધન્ય જેમની ભક્તિને બળે, રત્નભથી પ્રભુ પગઠ નિકળે.
 હનુમંત ભક્તિને કો શોકે કવી, હૃદય જેમને શ્રીરામની છવી.
 શખરી ગૂંદની કેવી ભક્તિઓ, રામ યાચિયા એ કેવી શક્તિઓ,
 શરણ મહાત્મ્ય તો વિભીષણે લહ્યાં, સુખ સુલભસહુ સહજમાં થયાં,
 ભરત લક્ષ્મણે સર્વ જી તન્યાં, ધન્ય ભક્તિએ ચરણને બળ્યાં.
 ધન્ય વૃન્નવધુ ઓળખ્યા હરિ, બીતિ વિશ્વની ના ધરી જરી.
 ધન્ય રે સતી દ્રૌપદી તને, દારિકા હરિ દેખીઆ કને.
 કેન્તિ ભક્તિમાં સદૈવ જગતાં, ભક્તિ કાળ એ વિપદ માગતાં.
 સુત એમના શું હરો મણા, વશ કર્યાં વિષ્ણુ વિશ્વ રે તણા.
 નિમિત્ત જેમને કહી ગીતા, હરિ, એ અર્જુનને કરી જન કૃપા ખરી.
 સુધન્વા ત્રિરઘ ભક્તનાં ધર્યાં, તપ્ત તેલને શીતળ જી કર્યાં.
 ચંદ્રકાસની ભક્તિ એ હરિ, વિષતણી યજ્ઞ વિષયા વરી.

આ યુગે વળી ભક્ત કંઈ ચમા, જેને કાળ કર્મના દોષના દહા.
 ધન્ય એમની જનનિને કહું, ધન્ય ધન્ય આ જમિને લહું.
 ચરણ પંકજે ભક્ત રાખજો, કરી કૃપા મને દાસ દાખજો.
 ત્રિવિધ તાપ તો ભક્તિથી ટળે, જીવજાવના બેદ રે ગળે.
 ભક્તિએ પ્રભુ હૃદયમાં રહે, ભક્તિએ વિશુ વિશ્વમાં લહે.
 દર્શને સદા હરિ ઉરે રમે, હરિ વિના ખીજું ચિત્ત ના ગમે.
 હારે વિના ખીજું સત્ય ના દીસે, ત્રિકાળઆધ એ તત્ત્વ ઉર હીસે.
 ભેદભ્રાંતિ સૌ ભક્તિથી ટળે, ભક્ત ભક્તિથી ષડ્ભામાં બળે.
 ભક્ત ષડ્ભામાં ભેદ ના જરી, ઉક્તિયો બધી એકની ખરી.
 ભક્તિભાવ છે અતીવ આકરા, જેહ જાણતા શેષ શંકરા.
 વળી લહે સદા સનક શુક રે, ચાની યોગીઓ ભક્ત મૂક રે
 નારદે કૌંયા મહાત્મ્ય વ્યાસને, સુત મુનિ કવે એશી આસને.
 અતુલ શક્તિઓ ભક્તિમાં ભરી, ઉત્તરાસુતે મુક્તિને વરી.
 વિસર્જે હું નહીં ભક્તને કદા, શરણમાં રહું ભક્તના સદા.
 એટલું મને આપજો પ્રભુ, જાણુને વધુ શું કહું વિશુ !

લીલા લખાય શું તમારી

લીલા લખાય શું તમારી, લાલન અમે લીલાં
 તારી લીલા તારાથી ન ન્યારો. લાલન૦ ટેક૦ ૧
 લખવા એમું તો લાલ દૂર દૂર લાગતાં, દૈતૃષ્ટિ લાગતી અકારી.
 અખંડઆનંદ મન માગે છે, મોહના, ખીજ વાતો તો બધી ખારી ૨
 લીલા અમારી હજી રહી છે અમૂગી લાલ, દૂર રહી મૂર્તિ એ મધુરી.
 લીલામાં લાલન રમતા સદૈવ શું, આપ અમૂર્ત ગિરધારી. ૩
 લીલામાં તુંજ લાલ લખવામાં તુંજ લાલ, એ તો લીલા સદૈવ ન્યારો.
 આપ અખંડ એકરૂપ અર્વિનાશ ત્યાં, કાણુ ગાય લીલા તમારી. ૪

લીલાની રહ તને લાગી લાલન આ, લીલા લખાવવી શું પ્યારી.
 જડને ચલાવતી ચેતનની દોરીઓ, હરિ હાય એક છે તમારી. ૫
 પરવશ પ્રાણીને પ્રેરણાઓ આપની, મતિઓ આ હોય ના અમારી.
 આપ્યાએ ચાલવું ને આરાએ મ્હાલવું, એજ ગતિ નાય છે અમારી. ૬
 લીલાએ લહેવાવા લાલન લખાવશું, આરાઓ આજ શું તમારી.
 લીલાએ લક્ષ નથી રહેતા લાલન હવે, લક્ષ એક આપમાં મુરારી. ૭
 ધૃતિને વાસ વિષ્ણુ વિલસો વિલાસથી, કરશે નહીં રે કદી ન્યારી.
 લીલા લખાવએ લાલન સદેવ આમ, અંતરમાં દર્શને પધારી. ૮
 અંતે સમાવળે લીલા લાલનમાં, એજ ઉર પાચના અમારી.
 મારી તમારી સહુ લીલા સમેટવી, કાં કે છે તત્ત્વ નિર્વિકારી. ૯

વિશ્વમાં વેધ

શરણના જીવને શુદ્ધિઓ આપવા, વિશ્વમાં વેધ આપે લીલા રે,
 પ્રેમીની પાસ પિંડે રહીને પ્રધુ, પુણ્યના પ્રભ કે ના કીધા રે. ૧
 જ્યેષ્ઠે જગતના મોહ ઉતારીયા, એકના મૂલ અમૂલ આપ્યા,
 ત્રિવિધ તાપો તમે ટાળીને ત્રિકમા, કર્મના મુજિયા હાય કાપ્યા. ૨
 જૂનને બેઠીને ધ્વજને જાળવા, અંતરે આંખ આપી અનોખી,
 ન્યાં જુને જગતમાં ત્યાં જુવે આપને, જ્યોત આપી મ્હા પ્રેમ પોખી, ૩
 દેહીની દ્રષ્ટિઓ દશ્યમાં આવરી, રોહીયે સોંસરાં સત્ય જોયાં,
 એ તમારી કૃપા કમનાઓ વિના, દેખીને દાસનાં મન મ્હોયાં. ૪
 દૈત અદૈતની આંદી ઉકેલવા, હોશ દેખે નથી એકને રે,
 યશમાં ચિત્ત ચોટી ગયાં ચિન્તવને નાય ન્યારા નહીં તેદને રે. ૫
 જીવ ને જગતના ભેદ લકતે લહયા, લક્ષમાં લાલ આપી ગયા રે,
 અવત અવ્યકતમાં આપને આપજો, ફેદના ફેલ આવી ગયા રે. ૬
 એ કૃપા કલમમાં કેમ ઉતારવી, એકના બેદ હું ના લહું રે,
 ઉર આનંદને જાળવો અંતરે. તો પછી આપને શું કહું રે. ૭

અંજલિ ખીજ

ભગવત્-લીલાનાં કાવ્યો

નાના રૂપ વિદ્યાતા ત્વં
મયતાનાં ધ્યાનહેતવે ।
યેષુ રૂપેષુ ચત્પ્રીતિ
સ્તાદ્ તદ્ રૂપં ધીમર્ષિષ્વ ॥

ધારતો નવલ્લો રૂપો, ભક્તોના ધ્યાન કાજ હું,
જેની જેવી પ્રીતિ જોઈ તેવા રૂપો બહુ ધરં.

ભગવત-લીલાનાં કાવ્યો

પવિત્ર ચરિત્ર તારાં

પરિબ્રજ પવિત્ર ચરિત્ર તારાં, મુખે આણૃત્તાં દુઃખ જાએ અમારાં,
અવિનાશ અદ્વૈત તત્ત્વો તમારાં, લહે ઠેમ અલ્પસ ઉરો અમારાં.
પ્રભુ પામવા એ નથી બાળ-એક્ષો, ક્યાંથી પામશે શિવને જીવ ઘેષો,
કંઈ ચોગીઓ ભોગીઓ વન ફરતા, ફરી દેહને સાધનો કૈક કરતા.
અમારાં હરિ સાધનો સાવ લૂપ્તાં, કિયે બળ પ્રભુ પામીએ રંકમુખાં,
તથાપિ તમે દીનને રહાય કીધી, હર્ષ રંકને રાજસતકીર્તિ લીધી.
અવિહિન્ન છો તે ચક્રી બાવ આવા, ધટે છે પ્રભુ આપને એજ દાવા,
બોળાં મન માને પ્રભુ છે જ પાસે, છતાં છોડી પાછાં ધડીમાં જ નહાસે.
અમારાં ન કીર્તિ તમારી અજણી, તો ચે તારાંને ત્રિકમા દીન જાણી,
મહામોહકારી હરિ આપ માયા, જતા સ્વામ્ય શરણે જેણે જીવ રહાયા.
તારાવો તમે તો તરે એહ માયા, ધટે આપને એ પ્રભુ ખિરદ રાયા,
મને મોહ મૂક્યા હરિ આપ હાથે, વળી એહ બહેના વિજુ આપ સાથે.
પ્રભુ મુન અદ્વૈત છો આખ આખા, નથી જીવનાં જોર જે જાવ માખા,
આવ્યે શરણુ સ્મરણુ ચક્રી શુદ્ધિ દીધી, બચાવી બળે બાળની સાર લીધી.
જગન્નાથ જીવત્વના જાવ જે જે, પરાધિન જાણી એના દોષ ખોળે,
હરિ કર્મના મર્મ જીવે ન જાણ્યા, વૃથા બાર બહેવારના તોય તાણ્યા.
જતા સુખના દિવસો તો સરીને, અતિ આકરા દુઃખ દિનેા કરીને,
ન આને લતાટે લખ્યા લેખ આજે, પરાણે પડયો પાશના જીવ જાજે.
ન છૂટ્યા વડા સિદ્ધ ચોગી વતિઓ, પડ્યે દુઃખ દેખી ન જાતિ ગતિઓ,
ધણી જ્ઞાન ધારે તથાપિ અજાણ્યા, ધરી કાય એ જાવ ના રે વખાણ્યા.
બચાવો બચાવો પ્રભુ બાળ જાણી, ઉમારી જ લ્યો મોહ મમત્ત તાણી,
નથી નાથ એહી તમારી દયાઓ, આપી સ્મરણુમાં સ્નેહ સાથે રહ્યા હે ।

ભૂલે જે તને તેહને સુખ થું છે, બળે જે તને તેહને દુઃખ થું છે।
 એ તો બેઉ માયા તણા છે પ્રપંચો, અખંડિત એ છે વહેવાર સંચો।
 સદા કાળ સાક્ષી રહી આપ પેષો, નથી લાગતી સુખ દુઃખોની રેષો,
 જીવે જોદિયાં એ અભિમાન જાશે, ત્યારે આપ આનંદ રૂપે સમાશે।
 પરિત્રાણ છે એ પ્રભુ હાથ તારે, કરો જો કૃપા તો જીવે જાવ ન્યારે,
 અનાથો તણે નાથ તું તો સદા છે, તને સમરતાં સર્વને સપદા છે।
 અમારા ઉપાયો હરિ એક એ છે, રહે શરણુ મોરે તું દાસો લહે છે,
 કેવે ધ્યાન શોધે તને શાની યોગી, કેવે જાવ બક્તિ કરે બક્ત ભોગી।
 ન જાણું હરિ એહનાં હું વિધાનો, તથાપિ હરે આશ જે આપ માનો,
 તમે શરણુ આવ્યે લીધાં કંઈ ઉગારી, મને આશ વિશ્વાસ એ નાથ બારી।
 હકારે કરીને હરિ સુકિત લીધો, અનુપયા અનુભવની શુદ્ધ લીધી,
 અહો કેમ આશા મુકું નાથ તારી, લીવી છે સદા સાર તેં નિત્ય મારી।
 પ્રતીતિ થઈ તો પછી સાદ રોના, ન પૂછો પ્રભુ સાર જાણી જ એના,
 ધટે જીવ ભાવો ધરી આમ રહેવું, ધટે બાળને બાપને સર્વ કહેવું।

અમારાં તમારાં

હરિ દીનબંધુનાં બિરદો તમારાં, રહેજો જોતા જીવન આ અમારાં હરિ ૦ ૧
 પ્રભુ જાણ્યાં અગ્નિ તમારાં, એથી આશ ધરે અંતર અમારાં। ૧
 શાની ધ્યાનીને દર્શન તમારાં, જાણી મન મુંઝાય છે અમાર્ગ,
 થાય અનુગ્રહથી દર્શન તમારાં, માની મન હરખાય છે અમારાં। ૨
 સિદ્ધ શોધે છે ચરણો તમારાં, હરિ ઇચ્છે એ ચરણો, અમારાં।
 રગા રોવે જે ચરણો તમારાં, સદા કાળ હો એ ચરણો અમારાં। ૩
 રૂપાં વનમાં જે ચરણો તમારાં, કરો પાવન એ હરિ આ અમારાં।
 ધરે યોગીજો ધ્યાન જે તમારાં, એવાં ધ્યાન હરિ ઇચ્છે અમારાં। ૪
 કેમ દર્શન યશે એ તમાર્ગ, નથી આવરણુ નેત્રનાં અમારાં।
 જપ તપ દાન ધ્યાનો તમારાં, સદુ અધુર્ગ છે સાધનો અમારાં। ૫

સ્વામ સાધન સહેલો તમારાં, કરો કલ્યાણુ શરણે। અમારાં.
 પ્રભુ પાવન એ ચરણો તમારાં, પામે શક્તિ ઘો અંતર અમારાં ૬
 અમે નાથ સદાકાળનાં તમારાં, આપ જણો જીવન આ અમારાં.
 ભવરોગદ્વર નાથ છે તમારાં, હરિ દર્શો જણો છો અમારાં ૭
 કેવા પ્રેમે એ નામો દગારાં, લેવાં એથી અમાણુ હિર અમારાં.
 હરિ અદ્ભુત ચરિત્રો તમારાં, કેમ જણો એ અંતર અમારાં ૮
 એ પાવન ચરિત્રો તમારાં, અહોરાત્ર સ્મરો અંતર અમારાં.
 હરિ દ્વિલ દયાળ છે તમારાં, નવ જોશો કર્મો કેા અમારાં ૯
 પ્રભુ સ્મરણે મધુર્ગ તમારાં, ચર્તા આવરણુ જલ્ય છે અમારાં.
 તોય કેવા છે કૌતક તમારાં, મન માયાએ ભુલે અમારાં ૧૦
 રહે અખંડ એ સ્મરણો તમારાં, આપ હાથે એ જોર ના અમારાં.
 પ્રભુ દિવ્ય જન્મ કર્મ જે તમારાં, યાય એ જ અહોભાગ્ય છે અમારાં ૧૧
 એ દુર્ગમ્ય જ્ઞાન જે તમારાં, યાય જીવ લાવે લાગ્ય એ અમારાં.
 પ્રભુ ભવ ભવ એ સ્મરણો તમારાં, આજ યાગે છે મન આ અમારાં ૧૨
 ભક્તભાવે અમારાં તમારાં, નથી અંતર તમારાં અમારાં.
 દીનખંડુ છે ખિરદો તમારાં, એથી અંતર છે નિર્ભય અમારાં ૧૩

આવડી અલખત

આવડી અલખત તમે જ્ઞાને જરી રે, આવડી તલખત તમે જ્ઞાને કરી રે.
 નહીં મન નહીં માયા, નહીં ક્રયા નહીં રાયા, છાયાએ ન જાવ રહાયા રે,
 ત્હારી માયા ત્રુથી વધી, તને એણે લીધો રૂંધી, નથી નિષ્ઠાતું વીંધી રે.
 હવે તો પસ્તાતા દરો, જાણી જોઈ હું હાથે કસ્યો, ચાલેન ઉપાય કરો રે,
 યાકો ત્યારે આખ ગીંચો, ગાયા માંહી પાછી સીંચો, નર્મ થઈ નવ હીંચો રે.
 જડી છુટી પાસ રાખી, જહુગરો જળ નાખી, કળા ન કળાય ઝાંખી રે,
 આવા ટોડ સાથી થયા, મને ઉરે આવે દયા, અનુરૂપ શણે રહ્યા રે.
 સુખ દુઃખ વેષ લીધા, આખ એથી નવ બોધા, ધયા જીવે પ્રેય બોધા રે,

અલખત ધરી કીધી, આપે તો નિવૃત્તિ લીધી, આતો નથી રાજગિદ્દિ રે.
 રિદ્ધિ ભોષ આપે રામ્યા, ભોષ રહ્યા જીવ નામ્યા, એણે ન જવાય જામ્યા રે,
 ધન્ય ભાગ્ય જીવ કહેવા, આપ ઈચ્છા સહુ રહેવા, આપે પડે જોયી બહેવા રે.
 રહેવા બહેવા વાળા મૃયા, સૃંગ કેમ હોય યસ્યા, અગમ્ય એ તો જે દસા રે,
 અલખત નહી આ તો, તલખત જૂઠો નાતો, અલખત એ છે વાતો રે.
 પડયા પરામાં પડ્યા, જીવ જુદા નવ જડ્યા, આ શુ આપે આપ હયા રે.

એના અનુગ્રહે

ભક્ત ધલસોઠ નથી ચઢાતા જીવો ને જીવ ભક્ત, ધલસોઠ
 એને કાજે ધરણીએ હરિ ધાતા, જીવોને જીવં ૧
 નિર્ભય અધિક નહી બાપ ચક્રી બાળકું, દાસ દયાળ એ નાતા,
 મુવજીના ધ્યાનથી બાળકના રાનથી, રહ્યા આવીને શંખ વાતા. ૨
 જસોદાને પારણે ગોપીને બારણે, વેણુએ વેદગીત ગાતા,
 કુંતીકુમાર ક્યારે દારિકા પધારતા, હરિનાપુર હરિ જાતા. ૩
 અમરીષ કાજ હરિ આવી ઉતારણા, વિજયુસે વાધ વિલુ રાતા,
 ક્યાધુ કુમાર કાજ તાતા એ સ્તંભમાં જ, શ્યામ જીવો રનેહે સમાતા. ૪
 ગણુતા એ યાકીએ તો ય રહે બાકી એ, ગુણુ એ તે કૈના ગવાતા,
 ચઢાતાને ધાતા એ લીલાનાં લક્ષણો, મહામાયાના પાર ના પમાતા,
 આપેજ ભક્ત ને આપજ ભગવાન એ, એના અનુગ્રહે જણાતા. ૫

મણુના અવતાર

મણુ તમે ધરી વધુ વસુધરા, અનુગ્રહો કર્યા ભક્તને ખરા.
 રમરણુ માનથી સંસૃતિજવા, ચરિત્ર કઈ કર્યા ઉર ઉતારવા. ૧
 મીન રૂપથી તમે કૃપા કરી, સત્યપત્તને ચેતઆ હરિ.
 ઔષધિ લીધી, વહાણુ રાખીઆ, વળી શીખો દઈ સત્ય ભાખીયા. ૨

કચ્છ રૂપે તમે મેરૂને ધરો, દેવ દૈત્યને સહાય તો કરો.
 મંચને મળ્યા રત્ન જે હરિ, તે કૃપા કહું કુર્મની ખરી. ૩
 વરાહ રૂપથી પૃથ્વીને લીધા, હિરણ્યાક્ષથી તમે યુદ્ધ રે કીધા.
 અત્ય પરાક્રમી અસુરને પુણ્યા, ધરણીને ધરો હરિ તમે ધૂણ્યા. ૪
 નરહરિ રૂપે સ્તંભને ચીરી, ધરણી ઢાળીઓ દૈત્ય કેસરી,
 બાળને તમે હૃદયમાં લીધા, અમર ભક્તને જ્યતમાં કીધો. ૫
 બહુક રૂપથી યાચિયા બળિ, અકળ એ કળા જ્ય ના કળી,
 ભાગ્ય તો હશે બળિ તથા ખરે, જે ગ્રહે પ્રભુ ચોકીઓ ભરે. ૬
 પરશુરામનાં પરાક્રમે ધણાં, સુત્રિયો હણ્યા રાખી ના મણા,
 વૈર વાળીયાં માતને ગમ્યાં, તેજ જેમનાં શ્રીરામમાં સમ્યાં. ૭
 રામ નામનાં મહાત્મ્ય શુ કહું, અમર કીર્તિઓ જાણતા સહુ,
 રઘુ કુળે ખરે પ્રગટ એ રત્નિ, માત જનકી લક્ષ્મીની છબી. ૮
 કૃષ્ણ વૃષ્ણિએ ચંદ્રગા તમે, અમરણ માત્રથી દુષ્ણ સૌ સમે,
 ભક્ત માત્રનાં ચિત્તને હયો, અખૂટ નહુ એ જન્મમાં ભયાં. ૯
 છુદ્ધ રૂપે તમે મોહ નવ સજ્યો, જે સમે જને ધર્મને તજ્યો,
 મોહમાં તમે વિશ્વ રક્ષજો, રંકે છવને ભૂલી ના જશો. ૧૦
 કલ્કી રૂપને સત્વરે ધરો, અધર્મ ઢાળીને ધર્મ સંવરો,
 કળિયુગે પ્રભુ કસોટી ના કરો, દિલ દયા દયાસાગરો ધરો ૧૧

નરસિંહ સ્તવન

જ્ય નરસિંહ નામી શીર, સ્તવન તમારા રે,
 કરતા ઈદ્રાદિ દેવ બ્ધીને એકધારા રે. ૧
 જગદળા લક્ષ્મી હૂર રહીને વિનવે રે,
 પણ જોઈને રૂપ વિકાળ પાસ ન આવે રે. ૨
 પણ જેને છે તમ યોગ બાળક વયમાં રે,
 તેને સુખ દુષ્ણ સર્વ સમાન હર્ષ કે ભયમાં રે. ૩

એ આખ્યા પ્રભુ તમ પાસ, શીતળ મનના રે,
 જેને કારણુ એ અવતાર નરસિંહ તતના રે. ૪
 તેને નિરખી તમારા મન શાન્તિ પામ્યા રે,
 એ ભક્ત શિરોમણિ બાગ શીર પદ નામ્યા રે. ૫
 તમે લઈ ઉછગે નાથ, હૃદયે આપ્યો રે,
 જે શાન્તિનો અવતાર, કયે નવ કાપ્યો રે. ૬
 જે તાતે દારણુ દુઃખ એને કીધા રે,
 તેને અપાવી મુક્તિ નામ અમર છે કીધા રે. ૭
 સહુ સુરથું લક્ષ્મી માત, અયએ પડીયા રે,
 એ ભક્તિનો મદિમાય કારણુ જડીયા રે. ૮
 હઈ અમર વરે ને રાજ પ્રભુએ આપ્યા રે,
 યઈ વિશે શાન્તિ નાથ અમર દુઃખ કાપ્યા રે. ૯
 સુર કરતા જય જયકાર, પ્રભુ ને બાળકના,
 એ અગમ્ય લીલા ભાગ લકવના પાળકના. ૧૦
 પ્રલભારે કીધા પાસ પ્રભુના અંતરમાં,
 એ ભક્ત અમારે ઉર રહો જન્મંતરમાં. ૧૧

અસુર કુળમાં રાય

અસુર કુળમાં રાય જે બળિ, ધન્ય જેહના રેકને વળી,
 સુર સરવ તથા જેરે ભાગીઆ, અસુરનાં વળી ભાગ્ય ભાગીઆ. ૧
 પ્રભુ થીરે વડા કષ્ટ આવીઆ, પુણ્ય બેઠિનાં સરસ કદાવીઆ,
 યસ કર્મનાં ફળ દિલે લલા, જે કહી વૃથા ના જ રે મયા. ૨
 દર્શાનો યયા બટુક રૂપનાં, ભાગ્ય ભાગીઆ અસુર ભૂપનાં.
 યજ્ઞનનાં ફોજો તરત તો મળ્યાં, પુણ્ય રાયનાં જાય ના કળ્યાં. ૩
 આપનાર જે માગવા ગયા, ત્રિવિક્રમે કરી દૈત્યને દયા,
 છળ કર્યા થકો છે લણુ થયા, નિવમ નીતિના તો ખરા થયા. ૪

ગુરુ કહે બળી વિષ્ણુ આ ખરે, દેવ કાળ આ રૂપેથી ઉતરે,
 બળી કહે ગુરુ આજ તો થયા, યાન આપીઆ વિષ્ણુને લલા. ૫
 ઇંદ્ર પદવિ તો ચત્રથી મળે, પણ પ્રભુ મળે પ્રેમના બળે,
 ચત્રના રૂળે દરાંનેા પ્રભુ, યર્ષ કૃપા ખરે ઝાળખ્યા વિભુ. ૬
 બળી કહે દરિ ને તમે મળ્યા, રાન્ય પામીઓ યત્ર સૌ રૂળ્યા,
 કર ધરે દરિ આપતાં જાણિ, અકળ એ ગતિ કેા શકે કળી. ૭
 રૂપ વાધિયાં લઈ લીધું બધું, સર્વ આપતાં રજ્ય રહ્યું વધુ,
 શિર ધર્મા પછી નાથ આગળે, સત્યવાદીએ સત્ય ના રૂળે. ૮
 કસોટીએ મળ્યા કર્મપાકની, શિર ધરી લીધી કીર્તિ નાકની,
 બાધીઆ બળિ બધને કરી, તાતને યર્ષ ખખર એ ખરી. ૯
 પિતામહે પ્રભુ પ્રાર્થના કરી, સતને કહે જાય નથી જરી,
 ભક્ત દેખીને લાજ્યા પ્રભુ, ઊડી બંધનો કરી કૃપા વિભુ. ૧૦
 શિર ધરી કરે આપીઆ વરો, સુત દુઃખો હવે સર્વ સંદરો,
 બંધને કરી બાધીઓ તને, બંધનો ટરો એ હવે મને. ૧૧
 પાતાળમાં જઈ રાન્ય તો કરે, યર્ષ રલીશ હું કાસ તાહરો,
 ગુજ ગૃહે અમે પીણિયા થયું, દુઃખ રખે ધરો અંતરે કથું. ૧૨
 ધન્ય ધન્ય રે તમે થયા બળિ. સામુજ્ય મુક્તિઓ સદબંધાં મળી,
 પ્રુપ વૃષ્ટિઓ દેવતા કરે, ભક્તભાગ્ય ને મન મહીં ધરે.
 ધન્ય આ ધરા પદ ધર્મા પ્રભુ, પ્રગટ તો થયા ત્રિ વિક્રમે ત્રિભુ. ૧૩

અન્નપૂર્ણા આલ્યાં આજ

ગુજ દર્શન કરવા કાળ કન્દેયા, અન્નપૂર્ણા આલ્યાં આજ,
 રીઝવવાને ત્રિરિધર રાજ, કન્દેયાને રેકે
 વિધવિધવાની રૂપ ધર્મા શું, જેના નથી કઈ યાજ,
 મધુર રસે ભજીને આલ્યાં, મોહન ગુજ જોવાજ. ૨
 ખાન્નાં ઘેઅર કણુશી જલેણી, પકવાન ચઢુ શીરતાજ,
 બામુદી દૂધપાક દહીને, દાળ ભર્મા કુંડીમાંજ. ૩

શેવ મુંવાળાં પાપડ, પોઈનાં પાન તણાં હજીઆજ,
 વાલ વટાણા વડાં વધાર્યાં, સાકે બાંધી પાજ. ૪
 શ્વેત રૂપે વચમાં જ વિરાજે, ભાત તણાં ગિરિરાજ,
 ત્રિભુવન પતિની તૃપ્તિ કાજે, સાજ કર્યાં છે આજ. ૫
 નિત્ય દર્શન કરીએ નટવરનાં, આજ અનપૂર્ણા માજ,
 જેના વિણ જીવ ધડી નમે ના, ખરેખરી એ માજ. ૬
 રાધ રંક ઝડપી મુનિ મહાચાની, જેની વડે જીવતામ,
 જે મા જજને જીવન આપે, અદ્ભુત આવરદાય. ૭
 પ્રસાદ રૂપે પૂર્ણ કરે મા, આપી આતમરાજ,
 પ્રસન્ન આજે એ અનપૂર્ણા, જેની આ લીલાજ. ૮
 કરે દર્શન મા દીનગંધુનાં, અમ દર્શનમાં માજ,
 માયા જણી જમે જીવન એ, આપ્યાં છે સમવાજ. ૯
 ધન્ય કન્દિયો ધન્ય ગોવર્દન, ન્યાં અનપૂર્ણા રાજ,

પ્રભુ જીવે પિંડમાં

પ્રેમી પ્રજાતમાં પ્રભુ જીવે પિંડમાં, ઉર અચાન અધાર લેદી,
 અંજલિ અર્પ્પમાં આપ આપે સદા, દૈતની છાપને છેક છેદી. ૧
 વૃત્તિની વેદીએ વિષયને હોમતા, નિર્મળ ચિત્ત મ્હાતા પ્રભુને,
 વિશ્વમાં વિસ્તર્યા વિમળનેત્રે જીવે, વસ્ત્રરૂપે જીવે એ વિભુને. ૨
 સ્નેહ સિંદાસને સ્થામને સ્થાપતા, જીવ ભાવે વળી દાસ રાગે.
 રમરણનાં સુખ સંસારમાં પામવા, ફરી ફરી જન્મ એ આપ વાગે. ૩
 જીવને જીવન મુક્તિ મુખો આપવા, સ્થામ સંસાર સાગે રમ્યા છે,
 અમર આનંદ એ આગવા ભક્તના, ધન્ય જેને પ્રભુ એ પમ્યા છે. ૪

શરદ પુનમનો ચંદ્ર

હિયો શરદ પુનમનો ચંદ્ર, રાત રૂપે ભરી રે,
 મિરધારિએ ગોપીને પ્રેમ, વાત હિરે રમરી રે.
 પ્રભુ વલ્લભે ગોકુળની નાર, નંદના નંદને રે,
 લહો લીલાને લેખ્યા મોરાર, લીધા આનંદને રે.
 લીધી મોરલી મધુરાનાય, વગાડી હંદથી રે,
 નેમ પ્લેએ ગોપીને નાદ, આવે આનંદથી રે.
 યદ્ ગોકુળે ગોપીને જલુ, જંસોના નાદથી રે,
 જગરમૃતિયો યદ્ છે વિલીન, હરિના સાદથી રે.
 ગોપી વિસર્ગી છે તન મન જાન, પ્રભુનાં આનંદમાં રે,
 એક મધુરા એ જંસોના બોલ, રજા છે કાનમાં રે.
 સૌ નિકળ્યાં તજી ધરજાર, સંસારી રનેહને રે,
 જેને પ્રભુએ કર્યા છે પાદ, તજે એ અન્ય નેહને રે.
 ગોપી આવી ભરેલી આનંદ, હરિને શોધતી રે,
 જેણે પ્રભુના લીધા છે પંથ, શક્તિ નેકા એ શોધતી રે,
 શ્યામ સુંદર કાલિન્દી તીર, જુવે છે વાટડી રે,
 ગોપી આવી છે એકે શ્વાસ, ધબકતી હાતડી રે,
 બોલ્યાં આખ્યાં અમે અહીં આજ આમંત્રણ આપને રે
 યવા ધન્ય ધર્મા અવતાર બોવા તજી તાપને રે.
 શ્યામ સમજાવે સતીઓના રાહ સુંદરો પાછાં વળો,
 કેમ યાય આપજીથી અધર્મ માનિનિ, મનમાં કળો,
 બોલી વૃજ વનિતા મૂકીને માન, કન્દેઆ શું કહો રે
 અમે પૂર્ણ પ્રીતું છું ધર્મ, અળણી રખે લહોરે.
 સૌ ધર્મો તમેમાં સમાય, અમારા સંસારના રે,
 અમે યદ્ સંસારથી પાર, બહેવારના ભાર ના રે,
 તમે ધરણી ધર્મા અવતાર, પ્રેમીને પાળવા રે,
 ભલભાવે ભવે, ભગવાન, ભક્તોને પાળવા રે.
 પ્રભુ તમને શા દેહ સંબંધ, જુવો દિવ્ય દ્રષ્ટિએ રે,
 આતો માન્યા માયાના પ્રત્યંધ, મિથ્યા જ્ઞા સૃષ્ટિએ રે,

હરિ જગતે જીવનના ધર્મ, અમે સૌ સંવર્ધારે,
તમે નિયુક્ત નંદકુમાર, નેહેથી ઉરે ધર્યા રે.
પ્રભુ આપું તમારે સરણ, પાછું કેા ના વાપું રે,
વળી થાતા હરિ દર્શન, અમે આ શું સાંજાવું રે.
હરિ ભક્તોને લીલિ ન હોય, વિચારે અંતરે રે,
આજ દીઠા અમે અપરોક્ષ, નથી પટંતરે રે.
પ્રભુ પિંડ મહી રમનાર, પરીક્ષા ના ધટે રે,
જીવે અંતરયામી જરૂર, મન આ કેાને રટે રે.
પ્રભુ પ્રગટ્યા ગોકુળમાં આપ, ચર્ષ પુષ્પ વૃદ્ધિયો રે,
દેખી દિવ્ય લીલાઓ અનંત, ખુલી ગર્ભ દ્રષ્ટિયો રે,
જ્ઞાણ જ્ઞાણને આશાવિશાદ, પ્રસન્ન પ્રભુ થાવને રે
નાથ મૂકીને જાણુ આ દેહ, કહેયો તો જીવને રે,
પ્રીછ્યા પ્રમદાના પ્રેમ અથાગ, પાછી તો નહીં વળે રે
પરિબ્રજી વિચાર્યાં એમ, ભલે એ બલે ભળે રે.
જેના અંતરયામી શું ભાવ, એકત્વને પામીઆ રે,
એના જીવત્વ-ભાવના ભેદ જરૂરજ વામીઆ રે,
નંદનંદન પુરૂષ પુરાણ, અનાદિ એક છે રે.
રાધા આદિ રામાઓ ઋચ્યા રૂપ, વેદોના વિવેક છે રે,
પરિબ્રજની શક્તિઓ એહ, અનંત અભિન્ન છે રે,
જીવભાવે ન એહ જણાય, આત્મે અવિચ્છિન્ન છે રે.
જેને દીનખંધુની દયાય, દેહની ન ભ્રાંતિઓ રે,
જૂઠી જાણે માયાની સદાય, થતી નિત્ય ક્રાંતિઓ રે.
નહી જીવ જ તો જ્ઞાનાં જગત, અદ્વિતે આટી નથી,
જેને પુરણ બલ પ્રસન્ન, એને કેા ધાટી નથી.
ભેદ ભાવે એ બલ ના પમાય, અણુ અણુ એક જો રે,
ભાળે અનન્ય ભાવે એ એક, જજો રાખી ટેક જો રે.
એને ઉર ઉગે યાદવનો ચંદ્ર, આવરણ આધાં કરી,
એની આત્મ કળાઓ સોદાય, અભિન્ન જો એને વરી.

કોને કામણ કરીઆં ?

- કોને કોને કામણ કરીઆં, કન્દેયા તેં કોને કોને
કોનાં કોનાં મનને હરીઆં, કન્દેયાં ૨૬ ૧
- વૃજવાસી જાણે જે અમનેજ કરીઆં, નાના સરવને કરીઆં,
માવિક થઈ માનવને કરીઆં, પરવસ વિષયો વરીઆં. ૨
- જેણે સુખ જેમાંહે માન્યું, એ પાછળ એ ફરીઆં,
કેટલાં રૂપ ધર્યાં તેં કન્દેયા, કેટલાંએ મન હરીઆં. ૩
- નશ્વર પાછળ ક્યાં એ ન ક્યાં, ફરી ફરી જીવન ધરીઆં,
પણ તેમાં પુજને જોનારાં, ફરીને નવ અવતરીઆં. ૪
- અનુગ્રહ નજરે તેં જે જોયાં, ખરાં કામણ ત્યાં કરીઆં,
મારાં મન શું એમજ હરીઆં, રૂપ હૃદયમાં બરીઆં. ૫
- જે ધડીઓ પુજ વિષુ વિષુ જાતી, એ સંચિત અનુસરીઆં,
પણ એ સર્વે મોળાં મોહન, પુજ માંહે મધુ બરીઆં. ૬
- અમૂર્તા સુખ તો પુજ સ્મૃતિએ, તેં એ કામણ કરીઆં,
આશ્ચર્યો શાં ધરવાં એનાં, તેં તારણ પદ ધરીઆં. ૭
- આત્મ ગણું તો નથી ઉપદારો, બાજ અનોખાં કરીઆં,
કહેનારાં બહેનારાં હરીઆં, એહ અનુપમ કરીઆં. ૮
- મન રહે ત્યાં લગી કામણ કરજે, હરજે મન જેમ હરીઆં,
ચોર ચતુર દુઃકૃષ્ણ કન્દેયા, ન મળે તેં જે હરીઆં. ૯
- ચોર કહું તો ચિન્તા શી તેં, એ નામો પ્રિય કરીઆં,
તારાં પુજને જે જે કહે તે, તેં પુજ રૂપે કરીઆં. ૧૦
- નામ રૂપને ગુણ દોષોનાં, તેં ક્યાં ઝોઠાં ધરીઆં,
અનુપમ અર્થો પુજ કામણના, જણે પુજને વરીઆં,
તને વર્ણ એ તર્ણ ત્રિગુણો, એકત્વે અનુસરીઆં. ૧૧

વાણી હું પાવન કરું

- વિષુ વિશ્વવ્યાપક વિષ્ણુને, લક્ષ્મી સહિત સ્નેહે સ્મરું,
વિધિ વેદ સુર રતવે સદા, પણ વાણી હું પાવન કરું. ૧
- જ્ય વિજ્ય નંદ સુનંદ ને, પ્રેમે અમરગણ્ય પૂજતા,
એ દ્વારપાળો અષ્ટને, પ્રભુ રૂપ ભક્તો જૂજતા. ૨
- સનકાદિને સ્થંભાવિયા, એ બળ પ્રભુ દાસત્વનાં,
દીનખંધુ લાડ લગવતા, કર્મો કરી જ જીવત્વનાં. ૩
- ઈચ્છા યજ્ઞ સૌ કરી શકો, પણ ભક્ત માટે એ વિધિ,
અનુગ્રહ લીલા વિગ્રહ મિથે, કરૂણા જીવો ને છે કાધી. ૪
- વિષુ વિશ્વનાં પાલન કરો, લાલન કરો વળી ભક્તનાં,
ચાલન કરો ચૈતન્યથી, અનુસ્મૃત રહી આ જન્મતનાં. ૫
- ઈન્દ્રાદિ અમરો દુઃખમાં, સરણે તમારે આવતા,
વળી ભક્તના ભાવો પ્રભુ, તમને ભવે પ્રગટાવતા. ૬
- સુખમાં મુવો ક્ષીર સાગરે, સાન્ત્વન સુર પામે તહીં,
જી ધન્ય ધરણી દાસને, ખ્યાને ધરે એ મન મહીં. ૭
- ચરિતો તમારો ચિત્તમાં, અમરત્વ ભાવ જન્માડતાં,
નિર્ગુણ ગુણોમાં આવતા, આશ્રય એ જ પમાડતાં. ૮
- પ્રભુ ધર્મ પાલન ધારિયા, તો કેમ એ યે ના કરો,
જીવ અંશ માયા આવ્યાં, કરૂણા કરી ખ્યાને ધરો. ૯
- પ્રભુ ચરાચરમાં વિસ્તરી, નિર્લેપ રૂપ રહી શક્યા,
એ ખેલ આ જલ્લાડમાં, પરિપૂર્ણ કો ન કહી શક્યા. ૧૦
- મન શુદ્ધિ મહિ આવવા, વળી નિજ રૂપે જીવ લાવવા,
અવતાર આ અવનિ વિષે, ભક્તિ તણાં બી વાવવા. ૧૧
- અનુગ્રહ તમારો એટલું, કરીને કહી ના અટકતા,
પ્રભુ પ્રેમ પારોખાધિતા, જ્યમ જગે જીવ ન ભટકતા. ૧૨

છેા તરણુ તારણુ ભક્તના, વગી વિશ્વથી ન્યારા નહીં,
 આત્મા અમર સહુ જીવના, પ્યારું તમેથી ક્રા નહીં. ૧૩
 એ બેદ વેદ ન પામતા, જીવ જાણવા જોવા મથે,
 જીવ શિવ જગ સૌ આપ છે, આત્મા રૂપે દેહને રથે. ૧૪
 ધડી બે ધડી આ રહ રહે, ત્યાં જીવ માયા ખેંચતી,
 પણ આપ શરણે આવતી, એ આપ મહિ પહોંચતી. ૧૫
 પ્રભુ પ્રેમથી તમને સમરૂ, એવી દયા અવિધારજો,
 અધૂરા અમારા સ્નેહને, મિરદો વડે જ સ્વીકારજો ૧૬
 પ્રભુ દેવ શાને દેખવા, એ ભાવ માયા જાળ છે,
 અવશેષ તત્ત્વે આપ છે, પણ બાપ જીવ તો બાળ છે. ૧૭
 હરિ બાળ પાળ તમે સદા, અમને નથી ચિન્તા કશી,
 હૃદયે રહી રજીઓડ કોડો પૂરતા હૈયે હથી. ૧૮

પ્રભુપદ પ્રેમ

જોમને પ્રભુ પદ પ્રેમ પ્રગટેલ એમનાં દુઃખોથી દિલના કંગેલ, જોમને ૦ ટેક
 નારદ નવાઈ લહે, હૈયાં હોંકાર દે, મુવજીએ પ્યાને ધરેલ ૧
 હરિયે હુમાડીઆ પવંતથી પાડીઆ, પ્રભુએ છે અમ્મા કરેલ,
 ટેકા ને કાજ કડા તેલે તળાવનાં. ઉકળતાં આપે હરેલ. ૨
 રામજો હાણુ દે, એ દિકરાના દામ લે, અમ્મર એ કીર્તિ કરેલ,
 આબ્યો છે રંક એને લીધો છે અંક વળી, કાયાનાં માંસો તોળેલ. ૩
 જપતા તા શિવ અને જાતા તા જીવ તોય, પ્રોતેથી સાચવા દીધેલ,
 અતિયિ જમાડતાં, સુત મોઢા ખાડતાં, પ્રભુ જી છે આપ પ્રગટેલ. ૪
 જાણ જીવ ભાવ અને થાય શિવ ભાવ તવ, માયાના પાશ ઉતરેલ,
 કહેણીએ એક અને રહેણીએ એક સંત, પ્રભુએ પોતાના કરેલ. ૫

યોગીન્દ્ર મહાદેવ

- લોગીન્દ્રપણું જણાવી, કદયા મમં સનીએ,
એના ઉત્તર આપ્યા, હસીને યશુના પતિએ. એના ઉત્તર૦ ટેક ૧
- એનને જતાવી સતી, શુ રહ્યા સતાવી રે,
મેં તો જળ માયા વને વશીને પતાવી રે. ૨
- બોળા બોળા બોળા અમે, નિર્મુલુના બોળા રે,
તમે એ પરણ્યા પારવતી પાથરીને બોળા રે. ૩
- જંગલના લોગી અમે, વિષય વિયોગી રે,
તમને વર આપ્યો ત્યારે, માન્યો મને બોગી રે. ૪
- ભગીરથે જાણ્યો મને, તપે ગંગા ધરવા,
સગર ક્ષુતોની સદ્ગતિ વેગે કરવા. ૫
- મારે શરણે આવે એને, જે માગે એ આપું રે,
તમારી પેઠે રે એને દિલમાં હે સ્થાપું રે. ૬
- નીલકંઠ રૂપે હું તો નાગને રમ્ભાડું રે,
પણ પાસે આવે એને અમૃત જમાડું રે. ૭
- કૈલાસની ઝુંપડી એ વિશ્વ વસાવું ફું,
કહો તો એ ઝુંપડીને રતને રસાવું ફું. ૮
- ચોરી તો કરૂં છું નિથે બકતોના મનની,
અથવા કરૂં છું એમના જગના જનમની. ૯
- અર્ધાંગે રહી સતી ન ધટે રિસાવું રે,
કહો તો ભવાની, ગંગા ધરીને રિઝાવું રે. ૧૦
- શિવ શક્તિ સતી તમે ક્યારે ન્યારાં જોવાં રે,
ગંગાને ધાટે સતી આપે સિવે સોદર્યાં રે. ૧૧

સ્તવન શંકરનાં કરૂં

- મનમાં મને પ્રજ્ઞા થઈ જે, સ્તવન શંકરનાં કરૂં,
 લઉં સેખિની લખવા કરે, ત્યાં હોભ મન માંહે ધરૂં ૧
- જે ભેદ વેદ ન જાણતા, એ માનવી મુખ થું કહે,
 પરમાત્મ પ્રેમી તત્વ એ, હરમાં રહી સર્વે લહે. ૨
- મેં નજર ત્યાં નિરખી કરી, તો જ્યોત દીડી જાગતી,
 જે પ્રેરણાઓ દઈ રહીને, બૂલ મનની બાગતી. ૩
- શિવ થું નમી મેં ત્યાં કહ્યું, જે આપ તો ઉમિયાપતિ,
 તમ ચરણ શરણે આવતાં, દુર્લભ પ્રભુ કંઈ એ નથી. ૪
- કે કે જનો છે તારીઆ, અધિકાર ત્યાં જોયા નથી,
 દુઃખ હર તમે એક દેવ છે, એ જાણીયું મેં મન મધી. ૫
- ઈશ આપવાને કાજ પામે, મુખ પ્રભુ પ્રેમે કર્યાં,
 વળી શીતળ કરવા દાસને, મંત્રા તમે મસ્તક ધર્યાં. ૬
- સાક્ષાત્ અંખા જાગતનાં, ગૌરી સદા સંગે રહ્યાં,
 ભવ લીપણ રોગો ટાળવા, એ રૂપ મેં મનમાં લખ્યાં. ૭
- મંગળ કરે જે વિશ્વનાં, એ બાળ ધેવા ગણપતિ,
 શિવ રમણ કરવા આપનાં, નથી પ્લોચિતી મારી મતિ. ૮
- રિદ્ધિ અને સિદ્ધિ સદા, જે દેવની સંગે રહે,
 વળી લક્ષ્ લાભ જ બાળકો, એ ભેદને કોક જ લહે. ૯
- કુમાર કાર્તિક આપના, જે અમરના અધિરાજ છે,
 છે મયુર વાહન જેમનાં, આશર્વ મોહાં આજ છે. ૧૦
- શિવ સર્વ વિષ કંઠે ધર્યાં, તે લક્ષ્મી ના લાય ટાળતાં,
 વળી વિશ્રૂતિ અંગે ધરો, સંસાર શબ્દને બાળતાં. ૧૧
- ભવ ચંદ્રમાનાં બાળ્ય શાં, જે બાલમાં જુવણ થયા,
 સુધા સરે શિવ સંગથી, નવજીવન જાગે દઈ રહ્યાં. ૧૨
- રૂંદમાળ જેની હર ધરી, એ ધન્ય દાસો છે ખરે,
 જે હર હૃદય હોશે રહે, એ જાગતને પાવન કરે. ૧૩

- ભવ ભાગ્ય નંદીઃ હુંગીનાં જે તમારાં વાદન થયા,
 એ પૂજતા જગ જીવથી, જેની ઉપર શિવની દયા. ૧૪
 નીલકંઠ વિષ સંસારનાં, તમ દર્શને ઉતરી જતાં,
 તમ રમરણ શાન્તિ આપતાં, ને પતિત પાવન યદ્ જતાં. ૧૫
 શાશ્વત ગતિ તમ સરણમાં, જે મરણમાં રમૃતિ એ રહે;
 શિવ એક ધ્વજ એટલો, અંતર લહો મુખ શું કહે! ૧૬
 શિવ રમરે તમને પ્રેમથી, એ ભવ મહીં તો ના ફરે,
 એ અમંગળ શંકા કરે, એ દેહીના દોષો ખરે. ૧૭
 અગ્નિનદરે એ જીવના, રખે ઉપેક્ષાઓ કરો,
 કલ્યાણ કરવા વિચિનાં, શિવ સગુણ રૂપેને ધરો. ૧૮
 ના ના ઉપેક્ષા નહીં કરો, નિચે તમે દુઃખ ભંજના,
 એ અમર સત્યો આપનાં, આ તો બધી એ બંજના. ૧૯
 શંકર તમારા તત્વને, સંસારી જન તે શું લહે!
 શુક સનક સરખા જાણતા, તો ચે મુખે ના ના કહે! ૨૦
 સાકાર શંકર રૂપનાં, વર્ણન કરે વેદો વિધે,
 અમૂર્ત મૂર્ત તમે થયા, તે માત્ર ભક્તોને લીધે. ૨૧
 એ કૃપાઓ જે આપતી, જીવ જાણુશે શું અરૂપ આ,
 કેમ અનૃણી થાશે જ એ, સ્તવતાં તમોને કલ્પ આ. ૨૨
 સહુ કાળ સ્તવતાં શારદા, નવ પાર પામ્યાં એકદા,
 પણ શિવ તમારા નામથી, છે અભય ભક્તો તો સદા. ૨૩
 ત્રણ ગુણથી જગ બાંધીઆં, તે ત્રિશુળ દરના હાથમાં,
 એ ત્રિશુળથી જન તારવાં, એ જળ અમારા નાથમાં. ૨૪
 પરિત્રાણકારક નામ જે, શિવ એ સદા રહે જો મને,
 સાક્ષી સદા અંતર તણા, કહેવું વધુ કેની કને! ૨૫
 અણુમૂલ મોધા મંત્ર એ, પંચાક્ષરે તમને સ્તવે,
 પંચત્વ ચાતાં દેહનાં, શિવ રૂપ એ શાસ્ત્રો કવે. ૨૬
 ત્રિકાળઆધ શિવ તત્વનાં, જાને નથી બંધન કર્યાં,
 જીવ પુત્ર શિવ સરણે જતાં, જગ માત મન માંહે દશ્યાં. ૨૭

માતા પિતા પુત્રે વળી, કહેવા અને દહેવા લગી,
 ભવ ક્રમણુ બ્રાન્તિ આ બધી, ભવ ભાવથી ભજવા લગી. ૨૮
 ભવ ભવ નથી ભવ ભક્તને, ભવ રૂપ દેખે ભવ સદા,
 ભવ ભાગ્યશાળી ભક્ત એ, ભાળીશ હું ભવમાં કદા। ૨૯
 પરિપૂર્ણકામી નામના, છે બિરહ આશુતોષના,
 અમ અંતરે આનંદ દેખ્યા, મુખ સિવ સંતોષના. ૩૦

શિવ શંકર ચરણે

શિવ શંકર ચરણે, ધારિયે પંકજ શિવ શંકર૦
 એના અનુમદ અંતર રમરીએ. પંકજ૦ ટેક ૧
 કૃષ્ણ કમળથી શંકર પૂજે, એ ધ્યાને ભવ તરીએ.
 દશાનન પૂજે શિર કમળથી, એહ દયા ન વિસરીએ. ૨
 પાર્વતી પતિને પદે પૂજતાં, યમ હડે ઉઘરીએ.
 કૈલાસ પતિ કમળથી રીએ, રમરતાં ભવ ન જરીએ ૩
 બોળા ભાવે ભવને ભજીને, પદે પૂજા કરીએ,
 અમર કર્યાં નંદીને જોણે, એહ કૃપા ન વિસરીએ. ૪
 અનેક ભક્તો શંકર પૂજી, તરી ગયા એ રમરીએ,
 ગૌરી ગંગા એ પ્રભુ પૂજે, અળગાં નહીં જ જરીએ. ૫
 ત્રિલોચન તારણુ સકળ જગતના, રમરી પાપોપરહરીએ,
 જેર જગતનાં ઝીલે શંકર, નામે અમર ચર્ચએ. ૬
 શાન્તિ ભરે ભવ હરહર કહેતાં, કામ થકી ઉઘરીએ,
 વિશ્વનાથ વિશ્વાસે રહેતાં, ભવ બીષણુ ભવ હરીએ. ૭
 અનંત કૃપાએ વિશ્વપાતની, ક્રમ કરી વર્ણન કરીએ,
 સંતો યાકયા શાસ્ત્રો યાક્યાં, અદ્ય મતિ શું ઉચરીએ. ૮
 સદૃશ મુખેથી શેષ જ થાકે, એક મુખે શું ઉચરીએ,
 હૃદય કમળ આ ધરીને સિવને, ચરણુ કમળ શિર ધરીએ. ૯

જય વાયુપુત્ર

જય વાયુપુત્ર અવતાર મહેશ આપ, કરૂં વદના ચરણમાં હરવા ત્રિતાપ.
 શ્રી રામ કાળ અવતાર તમે ધરેલા, દર્ષ આશિષો સુરગણે નિર્ભય કરેલા.
 ઓ સચિવ સુગ્રીવ તથા અતિશેષ શાશુ, જેવિપતર્માનવતજે પ્રિયએજ નવવા,
 ઉપકાર કાળ અવતાર તમે ધરેલા, રહી સગ સુગ્રીવ તમે સુખીઆ કરેલા.
 વળી મૈત્રિમાં નિમિત્ર રૂપ તમે થયેલા, ઓ જાણકાર પ્રયમે જ તમે મર્યાદા,
 તમ દર્શને રઘુપતી સુખીઆ થયા'તા, તમ દર્શને પ્રિય વિયોગ બૂધો ગયાતા.
 ન્યાં વિષ્ણુ સાથ શિવનાં મિલનો થયાં રે, ત્યાં દુઃખ માત્ર જીવનાં પછી કર્યાં રજાં રે
 શ્રી રઘુપતિ મન વિષે તમને લહેરે, દર્ષ મુદ્રિકા કર વિષે ગુણ જ કહે રે
 દેખી સમુદ્ર કપિઓ મનમાં મુગ્ધાતા, દર્ષ દોષ રાવણ શિરે ઉરમાં ખીજતા,
 લહી દુઃખને બળ પરાક્રમ આદર્શ છે, મુનિ વચનથી સ્વરૂપ જ્ઞાન જ સાચમાં છે.
 રઘુનાથને હૃદયમાં નિશ્ચિન સ્મરે જે, કહો કેમ એ નિમિષમાં ભવના તરે એ,
 લંકા બંધી કરી વળ્યા સતી કાળ શાશુ, દીર્ઘ નહીં જનક નંદિનીને મુંઝાણ
 આવ્યા અશોક વનમાં મળી જાળ ન્યારે, દીર્ઘ અશોક તરૂં તમે પછી માત લ્યારે,
 છે હર્ષ અંતર વિષે ગુણ રામ માતા, હે માત છે કુશળ ક્ષેમ જનક જમાતા.
 દર્ષ મુદ્રિકા પદ વિષે નમનો કર્યા રે, કહી રામ વાત દુઃખ માત તથા હર્ષા રે,
 શ્રી જાનકી દુઃખ હરી સુખથી કર્યા રે, થઈ જાણ રાવણ પછી બચથી બર્ષા રે
 અક્ષય અને અસુર બહુ દણીને વળેલા, લેવા વિદાય પછી જાનકીને મળેલા,
 સદેશ લઈ સતી તથા પછીથી ફરેલા, છે અનશને કપિ સહુ, સુખીઆ કરેલા.
 લઈ મિત્ર વૃદ્ધ રઘુનાથ સમિષ આવ્યા, કહે પ્રણમીને કુશળ જેહ મંદેશ લાવ્યા,
 છે મા પ્રભુ કુશળ માત્ર પુરતાં કહેવા, કારણ નથી ક્ષણ દવે અહીં આજ રહેવા.
 કહે ધન્ય ધન્ય રઘુનંદ તને શુ આપું, નથી આજ કાંઈ મુજ પાસ હૃદયેજ યાપું,
 લક્ષ્મણ થયા રણમહી ગૃહિં તન્યારે, લાવ્યા તમે અમર ઔષધિ શિથિ ત્યારે.
 વીતી ગઈ અવધને રઘુનાથ નાવ્યા, રચતાં ચિતા ભગતને દુઃખ સૌ સમાવ્યા,
 એમ રામ લક્ષ્મણ અને સતી માત સીતા, સુગ્રીવ અને હરત દુઃખ હર્ષા અજાતા.
 છે રામ અંતર વિષે જ અત્યક્ષ જેના, કહો જીવ તે જસ કહે કઈ રીત તેના
 પ્રભુ રામપ્રિય શિવ આપ સદા તમે છો, કરૂં વદના ચરણમાં સુર સહુ નમે જો;

મન મંદિર

નમું મનમંદિર રઘુનંદન, નમું નમું મન મંદિર
 કરતા અમર મુનિવર વંદન, નમું નમું ઠેક ૧
 જગ નિયમનના ચાલક પાલક, એકજ દશરથ નંદન,
 પિતૃ વચન પાળે પરમેશ્વર, જ્ય જ્ય કોશલ વંદન. ૨
 ધન્ય દશરથ ને ધન્ય કોશલ્યા, રામ સરીખા નંદન,
 ધન્ય વળી રઘુવંશ વિપેશે, રામ ભરતના બંધન. ૩
 જનકી તો જગદંબા આપે, રામ હૃદયના રંજન,
 રામ હૃદય જેને નિત રહેતા, નમું એ અંજનિ નંદન. ૪
 શમરી શુદ્ધના ધન્ય રટણ જે, પગ પૂજ્યા ભવભંજન.
 દાસ હૃદયના દિનમણી રાધવ, દુષ્ટ જનોના કંદન,
 રૂંદે રૂંદે રઘુનંદન રહેજો, રટણે સ્પંદન સ્પંદન. ૫

સીતા સખીને પ્રીછવે

સીતા સખીને પ્રીછવે, પેલા દશરથ બાળ,
 ટાણુ પુણ્યે અહીં આવીઆ. ચપા ઈસ ફાળ. સીતા ઠેક ૧
 નોતાં દીઠાં નોતાં સાંભળ્યાં, આવાં અદ્ભુત રૂપ,
 સૂયં આગળ જેમ આગીઆ, એમ સર્વે આ ભૂપ. ૨
 સુણુ રે સખી મારું મન દરે, એવું નથી જગ દોષ.
 આણે તે પાશો નાંખીઆ, મારી શુદ્ધ જ ખોષ. ૩
 દ્રષ્ટિએ દિલ મારાં દારિયા, પદચા પરવસ આણુ,
 તાતનાં પણ છે રે આકરાં, કેમ ટૂટશે એ બાણુ. ૪
 રઘુકુળના એ લાલીલા, રાય દશરથ કુમાર,
 ખમાખમામાં ઉછર્યા, પુણ્ય શા મુકુમાર. ૫
 કમલ કરી આપ ચડાવશે, મારું મન રે મુંઝમ,
 જનકને જઈ તમે વિનવો, મૂકે પણની કથાવ. ૬

- સીતાએ તન મન સોંપીઆ, રામ ને રે ચરણ,
 ને કઢી એ મિથ્યા થશે, તો તો પામશે મરણ. ૧૭
 સખી રે સીતા શું બોલીઆ, બહેની યદ્ય શું અબણ,
 ઋષિએ પરાક્રમ વર્ણવ્યા, એનાં અમોઘ બાણ. ૮
 દેવમળ તો એનાં રૂપ છે, રખે ખાતાં રે ભૂલ,
 અસુર હણી યદ્ય રક્ષીઆ, એના બળનાં શાં મૂલ. ૯
 સુબાહુ તાડિકાદિ મારીઆ, જગે જાણ્યા અજીત,
 નિત્રે એ ત્રંબક તોડશે, વરશે સીત ખમ્મીત. ૧૦
 રૂપે તે શુભ ક્રમ તોળીએ, બેની કરે રે વિચાર,
 અમૂલ્ય મોતીઓ સીપે બધાં, ક્રમ પામીએ પાર. ૧૧
 વિધિનાં નિર્માણો એજ છે, તારી એની રે જોડ,
 શંકર પારવતીને વિનવે, પુરે સહુનાં એ કોડ. ૧૨
 સીતા શ્રી સામ્રાજ્યે વિનવે, હળવું કરવા ધનુષ,
 જગદંબા જેને વિનવે, ક્રમ જાણે એ મનુષ. ૧૩
 ગૌરીનાં વૃત્ત જેણે આચર્યાં, એને શંકર રહાય,
 વળી ત્રંબકનાં બળ એસરે, લેતાં કર રધુરાય. ૧૪
 એના નામે ભવ ભય છૂટે, દૂટે યમના રે પાશ,
 ત્યાં ત્રંબકનો શું આશરો, અડતાં અવિનાશ. ૧૫
 બક્ત હૃદયના બાણ જે, સતી સીતાના નાથ,
 શરણે આવ્યા થતુ ના તજે, તજે ક્રમ એ હાથ. ૧૬
 જગત જનુની જનક સુતા, રામ જનના રે તાત,
 અખંડ મિલન એ અનાદિનાં, જાણે વિરલા એ વાત. ૧૭
 અવિયળ રહો મારે અંતરે, એવાં સીતા ને રામ,
 શરણ રાખો મને સર્વદા, તમે પૂરણ કામ. ૧૮

અવધ પુરીમાં અવતર્યા

- અવધપુરીમાં અવતર્યા, ચૌદ શુવનના નાય.
 ઇંદ્રાદિ દેવો અંતરિક્ષથી, સતે જોડીને હાય. ૧
- બ્રહ્માના બાર વધારવા, કરવા વરને અબ્યર્થ,
 ભૂમિના બાર ઉતારવા, લીલામાં છે સમર્થ. ૨
- દશરથ સત્ય જણાવવા, દાખવવા સુત ધર્મ,
 રઘુવંશમાં પ્રગટો તમે, એના કેા જાણે મર્મ. ૩
- કૌશલ્યા કુખ શોભાવવા, યમા બળવંત બાળ,
 માતા કૈકયીને મુંઝાવવા, અરે આપીને આળ. ૪
- લક્ષ્મણ સેવા સ્વીકારવા, દેવા જગતને બોધ,
 નીતિ નિવશને સંભાળવા, કરવા મનના નિરોધ. ૫
- ભરતની કાંતિ વધારવા, કરવા ત્રિભુવને નામ,
 અવધે અધિરાજ આવીઆ, રવિ વંશે રે રામ. ૬
- જનકતણાં પણ પાળવા, કરવા અદ્ભુત કર્મ,
 વિદેહી સુતા વરશેા તમે, એના વેદોને મર્મ. ૭
- શરણ સાધનને સ્વીકારવા, વળી પ્રેમની રીત,
 શબ્દી શબ્દાને તારવા, કરવા કર્મ અમિત. ૮
- હનુમંત હૈયા શોભાવવા, રહેશે હૃદયમાં રામ,
 અકિન્ન હું ને મારા ભક્ત એ, દાખો પૂરણકામ. ૯
- દશાનન દર્ષને ટાળવા, વાળવા નિજ ધામ,
 અવનિએ અજન્મા અવતરે, રઘુવંશે રે રામ. ૧૦
- પતિન વૃત ધર્મો પાળવા, ટાળવાને અધર્મ,
 અકળ કર્મો તમે આવરે, એના શિવ જાણે મર્મ. ૧૧
- શંકરનાં મહાત્મ્ય જણાવવા, રામેશ્વરનાં પૂજન,
 ભક્તિ વિના સુલભ નથી, એ તમારા દર્શન. ૧૨
- સાત્વન છે સુર સાયને, સ્થાય સીતાના નાય,
 પુષ્પાંજલિઓ પ્રેમે કરે, તમને જોડીને હાય. ૧૩

કરું વંદના

- અમ અંતરે આરાધ્ય જે અવધેશ સીતાના પતિ,
કરું વંદના એ ચરણમાં, રહેવા અચળ એમાં મતિ. ૧
- પરિપૂર્ણ થઈ પવિત્ર એ, જે બાળ દશરથ રાવના,
રઘુવંશ કારણ દેહ ધારણ, તમ ગુણ મુખ મવાય ના. ૨
- છો ભક્તતારણ અસુરમારણ, બાણધારણ રઘુપતિ,
તમ ચરણ કારણ અટપટું. નવ જાણતા કો મહા જતી. ૩
- જે ચરણથી અહંસ્યા તરી, ને સિંધાની થઈ સુંદરી,
એ પતિતપાવન રઘુપતિ, અનુમદ કૃપાઓ આદરી. ૪
- શુકરાજ જે ચરણે તપ્યા, વળી અસુર રવર્ષે સંચર્યા,
તે તારણ તારણ રઘુપતિ, છો ભક્ત કારણ અવતર્યા. ૫
- શ્રીરામના પણ જે ગુરૂ, વસિષ્ઠ આત્મારામ છે,
કહું મહાત્મ્ય એનાં શી રીતે, પ્રુણનાં ત્યાં કામ છે. ૬
- આ સુષ્ટિની નીતિ પાળવા, અધર્મને વળી ટાળવા,
તમે અજન્માયે જન્મ લીધા, એ ભક્તને મન લાગવા. ૭
- છે સસવાદી રાવ દશરથ, શ્રીરામ જેના પુત્ર છે,
દેહ જાય તો છો જાય પણ. સર્વ એજ એનાં સુત્ર છે. ૮
- જેણે પુત્ર કારણ તપ કર્યા, ને વશ કર્યા ત્રિભુવનધણી,
એ અજન્મા પણ અવતર્યા, ગ્રહ પ્રેમીના કપમ રહે નહીં. ૯
- જેણે ધણે કષ્ટ પ્રેમ દ્રષ્ટે, રામનાં મુખ બાળીઆં,
તે રામ વન જતાં અરે, તણ દેહ સત્ત્વ સંભાળીઆં. ૧૦
- જે કાજ દશરથ દેહ તજે, તો રામ રાજ્ય ન ક્યમ તજે,
મહાપુરુષ જે મગતા કરે તો, પછી એને કો ભજે. ૧૧
- ધન્ય ધન્ય દોશસા તમે, જે ઉદરમાં હરિ આવીઆ,
શુક્રોતે જે નવ ગણે, એ બાળ થઈને ધાવીઆ. ૧૨
- શ્રીરામ લક્ષ્મણ બેઠે છે, ક્ષણ એક અળખા ના રહે,
અવતાર એ તો રોવના, સદૈવ સંગ સાથે વહે. ૧૩

પ્રભુ ભરત સરખા વીર જે, અતિ જ્ઞાન વેરાએ ભર્ષા,
 હોય રામવીરા એહવા, આશ્ચર્ય એમાં નહીં જરા. ૧૪
 જેણે ભારતે દ્રષ્ટાંત ભરિયા, ભાતના એ ભાવના,
 દશરથ કુળે એ અમર દીવા, રાવ-ભાગ્ય શાં એ લાવના. ૧૫
 શત્રુન શત્રુ હરણુ માટે, રાજ્ય ભરતે સોંપીઆ,
 એ ગમ્યું કે ના ગમ્યું તોયે, વીર વચનને નવ લોપીઆ. ૧૬
 સુકુમાર પુત્રી જનકના, મહાલક્ષ્મી સીતા અવતર્યા,
 કુળવધુ જે રધુવંશની, તે સ્વામી સાથે વન ર્યા. ૧૭
 શ્રીરામ ત્યાં આરામ છે, એ સત્ય માને અન વશ્યું,
 મહાલક્ષ્મી સાથે સચરે, ત્યાં વન કશું ને ઘર કશ્યું. ૧૮
 ક્રોધીએ કલંકજ બહોરીઆ, એ દેવના સુખ કારણે,
 જો રામ વન નવ ગય તો, રાવણુ હણે કાણુ જ રણે. ૧૯
 વળી સુમિત્રા સરખા સતી, તેણે પુત્ર ધર્મ જ ગણીઆ,
 નવ ના કહી વનમાં જતાં, ક્યમ ધર્મ જુએ શાણી આ. ૨૦
 શ્રીરામના અવતાર જ્યાં, ત્યાં ધન્ય અસુરોયે થયા,
 તો ભક્ત ભાગ્યને વરણુતાં, મુનિઓ દશે યાદી ગયા. ૨૧
 જે મરણુ યાતાં જડ થયું, તે રામ નામે ઉદ્ધર,
 તો જીવતાં મુખ જો બજે, તો કહો ક્યમ એ ના તરે. ૨૨
 જેણે હૃદય ચીરી રામ દાખ્યા, એ પ્રેમ તે કેવા દશે!
 હનુમંત સરખા અમર દાસો, નહીં હોય આ જગમાં દશે. ૨૩
 શ્રીરામ જ્યાં એહેસાનમાં, ત્યાં અવરનું તે શું ચલું,
 અંજનીનંદન આપને, હું રામ સાથે સદા બળું. ૨૪
 સુગ્રીવ સખા શ્રીરામના, અહોભાગ્ય એનું શું બલું,
 અનિચ્છા મતિ છે માહરી, લખવું પડે એમાં લખું. ૨૫
 જેણે બંધુને વળી ઘર તજ્યાં, વિજીવજી શરણે ગાવીઆ,
 શ્રીરામને જો ઓળખ્યા તો, અમર ભક્ત કહાવીઆ. ૨૬

વળી સખા જે શ્રીરામના, શુદરાજ બીલના તાજ છે,
 એણે પગ પખાળ્યા રામના, એ અમર કીર્તિ આજ છે. ૨૭
 શ્રી જનકરાય વિદેહી જે, એ વિદેહી દેવા દશે,
 જ્યાં લગન રાજ રામનાં, એ વિદેહે દેવા દશે । ૨૮
 ઉર્મિલા, માંડવી, શ્રુતકીર્તિ જે, એ જનક કુળની પુત્રીઓ
 એવી કુંવરીઓ ત્યાં પ્રગટતી, જ્યાં શુદ્ધ સાચા ક્ષત્રિયો. ૨૯
 જ્યાં રામના અવતાર ત્યાં, પશુ પક્ષીયે પાવન યતાં,
 તેા માનવીનાં ભાગ્યે ચાં, એ અમયકી ન કહ્યાં જતાં. ૩૦
 શ્રીરામ આત્મા સર્વના, તમ રત્નુતિ ઠેા કરશે બધી,
 તમ રત્નુતિ તેા શાઓ કરે, આ તેા માત્ર વદવી લાગણી. ૩૧
 રત્નુતિ ઠેાણું કરે ઠેાની કરે, ઠેવી કરે વળી કયમ કરે,
 એ જ્ઞાન તેા મુજને નથી, દસતાં દશે હરિ તેા ખરે । ૩૨

ધ્યાન રામનાં

હૃદય રામનાં ધ્યાન જેમને, રામ સમ ન કો પ્રિય જેમને.
 મિથિલબાળને ધ્યાન રામનાં, પરમ પ્રિય એ પૂજ્ય કામનાં ૧
 જે મુખે રહે રટણ રામનાં, એ મુખો નથી હાડ ચામનાં,
 ફૂર દષ્ટિઓ ઠેકેથી કરે, જન્મ ત્યાં જીવેા બરત રે ખરે. ૨
 વેર દષ્ટિઓ દશગ્રીવે ધરી, અંતકાળમાં સમીપ શ્રીહરિ,
 ધન્ય મરણ એ દશને પ્રણુ, વિષમ દ્રષ્ટિયો તોય એ વિભુ. ૩
 જુદાં ને મને વિષમતા ચડે, આત્મને કદી એહ ના અડે.
 ભક્તિએ ભર્યાં ગુહનાં મનો, પાર એ કરે રામનાં તનો. ૪
 પૂજ્ય ભાવથી શબરીએ પૂજ્યા, અખિલ ઈશ્વર ગોરથી રીઝ્યા
 ચરણરેણુ એ તત્ત્વ કારમાં, ગૌતમી રહ્યાં સતીજ દારમાં ૫
 સુમિત્રે સખા ભાવથી લલા, સ્વર્ગ રામ એ છોડીના બ્યા,
 રામ નામથી પત્યરો ત્યાં, ધન્ય ધન્ય એ રઘુપતિ ધર્યાં. ૬

- હંડકે બધાં પાપ તો દહ્યાં, રઘુપતિ પદો નિજ પદે વહ્યાં
ભરત અંતરે રઘુપતિ રમે, વાસના કહો કેમ ત્યાં સમે । ૭
- જે હિરે રહે સ્મરણુ રામનાં, એ હિરે તજે રઘુ કામનાં,
અજીત વૈરી જે વાસના વડી, રામ નામથી એ ઢળી પડી. ૮
- લીંગ દેહ જે કહી ન છોડતી, દીર્ઘજીવી એ મૃત્યુ પોઢતી,
રંગ રાગ જે કુખ હેતુઓ, જન્મ મરણના મુખ્ય કેતુઓ. ૯
- રામ નામથી એ સહુ તૂટે, અવર સાધને જેહ ના છૂટે,
દશરથે તન્મા દેહ નામથી, અધિક ના ગણ્યું કંઈ રામથી. ૧૦
- રામપૂજ્ય જે પિતૃ જોયે યથા, નીતિ કાજ એ હાડથી ગયા,
સતી સીતા હિરે રમણુ રામનાં, વિસરીયાં સહુ સ્મરણુ ધામનાં ૧૧
- રામ રામમાં છે રઘુપતિ, કેમ છોડી દે દેહ એ સતી,
રામ ધ્યાનથી વિમળ દષ્ટિયો, સરી મઈ સહુ દશ્ય સૃષ્ટિઓ. ૧૨
- અમર તત્ત્વમાં મન જ્યાં ઠંધાં, અસત્ય તત્ત્વ સૌ સદ્જન્માં સર્પાં
રઘુપતિ હીરે હાથ આવીઓ. મન ન મૂકશે એની આવીઓ. ૧૩
- ધનિક મસ્ત એ ધ્યાનમાં રહે, અવર સર્વને તુચ્છ એ લહે.
કામ છોડી જે રામને લહે, રત્ન છોડી એ કોડી ના વહે. ૧૪
- જીવ જમાં લગા રામ ના લહે, તાપ ત્યાં સુધી તનમાં વહે,
રામ નામનાં શીતળ નીરથી, શમી જતા સહુ તાપ ધીરથી. ૧૫
- લક્ષ્મણે સહ્યાં જિધ જુખને, રામથી ગર્યાં તણુ સુખને
રામ શબ્દ જે કાળમાં યથો, કાળ ખંધ એ જીવ છૂટિયો. ૧૬
- ચરચર સહુ તત્ત્વમાં ભળ્યાં, રામ નામ ના સાંભળ્યાં કંઈયાં,
તદપિ નામના માત્ર જાપથી, તજી દીધી જીવે ભાંતિ આપથી. ૧૭
- નામ રૂપ ત્યાં નથી જુદાં રહ્યાં, એક તત્ત્વમાં નિત્ય એ વહ્યાં,
સ્પર્શ પારસે લોહ ક્યાં રહે! એમ નામથી રામમાં વહે. ૧૮
- આદિ અંતમાં રામ જે રહ્યા, મધ્યમાં કદી જીવ યદ વહ્યા,
તદપિ નામથી ભાંતિ એ મઈ, જીવ ભાવની બીંતિ ચે વહી. ૧૯
- નિત્ય જે હતાં નિત્યમાં રહ્યાં, સત્ય તત્ત્વમાં હૈત સૌ વહ્યાં,
અવર ભાવ સૌ વિરમી ગયા, આત્મતત્ત્વમાં એ સમી મયા. ૨૦

જીવ ભાવની પ્રાપ્તિએ જર્તા, શુદ્ધિ ને મનો ના રહે છતાં;
 રમત માત્ર એ રામ રાજ્યની, કરું કરજ અદા માત્ર તાજની. ૨૧
 રામ રાજ્યમાં રામવિષ્ણુ ના, રામવિષ્ણુ સહુ જીવ મીઠુના
 તદપિ રામ એ રાજની યા, હુકમ વેઠવા સહુ જીવે રહ્યા. ૨૨
 આત્મદષ્ટિયે રામ એ રહે, અન્ય દષ્ટિયો જીવ શેં વહે!

કેવટ ને કિરતાર

કહેતા કેવટને કીરતાર, અમને ગુહ ગંગાપાર ઉતાર,
 સખા તું સમઝે મિત્રાચાર. અમને ગુહનટેક ૧
 નામી નાવ કિનારે આપ્યા, કરવા પ્રભુને પાર,
 અવધવિહારી અધિરા ન થતા, હજી જરી છે વાર. ૨
 પાદ પખાળું પછી પધારો, ફરચ રાજ કુમાર.
 આપ ચરણમાં ચેટકે મોહું, જડ ચેતન ખનનાર. ૩
 પત્થર પેં પ્રભુ કાઢેા દૂણા, સજીવ થતાં શી વાર!
 એમ થાય તો અમે શું કરિયે, નોકા અમ આધાર. ૪
 રાજીવ લોચન ચરણ ધરે ને, ગુહ કરે જળધાર,
 જે ચરણે ભક્તિએ ધોયા, શિવે વણા શિર બાર. ૫
 એ ગંગા અવનિયે આવી, રામ કરે લાચાર,
 એ આશ્ચર્યો અમરે ભેળા, લાભ્યાં ગંગા સાર. ૬
 પુનિત પ્રભુનાં એ ચરિત્રોના, કોઈ ન પામ્યા પાર,
 એ પદ પ્રેમે લીધાં ગુહે, અનુપમ એ અર્ધિકાર. ૭
 વિસ્મય થઈ વિધિ ઉર વિચારે, મહિમા દીસે અપાર.
 ઈદ્રાદિ અંતર આનંદા, હવે નિશ્ચેદુઃખ ટળનાર, ૮
 કેવટના કર મઠીને આશ્યા, અખિલ જગદાધાર,
 સીતા લક્ષ્મણ ને રઘુનંદન, નાવ મડ્યાં નિરધાર, ૯
 કણ્ઠધાર કેવટ એ કોતુક, અમર જીવે ધરી પ્યાર.
 સુરંગાને સીતા પૂજે, અંતરને ઉપહાર. ૧૦

ગંગા પાર ઉતારી ગુહે, પ્રજા ત્યરણુ ધર્મી શિર સાર.
 ઉર વાપી અવધે શે આખ્યા, અમર પદો નિરમાર.
 અનુપમ કીર્તિ આજે એની, ગવાઈ રહો સંસાર. ૧૧
 પરમ ધામ પ્રેમીને દેવા, પ્રજા લેતા અવતાર,
 આશ્રયો શાં ગુહ તરે એ, તરે નામે નરનાર. ૧૨
 અનંત લીલા અખિલેશ્વરની, કોણ કળી શકનાર.
 અનુગ્રહ કરશે એ ઉર ધરશે, ઉતરવા ભવ પાર. ૧૩

રામ, ખંખા તને

ખંખા તને રામ ખંખા તને, કહે કૌશલ્યા રામને જાતાં વને,
 ખંખા તને રામ ખંખા તને, માત દેતાં આશીર્વાદ દ્રવતે મને. ૧
 ખંખા તને રામ ખંખા તને, માત અંગિકા કરજો રક્ષા મને,
 ખંખા તને રામ ખંખા તને, અજ ઈદ્રાદિ દેવ વને રક્ષાને તને. ૨
 ખંખા તને રામ ખંખા તને, મારા દેવના દીધેલ રામ ખંખા તને,
 ખંખા તને રામ ખંખા તને, મારા દૂધના પીધેલ રામ ખંખા તને. ૨
 ખંખા તને રામ ખંખા તને, તારા વેરીના વધ થાય ખંખા તને,
 ખંખા તને રામ ખંખા તને, તારા વિધો સરવ જાય ખંખા તને. ૪
 ખંખા તને રામ ખંખા તને, રાય દશરથના પ્રાણ રામ ખંખા તને,
 ખંખા તને રામ ખંખા તને, હો રઘુકુળના બાણ રામ ખંખા તને. ૫
 ખંખા તને રામ ખંખા તને, મારા લક્ષ્મણની જોડય રામ ખંખા તને,
 ખંખા તને રામ ખંખા તને, એ જગતો તું પોદય રામ ખંખા તને. ૬
 ખંખા તને રામ ખંખા તને, સતી સીતા સંભાળતાં ખંખા તને,
 ખંખા તને રામ ખંખા તને, એનાં લાડોને પાળતાં ખંખા તને. ૭
 ખંખા તને રામ ખંખા તને, ભાઈ ભરતનાં ભાવના બેઠું તને,
 ખંખા તને રામ ખંખા તને, રખે આર્ષા આવે એવા વીરને મને. ૮
 ખંખા તને રામ ખંખા તને, મારા આચાર-ધારણ રામ ખંખા તને,
 ખંખા તને રામ ખંખા તને, તારા તાતના તારણ રામ ખંખા તને. ૯

ખંમા તને રામ ખંમા તને, સૂત, સુરે પૂજવ રામ ખંમા તને,
 ખંમા તને રામ ખંમા તને, તારાં નામ નાવ ચાવ રામ ખંમા તને. ૧૦
 ખંમા તને રામ ખંમા તને, મારા જીવનનાં જોર રામ ખંમા તને,
 ખંમા તને રામ ખંમા તને, મારી આશાનાં દોર રામ તારી કને. ૧૧
 ખંમા તને રામ ખંમા તને, મારી અંતર આશીશ રામ ખંમા તને,
 ખંમા તને રામ ખંમા તને, તને રક્ષજો ભગદીશ રામ ખંમા તને. ૧૨

રધુનંદન હૃદે રહેજો

રધુનંદન હૃદે રહેજો, અભિવંદન મહી લેજો.
 તમે જગ ચક્ર ચાલક છો, તમે પીતૃ વાક્ય પાલક છો. ૧
 તમે કૌશિક મખો સાધ્યા, પ્રથમ પ્રાક્રમ પછી વાધ્યા,
 જનકનાં જ્ઞાનને જોધ, મહામુનિઓ રજા મોહી. ૨
 તમે ઉર જોહને રહેતા, નથી એ ભાર શિર જોહતા.
 પ્રતિદાને પુરી કરવા, જયે જગલક્ષ્મીને વરવા. ૩
 ધર્મ પગલાં જનકપુરમાં, વિરાજ્યા એ જનક ઉરમાં,
 મિથિલ બાળા વરી ચાલ્યા, જતાં ભગુ પુત્રને સાલ્યા. ૪
 કરી અમર ઉરે ચાધ્યાં, તમે ના કોપથી કાધ્યાં,
 અવધના હર્ષને કહેવા, નથી સમર્થ કો લહેવા. ૫
 પિતા માતા ઉરે હૃદ્યાં અમી આશીશથી વધ્યાં,
 રજા કંઈ કાળ આનંદો, જુદા વિધિના કંઈ છંદો. ૬
 કહે દશરથ કરું રાજ, નથી મારે દિવસ ઝાઝા,
 પીતાને રાજ્ય છો દેવા, વિધિને છો જુદાં કહેવા. ૭
 અમર કાર્યો હતાં બાકી, રહે કયમ એ કર્યા પાકી,
 હતા અભિપેક્ષ ચવાના, થયા આદેશ જવાના. ૮
 રધુનંદન વને જતાં, પ્રજાએ મહો ન જોવાતાં,
 જનકબાળા જતાં સાથે, અજા હયા નથી હાથે. ૯

- પિતા એ પ્રાણ ત્યાગ્યા છે, સૂતા એ નાજ નાગ્યા છે,
જતા બાળો વને મોઢાં, પીતાને મૃત્યુ છે સોઢાં. ૧૦
- ધરીને સુતમાં સ્નેહો, પડે તજવા જરૂર દેહો,
અવશ્ય-પિતૃના સ્મરો આપો, કરી સુત નામના જાપો. ૧૧
- તણ દીધાં સરીર સાથે, અમર છે આજ મહિમાયે,
શુર સદૈશથી આવી, ભરત બાળે યશ્વં બાવી. ૧૨
- કુસુમથી છે કુણાં દેયાં, હળ્યાં એ તાતનાં હૈયાં,
અહો આવી કઠિન કરણી, અમારે શિર આ વરણી. ૧૩
- વિધાનો આ થયાં શેણે, રઘુપતિ વન ગયા જેણે,
જન્મ રઘુનાથ ખદ પડીઆ, સીતાપતિએ હરે જડીઆ. ૧૪
- અહો વીર દુઃખ ના ધરીએ, કહ્યાં તાતે જરૂર કરીએ,
હૃદય તારું લહું છું હું, અધિકારે અધિક તું છું. ૧૫
- તું જન્મ્યે ધન્ય રઘુકુળ છે, તને દુઃખ એ મને સજા છે,
મળ્યો વીર તાતનાં બાળા, કરો કીર્તિ વચન પાળા. ૧૬
- થતાં આઘા રઘુવીરની. રહી ના ધીર એ વીરની,
લઈને પાદુકા માથે, વળ્યા વીરા દુઃખો સાથે. ૧૭
- અયોધ્યા પહાર રહે છે એ, ધૂરા રાજ્યો વહે છે એ.
કઠિન તપ આચર્યાં એણે, સુખો સૌ છે તજ્યાં જેણે. ૧૮
- પરમ પુનિત વીરા એવા, દેવે તો માત્ર જી કહવા,
પરમ મિત્ર બહત ગુહ રાગ, મળ્યા એને રઘુરાગ. ૧૯
- પદો જે પૂજ્યાં વિધિએ, પૂજી કીર્તિ કરી લીધી એ,
ક્યાં રામે વને વાસો, હયાં કઈ કઈ ઝાપિ-ત્રાસો. ૨૦
- સીતા સૌમિત્રીની સાથે, ક્યાં પાવન વનો નાથે,
દશાનનને ચર્ષ જાણો, ફરે છે વન રઘુઆણો. ૨૧
- સુકીર્તિએ કરી લેરા, દરો શિર રામને દેવા,
હયાં હળધી જનકબાળા, ક્યાં દેખાડવા આના. ૨૨
- નિમિત્ત વિષ્ણુ ના કર્યું ચાતું, મરણ્ય આગ્યે હૃદય માતું,
જતાં સીતા રઘુરાજે, કરી લીલા મનુષ કાજે. ૨૩

- પવન નંદન પ્રીછી બાબ્યા, રઘુવીરને મને બાબ્યા,
ગયા સુગ્રીવની પાસે, પધાર્યા છે અનાપાસે. ૨૪
- પરસ્પર દુઃખની વાતો, કરી દેખાડીઓ નાતો,
સમ દુઃખો યર્ષ મૈત્રી, વહે છે સાથ સૌમિત્રી. ૨૫
- હણી વાલી દીધાં ધામો, અમર એ વીરનાં નામો,
સીતાની શોધને કાળે, કપિઓ ત્રેમથી ગાળે. ૨૬
- હનુમંતે ધરી હામો, ક્યાં પૂરાં પ્રભુ—કામો,
રણે રાવણુ હણી હાથે, દીધી મુક્તિ રઘુનાથે. ૨૭
- શરણુ બાબ્યા વિલિપણુને દર્ષ લ'કાં હણ્યાં જાણુને,
સતી લક્ષ્મીને વળ્યા પાછા, અવધમાં દિન રહ્યા આછા. ૨૮
- ભરત વાટો જીવે વીરની, અમર આશા જ એ હિરની,
પૂરી એ આશ પવન—સુતે, જ્યાંબ્યા પ્રાણથી જત એ, ૨૯
- ભરતના એક આનંદો, ગગન નિરખે અમર વૃદ્ધો,
ધરીને રાજ્ય રઘુપતિને, યયા આનંદ મહામતિને. ૩૦
- ગયા બાબ્યા પ્રજા પ્રાણો, પરમ પ્રિય છે રઘુબાણો,
સકળ સૃષ્ટિ ભરી હવે, યયા જ્ય જ્ય કુસુમ વર્ષે. ૩૧
- પરમ પાવન કરી અરિતો, પ્રભુ પૂરી ભરી સરીતો,
લઈ ચંચુ પુનિત ચાતાં, પુરાં એ નાજ કહેવાતાં. ૩૨
- નિરંતર એ હંડે રહેવા, પ્રભુ ક્યાં આવી એ કેહેવા,
નથી વર્ણુન પુરાં ચાતાં, નથી તૃપ્તિ ગુણો ગાતાં. ૩૩
- સમર્થો સૌ ગયા યાત્રી, તથાપિ એ રહ્યાં બાકી,
અમે અસ્પૃશ્ય થું કહીએ, શરણુ તારે પ્રભુ રહીએ. ૩૪
- નિરંતર ભક્તિ તમ આપો, અવ્યય મહિમા ઉરે રચાપો,
હૃદય રમતા સહુ હંદેતા, પુનિત બાવો ભરી બહેતા. ૩૫
- અહો બાગ્યો અમારાં એ, રમરણુ ચાતાં તમારાં ને,
નથી ક્ષમ્યા પ્રભુ બીજી, કરો હો સૌ મૂરી રીઝી. ૩૬

હૃદય ભરજો અખૂટ શક્તિ, રીઝો એવી કરું શક્તિ,
રીઝે એ કે રીઝાવે કે, ખતાવો એ રઘુવીર હો. ૩૭

અંબાના ધામમાં

માથ નવરાત્રમાં અંબાનાં ધામમાં, માનવતા સંધ અતિ આવે હોજ.
રાજ રાજેશ્વરી ચરણે ચડાવવા, મન મોઘી ભેટ એ લાવે હોજ.
પંચામૃતેથી મા અંબાનાં પાવણાં, સતોથી સ્નેહે સિંચાતાં હોજ
કુકુંભ ચંદનને પુષ્પેથી પૂજતાં, લક્ષ્મીનાં ચિત્ત બીજતાં હોજ.
ઉત્તમ આશુપણે શોભે આરાસુરી, અમીલ યુલાય અતિ ઉડતાં હોજ,
સમ શતી એ મા અંબા રતવાય ત્યાં, જોલે જોલે રમન જૂડતાં હોજ.
મેવાના યાજ્ઞમાં અંબાને માગતાં, રાત્રે આરામતાં ફરાજો હોજ,
અષ્ટમીએ યજ્ઞ યાગ અંબાને ચાચરે, નોમે નૈવેદ્યના યાજો હોજ.
સરખી સાહેલી મા અંબાના ચોક્કમાં, ગરજે રમંતી રસ ધેવી હોજ,
કળકાને ઠેશથી ઉરના આલેસથી, માને નમેલી જ્યેષ્ઠ વેલી હોજ.
કંઠ મધુર્ શુ કોઠિલ ટટકતી, અંતર બીજવતી રીઝાવે હોજ,
સાબ્દોમાં શારદા અપે વિરાજતી, અંબાને જ્ઞેન નિરદાવે હોજ.
લક્ષ્મી ભગવતી માને રીઝાવતા, વેષ ધરે કલેષને વિરમવા હોજ,
માના પ્રસાદને પામીને પ્રેમથી, અંબાના અંકમાં સમાવા હોજ.
મુગ મુગ એ સ્નેહમાં ચરણોમાં માગતા, માને પ્રતાપ તરી જતા હોજ,
લક્ષ્મીના લગ્નને હરતાં જુવનેશ્વરી, કેવા એ પ્રેમના કળાતા હોજ.
અશ્વગણુ જ્યોત્ય દીપમાળે પ્રગટતી, નોખત સરણાઈ બેરી ગાજે હોજ,
જય જય સદૈવમાં અંબાના ધામમાં, નિત્ય આનંદ આવા રાજે હોજ.
આરાધુ અનિલ આવા ઉપહારયો, ચાખડીએ અંબલિ ચડાવુ હોજ,
સ્નેહે સ્વીકારી મા આવીને અંતરે, મા મને શું આમ તું લડાવુ હોજ.

તુલસી વિવાહ

- આજ તુલસીના લગ્નની વધામણી રે લોલ
તિથિ પ્રમોદિની એકાદશી સોહામણી રે લોલ. ૧
- માત ધરતીએ માંડવા રાખાવીઆ રે લોલ,
એને તરીઆ તોરણથી ઝાપાવીઆ રે લોલ. ૨
- માને કુંવરી પરણાવવાના કોડ છે રે લોલ,
જેને વરવાના રાય રણુઠોડ છે રે લોલ. ૩
- ચૌદ લોકેથી જન આજે ઉતરી રે લોલ,
જેમાં ભક્તો ને શિવ છે સગોતરી રે લોલ. ૪
- ઈ અમરોની સાથ ઋષિ આવીઆ રે લોલ,
સિદ્ધિ શુદ્ધિ ગણેશ સાથ લાવીઆ રે લોલ. ૫
- પિતૃ-લોકેથી પીતૃઓ પધારીઆ રે લોલ,
જેણે પ્રેમેથી પિંડને સ્વીકારીઆ રે લોલ. ૬
- ગોત્ર દેવી ને ગણેશનાં પૂજન કર્યાં રે લોલ,
લાવી ફાદએ મગદળ નવેદો ધર્યાં રે લોલ. ૭
- વરરાજ તે વિષ્ણુ અખિલેશ છે રે લોલ,
જેનાં તોરણને ખાતણે પ્રવેશ છે રે લોલ. ૮
- માથે ચોખ્ખી પ્રભુને પધરાવીઆ રે લોલ,
વેદ મંત્રો મંગળ હિયરાવીઆ રે લોલ. ૯
- શોભે તુલસી ઝોઢીને રાતી ચુંદડી રે લોલ,
કરે ચૂડી મીંઢળ ને નાડાછડી રે લોલ. ૧૦
- દિવ્ય પુષ્પોના દાર મગમગી રહ્યા રે લોલ,
ધૂપ દીપે મંડપ ઝંઝગી રહ્યા રે લોલ. ૧૧
- કપારે કુમકુમના સાથીઆ સોહામણા રે લોલ,
ચાપ નાદો મંગળ ત્યાં ધંટાતણા રે લોલ. ૧૨
- કંકુ ઝોખાને ચંદન ગુલાલથી રે લોલ,
કર્યાં પૂજન વરકન્નાનાં વદાલથી રે લોલ. ૧૩

- મધુપકેથી દાન કર્યા પાત્રના રે લોલ,
ચરણ વંદ્યા પ્રેમેથી વ્યભાત્રના રે લોલ. ૧૪
વંદી વિધિએ તુલસી પરણાવીઆ રે લોલ,
સુરે જય શબ્દે પ્રુષ્પ વરસાવીઆ રે લોલ. ૧૫
ચાર મંગળ ફરીતે પગે લાગીઆ રે લોલ
ત્યારે દેવોનાં દુહણી વાગીઆ રે લોલ. ૧૬
માત પ્રેમ તે મુખે ન જય લાખીઆ રે લોલ,
એણે ધર-જમાઈ થી હરિને રાખીઆ રે લોલ. ૧૭
બદાલાં તુલસી ન સાસરે વળાવીઆ રે લોલ,
સુતા સ્વામીને સર્વસ્વ બળાવીઆ રે લોલ. ૧૮
એનાં લાગ્યોને વિષે વખાણીઆ રે લોલ,
જેણે તુલસીનાં લગ્ન કરી જાણીઆ રે લોલ. ૧૯
થાય દર્શન આવાં એ અહોભાગ્ય છે રે લોલ,
તમ તુલસી અખંડ સીમાગ્ય છે રે લોલ. ૨૦
નમું નેહે નેહે હું સમારંભને રે લોલ,
નમું નેહે તુલસી હું જગદંબને રે લોલ. ૨૧

જય વૃંદા મા તુલસી

- જય વૃંદા મા, તુલસી ચર્ષ તેં પ્રજુનાં પદ શોભાવીઆ,
જે જગત પતિ ગુણે કરી તેં તેનાં મન લોભાવીઆ, જય વૃંદામાળાં ટેક ૧
પ્રજ રપશે પાક પ્રસાદ ચતા, પ્રજ રપશે યમના ભય રે જતા,
પ્રજ રપશે પ્રજુ પ્રસન્ન ચતા. જય ૨
તને કુંવારિદા પ્રીતે પૂજે, તું સતીત્વનાં મહાત્મ્યો જૂજે,
તું પૂજ્યે સતીના રાહ સૂજે. જય ૩
પ્રજ રપશે દાન અનંત ચતા, પ્રજ રપશે પાપ અનંત જતા,
પ્રજ રપશે જીવન ધન્ય ચતા. જય ૪

તુજ ક્યારે જો જપ સ્તોત્ર થયાં, તો તેનાં ફળ નવ જાણે કહ્યાં,
તુજ મહાત્મ્ય જીવે નવ જાણે લહ્યાં. જ્ય૦ ૫

તુજ માળાએ જો જપ રે થયા, તો જન્મ મરણના બંધ રે ગયા,
પ્રભુ વાસ પુરી નિત પાસ રહ્યા. જ્ય૦ ૬

જેણે પ્રભુ ચરણે પુલસી ધરીઆ, એને લક્ષ્મી તણાં બિરહો વરીઆ,
એને પ્રભુએ પોતાનાં કરીઆ. જ્ય૦ ૭

મા જગત-જનુનિ તું સાચી, તને ક્યમ લઈ મા, સુદિ કાચી,
મા ભક્તિ ઘો હું હું યાચી. જ્ય૦ ૮

સામળા શાને રીસાયા ?

કુંજ કુંજ શોધે સખી કહાન, જો સામળા શાને રીસાયા,
ખોલો ખોલો માગીએ ન માન જો સામળાં ટેક.
કમળા તરછોડી કહાન આબ્યા છો કુંજમાં, ભૂલી ગયા શું ભગવાન,
મધુરાં મૂકીને મધુવનમાંહે આવીઆ, માયા લગાડવા મહેમાન.
વૈકુંઠ વિસારી તમે વરીઆ વૃંદાવને, વિધિનાં નથીએ વિધાન,
રસીએ રીસાવીઆ ને રાધા ખોવાય છે, ત્રિકમ શાં આર્વા તોફાન.
બૂખ્યા રે હો તો હરિ બાચાં મગાવીએ, માખણનાં માટ મૂકવાન,
મોરલીને નાદ નાથ આપ્યાં નિમંત્રણો, કરવા શું આમ અપમાન.
ખંસીને ખોલ અમે આબ્યાં હિતાવલાં, અધરાતે આવે વેરાન,
સરવસ મૂક્યાં રે તોય તમને ન પામીઆ, જૂડી શું વેદની જ્ઞાન.
પ્રગટો કે પ્રિય હવે પિંડ અમે પાડીએ, ચાંદલીઆ રહેજે જમાન.
ગોપીના વૃંદમાં પ્રીતમ પ્રગટીઆ, ભક્તિને વશ ભગવાન.

મારે જનુ યમુના તીર

સખી જોવાને શ્યામ ચરીર, મારે જનુ જમુનાં તીર,
હળવે દોળી નાખ્યાં નીર, મારે જનું ટેક. ૧

સાસુ બોલ્યાં સંતાપેથી, રાધો વઢૂ પૂરી ખીર.	
પા ધડીમાંહે પાછી આવું, વાર ન થાય લગીર	૨
નાના દીવર લાડકડા અતિ, ઢોળે જાઝા નીર	
ખાઈજી રહ્યાં સખી બોલતાં હું, ચાલી બદલી ચીર	૩
વાટ જતાં વનમાળી મળીઆ, ભુલી શુદ્ધો ચીર	
રસતે રોકાયુ કયમ જાએ, મન થયુંજ અધિર	૪
ત્યાં સામળીઓ સજે ચાલ્યા, મુખ રાખી મંબીર	
ચાલ્યો ચૂકી ચણરાઈ ચૂકી, ચૂકો ભરવા નીર.	૫
ન્યમ ત્યમ પાણી ભરિયાં બેડે, બેડી ચમુના તીર	
કહે કન્દેયો બેઠાં કેમજ, ચોળાતાં આ ચીર	૬
મિરધર ધકુયો નથી ઉપડતો, હરી લીધાં તેં હીર	
અમે શું કરીએ એમાં સજની, ખોટાં ગુજ ખમીર	૭
દશે હરિ જરી હાથ લગાડો, રાધવો છે હજી ખીર	
હસીને બોલ્યા હરજી હળવે, કેવી પાકી પીર	૮
નથી કહેતી જમવાનું અમને, ખાતે ખાવી ખીર	
મન મોહન મોકું ચામ મુગને, નથી રહેતી કાંઈ ધીર	૯
કૃપા કરી કદાનાએ અતે, ભરી ચાલો હું નીર	
ખાઈજી બોલ્યાં તપી તાણીને, અમી શુ ધાટે બીડ	૧૦
કાંઈ નવ જાણું એમ હું હિમી, રાખી મુખ મંબીર	
અંતરમાં દેખાં હસતાંતાં, મળતાં હળધરવીર	૧૧

જય ગંગે દેવી દયાળ

જય જય ગંગે દેવી દયાળ, જય જય ગંગે	
માતા માનવ તારાં બાળ. જય જય ગંગે ટેક	૧
અનુમદ કરવા અવનિ આવી, લેવા અમ સલાળ,	
રાંકર શીશ સોહાવનહારી. હિર શોભી જયમ માળ.	૨

ચંદ્રમૌલિનાં ચિત્ત હર્યાં તેં, જે જગના પ્રતિપાળ,	
દિમકન્યે ઘું હાદ્રે લહીને, જપતી દેવ દયાળ.	૩
ગૌરી ગંગા ગૃહ શોભાવે, મનહર મેનાં બાળ,	
જટા જૂટમાં શિવ સમાવે, કરવા જગ રખવાળ.	૪
ધન્ય લગીરથ જુમિ જુલણ, પ્રયત્ને લાભ્યા ભાળ,	
સગર સુતોને મિષ પધાર્યા, હરવા અર્વાનિ આળ.	૫
મંદાકિની ઘું મદિ શોભાવે, રસ આપે જ રસાળ,	
અધમ ઉદ્ધારણ જય મા ગંગે, અમ પાપો ન નિહાળ.	૬
ગંગા દર્શન રખર્શન યાતાં, જય જીવનની ફાળ,	
સદાસામ્યની અદ્ભુત શક્તિ, ગંગે થાવ કૃપાળ.	૭
ગંગાના ગુણ સુર મુનિ ગાતા, અદ્વય મતિ હું બાળ,	
તદપિ માતા, માતા ઘું તો, ગંગે હું દેવી દયાળ.	૮

ગોપીઓનો સંદેશ

ઉદ્ધવ યોગ નથી નવા, અમે પૂર્વે સાધેલા,	
આજ ઓના ફળને રૂપે, હરિ હાથે લાધેલા.	૧
યોગે રીઝે ઉર એકલાં, રહેતાં અંગ ઉદાસ,	
સર્વાંગ યોગ એ જાણવા, જ્યારે પ્રભુ રહે પાસ.	૨
નયન નિરખતાં નાથને, જેનાં ભાગ્ય અતોલ,	
શ્રવણ મધુર સુર સુણતા, જાણે નિગમના બોલ.	૩
રસના રસિકને બોલાવતી, જેણે મુક્ત થયામ.	
અવર રસો જેની આગળે, સાવ નિરસ જણાય.	૪
અંગે અઢી રજ ખંખેરતાં, શુદ્ધ કરવા શરીર,	
એ રૈણું મથુરામાં ના મળે, યમા અમીર આહીર.	૫
કર વડે માખણ કઢાડીને, ભરી મૂર્ત્તા રે માટ,	
ચરણ દર્શનને ઉતાવળાં, જતાં જમનાને ઘાટ.	૬

મધવા કાપ્યા ને કંઈ મેધોને મોકલ્યા, ગોકુળનાં તારણ કીધાં. ઓ માત૦
માખણનો ચોર મને કહેતા ગોવાળીઆ, માગીને દૂધ અમે પીધાં. ઓ માત૦
ન્યમ ત્યમ કરીને મા ગોકુળ ઉઠરિયા, આજે તે રાજ સુખ લીધાં. ઓ માત૦
માયા દેખાડી માવ માતા મનાવતા, તારાં તે દૂધ નવ પીધાં. ઓ માત૦

ક્યાં છે કુંવર !

- ક્યાં છે ક્યાં છે કુંવર માતા જસોદા દેખાડે રે
પારણીઆ તમ પર બધાયાં એક પ્રભુના પાડે રે ૧
- વાવટોળે ગોકુળ ધેણું, ખંદાર-પડે છે રાડે રે,
કંસ તણા આ કપરા રાજ્યે નિત્ય પડે છે ધાડે રે. ૨
- મુજ સાસુએ મોકલો મુજને, ખગર જઈને કહાડે રે,
આંગણ આવી આધી રખે, બાજક ખંદાર કહાડે રે. ૩
- આજ લગી આંગણીઆં સુનાં, હવે વળ્યો છે દહાડે રે,
ઉછિરતાં મા તમને એને, માથે ઉગરી જાડે રે. ૪
- આંગણે આવી જીવે જસોદા, ચોદીશ રાખી ચાડ રે,
નથી કુંવર ક્યાં! નથી કુંવર ક્યાં! માત પડી જ્યમ જાડ રે. ૫
- પડ્યો અમર અદરથી હોંઠો, ટૂટી પડે જ્યમ પહાડે રે,
કુંવર કંઈયો ઉપર રમે છે, પડ્યો પડ્યો એ આડે રે. ૬
- ખમા ખમા કહે માત જસોદા, લાખ તપાસું દાડે રે,
વાચું હોમ તો વૈદ તેમની, કુંવરને દેખાડે રે. ૭
- સેમ કુશળ મા કહાન તમારો, પાસ લઈ જ રમાડે રે,
રામે રક્ષા કરી છે આજે, જૂખ્યો માત જમાડે રે. ૮
- અનેક દાન દીધાં નંદજીએ, ધન્ય થડી ધન્ય દહાડે રે,
કામ મૂકો કહાનો સંજાણો, પૂરાં પહેંચ્યાં લાડે રે. ૯
- આજ પછી સુનો નવ મૂકશો, નગરથી ખંદાર ન કહાડે રે,
આજીજી કરી કહે ઈશ્વરને, જગજીવન જીવડે રે. ૧૦

જન્મ કર્મોની બલિહારી

પ્રભુ જન્મ કર્મોની બલિહારી, તમારાં પ્રભુ જન્મ કર્મોની,
 જ્યે જન્મમાં પાવન નરનારી. તમારાં ૧
 જસોદા બ્રહ્માવે જગના જીવનને, જોવા પધારે ત્રિપુરારી,
 નંદ આનંદે લાડ લડાવે, મુનિજને વાત એ વિચારી. ૨
 સરખા સખાથી તમે ધરીએ ન ખસતા, છઠ્ઠાને શાન્તિ યદ્ બારી,
 માથી આખ્યાં રે હરિ બારેજ મારવા, એને દીધાં રે ઉદ્ધારી. ૩
 કાળી નાથો રે કાંઈ અકળ કળાએ, વિષ વિનાનાં કીધાં વારી,
 ગિરિ ગોવર્ધન કર પર ધારી, મજ્જાથી લીધાં રે ઉગારી. ૪
 અદ્ભુત કૃતિ જોઈ ચરણોમાં ઇંદ્રે, મુગટ મૂક્યા હશે ઉતારી,
 વૃન્ધવધુ તમને જીવન જાણે, શંકર જાણે રે અધિકારી. ૫
 મામા મારીને તમે માતામહ છોડ્યા, ધન્ય એ નીતિઓ તમારી,
 રામ અવતારે-તમને જોન ન લાધી, બળે બેનીઓ અવધારી. ૬
 સુભદ્રાના તો તમે સગપણ સહોદર, દ્રૌપદી પ્રેમે સ્વીકારી,
 વીરા તો વહો પુરે રે વિશ્વે, નથી રે નવાઈ એ તમારી. ૭
 મૈત્રેયર પનોતી બેની વીરા વડે, વિષદમાં વારોની અધિકારી,
 નરનારે રથ નારાયણ હાકે, બ્યાસે એ વાતો રે વિસ્તારી. ૮
 અગમ્ય લીલા અલભેલા આપની, શું લહે શુદ્ધિ એ અમારી,
 પરમ પદો એ તોયે એ રે પહોંચાડે, અંતર લહે જો ગિરિધારી. ૯

રૂકિમણિનો સંદેશ

વેગે બહેલા આવો વસુદેવનંદન, મેં તો કીર્તિ સુણીને સોખ્યાં તન મન ધન.
 મારાં વંદન હજારો સ્વીકારજોરે, તમે સરણવત્સલ મોરાર છો રે,
 તમે લક્ષ્મીપતિ ભગવાન છો રે, આજ નંદનંદન તમે કદાન છોરે,
 મેં તો જીવન પર્ણા છો તમ કારણે રે, નહીં આવે તો જાણું પ્રભુ ખરણે રે
 મારા વીરાએ વેર ક્યાં વાળીયાં રે, સિંધુપાળ તેડીને સુખ ટાળીયારે.
 સ્યામ સિંહ તે કેમ તણુ ખાશે મુખે, નહીં આવો તો જીવ આ જારો દુઃખે

મધવા ઠાપ્યા ને કંઈ મેઘોને મોકલ્યા, ગોકુળનાં તારણ કીધાં. ઓ માત૦
માખણનો ચોર મને કહેતા ગોવાળીઆ, માગીને દૂધ અમે પીધાં. ઓ માત૦
ન્યમ ત્યમ કરીને મા ગોકુળ ઉછરિયા, આજે તે રાજ સુખ લીધાં. ઓ માત૦
માયા દેખાડી માવ માતા મનાવતા, તારાં તે દૂધ નવ પીધાં. ઓ માત૦

ક્યાં છે કુંવર ।

- ક્યાં ૬ ક્યાં છે કુંવર માતા જસોદા દેખાડે ૨
પારણીઆ તમ ધર બંધાર્યા એહ પ્રભુના પાડે ૨ ૧
- વાવટોળે ગોકુળ ઘેયું, બહાર પડે છે રાડે ૨,
કંસ તણા આ કપરા રાજ્યે નિત્ય પડે છે ધાડે ૨. ૨
- મુજ સાસુએ મોકલી મુજને, ખજર જઈને કહાડે ૨,
આગણુ આવી આંધી રખે, બાળક બહાર કહાડે ૨. ૩
- આજ લગી આમણીઆ સૂતાં, હવે વળ્યો છે દહાડે ૨,
ઉછેરતાં મા તમને એને, માથે ઉગશે ઝાડે ૨. ૪
- આગણે આવી જીવે જસોદા, ચોદીશ રાખી ચાડ ૨,
નથી કુંવર ક્યાં । નથી કુંવર ક્યાં । માત પડી ન્યમ ઝાડ ૨. ૫
- પડ્યો અસુર અદ્વરથી હેડો, ટૂટી પડે ન્યમ પહાડે ૨,
કુંવર કંઈયો ઉપર રમે છે, પડ્યો પડ્યો એ આડે ૨. ૬
- ખમા ખમા કહે માત જસોદા, સાબ્ય તપાસું દાડે ૨,
વાગ્યું હોય તો વૈદ તેગવી, કુંવરને દેખાડે ૨. ૭
- ક્ષેમ કુશળ મા કદાન તમારો, પાસ લઈજ રમાડે ૨,
રામે રક્ષા કરી છે આજે, જૂખો માત જમાડે ૨. ૮
- અનેક દાન દીધાં નંદજીએ, ધન્ય ધડી ધન્ય દહાડે ૨,
કામ મૂકી કદાનો સંભાળો, પૂરાં પહોંચ્યાં લાડે ૨. ૯
- આજ પછી સુનો નવ મૂકશો, નજરથી બહાર ન કહાડે ૨,
આજીજી કરી કહે ઈશ્વરને, જમજીવન જીવાડે ૨. ૧૦

જન્મ કર્મોની બલિહારી

પ્રભુ જન્મ કર્મોની બલિહારી, તમારાં પ્રભુ જન્મ કર્મોની,
 જ્યે જન્મ પાવન નરનારી. તમારાં ૦ ટેક ૧
 જસોદા બુધાવે જન્મના જીવનને, જોવા પધારે ત્રિપુરારી,
 નંદ આનંદે લાડ લડાવે, મુનિજને વાત એ વિચારી. ૨
 સરખા સખાથી તમે ધડીએ ન ખસતા, અઘ્યાને બ્રાન્તિ યદ્ બારી,
 માશો આબ્યાં રે હરિ ભાણેજી મારવા, એને દીધાં રે ઉદ્ધારી. ૩
 કાળી નાથો રે કાંઈ અકળ કળાએ, વિષ વિનાનાં કીધાં વારી,
 ગિરિ ગોવર્ધન કર પર ધારી, પ્રજ્વાલો લોધાં રે ઉગારી. ૪
 અહ્લુત કૃતિ જોઈ ચરણોમાં ઇંદ્રે, મુગટ મૂક્યા હશે ઉતારી,
 વૃન્ધવધુ તમને જીવન જાણે, ચંદર જાણે રે અવિકારી. ૫
 મામા મારીને તમે માતામહ છોડ્યા, ધન્ય એ નીતિઓ તમારી,
 રામ અવતારે-તમને બેન ન લાધી, જળ્મે બેતીઓ અવધારી. ૬
 સુભદ્રાનાં તો તમે સગપણ સહોદર, દ્રોપદી પ્રેમે સ્વીકારી,
 વીરા તો વજ્રો પુરેરે વિશ્વે, નથી રે નવાઈ એ તમારી. ૭
 ઝઢેયર પનોતી બેની વીરા વડે, વિપદમાં વારેલી અધિકારી,
 નરનારે રથ નારાયણ હકિ, બ્યાસે એ વાતો રે વિસ્તારી. ૮
 અગમ્ય લીલા અલગેલા આપની, શું લહે શુદ્ધિ એ અમારી,
 પરમ પદો એ તોયે એ રે ખેંચાડે, અંતર લહે એ ગિરિધારી. ૯

રૂઢિમણિનો સદેશ

વેગે બહેલા આવો વસુદેવનંદન, મેં તો કીર્તિ સુણીને સોખ્યાં તન મન ધન.
 મારાં વંદન હજારો સ્વીકારજોરે, તમે શરણવત્સલ મોરાર છો રે,
 તમે લક્ષ્મીપતિ ભગવાન છો રે, આજ નંદનંદન તમે કદાન છોરે,
 મેં તો જીવન ધર્મા છો તમ કારણે રે, નહીં આવો તો જાશું પ્રભુ ખરણેરે
 મારા વીરાએ વેર ક્યાં વાળીઆં રે, શિશુપાળ તેડીને સુખ ટાળીઆરે.
 સ્યામ સિંહ તે કેમ વણુ ખાશે મુખે, નહીં આવો તો જીવ આ જાશે દુઃખે

ત્રણ દિવસમાં લગ્ન નિર્ધારીઆરે, નહીં આવો તો પુનઃ પરવારીઆરે,
મારી વિનંતિ સુણીને બહેલા આવળેરે, જણી દાસી આજસ નવ લાવશેરે
આગે રામ રૂપે રઘુવંશમાં તમે, ત્યાં જો સીતા થઈ અવતરીઆં અમે.
હુંતો જન્મે જન્મ તમને વરી રે, નાયનિજની જણીને કરો તા પરી રે.
કૃષ્ણ કાગળે તે કેટકેટલું લખુંરે, મારે આજે નથી અહીંઆં પપુરે,
મનુ અંખા પૂછને પાછી વળુંરે, ત્યાંથી જોવું કરજો જો તમને મળુરે.
હું રંકને હાથ તમ રત્ન રે જડો, અનાથોના નામ મારી વારે ચડો,
એક હરિ અક્ષરે તમે કરજો કરી, જોવું જણી આજું નથી લખતી હરિ.

જસોદા વિધિ શું વાતો કરે

- જસોદા વિધિ શું વાતો કરે, મારો ક્યાં ગયો બાળ,
ગોકુળ ગામ સર્જું કરી, ચાલ્યો ગયો રે ગોપાળ. જસોદા. ટેક ૧
- પુત્ર વિથોગે મા બ્યાકુળી, કરે આપ પ્રભાપ,
પરાક્રમે પુનને જોળખ્યા, વધ્યા વધુ પરિતાપ. ૨
- દશરથ નંદન રામ જો, આજે નંદ કુમાર,
કૌશલ્યા માતા શું અમે નહીં, દેવકી કીલ્યા ભાર. ૩
- દશરથે દેશવટા દીધા, એનાં અમશું આ વેરો
દેશવટા દીધા નંદને, વશ્યા વસુદેવ ઘેર. ૪
- ટેકે મા શું મને મણી, નથી દીધી મેં ગાગ ?
ઉખળે બાંધ્યાનાં આવડાં, ચણાચરિ શું આળ. ૫
- હનુમાન અંગદ આદિ સખા, જોતો અહીંયે છે સ્થામ,
કાર્ય સરે બહેતા મૂડીમા, જોતો આગે જો રામ. ૬
- સતી સીતા જોને એકલી, અહીં ઝાઝેરી નાર,
તમ સંગ આવે ક્યમ કરી, નથી નીસરી એ બહાર. ૭
- જોડયે તો ખોડય પડી નથી શેષ શ્રી જળરામ,
મથુરામાં કાણુ મળી ગયાં, તન્નાં અમને રે આમ. ૮

અવધપતિ અહલા ઉદ્ધરી, આળે કુખ્જને કામ,	
નંદનંદન, શું વેગે વળ્યા, તમે મથુરારે મામ.	૯
રાય રાવણને માર્યા. લીધી કીર્તિઓ બાપ,	
એરે કારણ મથુરા મયા, આપી અમને રે યાપ.	૧૦
મામા મારી કરી નામના, મૂક્યા માને રે બાપ,	
કહેયો કીર્તિનો જુઓ દશે, મેં તો જાણ્યો પ્રતાપ	૧૧
રાશે પ્રહો રથ હાંકવા, બીખવા જરાસંધ,	
રોકે ટોકે હવે કો નહીં, કરો હવે તે ધંધ.	૧૨
વનવાસથી રામ આવીઆ, પૂર્વા માતાના કેડ,	
મુજને મળી આવા પૂરજો, કૃષ્ણ હો રણુહાડ.	૧૩

વિસરો નહીં મજરાજ

વિસરો નહીં રે મજરાજ, બહાલા રે અમને વિસરો નહીં
વિસારી શું આલ્યા તમે, જીવતાં મૃત્યુ રે અમે, જીવ ના લીધા જમેરે
મથુરાંધી અવ્યા તમે, દીડા મેહ ત્રહ્યા અમે, મુજી મન કર્યા રમે રે,
માનવી તમેરે નહીં, યમુના તો મીડી થઈ, કાળીની કીડાઓ લહી રે.
ગિરિરાજ તમે તોળી, અમને ન માર્યાં બોળી, આજ વિષ પાયાં ઘોળી રે,
વિરહનાં વિષ પાયાં, એ તો રંગેરમ છાર્યાં, જતાં નથી જીવવાયાં રે.
આવ્યાંરે અમુરો માર્યાં, કાષ્ઠથી ન તમે હાર્યાં, અમ હિર અમિ ભાર્યાં રે
માયો તો નિસાસા નાંખે, દૂધ એનાં કાણુ ચાખે, વાચા નહીં કેમ ભાખે રે
અમને તો માયા દુઃખો, જસોદાના જોડે મુખો, જાણે સમુદર લૂખો રે,
નંદ મુખે તમ નામ, સુનાં કર્યાં એનાં ધામ, ભાગી શું આશાઓ આમ રે.
તમ સખા બહીલા ફરે, પ્રીતિના પરતાવા કરે, અરે એ તો મને જુરે રે
લોકલાજ અમે લોપી, પ્રેમવેલ તમે રોપી, ભાવ્યદશા આજ કોપી રે.
તમે પ્રભુ પૂર્ણકામો, નજરો ન જમ રહામી, અમો કામી એય ખામી રે,
માધવ જોયે માયા નહે, તો તો શાસ્ત્ર ખોટાં પડે, આ શું માયા આપે રહે રે.

બલે તમે દૂર વસો, ઉરેથી તો નહીં ખસો, કસોટીએ બલે કસો રે,
અટપટી બાઅરેખા, સુખદુઃખ દેરે દેખા, ગ્રેમીના છે પંથ નોખા રે.
વાંક શું બદાલારે વસ્યો, બદીના શું સંસાર દસ્યો, ઉરેથી તો ના જશો રે
અમો રોતા જંગે જોયા, તમે તમે નામો ખોયા, ઘટે રોતું માયા મ્હોયા રે
માયાનાં બંધન મોટાં, અમો કેમ કહું ખોટાં, તમે એવાં કરો કોટાં રે,
માયા હવે જાણી જૂડી, પાણીમાં બરાવે મૂડી, અમને એ એમ રૂડી રે.
એક સુગ ઉરે નડે, તમને કલંક ચડે, સહો સહુ અમ વડે રે
મ્હોંણાં જોગ તમે થયા, અમારે શું લાભ ગયા, જસ આ તો જંગે રહ્યા રે,
અંતરયામી માટે કહીએ, અંતરયામી માટે વહીએ, અંતરયામી રાખો હૈયે રે

વિદાય લેતાં કનૈયાને

નંદજી કહે કહાન જોલો અવધારી, વાટ જીવે જસોદા તમારી રે,
કહાન તમે ગોકુળ ગામના વિદારી, ટેક
માત તાત કહાન કહો કેમ હોય બીજાં, શું દાસી કરાવો અમારી રે,
વંદાવને ગ્રેમવેલડી રે રોપી, ગોપ ગોપીએ સીચીંયા વારી રે.
અંતરીક્ષથી દેવ કૌતક જોતા, ગોપ ગોપીના બનતા બીખારી રે,
વૃજવાસી સર્વ તમે ઘેલાં બનાવ્યાં, એના સર્વસ્વ છો ગિરધારી રે.
જસોદાનાં જીવન ધન્ય કરીને, એને ખોળે ખેલ્યા રે મોરારી રે,
વૃજ વૈકુંઠ તમે રહેજો બનાવ્યું, બળભદ્રની બેલ છે તમારી રે.
ખંસીનાં બાગ્ય કહાન ગોપી વખાણે, તમો કરો એ કામજુગારી રે,
ગોપીના દીન કેમ કરી જાય, કહાન તમ પર જે જાય વારી વારી રે.
સર્વસ્વ જેણે સોંપ્યા ચરણ એ, શું કરશે રાધા દુહારી રે,
મામાને મોહન માર્યો બલે, નથી મથુરાની ગાદી તમારી રે.
ધમ્પણના ધાવ અમે કેમ કરી વેઠ્યું, શેણે આ પ્રીત પરવારી રે,
મધુપુરને માનવે કામજુ શુ કીધાં, આમ માયાઓ કેમ ઉતારી રે.

શ્રીનંદજીને

કહાન કહે તાત વિનતિ અમારી, માતા મુંઝાય ત્યાં અમારી રે,
 તાત અમે જાલવ કુળ અવતારી ટેક
 પરધન તાત તમે જતનેથી જળવ્યાં, નથી જગ મ્હાંય જોડય કો તમારી રે.
 જસોદાના પ્રેમ છે જગથી રે ન્યારા, યાવ જુગ જુગ એ જનનિ અમારી રે.
 ગોકુળનાં સુખ નથી ગોસોકમા, મારાં મન રહેશે પાસ તમારી રે,
 ગોપ ગોપીના પ્રેમ વારી વિના, પિતા, વેલ્યો સૂકારો અમારી રે.
 ખેસી તો મારાં તનમન પિતા હવે, ભાગ્ય ગયો એ પરવારી રે.
 બળભદ્ર પીર શું તમને સંભારતાં, જીવન રાખીશું અમે ધારી રે,
 નંદ નંદન મને કહેશે જગત તાત, તમ પડે જ કીર્તિ એ અમારી રે.
 બાળકના દોષ બાપ અંતર ન લાવશો, લેજો એક વાર ખખડે અમારી રે.

કહાન ખંમા તને

ખંમા તને કહાન ખંમા તને, નિજધામ મૂકીને આબ્યા વૃંદાવમે.
 ખંમા તને કહાન ખંમા તને, માવ માખજુ માગો મા જસોદા કને ૧
 ખંમા તને કહાન ખંમા તને, જે ચોગીને નહીં તે અસુરને મને,
 ખંમા તને કહાન ખંમા તને, ગોપ ગોપીમાં ખેલ્યા એ ક્રિયા ધને. ૨
 ખંમા તને કહાન ખંમા તને, ગાય વાછરૂ ચરાવજો ધીરે વને.
 ખંમા તને કહાન ખંમા તને, નાગ કાળીને શિર કહાન ખંમા તને. ૩
 ખંમા તને કહાન ખંમા તને, કાળ માશોને ધાવજો ધીરે મને,
 ખંમા તને કહાન ખંમા તને, ગિરિ ગોવર્ધન ધારજો ધીરે વને. ૪
 ખંમા તને કહાન ખંમા તને, બલે પત્તાને ભોળવ્યા રમતાં વને,
 ખંમા તને કહાન ખંમા તને, ચઢ્યા ભગવાન માગ્યા નારીકને ૫
 ખંમા તને કહાન ખંમા તને, વને દાવાળ પીતાં ખંમા તને
 ખંમા તને કહાન ખંમા તને, જે પુણ્યે પમાયા મથુરાં જને. ૬
 ખંમા તને કહાન ખંમા તને, વરી કુખળને રૂપ દીધાં એજરે તને
 ખંમા તને કહાન ખંમા તને, મજ મલ્લીને કાળતાં ખંમા તને. ૭

ખંમા તને કદાન ખંમા તને, કંસમામાને મારતાં ખંમા તને,
 ખંમા તને કદાન ખંમા તને, પિય પાંડવ પ્રતિષાળતાં ખંમા તને, ૮
 ખંમા તને કદાન ખંમા તને, શ્રુમિ જ્યાર ઉતારતાં ખંમા તને,
 ખંમા તને કદાન ખંમા તને, આમ લીલા લખાવવાને રહે જો મને ૯

આવ્યા છે ગોકુળમાં

ગોપાળખાળ યજ્ઞને આવ્યા છે ગોકુળમાં, યદુ કુળમાં વધ્યા છે વંશ મૂળમાં.
 નંદ જાણે જે આવ્યો નાનડીઓ, ઠરી ધડપણમાં આજે આંખડીઓ. ૧
 જાણે જસોદા જે જીવન સુધાર્યો, નવ જાણે મા મથુરા પધાર્યાં રે,
 ગોપ ગોપીના જીવ હરખાયા, એના લેદ ન જાય પરખાયા. ૨
 કરી કંસે ઉગરવા તૈયારી, આવ્યાં મોત એની મતિઓ પરવારી.
 જાણ્યું ક્રૂતાએ જ્યારે કુરંગરે, એણે જાણ્યું વધી છે હવે વગ રે.
 એવા મોહ મૂક્યા છે મહારાજે, જાણે ભક્તો આવ્યા એ અમ કાળે. ૩

જંદુના બાળુ

જંદુના જાણુ કદાન જંદુના જાણુ, જાણો વિનાએએ તો વિધે રે પ્રાણુ.
 માશીનાં એર એણે જાણ્યાં રે કેમ ! મુશીને પ્રાણુ લીધા એવે રે નેમ.
 ચાલ્યા વિના રે એતો ઉડતાં શીખ્યા, જાણી અસુર એણે તજીને પીંખ્યા.
 માડાં ને ઝાડ એણે જાણ્યાં રે એમ, જેમ કમળ જળ સુઠે સે તેમ.
 મોહનને મુખ મા જગત જીવે, ધડીમાં પાછાં રે એની યાદી ખૂવે.
 ટચલી અગળાએ કેમ ગિરિ તોળાય, એર જંદુતો એનાં અવધિ કહેવાય,
 કાળીને કૃષ્ણે નચાવ્યો રે એમ, જંજુરો નાગને નચાવે રે જેમ.
 દાવાનળ પાન કાપ્યાં અંજલિએ એમ, ચરણામૃત ભક્ત પિયે પ્રોતથી જેમ.
 આવ્યા અસુર હશે જાણ્યાં રે કેમ ! ભક્તોને કાજ એના કેવા રે પ્રેમ !
 સોજસો ગોપીમાં કદાન એકલા રમે, એ રાસો જોવાને સુર મળને રમે.

ગુરનાં રે બાળ મૂર્તિ જીવતાં ક્યાં, યમનાં ફરમાન એતો પાછાં ક્યાં
 પાણીની મ્હાંય એણે બાપ્યાં રે પુર, વિશ્વકર્મા તો જોને હાગરાહજુર.
 દ્રૌપદીનાં ચીર નવ કહાડ્યા ખુટે, જોને શ્યામતી સદાવ એને કોણુ જ લૂંટે!
 છાપરીને હામ કહો મ્હેલ કેમ યાય, સુદામાની લકિતના ભેદ ના બળ્યાય,
 ઉત્તરાનો બાળ માર્યો ના મર્યો, એ તે કસમ એણે કેવો કર્યો
 લક્ષ્મીને કાજ એ તો લીલા કરી, હું યેરે ગાઉં એને જાવા તરી,

મા, અખિલ વિશ્વ વિશે

- અંબા તમે અખિલ વિશ્વ વિશે જ બાપ્યાં,
 રમવા તમે હૃદયમાં મન સુધ્ધિ સ્થાપ્યાં, ૧
- મા મંદિરે જગ મહીં કંઈ સ્થાન સ્થાપી,
 મા અંતરે રહી વળી, જન લકિત માપી. ૨
- મા નિયમથી નથી જ્યાં તમ દર્શનેએ,
 મા તોય છે હૃદયમાં નિજ સ્પર્શનેએ. ૩
- મા અંત બાળ વધુ માત ઉરે રહે છે,
 મા માત છે તમ ઉરે જ મયા વહે છે. ૪
- મા મા તમે સુતથી આશ કહી ન રાખી,
 મા ઈચ્છીને સુખ સદા, અમી દ્રષ્ટિ દાખી. ૫
- મા અનુમટે કરી ફરી અમ બાળ ભેતાં,
 મા બાળ સુધ્ધિ સદી, જાગૃત આપ રહેતાં. ૬
- મા બાળ તો જૂઠી જશે તમને ધડીમાં,
 મા તોય ના ત્રિષમ વૃત્તિ જ આવડીમાં. ૭
- મા આપનાં જીવન રક્ષણ આંખડીમાં,
 મા બાળ તો સુખી સદા તમ પાંખડીમાં. ૮
- મા તમ દયા મનુજને મુખ માગવી શી!
 મા માતને ઉર પ્રીતિ વળી જાગવી શી! ૯

મા માતનાં દિલ સિથ્થ કુખથી દ્રવે છે,
 મા માતનાં મન સદા મધુથી સવે છે. ૧૦
 મા માતના ગુણ કહું લઘુ બુદ્ધિ એ છે,
 મા માતના ગુણ લઘુ હિર રિદિ એ છે. ૧૧

તારાં ગીતો ગાવાં

મા મારાં અર્ચન આર્વા, મા તારાં ગીતો ગાવાં,
 મા નિર્જળને શાં ધારાં રે, મા, મારાં. ૧
 મા ચૈદ્ર જીવન તું બાપી, મા જગને જ્યોતિ આપી,
 મા કાણે પ્રજને માપી રે ! મા, મારાં. ૨
 મા અંબા આરામુરમા, એ મા અરધું હિરમા,
 મા તુંજ જગે ભરપુર મા રે, મા, મારાં. ૩
 મા સદૈવ તું સંસારે, મા નિજનનિ ન વિસારે,
 મા જીવન જ્યોતિ પસારે રે, મા, મારાં. ૪
 મા મયતાં મુનિજન યાકયા, મા જીવસરણે રહે પાકયા,
 મા તેજ હિવાહા, દાંકયા રે, મા, મારાં. ૫
 મા મતિ અમારી ચોડી, મા કરગરીએ કરજોડી,
 મા સ્વીકારજો આ કોટી રે, મા, મારાં. ૬
 મા તું બાવોની જુખી, મા નથી લાગણીઓ લૂખી,
 મા ક્યમ કરી કવશે કુખી રે, મા, મારાં. ૭
 મા માતૃપદો છે તારાં, મા કોટી વંદન મારાં,
 મા છો શક્તિ નોધારાં રે, મા, મારાં. ૮
 મા લક્ષ્મીને મન ગમતાં, નવરાત્રે ગરબા રમતાં,
 મા નવેદ્ય નોમે જમતાં રે, મા, મારાં. ૯
 મા મા મધ્યઅઢળક આપ્યું, મા નિજતુર હિરમાં સ્થાપ્યું
 મા અદ્ય અમે આલાપ્યું રે, મા, મારાં. ૧૦

મા ઉરમાં જિમ્મે આપી, સહુ ગાંઠ હૃદયની કાપી,	
મા અદ્ભુત શક્તિ માપી રે, મા, મારાં	૧૧
મા તું અંતરની ન્યોતિ, જગ બાળ વડે તું પ-હોતી,	
મા માટે માયા મ્હોતી રે, મા, મારાં	૧૨
મા આબાં આવરણ ખોતી, મા મન મંદિરે રહોતી,	
મા ઘુંજ જીવનની ન્યોતિ રે, મા, મારાં	૧૩

ઉરે અંબા પધારી

- ઉરે અંબા પધારી રે, લીધાં વંદન સ્વીકારી રે,
પૂરી આશા અમારી રે, અકળ શક્તિ તમારી રે. ઉરે અંબા ૧
- મા વિશ્વે બ્યાપી રહી, મૂર્ત અમૂર્તે આપ,
માનવ દાનવ દેવના, મા તેં દાબ્યા તાપ.
પૂર્વા તે વાંચિતો એનાં, ઘઘ પુત્રી ગૃહે મેના,
ચડી આવી અસુર સેના, હણી તેને વધારી રે. ઉરે અંબા ૨
- પાવન પગલાં તાહરાં પૂજ્ય પૃથ્વી મહાં,
એ કારણ મા આવીઆં, આરાસરમાં આજ.
અહો મા ભકતને કાળે, નવે ખડે રોઝી રાજે,
અભય દેતી સદા ગાળે, ધુમિ ભાગ્યો વધારો રે. ઉરે અંબા ૩
- મા મંત્રો મહા મૂળના, અમતે આપ્યા આજ,
શક્તિ વિશ્વ સહુ વ્યર્થ છે, શક્તિ સોની તાજ.
હાં મા એહ સંકેતો, ધરે મા બાળ અંકે વો,
ધડે શિર પાદપદ્મેતો, લીઓ મા ભવ હંતારી રે. ઉરે અંબા ૪
- અકળ શક્તિ મા તાહરી, જીવ જીવ ન્યોતિ જીવાય,
વેદ વડે વિધિએ ચકી, ભૌતિકયા ધું બજાયા.
રહું મા સરણમાં તારા, હાં મા ઉર કૃપા ધારા,
ક્ષમા કરી દોષ મા મારા, અસતથી હો ઉગારી રે. ઉરે અંબા ૫

તમ ખોળે છે બાળ

- મા તમ ખોળે છે તમ બાળ, તમારાં, મા તમ ખોળે-
કરતો એની મા સંભાળ, તમારાં માં ટેક ૧
- કમં મમં નવ જોશો જનનિ, મા છો દીનદયાળ,
મા તમ સરખાં માતા માથે, નવ હો અમને ફાળ. ૨
- મા સરજવો મા સંહારો, માત કરો રખવાળ,
મા જાણો છો વિપત વારતા, હિમારી દ્યો આ કાળ. ૩
- મા નવ જોશો દોષ અમારાં, છો અબ્યા પ્રતિપાળ.
મા સાધનમાં કંઈ ન મારે, આશયું મન માળ. ૪
- મા મનને એનાથી વાળો, અમ રંકે ગણી તમ બાળ,
મા સંકટમાં આપ વિના કે, નથી લેનારૂં લાળ. ૫
- મા તમ શરણે મુંઝાઈ આવ્યાં, નવ દહેશો અમ આળ,
મા તમ અલાય શરણમાં લેજો, સર્વરવની સંભાળ. ૬
- મા સંભાર્યે રહાય કરો છો, મા મન આપ વિશાળ,
મા વિશ્વાસે માને અકે, નિર્ભય એનાં બાળ. ૭

મંગળ માનાં નામ

- મંગલ મંગલ માનાં નામ, સ્મરીએ મંગલ મંગલ-
માથે મંગલ જેથી કામ, સ્મરીએ ટેક ૧
- તન ધન માને કંઈ નવ જોઈએ, મા છે પૂરણકામ,
એ અક્ષયેલી પ્રેમે ઘેલી, જગ-જનુનિ જેનાં નામ. ૨
- જગ સરજેને જગ સંભાળે, અખંડ આરો જામ,
માતા ધાતા માતા દાતા, માત સદા સુખ ધામ. ૩
- મા જગદંબા એકજ સફુનાં, સુખ દુઃખમાં ત્રિશામ,
મા તમ બાળક તમ વિષ્ણુ થીજે, પામે ક્યાં જ ત્રિશામ. ૪
- માત તમારે શરણુ સદાએ, સ્મરીએ મંગલ નામ,
માના મંગલ આને કરિએ, સદૈવ સર્વે કામ. ૫

નમું નમુ મા જહુચરા, જેના દાસ અનેક,
 માનાં વાદન કુઠડાં, સુખનાં જ્યાં અતિરેક. અંખાં ૪
 મા મહાકાળી રૂપનાં, દર્શન દમ્ભે દેવ,
 એ માને નિત્યે નમું, મૂઢીને મન અદ્ભવ. અંખાં ૫
 મા મહાલક્ષ્મી આપનાં દર્શન હો દિન રાત,
 હો જગદામા માવડો, નમુ નમુ ચરણમા માત. અંખાં ૬
 મા મા સરસ્વતી સારદા, નિત્ય રહો મન મ્હાંય,
 માનાં મહાત્મ્યો એજ જે, અપંમ પંખાળા થાય. અંખાં ૭
 નમું નમુ મા માહેશ્વરી, ગૌરી ગણપતિ સાથ,
 જેને નમતાં માત્રથી થાય અનાથ સનાથ. અંખાં ૮
 મા તમ નામ અનંતના, ક્યમ પામું હું પાર,
 બાળ બાણી મા પાળજો, ઉતારજો ભવપાર. અંખાં ૯

અંખા આશાપુરી

માતા કરિયે રે તમને પ્રણામ, અંખા આશાપુરી તમે.
 માતા મંગળ તમારાં નામ. અંખા આશાં ૧
 માનાં આઘ આરાધુર ધામ, અંખા માનાં અંખા અનુપમ નામ. ૨
 માતા દુર્ગાજીનાં દક્ષિણે ધામ, અંખા માનાં ચામુંદા ચિત્ત દરનામ. ૩
 માતા મહાકાળી પાવે વિશ્રામ, અંખા માનાં જહુચર ચુંવાળે નામ. ૪
 માતજીની હો અંખા આપ, અંખા માતા સિધવાઈ સુખનાં નમાપ. ૫
 માતા નવદુર્ગા હો અનંત, અંખા. માના ગાય ગુણો ગુણવંત. ૬
 માને સેવે વિષ્ણુ મહાદેવ, અંખા. માને ષડા ભજો અવશ્યમેવ. ૭
 મા હો અખિલેશ્વરી અદ્ભુત, અંખા. માનારૂપે ત્રિભુવન પૂત. ૮
 માને જાણે એ માના સપૂત, અંખા. માના મણકા ષડાંક એ સૂત. ૯
 માનાં તરણ તારણ ધરૂં જ્યાં, અંખા. માતા માનજો બાળ સમાન. ૧૦

પદ ધરિયે પંકજ

- મા અખિલેશ્વરી પદ ધરિયે પંકજ, મા અખિલેશ્વરી
 મા સ્વીકાર રનેહે કરિયે. પંકજ માં ટેક. ૧
 મા તુજ શરણે તન મન સર્વે, ધરી સંસારે તરિયે,
 મા તું ઉર આદેશો આપે, તુજ જ્યોતિ અનુસરીએ. ૨
 મા તું અનુમદ એટલા કરજે, અન્ય ન માયું જરીએ,
 મા તું આપે યોગ્યજ અમને, શાને ચિંતા ધરીએ. ૩
 મા તું માતા બાળક પાળક, નિભાય રહી વિચરીએ,
 મા વરદાનો એહજ દેજે, રનેહે નિત્ય સમરીએ. ૪

અંબા ઇશ્વરી

- મા તમે અંબા ઇશ્વરી, કરી કૃપા આરાસુર વશ્યા,
 મા શરણુ આવે આપને, તેને નથી દુર્લભ કર્યા. ૧
 મા નિત્ય આનંદો નવા, ને ભક્ત મન બીજી જતાં,
 મા પ્રુણ જાગે પૂર્વનાં, તવ દર્શનો એનાં થતાં. ૨
 મા નિત્ય રાસો જ્યાં થતા, ને જન મૂકે જ્યાં આખડી,
 મા માનવી શું મહાત્મ્ય કહે, એ પરમ પાવન આખડી. ૩
 મા વિમળ વાણીએ કરી, તમ બાળ બેાલે ગાઇ રહ્યાં,
 મા એ શ્રવણુ દર્શન થતાં, નાસ્તિક આસ્તિક થઇ બધાં. ૪
 મા મંડપે કંકુ અને કેસર ગુલાલો ઉડતાં,
 મા નિત્ય મંબળ જ્યાં રહે ત્યાં માનવી મન ખડતાં. ૫
 મા પ્રુણધામે આવતાં, અદ્ભુત આનંદો થતા,
 મા એ અનુભવ શું કરું, જે કલ્યા મુખથી ના જતા. ૬
 મા એજ ભદ્રે ભદ્રકાળી, રૂપમાં તમને લહું,
 મા એક ઇચ્છા એટલી જે, તમારે ચરણે રહું. ૭
 મા જ્યોત અંબા જાગતી, અધ્યાન છવનાં ગાગતી,
 મા અંતરે આપે રહી, નિજ શરણુમાં એ વાળતી. ૮

સવચ્છી ગાય

સવચ્છી ગાય પૂજને કરિયે પ્રણામ, આપ્યાં પવિત્ર સતીએ રીઝી નિજ નામ.
 તું કામધેનુ કરતી જગને જ પુષ્ટ, તુજ પય ધૃતે જગત જીવ યતાજ પુષ્ટ
 તું સમાન માત જગની નહીં કોઈ જીજી, તું અર્પણી નિજ હીરો જનનેજ રીઝો.
 તુજ બાળ આ અવનિને કરતો રસાળ, દષ્ટ અન્ન વસ્ત્ર જીવને જ યતો કૃપાળ
 હે અંબ આ જગ પરેજ કૃપાળ રહેજો, ગણી રંક બાળ જીવના નવ દોષ દહેજો
 મા ઋષિમુનિ, તમપદે શિરને ધરે છે, વળી ઇન્દ્ર આદિ અમારો સ્તવનો કરે છે.
 મા તુજ ગુણો મનુજ બાળ લહે સી રીતે, છે માત તું અમરદષ્ટિ કરેજ પ્રીતે
 મા તુજપદે પ્રણમીને પૂજનો કરે, મા કર કૃપા મન વિષે તુજને સમરે.

આપો અંબાવ્ય મને આંખડી રે

આપો આપો અંબાવ્ય મને આંખડીરે, મા માગું મણિને ધરું પાંખડી રે
 મા આરાધું આંખના દેવતા રે, મા જે રે સદૈવ તને સેવતા રે.
 મા અંતરનાં ચક્ષુ તમે ખોલીઆરે, મા માગ્યાં આપ્યાં નથી ના ખોલીઆરે
 મા માગ્યાં વિનાએ આપ આપતાંરે, મા બાળકનાં દુઃખ દીર્ઘ કાપતાંરે
 મા માયાવી મન સદા ભાગતાંરે, મા ધટતાં આપીને કષ્ટ ભાગતાં રે
 મા અંતર રહીને આંખ આપજોરે, મા તમને જોવા ને તેજ રચાપજો રે.

કહી શકીએ શું અમે

મમ માતકૃપા કર દેવી તમે, દીન બાળ કહી શકીએ શું અમે.
 મા વિશ્વ વિષે જ પ્રકાશ ભર્યાં, દુઃખીઆ જીવને સુખીઆ જ કર્યાં. ૧
 અણુએ અણુએ તમ દીપ્તી દીસે, સચરાચર એ તમ તૃપ્તિ હોસે
 અવિકાર તમે સવિકાર યર્થા, માત એ ઋણુ તો નવ જાય કહ્યાં ૨

આદિ અંત વિષે એક માત્ર તમે, વળી મધ્ય મહીં એજ માત્ર રમે,
 આપ શક્તિ વિના સદ્ધ ધન્ય બને, ભાવે ભક્ત સ્તરી માત્ર ધન્ય બને. ૩
 જડ જીવનને જીવતું કરતાં, અભિજ્ઞાન દષ્ટિ સુખ ત્યાં બરતાં,
 આપ શક્તિ વિના તૃણ, નાજ કરે, માત્ર આપ વિના કોઈ શુંજ કરે ૪
 શિવ શેષ સુરેશ સ્તવે તમને, જેનાં જ્ઞાન નહીં લવ લેષ મને,
 માત્ર શરણુ રહીને પ્રણામ કરું, માત્ર યાવ પ્રસન્ન એ આશ ધરું. ૫

દેવી દયાળુ તમને જ બાણી

દેવી દયાળુ તમનેજ બાણી, આવે તમારે શરણેજ પ્રાણી ૧
 તથાપિ માયા ન શકેજ બાણી, માં કોણુ એ શક્તિ વળી અબાણી ૨
 માં પાર આપો નિજ બાળ બાણી, દયાધરે માં ઉર મહેર બાણી ૩
 અંબા ઉરે કોણુ શકેજ બાણી, પરતંત્ર પ્રાણી ફરતાંજ બાણી ૪
 માં હ્યો તમે આ અભિમાન તાણી, માં જીવતીઆ સુણીને કહાણી ૫
 માં બહુ બાણી સુણીએજ વાણી, અંબા ઉરે બાળ મનેજ બાણી ૬

બુદ્ધિને આપના પ્રકાશ

મા બુદ્ધિને આપના પ્રકાશ, એ આપને ક્યાંથી જીવે,
 માં ત્યારે જીવે તમ રૂપ, એ આપનાં રૂપો જીવે. ૧
 માં શક્તિ રૂપે સંસાર, અનુસૂત આપે રહી,
 માં અદ્ભુત આપી આધાર, રહ્યાં છો આપે વહી. ૨
 માં પ્રકૃતિ પરાનાં સ્તવન, વાણી મન પહોંચે નહીં,
 માં જનુનિને પ્રેમે પ્રસન્ન, કરે હું શરણુમાં રહી. ૩
 માં બાળક ના અડધા બોલ, હારદ તું હૈયે લહે,
 માં જગદંબા બાળથી પ્રસન્ન, સર્વદા તું રે રહે. ૪
 માં ઝાઝું કહ્યે શું હોય, અંતર બાણી છો તમે,
 માં સ્થાપી ને ઉર એ રૂપ, વંદન કરીએ અમે. ૫

મા નવ દિવસ નવ રાત, તમારા ધ્યાનો ધરું,
 મા મંદિરે આપને પ્રત્યક્ષ, અદ્વિતીય રૂપે કરું. ૬
 મા કલ્યાણી રૂપ છે આપ, ક્ષમાઓ માગું કરી,
 મા જીવિને હિર આદેશ, મા માટે આપો દશી. ૭

અખંડ આનંદે ભર્પા

મા કેવા તમારા રૂપ અખંડ આનંદે ભર્પા,
 મા જેને મહોવાં બ્રહ્માંડ, જ્યારે આપ સ્નેહે વર્ષા ૧
 મા ઉત્તમ જ્યોતિ એ હિર અમારે દાખજો રે,
 મા જેવા જગત પર પ્રેમ, અમો પર રાખજો રે. ૨
 મા થાશે અનિત્યના નાશ તમારા નાશ જ નથી,
 મા જેવા એ આપનાં રૂપ, મહંતો રહેતા મથી. ૩
 મા તારી દયા વિષુ ઠાપ એને દેખે નહી,
 મા હિરે ભર્પા અત્તાન, શકે શું જીવે લહી. ૪
 મા દાસોને આપનાં રૂપ, હૃદયમાં દાખતારે,
 મા એને દેખાડી દો ભેદ, અંતર ના રાખતારે. ૫
 મા માતા રૂપે સદાય, અભય કર સ્થાયતા રે,
 મા દેખે તમારા સ્વરૂપ, કળાઓ એ આપતારે. ૬
 મા અદ્વિતીય એ આપનાં રૂપ, નિરંતર હિરે રહે,
 મા આપોને એવા પ્રસાદ, બાળ કર જોડી કહે. ૭

નવ દિવસ નવ રાત

મા આસોએ અંબા ગવાવ, વનિતાના વૃંદથી રે
 મા નવ દિવસ નવ રાત, રહેતા આનંદથી રે. ૧
 મા ઈશ્વર દેવ અદ્વિતીય મૂળે સેવતા રે,
 મા માગે તમારા પ્રસાદ, માનવ ને દેવતા રે. ૨

- મા અંબા પૂજવ ઉપહાર, મોઘિરા મૂલને રે, ૩
 મા રીઝેછો બાળને ભાવ, પોતાના કુળને રે.
 મા મીઠી તમારી આંખ, માનવની ઉપરે રે,
 મા અંબા કૃપા વિણ કોઈ, પાર ના ઉતરે રે. ૪
 મા અંબા તમારે આય, આ જગ જીવી રહું. ૧
 મા અંબા તમારે પ્રમોદ, પ્રેમ એ પામી રહું. ૫
 મા અંગે અંગે જે આનંદ, અંબા આપી રહ્યાં,
 મા એ તો તમારાં રૂપ, માનવ માપી રહ્યાં. ૬
 મા પ્રેમ સ્વરૂપે પરોક્ષ, પૂજના ભાવમાં રે.
 મા આનંદ રૂપ અપરોક્ષ, અમોભા ભાવમાં રે. ૭
 મા પુષ્પ ચંદન ને નેવેલ, અમારે આ વડે રે.
 મા રંક બાળકના બોલ, તું તનમાં તેવડે રે. ૮
 મા આપનાં રૂપ અદ્ભુત, અમે શું જાણીએ રે,
 મા વેદોએ વિસ્મય થાય, અમે શું વખાણીએ રે. ૯
 મા અંબા અમારાં ઉર, આપથી અભવ્યાં નથી,
 મા બાળે એ આપનાં તુર, વખાણ્યાં જાણ્યાં નથી. ૧૦
 મા અંબા તમારે સંગ, અંગે જીવ પામીઆ રે,
 મા અંબા તમારે સંગ અંગે જીવ વામીઆ રે. ૧૧

અંબાનાં દર્શન

- મારી અંબાનાં દર્શન આજ ઉર મંદિરે થતાં,
 મા વિદ્યા એ તારા પ્રકાશ, અત્યંત અધારાં જતાં. ૧
 મા તુંથી જ્યાં રે અહાંડ, ચસચર બાપી રહ્યાં,
 મા જડને જીવન એ આપ, સર્વદા આપી રહ્યાં. ૨
 મા તારી અખંડ એ જ્યોત્ય, જગતમાં જોતાં રહી,
 મા તારા પ્રસાદે અનંત અજ્ઞાનને ખોત્યાં સહી. ૩

મા પુષ્પ ચંદન પન્દિત, તમને સેના ધરૂં,
 મા તન મન ધન સૌ તુમ્હ, શું પાદપદ્મે ધરૂં. ૪
 મા સર્વસ્વની રે દેનાર, તને શું આપીએ રે,
 મા પ્રેમેથી ચાગે પ્રસન્ન, અંતર આલાપીએ રે. ૫
 મા ઈન્દ્રાદિ દેવ સહુ સાચ, તમારા સ્તવનો કરે,
 મા ભુક્તિ બાવનથી ખદાર, માનવ શું કવનો કરે. ૬
 મા લક્ષ્મી રૂપે છો આપ, જગત આનંદે ભર્યાં,
 મા અંબા રૂપે અહ્ભુત, સદાશિવ સાથે રૂપ્યાં. ૭
 મા શક્તિ રૂપે સંસાર, અનંતરૂપ આપે ધર્યાં,
 મા સરસ્વતી વેદ સ્વરૂપ, એકે અનેક કર્યાં. ૮
 મા સર્વેમાં આપનાં સ્વરૂપ, અખંડ એ ઉરે ધરૂં,
 મા આપીને એ ઉપદ્રાગ, ચરણમાં વંદન કરૂં. ૯

શારદા શબ્દે વસો

દયા દાખવે દેવી દયાળ, શારદા શબ્દે વસો,
 રસનાએ રહેા રસ રૂપ, અંતર આનંદે દસો. ૧
 મા સરસ્વતી તારાં સ્વરૂપ, જગે કેા જાણે નહોં,
 જેને પુરા તમારા પ્રસાદ, વિરલ આ વિશે સદો. ૨
 મા શબ્દે ભર્ગા બહારક, ઓતપોત બાપી રહ્યાં,
 અભિલેશ્વરી આપ છો અખંડ, જગે જ્યોત્ય આપી રહ્યાં. ૩
 મા મુરૂષ પ્રકૃતિના બેઠ, પરાની પાર રે રહ્યાં,
 નર જે રે યથા નિર્વેદ, એણે એ દેસે લજ્યા. ૪
 મા કવીઓ કવે કૃતિ મહાધિ, બાળ ૯
 મા મા માટે બાળના દોષ, ક્ષમ ૧

૧૬૨૦,
૩૧
૧.

મા ખોળે ખેલાય જે ખેલ, પાપ પૂર્ય એનાં નહીં,
મા મા વિના ખીખનાં લાન, એને છે રે કહીં । ૬
મા યદા તદા એ બાળ, આ જગ ભોલો રશું,
મા જાણી પોતાનું બાળ, અત્તાન તેં નારે લહું. ૭
મા માતા લગ્નવે લાડ, એમાં આશયોં કશાં,
વૃથા વિશ્વે આ જીવના દોષ, માતો હેમે હર્યા. ૮

ચિદ્રશ્મિતિ ચિત્તે રહ્યાં

ચિદ્રશ્મિતિ ચિત્તે રહ્યાં, ચિદાલાસને જોય,
એ અદ્ભુત રૂપ ન્યાળતાં, માતાનાં મન મ્હોય. ૧
મા મહાકાળી માત તું, શું જાણે જીવ શિવ,
પુજ લગી મા જાણુવું, પુજ લગી શિવ જીવ. ૨
મા જગ બાળક તાહરે, તે એક પુજને જોય,
પુજ જોરે કીડા કરે, અભય થયું એ સોય. ૩
એ અભય બાળ અંકે ધરી, દર્શાવો નિજ રૂપ,
તૃપ્ત કરો મા બાળને, જાણવી રૂપ અનૂપ. ૪
તજશે નહીં મા મુજને, રહ્યું હું નાનું બાળ,
બાળ-ટાળ મુજને લહી, કરજો મા પ્રતિપાળ. ૫
માને શિવ શારદ સ્તવે, હું કથમ જાણું ભેદ,
મા માત માત તું માત છે, જાણી ટાળું ખેદ. ૬
મા ખેદ ભેદ સૌ ત્યાં લગી, છો મા ત્યાં લગી દૂર,
દૂરે પશુ બરપૂર છો, જવ દેખ્યાં મા ઉર. ૭
જગ જનુનિ મા જીવની, કરજો તું પ્રતિપાળ,
બાળ સુદ્ધિ બાળક કરે, યાજો તું જ રૂપાળ. ૮
કહે કવે શું બાળ મા, સુણજો કાલા બોલ,
ઉર ઉમરા મા ઠાલવું, કરશે ના મા તોલ. ૯

જમોલ નાનું બાળકું, એ પર પ્રીત વિશેષ,
એ જાણી વધુ શું કહું, મા જણો આદેશ. ૧૦

મા મહામાયા ઉદરનું, જગ બાળક છે બાળ,
પ્રસ્તર થયે છૂટ્ટ થતાં, પછી પ્રભુ હો સંભાળ. ૧૧

મા હુજ પુરૂષ તું પ્રકૃતિ, તુ તું તું મા તુંજ,
એ જાનેદ ભેદે ભાગવા, અદ્વૈતે અન્ય કશું જ. ૧૨

જગદંબા જગ આવીમાં

અંતર જ્યોત્યે તું રહી, દૂર દીપક શું જોઈ,
 દીપે દીપક દેખીઆ, હિર અંધારું જોઈ. ૯
 એ દીપક સંભાળીએ, રખખે રાણી થાય,
 એ જ્યોત્યે જીવ જાસતાં, વિકૃત રૂપો જાય. ૧૦
 લક્ષ્મી-પૂજન જગ કરે, અમ પૂજન આ હોય,
 દુષ્ટા કરી મા માનજો, એ ચિદ શક્તિ સોય. ૧૧

અંબાનાં અદ્ભુત રૂપ

મારી અંબાનાં અદ્ભુત રૂપ, મુખ દહેવાતાં નથી.
 મારા ચિત્ત લાગ્યા માને ચરણ, તેજ રહેવાતાં નથી. ૧
 માનાં રૂપ સ્વરૂપ સચુગાર, જોવાને મેં હીઠા નહીં,
 મારાં મન હર્ષા શું એ માત, આજ વિચારું સહી. ૨
 માના મંડપ, માના આનંદ, જ્ઞાનદે જાળ્યા,
 મા ત્રિશુલાતીત તમે સત્ય મારે મને કહ્યા. ૩
 આ તે સ્વપ્નું કે સાચું હોય, એમ મન મોહી રહ્યાં,
 મા પ્રકૃતિ રૂપે તું સત્ય, એમ મન જોઈ રહ્યાં, ૪
 મા આનંદ હિર ન સમાય, એ તમે ચેખી રહ્યાં,
 મા જાગ્યાં રે આજ અહોભાગ્ય, મા-મુખ દેખી રહ્યાં. ૫

અબોલ નાનું બાળકું, એ પર પ્રીત વિશેષ,
 એ જાણી વધુ શું કરું, મા જાણો આદેશ. ૧૦
 મા મહામાયા દિદરનું, જગ બાળક છે બાળ,
 પ્રસવ થયે છુટ્ટ થતાં, પછી પ્રભુ લે સંભાળ ૧૧
 મા તુજ પુણ્ય તું પ્રકૃતિ, તુ તું તું મા તુજ,
 એ અબેદ બેદે લાગવા, અદ્વિતે અન્ય કરું જ. ૧૨

જગદંબા જગ આવીઆં

જગદંબા જગ આવીઆં, આજે લક્ષ્મી રૂપ,
 શુ વૈકુંઠ વડા કર્મા, કે છે અનંત રૂપ. ૧
 શું જગ આવીાં એકલાં, કે મા સ્વામી સાથ,
 આનંદ જગ છિલદી રહ્યા, છો મા સ્વામી સાથ. ૨
 વિદ્યા રૂપે પ્રગટિયાં, જગદગ જ્યોત્યે આપ,
 એ જ્યોત્યે મેં નિરખીઆ, માત ત્રિભુવન તાત. ૩
 માત પિતાને નિરખતાં, જગ બાળક દરખાપ,
 બાળકીડા જોવા જાએ, પધાર્યા જગ અંબાથ. ૪
 મા મહાલક્ષ્મી નામથી, શોભે ત્રિભુવન ત્રણ
 દર્શન કરે સુભાગીઓ, મા ભરિયાં આભરણ. ૫
 દ્વારે દ્વારે સાચીઆ, ચર્ષ રહ્યા રંમ રાગ,
 તો મા-મુખ કેવાં દણે, એ દર્શન અનુરાગ. ૬
 ધર ધર દીપે દીવડા, દર્શન દેવી અમૃત,
 એ જ્યોત્યે અંતર રહે, તો જાગે સૌ ભૂત. ૭
 અચળ રહ્યાં મા અવનિયે, આજ અનુપમ રૂપ,
 પૂજન અર્ચન પ્રેમનાં, મા માનો કરું ચુપ. ૮

અંતર નયોત્તે તું રહી, દૂર દીપક શું જોઈ,
 દીપે દીપક દેખીઆ, ઉર અધારું જોઈ. ૯
 એ દીપક સંભાળીએ, રખે રાજો યાય,
 એ નયોત્તે જીવ ભાસતાં, વિકૃત રૂપો જાય. ૧૦
 લક્ષ્મી-પૂજન જગ કરે, અમ પૂજન આ હોય,
 કૃપા કરી મા માનજો, હા ચિદ શક્તિ સોય. ૧૧

અંબાનાં અદ્ભુત રૂપ

મારી અંબાનાં અદ્ભુત રૂપ, મુખ કહેવાતાં નથી.
 મારા ચિત્ત લાગ્યાં માને ચરણ, વેળ રહેવાતાં નથી. ૧
 માનાં રૂપ સ્વરૂપ સજ્જગર, એભાને મેં દીઠા નહીં,
 મારાં મન હયાં શું એ માત, આજ વિચારું સહી. ૨
 માના મંડપ, માના આનંદ, બલ્લાનંદે બળ્યાં,
 મા ત્રિશુણાતીત તમે સત્ય મારે મને કહ્યાં. ૩
 આ તે સ્વરૂપ કે સમુદ્ર દોય, એમ મન મોહી રહ્યાં,
 મા પ્રકૃતિ રૂપે તું સત્ય, એમ મન જોઈ રહ્યાં, ૪
 મા આનંદ ઉર ન સમાય, એ તમે પેખી રહ્યાં,
 મા બળ્યાં રે આજ અહોભાગ્ય, મા-મુખ દેખી રહ્યાં. ૫
 મા સગુણ રૂપે તમે સત્ય, એમ દિલ દેખી રહ્યાં,
 મા લક્ષ્મી રૂપે તમે નિત્ય, વૈભવ પેખી રહ્યાં. ૬
 મા અન્નપુર્ણા તું આઘ, ઉરે તો તૃપ્તિ થઈ,
 મા સરસ્વતી છું સાક્ષાત, સ્તવને ગવાઈ રહી. ૭
 મા જગદંબા એકજ તું, બાળ છુજ પાસે રમે,
 મા આપી અખંડ દર્શન, હૃદયમાં છુંજ સમે. ૮
 મા માયા રૂપે તું સત્ય, ખેલો ખેલાવે નવા,
 મા છુજ કાજ કાઢ્યા એ વેષ, વેષ વિનાનાં થવા. ૯

મા નવદુર્ભા તું અનંત, રાસે ફરતાં દીકાં,
 મા કેમ વિસરાય એ રૂપ, તારાં મોંઘાં મીઠાં. ૧૦
 મા ઝળદળ તારાં રૂપ, દીપમાળ દીપી રહ્યાં
 મા ક્રોધુ જનમનાં પૂણ્ય દર્શન તારાં થયાં. ૧૧
 મા વિદ્યાએ તારાં રૂપ, અવિદ્યા જાઉં તરી,
 મા એવા રે કરજો ઉપાય, માતા કૃપા રે કરી. ૧૨
 મા બાળને કહેવું શું હોય, કરજો કરવું ધરે,
 મા શરણે રહું રે સદૈવ, મુખ મા મા રે રટે. ૧૩

મા તું જગદંબા દેવી

મા તું જગદંબા દેવી, તને શિવ બ્રહ્માએ સેવી,
 મા નહીં હોય મા તુજ જેવી રે. મા તુ જગદંબાં ટેકો ૧
 મા બાળને તુજ લાગે, લાગે એ બાન બુધાગે,
 મા કંઈ શિક્ષા તું રાગે રે. મા તું ૨
 મા તુજ શિક્ષા મોહની દષ્ટિ સુખદુઃખ એ જીવની સદૃષ્ટિ
 મા કરજો અમીની વૃષ્ટિ રે. મા તું ૩
 મા દુઃખમાં સુખ બી બોલું, તેં તુજ પાછું ન વગોલું,
 મા માતૃ પથું નવ બોલું રે. મા તું ૪
 મા માતૃપદે તું રહેજે, સુખ દુઃખમાં બાળ્યો લેજે,
 મા બાળક દોષો રહેજે રે. મા તું ૫
 મા કંઈ કંઈ રાડચો કરશું, કંઈ કંઈ ઉન્માદે અડશું,
 મા નહીં જો તો જા પડશું રે. મા તું ૬
 મા હું બાળક તું માતા, રહે તુજમાં જીવ સમાતા,
 મા બાળકના એ નાતા રે, મા તું ૭
 મા મારે લેવું લેવું, મા તારે દેવું દેવું,
 મા પ્રલય લગી એમ રહેવું રે. મા તું ૮

અંજલિ બીજ

પ્રભાતિયાં ને પ્રકીર્ણ

,

યત્ર યત્ર મનો યાતિ
તત્ર તત્ર સમાધયઃ ॥

ભિષતે હૃદયગ્રાસ્ત્રી છિદ્યન્તે સર્વે સંશયઃ ।
ક્ષીયન્તે ચાસ્ય કર્માણિ તસ્મિન્ દષ્ટે પરાવરે ॥

●

જ્યાં જ્યાં મન જાયે ત્યાં
પરેવાયે સમાધિમાં.

ભેદાયે હૃદયગ્રાસ્ત્રી, ઉદાયે સહુ સંશયે;
ક્ષીણ થાતાં બધાં કર્મો, અપરોક્ષ પ્રભુ થયે.

માતાની તિથિઓ

- પડવે પૂરણુ અખે માત કે, મા આરાસુરી રે લોલ,
ખીજે બાળક તારાં સર્વ કે, તું માતા ખરી રે લોલ. ૧
- ત્રીજે પુજ વિષુ મારી માત કે, માઈં કોઈ નથી રે લોલ,
ચોથે ચિત્ત દર્શાં માત કે, નિરખ્યાં જ્યારથી રે લોલ. ૨
- પાંચમે પ્રીતિ તારે ચરણુ કે, મા મારી રહે રે લોલ,
છઠે છોકું જગ જંજળ કે, મા મારી કહે રે લોલ. ૩
- સાતમે સેવી રહ્યાં સુરવંદ કે, મા કેમ પામીએ રે લોલ,
આઠમે અંખા યાવ કૃપાળ કે, ભવ ભય વામીએ રે લોલ. ૪
- નોખે નવ દુર્ગા તું માય કે, જગ જનુનિ ખરે રે લોલ,
દશમે દર્શન દેળે માત કે, મુજને આચરે રે લોલ. ૫
- એકાદશીએ કરીને વ્રત કે, મા મનમાં સ્મરું રે લોલ,
દ્વાદશી દયા કરે મમ માત કે, જન્મ મરણુ તરું રે લોલ. ૬
- તેરશે તારાં વિશ્વાસ કે, મા મને નહીં મુકે રે લોલ,
ચૌદશે ચૌદ જીવનની માત કે, બાળને નહીં ચૂકે રે લોલ. ૭
- પુનમે પૂરી રહ્યાં હો આશ કે, મા પળ પળ તથી રે લોલ,
મા તુ સદા સદા એ માત કે, જોતી મુજ બધી રે લોલ. ૮
- માડી માતાનાં જે મહાત્મ્ય એ, બાળક શું લહે રે લોલ,
મા તને સેવે સદા સુર સિદ્ધ કે, જીવ મુખ શું કહે રે લોલ. ૯
- મા પશુ બાળકના જે બોલ તે માને મીઠા રે લોલ,
મા એમ મુજને યદ જ અસજ કે, દોષ ન દીઠા રે લોલ. ૧૦
- મા કપમ માત જીવે જીવ દોષ કે, જે નિજ રૂપ છે રે લોલ,
મા પુજ તસ્વેતી એ બાણુ કે, જો એ અનુપ છે રે લોલ. ૧૧

અંજલિ બીજ

પ્રભાતિયાં ને પ્રકીર્ણ

૧

યત્ર યત્ર મનો યાતિ
તત્ર તત્ર સમાધયઃ ॥

મિથ્યતે હૃદયગ્રન્થી છિદ્યન્તે સર્વે સંશયઃ ।
ક્ષીયન્તે चास्य कर्माणि तस्मिन् दृष्टे पराचरे ॥

જ્યાં જ્યાં મન જાયે ત્યાં
ય શે વાયે સ માધિ માં.

લોહાયે હૃદયગ્રન્થી, હેલયે સહુ સંશયે;
ક્ષીણે થાતાં બધાં કર્મો, અપરિણ પ્રભુ થયે.

પ્રભાતિયાં

મૃગ-જળે

મન, હજી મૃગ જળે ક્યાં લગી દોડ્યો, નીર કે તીર જ્યાં છે નહીં રે,
પંથ ભૂલ્યાં તમે ક્યાં પડે પહોંચ્યો, જીવન અધાર ખોશો કહીં રે.
વિષય વ્યાસંગ તે ક્યાં લગી રાખ્યો, અવર જન્મે ચ જે પામવા છે,
ભોગ્ય ભોક્તા થઈ ભવ ધણી ભટક્યા, આજ તો જન્મને વાપવા છે.
આ તને જો ન ઇચ્છા કરો એટલી, તો પછી દાયથી જાય બાજી,
અવર અવતારમાં એક બનશે નહીં, ચૂકવાનો નથી ચતુર કાજી.
માફ તાફ કરી મમત માં બાંધ્યો, એક તો ચોપડે છે લખાયાં,
માઝું મળશે નહીં, ત્યાઝું ટળશે નહીં, કોઈનાં કોઈથી ના રખાયાં.
એ સદ્દેશ દેશ દેસવા તણા જણાને, સુખ લેવા જતાં દુઃખ થાશે,
કામનાખ્યાંસથી ક્રોધ જાશે વધી, ક્રોધથી જાતનાં જાન જાશે
કેકે અનર્થ એ કામ કરાવશે, એક જન્મે વળી નહીં જ અટકે,
વાસના ખીજ ઉગ્યા વિના નહીં રહે, રંગ પાકા ચડ્યા નહીં જ ફટકે.
મન તું ઘોડા ધડે કો ન સાચા પડે, તો ચ વિવેક તું કાં ન આણે,
પાંજરે પંખીકું પરવશે પ્રાણુ છે, તો ચ એ રાંકકું રાગ તાણે.
મન માયા તણા મોહ હાંકી હવે, હરિતણા હેતને મોગ્ય થાને,
કેકે જન્મે તણા ચાકે ઉતારવા, નેહથી નાચનાં નામ ગાને.
જીવને ભોળવી જાળ તેં જાળવી, એકનાં દુઃખ તું આપ પામે,
રતને રાખમાં રોજિયું તેં અલ્યા, તે તણાં પાપ તે ક્યાં વિરામે.
સુકિતના પંથ જો જાણવા દોય તો, હરિ વિના રાગ ખીજ તને રે,
સ્વામના શરણમાં જઈ રહો સુખથી, અચળ વિશ્વાસથી એ બળે રે.

સૂર ઉઘા સાંઝે

સર્વનાં સૂર સ્થવારમાં જિગતા, અમ ઉરે સૂર જિગ્યા જ સાંઝે
 આયુના દિન અંધારમાં વહી ગયા, ઉગતાં તેજ આ આંખ આંજે ૧
 સ્થાવરે જંગમે જ્યોતિ એ ઝળહળે, નામ ને રૂપના રંગ ભેદી,
 હું નહીં તું નહીં તે નહીં ત્રિકમા, છેક જાયા તથો જાપ છેદી. ૨
 મસ્તકે દિનમણિ આજ મધ્યાહ્નના, કાચની જાંચ કાચે સમી રે,
 તરવના તેજથી ત્રિગુણ તૂટી ગયા, માત માયા ભલે ત્યાં રમી રે. ૩
 પૂર્ણ પ્રકાશમાં જીવ જળી ગયા, જઈ લળ્યા જ્યોત્યમાં જ્યોત્ય રૂપે,
 અખિલ આધેન અંધારને ભેદિયા, એક આધાર દીઠા અરૂપે ૪
 વ્યક્તની વાસના વહી ગઈ વાયુમાં, એવ વળગી વળી આપમાં રે,
 શરીરની ચીત શમી ગઈ સામળા, સુખ જેનાં નાવે માપમાં રે. ૫

ચોકીઓ ચાર ખોટી

રાજના રાજ તો હદમાં રાજતા, તોય ત્યાં ચોકીઓ ચાર ખોટી,
 શરણના જીવને ચરણમાં આવવું, ક્યાં સગી નાથ એ માય ખોટી. ૧
 મનને ભક્તિનાં ભોજનોં આપતાં, જળ વધ્યાં ભુદિનાં બુખ ભાજે,
 ચરણના સ્નેહથી ચિત્ત ચેતી ગયાં, ઝગહળી જ્યોત્ય એ જીવ જાજે. ૨
 એક અહંકાર આડો ફરે આંગણે, સદન સ્વામી તણાં શોધિયાં રે,
 આપ આતા વિના એ ન આધો ખસે, સાધનો ના જડે શોધિયાં રે. ૩
 કર્મ જાંધ્યા જીવે કરગરે એકને, સદ સ્નેહો તણાં સાંભળ્યા રે,
 ઈશ ઈશ્વરને એવ આધો ગયો, પદ મહી પ્રેમીયો જઈ મળ્યા રે. ૪
 સ્નેહથી સ્યામ તે સાયમાં સ્યાપિયા, ઉર આનંદ એ શું વખાણું,
 ભક્તિએ બીજતા રંકને રીઝના, આજ મેં અનુસર્યું એ ઉખાણું. ૫

શ્રવણ

- સ્થામ, સંસારીઓ સ્થામને શ્રવણમાં, વાંચતા કંઈક અંધોમહીં એ,
જીવ તે બ્રહ્મ ને દેહથી ઉ જુદો, અમર અસંગ આધો નહીં રે. ૧
- આત્મ વ્યાખ્યા સહુ સમજમાં ઉતરી, સ્લોક મુખે રહ્યા ચાનના રે,
મન જાણે મહા મુક્ત હું થઈ મધું, હંભ વ્યાખ્યા એનાં જાન ના રે. ૨
- રાગને દ્રેષ એ ધર્મ છે મન તણા, દ્રેષ એ ના અડે આત્મને રે,
મન બાંહે મહાલગું હોય મોહે મહા, એ સહુ સંમ અનાત્મને રે. ૩
- જ્ઞાન વ્યાખ્યા ઉરે એટલાં જીવને, તોય અધ્યાસ અજ્ઞાનના રે,
પણ પળે રાગ ને દ્રેષ તો પાંગરે, કોષ રાખે જરા જાન ના રે. ૪
- આપથી તુચ્છ એ જગત આ જાણુતો જાણુતો, કાઈના તોલ મારે,
કર્મના ભોગ તો જ્ઞાની ભોગે નહીં, માનતાં પ્લીક ના રહી લગા રે. ૫
- જ્ઞાનીના આ બધા ધર્મ જે ધારિયા, એ હરિ શું ન કબજતા રે,
શાન્તિ તો ઉર આવી નહીં એહને, શું એ તે જ્ઞાનીઓ મુક્તતા રે. ૬
- જ્ઞાન આબધું અહંકાર ખચવે નહીં જીવના દ્રેષ જાતો ન મૂકે
શુદ્ધ વેદાન્તિ એ સર્વને કારતા, ચતુર તો એહ વાતે ન ચૂકે. ૭
- આ બધા શુદ્ધ જોહોય જ્ઞાનીતણા, તો નથી જ્ઞાનનાં કામ મારે,
એ થઈ અસ સારા સહુ વાતથી, જે કદી જાણ ના નિયમ બહારે. ૮
- હે હરિ અટપટી આ લીલા આપની, અસ જાણી મને પાર લેજો,
જ્ઞાનીને ઘટપટે ધોર વિંડમ્મના, હોય તો અસ જાણીમહેન્તે. ૯
- આ સહુ દ્રેષ અચૂક અજ્ઞાનના, જ્ઞાનીના ધર્મ એથી અનોખા,
શુદ્ધ વેદાન્તથી વ્યાસ વહાવવા, રહેલ જાણી રખે ખાવ ધોખા. ૧૦
- જીવને જીવ છે છેતરે જનતર્મા, જ્ઞાની ને મન સો આપ રૂપે,
આત્મ રૂપે સહુ, અન્ય એને નહીં, હંદમાં દેવ દેખે અરૂપે. ૧૧
- અંતરે આત્મમાં લક્ષ એના રહે, લક્ષણો એ રહેતાં ન દાંડ્યા,
આધોજો જોજાણી કાદશે એહને, વૃક્ષ રહેશે નહીં બીજ પાક્યા. ૧૨
- શાન્ત આપે થયો શાન્તિ એ આપણે, વિષમ જાવો નહીં નામ એને,
અસ પણ સત્ય અસત્યને પારખે, એટલી સક્તિ તો છેજ એને. ૧૩

ગાંડે સુડયને ગાંધી થવાય તો, પરમ પુરુષાથ એ કોણ કહેશે,
વિશ્વમાં વિરલ જાની ધણી દોલતો, ઇશનાં ઓચળાં અચળ રહેશે. ૧૪

ભક્તિના ભેદ

ભક્તિના ભેદ ભગવાન કું ના લઈ, જેહ બાવે ભવે આપ બીજે
આજ અસાનનાં આપરણો ઉર મહોં, તો ટળે રાજ જે આપ રીઓ. ૧
સામગ્રી સાધનો સ્મરણનાં એક છે, એય ઓછે વધુ બાવે યાતાં
સ્વપ્ન સંસાર એ સત્ય જગ્યા પછી, તોય બલુકારથી એ ન જતાં. ૨
અંતરે આપનો છાપ છાપી છર્તા, છેતરે વાસના વ્યંગમાં રે,
એહનાં સંગમાં અગમાં આપને, ઝોળખું ના ખરા રંગમાં રે. ૩
પદ વિષે પ્રેમ જે પ્રભુ તમે સ્થાપિયા, તો પરાપારના ભેદ આપો,
બહુ બહાડમાં ભેદ ના બાળીએ, શુભ ને શિવના ભેદ કાપો. ૪
જડ મહોં જ્યોતિઓ જોઈયે જાદવા, એહવાં અંતરે જ્ઞાન આપો,
પૂર્ણ વિશ્વાસ છે પ્રભુ મને આપના, દાસના દંડનાં બાન કાપો. ૫
રાજના રાજને રંક શુ રીઝવે, ખાપ જોરો નહીં બળ અમારાં,
નેહની નજરથી નિરખજો નરહરિ, નિરખજો ખિરદ બહાનાં તમારાં. ૬
પ્રેમીને પાળવા છે પ્રતિજ્ઞા કરી, સતત એનાં મને સ્મરણ રહે છે,
અચળ વિશ્વાસ એ અંતરે રાખજો, એ મને કોક ઉર કહે છે. ૭

શા શા સ્વરૂપે

સૃષ્ટિમાં સ્વામ શા શા સ્વરૂપે સમ્યા, એહનાં જ્ઞાન આપો અમોને,
દેહીનો દ્રષ્ટિયો દસમાં દોડતી, દેખશે કેા સમે એ તમોને. ૧
વ્યકતને વીંધિને વૃત્તિ આ વિશ્વને. વિખળ રૂપે નથી કેમ જોતી,
પળપળે પાલટે પિંડ આ પ્રાણીઓ તોય અજ્ઞાન ના કેમ જોતી. ૨
અંશ આનંદનો જડ મહોં આવીઓ, એહમાં આવડા રંગ આબ્યા,
અખુટ ભંડાર એ આપ કેવા હશે, એહ વિચાર શેં અંગ નાબ્યા. ૩

લેશ આનંદથી પૂર્ણ માને નહીં, અધીર આનંદના ઓધ ખોલે,
 ખોળવા નિઃશ્વરો ધર મૂકી બહાર એ, ત્યાં ક્યા વિષય બેઠાજ રોલે. ૪
 ઘેરીઓ ધટ મહીં આવરણે આવરી, જ્યોત જોવા વિના કેમ જપે,
 વૈરીના વાસમાં તપી રહો ત્રાસમાં, પરવશે પ્રાણના કેમ કંપે. ૫
 વિપરીતે વૃત્તિઓ ના ઠરી એકનો, સત્ત્વની શોધ માંડીજ એણે,
 વિષયને ઈન્દ્રિયો દેહ આદિ સહુ, જુદાંકો કરી પ્રીત શેણે ! ૬
 એક વિવેક અંતર મહીં આવીઓ, ત્યાં સહુ જાળ મેળેજ ફરી,
 નિત્ય અનિત્યના જ્ઞાનને પામતાં, મોહ મમત્વની પાળ દૂરી. ૭
 એક આત્મા વિના અવર આટોપિયાં, ત્યાં વળી જુદાં સત્ય દીર્ઘાં,
 ધટપટે એજ આધાર આપી રમે, ઓળખ્યે એ ધર્મા સર્વ મોહાં. ૮
 વિશ્વમાં વિરતયાં વિદ્યસવા બદાસથી, અવનવે રૂપ આપે જ એ રે,
 વેષ વિવર્તના વૃત્તિએ ઓળખ્યા, ઘડા વિષુ બાળતી ના હવેએ. ૯
 બાળપું ટાળપું એમ છે બેદમાં, આત્મ તત્ત્વે નથી એ ઉપાધિ,
 તદપિ હું આજ તો ઘુગળે વિનવું, બાકીની, બાપ. તુ હાય વિધિ. ૧૦

પિંડના મોહ

હે પ્રભુ પાપ સંતાપ પ્રમાદતા, પિંડના મોહ મૂકાવતો રે,
 વૃત્તિનાં બેધેય વિષય બાણી વહી રહ્યાં, તે તમે સ્થામ સૂઝાવતો રે. ૧
 વિશ્વની વાસના જીવને ઓળવે, આપ અસંમ જોવા રહો રે,
 એમ માયા મહીં મન મારાં રહે, એક ઉપાય આજે કહો રે. ૨
 ખસકમાં આવીને ખેલી લીધાં હવે, જે ધડી દિન બાકી રહ્યા છે,
 અંતરે આપ કર્યા એ નથી જાણતા, જે હવે જીવ યાકી ગયા છે. ૩
 મમત મોહે કરી મન મહાસ્વાધાનું, ત્યાં ગયાં ત્યાં મધ્યું દુઃખ એને,
 અંતરે આપ માંડી નહીં એમણે આત્મ અજ્ઞાનથી સુખ કેને ! ૪
 નામ તે રૂપમાં નજર અટકી રહી, જે ન્યાં જુદાં જગત આજે,
 એ મહીં ઘડા એ બાળતાં જો શીખે, તો ખરા સુખના સ્વાદ આજે. ૫

એ ગતિ આગવી આપની એહને, આપ વિના કહો કેણુ આપે,
ઈદ્રજ્યો સહુ આવરી એ કળા, આપની હાય તું કાં ન આપે ! ૬
જે જીવો રમતમાં રંગ માણી રહ્યા, એહની હો ઉપેક્ષા કરો રે,
તદપિ જે આપને આગણે આવીઆ, એહને આત્મ જાને કરો રે. ૭
અધિકે કરવું નથી જાળખો આપવી, બાપ બહીશો નહીં આપ થાશે,
આપ થાશે કદી તો ય શી આપદા, સિન્ધુમાં બિન્દુ થું ના સમાશે ! ૮

જીવનો ઉદય

સૃષ્ટિમાં સૂર્યના ઉદય દિન દિન થતા, પણ નહીં ઉદય એ જીવના રે,
જીવ જન્મ્યા નહીં સ્વપ્ન સંસારથી, ત્યાં લગી દિન એ નીંદના રે.
મોહની રાત્રિયો લાખીમાં સૂઈ રહ્યા, શેં હજી જીવ જાગ્યો નહી રે,
સ્વપ્ન કે સત્ય એ જાગતાં જાણુશો, ઉદય એ સત્ય ત્યારે સહી રે.
વિષયના આહાર ઝાઝા કરી પેાડિયા, જીંધ અધાર આવી ગઈ રે,
સ્વપ્નમાં રાત્રીઆ સુખદુઃખે નાચિયા, શુદ્ધ જન્મ્યા તણી ના રહી રે.
વિષયના આહારનાં વિષ જો થઈ જશે, તો પછી કાર કેના ન લાગે,
સ્વપ્નથી જાગજો સુષુપ્તિએ ના પડયે, સંત આઓ તથા શ્રમ લાગે.
શાન્ત સતો તને જાગવા કહે સદા, તોય આ સ્વપ્ન થું ના જ છૂટે,
કે પછી મૃત્યુની નીંદ આવી મઈ, તોડતાં જે કદી ના જ તૂટે.
રાત્રી સોઈ રૂપે કામ અધુરાં લુવે, જાગજો ચેતવ્યો એમનો રે,
ઉદય સાચા હશે એ જ તારે પછી, પાડ માનીય તું તેમનો રે.

શરણમાં રંકને રાખજો

સામળા શરણમાં રંકને રાખજો, સતત રાખોવળી આ સમાધિ,
રમરથના સોદોનો જીર્મિ એ આપમાં, અવરમાં લાગતી રે ઉપાધિ. ૧

પ્રાણનાં પીંજરાં જ્યાં લગી પાસ છે, ત્યાં લગી લિત માયા તણી રે,
તત્ત્વ જોતાં નહીં તું વિના અન્ય કો, મ્હાંય માયા ભલે હો વણી રે. ૨
અણઅણુ આપ અખંતરે ઓપતા, ખડ જેના કદી ન ચતા રે,
ચરણના પ્રેમીને ચક્ષુએ આપતા, લેદમાં એ કદી ના જતા રે. ૩
આપ એ બળ સહુ આપનાં આગવાં, દૈત ભાવી અમે આમ જોતાં,
હંદમાંહે સદાનંદ રૂપે રહ્યા, એહ જોતાં અમે આપ જોતાં. ૪
ક્ષણ મહીં ખેલતા આપ માયા રૂપે, ક્ષણ મહીં ખેલતા આત્મ રૂપે,
સોની સોતું જીવે ધાટ માદક જીવે, આપ એ એક રૂપે અરૂપે. ૫
બક્ત બહાઈમાં બહા વિષુ ના જીવે, બેદ રૂપે વળી એ બને રે,
સકળ સંસારમાં અકળ આપે રમ્યા, હંદ દેખે નહીં એ રમે રે, ૬

નાયને ત્યાં બધી નોંધ

ગર્વિનાં ઘાન ને કીર્તિનાં ઘાનની, નાયને ત્યાં બધી નોંધ રહેતી,
કેટલું તત્ત્વ ને કેટલું પૂત એ, સાક્ષીની આંખ સર્વે જ દેહેતી. ૧
મન માને મહા મુક્ત હું યદ્યપિ, એ જ અચાનકી છે નિશાની,
કેટલી કામના ક્યાં બરી બીતરે, એહ તું સ્વપ્નથી લે પિછાની. ૨
જાગતે ઉર ઉપરામને અનુભવે, ઊધતાં અવનરી ઔર લીલા,
સ્વામ સંસારથી કબજ કરી છૂટ્યું, સુદમ ને કારણે ખૂબ ખીલા. ૩
હે હરિ આ બધાં અટપટી આંટીઓ, ત્રિગુણના તારથી જે વણાણી.
કારમી એ કળા કમની દેહવી, રમરણ વિષુ કોઈથી ના સમાણી, ૪
માનવી મન એ અંશ છે આપના, પાર એના કદી ના પમાશે,
સર્વે બાવે જતાં સ્વામના ચરણમાં, ઇશમાં અંશ સોદે સમાશે. ૫

જગ્યને જીવ તું

જગ્યને જીવ તું જ્યોતિને ન્યાણવા, જિંધમાં સ્વ'ન જોયાં ધણાં રે,
જગતાં સર્વ એ જાણુએ જૂઝાં, મનન કરતો રખે તે તણાં રે. ૧

આમ સંસારમાં હિંચ ને અસ્તથી, આવરે આત્મ એ ના બને રે,
 યાનના સુર તું ધટમઢીં રાખજે, આયમે જે નહીં એ તને રે. ૨
 દેહની અંજલિ દિનમણિ માગશે, આપજે અંગ ઉમંગ રાખી,
 પુણ્ય ને પાપના પ્રશ્ન એ પૂછશે, હિતરો આપજે બૂલ બાખી. ૩
 પ્રેમનાં પુણ્ય ને પત્ર ધરતાં વળી, પૂર્ણ બાવે પગે લાગજે તું,
 શેષ રવિરાજ રાખે નહીં રંક થુ દીન બાવે દયા માગજે તુ. ૪
 હર ઉપહારથી યજ્ઞન આદિત્યનાં, સતત કરજે રહી ચરણમાં તું,
 સ્નેહ સંસારના છોડી સંસારમાં, જીવને નાંખજે ચરણમાં તું. ૫
 જ્યોત્ષ્ણમાં જ્યોત્ષ્ણ એ બળી જશે બાવથી, શેષ શંકા રખે રાખતો તું
 તેજ તું તેજ તે તત્ત્વ એ તારવી, દંડ દોષો રખે દાખતો તુ ! ૬

સંતો તણા સંગમાં

સુર સંતો તણા સંગ માહે મુદા, અર આનંદ માને અનિત્યે,
 સંતના સ્નેહ શ્રીશ્યામના સ્મરણમાં, ચરણમાં ચિત્ત ■ એ જ રીતે ૧
 જેવી સંસારીની બકિત બગવાનની, એવી સંસારમાં બક્ત-પ્રીતિ,
 અંગ આનંદ આવે ન અનિત્યથી, ભોગની રાખતા એ જ ભીતિ. ૨
 સંચિતો વેપ વિધવિધ કંઈ લાવતાં, ભોગવે શાન્તિ એ રાખી અગે,
 અંતરે એ જીડાં હિતરે નહીં કદા, આત્મ અસંગ જોતા ઉમગે. ૩
 રવાઢુ અમૃત મળ્યાં આત્મ આનંદના, ભોમનાં સુખ શીકાં થયાં રે.
 ચિત્ત ચોટે નહીં ચળ વિષે એહનાં, અમરમાં એક જે યર્ધ ગયાં રે. ૪

પ્રાણનાં પીંગરોં જ્યાં લગી પાસ છે. ત્યાં લગી જિત માયા તણી રે,
 તત્ત્વ જોતાં નહીં તું વિના અન્ય કો, મ્હાંય માયા ભલે હો વણી રે. ૨
 અણુઅણુ આપ અભ્યંતરે આપતા, ખંડ જેના કદી ન થતા રે,
 ચરણનાં પ્રેમીને ચક્ષુએ આપતા, ભેદમાં એ કદી ના જતા રે. ૩
 આપ એ બળ સહુ આપનાં આગવાં, દ્વિત ભાવી અમે આમ જોતાં,
 દ્વંદ્વમાંહે સદાનંદ રૂપે રજા, એહ જોતાં અમે આપ જોતાં. ૪
 ક્ષણ મહીં ખેલતા આપ માયા રૂપે, ક્ષણ મહીં ખેલતા આત્મ રૂપે,
 સોની સોતું જીવે ધાટ મ્રાદક જીવે, આપ એ એક રૂપે અરૂપે. ૫
 ભક્ત બલ્યામાં બલ્યા વિષુ ના જીવે, ભેદ રૂપે વળી એ ભજે રે,
 સકળ સંસારમાં સકળ આપે રમ્યા, દ્વંદ્વ રૂપે નહીં એ રજે રે. ૬

નાથને ત્યાં બધી નોંધ

ગર્વિનાં જ્ઞાન ને કીર્તિનાં દાનનો, નાથને ત્યાં બધી નોંધ રહેતી,
 કેટલું તત્ત્વ ને કેટલું વૃત્ત એ, સાક્ષોની આંખ સર્વે જ દેહેતી. ૧
 મન માને મહા મુક્ત હું યર્ષ મયું, એ જ અચાનની છે નિશાની,
 કેટલી કામના કર્યાં બરીં ખીતરે, એહ તું સ્વપ્નથી લે પિછાની. ૨
 જગતે હર ઉપરામને અનુભવે, બિધતાં અવનવી ઔર લીલા,
 શ્યામ સંસારથી કયમ કરી છૂટયું, સૂક્ષ્મ ને કારણે ખુમ ખીલા. ૩
 હે હરિ આ બધાં અટપટી આંટીઓ, ત્રિગુણના તારથી જો વણાણી,
 કારમી એ કળા કર્મની ઉદ્ધવી, રમરણ વિષુ કોઈથી ના સમાણી. ૪
 માનવી મન એ અંશ છે આપના, પાર એતા કદી ના પમારો,
 સર્વ ભાવે જતાં શ્યામના ચરણમાં, ઇશમાં અંશ રનેહે સમારો. ૫

જગ્યને જીવ તું

જગ્યને જીવ તું જ્યોતિને ન્યાજવા, જીંધમાં સ્વપ્ન જોયાં ધણાં રે,
 જગતાં સર્વ એ જાણજો જૂઝાં, મનન કરતો રજો તે તણાં રે

- ઝાંઝવા જળને ઝીણવા, એ તો અચ્છાન સાવ,
 નીર પીવા અમૃત નામનાં, જેથી અમર થાવ. ૫
 ટળી જાય મોઢ માયા તણા, મળી જાય મોરાર,
 ઠેરવી એમાં આત્મા, ભજવા ભવતાર. ૬
 ડગલે પગલે પ્રભુ પાસ છે, જાય ઉર અધાર,
 ઢાંક્યા જ્યોતિને ઉધાડીએ, કરવા જળ અંગકાર. ૭
 ડૂણાનુખ ધે જે જે જોગવે, એ તો જોવા રે માત્ર,
 તત્ત્વ કહાડી લીધાં તકનાં, ભલે બધું રહે પાત્ર. ૮
 થાક્યા સાધન સાધી સાધીને, કરી કરીને રે કંઠ,
 દેહે દીઠા વિના દેવતા, નાય નવ આવે દ્રવ. ૯
 ધર્મ જાણ્યા જેણે દેહના, વર્તે વિષયો આધીન,
 નથી રે સજો એને એહના, નથી થાવા રે દીન. ૧૦
 પરિહિન્ન પૂજ્યું જ પેખતાં, પૂજ્ય પાપ ન આપ,
 ફેરીને સસારે ન આવવા, ટળ્યા ત્રિવિધ તાપ. ૧૧
 બીજે દેહે તો એ ના બને, આજે કરવા ઉપાય,
 ભક્તિ એ ભગવત બીજવી, રહેવું ચરણ સદાય. ૧૨
 માધવ મળ્યે માયા નહીં દમે, એને સ્વાધીન સાર,
 યમ નિયમ કરવા નહીં પડે, તારે નહ કુમાર. ૧૩
 રમાપતિ રીઝે રહેમથી, પૂરો પ્રગટે જો પ્રેમ,
 લક્ષ્મી લક્ષ્મીપતિ જો રહે તો એ જીવે ન નેમ. ૧૪
 વિશ્વપતિ વશ પ્રેમને, નવ જોતારે દોષ,
 રાંઠા રેતી તલ બારતી, એ તો લખીયુ છે ઠાપ. ૧૫

સ્વર-માળા

અવિનાશ શરણે રાખવા, સમર્થ એક જ આપ છે,
 આ રત્નેહ સંકલ બાધવા, અમ યોગ્ય આપ જ બાપ છે. ૧
 ઇદ્રિયો આદિ દેહ સાથે, જગત પણ જૂઠું સહી,
 ઈશ આપ વિષ્ણુ અવલોકતા, કંઈ સત્ય બીજું નહીં. ૨
 ઉર બાર સર્વે બાસતા, એક તમ વિના ત્રિજુવનપતિ,
 હિમરા સર્વ શ્રમી જતા, છે માવ માયા જડુપતિ. ૩
 એક સાર સૌમાં શ્યામ છે, નેતા બીજું જડતુ નથી,
 એકથે જ આ અવલોકતા, નજરે અવર પડતુ નથી. ૪
 એનાસારવા અચાનકે તમ શરણુ વિષ્ણુ સાધન નથી,
 એપ્રધ તમારા નામનાં ભવરાગીને નેતા મથી. ૫
 અંતર બહાર બધે વસો, પણ પ્રેમ વિષ્ણુ જડતા નથી,
 પ્રભુ પ્રેમીને સંસારના અનુબંધ કો નડતા નથી. ૬
 હરિ શરણુ રાખો સર્વદા, તમ ચરણુમાં પ્રીતિ રહો,
 અશરણુ શરણે રાખીને, અવિનાશ બિરદોને વહો. ૭

કંઠકો

કમલ નયન કરણા કરે, ત્યારે પ્રગટે રે પ્રેમ, ૧
 ખોલી નાંખે ઉર આગળા, કારીબર સાંચા જેમ. ૧
 ગુરુ વચને વિશ્વાસ જે, એ તો પૂર્વનાં પૂણ્ય,
 ઘટ ઘટ દેખાડે આતમા, કશી નવ રહે નૂન્ય. ૨
 અહંગ ઉતારા જીવના, વણજાણ્યા દિસાખ,
 ચેતન રહેવું જગતાં, દેવા જમને જવાખ. ૩
 હેતરતી માયા હોદીને, જેવા જગના આધાર,
 જગત જીવનને બાણતા, અધ્યારોપે સંસાર. ૪

સ્વર-માળા

અવિનાશ શરણે રાખવા, સમર્થ એક જ આપ છે,
 આ સ્નેહ સાક્ષી બાંધવા, અમરોગ્ય આપ જ આપ છે. ૧
 ઇદ્રિયો આદિ દેહ સાથે, જગત પણ જૂઠું સહો,
 ઈશ આપ વિશ્વ અવલોકતા, કંઈ સત્ય ખીજું છે નહોં. ૨
 ઉર બાર સર્વે બાસતા, એક તમ વિના ત્રિશુવનપતિ,
 હોમરા સર્વ યમી જતાં, છે માવ માયા જદુપતિ. ૩
 એક સાર સૌમાં શ્યામ છે, જોતા ખીજું જડતું નથી,
 એકથે જ આ અવલોકતા, નજરે અવર પડતું નથી. ૪
 એસારવા અચાનકે તમ શરણ વિશ્વ સાધન નથી,
 અૌષધ તમારા નામનાં બવરોગીને જોતાં મથી. ૫
 અંતર બહાર બધે વસો, પણ પ્રેમ વિશ્વ બડતા નથી,
 પ્રભુ પ્રેમીને સંસારના અનુબંધ કો નડતા નથી. ૬
 હરિ શરણ રાખો સર્વદા, તમ ચરણમાં પ્રીતિ રહે,
 અશરણ શરણે રાખીને, અવિનાશ બિરહોને વહે. ૭

કંકડા

કમલ નયન કરણા કરે, ત્યારે પ્રગટે રે પ્રેમ, ૧
 ખોલી નાખે ઉર આગળા, કારીગર સાંચા જેમ. ૧
 ગુરુ વચને વિશ્વાસ જે, એ તો પૂર્વનાં પૂરવ, ૨
 ઘટ ઘટ દેખાડે આતમા, કશી નવ રહે નૂતન. ૨
 અહમ ઉતારા છવના, વશુઅણ્યા દિસાળ, ૩
 ચેતન રહેતું જગતાં, દેવા જમને જવાબ. ૩
 છતરતી માયા હોડીને, જોવા જમના આધાર, ૪
 જગત જીવનને જાણતાં, અધ્યારોપે સંસાર. ૪

- ઝાંઝવા જગને ઝીલવા, એ તો અચાન સાવ,
 નીર પીવા અમૃત નામના, જેથી અમર થાવ. ૫
 ટળી જાય મોહ માયા તણા, મળી જાય મોરાર,
 ઠેરવી એમાં આત્મા, ભજવા ભવતાર. ૬
 ડગલે પગલે પ્રભુ પાસ છે, જાય હિર અધાર,
 ઢાંક્યા જ્યોતિને હિંદાડીએ, કરવા અંગ અંગકાર. ૭
 રૂઝાનુમંધે જે જે જોગવે, એ તો જોવા રે માન,
 તત્ત્વ કહોડી લીધાં તકનાં, ભલે બધું રહે પાત્ર. ૮
 થાક્યા સાધન સાધી સાધીને, કરી કરીને રે કબૂટ,
 દેહે દીઠા વિના દેવતા, નાય નવ આવે દ્રુટ. ૯
 ધર્મ જણ્યા જેણે દેહના, પર્તે વિષયો આધીન,
 નથી રે સજો એને એહના, નથી યાવાં રે દીન. ૧૦
 પરિચિન્ન પૂર્ણ જ પેખતાં, પૂણ પાપ ન આપ,
 ફરીને સંસારે ન આવવાં, ટળ્યા ત્રિવિધ તાપ. ૧૧
 બીજે રહે તો એ ના બને, આજે કરવા ઉપાય,
 ભક્તિ એ ભગવત બીજવી, રહેવું ચરણ સદાય. ૧૨
 માધવ મળ્યે માયા નહીં દમે, એને સ્વાધીન સાર,
 યમ નિયમ કરવા નહીં પડે, તારે નંદ કુમાર. ૧૩
 રમાપતિ રીઝે રહેમથી, પૂરો પ્રગટે જો પ્રેમ,
 લક્ષ્મીપતિ જો રહે તો એ જીવે ન નેમ. ૧૪
 વિશ્વપતિ વશ પ્રેમને, નવ જોતારે દોષ,
 શંકા શેની તલ ભારની, એ તો લખીયું છે કાપ. ૧૫
 પડાનન રોવ ઉપાસતા, જેના મહિમા અમાપ,
 સદ્ ચિદ્ આનંદ સાર એ, જોવા અંતર આપ. ૧૬
 હુકમ વિના તો હજુરના, આપ જળ ન પમાય,
 દ્વેષ વાવો વણપાણીએ, કણ ક્યાંથી લણાય. ૧૭
 જ્ઞાન આપે જોવીંદ એ, એક અનન્ય ભાવ,
 ચરણ ચરણ એને ચર્ચજવું, લેવા અમૃતો એ ધાવ. ૧૮

ક ક કો

- કરો કૃપા કરણા સાગરા, ખોલી અમારા અંતરો,
ગુરુ જ્ઞાન કંઈ મુજને નથી, ઘટમાં પડ્યા જ પટંતરો. ૧
- અગે ઉમંભો આજ છે, ચિત ચેતી તમને ચિંતવે,
છે ભરોસો અમ અંતરે જે જગજીવન મન સ્તીજવે. ૨
- જાણું નહીં કહેવું પડે, ટેકથી હું તમને બળું,
ઠાકાર વિનતિ સાંભળે, ડગડું દિલ મારું તલું. ૩
- ઠાકાને અવગુણ માહરા, રણછોડ રણ છોડાવજો,
તમ આદ્ય મારે અંતરે, થઈ સદાય મન જોડાવજો. ૪
- હયા તમારે દિલ ભરી, ખાનો વિના ચે મન વસો,
નવ સાધનો જોતા તમે, પરિવ્રજા પ્રેમથી ધસો. ૫
- ફેરા ન ફેગટ જાય આ, જેભાન પ્રભુ હું ના રહું,
બવ-બય પ્રભુ આ બાગજો, માધવ મુખે હું થુ કહું. ૬
- યમ નિયમને જાણું નહીં, રહું એક તારે આશરે,
લક્ષ્મીપતિ બહારે ચડી, બહેલાજ તોડો પાશરે. ૭
- શરમાવશે ના ક્યામ હું પટકર્મને જાણું નહીં,
સાધન સહુ મેં જાણીયાં હરિ, તમારા શરણે મહીં. ૮
- ક્ષમાના સાગર લહી મેં, જ્ઞાનને શોધ્યાં નથી,
અશરણ શરણે રાખજો, છો જાણુ વધુ શું કહું કથી. ૯

બ ર માસ

- કાર્તિકે પ્રભુ પુવસીને વર્ષા, પૂણું પ્રેમથી ચારીએ ક્યારી. ૧
- માગશરે હરિ નિજરૂપે રહ્યા, બારતે કહી પાર્યને કથા. ૨
- પોષ માસમાં ઉત્તરાયણે, પૂણ્ય તો ચર્તા ધર્મિ આરણે. ૩
- માઘ માસમાં શિવરાત્રિએ, પશુ પતિ રીઝે પુણ્ય પાત્રિએ. ૪
- ફાગણે હરિ રંજ રોજતા, નિગમ જમને નિત્ય જોજતા. ૫

ચૈતરે તમે જન્મ જે ધર્યા, તે પ્રભુ રહો મુજ મને બર્ષા. ૬
 વૈશાખ માસમાં કૂમને વળી, નરહરિ ચર્ષ મારીયો બળી. ૭
 જ્યેષ્ઠ માસમાં સાવિત્રીનાં વૃતો, જે ચક્રી ચતા જીતવા મૃતો. ૮
 અસાડ માસથી પોદોયા પ્રભુ, ક્ષીર સાગરે જર્ષ સુતા વિષુ. ૯
 શ્રાવણે સદા શિવપૂજન ચતી, વળી કૃષ્ણ જન્મના ઉત્સવો અતિ ૧૦
 ભાદ્રમાં રૂપો બદુક ધારિયા, પિતૃનાં સુતે શ્રાદ્ધ સારિયા ૧૧
 આશ્વિને ધણાં મહાત્મ્ય માતનાં, દેવીઓ રમે નિત્ય રાતનાં ૧૨
 પુરુષોત્તમે પ્રભુ પૂજું છે રહ્યા, કાષ્ઠક વોરને મર્મ એ લહ્યા ૧૩
 એ માસ પક્ષનો સાક્ષી જે સદા, મુજ ઉરે રહો વ્યાપ્ત ચર્વદા. ૧૪

પુરુષોત્તમનાં આરાધન

અવિનાશી આરાધન કરવાં આપનાં. માયાવી મન એથી સાવ અજાણુ જો
 સાધન વિષુ સંતોષ પ્રભુ થાતા નથી, અર્ચન પૂજન વિષુ ક્યાંથી કલ્યાણુજો
 પુરુષોત્તમને પ્રસન્ન કરવા પ્રેમથી, કરે સુભાગી કંઈ ઊંચાં અનુષ્ઠાન જો,
 અમથી એકે સાધન વિધિવત્તા બને, એહ અજંપા ભાગોને ભગવાન જો.
 સૌમાંથી મન યાને આમ શમી ગયાં, મેં તો તમને માન્યા પૂરણુ કામ જો,
 લાણું એવા લટકા દેખે લોકડાં, નિજનાંની નવ હાંસી હોયે આમ જો.
 મન માને ભક્તિ પણ પહેલા પાઠ છે, અમને ગણુશે શેના સમ ગોપાળ જો,
 દાસ તણી પદ રજ મુજને દેખાડજો, ઉતારજો અલભેલા મારાં આળ જો.
 જેજે મેં ઝંખ્યાં એ જીવન આપીઆં, અધુરી એકે રાખી નથી હરિ આશ જો
 ઈચ્છાઓ સૌ સમવો મેં તો આપમાં, આપ મૂકી કમએને દઈ અવકાશ જો
 માયા બહાલી દેખું મોહન આપને, માટે મારાં મન અટવાતાં આમ જો,
 તમને પ્રિય એ અમને પ્રિય કયમ ના બને નિરદો બાકીહોય તેડેજેસરામ જો.
 આશ્વર્યો અલભેલા કંઈ ધરતો નહોં માનવ તો એ માયા માનાં બાળ જો,
 બાળુડો જીવ નિર્ભય એના અંકમાં, એ માની સૌ મોકો માને માળ જો.
 જે ગાળે કંઈ કંઈ હિતો દેયે બર્ષા, જે નવ જણુ જીવ નાનેરું બાળ જો
 પણ મા ચાહે અખંડ જીવ કલ્યાણુને, અતે આપે સત્ય સ્વરૂપનો ભાળ જો.

એ પુરુષોત્તમતાત અને મા રાધિકા, સદૈવ મારા અંતર મ્હાંય પૂજ્ય જો,
અર્ચનના ઉપહારો એના સ્મરણુમાં, પ્રભુ માને પ્રભુ મન શેં મુજાય જો.

પ્રેમ થકી જ પ્રસન્ન

- મહોદય પર્વ મધુરું હતું, સૌ કોઈ નદિયે ન્હાવા જતું,
મુજથી ન યશ સરિતે સ્નાન, જેથી ક્ષોભ થયો જ નિદાન. ૧
- ત્યાં સંભરીઆં સંત વચન, પ્રભુ તો પ્રેમ થકી જ પ્રસન્ન,
સતત સ્મૃતિએ રહેજો સ્થામ, તો તો મન યાયે નિષ્કામ. ૨
- અપર ઉપાયો બીજા બહુ, સ્મરણુ થકી એ હેઠા સહુ,
માટે સમર મન મોરાર, જે ઉતારે ભવ જળ પાર. ૩
- વિશ્વ સમસ્ત હરિને હસ્ત, એની નહીં એરી ન કો વસ્ત,
તો ય પ્રભુ અંજલિઓ મહે, પૂર્ણ છતાં એ ભાવો વહે. ૪
- અનન્ય પ્રેમે જેરા રીઝે તેમ ન રીઝે સાધન બીજે,
દીન થઈ જે શરણે રહે, એને પ્રભુ પોતાના લહે, ૫
- હરિ હર બ્રહ્મા ભાવે બહુ, સકળ સામર્થ્યે સ્નેહે સહુ,
ત્રિગુણ-મૂર્તિ એ એક સ્વરૂપ, સજે પાણે સંહારે મુખ. ૬
- બ્રહ્મા થતા વિષ્ણુ સૃષ્ટિ કાજ, જેથી સમરે સંત સમાજ,
આણુ ત્રસદેણુ ત્રિગુણાતીત, વ્યાપ્ત છતાં છે વર્ણુ રહિત. ૭
- એ નાપ નિમેષે વિશ્વો ધડે, પાલન કાળે ન્હારે ચડે,
શક્તિ યઈ સદ્ વિદ્યા સજે, મા મહેનત નવ આપે રજે. ૮
- અકળ શક્તિ એ માયા તુણી, જકવતુ જીવ જીવે જગ બણી,
મા પાસે જીવ બાળક રહ્યો, તાત તને ના ખેદ જ યથો. ૯
- અમર બણી આપ્યા આનંદ, માટે જીવ નવ માને ફંદ,
દીનબહુ તુ દિવમાં રહે, હિર સદૈશ્યા આપે કહે. ૧૦
- સરભ્યાની રાણે સંભાળ, બાપ લહી નાનેરું બાળ,
નિર્ભય જીવ જગ નમરે ફરે, રંકે લહી તુ રક્ષા કરે. ૧૧
- નહીંતર ચક્રો ચાલે કેમ, તું ન કરે જો યોગ ક્ષેમ,
બાપ તને બાળક શું લહે, વાચા વિષુ મુખે શું કહે. ૧૨

- પરા તુજને પ્રભુ પહોંચે નહીં, જીવ માત્ર તો જેનીમહીં,
તેં તો તુજને જાણે નહીં, પણ તું જાણે એ જેનીમહીં. ૧૩
- વિજુને બાંધી કયમ કરી લહે, સાગર જળ કયમ મામર રહે,
ગિરધર તુજને યાની રહે, કરો કૃપા એ દેખે લહે. ૧૪
- બ્યાત છતાં બ્યવધાને રહ્યા, કરી કૃપા એ પ્રીતી ગયા,
નિગુંજુ છો પણ નામી ચયા, એ ઉપકાર ન જાયે કહ્યા. ૧૫
- ધરવા ધ્યાન સગુરો ચયા, એ અમ પર શું યોછી દયા!
પળ પળ પ્રભુ તારા ઉપકાર, ભોતાં જીવ ન પામે પાર. ૧૬
- કૃપાસિન્ધુ કરુણાના બર્ષા, તુથી નિર્મળ જીવે તર્ષા,
પેંડ પડ્યો જીવ પ્રીછે કહીં, નાય ઉપેક્ષા કરશે નહીં. ૧૭
- આપ ચરણમાં પ્રીતિ રહે, રંક મુખે એ એક જ ચહે,
લહે રહે તો લીલા લહું, નહીંતર જીવ રૂપેથી વહું. ૧૮
- આપ અનુગ્રહ કરતાં યાદ, નહીં જ કરો દાસોથી બાદ,
વિશ્વાસે વનમાળી અમે, જે વિશ્વાસ તમે ને ગમે. ૧૯
- પ્રભુ પરાંએ કહેવું પડે, સાગરનાં જળ લારિયાં ધડે,
હિપાધિયો ને અજગી કરે, તો કો કામથી કરાં છે પરે
એ કરવું દરિ તારે હાથ, ચરણ ચરણ હું નિર્ભય નાય. ૨૦

સંતાહ શ્રવણ

- ધન્ય ધન્ય પરીક્ષિતનાં લાગ્યોને મુખથી શું બહું રે,
ધન્ય ધન્ય એવા રે પુત્રોની જનુનિને મહું રે. ટેક. ૧
- પાંડવ વંશે પ્રગટીને ધન્ય કર્યા અવતાર,
સંતાહોને સાંભળી જન તાર્યા સંસાર. ૨
- જેને શુક સરિખા સદ્ગુરુએ બોધા આપીઆ રે,
જેને રાહે ચાલી સુમે જમ પથ કાપીઆ રે. ૩

- પ્રથમ રકઘે પારાશરે ભાગવત તારવ્યા સાર,
 સુતતુ શુકને સ્તીખવી, સમસ્ત આખા પાર. ૪
 પુત્રે પાર્યા અમૃત પરિક્ષીતને પ્રેમે કરી રે,
 માતા સુત સૌનક પૃથ્વી પર એ યજ્ઞને સ્મરી રે. ૫
 દ્વિતીય રકઘે પરીક્ષિત સુણી આ સંત ચરીત્ર,
 નારદ ધ્વજા બીજમનાં વર્ણુન પૂણ્ય, પવિત્ર. ૬
 ચતુઃશ્લોકે કરીને મમં કહયા મંથો તણા રે,
 અનશન વૃત રાજનાં ને યોગી ધર્મો ધણા રે. ૭
 તૃતીય રકઘે દાખવ્યા વિદુર ઉધ્ધવ સંવાદ,
 પુરાણ પ્રશ્ન મૈત્રેયના કાળ ગતિની ચાદ. ૮
 પ્રકૃતિ રહેંટ કહી વળી પૃથ્વીના ઉધ્ધાર ને રે,
 કપિલે માતાને સમજાવ્યા સાખ્ય પ્રકાર ને રે. ૯
 ચતુર્થ રકઘે દક્ષના યત ખંસ પ્રસંગ,
 પ્રાચિન બહિષ્ રાયનાં મુજી રજાં તા અંગ. ૧૦
 નારદ ઉપદેસે પુરંજનના મિષથી કરી રે,
 વળી એ રકઘે મુવ આખ્યાને ગાયા છે હરિ રે. ૧૧
 પંચમ રકઘે મિથવત કથા અને નરપત્ર અવતાર,
 ભરતે રહુ ગણુ રાયને કહ્યા ધર્મ વિસ્તાર. ૧૨
 જક ને ચૈતનના ધર્મો રાજાએ સાંભળ્યા રે,
 શુરના ચરણુ પ્રહીને પછી એ માનોર્મા મળ્યા રે. ૧૩
 ષષ્ઠ રકઘે યમે કમુ તાવ તણુ વર્ણુન,
 અજામેળ આખ્યાનને, હસુ વંશ કવન. ૧૪
 ઈંદ્રે વૃત્રાસુરને માર્યો નારાયણુ-બળે રે,
 વૃત્રનાં ધર્મ બળો એ વિષ્ણુ કદીએ ના ચળે રે. ૧૫
 સપ્તમ રકઘે કહો કથા હિરણ્યકશિપુ કુમાર,
 રતંભ યજી છે પ્રતીઆ નરસિંહના અવતાર. ૧૬
 ભકતે ભક્તિથી વશ વિશ્વંભરને ક્યાં કર્યા રે,
 ધન્ય ધન્ય એના એ જન્મોથી સંત કંઈ તર્યા રે. ૧૭

- અષ્ટમ રક ધે મળેંદ્રને, મનવંતરની કથાય,
મંથન દીર સાગર તણા, મોહિની અસુરને વ્હાય. ૧૮
- વામન રૂપ ધરી બળિરાબને વિષ્ણુ છબે રે,
ધન્ય ધન્ય દૈત્ય કુળે દીવો એ નૃપ ને કા કુળે રે. ૧૯
- નવમ રક ધે નૃપ તણા, અભિધાનો કહેવાય,
સૂર્ય સુંદ્ર વંશો વિશે, જેના જે બ્યવસામ. ૨૦
- રાધવ રઘુવંશે જન્મ્યાને, વદુકુળ યાદવો રે,
જેને વંશે વિશ્વેશ્વરનો જન્મ વળી દવો રે. ૨૧
- દશમ રક ધે દેવકી ઉદર રહ્યા ભગવાન,
અદ્વૃત કર્મો છે કર્યા દેવો ગાતા માન. ૨૨
- જેણે ઉત્તરાના ઉદરમાં, બકાને રક્ષીઓ રે,
હું હું ભકતોને વશ એ સિદ્ધાંત જ લાખીઓ રે. ૨૩
- એકાદશ રક ધે કલ્યા, સમસ્ત શાસ્ત્રના સાર,
યાદવને શ્રાવજ થયા, એ દરિના જ વિચાર. ૨૪
- ઉધવ શાન અદીને બદરિકાશ્રમમાં ગયા રે,
જૂમિ બાર ઉતારી સ્યામ સ્વરૂપે સ્થિત થયા રે. ૨૫
- દ્વાદશ રક ધે પરીક્ષિતે ધરીઆ છે દરિધ્યાન,
સાર સુણી શુક મુખ યકી અદી લીધા છે શાન. ૨૬
- રાયે દેહ તણ પરિધ્વલ તણી પ્રાપ્તિ કરી રે,
જેના મિપથી માનવ કંક રહ્યા આજે તરી રે. ૨૭
- ધન્ય ધન્ય પરીક્ષિત રાયને ધન્ય ધન્ય શ્રી શુકદેવ,
એહ કૃપા શ્રી બ્યાસની, જેને પરમારથની ટેવ. ૨૮
- ધન્ય ધન્ય બારતની જૂમિને ધન્ય ધન્ય માનવી રે,
ધન્ય ધન્ય એ સતો જેણે આ સપ્તાહો કવી રે. ૨૯

સપ્તાહના દિન

- સ્વામ સપ્તાહના દિન હો સદૈવ, સદાનંદ સજે રમુ.
વળી દેખું ચરીર શુકદેવ, સદોદિત સ્નેહે નમું. ૧
- મારા પ્રાણો પરીક્ષિત રાખ, કાલ્ય એ ચાત્યા જશે,
પંચ મૂલો ના થાય પરિવાલ્ય, જીવ શિવ મહાત્યા હશે. ૨
- મન મોહનમાં માયાઓ લીન, દીનતા ફૂલી ગઈ,
મજુ પ્રેમે નથીરે પરાણ, એ આખરો ખુલી ગઈ. ૩
- ભય ભાગ્યા માયાતિત મંત્ર, સંસાર સર્પ છુરે કરે,
કદી નિત્યના અનિત્યથી સંબંધ, સાચા ના રે હરે. ૪
- સ્વામ સ્નેહે લ્યો જ્યારે સંભાળ, સાધન સૌ સ્તેષા થશે,
દીનખંધુનાં ધામ દિલ્લ મહાય, દેખી ઉર ઘેરા થશે. ૫
- જવ રીઝો રમાના નાથ, હૃદય તપ તોષે બધાં,
નથી ભેડાં જગતના નાથ, અમ ઉર દોષે બધાં. ૬
- સ્વામ સાથી કૃપાઓ એ થાય, એ ઉર યાતો નથી,
મારા રંઝ હૃદય રધુનાય રાજનાં બાતો નથી. ૭
- રાખ રડોના બેઠ બમવાન, તમારે દેશે નથી
પરિવ્રજાપદે પૂર્ણમાં અરોધ, જીવ-ભાવ લેશે નથી. ૮

જીવન-શાન્તિ અમૂલ્ય

- આપી જીવન-શાન્તિ અમૂલ્ય, મોહન એનાં માગો એ આપું હૃમ્મલ
કરું નીકર નાદારી કમૂલ મોહન એનાં ઠેક. ૧
- મોહન મૂલમાં મન માયા કહેશે, કયમ આપી શકીશ સમગ્ર
અધુરો રહ્યાં ત્રણ આપવે જ-એ, કરજો કરારે વસુધ. ૨

- અધિર બનો તો હરી લેજો હાથે, એ જન્મ મરણના પૂલ,
જીવન અંબલિ આજે તો અધુરું, કરજો કૃપાએ કબૂલ. ૩
- નાથ તમે તો નીરે ચે રીઝો, અનુગ્રહ કરતા અતૂલ,
માલીક તમે હું મામુલી નોકર, કહું આજે આપ્યાની ફૂલ. ૪
- એરે અગ્નિને દસ્તાં રે દસ્તાં, હરિ લેજો બેદાની બુલ.
અનુષ્ઠી કરજો મન માયા લક્ષને, જેનાં જીર્ણ અતિ મૂલ. ૫
- સેવુંને દેવું તો દેતે સમાયુ, અદૈતે ઠાણુ લે દે મૂલ.
મોહન તમને માયામાં જાણું, અસંગ આ ઠેવિ અતૂલ. ૬

સામ્યનાં હાસ્ય

તમે હિમગિરિએ ધર છે કરેલાં, ગોરીશ તમે હિમં,
વરી ઉમા અર્ધાત્રમાં ધરેલાં. ગોરીશં ટેક ૧

- આશુતોષ આપને જાણીને જાહની, રનેહેથી શીર પર સરેલાં
રેાણીણી-નક્ષત્ર-નાથ ચંદ્રે લલાટમાં, છે શીતળ કીણું પાથરેલાં ૨
- નીરે નિતરતાં કમળો સહઅલળ, સર્વાંગે ચંદન ચર્ચેલાં
એ સર્વેની શીતથી શરદીમાં આપને, જોઈ મારા અંતરે ડરેલાં. ૩
- આવો ને સામ્ય મારે ઉરે નિતાપ છે, છે તૃપ્ત્યાદિ જવાલનાં બરેલાં
ફૂંડે તમે પામશો તાપ મારા વામશો, સુણી સામ્યેએ હાસ્ય છે કરેલાં ૪
- જોયું જ્યાં ઉર ત્યાં, બવમાં બરપુર ત્યાં, છે વાતસલ્ય પૂર પ્રસરેલાં
અંકરને શીત શી. હિંકરને રીત શો; આ તો આગા આધિન ઉચરેલાં. ૫

- મનોહર માયા સખન મારી આવે, તોયે મુલુ જોણ વધુ બસે જાયે
પડ્યા જીવ પડ્યાયા માત્ર એ ખાપે. ૩
- અનુરૂપ આજ સદાયે સરવર્મા, તેણે જીવ મુકે ન મમતા ગરવર્મા
પછી તો પડી ગયા અવર જવરર્મા. ૪
- ચેતનના ધર્મો ન જાણ્યા નિરાળા, પડ્યા એ પડ્યા પ્રપંચના કાળા,
ખરેખર ખેલ માયા મરમાળા. ૫
- વૃથા સુખ માન્યે આનંદ ન આપ્યા, ત્યારે જીવ કંઈક વિવેકજ સાપ્યા,
અરે આ માયાએ માત્ર ફસાવ્યા. ૬
- જોડેલા અંચળા નાખ્યા ફગાવી, દીધાં મન ધંધર માંહે સગાવી,
જાંખી જ્યોત કમળી એણે જગાવી. ૭
- નિત્યાનિત્ય ધર્મ લીધાંછે જાણી, કયાં હંસ રૂપે જૂદા દૂધપાણી,
અહો એ આનંદ આવે ન વાણી. ૮

દીવા જેવા દેખાવ

- મજુ દીવા જેવા રે દેખાવ, તમે તો જ્યો દીવા જેવા રે
ત્યારે ઉરેથી જાય અહંભાવ. તમે તો જગેં ટેકે ૧
- સંતોને શોધવા ના પડે સમષ્ટિએ, એમ અણુ અણુએ વણાવ,
લણે મૂર્ત રે તો ય લીલાઓ આગવી, કરતા કરાવતા જણાવ. ૨
- અજ્ઞાન અંધારમાં માયાવી અંચળે, જ્યોતિ વિના ન જણાવ,
શોધી ઠહાડવા રે મેં તો અનુસદને દીડે, સ્વામ હવે રખે સંતાવ ૩
- અખડ એ દીવડો રાખો આ અંતરે, ન આવે અંધાર અહંભાવ,
આપ અધિષ્ઠાનમાં દીપ પ્રતીક એ, સુવર્ણે ધાટના ઉડાવ. ૪
- વારી વારી રે હું તો તારા વિદ્યાનને. આખ આવો તો આવા દેખાવ.

અમરમાં સર્વે રમતા

અમરમાં સર્વે રમતા રે, મરતા તો કોઈએ બાળ્યા નહીં,
 જૂતામાં જૂત સમાયા રે, સુદમ તો કોઈએ બાળ્યા નહીં. ૧
 જડમાં જડ જઈ ને મળ્યા ચેતને ચેતન આપ,
 પરાણે પ્રાણી જઈ પડે, પિજર મા ને બાપ,
 એક દેહે દેહી ન રથબેસે રે, દિલમાંહે દેવ દીકા નહીં. ૨
 નામ રૂપેને બદલવાં પણ સુત્રાત્મા ના બદલાય
 વિષય વાડ વચ્ચે વડી, ત્યાં અતર ના જ બગાય
 વિવેકે વાડ્યો વીધી રે, અતરયામી ઝોળખવા સહી. ૩
 સદ્ ચિદ્ આનંદ રૂપ છે, ત્યાં આરાધ્યા અગાન,
 નીર ક્ષીર જૂદાં કરે દહે, હંસા આપ એ ગાન,
 એ ગાને ગાતા એક જ રે, બઢાંડે બાળ્યો રમતો સહી. ૪
 નામ રૂપે જ બાસતું, એ સર્વે મીઠ્યા સોય,
 અખ્યાસેપ જોમાં થયો એ જોઈ શકે ના કોય,
 નજરે એ ક્યાંથી આવે રે, દ્રશ્યો તો સાપેક્ષજ રે સહી. ૫
 જોનારો જો જુદો નહિં તો, ક્યાંથી એ દેખાય,
 અનુભવી ઝોળખી થયા, એ અમર છે જ સદાય,
 એ અમરતી દ્રષ્ટે દેખો રે, અમરમાં સર્વે રમતાં સહી. ૬

માયાને આપી પ્રસાદી

નિરામય નિર્મુલુરૂપે અનાદિ, થયા ઈશ માયાને આપી પ્રસાદી. નિરામય ૦૮૬
 માયાએ ઈશજી કરિયાં અસંગે, એકા હં બહુ સ્વામ એવે પ્રસંગે
 વિંટી લીધાં વિશ્વ વળી વ્યાસંગે. ૧
 સંસારે સુત્રાત્મા રૂપે સમાયા, તથાપિ આપ અસંગ ન માયા
 એવે આપ એથે આ ખેલ રમાયા. ૨

મતોદર માયા સખા થઈ આપે, તોયે મુલ્ય મોઝાં વધુ બધે છાપે
પડ્યા છવ પડછાયા માત્ર એ ખાપે ૩
અનુરૂપ આપ સદાયે સરવર્મા, તેણે છવ મુકે ન મમતા ગરવર્મા
પડી તો પડી ગયા અવર જવરર્મા. ૪
ચેતનના ધર્મે ન ભણ્યા નિરાણા, પડ્યા એ પડકા પ્રપંચના કાળા,
ખરેખર ખેલ માયા મરમાળા. ૫
દયા સુખ માન્યે આનંદ ન આબ્યા, ત્યારે છવ કષ્ટક વિવેકજ સાબ્યા,
બુરે આ માયાએ માત્ર ફસાબ્યા. ૬
ઓઢેલા અંચળા નખ્યા ફગારી, દીર્ઘા મન ઈશ્વર માલે લખાવી,
હાંખી જ્યોત ઝબકી એણે જખાવી. ૭
નિત્યાનિત્ય ધર્મ લીધા છે ભણી, ક્યાં હંસ રૂપે જૂનું દૂધપાણી,
અહો એ આનંદ આવે ન વાણી ૮

દીવા જેવા દેખાવ

પ્રભુ દીવા જેવા રે દેખાવ, તમે તો જાણે દીવા જેવા રે ૦
જ્યારે ઉરેથી જામ અહભાવ. તમે તો જાણે ૦ ટેક ૦ ૧
સંતોતે શોધવા ના પડે સમજિએ, એમ અણુ આણુએ વધ્યાવ,
મધો મૂલુ રે તો ૫ લીલાઓ આજવી, કરતા કરાવતા જાણાવ. ૨
અવાન અંધારમાં માયાવી અંચળે, જ્યોતિષિ વિના ન જાણાવ,
રોધી ઠહાડ્યા રે એ તો અનુસૂચને દીવડે, સ્થામ હવે રખે સંતાવ ૩
અખંડ એ દીવડો રાજો આ અંતરે, ન આવે અંધાર અહભાવ,
આપ અધિષ્ઠાનમાં દીવ પ્રતીક એ, સુવર્ણ ઘાટના ઉડાવ. ૪
વારી વારી રે હું તો તારા વિચારને, આખ આપો તો આવા દેખાવ.

શુદ્ધિપત્ર

પૃ.	પકિત.	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૨	૮	ભક્તાના	ભક્તોના
૬	૨૨	ધલા	ધેના
૧૨	૧	કીર્તિએ	વૃદ્ધિએ
૧૨	૪	ખાન છે	માન છે
૧૩	૬	છાટે	છાટે
૧૪	૫	પિછાપ	પિછાન
૧૬	૩	ચે	હેચે
૭૭	૧૬	રાખ્યા	રાખ્યા
૧૧૨	૪	મેદે ભાવથી	મેદો ભાવેથી
૧૧૨	૪	જીવશિવ	જીવે શિવના
૧૧૩	૫	ખોલ્લો	ખોલ્લો
૧૧૩	૨૩	વિનત	વિનતી
૧૧૭	૭	અશુભ	અશુભ
૧૨૫	૧૬	જશે	જવાના
૧૫૪	૬	લોકોચાર	લોકોચાર
૧૫૭	૧૨	હેક છે	એક છે
૧૫૯	૧૬	આત્મારામ છે	આત્મારામ છે
૨૦૫	૫	નથી	નહી
૨૦૭	૨૧	યામી	યામી
૨૦૭	૨૨	પામી	પામી
૨૪૨	૨૧	નિરવાધ	નિરવધિ
૨૪૫	૧	દીધ	દીધા
૨૫૭	૨૨	ઓખખે	ઓખખે
૨૭૬	૫	નિમિત	નિમિત
૨૮૦	૧૨	પુણ્યના	પુણ્યના
૨૮૨	૧૨	દસતા	દસતા
૨૯૭	૨૨	બરણે રે	બારણે રે
૩૨૨	૧	નહી રે	નહી રે

અખિલ જગતના આધાર

- તમે અખિલ જગતના આધાર, હરિ તમે અખિલ
એમાં અમારા તે કેટલા બાર। હરિ તમે૦ ટેક ૧
- રાજધિરાજને કામ કરાવે, કાષ્ટને ન એ અધિકાર,
જીવન-ભાર મેં સોંપ્યા શું સમજી, એના આવે છે વિચાર. ૨
- અચિંત્ય શક્તિ મેં અનુભવી અંતરે, દીઠા દયાના ભંડાર,
એણે મેં આશાઓ રાખી અમુલી, જણાવ્યા જીવોના આચાર. ૩
- તમે એ ક્ષણિની આપી ક્ષમા, ને વહી રહ્યા જીવન-ભાર,
અવધિ નથી પ્રજુ એ અનુમદની, પ્રીછું ન પ્રત્યુપકાર. ૪
- ખિરદની માટે આ વ્યર્થ વિડમ્બન, તમે તરતના તારણદાર,
અખિલ જગતના આધાર તમે તો, હુ કેમ હોઉં નિરાધાર. ૫
- ત્યારે આ તરખડ શેની, શું પૂછો ચરમાવી સરજનદાર,
અન્ય નહીં ત્યાં શા અનુવાદો, અભય અંતર અવિધાર. ૬

સમાપ્ત

શુદ્ધિપત્ર

પૃ.	પાંક્તિ.	અશુદ્ધ ભક્તોના	શુદ્ધ ભક્તોના
૨	૮	ધલા	ધેલા
૬	૨૨	કીર્તિએ	વૃદ્ધિએ
૧૨	૧	ખાન છો	માન છો
૧૨	૪	છોડે	છોડે
૧૩	૯	પિછાપ	પિછાન
૧૪	૫	યે	હૈયે
૧૬	૩	રાખ્યા	રાખ્યા
૭૭	૧૬	મેદો ભાવથી	મેદો ભાવેથી
૧૧૨	૪	જીવશિવ	જીવે શિવના
૧૧૨	૪	ખોલ્યો	ખોલ્યે
૧૧૩	૫	વિનંત	વિનંતી
૧૧૩	૨૩	અશુભ	અશુભ
૧૧૭	૭	જસો	જવાના
૧૨૫	૧૬	લોકચાર	લોકચાર
૧૪૪	૯	હેક છો	એક છો
૧૫૭	૧૨	આત્મારામેછે	આત્મારામ છે
૧૫૯	૧૬	નથી	નહી
૨૦૫	૫	યામી	યામી
૨૦૭	૨૧	પામી	પામી
૨૦૭	૨૨	નિરવાધ	નિરવધિ
૨૪૨	૨૧	દીધ	દીધા
૨૪૫	૧	જોખખે	જોખખે
૨૫૭	૨૨	નિમિત્ર	નિમિત્ર
૨૭૬	૫	પુણ્યના	પુણ્યના
૨૮૦	૧૨	હસતા	હસતા
૨૮૨	૧૨	બરણે રે	બારણે રે
૨૯૭	૨૨	નહી રે	નહી રે
૩૨૨	૧		

શ્રી. દ્વરકાળી-રચિત મુખ્ય ગ્રન્થો

થોડાંક છુટાં ફૂલ

આકર્ષક મૌલિક નિબંધો ને એક વાર્તા કિં. રૂ. ૧૧ (અલબ્ધ)

ઝરણાં ટાઢાં ને ઊન્હાં

કાવ્યોનો સંગ્રહ ને રસ-સરિતા

કવિતા ઉપર નિબંધ સાથે કશ્વર્ પ્રચલિત કિં. રૂ. ૧૧

સ્વરાજ્ય ને સંસ્કૃતિ

બન્ને વિષયો ઉપરનો સાચો સર્વ સમાધાનવળો આકર ગ્રન્થ રૂ. ૨

પોયણાં

પોયણાં હળવી શૈલિમાં વિનોદમયો જ્ઞાનપ્રચર નિબંધો રૂ. ૨

અમી

મનોહર પ્રસાદમય શૈલિમાં લખાવેલો નિબંધિકાનો લોકપ્રિય સંગ્રહ રૂ. ૧૧

સાત લીલા નાટકો

ચાર પૌરાણિક ને ત્રણ આધુનિક અવનવા નાટકોનો સંગ્રહ રૂ. ૭

ગીતા કૌમુદી

ગીતાજ્ઞના અભ્યાસને આવશ્યક ને અતિ ઉપયોગી ગ્રન્થ રૂ. ૧

નન્દિની

હળવી શૈલિમાં ગંભીર ને ગંભીર શૈલીમાં હળવા નિબંધો રૂ. ૪

ગં. સ્વ. સુભદ્રા બહેન ધુના કાવ્યગ્રન્થો

અંજલિ

ભગવદ્ ભક્તિના સુન્દર કાવ્યોનો સંગ્રહ પૃ. ૩૧૮ કિ. રૂ. ૧૫

અંજલિ બીજી

નવાં ભક્તિ તથા પ્રેરણાનાં ઊર્મિકાવ્યો તથા બોધક કાવ્યોનો

સંગ્રહ પૃ. ૩૬૦ કિ. રૂ. ૨) બન્નેને પાકાં પૂર્ણ.

આ ગ્રન્થો જાણીતા પુસ્તક વેચનારાઓને ત્યાંથી અથવા
પ્રકાશકને ત્યાંથી કે નીચેને સ્થળેથી મળશે.

આસ્તિક સાહિત્ય કાર્યાલય

૧૬૪૬, આકાશકના કુવાની પોળ, અમદાવાદ.